ANUL al XX-lea No. 5199 — 2 LEI NUMARUL — MERCURI 1 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA SI
Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

OPOZIȚIA

S'a spus, și cu drept cuvânt, că tăria guvernului constă în slăbiciunea opoziției.

Intr'adevăr, niciodată n'a fost un guvern mai impopular și totuși mai ferm ca cel de astăzi.

Pentru a sublinia efectele discuțiunii partidelor de opoziție, vom da un exemplu din Rusia țaristă.

La 1905, după înfrângerile din Extremul-Orient, în tu Rusia au izbucnit revolte în diferite centre. Revoltele s'au generalizat. La un moment dat aproape toată Rusia era în flăcări. Țarul făcuse concesii radicale. Partidele de stânga erau stăpâne pe situație.

Dar triumful democrației n'a ținut mult.

Discuții teoretice au început între culorile partidelor de stânga, între nuanțe chiar. Toți își susțineau cu fermitate programul, refuzând orice concesiuni. Discuțiile au degenerat în ceartă, ceartă în scandal. Incetul cu incetul partidele de stânga uitaseră că dușmanul lor principal este țarismul, ei se luptau ele între ele cu o ură sălbatecă.

In timpul acesta țarismul își refacea rândurile. Trupele credincioase țarului dădură lovitura decisivă. Revoluția se prăbuși. Și începu o crâncenă prigoană împotriva tuturor partidelor de stânga, ai căror fruntași — fără deosebire de nuanță — fură închiși... ca să continue în temniță discuțiile teoritice asupra programului minimal și maximal.

Aceste discuții s'au terminat în spânzurătoare, unde maximaliștii, minimaliștii, sorodnicii, social-revoluționarii, etc., etc. și-au arătat, într'un ultim gest de dispreț, unul altuia—limba.

Exemple avem și după războiu.

Impărțirea partidului socialist în comunist și social-democrat a slăbit democrația în toate țările Apusului.

Parcă revoluția bătea la poartă. Parcă bolșevicii de pretutindeni trebuiau să aibă gata tiparul în care să toarne societatea clocotindă. Ei se temeau să nu întârzie nici un moment, pentruca societatea să nu-și răcească spiritul revoluționar.

Ruperea în două a partidului socialist a slăbit și la noi democrația, o extremă stângă fiind totdeauna cel mai puternic sprijin al stângii moderate.

*

Cum în România nu poate fi vorba de o înțelegere a partidelor de stânga, ar trebui măcar centrul să-și concentreze rândurile, alăturându-le de stânga țărănistă.

Totuși aceste partide stau izolate, unele nevroind să facă nici o concesie stângii, altele care n'au un program, ca Averescanii, ci numai ambiții și mai ales apetituri — se tem să nu se îndepărteze, printr'un gest necugetat, de scara de serviciu a palatului... acolo unde din patru în patru ani d. Brătianu distribue cașul cu bunătăți, clienților.

M.

ASPECTE

La umbra codului penal..

De curând, un director de liceu ardelean dădea comunicate asupra diverselor sisteme de bătaie, aplicate copiilor încredințați lui, spre educare. Și se vădea astfel, că în anul de grație 1924, pedagogia română își are suportul tot în «rigla» cu dungă de fier și în varga de trestie, amândouă păstrate cu atenție între foile catalogului.

Acum, un șef de jandarmi inovează în materie penală: îndivizii prinși cu fort de porumb sînt purtați prin sat, cu gâtul aplecat sub povara sacului închizător al corpului delict; și tot astfel sînt aduși, pe drumuri de chilometri, până la oraș, în fața procurorului.

Aceste două fapte, deopotrivă haine și sălbatice, n'au avut nici o sancțiune: și dascălul ardelean își continuă pedagogia lineară pe spatele minorilor minoritari, iar șeful jandarm, iscoditor de cazne, se vede așezat alături de Hamur-Abi, edictor de pedepse în vremuri de cumplită barbarie aziatică.

Și totuși, constituția glăsuește că nici o pedeapsă nu poate fi aplicată fără text de lege, iar condica penală are paragrafe precise împotriva îndivizilor cari —vremelnic investiți cu insignele unei autorități,—abuzează de ea. Aceste paragrafe însă, au căzut în desuetudine. Pentrucă abuzul, sub formele cele mai varii și mai scandaloase, a devenit obiceiu, practicat de oricine, oriunde. Nimeni nu se ridică împotrivă. Ba, conștiința populară prinde a svârli în colbul desuetudinei și textele privitoare pe criminali; dovadă verdictele din urmă ale juraților. Și, deci, conflictul dintre morala publică și drept (care nu e decât o abstracție) se rezolvă prin triumful celei dintâi asupra celuilalt, închis într'un articol—deacum neînțeles și anacronic—de cod.

Aceste împrejurări și altele identice, sînt dovada unei decăderi, iremediabile. Despotismul guvernanților, ticăloșia administrativă și destrăbarea tinerimii, nu mai îngăduie,—chiar optimistului d'exagerat, întrevederea unei îndreptări: acest marasmul societății de azi, tronează, în chip de simbol—«ca doi brazi dintr'o Țaipină»—dascălul bătăuș și jandarmul penalist.

G. SPINA

Campania politică a opoziției

D. IORGA IN LUPTA DE RASTURNARE A GUVERNULUI.— TRANSFORMARI ȘI ATITUDINI CARE NU PRIND

In acești 3 ani de guvernare liberală, d. N. Iorga a avut plăcerea deosebită să facă opoziție... opoziției. In foarte multe împrejurări, d. Iorga servea ca extremă stângă a majorității liberale, împăcându-se destul de bine cu politica financiară a d-lui Vintilă Brătianu, cu cea internă a d-lui Ionel Brătianu sau cu cea externă a amânduror a.

Dar șefol naționaliștilor democrați își urmărea răbdător scumpul plan de a fi lăsat moștenitor al președinției de consiliu,—năzuind mereu în grația d-lui Brătianu și a Regelui.

Bine înțeles, grația aceasta s'a lăsat mereu așteptată și e foarte mare îndoială dacă s'ar fi produs vre-odată.

Când decepția a început să-și facă drum în conștiința d-lui Iorga, a apărut o nouă speranță sub forma cam barocă a d-lui Argetoianu.

Fostul ministru averescan i-a dat șefului naționalist iluzia puterei, și anume iluzia cucerirei puterei, prin proprie forță politică.

Astfel, d. Iorga a început să-și modifice atitudinea față de liberali.

Acum, d. Iorga a pornit un soi de campanie de răsturnare.

Intr'o recentă întrunire ținută la Craiova, și-a amintit și d-sa — după 3 ani — că guvernul a falsificat alegerile și a furat urnele.

Ba ceva mai mult; d. Iorga descoperă că Brătienii n'au venit la cârmă prin voința țării, ci... «printr'o acțiune imorală».

Se știe însă că «acțiunea imorală» seamănă foarte mult cu voința Regelui, după care și d. Iorga a oftat îndelung, a alergat și mai aleargă și acum. Dar se vede că d. Argetoianu l-a învățat pe coasociatul său, că lupta pentru putere are nevoe negreșit și de oarecare șah la rege.

Numai că, știind pe d. Iorga așa cum a fost totdeauna, simțim îndată că nu-l prinde de loc când atacă pe Brătieni, și cu atât mai puțin când ia atitudini libere față de Coroană.

Sântem curioși a vedea ce cărări va mai apuca d. Iorga, atunci când așa zisa luptă de cucerire nu-i va folosi mai mult decât așteptarea unei lualte grații, în dorința maladivă de a juca un rol care i se refuză și nu i se potrivește.

Lr.

Principele moștenitor și Basarabia

Am înregistrat ieri cuvintele foarte importante rostite de A. S. R Principele Carol, cu prilejul solemnității din Băiți.

Acolo în Basarabia și în prezența d lui Inculeț care și-a asumat răspunderea organizării și unificării acestei provincii sub guvernarea liberală, — Principele moștenitor a ținut să sublinieze necesitatea unei admin straționi civilizate și respectarea drepturilor populației minoritare.

Prin aceste cuvinte principiare, era dezgolită și dezavuată detestabila dezorganizare și imoralitate pe care ministrul Basarabiei a patronat-o sub auspiciile guvernului liberal. Politicianii răi și veroși au creat în Basarabia o stare de nemulțumire căreia i s'a răspuns prin abuzuri, presiuni și stare de asediu permanentă.

Or, asemenea situație nu poate să dureze, ci s'au produs semne în acest senz... Principele moștenitor a ținut să rostească un cuvânt de mângâere pentru populația provinciei de peste Prut, și un îndemn, — poate chiar o obligație, pentru politicianii care și-au asumat o atât de mare răspundere.

Pt.

Citiți în pag IVa

Ultima oră

telegrafică și telefonică

CATE-VA NOTE

Silit să dea un ospăț popular, Hristos n'a putut oferi miilor de oameni decât 5 pâini și 2 pești.

Iată acum pe Jean Tehaș punând în cofă pe Isus și organizând un ospăț cu 5000 de pâini și tot atâtea kgr. de pește,.. plus un vagon întreg de vin.

Numai că la ospățul biblic an rămas 12 coșuri de fărâmituri, pe când de la ospățul lui Tehaș au dispărut și tacâmurile.

* * *

Patriarhul din Ierusalim a proclamat pe regele Ferdinand «protector al Ortodoxiei».

Și tocmai s'a nemerit ca protectorul Ortodoxiei să fie catolic!

* * *

La Baden lângă Viena, s'a observat pe cer un grandios miraj care a ținut două minute, sub forma unui castel feeric.

Fenomenul de la ministerul nostru de finanțe e mult mai grandios. D. Vintilă Brătianu are mirajul normalizărei și refacerei statului. Și mirajul acesta fantastic ține de 2 ani..

* * *

Instiințăm populația israelită că în «Unirea» sub propria semnătură a d-lui A. C. Cuza, se găsește calendarul evreesc complect și cu adnotări pentru serbătorile principale.

E o lucrare unică în acest gen..

Impotriva culturii

Regimul din Basarabia.— Desființarea școlilor evreești.—Abecedarul subversiv.— Ce fac intelectualii?

Guvernul liberal, a cărui dictatură nerușinată a împins masele țărănești din sudul Basarabiei la revoltă, dintr'un spirit rău făcător și anarhic, ține cu orice preț să aprindă întreaga provincie de peste Prut, pentru ca șefii unei administrații hrăpărețe să se poată îndestula mai din plin, în haosul pe care ororile regresiunei ulterioare l-ar aduce.

Altfel nu-și au explicație nesfârșitele ilegalități, abuzuri și scandaluri, pe care cea mai resemnată populație a țării este silită să le suporte, cu baioneta în coastă și cu perspectiva înghițitoarelor valuri ale Nistrului la orizont. După suprimarea drepturilor elementare ale omului, după atentatele lese, la libertatea individuală, suprimarea învățământului este arma din urmă cu care basarabenii sânt împinși dincolo de marginile răbdării ingerești.

In țara analfabetismului feroce, unde pentru clădirea unei școli trebue ca mila publică și pantahuza prin bâlciuri să înlocuiască datoria guvernului — distribuitor de fonduri secrete și misii pentra expediții consulare în Japonia — se închid școli, se alungă copiii pe drumuri, se lasă muritor de foame un corp didactic modest și sărgaitor. Desființarea învățământului evreesc din Basarabia este o crimă împotriva existenței însăși a statului, prin condemnarea la ignoranță a unei întregi generații de copii, cetățeni de mai târziu ai țării.

Disgreținând decretul regal din 1918 care îngădaia evreilor din Basarabia să și întrețină grădini de copii, școli primare și licee în care limba de predare să fie ebraica, trecând peste deciz unile ministeriale din 1920 și 1921 care reglementau programele de învățământ ale acestor școli, — în cari istoria și geografia se predau în limba română, — guvernul liberal prin ministrul său de instrucție aduce înaintea opiniei publice europene dureroasa chestiune a tratamentului minorităților și implicit dă argumente adversarilor țării, gata să sune clopotul de alarmă la poarta Ligei Națiunilor.

Evreii de peste Prut, burghezi cuminți și docili—au fost întotdeauna mai apropiați de tradițiile iudaice: prin religositatea accentuată și prin întrebuințarea limbei ebraice; aceasta nu le-a fost și nu le este o stavilă pentru exercitarea corectă a îndatoririlor cetățenești. Nici condițiile de trai, nici mentalitatea lor făurită în umbra sinagogilor, nu le îngădue să fie «element subversiv» și deci prilej de prigoană: dovadă atitudinea celor din regiunea bântuită de prezmiriță acum două săptămâni.

(Continuarea în pag. II-a)

Actualități din afară

Neobișnuita pățanie a unei mirese.—Cazul s'a întâmplat în localitatea Morlaix din Franța.

O tânără fată și-a pregătit actele în vederea celebrărei căsătoriei cu alesul inimei sale. Dar când să aibă loc căsătoria, primarul a constatat că în actul de naștere fata e trecută de sex masculin.

In consecință, celebrarea căsătoriei a fost amânată.

Biata mireasă a trebuit să se supue unei expertize medicale și apoi să obție o hotărâre a tribunalului pentru rectificarea actului de naștere.

*

Un monument uriaș. — Dacă-i vorba de uriaș, nu poate fi de cât în America.

Sculptorul Gatzon Berglum, ajutat de mai mulți specialiști, își continuă opera începută la Stone Montain lângă Atlanta (Statele Unite). E vorba de o statue colosală în memoria războiului de secesiune. Partea principală a monumentului va reprezinta pe fostul general Lee și fostul președinte Davis, stând calare.

Pe bordul pălăriei generalului Lee se pot așeza comod 20 persoane. Capul calului încălecat de Davis este lung de 50 picioare de la vârful urechei până la vârful nasului, cela ce reprezintă înălțimea unei case cu 4 etaje. Nu mai puțin decât 120 persoane, cu mesele respective, ar putea dejuna pe gâtul acestui cal uriaș.

Sfărâmăturile de piatră lăsate de daltă, pe urma lucrărei de sculptură, au dat până acum o cantitate de 815 tone.

Ca în poveștile.

UN CONGRES al corpului didactic

Organizația corpului didactic secundar și primar vor relucepe campania pentru a obține o ameliorare a salariilor, întrucât situațiunea profesorilor s'a înrăutățit mult față de anul trecut, din cauza continuei scumpiri a vieței.

In acest scop va avea loc luna viitoare, un congres general al corpului didactic.

Până atunci organizațiile regionale se vor întruni pentru a formula dezideratele asupra punctelor care se vor discuta la congres.

Profesorii sunt decișI să uzeze de toată energia pentru a duce la îndeplinire hotărârile congresului.

Afacerea Istrati

București.- Curtea de Apel Secția a patra, a judecat eri apelul declarat de fostul agent de schim al Bursei. Istrati, care fusese condamnat de către Tribunal la șase luni închisoare.

Curtea a respins apelul.

Cetiți „Opinia"

NOTE DIN EXCURSII

LA GAINEȘTI, IN MUNȚII FALTICENILOR

VILEGIATURA COLONIEI ȘCOLARE «SPIRU HARET» DIN IAȘI.— DATE ȘI FAPTE INTERESANTE

In ziua de 8 August mă găseam în jud. Fălticeni împreună cu doi prieteni intelectuali, cu care am vizitat în treacăt satele Mătini și Drăceni, oprindu-ne apoi o zi la Găinești.

Situat la o depărtare de 35 Km. de Fălticeni, Găinești este unul din satele de munte cu o poziție cu adevărat pitorească.

Munții: Butnăriță, Opcina, Runk și Spânești acoperiți numai cu păduri de brad, înconjoară ca un brâu satul din vale scăldat de apele cristaline ale pâraelor Sihla, Săvădăta și Cirmărna.

Abondente vegetației ne atrage atenția.

Un aer răcoros, îmbălsămat cu dulci mirosme de brad și fân cosit ne umple pieptul.

In sat e multă viață. Ți face impresia că te afli într'un mic târgușor unde găsești aproape de toate: cantină, instalații de popice, cârciumi, 2—3 dugheni cu tot felul de articole, o mare fabrică de cherestea, care funcționează zi și noapte etc.

In localul destul de frumos al școalei se află instalată de 3 săptămâni, colonia școlară «Spiru C. Haret» din Iași, sub conducerea d-lui inspector P. E. Stoica.

*

Am vizitat chiar în după amiaza acelei zile colonia de Iași. Am fost întâmpinați la sosire de către d. inspector Stoica, care ne-a dat lămuriri asupra mersului acestei colonii.

Colonia numără anul acesta 80 copii săraci, între 9—14 ani, toți elevi la școalele primare din orașul Iași.

Dat fiind greutățile vremurilor de astăzi pe care cu toții le cunoaștem, este lesne de închipuit ce mari sacrificii face societatea din Iași ce trimite și întreține aci timp de o lună de zile atâția copii debili, lipsiți de mijloace.

După câteva minute, am fost conduși în dormitoare.

Cele două camere pentru culcare, una destinată fetelor, iar cealaltă băeților, sunt împodobite cu ghirlânzi de brad proaspăt ce se primește în fiecare săptămână.

Paturile sunt acoperite cu cergi negre numerotate, iar la căpătâiul fiecăreia, procopul foarte curat cu același număr corespunzător cergei.

Atâta ordine și perfectă curățenie se întâlnește numai în unele internate ale Statului. Dl. inspector ne spune că o parte din materialul necesar facerei paturilor este dat sub formă de împrumut de către p. inspector Peltz directorul fabricei, care în acest chip a înlesnit mult colonia, iar restul de materiale ce nu se mai poate apoi întrebuința s'a dat în schimbul unei sume de bani.

Tot d. Peltz a înlesnit de asemeni transportarea coloniștilor la Găinești, cu căruțele firmei.

Am vizitat apoi camara cu alimente.

Aci sunt depozitate toate proviziile, parte aduse dela Iași, parte cumpărate din Fălticeni, toate în cea mai perfectă ordine și în rafturi anume făcute Pe una din mesele acestei cămări am văzut depozitați mai mulți cozonaci, crafle și plăcinte cu nuci și mere pregătite pentru o mare excursie care se va face mâine în munții Opcina mare—la Troci.

Domnul inspector ne pune în curent cu prețul alimentelor ce se procură zilnic pentru colonie.

Am vizitat apoi subsolul școalei amenajat anume ca o cameră pentru bagajele copiilor.

Sacii erau rânduiți după număr și pe fiecare era semnat numele copilului.

De curiozitate am examinat conținutul câtorva saci. Totul era în ordine.

Trecând mai departe la bucătărie unde mâncarea era gata am fost invitați să gustăm din fiecare fel.

Bucatarul ne-a servit borș ru-

(Continuarea în pag. II-a)

TEATRUL SIDOLI

Turneul LYDIA POTOZKAIA

partenera marelui tragedian ALX. MOISI

pentru prima oară pe scena Teatrului Evreesc, împreună cu trupa israelită

Direcţiunea BORIS SEGAL

Prima Reprezentaţie Astăzi Marţi 30 Septembrie 1924 cu piesa

SUCCES MONDIAL **CRIMINALA** SUCCES MONDIAL

piesă în 3 acte de A Marek

S'a redeschis vechiul şi renumitul

Teatru Variete TANASACHI

Strada CUZA-VODA No. 42

Renumitul bufet este bine asortat cu cele mai delicioase mâncări şi băuturi. **Gratar Special.**

Localul deschis până la ora 5 dimineaţa.

EXCELENTE TERENURI pentru construit case, se vând în strada Moara de Vânt No. 18, cu 60 lei metrul.

INDUSTRIA LÂNEI. In str. Crucei 42 s'a deschis un atelier de scarmanat lână, cu motor.
Se cumpără şi se vinde lâna.

PUITOR, angajează imediat Tipografia „H. Goldner".

VOIAJOR introdus la clientela manufacturistă din ţară se caută pentru plasare unui articol foarte curent, fabricat în ţară. Oferte scrise a se adresa la administraţia ziarului sub F. O.

150—200 mii lei se caută de luat cu împrumut, ipotecă primul rang.
A se adresa Gkica-Vodă 31.

PERDUT în ziua de 27 Septembrie, între piaţa Halei şi Brutăria Landes, un portmoneu cu o însemnată sumă de bani, buletinul de înscriere la biroul populaţiei, eliberat la 15 Octombrie 1922 de către comisia Disp. a 4-a, precum şi diferite chitanţe.
Rog pe găsitor a-şi reţine banii şi a-mi trimete actele pe adresa de mai jos, fiindu-mi necesare. In caz contrar le declar nule şi fără valoare în mâinile ori cui s'ar afla.
THEODOR CALU
Stradela Ferbinte No. 3

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi că în ziua de 10 Octombrie 1924 ora 10 a. m. se va ţine în localul Manutanţei garnizoanei Iaşi cazarma Copou licitaţie publică orală pentru darea în antrepriză a transporturilor de făină şi lemne ce are Manutanţa de efectuat în cursul exerciţiului 1924/925. Conform ord. Comand. 4 Terit. No. 41106/924.
Şeful Manutanţei Iaci
Adm. Căpitan POPESCU
No. 2397.

C. F. R
Direcţiunea II Regională Iaşi
PUBLICAŢIUNEA

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 3 Octombrie 1924 (st. n.) ora 11.20 a. m. se va ţine licitaţie la Direcţiunea II-a Regională a Căilor Ferate Române la Serviciul P. str. Vasile Conta No. 9, Iaşi pentru aprovizionarea de diferite becuri, accesorii pentru lămpi şi de lămpi.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 72—83 din legea Contabilităţii publice.
Supra oferte nu se primesc.
Ofertele vor fi valabile cel puţin două luni de la data licitaţiei.
Se va depune cu garanţie provizorie 5 la sută din valoarea ofertei.
Informaţiuni despre condiţiunile speciale, precum caete de sarcini şi orice alte deslușiri necesare se pot lua în toate zilele de lucru la Serviciul de Economat Iaşi, cantonul 111 gara Iaşi şi Direcţia I-a Regională Bucureşti gara de Nord serv. E.
Se vor depune modele etichetate şi sigilate.
Direcţiunea îşi rezervă dreptul de a fracţiona totalitatea furniturei, acordând-o pe poziţii separate, după preţurile cele mai avantajoase.

Direcţia II Regională C. F. R. Iaşi

Moara Nicolina

de la 1 Octombrie a. c. reîncepe activitatea oprită în luna Maiu a. c., pentru reparaţiunea radicală ce a trebuit făcută.

C. F. R.
Direcţiunea 2-a Regionala Iaşi
PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Mercuri 3 Octombrie 1924 ora 11 a.m. se va ţine licitaţie la Direcţia II Regională a Căilor Ferate Române, serviciul P. str. Vasile Conta No. 9 Iaşi, pentru aprovizionarea de: 1000 kgr. cârpe de rasturi de pânză de saci pentru şters duşamele; 100 kgr. sfoară de cusut de jum. mm. grosime şi 200 kgr. sfoară de legat 1 jum mm. grosime.
Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 72—83 din legea comptabilităţei publice. Supra oferte nu se primesc.
Ofertele vor fi valabile cele puţin 2 luni de la data licitaţiei.
Se va depune garanţia provizorie de 5 la sută din valoarea ofertei.
Informaţiunile despre condiţiunile speciale precum, caete de sarcini şi orice alte deslușiri necesare se pot lua în zilele de lucru la Serviciul de Economat C. F. R, Iaşi, cantonul No. 111 lângă gara Iaşi şi Direcţia I Regională Ec. Bucureşti gara de Nord.
Direcţiunea îşi rezervă dreptul de a fracţiona furnitură acordând-o pe poziţii după preţurile cele mai avantajoase.
Se vor depune modele etichetate şi sigilate.

Direcţiunea II Regională C. F. R. Iaşi

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 89

DIRECŢIUNEA GENERALA ASISTENŢEI SOCIALE

Ministerul Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale
Căminul pentru Studenţii în Medicină
— Iaşi Str. Muzelor 20 —

Eforia Căminului pentru studenţii în Medicina Iaşi, aduce la cunoştinţă că anul acesta fiind vacanţe 6 locuri în Cămin, înscrierile se primesc cu începere de la 15 Septembrie a. c. şi până la 30 Septembrie a. c. la Cancelaria Căminului în fiecare zi între orele 10—12 dimineaţa.
Cererile trebuesc însoţite de următoarele acte:
I. Actul de naţionalitate.
II. Actul de naştere.
III Dovada înscrierei la Facultatea de Medicină şi situaţia materială şcolară pe anul 1923 | 24.
IV. Diploma de absolvire sau copie certificată după diploma pentru studenţii înscrişi anul acesta.
V, Act de stare materială a petiţionarului şi a părinţilor eliberat de Primărie şi vizat de Percepţia respectivă.
VI. Dovada calităţei conform categoriilor prevăzute la art. 16 din Regulamentul privitor la organizarea Căminurilor Ministerului Sănătăţei şi Ocrotirilor Sociale publicat în Monitorul Oficial No. 105 din 12 August 1923.
Cererile care nu vor fi însoţite de aceste acte nu vor fi luate în considerare.
Pentru orice altele lămuriri a se adresa la Cancelaria Căminului.

In asemenea condiţiuni, distrugerea învăţământului evreesc, este operă de pur antisemitism, datorită aceluiaş ministru liberal de instrucţie publică, sprijinitor al acţiunii violente care a tulburat ţara dela un capăt la celălalt în ultimii ani, este operă de oprimare a minorităţilor, supuse unui regim de ostracism şi distrugere; este încă o latură a sistemului terorist de «naţionalizare» liberală.

Şi dacă până astăzi nu s'a revenit asupra acestor măsuri arbitrare, dacă profesorii şi copiii evrei basarabeni îşi văd distrusă,—unii cariera, alţii însăşi viaţa care abia începe pentru dânşii,—dacă abecedarul pentru că e în altă limbă,—devine primejdios ca un simplu manifest bolşevic, vina cade întreagă asupra intelectualilor, cari dovedesc prin pasivitatea lor că înţeleg să fie complicii distrugătorilor de spirite. In afară de d. N. Iorga, nici un cărturar, nici un scriitor, nici un cititor măcar, n'a ridicat cuvântul şi n'a protestat împotriva acestui asasinat al culturei.

Sau consolidarea unirii sufleteşti cu Basarabia cere şi această nouă jertfă, pe rugul fumegând încă al altor orori inutile?

G. S.

Comemorarea poetului Ştefan Petică

Ateneul Cultural, din Tecuci comemorează la 2 Noembrie a. c. douăzeci şi doi ani dela moartea poetului şi scriitorului Tecucian ŞTEFAN PETICA.

Această comemorare se va îndeplini:

a) Prin aşezarea a două plăci comemorative, una în satul Buceşti, locul de naştere şi de veşnică odihnă a poetului, şi alta în una din pieţile principale ale oraşului Tecuci.

b) Se vor ţine cu acest prilej conferinţe şi recitări atât în oraşul Tecuci cât şi în Bucureşti.

c) Se va tipări foaia literară şi socială a Ateneului într'un număr festiv, la care vor colabora cei mai distinşi scriitori, prieteni şi contemporani cu studii, amintiri şi bucăţi literare.

d) Se va începe retipărirea operii poetice şi operii în proză a lui Ştefan Petică, adunându-se într'o operă completă toată producţia sa literară.

Pentru realizarea acestei comemorări, Ateneul Cultural din Tecuciu a alcătuit următorul comitet de activitate:

Dr. Gr. Tăbăcaru, preşedinte, Anghel Mihailescu, G. Bogdan-Duică, I. Petrovici. Virgil Mirorescu, C. Turtureanu, V. Beldie, V. Radu, C. Condrache, Tr. Corodeanu. I. Argaleseu, D. Balaban, D. Iliescu, I. Demetriade Gh. Cazan, C-tin Chihăescu, Gh. Chirvăsuţă.

D-nele Cl. Mironescu, Ir. Russo, Dr. Vrabie şi A. Bogdan, G. Vasiliu-Bacovia, I. Minculescu, Al, Stamadiade, G. Tutoveanu, N. Davidescu, G. Pilat, C. R. Ghiulea, G. Dongorozi, Ionescu Valerian, Demostene Botez, A. Demetriade, I. Teodorescu-Sion, C. Beldie şi Enache Petică (tatăl) N. Petică şi V. Petică.

Patriarhul Ierusalimului în Iaşi

— La Seminarul Veniamin. — Dejunul. — Plecarea —

După o odihnă de jumătate de oră, Sanctitatea sa patriarhul Damianos, însoţit de întreaga asistenţă, a pornit în vizitarea diferitelor monumente istorice.

Biserica Trei Ierarhi, Sf. Necalai, Băibi şi Golia, au încântat pe bătrânul Patriarh, care nu se aştepta să găsească în Iaşi atâtea comori.

A mai vizitat biserica sf. Spiridon, — după care pe jos a făcut o plimbare prin str Carol, privind cu multă dragoste palatul Universitar.

*

Aproape cea mai emoţionantă vizită, Patriarhul din Ierusalim a făcut-o la Seminarul Veniamin.

La uşa de intrare a fost întâmpinat de părintele Valeriu Jordăchescu, directorul Seminarului, cu întregul corp didactic.

După un sfânt respectos, Patriarhul a fost condus în casela Seminarului, feeric luminată.

Intrarea în capelă a fost salutată de corul Seminarului care a intonat imnuri religioase, în limba greacă.

Surpriza aceasta, pe care n'a avut'o la Bucureşti, a încântat pe Patriarh, care a mulţumit călduros.

A vizitat apoi institutiunea şi s'a interesat de aproape de numărul de preoţi, care anual părăsesc institutia, pentru a predica la sate cuvântul Domnului.

*

La ora 1, a avut loc un dejun la Palatul mitropolitan.

Intâiul toast, l'a ridicat Mitropolitul Pimen, accentuând din nou vechile legături ce existau pe vremuri între Mitropolia din Iaşi şi Patriarhatul din Ierusalim.

*

In răspunsul său, Patriarhul Damianos, zice că e cea mai mare fericire, pe care o simte, a fi putut vizita nobilul popor românesc. şi îşi exprimă toată gratitudinea de primirea ce i s'a făcut.

Regretă foarte mult, că nu se mai poate înapoia la Bucureşti, pentru a mulţumi Suveranilor şi guvernului, şi să-i roage din nou a acorda înalta lor ocrotire Sfântului mormânt şi credinţei ortodoxe,—dar roagă a se transmite Suveranilor şi guvernului omagiul şi binecuvântarea sa.

D. G. G. Mârzescu, ministrul justiţiei, închinând pentru Patriarh, declară că guvernul ţării urmând tradiţia poporului român, va continua să şi facă datoria, faţă de credinţa ortodoxă.

Toate cuvântările au fost traduse de către d. Dragomirescu.

*

La ora 2 după prânz, Patriarhul din Ierusalim a părăsit Iaşul, condus la gară de miniştrii, Mitropolit şi o numeroasă asistenţă.

Inainte de a se urca în vagon, blândul şi veneratul Patriarh, din mijlocul peronului, a binecuvântat mulţimea.

Rep.

Curtea cu Juri

Eri a judecat în faţa Curţei cu Juri din oraşul nostru, procesul de omor privitor pe G. Gavril din Comuna Pueni care în primăvara anului acestuia a ucis cu o lovitură de topor pe consăteanul său G. Oprică, în urma unei certe de la o bucată de pământ. Curtea condamnă pe G. Gavril la 7 ani reclusiune şi 15 mii de lei despăgubiri civile.

*

Urmează al doilea proces privitor pe sătenii Gheorghe Matei zis Ciuntu şi G. Moraru, aduşi înaintea Curţei cu Juri pentru o hârlă la drumul mare.

Din cauza lipsei martorilor procesul se amână pentru sesiunea viitoare. In urma cererei făcută de domnii avocaţi Al. Dumbravă şi Osvald Racovţă, apărătorii celor de mai sus. ambii deţinuţi au fost puşi în libertate, până la judecarea procesului.

*

Al treilea proces este acel privitor pe C. Ciasnog adus în faţa Juraţilor pentru crimă săvârşită dar neisbutită. In urma unui frumos rechizitoriu al domnului procuror Panu şi după pledoariile Domnilor Bărăgeanu din partea părţei civile şi a D-lui N. Petrea din partea acuzatului. Juraţii au adus un verdict de achitare.

*

Cel din urmă proces, este acel al lui Ioan Floarea Rusu, acuzat de omor şi tâlhărie comisă în strada Păcurari anul trecut, la cârciuma Horowitz, când a fost ucis în împrejurările cunoscute Alexandru Bojer directorul fabricei M. Beholtzer din Iaşi. După o scurtă deliberare, Curtea, judecându-l pe susnumitul în contumacie, aduce cu verdict afirmativ, condamnându-l la muncă silnică pe viaţă.

B.

INSERŢIE *)

Primim următoarele:

Domnule Director

In ziarul «Opinia» de eri, a apărut un anunţ prin care «Uniunea Democratică--Evreiască Dreptatea» din Iaşi, convoacă o întrunire pentru astăzi.—Vă rugăm a lămuri publicul că organizaţia «Dreptatea» n'a convocat nici o întrunire şi că nu există încă o altă formaţiune decât adevărata organizaţie «Dreptatea» sub preşedinţia d-lui Dr. Weissenberg.

In numele organizaţiei «Dreptatea»
DAVID FINKELSTEIN
Str. Pantelimon 14

*) Redacţia nu răspunde de cele de mai sus.

ECOU

— Toate văduvele de războiu sânt convocate la sediul Societăţi Miercuri 1 Octombrie ora 4 p. m. pentru o şedinţă extraordinară. Comitetul

Sesec, pârjoale cu cartofi, orez cu lapte, în adevăr minunat preparat.

Sosind ora mesei. am fost conduşi acolo unde copiii luau masa de obicei. După ce au făcut cuvenita rugăciune, li s'a servit mâncarea.

Am rămas surprinşi de atâta ordine. şi disciplină cu care s'au deprins coloniştii.

Pedagogii sunt de jurul la împărţirea mesei şi la supravegherea ei.

Copiii voioşi, rumeni la faţă, mănâncă cu o poftă de nedescris.

Dl. inspector ne arată tablourile greutăţii lor la sosirea în colonie şi cântărind la întâmplare 2—3 coloniţi chiar în prezenţa noastră văzarăm un progres de 2—3 Kgr. în interval de 3 săptămâni numai.

De aci se poate vedea cât de bine sunt hrăniţi şi îngrijiţi copiii.

După masă, ei au libertatea de a se juca în curtea şcoalei până la ora culcării.

Rolau ca albinele în jurul nostru, povestindu-ne cât sunt ei de mulţumiţi la colonie, ce bine mănâncă, cât de bine petrec.

Aşa au început să ne povestească că au făcut 4 excursii, mari la pădure la funicular cu vagonetele ce cară butuci din adâncul munţilor; că au vizitat toţi munţii din împrejurimi; că au culeş fragi, zmeură, flori, răşină.

Alţii ne-au povestit cum fac baie cu toţii în Iulie când apa e caldă. Ne-au arătat mai multe broşuri ceteşte din biblioteca şcoalei înfiinţată de Kalinderu pe domeniile Copoanei. Când vremea e bună, copiii cetesc, cântă şi se joacă în pădure, iar când timpul e nefavorabil atunci stau pe cerdacul din faţă a şcoalei, unde este suficient loc pentru distracţia lor.

De curiozitate am căutat câţiva copii la lenjerie şi i-am găsit foarte curaţi. Ei ne-au spus că li se schimbă rufăria în fiecare săptămână. La ora 4 li se împarte în fiecare zi, cas de munte, ori lapte cu pâine şi câteodată chiar cozonac sau crafie.

Nu duc lipsă nici de bomboane, şocolată şi fructe.

La un semnal dat, ei s'au orânduit pentru gimnastică.

Au executat bine câteva mişcări, apoi jocuri şi coruri pe 2 voci. In urmă vin impresionaţi de viaţa atât de fericită şi lipsită de griji a acestor micuţi, ne-am depărtat de şcoală cu cele mai plăcute amintiri şi cu gândul la greaua sarcină şi marea răspundere ce şi-au luat d. P. Stoica, care conduce colonia cu o pricepere şi dragoste cu adevărat părintească, ajutat fiind de întregul personal ce este sub ordinile sale.

Ar trebui ca unele oraşe ce cheltuesc sume însemnate cu coloniile şcolare, fără însă a căpăta întotdeauna rezultatele dorite, de carece aceasta este a 5-a colonie şcolară pe care o vizităm în cursul acestei veri, să ia exemple de tot felul; dela această modestă colonie, care se susţine aproape numai cu mijloacele sale proprii, precum şi dela activitatea rodnică a comitetului acestei societăţi, în fruntea căruia stă cunoscuta filantroapă d-na Anetie Dr. Socor, soţia veneratului profesor universitar Dr. G. Socor.

Inginer M. T.

Ultimele informaţiuni

x Corespondentul din Chişinău ne anunţă că în cercurile guvernamentale de acolo se consideră ca iminentă debarcarea d-lui Inculeţ.

E vorba a se face schimbări radicale în administraţia Basarabiei. Şi s'a zvonit chiar că d. dr. Cazacu va primi o însărcinare foarte înaltă.

Ştirea are nevoe de confirmare.

UNIFICAREA SALARIILOR FUNCŢIONARILOR PUBLICI.— *Din cauza variaţiilor de salarii între funcţionarii de acelaş grad din diferite departamente, ministerul de finanţe a dispus unificarea tuturor salariilor ale gradelor corespunzătoare din toate departamentele.*

Pentru întocmirea proectului pe unificare se va numi la ministerul de finanţe o comisiune, din care vor face parte şi directorii de contabilitate din toate ministerele.

Unificarea salariilor se va face pentru toate serviciile centrale şi pentru cele exterioare.

Măsura unificării s'a luat în legătură cu întocmirea bugetelor şi sporul ce trebue acordat funcţionarilor publici.

x D. dr. Angelescu şi Facultatea de Medicină — *Cu prilejul solemnităţilor de dăunăzi, d. Toma — tămâindu-l pe d. dr. Angelescu — i-a mulţumit în numele laşului şcolar (de unde şi până unde d-sa.. reprezentant al laşului şcolar?) pentru «îmbunătăţirile aduse Facultăţii de Medicină».*

D. dr. Angelescu a mulţumit la rândul său cu modestie.

Adevărul însă-i altul. D. dr. Angelescu n'a făcut nimic pentru Facultatea de Medicină.

«Imbunătăţirile făcute» — multe puţine câte sânt — sânt opera altora şi în primul rând a lui Spiru Haret, locul căruia îl necinsteşte d. dr. Angelescu.

Un reprezentant al «laşului şcolar» ar trebui să ştie acest lucru. Sau poate d-sa îl ştie dar face abilităţi.

A se slăbi..

x Se ştie că în urma unui ordin primit din Bucureşti, comandamentul corpului III de armată, prin d. st. colonel Carp, şeful cenzurei, a oprit apariţia ziarelor ruseşti din Chişinău, care sunt în număr de şapte.

Acest fapt este viu comentat în Chişinău şi s'au trimis telegrame de protest la ministerele de interne, de război şi al Basarabiei.

Se aşteaptă intervenţiile parlamentarilor basarabeni.

x PIAŢA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 9,80; la Zurich 2,70.

Devizele în Capitala au notat: Francul francez 10,28; francul belgian 9,60; francul elveţian 37,15; lira engleză 868; dolarul 193,75; lira italiană 8.50; coroana cehă 5,80.

x Majoritatea ziarelor din Capitală au sporit astăzi la 3 lei preţul exemplarului.

x In oraş s'au constatat două cazuri mortale de febră tifoidă, victimele fiind două tinere izraelite. S'au înregistrat şi câteva cazuri noi de scarlatină.

Sunt cazuri sporadice, provocate din aglomeraţia redeschiderei şcoalelor.

Serviciul sanitar a luat toate măsurile dictate de împrejurări.

x Eri, cu trenul de 4 după prânz, d. ministru Lapedatu, a părăsit laşul, plecând la Cernăuţi.

x FURT DE 62,000 LEI.—D. Petru Prichiş, din str. Toma Cozma 87, s'a plâns că astă noapte pe când dormea, nişte indivizi au pătruns în locuinţa sa şi i-au furat o blană în care avea suma de 62,000 lei.

S'a trezit şi a dat alarma, dar hoţii dispăruseră.

x Şcoalele speciale de pe lângă direcţia căilor ferate îşi încep cursurile Mercuri 1 Octombrie.

Până la terminarea pavilionului special de la Răpa Galbenă care va avea loc peste câteva zile, cursurile se vor ţine la Şcoala de Meserii şi în localul direcţiei regionale.

x *La adunarea de ieri a clubului liberal local, d. Georgel Mârzescu şi-a rugat partizanii să asigure «echilibrul forţelor» pentru menţinerea unităţii partidului. Totodată a sfătuit clubiştii să păstreze bune raporturi personale.*

Se ştie că liberalii ieşeni sânt divizaţi în mai multe tabere care se duşmănesc cumplit. Intre mulţi clubişti nici nu mai există raporturi personale. Defecţiunile continuă neîncetat. Se şi anunţă demisia a încă 15 membri, în majoritate şefi de organizaţii sătteşti.

La toate acestea, d. Mârzescu nu mai poate răspunde decât cu sfaturi melancolice.

x MOARTEA LUI NICU CATARGI.—*După o lungă şi crudă suferinţă, Nicu Catargi, s'a stins ieşeară din viaţă, înconjurat de copii, a căror durere este nemărginită.*

Nicu Catargi a fost pe vremuri, deputat şi prefect şi unul dintre devotaţii prieteni ai lui Take Ionescu.

La locuinţa regretatului, din Splaiul 40 de Sfinţi, e un pelerinaj nu de o lume aleasă,

Inmormântarea va avea loc, probabil mâine.

x PENTRU D. ADMINISTRATOR FINANCIAR.— Administraţia financiară dăduse ordine perceptiilor respective să încaseze impozitul pe cifra afacerilor fără a obliga pe contribuabili să plătească contribuţiile directe, aceasta cu atât mai mult cu cât legea impozitului pe cifra de afaceri prevede sancţiuni severe în cazuri de neplata la timp a acestui impozit.

Perceptiile însă nu respectă dispoziţia Administraţiei Financiare şi pretinde contribuabililor când aceştia vin să plătească impozitul în cheltuinne, recipisa doveditoare pentru achitarea celorlalte dări către stat.

Procedeul fiind vexator şi ilegal rugăm pe d. administrator financiar a reînoi dispoziţia dată acum câtva timp în urmă şi pe care perceptiile n'o respectă.

x Examenele pentru licenţă la facultatea de drept încep la 6 Octombrie.

x DE LA C. F. R.— Cu începere de la 16 Octombrie crt. se pune în circulaţie regulată trenul accelerat No. 811, 812, Bucureşti-Buzău, cu plecarea din Bucureşti la 9,10 şi sosirea la Buzău la 11,35.

Din Buzău spre Bucureşti, plecarea a fost fixată la 17.10.

Tot la aceiaşi dată se mai pune în circulaţie trenul de persoane 837, 838 Buzău-Galaţi.

In cursul ultimei luni s'au pus în circulaţie în cuprinsul regionalei locale trenuri noi de marfă pe următoarele distanţe: Bârlad-Tecuci, Iaşi, Socola, Barboş-Mărăşeşti, Mărăşeşti-Galaţi şi Galaţi-Oneşti.

x D. inginer Băneseu, directorul general al podurilor şi şoselelor din Ministerul Lucrărilor Publice, a fost în localitate pentru a constata starea şoselelor din judeţ, în vederea lucrărilor care urmează a se face la primăvară pentru pregătirea unui nou raid automobilistic care de data aceasta, din fericire, va trece şi prin judeţul nostru astfel că graţie acestei împrejurări se va mai ameliora starea deplorabilă a şoselelor.

x Direcţiunea generală a poştelor a dat o circulară prin care dispune ca pentru obiectele recomandate cu rambors, adresate locuitorilor din comunele rurale, destinatarii să fie avizaţi prin factori pentru obiectele cu rambors a căror valoare este mai mare de 1000 lei.

Aceasta, deoarece locuitorii de la ţară nefiind avizaţi, oficiile înapoiau obiectele cu menţiunea «nereclamat».

x CORUL ATENEULUI POPULAR. — Se aduce la cunoştinţa tuturor membrilor coralui «Gavril Muzicescu», al Ateneului Popular-Tătăraşi, că repetiţiile corale, în vederea reluării activităţei culturale a ateneului, încep Vineri 3 Octombrie a. c. ora 9 seara.

Tot odată se pune în vedere persoanelor doritoare de a face parte din acest cor că înscrierile se pot face, în fiecare zi, la secretariatul ateneului.

Toţi membrii vor putea urma gratuit, şi cursurile de teorie şi solfegiu, ce se vor ţine.

x INSTRUCŢIUNI PENTRU LUCRĂTORI.—Se aduce la cunoştinţa tuturor specialiştilor şi lucrătorilor specialişti care lucrează în fabrici sau eventual se găsesc astăzi fără lucru, că odată cu vizarea livretului M. D. E. să ceară a fi înscrişi pe tabelul de specialişti şi meseriaşi ce se întocmeşte de cei însărcinaţi cu viza.

Ei vor trebui să prezinte acte pentru a proba meseria (brevet de maistru, lucrător etc.)

Cei ce nu vor aduce aceste acte nu vor fi trecuţi pe tabelul de recensământ şi deci nu vor putea fi dispensaţi de mobilizare în interesul industriei.

x In astă-seară, are loc la Teatrul Naţional, premiera dramei *Şarlatanul*.

D-ra Laura Vrânceanu şi d. Damian, au în această piesă puternice creaţiuni.

x Duminică 28 c. a avut loc căsătoria d-lui Inginer Emilio Traina cu drăgălaşa d-ră Coca Ştefănie.

Ceremonia religioasă s'a desfăşurat la Biserica Catolică, unde S. Sa Părintele Romila, în eleganta sa predică, a făcut o punere la punct a concepţiunei catolice asupra căsătoriei.

Cununia a urmat, cu mult alai, în casele proprii din str. Bucşinescu, unde prieteni, cunoscuţi, familia şi o bună parte a coloniei italiene au ţinut să aducă expresia urărilor lor de bine şi fericire.

Felicitările noastre tinerilor căsătoriţi.

x Conform dispoziţiunilor luate de Cercul de Recrutare, termenul de depunere a actelor pentru tinerii cu termen redus, care urmează a fi amânaţi de la incorporare, pentru continuarea studiilor, expiră astăzi.

După acest termen, toate cererile în acest sens, vor fi respinse.

x Ancheta făcută de autorităţile căilor ferate pentru a stabili cauzele ciocnirei de trenuri de la Bârlad, a stabilit vinovăţia impiegatului de mişcare din această staţie. El a fost suspendat urmând a fi judecat.

Starea pasagerilor răniţi nu este gravă.

x RECHIZIŢIE DE CAI.— In conformitate cu ordinile în vigoare ale autorităţilor militare superioare, pentru cele 20 de zile cât vor dura manevrele, s'au luat pentru necesităţile de transport ale unităţilor un număr de cai din oraş şi judeţ, de data aceasta însă caii nu au fost rechiziţionaţi, ci închiriaţi cu plata.

Partea cea mai importantă este însă că între caii rechiziţionaţi se află şi acei ai întreprinderilor de reparare a oraşului, care s'au văzut astfel nevoite să înceteze lucrările de transport a materialelor.

Comuna a făcut intervenţiile cuvenite pentru scoaterea cailor de sub rechiziţie.

x FRAUDELE DE LA R. M. S.— D. judecător de instrucţie Pogonat, a reluat în cercetare pe cei doi funcţionari implicaţi în frandele de la depozitul R. M. S. din localitate.

După ultimele probe produse, vinovăţia acestor doi funcţionari reiese în mod evident.

Rămâne de văzut dacă în operaţiunile săvârşite, ei nu aveau şi complici.

x Astăzi a plecat spre centrele de manevre, ultima serie de soldaţi ai trupelor din localitate.

Mâne pleacă şi corpul ofiţeresc.

x Ministerul Artelor, nemai admiţând prelungirea cu un an a congediului pe care l'a avut d. N. Zadri, profesor al conservatorului local, d-sa şi-a înaintat demisia de la catedra de violină.

x D. G. Scutaru, inspector general de control al căilor ferate, soseşte mâne în localitate pentru a continua ancheta pe care o face la unul din serviciile regionalei locale.

x Trenul personal No, 753 Iaşi-Vasile Lupu, care pleca din gara locală la orele 20.52 şi ajungea la Vasile Lupu la 22.03, va pleca cu începerea de mâne 1 Octombrie din Iaşi, la orele 9.25 dimineaţă şi va ajunge la Vasile Lupu la 10.30 având legătură cu trenul 747 pentru Bălţi-Cernăuţi.

Cetiţi „Opinia“

Cinema ELISABETA Astăzi Marţi 30 Septembrie
Pentru prima oară
Premieră — se reprezintă Marele film Monumental — Premieră
TARAS-BULBA
(Cazacul de la Nipru)
dugă N. Gogol cu **Makovska, Runici, Duran, Torzoff şi Polonsky.**
film momtat la Paris de Ermolieft în 1924

Cinema MODERN Astăzi Marţi 30 Septembrie 1924
Premiera Marelui Triumf Francez
NOU! - Ambele seril odată 12 acte 12 NOU!
ORFANUL PARISULUI
de LOUIS FEUILLADE cu favoritul său ansamblu:
BOUT-DE-ZAN, HERMANN, CHARPENTIER şi mica YOUBOULE de 8 ani.
L'Orphelin de Paris s'a representat cu nemai pomenit succes la Teatru Eforia în Grădina Colos acuma 3 luni.

†

D-na Margareta Catargi, D-na Esmeralda Boldur Kostaki, D-l şi D-na Eugenia Catargi, D-l şi D-na Nunutzi Catargi, D-l şi D-na Nicolae Catargi, D-l şi D-na Petre Zarifopol, D rele Dina şi Nicola Catargi, Simona Catargi, D-l Dimitrie Catargi, D-na Maria Alexandri precum şi familiile Catargi, Kostaki, Ghica, Miclescu, Sturza, Naville, Rosetos, Russo Bogdan, Scortzescu, Zarifopol, Donici, Iamandi, Rossetti, Diamandi au nemărginita durere a vă face cunoscut încetarea din viaţă a iubitului lor, soţ, fiu, tată, văr, nepot şi rude.

Nicu Dinu Catargi

încetat din viaţă în ziua de 29 Septembrie 1924, după o lungă şi grea suferinţă.

Inmormântarea va avea loc la Moşia Topile jud. Fălticeni.

DE INCHIRIAT imediat 2 Prăvălii, câteva apartamente şi subsoluri construcţie nouă.

A se adresa la d-na Aretta Tischler între orele 1-5, Iaşi str. Gh. Mârzescu 36 etaj.

ELEVI de tipografie se caută.

A se adresa la ziar.

Elevele
găsesc cupoane de lână şi bumbac pentru uniforme şcolare, cu preţuri reduse la
Nimoviţ, Blau & Comp.
str. Mârzescu No. 17
(în curtea tipografiei ziarului „Opinia“)

D-r N. LAZAR
Şef de lucrări la Facultatea de Medicină şi
Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice
SIFILIS, BOLI VENERICE ŞI INTERNE
Tratament antisifilitic cu Neo salvarsan, Săruri de Mercur şi Bismuth
Consult. 1—3 p. m.
Strada Păcurari No. 6

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
dela Universitatea din Viena fost *asistent* de operaţie al Prof. Halban—Viena şi *medic secundar* al clinicei universitare de naşteri Prof. Schauta din Viena
M A M O Ş
- Operaţiuni şi boli de femei -
Str. Lăpuşneanu 35 (lângă Astoria).

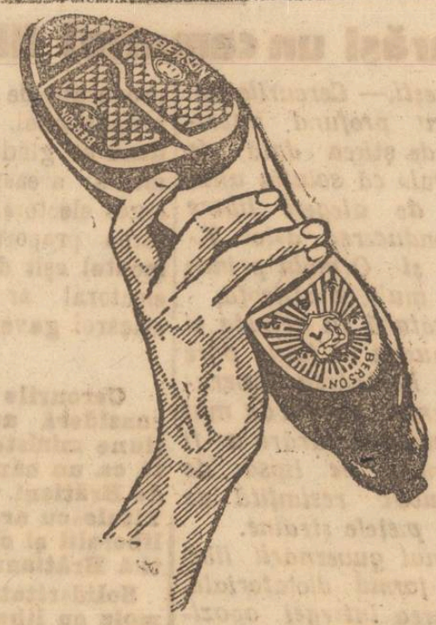

Purtaţi numai renumitele tocuri şi tălpi **Berson**
fiind eftine, durabile şi plăcute la mers.

LICEUL STATIZAT DE BAEŢI
M. Kogălniceanu
Iaşi **Str. Carol 23**
Elevii ce nu au locuri la claselé ordinare de la Gimnaziile şi Licee le din localitate, sunt primiţi cu reduceri de taxe la clazele paralele de la Liceul de băeţi „M. Kogălniceanu“.
Inscrieri până la 1 Octombre 1924. Se mai primesc inscrieri şi la clasele ordinare.
Elevii ce se înscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.
Director,
Titus Patriciu

Odată cu completa renovare
Proprietarii marelui magazin
LA DOCAN din Strada I. C. Brătianu No. 171
vis-a-vis de Spitalul Sf. Spiridon
Inştiinţează Onor. Clientelă, că pe lângă marele asortiment de *Manufactură, galanterie* şi *tricotage*, a înfiinţat un RAION SPECIAL DE CONFECŢIUNI pentru Dame şi bărbaţi, ca: mantile Fieroman, marfă pariziană, ultima modă: diferite mantile Enbenar, începând de la 700 lei bucata, macferlane, paltoane, haine, pantaloni, hăinuţe pentru copii, etc. etc.
De oarece avem toate mărfurile direct din străinătate, le vinde cu 30 la sută mai eftin ca oriunde.
Vizitaţi magazinul şi vă veţi convinge.

Nuci, fasole
şi tot felul de cereale
- orice cantitate -
Se caută spre cumpărare. Ofertele se vor adresa **Moara „Raiul“**
Şos. Naţională No. 85.
Direcţiunea

Ultima oră

Problema schimbărei de regim

Soluţia unui guvern Titulescu-Oromolu.-Un nou camuflaj liberal.- Declaraţiile d-lui Mac Donald asupra păcei şi a tratatului cu Rusia

Un guvern Titulescu-Oromolu?

Justificarea acestei soluţiuni.--Scopul urmărit.--Ce se spune în lagărul opoziţiei

Iarăşi un camuflaj liberal

Bucureşti.— Cercurile politice sânt profund impresionate de ştirea dată de «Adevărul» că soluţia unui guvern de alegeri libere subt conducerea d-lor Titulescu şi Oromolu prinde tot mai mult consistenţă.

In legătură cu aceasta şi cu temeiurile de fapt pare evidentă hotărârea Suveranului pentru soluţia de mai sus. Această hotărâre ar fi determinată de lipsa de credit public resimţită de ţară pe pieţele străine.

Sistemul guvernării liberale, in formă dictatorială, cu sfidarea întregei opoziţii, a creat o atmosferă înăbuşitoare. Criza financiară teribilă nu poate fi remediată de Brătieni, din pricina concepţiilor lor politice, cât şi a discreditului ţării în străinătate, precum şi a incapacităţii d-lui V. Brătianu de a contracta un împrumut.

•

In cercurile autorizate se spune că avem nevoe de un guvern de continuitate în chestiile interne şi financiare. Din acest punct de vedere un guvern Titulescu-Oromolu este cel mai indicat. Dificultatea noii guvernări ar fi neomogenitatea parlamentară, provocată de actualul sistem proporţional. D Ionel Brătianu se gîndeşte însă a remedia aceasta, modificînd legea electorală prin înlăturarea proporţionalei. Parlamentul eşit din noul regim electoral ar evita surprize oricărei guvernări.

•

Cercurile opoziţioniste consideră această formaţiune ministerială anunţată ca un camuflaj pregătit de Brătieni. Se ştie că d. Titulescu are afinităţi cu liberalii şi chiar cu d. Vintilă Brătianu.

Solidaritatea d-lui Oromolu cu liberalii este notorie. Se spune chiar că ultimele declaraţii făcute de d. Oromolu în presa engleză împotriva d-lui V. Brătianu ar fi fost făcute în înţelegere cu Brătienii.

Liberalii se abţin dela comentarea acestei ştiri, observă însă că un guvern Titulescu-Ormolu ar avea adeziunea partidului liberal.

•

Cercurile politice vorbesc cu aprindere de retragerea guvernului Brătianu, retragere care ar putea avea loc până într'o lună.

Suveranul este serios preocupat de soluţiunea unei schimbări de regim.

Efectele dezastroase

ale crizei economice din Basarabia

Chişinău.— Criza care domneşte în întreaga ţară, are asupra Basarabiei consecinţi dezastruase.

Basarabia, care este o provinciie eminamente agricolă şi deşi are nevoe de credite, căci producţia trebueşte pregătită în această epocă, resimte criza de numerar în chip foarte acut.

De altfel în Basarabia, această criză e de câţi-va ani şi astăzi vedem proprietari cu averi de milioane, ca nu găsesc credite de 2—3000 lei.

Cauzele acestei grele situaţii sunt îndeajuns cunoscute şi cu toate că s'au făcut sforţări uriaşe, până în prezent nu s'a ajuns la nici o ameliorare.

Criza se mai explică şi prin faptul că nu au fost credite suficiente destinate nevoilor acestei provincii, căci în timpurile normale, băncile care finanţau Basarabia după unele date—manipulau sume între 200—250 milioane ruble aur, pentru nevoile comerţului şi industriei.

In lei,—având în vedere această sumă—ne-ar trebui, vre'o câte-va miliarde; ori nevoile actuale nu sunt finanţate nici în a zecea parte.

Părerea tuturor este că dacă nu se va înceta cu politica economică de până acum, falimentele vor fi în creştere, producţia va scădea, încetându-se încetul cu încetul toate operaţiunile financiare şi comerciale.

RION

Condamnarea unui şofer asasin

Bucureşti. — Acum cîtva timp un şofeur, fost lăutar, pe când conducea la şosea două pasagera, a răsturnat maşina, omorînd pe una şi rănind grav pe alta.

Judecat eri de Tribunal, şoferul a fost condamnat la 6 luni închisoare, 60000 lei despăgubiri civile pentru familia defunctei şi 20000 lei pentru victima rămasă în viaţă.

Starea sănătăţei d-lui Marghiloman

Bucureşti. — Un ziar de seară anunţase că starea sănătăţii d-lui Al. Marghiloman ar fi gravă şi că fruntaşul progresist ar fi fost chiar supus unei operaţiuni.

Adevărul este că starea d-lui Marghiloman e foarte bună şi că d-sa va părăsi patul în cursul acestei săptămâni. Nici o intervenţie chirugială n'a avut loc.

Misteriosul sinucigaş de la Copou

ÎNCEARCĂ A DOUA OARA SĂ SE SINUCIDĂ

Misteriosul sinucigaş de la Copou continuă a se găsi în aceiaşi stare în secţia d-lui dr. Anghel, păzit de numeroase santinele, sub comanda unui caporal.

D. dr. Anghel încă nu la operat.

Poate că aceasta se va întâmpla în cursul acestei săptămâni.

Lămuririle date de Eugenia Petrescu, sunt cercetate, dar fără un rezultat precis până acuma.

•

Viaţa aceasta de spital şi pază, pare a nu conveni misteriosului tânăr.

Şi aşa, în cursul nopţei trecute, a încercat din nou să scape de viaţă şi chin, încercând să se arunce pe fereastra secţiei spitaliceşti, situată la etajul al doilea.

A fost oprit de santinele şi reţus în pat.

De la comisia vamală

Bucureşti. — Eri după amiază s'a întrunit la Ministerului de Finanţe, Comisiunea superioară vamală, pentru a-şi da avizul asupra reducerei taxei de export asupra mai multor produse industriale cum sânt: conservele, batozele şi instrumente agricole, căruţe, trăsuri, lamele de ras, etc.

S'a discutat şi admis pe trei luni la export pentru lemn de cer, cu o taxa de minimum 1000 lei de vagon. S'au făcut şi unele modificări în ce priveşte taxele de export asupra lânei.

IMPORTANTE DECLARAŢII ALE D-LUI MAC DONALD

Chestia înlăturărei războaelor.- Tratatul anglo-rus.- Imprumutul pentru Rusia.

Bucureşti.- D. Mac Donald, şeful guvernului englez, a pronunţat un important discurs la Derby, examinând marile probleme cari frământă astăzi lumea politică de pretutindeni.

D-sa spune că tratatele nu dau siguranţă popoarelor; chiar tratatul pentru garanţia mutuala propus cu atâta insistenţă, a creat o situaţie periculoasă. Până ce nu se va putea descoperi un chip deosebit de a se determina opera de agresiune şi a i se face faţă, războaele nu vor înceta.

*

Mai departe, d. Mac Donald, vorbeşte despre tratatul anglo-rus. Premierul englez remarcă că „a încheia pace cu o altă ţară, nu înseamnă a pactiza cu forma de guvern şi cu obiceiurile acelei ţări". Oratorul respinge atacurile partidului liberal şi arată că garanţiile pe cari le cere Lordul Grey, tocmai sogăsesc înscrise în tratatul cu Rusia.

Cuvernul laburist — declară d. Mac Donald — a putut convinge guvernul sovietic să recunoască metodele admise de toate statele în legătură cu facerea unui împrumut. Imprumutul pentru Rusia va fi destinat numai pentru reconstrucţie.

D. Mac Donald, a încheiat discursul cu următoarele fraze: „Nu se poate îndeplini pacificarea Europei, fără cooperarea statelor de importanţa republicei sovietelor. E necesar a se acorda împrumutul Rusiei, şi guvernul laburist această necesitate înaintea Camerei Comunelor".

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Srada Banu No. 16
ore de consult:
8-9 dim. şi 8-9 seara

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice şi sifilis
Consultaţii 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

Cabinetul Dentar
S. Sirota Grosu
în *strada Anastasie Panu No. 17 (Piaţa Halei)*
Se execută lucrări la platină, aur şi cauciuc, dinţi albi fără placă, extracţiuni şi plombe fără durere
Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.
PREŢURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic.

A apărut
MAURA
dramă în 3 acte de
V. IORGA
jucată cu mare succes la Teatrul Naţional din Iaşi
De vânzare la principalele librarii din ţară
Depozitul general:
Librăria Centrală - Iaşi
STR. GH. MARZESCU 25

D-rul Jacques Goldner
Boli Interne şi de Copii
Cons. 2—4 p. m.
Str. Gh. Mărzescu 17 (etaj)

Cumpărăm Brilliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preturile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — str. Gh. Mărzescu 38 etaj — IAŞI

Butoaie de stejar
pentru vin, capacitate de la 50-200 Deca, de vânzare, cu livrare promptă, la
Forestiera Baia
S. A.
FĂLTICENI

LICEUL PARTICULAR DE FETE
„M. Kogălniceanu" Statizat
— STR. CAPITAN PAUN No. 8 —
Şcoala asimilată cu şcoalele secundare de fete ale Statului de gradul II.
Cors de liceu complect, cu opt clase.
Inscrierile se mai fac până la 10 (zece) Octombrie.
Pentru clasa I-a nu se dă examen.
PROFESORII ASOCIAŢI

Fabrica de Pălării de Dame
MODELUL
STR. CUZA-VODA 16, lângă Bis. Golia
Anunţă onor. Clientelă că a primit ultimele noutăţi pentru sezonul de toamnă.
Totodată primeşte de pe acuma orice pălărie pentru transformat, din fetru, catifea, mătasă, dându-le culoarea şi forma cea mai modernă.
LUCRU PROMPT ŞI IREPROŞABIL

LA MAGAZINUL „AURORA"
MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ
au sosit în vederea sezonului de toamnă şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, pluş brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul jurnal Preţuri foarte convenabile. Notaţi bine firma
„La AURORA"

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne şi nervoase (exceptate bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.
RADIOGRAFIE între orele 5—7 p. m.

ANUL al XX-lea No. 5201 — 2 LEI NUMARUL — VINERI 3 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA SI ADMINISTRATIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Biblioteca Universității Loco

Intervenția guvernului român la Viena

în contra propagandei comuniste

Sub regimul liber republican din Austria, propaganda politică a avut posibilitatea să se dezvolte în chip normal, conform legilor care garantează libertățile constituționale și drepturile cetățenești.

Marele oraș apusean Viena a fost ales și de comuniști ca sediu al propagandei lor internaționale. Și probabil că această acțiune comunistă s'a îndeplinit în limitele îngăduite de lege, odată ce guvernul austriac n'a intervenit cu măsuri restrictive.

Dar, în definitiv, pe noi nu ne importă felul în care guvernul austriac înțelege să supravegheze și să îngădue ori-ce propagandă politică acasă la dânsul. Cel mult, putem considera în principiu că, un guvern creștin-social condus de d. Seipel nu poate fi suspectat de simpatii comuniste. Iar libertatea de propagandă pentru comuniști nu-i decât un efect al legalității într'un stat occidental civilizat cum e Austria.

Dacă acțiunea bolșevică internaționalistă dirijată de comitete stabilite în Viena, displace guvernanților României, întrucât ar putea tulbura ordinea existentă în țara noastră, — datoria guvernului român este clară. Guvernul poate veghea ca uneltirile comuniste să nu se înfiltreze în granițele românești.

Și odată ce autoritățile noastre vor exercita un control atent peste tot cuprinsul țării, ne va fi indiferent ce fac comitetele subversive din Viena, căci vom fi siguri că acele comitete nu vor reuși să ne procure încurcături interne, și neplăceri într'un fel sau altul.

Guvernul d-lui Bratianu înțelege însă lucrurile în alt chip. El a făcut o intervenție la Viena, cerând guvernului austriac să pue capăt uiuburilor de agitație din capitala republicei.

D. Bratianu ar voi probabil ca d. Seipel să renunțe la obiceiurile lui legaliste și să adopte «maniera forte» care se obișnuește pe malurile Dâmboviței.

Intervenția aceasta a guvernului nostru nu-i altceva decât un amestec în afacerile interne ale Austriei. Căci e treaba guvernului austriac dacă pe teritorul său se face acțiune subversivă. Și dacă nouă ni se pare că acțiunea aceasta ar putea să ne vatăme, n'avem decît să ne supraveghem propriul teritoriu. Dreptul nostru de control și de sancțiuni merge numai până la granită.

De acolo înainte, începe dreptul exclusiv al statelor respective.

Amestecul nostru în afacerile interne ale altui stat, poate constitui un precedent periculos. Ne putem trezi că un stat străin procedează la fel față de noi, luând ca justificare tocmai intervenția noastră de astăzi.

Dupildă, Rusiei i-ar putea veni poftă să ne pretindă a îndepărta pe d. Poklewski-Cozial, sub motiv că ar pregăti o acțiune țaristă. Sau Bulgaria ar găsi cu cale să ne ceară refuzul de azil oricărui refugiat opoziționist bulgar, pe motiv că uneltește contra dictaturei sîngeroase a d-lui Tzancov. Și cine știe ce neplăceri diverse ne-ar mai putea aștepta!..

D. Bratianu are o țară la dispoziție și încă mulți muncitori pe care să-i prigonească, să-i închidă, să-i spioneze...De ce voește să se întindă tocmai până la Viena?

Z.

CATE-VA NOTE

Ziarele vorbesc de o nouă afacere vîntilistă, cu vânzarea către stat a unor cutii cu boale alterate, dar prețuite la 12 milioane lei.

Ce atâta zarvă?

Doar de trei ani de zile d. Vintilă Brătianu .. boește țara și pe cetățeni.

* * *

Un agent de Siguranță scrie prin „Lupta" că nu poate fi combătut bolșevismul în Basarabia decât alocându-se mari sume de bani la dispoziția Siguranței.

Să ferească Dumnezeu de asemenea risipă de bani!

Căci pentru pomparea fondurilor, Siguranța ar avea grijă să crească bolșevismul, cu atentatele, complotuile și celelalte sperietori cuvenite...

* * *

Se scrie în ziare că Terente s'ar afla lângă București,

Eroare.

Mai curând s'ar afla talharul înăuntrul Bucureștilor, în atâtea funcțiuni înalte și fructuoase..

AFACEREA IONESCU--MARIȚA

București.— Zilele acestea va veni spre judecare recursul făcut de fostul director general al închisorilor Ionescu-Mariță, și sub directorul Marinescu.

In așteptare, d. Marinescu a avut să sufere o grea lovitură.

Soția sa, care era bolnavă pe când el era arestat, a încetat din viață.

ASPECTE

Despre sinucidere..

Un om a încercat să pună capăt vieței sale. Era în drept. Pentrucă nimeni, afară de noi înșine, nu putem cunoaște mai bine motivele cari ne fac, sau nu, agreabil traiul pe pământ; și, în lipsa posibilității de a înlătura acele motive — când ne sânt potrivnice — avem chiar datoria să nu incomodăm pe alții cu existența noastră amărâtă, blazată, și, -deci, - s'o suprimăm. Este, acest mod de a vedea, singurul în concordanță cu așa zisa superioritate a omului față de celelalte dobitoace: nici o specie animală nu cunoaște sinuciderea, oricât de mizeră ar fi viața pentru dânsa.

Și nimeni nu are dreptul să spurce agonia unui muribund, cu zel de reporter sau spirit de polițist. Intotdeauna, misterul unei sinucideri trebue să rămână intact, în afară de zvonul public: un omagiu pentru acei cari au tăria să renunțe la atâtea vanități, ambiții și compromisuri...

Moartea soldatului în timpul unui atac, este infinită mai puțin orolcă de cât acea a culcării individ spânzurat de grinzele podului: acolo era teama, emoția, inconștiența, acel voința a lucrat singură, fără marșuri de fanfară și fără mâna amenințătoare a comandantului din urmă.

Un sinucigaș trebue respectat până la sfârșit; ajutorul medical nu are ce căuta decât în cazuile romantice, când domnișoara și-a ciățit gura cu spirt denaturat sau cu ojet, pentru a-și speria părinții, — de pildă, — iar nici decum atunci când este un caz de conștiință, o hotărâre luată cu liniște și maturitate. Intervențiile chirurgicale greșesc de atâtea ori aducând moartea când sunt solicitate și plătite gras pentru a menține viața, încât n'ar mai trebui medicii să-și încarce sufletul cu păcatul de a rechema la viață pe cineva carea vre să moară, cu orice preț, fără asistența dumnealor.

Aceasta e atitudinea necesară, în fața unui sinucigaș: o dezinteresare completă în clipa morții, ca și în timpul vieții lui, pe care n'am fost capabili să i-o facem suportabilă. E o chestie dacă nu de omenitate, cel puțin de bună cuviință.

Altfel, te amenință ridicolul în care se găsește poliția ieșană, care de două săptămâni, — ajutată de reporteri-detectivi — căuta să pătrundă misterul sinucigașului de la Copou: departe de a fi fost un agent primejdios al sovietelor, victima perspicacității polițiste, e un biet subcomisar din Orhei, săturat de viață, poate, pentru a scăpa de răspunderea unui sentimentalism incompatibil cu serviciul pe care îl îndeplinea...

G. SPINA

Citiți „Opinia"

GUVERNUL APLICA SANCȚIUNI!

ȘI TOT ANUNȚĂ PRIMENIRI IN BASARABIA

Dar tocmai guvernul este acel care trebue să primească sancțiunile țărei!

La ministerul de interne continuă seria constatărilor pentru primenirea administrației din Basarabia. Se anunță că vor fi înlocuiți unii prefecți și unii administratori de plasă.

Inlocuirile din acestea s'au făcut mai demult și s'au făcut destule din pricina fraudelor de tot soiul. Nouile înlocuiri care se anunță, îndată dupâ evenimentele din sudul Basarabiei, ne cam pun pe gânduri.

*

Ar fi deci că tulburările dela Tatar-Bunar, că «atacurile de banditi», cum le-a zis guvernul —sunt în legătură cu proasta administrație și cu răspândirea cutărui sau cutărui demnitar care trebue înlocuit.

Dacă-i vorba așa, atunci evenimentele din sudul Basarabiei au fost o răscoală locală, sub instigația agitatorilor ruși. Noi am și arătat încă din primul moment,—cu toată indignarea imbecililor oficioși.

Dar dealtfel, și guvernul, prin membrii ai cabinetului și prin gazeta oficioasă, au recunoscut faptul.

*

Da; însă răscoala a fost opera numai a rușilor și ligovenilor.

Indiferent. Doar sunt și aceștia cetățeni ai țărei noastre, locuitori ai sudului Basarabiei. Intrebarea e: *pentru ce s'a întâmplat răscoala?* Căci o populație nu-și face de urât așa, de florile mărului.

Pentru ce?

Răspunsul a și fost indicat mai sus. Se fac înlocuiri în personalul administrativ; prin urmare e de vină administrația detestabilă, venală, abuzivă. Norodul a fost împilat în tot chipul, așa că instigațiile la revoltă au prins lesne într'o masă de oameni exasperați și răzbunători.

*

Prin teroare, prin șiretenie, prin minciuni, guvernul reușise să producă diversiune și să obție o tăcere care cam aprobativă, în timpul represiunei sîngeroase din sudul Basarabiei.

Dar legăturile au căzut de pe ochi și limbile s'au dezlegat. *Acum se știe că guvernul are o socoteală de dat.* Nu i am și cerut-o dia primul moment.

De ce ar fi cruțat guvernul tocmai pe o chestie ca aceasta, în care și-a dovedit toată turpitudinea, și neghiobia!?

E vorba doar de rezultatul lamentabil al unei politice criminale și inepte, care constitue o primejdie pentru țară;—o primejdie chiar dovedită!

*

Pe lângă măsuri fără cap cum e suprimarea presei în limba rusă și înăsprirea stărei de asediu, guvernul sa decis și la schimbarea demnitarilor păcătoși.

Dar erau demnitari dintre amicii regimului, și care în general aplicau metodele mizerabile recomandate, ordonate sau numai sugerate de guvern.

Guvernul este vinovatul cel mare. El trebue să suporte consecințele toate, ale imensei lui vinovății.

M.

Liberalii și presa

In ultimile decenii, partidul liberal a fost lipsit de o presă numeroasă, inteligentă, răspândită, care să pătrundă în straturile largi și să influențeze, să lumineze pe cetățeni.

Presa răspândită, bine scrisă și susținătoarea cauzei democratice, era dușmană declarată a partidului liber.

Indată după război, și odată cu lărgirea regimului electoral, liberalii s'au hotărât să capete presa de partea lor. Intâi au suprimat ziarele «Izbânda» și «Avântul»; apoi au modificat regimul presei și au început să manevreze cu hârtia de tipar așa fel încât să suprime cât mai multe ziare opoziționiste.

Foarte multe ziare au dispărut. Apoi, din cele rămase, unele au fost captate de liberali. Astăzi, liberalii stau cei mai bine, din punctul de vedere al presei.

Ziarul de mică publicitate, dar de mare tiraj, „Universul", face liberalilor servicii cu atât mai prețioase, cu cît sunt mai discrete și mai... independente.

Dar cazul mai interesant este al „Luptei". In foaea aceasta fiecare ministru și fiecare nuanță liberală își are compartimentul la dispoziție. Tot ce depinde de guvernul liberal are un suficient sprijin. Planurile și interviewurile liberale, apar cu poze, pe toate paginile «Luptei». Numai d. Vintilă Brătianu mai este combătut. Aceasta însă fiindcă d sa e un zgârcit feroce, și n'a voit să facă decât singura liberalitate de hârtie, pentru «Universul». Dar, desigur, se va rupe ghiața...

Și totuși, pe frontispiciul «Luptei» se mai află numele d lui Const. Mille, fostul mâncător de șobolani!

Vai, d-le Mille, d-le Mille,.. ți-a venit rândul să te mânânce șobolanii! Pt.

Sala „Photo Royal"
STR. LAPUȘNEANU 38

EXPOZITIA „BRIESE"

1 OCT. ... 1 NOV.

Tipuri, peisage și flori din BUCOVINA

CRONICA ECONOMICĂ

PARITATEA MONDIALA

Leul nostru trebue să se ridice până va ajunge paritatea mondială. Costul de traiu al vieței noastre trebue să se ridice până la paritatea mondială.

Paritate mondială iel, paritate mondială dincolo. Dar ce să fie acea paritate mondială? Un cuvânt sibilinic pentru cei mai mulți.

Cei cari sunt mai puțin profani în materie, înțeleg că asta însamnă că leul trebue să câștige în valoare treptat-treptat, până ajunge să fie identic cu valuta mondială, iar costul de traiu să se ridice până va ajunge a fi egal cu acel al lumei întregi.

Și până atunci mai va. Nici leul nu saltă așa ca să putem prevedea chiar de pe acum când va ajunge acea paritate mondială, nici scumpirea traiului, care, slavă domnului, saltă mai ușor ca valoarea leului, n'a ajuns și nici se întrevede când va ajunge la paritatea mondială.

Toată lumea însă își dă seama că ambele chestiuni sunt una în funcție de cealaltă. De ce se scumpește viața? Pentru că leul nu numai nu se ridică, dar chiar scade.

Dacă se scumpește viața, de ce scade leul? Explicații nenumărate s'au dat în fiecare din ele era câte o părticică de adevăr. Ești, dator. nu poți plăti, cheltuești mai mult de cât ai, nu se muncește, adică nu se produce în destul.

Toate statele se înțeleg la aur și zic că paritatea mondială trebue să fie bazată pe aur.

De sigur, aurul are atâtea calități, cela ce l'a făcut să fie primit ca monedă în toate părțile civilizate ale lumii. In dife-

(Continuarea în pag. II-a)

CRONICA DRAMATICĂ

de *WRATISLAVIUS*

Teatrul Național: „Șarlatanul" (melodramă în 3 acte de FOLDESY)

Cazului *rarisim* — prezentat de *Foldesy* ca eroul «piesei» (noi o desumim *melodramă*) care s'a reprezentat Marți în 30 | IX la Național, i-ar putea foarte bine servi ca un fel de precuvântare, un întreg capitol asupra *cinstei profesionale*. (în specie: profesia medicală) Atât de multe ar fi de spus. Mai actuale decât chiar lucrarea dramatică a autorului.

Precuvântarea aceasta, având însă prea multe puncte de dezvoltat, ne-ar duce prea departe.

Și digresiunile prea lungi sunt totdeauna dăunătoare subiectului principal, Ne mărginim numai la unele... indicări: Reclama (*de orice natură*) în medicină, atitudinea față de colegi, (și față de bolnavi) sanatoriile și medicii etc. etc.

Toate subiecte mult interesante și repetăm: de palpitantă actualitate.

Și cu toate acestea, trebue să revenim la «*Șarlatanul*» de Földesy.

Fără îndoială că tipul ideal (sau cum am spus la început: rarisim) nu ne poate fi decât extrem de simpatic. Nu numai pentru că e înzestrat cu o sumă enormă de calități, dar și pentru faptul că e nedreptățit. Și care-i omul cu un dram de suflet și să nu se indulcească, ba chiar să se revolte (chestie de temperament) la vederea sau la auzul nedreptăților strigătoare ce s'au făcut și i se fac continuu acestui suflet neobișnuit de ales, acestui om extraordinar de bine înzestrat, acestui *binefăcător* al omenirei.

Și cu toate acestea, îngrădirea adusă de legiuitor (în cazul de față în mod stupid aplicată) nu este de prisos. Se strecoară ele elementele dubioase (ca să nu zicem alt-fel) și pe alocuri se ridică sus, sus de tot — ca toate exigențele impuse de autoritățile universitare. Dar ce-ar mai fi dacă s'ar suprima și îngrădirile existente și indivizii n'ar mai avea nevoe nici măcar să se trudească și... să'și fabrice (sau să'și procure) o diplomă falșă.

Cu siguranță că pe zi ce merge s'ar răriș până la o groaznică și totală dispariție, numărul «tâmpiților» care învață, se vlăguesc prin spitale, clinici și laboratorii și apoi... ajung cel mult subalternii celor «deștepți» care au..... dat lovituri fără fleacuri, fără examene, fără stagiu, fără lucrări, fără... formalități.

Acestea le spunem bine-înțeles doar așa ca generalitate și ca un fel de susținere în principiu a... legalității. Căci «cazului» nostru ele nu'i se potrivesc de loc, el fiind cum am spus la început, un exemplar unic.

*

Doi mediciniști o duc foarte greu.

Când viața în general era mai ușoară (și mult mai ieftină) lucrul era ceva banal. Cine s'ar fi oprit la sărăcia unui student? In majoritatea cazurilor era aproape ceva inerent—cum ar fi azi de pildă....

Și cum spunsam: băeții's harnici amândoi. Dar și săraci. Tot amândoi. Și unul din ei mai curajos, când mizeria e la ușa *fură* o sumă de bani. Cum însă în general toți cei care'și însușesc câte-o nimica toată, (și asta împinși de nevoia crudă a existenței) *toți* sunt prinși, este prins și medicinistul *Paul Fechner*. Nu avea nici rutina și nici tactul profesioniștilor. Rezultatul: doi ani închisoare, cu pierderea drepturilor plus exmatricularea din toate facultățile.

Dacă am pune punct, ar fi o tragedie înspăimântătoare dar... nedramatizabilă. Și de aceia adevărata piesă începe abia acum. Ba—cronologicește vorbind —*după* doi ani, adică în ajunul ieșirei lui Paul din închisoare.

Celălalt (Hans Falk) a scăpat teafăr din ghiarele mizeriei și a obținut titlul de doctor, pentru scurtă vreme însă. Căci cade în ghiarele altui dușman —acesta ireductibil. Moare. Rămâne pe drumuri: mama și sora, cărora le era singurul sprijin.

«Din întâmplare» tocmai în ziua când... tânărul conte vine s'o conducă la castel pe tânăra fată devenită (din cauza sărăciei) damă de companie, tocmai atunci sosește și el, pușcăriașul, camaradul nedespărțit al frate-

(Citiți continuarea în pag. II-a)

Cinema ELISABETA

Astăzi Joi 2 Octombrie
Pentru prima oară

TARAS-BULBA

(Cazacul de la Nipru)

după N. Gogol cu **Makovska, Runici, Duran, Torzoff și Polonsky.**
film montat la Paris de Ermolieft în 1924

Spectacolul se începe cu noua Comedie în 3 acte

EL și Castelul cu Fantome neîntrecuta creație cu LUI

Cel mai simpatic și desăvârșit Comic al Ecranului

Cinema MODERN

Astăzi Joi 2 Octombrie 1924
Premiera Marelui Triumf Francez

NOU! - Ambele serii odată 12 acte 12 NOU!

ORFANUL PARISULUI

de LOUIS FEUILLADE cu favoritul său ansamblu:
BOUT-DE-ZAN, HERMANN, CHARPENTIER și mica YOUBOULE de 8 ani.
L'Orphelin de Paris s'a reprezentat cu nemai pomenit succes la Teatru Eforia în Gradina Colos acuma 3 luni.

LICEUL PARTICULAR DE FETE
„M. Kogălniceanu" Statizat

— STR. CAPITAN PAUN No. 8 —

Școala asimilată cu școalele secundare de fete ale Statului de gradul II.
Curs de liceu complect, cu opt clase.
Inscrierile se mai fac până la 10 (zece) Octombrie.
Pentru clasa I-a nu se dă examen.

PROFESORII ASOCIAȚI

APĂ DE GURĂ
SĂPUN
PASTĂ DE DINȚI
Legrain
CELE MAI BUNE

EXCELENTE TERENURI

pentru construit case, se vând în strada Moara de Vânt No. 18, cu 60 lei metrul.

150—200 mii lei se caută de luat cu împrumut, ipotecă primul rang.
A se adresa Ghica-Vodă 31

CAUT, pentru a închiria 2 camere și antreu, în centru.
A se adresa la Dr. Alexandrescu N. Str. Sărărie 65.

A apărut

MAURA

dramă în 3 acte de

V. IORGA

jucată cu mare succes la Teatrul Național din Iași

De vânzare la principalele librarii din țară
Depozitul general:

Libraria Centrală - Iași

STR. GH. MARZESCU 25

Regia Monopolurilor Statului
DIRECȚIUNEA
MANUFACTUREI DE TUTUN DIN IAȘI

PUBLICAȚIUNE

Manufactura de tutun Iași, ține licitație publică cu oferte închise, în ziua de 15 Octombrie 1924, pentru vinderea cantității de circa 20.000 Kgr. deșeuri de pânză de saci de iuta.

Deșeurile se pot vedea în orice zi de lucru, în orele de serviciu, la magazia Economatului.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea Contabilității publice.
Supra oferte nu se admit.

DIRECȚIUNEA

Asușe

Carnete á souche

toate felurile și mărimile, numerotate și perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALA
Iași, str. Gh. Mârzescu 25

Dr. N. Alexandrescu

Medic de spital
Boli de piele, venerice și sifilis
Consultații 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

PUBLICAȚIE

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 10 Octombrie 1924 ora 10 a. m. se va ține în localul Manutanței garnizoanei Iași cazarma Copou licitație publică orală pentru darea în untrepriză a transporturilor de faină și lemne ce are Manutanța de efectuat în cursul exercițiului 1924/925. Conform ord. Comand. 4 Terit. No. 41106/924.

Șeful Manutanței Iași
Adm. Căpitan POPESCU

No. 2397.

DOCTOR

Adela Naftulea

fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cizmăriei 39

Doctor L. HEITEL

MAMOȘ
De la clinicele din Berlin Viena, Frankfurt
Boli de Femei și Nașteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

Kalmodon Dr. Konya

Kalmodon este un remediu specific calmant și prin compoziția sa specială incomparabil ca eficacitate contra *Durerilor de cap, Migrenei, Nevralgiilor, Gripei, Febrei, Durerilor reumatizmale, Durerilor de dinți,* cât și contra oricărei alte dureri provenite din răceală.

Kalmodon are o acțiune imediată și este în acelaș timp tonic și fortifiant.

Kalmodon neobosind stomachul poate fi luat de persoanele cele mai sensibile. Intrebuințarea sa poate fi îndelungată, fără de a avea vre-o acțiune vătămătoare asupra organismului.

A se cere numai sub numele **Kalmodon Dr. Konya**

Depozit gen: S. a. r. „CHEMIX" București
Str. Niculcea 4 și Farmacia Dr. Konya Iași.

CABINET DENTAR

Dr. Med. H. APTER

Specializat la Berlin în dentistică și boli de gură
IAȘI, Str. Lăpușneanu 32
Cons. 9—12, 3—6

Pentru Autorități

COMANDAȚI

FIRME

cu prețurile pe jumătate, la

IOAN MAX

str. Costache Negri 58

rite țări s'au întocmit legiuiri monetare; toate vorbesc de argint, nichel etc. dar de aur nu. Aurul era primit printr'un fel de consimțimânt tacit, în toate aceste țări.

Mai zilele trecute un scriitor de valoare Greglielmo Ferraro, făcea observație că noi mergând înainte ne întoarcem în realitate înapoi.

Așa și cu aurul. Ne întoarcem iar la aur.

Deci stabilizarea monetară trebue să se facă față de aur.

Liga națiunilor a pus acum în urmă mâna pe una din bubele mari ale stării economice. Ea luptă pentru dezarmare. Și nu e nevoe să fie cineva mare filosof mare învățat ca să priceapă că atunci când dezarmarea s'ar produce, când ea ar primi soluțiune reală, starea economică a tuturor popoarelor să nu se înbunătățiască!

Dar tot inițiativei a acestei legi are să i se datorească și stabilizarea monetară căci e vorba nu de o stabilizare isolată, de o stabilizare monetară în anumite sau anumite țări; ci de o stabilizare universală.

Liga națiunilor a propus cîndva creiarea unui institut financiar internațional, a cărui misiune să fie tocmai aceasta: stabilizarea cursurilor monetare și unitatea monetară.

Inainte, țările civilizate căzuseră de acord în privința cursului aurului,

De ce nu s'ar face aceasta și acum? Când Germania și Rusia vor intra în concertul ligii națiunilor, putem fi siguri că o eră nouă economică și financiară va domni în lume.

Dar când? Semne, după cele se se spun, sunt.

V. I. Radu

Moartea subită

a industriașului Vasiliu din Botoșani

O EMOȚIE FATALĂ

Botoșani.— Marți 30 Septembrie a fost îngropat marele industriaș Mihai.

Vasiliu-Teracotă, mort subit din cauza unei emoțiuni urmate de sforțări fizice, primejdioase totdeauna pentru un suferind de cord, cum era defunctul.

Vasiliu eșise dimineața din casă, cu o mare sumă de bani asupra sa, contrar obiceiului său, —căci dînsul pentru a-și pune un frîu la jocul de cărți, nu se ducea la club de cît cu 1000 lei în buzunar.

După ce a plătit cumpărăturile făcute în băcănia sa obișnuită s'a dus la hală. Aci căutîndu-se în buzunar să facă o plată, a constatat că-i lipsește portmoneul. Primul lui gînd a fost că poate la uitat în băcănie. A luat'o repede și în gîfăeli de la hală la deal, spre Ospenia.

Băcanul zărindu-l, i-a eșit înainte cu portmoneul în mână, strigându-i că l'a găsit pe tejghea.

Plăcerea găsirei banilor, n'a șters efectul oboselei. Vasiliu abea a intrat în băcănie și s'a așezat pe un scaun cerând un pahar de apă și o lămâie. In minuntul până a venit alămâia, Vasiliu expirase.

Defunctul, un artist și mare muncitor, lasă o avere serioasă: fabrica, materiale, bani. Noroc că inițiase în afacerele fabricei pe fiica sa cea mai mare, care va conduce mai departe întreprinderea.

Vasiliu abea atinsese vârsta de 70 ani.

Știri din Chișinău

Spargerea din Malina Mare.— Dezertor prins.— Furturi de buzunare.— Accident.— De la Tribunal.

Niște hoți, rămași până în prezent necunoscuți, prin spargerea unui lacăt de la ușa din față, s'au introdus în casa locuitorului Vasile Miron, care fiind obosit dormea adânc, și i-a furat totul din casă. Hoții au încărcat prade în niște căruțe cu care au venit.

A fost anunțată poliția și parchetul.

— Sergentul de oraș Zăpadă Victor a prins pe individul Vasile Caraman, pe când fura o boccea cu lucruri dela fratele său Pavel Caraman.

Dus la circ. III și anchetat de subcomisarul de serviciu, s'a constatat că e dezertor din Reg. 3 Roșiori și că e urmărit de multă vreme de poliție pentru spargeri.

— Pe când făcea niște cumpărături în piață, i s'a scos lui Haim Gligstein, din str. Vădavei No. 2, suma de 1250 lei și actele.

— Locuitorul Zeicmann Iosif din Str. Smidha No. 17, a reclamat deasemenea poliției că un necunoscut, pe când călătorea în tramwaiu, i-a scos din buzunar, suma de 5000 lei, biletul de populație precum și mai multe acte de valoare.

— Eri, pe la 2, o căruță trasă de 2 cai, venind într'o goană nebună și mânată de căruțașul Teodor Tracenko, a călcat pe băiatul Ilie Berdan, în vârstă de 12 ani, ce traversa strada Pavic, fracturându-i ambele picioare.

In stare gravă, a fost internat în spital, iar căruțașul înaintat circums. III, pentru a-i dresa actele de dare în judecată.

— Un sătean din Sîcbozia (Orheiu) venind cu niște zarzavaturi în Chișinău, le-a vândut, și a lăsat caii în seama unor vecini, el ducându-se să facă niște târgueli prin oraș.

In lipsa lui, s'a prezentat un individ, care a spus că Iachim Ogar, adică stăpânul cailor, l-a trimis ca să-i adape.

S'a urcat în căruță și dus a fost.

S'au dat circulări, dar fără nici un rezultat până în prezent.

— Duminică are loc în sala Tribunalului, alegerile de Pro-Decan. Și-au pus candidatura d-nii Andrei Dumitrescu, care are cele mai multe șanse de reușită și Demir Apostolescu.

R.ON

ECOURI

— Firma Izrael Bergher S-sor Str. Anastasie Panu 50, este complect asortată cu toate sorturile de geamuri, albe, colorate, ornamentate, riglate, etc., toate grosimile și cu prețurile cele mai reduse.

De-a semenea posedă un atelier special pentru încadrarea de tablouri, fotografii, etc., execuție ireproșabilă.

Puitori sau Puitoare

angajează imediat Tipografia „H. Goldner".

Actualități din afară

Un congres al rușilor albi.— Zilele acestea s'a deschis la Wilna un congres al socialiștilor «albi», care sunt în legătură cu guvernul polon. S'a discutat despre activitatea acestei fracțiuni politice.

*

Transportarea rămășițelor lui Jaurès la Pantheon. Ministrul francez al muncei Justin Godard a hotărât ziua de 23 Noembrie pentru transportarea rămășițelor lui Jaurès la Pantheon,

*

Un nou tip de hidroavion englez.— Cunoscuta fabrică de avioane din Anglia «Fairey» a făcut zilele acestea proba cu un nou tip uriaș de hidroavion «Type N-4». E un monoplan, cu patru motoare «Rolles-Royce-Sondur» cu 600 cai putere. E lung de 42 metri și 36 cm. lat de 20 metri. Cântărește 13.600 Kilograme.

*

Inima lui Kosciusko în America.— Asociația coloniștilor poloni din America, a hotărât să doneze Poloniei, inima lui Kosciusko (eroul care a luptat pentru libertatea Poloniei). Această prețioasă relicvă a fost păstrată până acum într'un muzeu din Filadelfia.

Un răspuns

LA SCRISOAREA D-LUI AVOCAT MARINESCU IN AFACEREA PAIȘ.

Primim:

Domnule redactor

In Nr. de ieri al «Opiniei» am cetit câte va rânduri ale d-lui avocat Marinescu la adresa mea; nu am cetit însă informațiunea asupra așa zisului *«Proces Păiș»* fiind-că plecat la București în ziua de 25-a m am întors acum două zile, fiind până azi reținut la pat.

Dacă e vorba să dau eu relatări asupra acestui proces, să le dau: am cerut achitare în unanimitate a clientului Vidovici, care nu are nici o vină și a fost târât în fața consiliului de războiu datorită lipsei de cavalerism a acestui Păiș, care a făcut tuturor o impresie detestabilă.

Clientul meu e industriaș și acesta o spun după oncrorîul luat și cutiile de icre negre ce mi-a adus.

Și apoi, ce interesează dacă e industriaș, lăcătuș s'au porcar?

Asupra modului în care a fost apărat Păiș?

A rămas complect descoperit în drept.

Și acum o vorbă pentru Eugen Marinescu «apărătorul lui Păiș».

In calitate de avocat al căilor ferate a acuzat instituția C. F. R. de necinste.

Aceasta spre edificarea cinstită a Direcției.

Totuși observ un progres; Intr-o zi la judecătorie discuta la egal cu martorii clientului meu, acuzându-i de borfași; astăzi încearcă să discute cu mine. Această cinste nu-i voiu acorda-o nici odată, și am terminat ori ce discuție.

Eu nu cânoșc cântul canarilor, ci cântul Lebedei.

Am terminat.

Primiți etc.

Camil Gârcineanu

lui adorat și în veci neuitat

Fiecare știe (adică ghicește) că *Ilma* n'o să se mai ducă la castel, dar nu fiecare poate ghici că lui Paul îi va veni ideia de a'și însuși diplome decedatului său amic.

Nu însă pentru a excroca lumea (ca Fiachsman de pildă). Nu. Ci pentru alte două motive: Intâi pentru stingerea dorului nesfârșit de a salva omenirea și al doilea: pentru ridicarea din mizerie a rudelor amicului său.

De victorie este sigur. Nu atât prin diplomă, ci mai mult prin geniul său, îmbogățit cu imensele cunoștințe câștigate din migăloase studii complectate în anii de închisoare.

Și într'adevăr.

O sumedenie de bolnavi așteaptă în vastul hall al sanatoriului (din actul al II-lea) ca să le vină rândul să consulte pe celebrul profesor și chirurg. Șapte ani sunt decând Paul Fechner—azi Hans Falk urcă vertiginos scările gloriei. E pe ultima treaptă. Membru al academiei. e în ajun de a face o comunicare relativ la.., vindecarea cancerului (da! așa'i piesa).

Dar vine Satana. Sub forma unui fleao de reporter care descopere toată combinația și'l dă de gât. Când? Tocmai în ziua, în ora, în clipa când trebuia s'o opereze pe mama amicului mort, pe mama iubitei sale Ilma, care de 7 ani îl așteaptă cu încredere și economisește mai toți banii trimiși de dânsul. Mama nu poate fi operată, profesorul nu mai e în drept, e oprit de medicul șef. Femeia moare, fiica leșină, cortina cade.

Prăbușirea e însă de scurtă durată și numai aparentă. O pacientă — din miile de salvați, este îngerul său salvator. Intervine și obține liberarea binefăcătorului său, îi procură acestuia și un pașport (pentru două persoane) și...profesorul pleacă la braț cu iubita sa Ilma. Iar sub brațul celălalt se găsește singura lui avere: o umbrelă.. Se duc în America să înceapă o nouă viață.

De ce nu s'a dus înainte cu câte-va săptămâni— (sau cu 2 zile), când presimțea că se apropie prăbușirea și a așteptat-o pe aceasta nu știm. Multe nu știm...

Foüldesy este însă un mare meșter. A construit o lucrare, în care a pus de toate. De la tragedia cea mai zguduitoare până la comedia cea mai hilariantă și irezistibil de comică.

A compus un nucleu mare, un rol de prima forță, care dă posibilitate actorului să'și etaleze toate calitățile. Nu există actor —ori-cât de multilateral ar fi, să poată spune că «Șarlatanul» e incomplect. Doar de nu cântă. (S'ar putea însă foarte bine intercala și vre-o arie-două.)

Sunt scene atât de comice și de-un comic proaspăt și nesilit,

Ultimele informațiuni

x **Unele ziare cred a ști că,—în locul altor acțiuni pentru ușurarea crizei teribile în care se zbate țara—d. Vintilă Brătianu se mulțumește a proecta înființarea unei bănci româno-americane la New-York, ca anexă a Băncei Românești.**

Această instituție ar fi destinată să acapareze mijlocirea tuturor afacerilor dintre România și America. Iar conducător al băncei ar fi desemnat... d. general Mișu Iliescu-Turtucaia!

x CONSTANTINESCU ȘI CONSTANTINESCU.—D. Mârzescu a ertat pe d. Alecu Constantinescu; pentru că se compensează cu operarea d-lui Tancred Constantinescu.

D. Mârzescu, prin repetate ciocăneli asupra d-lui Ionel Brătianu, a determinat pe acesta să ceară d lui Tancred să nu mai trimeată jurnalele sale pe la miniștri pe acasă pentru a fi iscălite, dar să le aducă totdeauna în discuția plinului consiliu.

Intervenirea d-lui Mârzescu a fost sprijinită prin mai multe jurnale ale Ministrului de industrie, care erau adevărate capcane.

Curios este că fratele Vintilă încă mai consideră că cele mai splendide ale sale recrutări au fost! Jean Th. Florescu și Tancred Constantinescu.

x PIAȚA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 9,60; la Zurich 2,7C.

Devizele în Capitala au notat: Francul francez 10,25; francul belgian 9,50; francul elvețian 37; lira engleză 857; dolarul 192,25; lira italiană 8,45; coroana cehă 5,75.

x Budgetul provizor pe 1925, alcătuit de regionala locală de cale ferată, se urcă la 2 miliarde lei.

In budget se cuprind toate lucrările necesare de executat în Moldova și Basarabia.

De altfel, tăieturile pe care le vor face autoritățile centrale, vor reduce la mai puțin de jumătate această sumă.

Anul trecut la un budget de 1 miliard și ceva, suma aprobată a fost de 700 milioane.

x STAREA SANITARĂ A ORAȘULUI.—Starea sanitară a orașului se caracterizează astfel:

Cele două femei, care au încetat din viață, în urma febrei tifoide, nu s'au îmbolnăvit în Iași, ci au fost aduse, una din Roman și alta din Dorohoi.

Bolnavul de tifos exantematic e în afară de ori ce pericol și a părăsit spitalul de izolare.

Cele câteva cazuri de scarlatină, s'au îngrădit, mulțumită activității,ce o desfășoară serviciul sanitar al orașului.

x La Tribunalul, secția a treia s'a vândut eri, pe cale licitativă fabrica de bere Zimbru, pentru lichidare între tovarăși. Au fost numeroși concurenți.

Fabrica s'a adjudecat asupra unuia dintre tovarăși, care a oferit prețul cel mai mare, adică 10 milioane 250,000 lei.

x Luni 6 Octombrie, va avea loc solemnitatea redeschiderei cursurilor la școala normală Vasile Lupu.

Se va oficia un serviciu religios de către părintele Andriescu, profesor după care d. Todicescu, directorul școalei, va ține o conferință.

x Se cunoaște măsura absolut nejustificată, de a se interzice apariția ziarelor rusești din Chișinău. Dar interdicția aceasta n'a atins și pe ziarul «Nașa Reci» al d-lui Inculeț.

La protestul legitim al presei, guvernul a pretins că măsura este generală și că nici ziarul d-lui Inculeț nu mai apare.

Or, afirmația guvernului a fost o minciună. «Nașa Reci» a apărut, cu un tiraj de vre-o cinci ori mai mare decât cel obișnuit, pentru a lua locul ziarelor suspendate de guvern.

Nu mai este vorba de o măsură de Stat, ci de o ordinară afacere de tarabă liberalo-inculeților.

x Amicii personali ai d-lui Petre Dragomirescu au făcut o intervenție colectivă către șeful partidului naționalist d. N. Iorga, cerându-i să reintegreze la conducerea partidului din Iași pe d. Dragomirescu, căci altfel se pierde partidul.

D. Iorga a răspuns foarte bățos și ca încheere a rugat pe autorii scrisorei să-l lase în pace, căci D-sa n'are nevoe de partizani și partid, ci aceștia au nevoe de d-sa!

x Astăzi 2 Octombrie a plouat împrejurul Iașului pe dealul Bordea, cu fulgere și tunete ca în plină vară.

x In urma încetării din viață a inginerului Ioan D. Teodor, direcțiunea generală a Regiei Monopolurilor Statului a fost încredințată provizor unei comisiuni compuse din d-nii: General Th. Râmniceanu președintele Consiliului de administrație și Inginer A. G. Ioachimescu membru în Consiliu.

x INMORMÂNTAREA PERCEPTORULUI VICOL.—Eri, după prânz, a avut loc ceremonia înmormântărei rămășițelor pământești ale regretatului perceptor șef Alex. Th. Vicol. La locuința mult regretatului, s'a adunat o lume aleasă. Au participat deasemenea toți funcționarii administrației financiare, în frunte cu d-nii Pompilian și Chirilă, funcționarii prefecturaior, ai perceptilor și un mare număr de comercianți. Sicriul a fost scos pe brațe, de către funcționari și așezat pe carul funebru acoperit cu coroane și jerbe de flori.

Inainte de a se scoate rămășițele pământești, au rostit emoționante cuvântări de regret, d-nii V. Pavel, din partea administrației financiare, Mihai Alexandrescu, din partea funcționarilor prefecturei de județ, Nastase Alexandrescu, din partea perceptorilor, comisar Leaha din partea prefecturei de poliție și Chirică.

Prohodul a fost oficiat de un sobor de preoți, compus din preoții Stepanu, Tudorache, Dinescu, Gheuca și Oprișanu.

In fața mormântului deschis au vorbit preoții Tudorache și Dinescu în chip mișcător.

Durerea soției și a copiilor a scos șiroaie de lacrimi din ochii tuturora.

La trista ceremonie a luat parte o numeroasă delegație de comercianți din despărțirea a treia, care a depus o coroană, în semn de adânc regret pentru funcționarul cinstit și conștiincios.

x Incepând de azi, orele de serviciu la Primărie au fost fixate, de la 9—12 a. m. și dela 4—6 p. m.

x COMISIILE DE REFORMĂ.
A apărut în Monitorul Oficial No. 213 din 30 Septembrie decretul referitor la consiliile medico-militare de clasare și reformă ce vor funcționa pe lângă cercurile militare.

Extragem următoarele:

Atribuțiile comisiilor de clasare și reformă sunt: examinarea după dosarele primite de la cercurile de recrutare respective pe toți invalizii reformați temporal cu ajutor pe un an, sau reformați definitiv cu ajutor pe 2 ani.

La aceste examinări vor avea în vedere actele din dosarele întocmite asupra boalelor sau rănilor de care sunt atinși cei examinați.

Se vor elibera noi bilete de reformă în schimbul celor vechi pe care le vor retrage și anula la dosar.

Comisiile medico-militare vor înainta urgent consiliului superior de reformă, dosarele invalizilor revizuiți.

Aceste consilii superioare de reformă va funcționa.

1) la direcția VI sanitară București

2) pe lângă comandamentele VI—VII teritoriale Cluj și Sibiu.

3) pe lângă biroul central de pensiuni Chișinău.

După examinarea actelor, consiliile superioare, le va înainta, prevăzute cu aprobarea ministerială, birourilor de pensiuni respective, care vor lua măsuri de liberarea titlurilor.

Cazurile care li se vor părea dubioase vor putea fi examinate din nou de consiliile superioare, care vor hotărâ definitiv.

Tot prin acest decret se regulamentează ajutoarele ce urmează a se da tuturor categoriilor de invalizi.

x In urma intervențiilor d-lui Nițescu, directorul regional al căilor ferate, s'a aprobat în fine introducerea biletelor combinate cu trenul expres.

Astfel că pentru Cernăuți, Fălticeni, Dorohoiu, Botoșani, etc., călătoria se va putea face utilizând și trenul expres, fără a se mai cumpăra bilet special în cursul călătoriei.

Incă în cursul acestei săptămâni se vor da ordinele speciale precum și instrucțiile detailate stațiilor.

x O ALARMA LA HALA.—Pe la 11 noaptea în piața halei s'a produs o mare alarmă în împrejurările următoare, crezându-se că e vorba de o crimă.

Precupeața Aglae a Mariței își aranja verdețurile, când i s'a dat un revolver de către un anume Zaharia Iliescu, în scop probabil spre a-l păstra.

Tot ținând revolverul, acesta a explodat și glontele lovi pe Țarlui Gheorghe în partea stângă a feței. A fost transportat la spitalul izraelit, unde a fost pansat.

Toate persoanele în joc sunt din Golăești.

Poliția cercetează cazul.

x Din Hârlău ni se scrie, că la gara de acolo nu se eliberează bilete de călătorie de cât pentru Podul-Iloaei sub cuvânt că lipsesc carnetele respective. Acest fapt, pe lângă că urcă și mai mult costul călătoriei, mai produce și alte neajunsuri.

Atragem atențiunea direcției regionale.

x La serviciul sanitar al orașului a avut loc eri, adunarea farmaciștilor din localitate.

D. Dr. C. Tănăsescu, medicul șef al orașului a pus în vedere d-lor farmaciști noul regulament al serviciului interior în farmacii,—și i-a invitat să se conformeze.

x Dl. inspector financiar Antonescu se află în localitate. D-sa inspectează lucrările serviciului Administrației financiare locale.

x Până la confirmarea numirei d-lui prof. At. Theodorini ca director al Conservatorului local, a fost delegat cu semnarea corespondenței dl. prof. A. Cirillo.

x Luni va avea loc ședința comisiunei interimare pentru a se aproba revizuirea prețurilor la articolele alimentare.

x In astă seară, se reprezintă la Teatrul Național, pentru a doua oară, puternica dramă «Șarlatanul» care, la prima reprezentație, a obținut un succes desăvârșit.

x *Pelerinaj la mormântul lui Neuschotz.*— Comemorare morței baronului Iacob de Neuschotz care a avut loc în ziua de 30 Septembrie la templul Beth Iacob, a continuat eri 1 Octombrie când orfanii dela casa de orfani «Iacob și Fany Neuschotz» în frunte cu directorul Orfelinatului și D-nii Curatori Iosef Ghetzler și M. Segall au făcut un pelerinaj la mormântul marelui defunct.

Aci s'a oficiat un serviciu divin de către cantorul Bențion Goldenberg—și d-l curator Segall a ținut o inimoasă cuvântare, arătând operile filantropice ale defunctului și scoțând în relief meritele actualilor conducători ai Orfelinatului Neuschotz, d-nii: S. O. Grosswald, L. Segall, I. Ghetzler, A. Haimovici, Weiss, Schiller, Hornstein, Cohos etc.

Se vizitează apoi mormintele curatorilor morți: M. Schertzer Dr. Rosental, Dr. Barștin, Solomonică și Rapaport.

La ora 11 s'a împărțit apoi săracilor o importantă somă de bani.

x Furtuna în Moldova de jos.— Călătorii sosiți 'azi dimineață în localitate povestesc că astă noapte în regiunea Galați-Tecuci, furtună însoțită de ploae torențială, a produs mari ravagii.

Terasamentul liniei ferate a slăbit. Ambele accelerate de dimineață au sosit cu întârzieri.

---

că e imposibil să nu fie alungată monotonia ce—pentru moment, amenință să invadeze în vastul hall—(sala de așteptare) a sanatoriului în care practică profesorul.

Și sunt scene dramatice, ce frizează tragedia.

Rolul lui Paul a fost susținut de dl. *Damira.* Bine și conștiincios studiat. Sigur pe text—cu toate lungile sale tirade. Cu momente adânc mișcătoare, profund omenești. Păcat că vocea d-sale puțin flexibilă a avut de luptat și cu o trecătoare, dar destul de săcăitoare indispoziție.

In limita fizicului debil al domnișoarei *Vrânceanu* s'a manifestat portretul pe alocuri înduioșător, în unele părți însă prea șters al Ilinei.

Pe mama ei (și-a răposatului Hans) a interpretat'o d-na *Cazinschi.* Cu toată sobrietatea cerută dar și cu acea prestanță pe care talentata noastră *«mère noble»* știe s'o deie personagiilor interpretate.

In actul al doilea au fost însă momente episodice de un comic delicios.

Dl. Vernescu a făcut dintr'o frântură de rol o creație minunată.

Un pacient nervos, pe care'l «ambetează» ceia-ce vorbesc alții—și care ține partout să lămurească situația.

Alt moment comic: directorul Sanatoriului (d. *Boldescu*) își varsă paraponul în contra profesorului (absent) că prea repede vindecă și concediază pacienții. Pentru mască, pentru frazarea limpede, pentru toată interpretarea acestui rol episodic îi spunem lui Boldescu și noi, aci: *merci!*

Pe reporterul detractor: dl. *Handoca.* Supradozat. Cu alure de Sherlok Holmes, care nu prea prind la un băețel, tinerel și subțirel cum e talentatul artist.

In nota justă: *Miron Popovici* (administratorul) d-na *Vernescu* (servitoarea) și foarte bine d'. *Braschi* — în scurta apariție a junelui conte — antipatic, arogant cu monoclu și cravașă. D ra *Arapu*, a interpretat plăcut și elegant pe pacienta devotată (și înamorată). Un nou element talentat despre care sperăm să vorbim mai pe larg la un viitor spectacol.

In general: lucrarea lui Foldesy cu multă îngrijire montată și cu rolurile *bine învățate,* are drept și de sigur că va face lungă serie în stagiunea aceasta.

Wratislavius

— ABONAȚI-VĂ LA —

„OPINIA"

CEL MAI RĂSPÂNDIT ȘI CEL MAI BINE INFORMAT ZIAR

Evrei!

Faceți-vă datoria și veniți la vot pentru alegerea Comunitâței Israelite

Duminică 5 Octombrie a. c.

de la orele 9 dimineața până la 6 seara, în localurile de votare și anume:

Școala Cultura
Școala Thalmud-Thora (Aron-Vodă)
Școala Thalmud-Thora (Podul-Roș)

Buletinele de vot se găsesc în sala de votare.

Purtați numai renumitele tocuri și tălpi **Berson**

fiind eftine, durabile și plăcute la mers.

CEREȚI PRETUTINDENI
LAMA PIERRE
OȚEL CURAT, CEA MAI BUNĂ ȘI MAI EFTINĂ
PRIMA FABRICĂ DE APARATE ȘI LAME DE RAS.
Strada Donici 1. București.

LICEUL STATIZAT DE BAEȚI

M. Kogălniceanu

Iași — Str. Carol 23

Elevii ce nu au locuri la clasele ordinare de la Gimnaziile și Liceele din localitate, sunt primiți cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu".

Inscrieri până la 1 Octombre 1924. Se mai primesc înscrieri și la clasele ordinare.

Elevii ce se înscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.

Director,
Titus Patriciu

D-r N. LAZAR
Șef de lucrări la Facultatea de Medicină și Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice
SIFILIS, BOLI VENERICE ȘI INTERNE
Tratament antisifilitic cu Neo salvarsan, Săruri de Mercur și Bismuth
Consult. 1—3 p. m.
Strada Păcurari No. 6

Depurativul Regenerator Salparil

Cel mai puternic depurativ-vegetal recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: guta, litează renală, boli de piele, ecseme, boli sifilitice, etc. și în orice afecțiuni ale sângelui viciat.

Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA,—Iași

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Srada Banu No. 16
ore de consult:
8-9 dim. și 8-9 seara

Butoaie de stejar

pentru vin, capacitate de la 50-200 Deca, de vânzare, cu livrare promptă, la

Forestiera Baia
S. A.
FĂLTICENI

Farmaciile
precum și toate magazinele găsesc carnete asuțe numerotate și cu preț redus, la
LIBRARIA CENTRALĂ
Iași, str. Gh. Mârzescu 25

Nuci, fasole

și tot felul de cereale

- orice cantitate -

Se caută spre cumpărare. Ofertele se vor adresa **Moara „Ralul"** Șos. Națională No. 85.

Direcțiunea

Ultima oră

Noui tulburări și asasinate în Bulgaria

Demisia guvernului grec.-Inceperea tratativelor franco-germane. Inundațiile din București și Ploești.- Pregătirea mesajului regi

Pregătirea mesajului

Hotărârea consiliului de miniștri.-Ce legi va anunța mesajul

București. — Consiliul de miniștri s'a întrunit eri după amiează și după lungi discuțiuni a redactat proectul de mesaj.

Azi proectul va fi trimis la Praga d-lui Ionel Brătianu pentru ca d-sa să-i dea ultima redacțiune.

După aceasta, mesajul va fi supus spre aprobare Suveranului și examinat de Consiliul de miniștri care va avea loc Joi 9 Octombrie.

Se păstrează discreție asupra textului mesajului, dar în cercuri autorizate se spune că va anunța următoarele proecte de legi.

Proectul pentru organizarea bisericească, regimul cultelor și complectarea veniturilor clerului și bisericei.

Reforma administrativă.

Modificarea impozitelor indirecte, legea timbrului, taxele asupra alcoolului.

Reorganizarea Camerelor de Comerț.

Codul muncii și al cooperației.

Noul regim al presei.

Modificarea codului penal și a procedurei penale.

Legea pentru complectarea legilor de organizare a armatei.

Reorganizarea învățământului particular și secundar.

•

Parlamentul se deschide la 15 Octombrie stil nou.

Tratativele franco-germane

au început la Paris

București.—Ieri 1 Octombre, la ora 3 p. m. au început la Paris tratativele comerciale directe franco-germane.

Solemnitatea a avut loc la ministerul francez de externe, sub președinția d-lui Herriot.

Celelalte ședințe vor continua la ministerul comerțului, sub președinția ministrului Raynaldi.

Demisia guvernului grec

Adunarea Națională își amână lucrările

București. — Primul ministru al Greciei, d. Sofulis, s'a prezintat ieri 1 Octombrie președintelui republicei și i-a înmânat demisia cabinetului de oare ce n'a putut să-și asigure o majoritate în Adunarea Națională.

Adunarea Națională și-a amânat lucrările până la rezolvirea crizei politice.

Tratativele cu d-nii Cafandaris și Papapanastasiu, pentru alcătuirea unui guvern de concentrare, n'au dat nici un rezultat.

Inundații în regiunea București-Ploești

ALTE PLOI TORENȚIALE.— MARI STRICACIUNI LA PLOEȘTI.— UN ACCIDENT LA MORENI

București.— Asară s'au abătut asupra Capitalei o nouă serie de ploi torențiale.

Au fost inundate cartierele mărginașe, între care cartierul Tei, Pantelimon și Cotroceni.

S'au trimis imediat ajutoare. Pompierii au scos apa de prin case cu pompele.

Mari stricăciuni la Ploești

Inundațiile la Ploești au luat mare întindere.

Sînt în apă fabrica de săpun „Traian" de la bariera Bucov, și fabrica de postav „Dorobanțul". In partea locului apa atinge jumătate metru înălțime.

In aceiași regiune, au mai fost inundate 16 locuințe și Oborul de vite.

Abatorul comunal a suferit de asemenea mari stricăciuni.

Pretutindeni s'au format echipe pentru desfundarea canalurilor.

Ploaia a fost generală în tot județul.

Automobil luat de apă

Se anunță din Moreni că un automobil în care se aflau mai multe persoane, trecând printr'o gârlă a fost luat de curentul apei.

Cu destulă greutate, pasagerii au putut fi salvați.

•

Din Câmpulung se anunță inundații în partea de jos a orașului.

Un nou asasinat politic la Sofia

Atacurile bandelor comuniste

București.— Un nou asasinat politic s'a comis aseară la Sofia.

Comunistul Anton Vasiliev a fost ucis cu focuri de revolver, în grădina publică de lângă gară. Asasinul a dispărut.

Vasiliev fusese condamnat la moarte de către autonomiștii macedoneni.

•

Comuniștii continuă a teroriza populația.

O bandă condusă de Mitu Galef a jefuit un poștalion pe șoseaua Ortachivi. Apoi banda a atacat satul Moncarov, jefuind percepția și ucizînd pe perceptor.

*

Siguranța din Rusciuc a arestat 30 membri ai organizației tineretului comunist. Toți au fost înaintați parchetului.

Accident nenorocit

București.—Copiii Nae Damitru, Marin Maiu și Nae Ilinca, se jucau pe câmpul Cotroceni cu un proectil de artilerie.

La un moment dat, proectilul a făcut explozie, rănind pe toți trei copilașii.

Victimele au fost transportate la spital.

Protocolul asupra dezarmării

Aplanarea incidentului cu Japonia

București.— Datorită spiritului conciliant de la Geneva și activității delegațiunei franceze, ieri a fost lichidat incidentul cu Japonia.

Vicontele Ishi a acceptat o nouă redactare a articolelor discutate, în sensul aprobat de toată comisiunea.

Astfel, protocolul dezarmării a fost pus definitiv la punct.

•

„Matin" crede a ști că delegația franceză a primit însărcinarea să semneze protocolul arbitrajului, cu anumite rezerve.

PROGRAMUL VIZITEI

d-lui Ionel Brătianu la Viena

București.— Dl Ionel Brătianu, va sosi Luni 6 Octombrie la Viena, unde va rămîne două zile.

In programul primirei primului ministru romîn se prevede: vizite la Președintele republicei austriace, la cancelar și la ministerul de externe, dejun la președintele republicei, dineu la Ballplatz urmat de o recepție diplomatică.

Legația romînă din Viena va oferi și ea un dejun. Apoi va avea loc o reprezentație de gală la Operă.

RASPUNSUL LA NOTA GERMANĂ

București. — Guvernul francez a înmânat ieri, ambasadorului german din Paris, răspunsul la nota germană asupra taxei de 26 la sută pe importurile germane din Franța,

MOARTEA UNUI CAL al Reginei

Pagubă de un milion lei

București.— Grajdarul Gh. Coarjă, de la palatul regal, a lovit ieri cu săceata în capul calului «Ardealul» al M. S. Reginei Maria. Lovitura a fost atât de violentă în cât animalul a murit imediat.

Era un cal de rasă, valorînd un milion lei.

Sinuciderea unui soldat

Galați. — Soldatul Const. Buchea din reg. 11 Siret, gata a pleca în manevră, s'a sinucis trăgându-și un glonte de armă în cap.

Moartea i-a fost fulgerătoare.

Cauzele actului disperat nu se cunosc.

Pentru drepturile minorităților

UN MARE MEETING LA SOFIA

București.— Ieri după amiază a avut loc la Sofia o mare întrunire publică pentru apărarea drepturilor minorităților naționale.

A presidat arhiepiscopus Ștefan.

Printre oratori s'au numărat și Sir Dikenson, președintele secțiunei minorităților din Liga Națiunelor, și Al. Ramsay, secretarul Uniunei internaționale a bisericilor.

S'a afirmat că este o datorie umanitară de a se rezolvi în chip civilizat și pretutindeni, chestiunea minorităților etnice.

"OPINIA" IN ȚARĂ

BOTOȘANI

Balul de la princesa Ghica.— Princesa Marieta Ghica castelana de la Măscățeni, a dat Simbătă 27 Septembrie un mare bal în splendidul său castel de sub codrii Ionășenilor. Au fost invitați proprietarii vecini din județ și elita orașului.

La ora 10 seara au început a defila automobilele și echipajele.

S'a dansat cu mare antrenare, iar la ora 1 s'a servit un excelent supeu la care s'au așezat peste 60 invitați.

La despărțire, toți invitații, pe lângă caldele lor mulțumiri, au mai prezentat princesei rugămintea să nu-i uite și să mai repete astfel de suarele.

Cetiți „Opinia"

Cumpărăm Brilante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii și danturi de aur uzate
Oferind prețurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparațiuni de Ceasornice și Bijuterii
IAȘI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAȘI

MAGAZINUL
I. M. KUNOVICI
Anunță onor. clientelă că a primit din Lipsca un bogat asortiment de **blănuri fine**, în special Astrachan și Sconca.
Publicul este rugat a visita expoziția, unde va admira printre altele și ultima inovație în blănuri colorate.

Becuri Electrice TOATE VOLTAJELE
Cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertaxletc. găsiți cu prețul fabricei a depozitul general
Zaharia Welss
Piața Unirei Iași

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAȘI. STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgență. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne și nervoase (exclusse bolile contagioase și nervoșii turbulenți).
Informațiuni și consultațiuni între orele 2— 4 p. m.
RADIOGRAFIE între orele 5—7 p. m.

De vânzare:
Una mașină cu aburi, sistem Nicolson, 250 H.P.
Un Gatter, de 18 țoli, în perfectă stare de funcțiune.
„Forestiera Baia"
Soc. An.
FĂLTICENI

LA MAGAZINUL
„AURORA"
MODE și CONFECȚIUNI pentru DAME și COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerț
au sosit în vederea sezonului de toamnă și iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, pluș brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul jurnal. Prețuri foarte convenabile. Notați bine firma
„La AURORA"

ANUL al XX-lea No. 5202 — 2 LEI NUMARUL — SAMBATA 4 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
IAȘI
Strada Mărzescu, 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Biblioteca Universității Loco

Odată cu sfârșitul vacanței «Opinia» a pregătit o largă reorganizare redacționa'ă și technică. Numeroșii noștrii celitori vor avea în curând ocazia să se convingă de îmbunătățirele senzibile proectate.

Totodată, urmărind cu stăruință scopul de a deprinde publicul să-și facă din ziar o adevărată necesitate permanentă, de care să nu se despartă un moment, și având în vedere că publicul nostruîncă neridicat la o înaltă conștiință culturală, are nevoe de anumite stimulente care să-l ajute la propria educație, — în fine, credincioși angajamentelor pe care ni le am luat încă de anul trecut, am pregătit pentru toți cititorii și abonații «Opiniei» **A 5-a SERIE DE MARI PREMII GRATUITE**, *care de data aceasta vor însemna un avantagiu deosebit pentru cetitori.*

Zile e acestea vom publica lista complectă a marilor premii și condițiunile foarte lesnicioase de participare.

Urmăriți cu atenție ziarul și afișele «Opiniei».

IN VEDEREA DESCHIDERII parlamentului

Pregătirile în vederea deschiderei Parlamentului continuă cu febrilitate: curieri speciali poartă, până la Praga și înapoi textul mesajului, care nu poate fi definitiv fără ultima retușă a d-lui Ionel Brătianu.

Departamentele desfășoară o activitate intensă, legată de proiectele de legi, pe cari șefii respectivi le-au pregătit în timpul vacanței și vor trebui cu orice preț votate în sesiunea gata să înceapă.

Indiscrețiile fatale afirmă că mesajul va cuprinde, pe lângă asigurările de rigoare, anunțarea unui șir întreg de legi, menite să aducă o schimbare a vieții noastre publice.

In adevăr, reforma învățământului secundar, reforma administrativă, reforma codului penal și a procedurei care îl explică, ar putea să contribue într'o măsură destul de largă la modificarea spiritului conducător azi al întregii populațiuni, creînd o atmosferă prielnică unor transformări mai radicale a moravurilor și stării sociale de astăzi.

Programele școlii secundare trebuesc revăzute neapărat: un balast enorm încurcă mintea limpede a liceanului, o adunare de materii complect nefolositoare îi tulbură atenția și îi slăbesc interesul pentru ceeace s'ar cuvêni să reție.

Dar, luând pilda ministrului francez de instrucție publică, ar trebui să se dea liceului posibilitatea de a deveni un îndrumător spre viața practică, iar nicidecum să fie un clocotor pentru funcționarimea de mâine. Mai puțină latină, și mai mult dor pentru meserii!

Descentralizarea administrativă, un mod de a recruta și a menține funcționarii altfel decât după interesele de partid, destiințarea a tot puternicei centrale, desigur că ar aduce foloase imense vieții economice și astfel, poate, un început de remediare a crizei s'ar vedea.

Iar reforma codului penal, dacă ar cuprinde sancțiuni severe, și aplicabile în realitate, pentru abuzurile comise de oricine, și mai cu seamă dacă ar garanta, cu mai multă rigoare de cât până acum, libertățile cetățenești, fără îndoială că s'ar face operă sănătoasă și durabilă.

Dar guvernul liberal și-a manifestat în atâtea rânduri ipocrizia, încât chiar dacă are intenții bune, traducerea lor în fapt nu poate de cît să pună la gânduri pe toți oamenii de treabă. Neîncrederea, e singurul sentiment cu care trebue întîmpinat orice act al guvernului Brătianu: pentru că toate reformele îndeplinite de el, s'au dovedit a fi o constrângere a majorității cetățenilor în favoarea grupului său de partizani.

Iată de ce, pregătirile ce se fac pentru deschiderea sesiunei parlamentare, sânt privite cu indiferență de populație, afară de cea bucureșteană — poate — care va avea încă odată anualul prilej de a admira cortegiul regal, din piața Victoriei pînă în Dealul Mitropoliei, — dus și întors.

Sp.

CATE-VA NOTE

Un profesor american ne asigură că în curând se va descoperi secretul longevității și că vom putea trăi o mie de ani!

E frumos să trăești o mie de ani. Dar când te gândești că tot atâta ar trăi și soacra, și creditorii și d. Vintilă Brătianu,... mai bine moartea timpurie!

* * *

Niște vizitatori străini au spus de țara noastră ca-i «țara belșugului». Firește, țara belșugului. Dar nu belșug *pentru* țară, ci *prin* țară,.. pentru familia Brătienilor!

RĂSPUNS

Anonimului de la ziarul „Mișcarea" — Autorul «constatărei interesante» de ieri

Faptele ce decurg din evoluția unui popor și care să consemneză din cei ce concurăla ele prin acte păstrate la dosare, prin reviste, cărți și amintiri trecute de la generație la generație, sunt de domeniu public și de care poate uza ori cine și ori când; *a nu cunoaște aceasta este o ignoranță.*

A găsi că eu am parafrazat în «O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc» arătările răposatului Burada, în cele două volume a le sale de sub titlul: *Istoria teatrului în Moldova*, e un neadevăr pe care îmi rezerv dreptul de al califica, când lucrarea mea va ieși complectă spre a fi judecata de oameni imparțiali.

Intrucât privește sfatul de a numai continua lucrarea, *dacă nu am alt material de cât cel cuprins în volumele regretatului Burada*, aceasta socot că nu mai este o inconștiență, dar o dobitocie.

EM. MANOLIU

Brătienii pe urmele lui Tisza

Politica de nedreptățire a minorităților

Sub vechea așezare politică a Europei, înainte de marele război, chestia Ardealului subjugat de unguri ar fi atins problema națională de căpetenie a românilor.

Oficialitatea noastră, în chip mai discret, iar opinia publică în mod făți, se preocupau neîncetat de regimul sub care trăiau românii în Ungaria. Și față de asuprirea sistematică a românilor din partea maghiarimei șovine, suferințele fraților noștri și protestele noastre justificate ne atrăgeau aprobarea și simpatia Europei.

*

In primii ani ai veacului acesta, asuprirea maghiară era simbolizată de politica de violență a contelui Ștefan Tisza. Guvernarea lui culmina prin prigonirea școlilor și a presei românești din Ardeal. Sub loviturile lui Tisza, rominismul prigonit căpătase autoritatea morală pe care o dă suferința și martiriul.

*

Astăzi trăim într'o lume nouă. Noi ne-am îndeplinit idealul național, iar în statul întregit avem de guvernat noi o importantă pătură alcătuită din minorități etnice.

Evident, prima noastră obligație este de a face politica pe care odinioară o ceream de la Tisza,—o politică civilizată și de respectare a dreptului minorităților.

Dar puterea politică este deținută discreționar de partida Brătienilor, care ține cu tot dinadinsul să continue metodele lui Tisza.

*

In diferite chipuri, guvernul învârte șurubul asupra învățământului minoritar în Ardeal și Basarabia.

Iar acum în urmă, s'a produs scandalul suprimărei presei rusești din Chișinău. Nici o acuzațiune nu se putea aduce acestei prese, decât doar că apărea în limba rusească. Iar suprimarea s'a ordonat fiindcă nu făceau politică guvernamentală,— dovadă că ziarul guvernamental «Nașa Reci», deși scris și el în rusește, e singurul căruia i se îngăduie apariția.

Aceste metode, sistem Tisza, ne surgă autoritatea morală pe care o câștigasem adinioară, și slăbește statul așa cum violența lui Tisza a slăbit vechiul stat maghiar.

—X—

In fața nedreptăților

Inimosul publicist d. C. Costa Foru, unul din apărătorii celor 21 cooperatiști co[illegible] nați de tribunalul mili[illegible] București, propune o agitare a opiniei publice pentru a se repara nedreptatea teribilă făcută unor oameni nevinovați.

D. Costa-Foru crede nemerit ca, prin intermediul barourilor de avocați, să se ia părerea motivată a jurisconsulților din țară, înfierându-se astfel monstruozitatea comisă de poliția de siguranță și de forța armată,

— „Ce formidabilă clamoare s'ar ridica de pretutindeni"!, exclamă d. Costa-Foru cu multă convingere.

Dar noi, admițând că s'ar produce o clamoare formidabilă, ne întrebăm: care ar fi rezultatul? S rigătul tare al dreptății are nevoe să fie auzit de cineva; sau dacă e auzit, are nevoe să determine o acțiune în stil mare.

La noi cine aude și cine se mișcă pentru dreptate? Masa națiunei încă nu s'a lecuit de boala somnului.

Cât despre dictatori, ei nu se emoționează de nici un strigăt, de nici un argument

D. Costa-Foru mai are încă naivtatea de a și închipui că în corpul nostru politic ș social ar fi rămas miezul neputrezit..

Lr.

Ministrul Angelescu și nevoile învățământului

Cazul de la facultatea de medicină din București

Angelescu, ministrul instrucțiunei publice, își face reclamă din construcțiunile școlare ridicate prin stăruințele modestelor comitete școlare create prin legea d-lui Mehedinți.

Cât caz face dr. Angelescu de nevoile învățământului, când nu e vorba de reclamă personală, o dovedesc cele întâmplate la Facultatea de medicină din București.

D. prof. dr. Mina Minovici, decanul facultății de medicină, a dat demisia din această demnitate, motivând'o pe faptul că ministrul a rămas surd la toate cererile făcute de decanat, pentru trebuințele extraordinare ale laboratoriilor facultății.

Ministrul face și dânsul parte cu numele și salariul, din această facultate. Nu l roade însă ruina acestei facultăți celebre deja în toată Europa prin profesori ca dr. Ioma Ionescu: cei doi Minovici, E. Djuvara, Techari, D. Ionescu, Jianu, Bălăcescu etc.

Poate tocmai renumele prea mare al acestor colegi, l'a determinat pe ministrul Angelescu să lase să se stingă acest focar de celebrități, printre care dânsul nu va figura nici odată.

Ar trebui ca nici unul din profesorii facultății de medicină să nu primească demnitatea de decan, cât timp ministerul instrucției va fi ocupat de fulșul lor coleg dr. Angelescu.

IN AMINTIREA

doctorului A. Steuerman-Rodion

Se împlinesc 6 ani decând bunul nostru coleg, literatul dr. A. Steuerman-Rodion, a închis ochii pentru totdeauna.

Amintirea lui rămîne intactă în inimile celor mulți care l-au cunoscut și apreciat. Puțină indiferență însă, putem constata la grupul restrins al celora care au posibilități materiale de a edita opera postumă atît de bogată și valoroasă a lui Rodion,—și totuși nu întreprind nimic, lăsând în uitare lucruri de mare preț.

Ne permitem să dăm un nou îndemn pentru editarea operei postume a lui Rodion. Și astăzi la aniversarea morței d rului Steuerman, mai presus de orice vorbe, credem nemerit a evoca spiritul fin, talentul, ironia defunctului, prin publicarea câtorva sonete inedite din grupul denumit «Frontul Vesel» și care nu așteaptă decît lumina tiparului

OCNA IN PERICOL

Am fost ieri la Tg. Ocna. Localitatea e numai o amintire. Nemții au ținut s'o reducă în cenușă.

Ziarist englez, 1917.

„Închisori mari, să încapă și oameni mari"....

Ci ibi Moise.

Să ne-o distrugă,—e'ndoit păcat:
Nu pierdem numai minele de sare,
Dar Ocna e-o vestită închisoare, —
O mare instituție de stat.

Cu lăudata-i apă de izvoare.
Făcu minuni și s'a'nfrumusețat.
Dar temnița, ea singură, i-a dat
Renume, bunătate și splendoare,

De ocne-avem nevoe numaidecît;
Din lunga noapte-a visului urît,
Când vom scăpa la lipsă și ruină,

Trimite-vom pe-acei ce poartă vină,
Viriți în făr'de lege până'n gît—
Să stea în Ocna cea fără lumină...

DIVORSURI?

A cui să fie vina? A purtării
Ne'ndemânatice și imprudente:
S'au întâmplat din cale-afar'urgente
Sosiri de soți acasă'n faptul sării.

Când vin astfel, se'ntâmplă accidente,
Căci soții n'au virtutea nepăsării,
Văzând civili, ori frați din oastea țării
Uzurpatori de-amoruri prea fervente.

De ce-ați plecat din front făr ca să știe
Din timp, ibovnic, soacra și soție?
Surprizele fac rău și înspăimântă.

Sunt astăzi vremi de certuri și de trântă.
Nu cereți, soți, divorsuri: amnistie!...
Și'n veci rămână căsnicia sfântă....

Mamon financiarul

Ce mot de finance, est un mot d'esclave.

J. J. Rousseau.

Te apreciez atât cât meriți, geniu!
Când mii rămân pe drumuri, cu cerutul,
Tu în trei ani ți-ai însutit avutul,
De parcă îl aduni de un mileniu.

(Citiți continuarea în pag. II-a)

CRONICA ARTISTICĂ

Expoziția pictorului Brieze

de *EM. MANOLIU*

Harnicul nostru profesor, pictorul Brieze, și-a deschis expoziția de toamnă în sala «Foto-Royal» din Lăpușneanu, alcătuită din 66 pânze, aproape toate, dacă nu chiar toate, cu subiecte luate din frumoasa Bucovină.

Maniera sa de a lucra este deja prea bine cunoscută publicului iubitor de artă, ca să mai revenim asupra ei; doar tot ce putem spune e că d-sa câștigă mereu în colorit, ceia ce-i fac lucrările interesante; apoi, d-sa cu experiența ce o are, știe să aleagă tipurile ca și localitățile, cari să-i prezinte o bogăție de nuanțe și varietatea în colorit, ceia ce fără îndoială concură mult la desăvârșirea lucrărilor ce le execută.

Expoziția d-lui Brieze este alcătuită din figuri, flori și peizaje; dintre toate acestea, din lipsă de spațiu, ne mulțumim de a aminti pentru cetitorii noștri câte-va din totalul pânzelor, cu regretul că nici timpul nu ne permite a ne opri asupra fiecăreia din ele, deși toate's frumoase și atrăgătoare.

Așa de pildă tabloul No. 40 reprezintă pe un băetan bucovinean; are cap blond, iar părul de culoarea firelor de aramă îi dă o deosebită atenție din partea privitorilor. Figura e luată din față reprezentând liniștea sufletească cea mai desăvârșită, prin seninătatea expresiei ochilor și armonia liniilor de la extremitățile gurei, a nasului și frunții. Pălăriuța îndesată pe cap ascunde o parte din buclele arămii ce încadrează figura copilărească.

Sub acest tablou drăgălaș, se află o oală de pământ cu un mănunchiu mare de flori de toate speciile, care de care mai atrăgătoare prin farmecul petalelor colorate viu, dispuse fără nici o simetrie, dând totuși un ce armonic ce pironește privirea. Din cele două-trei fructe ce stau lângă oală se pune mult în evidență o pară galbănă ce deschide numai decât pofta unui gormand.

Un alt vas, No. 49, conține micșunele frumoase și bine conturate care prin forma fie-căruia și culorul ce'l au parcă exalță viață și parfum.

No. 30 o țarancă iarăși blondă cu ochii albaștri, cată spre stânga, iară cozile căzute de pe cap pe sin, dau nuanța unui bogat păr castaniu, corpul întors între pătrimi dă multă zvelteță posturei liniștite ce-i este imprimată; costumul țărănesc încadrează cum nu se poate mai bine această figură plină de viață.

No. 32 reprezintă o fată, botezată de pictor «Aglăita»; e un frumos bust în camașa de cară încheiată conform adevăratului costum național, cu „șiret"; — figura e de un oval perfect și are expresia naivă, iar privirea, ce lunecă ca o rază din niște ochi albaștri, se perde în neștire; părul blond lasat în jos pe tâmple, în formă de arc, e rădicat dinapoi și prins în spelci cu abilitatea obicinnită femeilor. E un tot armonic și foarte impresionant în această figură blândă prinsă cu atâta talent de maestrul nostru.

Moș Crețan, de la No. 28, țăran bucovinean și el, este bine caracterizat prin aruncătura pe-

(Continuarea în pag. II-a)

Cinema ELISABETA

NUMAI 2 ZILE 2
Mâine Sâmbătă 4 și Duminică 5 Octombrie 1924 la Matineul 2 și seara la 9 jum.

IN PAUZA MARE DE CINEMA— Marele Eveniment Teatral—Imitatorul oamenilor politici Europeni VENIZELOS, LOYD GEORGE, BORIS, EWER PAȘA etc. etc. precum și celebra revistă pentru Domni și Doamne

CE MAI INTREBI

1 act de Mircea Rădulescu, jucată de D-l și D-na DIMARD
Cuplete de un humor ire[illegible]. Se va râde cu lacrimi. *Dinard* sosește cu: Turturluța — Nu pot fără Amor — Caut pe Didina — Toaleta — Aliment — Element, etc. etc. — O oră la pauza filmului Taras-Bulba, — Prețurile obișnuite

Astă-seară Vineri reprezentația este dată în Scop de bine-facere Societatea Văduvelor de Război și se reprezintă filmul TARAS-BULBA de Gogol

Evrei!

Faceți-vă datoria și veniți la vot pentru alegerea Comunității Israelite

Duminică 5 Octombrie a. c.

de la orele 9 dimineața până la 6 seara, în localurile de votare și anume:

Școala Cultura
Școala Thalmud-Thora (Aron-Vodă)
Școala Thalmud-Thora (Podul-Roș)

Buletinele de vot se găsesc în sala de votare.

Cinema MODERN

Astăzi Vineri 3 Octombrie 1924
Premiera Marelui Triumf Francez

NOU! - Ambele serii odată 12 acte 12 NOU!

ORFANUL PARISULUI

de LOUIS FEUILLADE cu favoritul său ansamblu:
BOUT-DE-ZAN, HERMANN, CHARPENTIER și mica YOUBOULE de 8 ani.
L'Orphelin de Paris s'a representat cu nemai pomenit succes la Teatru Eforia în Gradina Colos acuma 3 luni.

SE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii câteva apartamente și subsoluri, construcție nouă.
A se adresa la D-na Annetta Tischler între orele 1-5 Iași Str. Mârzescu 36 etaj.

DE VANZARE în condițiuni foarte avantajoase, în total sau parcele, un loc în întindere de circa 15.000 metri patrați la marginea orașului, strada Moara de Vânt (Calea Basarabiei). A se adresa D-lui avocat A. Dumbravă Iași str. Palat 31 bis.

INDUSTRIA LÂNEI. In str. Crucei 42 s'a deschis un atelier de scarmanat lână, cu motor.
Se cumpără și se vinde lâna.

150—200 mii lei se caută de luat cu împrumut, ipotecă primul rang.
A se adresa Ghica-Vodă 31

CAUT, pentru a închiria 2 camere și antret, în centru.
A se adresa la Dr. Alexandrescu N. Str. Sărărie 65.

EXCELENTE TERENURI
pentru construit case, se vând în strada Moara de Vânt No. 18, cu 60 lei metrul.

EPITROPIA GENERALA
a Casei Spitalelor și ospiciilor Sft. Spiridon Iași

Aduce la cunoștință că în ziua de 10 Octombrie a. c. orele 10 dimineata se va ține în cancelaria Epitropiei licitație publică cu oferte închise pentru aprovizionarea spitalului Casei cu verdețurile pe iarna anului curent 1924-1925 și anume: 40 000 kgr. Cartofe roze, 25.000 kgr. Varză, 6.000 kgr. Ceapă, 2 000 kgr. Morcovi, 2.000 kgr. Pătrunjei, 2.000 kgr. sfeclă, 10.000 kgr. Fasole. 30.000 fire Praj, 2.000 bucăți Țelină.
Garanția provizorie 10,000 lei.
Condițiunile de aprovizionare se pot vedea în fiecare zi la serv. Administrativ al Casei.

Asușe
(Carnete á souche)
toate felurile și mărimile, numerotate și perforate de vânzare eftin la
LIBRARIA CENTRALA
Iași, str. Gh. Mârzescu 25

Pentru Autorități
COMANDAȚI
FIRME
cu prețurile pe jumătate, la
IOAN MAX
str. Costache Negri 58

Act de mulțumire

Aduc pe această cale viile mele mulțumiri D-lui D-r Mathias Federhendler care mi-a salvat pe fiica mea de o boală foarte gres[illegible] dată recomand pe a[illegible] științios medic tuturor suferinzilor.

MARIETTA DIMITRIU
Str. Nicoriță 7 Iași

A apărut
MAURA
dramă în 3 acte de
V. IORGA
jucată cu mare succes la Teatrul Național din Iași

De vânzare la principalele librarii din țară
Depozitul general:
Librăria Centrală - Iași
STR. GH. MARZESCU 25

Sala „Photo Royal“
STR. LAPUȘNEANU 38

EXPOZIȚIA „BRIESE“

1OCT. ... 1NOV.

Tipuri, peisage și flori din BUCOVINA

LICEUL STATIZAT DE BAEȚI
M. Kogălniceanu
Iași — Str. Carol 23

Elevii cè nu au locuri la clàselè ordinare de la Gimnaziile și Liceele din localitate, sunt primiți cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu“.
Inscrieri până la 1 Octombre 1924. Se mai primesc înscrieri și la clasele ordinare.
Elevii ce se înscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.

Director,
Titus Patriciu

Nemărginitul și necunoscutul
Intind—făr'de hotar—al tău domeniu.
Din lemn faci aur; din nisip, sileniu,
Și schimbi în marmor de Carrara, lutul.

Ori-cine luptă, tu culegi izbânda.
Scad viețile, dar crește'n schimb dobânda;
Faci agio, cum din lacrimi face rime

Un cântăreț. Dar,—dai la sărăcime
Pomeni de-acele care-ți scad osânda
Cu prea puțin: cu câteva centime!

MUȘAMAUA

Mustrări de cuget? Haide!... Sânge rece:
Nu e perdută țara pentru noi.
N'o schimbă până'n fund, un mic război;
Și pietrele rămân, când apa trece.

Voi, pietre neclintite în șuvoi,
Veți aștepta pân'apele-or să sece
Făr'să vă macine, nici să vă'nnece,
Iar ceasul vostru nu-i acel de-apoi.

Ați apăsat norodul, stâlpi ai țării;
Dar nu sunteți voi razăm Adunării,
Voi, Tronul, Stăpânirea, voi giubeaua?

Nu-i încă vremea să v'apună steaua,
Ci până'n ziua mare a'ndreptării,
Pe ce-ați greșit se'ntinde mușamaua!

Congresul lipovenilor

ORDINEA DE ZI.—ALEGEREA UNUI MITROPOLIT

In curtea bisericei lipovenești a început de eri Congresul lipovenesc anunțat de noi la timp.
Azistă un foarte mare număr de preoți și laici lipoveni, din toate părțile țărei.

*

Congresul începe prin un serviciu religios, oficiat de un sobor de preoți.
Apoi Congresul se deschide, sub președinția episcopului *Pavel Kiprinov* din Fântâna-Albă, (Bucovina).
Se dă cuvântul episcopului *Iaachim* din Brăila, care arată scopul congresului, care se rezumă în punctele următoare:
1) Alegerea unui Mitropolit.
2) Chestia privitoare la religia lipovenească.
3) Sprijin pentru lipovenii din toată lumea.
4) Judecarea acelora dintre lipoveni, cari își calcă religia.

*

Se începe discuția cu privire la alegerea unui mitropolit.
D. Mihailov, din Iași, cere să se aleagă ca mitropolit pe episcopul *Nicodim* ca unul care ar avea toate simpatiile și se bucură de agrementul guvernului român.
Alții propun ca mitropolit pe episcopul Ioachim.
Discuția e foarte animată.
La urmă se convine, ca în ședința de azi, congresul să se pronunțe, și asupra acestora, prima ședință se ridică.

REP.

Vizita Mitropolitului Primat, la Roman

Roman 1 Oct.— Cu trenul de 11 și 10, a sosit în localitate I. P. S. S. Mitropolitul Primat, Dr. Miron Cristea, însoțit fiind de P. S. S. Episcopul Romanului, Luciau Triteanu. In gară erau prezenți întreg corpul bisericesc, Dl. prefect Ștefan Theodorescu, dl. primar Laur, dl. ajutor de primar av. Moisina, dl. polițai Dumitrescu, dl. general Neculcea, d. Lt. col. Lupu, dl. Senator av. Remus Ioachim, dl. avoc. Buzoianu, dl. jud. Săndulescu, d-nii Lăzărescu, Sirghievici, d-nii profesori Dascalu, Predeanu, Jașinschi, Secoșanu König, Balaban cu d-na Epure, Bănciiă, Grigoraș, Cristian, etc. precum și toate școlile din localitate.

La descinderea I. P. S. S. Mitropolitul Primat, dr. Miron [illegible], din vagon, corul seminarului «Sf. Gheorghe», a intonat imnul «Pre Stăpânul și Arhiereul nostru Doamne păzește-l întru mulți ani».

Urmează prezentările autorităților după care se formează un impozant cortegiu care, parcurgând toată strada Ștefan cel Mare, se îndreaptă spre Episcopie unde I. P. S. S. Mitropolitul Primat mulțumește întregei asistențe pentru frumoasa primire ce i s'a făcut; apoi face istoricul Episcopiei Romanului.

Mai vorbește P. S. S. Episcopul Lucian Triteanu, d. prefect Theodorescu, etc.

La urmă a avut loc un banchet, în palatul episcopal oferit în onoarea I. P. S. S. Mitropolitul Primat.

După amează I. P. S. S. Mitropolitul Primat a făcut diferite vizite, iar seara cu trenul de 12 a plecat spre București.

Benno

Cetiți „Opinia“

ACTUALITAȚI DIN AFARA

Exemplul lui Hristos. — Episcopul din Durham (Anglia) a pronunțat din înaltul imposantului său amvon, câte-va fraze bine simțite la adresa prohibiționiștilor:

— «Nu pot, zise el, să iau un mai bun exemplu, decât dela mine însumi, care sunt obișnuit din tinerețe cu consumația moderată a băuturilor alcolizate, și protestez cu indignare contra oricărei măsuri, mai mult sau mai puțin legală, care m'ar împiedica de a continua să beau.

«Băutorul moderat urmează dealtfel exemplul lui Hristos»,— a afirmat înaltul prelat.

Dacă după asta, Englezii se mai gândesc să introducă și la ei regimul uscat, atunci să știți că nu sunt buni creștini.

O PRECIZARE

Primim următoarele:

Domnule Director,

Cu surprindere am citit în No. din 3 Octombrie al ziarului «Opinia» la rubrica informațiuni că prietenii politici și personali ai d-lui deputat P. Dragomirescu ar fi făcut un demers către d. N. Iorga, cerându-i să reintegreze pe d. Dragomirescu în demnitatea de președinte al Partidului Naționalist al Poporului din Iași.

Sunt autorizat de toți prietenii politici ai d-lui Dragomirescu să dau cea mai formala dezmințire celor mai sus citate și publicate, întrucât nici unul dintre noi nu a adresat, nici prin scris nici prin grai, o asemenea cerere d-lui N. Iorga, cerere a cărei justificare nu și-ar găsi explicarea în gândul nici unuia dintre noi.

Dr. Gr. Alexandrescu

4 Oct. 1924.

Informații

x Printre candidații la demnitatea vacantă de vicar al Mitropoliei Moldovei, se află și părintele Leu din Botoșani.

Părintele Leu, este azi preot la biserica mitropolitană și sub-director la seminarul Veniamin.

x D. Dr. Slătineanu, rectorul Universității, a fixat pentru 15 Octombrie, Solemnitatea redeschiderei cursurilor universitare.

Cuvântul de redeschidere va fi rostit de însuși rectorul.

x Comisia despărțirei a patra s'a instalat în casele cu No. 62 din strada Elena Doamna.

x D. dr. Zăhărescu-Caraman, profesor de ginecologie, și-a luat eri în primire clinica de la spitalul Maternitatea.

x Misteriosul sinucigaș, fostul sub-comisar Ioanițescu din Orhei, și-a dat obștescul sfârșit,— amărât că gestul său nu a fost înțeles și de turburarea sufletească, ce i-a provocat grozava pază ce i se pusese la cap.

x Comitetele Societăților Tarbuth, Asoc. Studenților Evrei Zerei zion, Macaby, Hașomer Hazair Kadimach, Hacoah sunt invitate astăzi la orele 7 seara la o importantă ședință în localul Lojei Bnei Brith (Mârzescu 22) pentru a discuta o importanta chestiune.

nelului, ce-i proeminează bărbăția în figură și ochi, e mai mult brun, poartă peste camașă de casă o bondiță de blană, iar pe cap pălăria cu marginile resfrânse în sus, în forma celor unguresti, adumbrește o parte a feței și lasă să cadă de sub ea plete lungi și undulate ce încădrează frumos figura. E un cap de expresie foarte reușit.

No. 9. Este un băet îmbracat curat de sărbătoare. Stă în pădure așezat pe un butuc căzut prada vremei ori a toporului; cu figura balae stă privind înainte, parcă ar fi în așteptare; chipeșul își are figură umbrita până sub nas de pălăria ce o poartă, iar mijlocul îi este cuprins strâns de un chimir lat ce-i vine mai până subțiori.

Nu pot să trec sub tăcere buchetul de la No. 29, alcătuit numai din ochiul boului puși într'o ulcică simplă de tot, de unde ademinesc prin culorile vioae pe privitor, și'l rețin ținuit.

Peisajele sunt toate de notat, dar fiindcă spațiul coloanei s'a înpuținat, mă opresc la întâmplare, de ex. la No. 41 un cimp cu un copac mare în mijloc, având la stânga un capăt al unei mlaștine iar în față și dreapta un așternut de iarbă și flori presărate pe ea. Tot fundul e ocupat de un deal pe povârnișul căruia se află așezat un sat mare ce se perde coborând spre dreapta.

Coloritul în total e credincios localității și climatului; are acea nuanță specifică a pădurilor și a muntelui.

No. 51 reprezintă un șir de munți spre fund în un verde-negru, iar cerul acoperit de nori mohorâți de pe urma ploii, resfrânge puțina lumină de dimineața ce mai străbate printre ei unei dimineți de prima-vară; e foarte bine redată priveliștea aceasta și face multă cinste acestă bucată autorului care a știut să găsească și să picteze asemenea frumusețà reală a naturei, precizând în tonuri marcante pajiștea de pe planul I-iu, și șoseaua cu bordura de copaci ce brăzdează plan II-lea în tot lungul, de la stânga spre dreapta.

No. 52, alt peisaj păduros, însă cu perspectivă adâncă printre copaci uriași de brazi,—având un luminiș discret ce contrastează așa de frumos cu verdele și cerul acoperit de norași alburii.

Un mic tablou foarte frumos și de o varietate mare în colorit, este cel de la No. 5 reprezentând pe planul I-iu o întinsă pajiște în un verde fraged, pe al doilea un gard din lătunoae așezate mai mult în neregulă, apoi casa gospodarului și spre fund tabloul e mărginit de munți colorați în un gris-albastru ce se clarifică spre vârfurile cari vin în atingere cu orizontul alburiu.

Este și tabloul No. 47 «O ploae mare», cu'n colorit superb care justifică pe deplin limpezimea de [illegible] ploae, ce se vede în față prin coloritul vioiu, și contrastul ce'l formează pânza de ploae ce cade în fund pe munți ce's aproape una cu coloritul orizontului. Pe planul II-lea se vede un grup de case încunjurate de copaci pe un plan înclinat spre un curs de apă. Mai e numărul 37 «Norii» un minunat efect de lumină pe o întinsă perspectivă.

Mai sunt multe de o valoare reală ce merită să fie cercetate de public ca să se încredințeze de valoarea artistului.

EM. MANOLIU

Cetiți „Opinia“

Ultimele informaţiuni

x **Ştirea dată de noi acum o lună, privitor la salariile funcţionarilor se confirmă astăzi în totul.**

La ultima censfătuire ministerială ce s'a ţinut la min sterul de finanţe, d. V ntilă Brătianu a recomandat colegilor săi restrângerea numărului de funcţionari, pentru a se putea spori în schimb salariile corpului funcţionăresc indispensabil pentru mersul treburilor publice.

Este însă de văzut dacă nu se vor face suprimări nedrepte şi sporuri insuficiente.

x *Starea sănătăţii d-lui Al. Marghiloman este satisfăcătoare. Ori-ce complicaţie e exclusă.*

x *Administraţia Financiară anunţă pe chiriaşi ca să plătească fără întârziere impozitul pe clădiri datorit de proprietari.*

Plata acestui impozit urmează a fi făcută până la Sf. Dumitru astfel că la plata chiriei către proprietar, i se va înmâna de către chiriaş şi chitanţa de plata impozitului pe clădiri, scăzându-i-se din quantumul chiriei suma echivalentă.

După expirarea acestui termen, chiriaşii care nu vor fi achitat acest impozit, vor fi consideraţi drept contravenienţi suportând consecinţele legale.

x *PIAŢA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 9,85; la Zurich 2,7C.*

Devizele în Capitala au notat: Francul francez 10,12; francul belgian 9,38; francul elveţian 36,70; lira engleză 852; dolarul 190,50; lira italiană 8,36; coroana cehă 5,73.

x Pentru astăzi a fost convocat consiliul profesional al Facultăţei de Drept pentru a lua cuvenitele deciziuni în legătură cu examenele.

Mâine urmează a se întruni şi Senatul Universit r.

x Totalul încasărilor realizate de către Administraţia Financiară Iaşi în cursul lunei **S e p t e m b r i e**, se urcă la lei 63.087,247,23, iar totalul plăţilor la 58.454,176 lei.

x Cazurile de scarlatină sunt în creştere în oraş şi ceeace e mai grav, sunt răspândite într'un asfel de mod în cât provenienţa lor este foarte greu de indentificat.

x Examenele de corijare, la facultatea de medicină, se vor ţine între 15 Oct.—4 Noembrie. Examenele de fine de an vor avea loc între 1—15 Noembrie

x Duminică 5 Octombrie, la ora 3 p. m. va avea loc adunarea membrilor partidului averescan, secţia Socola, pentru alegerea comitetului definitiv al sectorului.

x In noul budget pe anul 1925 a fost prevăzută suma de 1 miliard lei pentru întreţinerea tuturor liniilor căilor ferate.

x LICITAŢIE.— Direcţiunea P. T. T. va proceda la vânzarea prin licitaţie publică, cu strigări orale, în ziua de 22 Octombrie a. c. ora 9 dimineaţa, a următoarelor materiale aflate la Depozitul de Materiale P. T. T. din curtea fostului Palat Administrativ din Iaşi.

1 Bancă de lemn 36 Butoaie de lemn diferite 6 Canapele 2 Cărucioare răschitoaren 1 Cărucior pentru unelte 1 Cărucir de strâns furtun 1 Camion celgrăfa, necomplect 2 Cariole de poştă, fără roate 100 Kgr. fer uzat 4 Feţe de masă 4 Lavoare necomplecte 1 P o s t a m e n t pentru dinam 8 Rafturi diferite 1 Scară de lemn 8 Scaune diferite 4 Bobine de strâns cablu 200 Kgr. sârmă cablată rusească.

Pentru ori ce informaţiuni a se adresa la Inspectoratul Technic P. T. T. Iaşi.

x Organizaţia sionistă Toinbee-Halle reîncepe la 2 Noembrie seria şedinţelor culturale. Programul promite de astă dată să fie şi mai interesant.

x D. Uhrynovski, cunoscutul financiar şi director la Banca Uniunea Română s'a reîntors în localitate.

x Consiliul facultăţei de medicină a recomandat pe d. dr. Em. Puşcariu ca suplinitor la catedra de patologie vacantă prin moartea d-rului Chiron.

Catedra va fi scoasă la concurs în toamna aceasta.

x *Chestiunea numirei unui titular la legaţia română din Paris, încă n'a putut fi soluţionată.*

Se pare că cele mai multe şanse le are tot d. Const. Diamandy fostul ministru,— de ridicolă memorie—la Petrograd.

x Moratorul pentru plata datoriilor externe, a fost prelungit cu încă trei luni.

x *Examenele impiegaţilor judiciari.*— In ziua de 1 Octombrie, dl. P r i m Preşedinte al Curţei de Apel din localitate a tras la sorţ un conelier pentru formarea comisiunei de examen a impiegaţilor judiciari. Sorţul a desemnat pe dl. consilier Ciprian Scripcă.

S'a fixat ziua de 6 Octombrie când candidaţii urmează să-şi complecteze actele necesare.

Marţi 7 Octombrie ora 9 dim. urmează a se da proba scrisă în localul curţei de apel S I.

Mercuri 8 şi Joi 9 Octombrie se vor examina probele scrise, iar rezultatul se va afişa.

Vineri 10 şi Sâmbătă 11 Octombrie va continua examenul oral în ordinea alfabetică a candidaţilor reuşiţi la proba scrisă.

x BIBLIOGRAFIE.— Au apărut:

— «*Ideea Europeană*» No. 154, cu articole de d-nii Emanoil Bucuţă, Ion Ordeanu, M. Beza etc. şi un interesant material asupra mişcării culturale din ţară şi străinătate.

— «*Hasmonaea*», anul VII, No. 4, cu un cuprins sionist semnat de d-nii L. Mizrachi, Mayer Segal, S. Ştern etc. Traduceri din Gustave Kohn, dr. Bykhovski; un bogat material polemic.

x SUPRIMAREA PERMISELOR PE C. F. R.— Direcţiunea generală C. F. R. a dat o circulară către toate organele sale prin care le aduce la cunoştinţă următoarele:

Incepând de la 1 Octombrie, s'a luat dispoziţiunea de a se suprima definitiv orice permise de liberă circulaţie sau cu reducere la clasele I, II şi III-a, şi cari erau valabile la trenurile personale şi accelerate.

Chiar posesorii unor astfel de permise nu vor mai putea călători cu ele, expunându-se rigorilor regulamentelor c. f. r., afară de permisele pe C. F. R. ale ziariştilor care, precum se ştie au fost prelungite până la 31 Decembrie.

x La liceul militar s'au înregistrat două cazuri de scarlatină. Elevii bolnavi au fost izolaţi, localul a fost desinfectat.

Şcoala funcţionează, fără nici o întrerupere.

x La 20 Octombrie se va ţine la prefectura judeţului Iaşi un examen de capacitate pentru ocuparea primului grad al funcţionarilor administrativi de stat, judeţ şi comună.

Inscrierile se primesc până în ajunul examenului la prefectura judeţului împreună cu actele de naştere şi studii.

x O INIŢIATIVĂ LĂUDABILĂ.— D. N. V. Ştefăniu, în numele Camerei de Comerţ şi a Sfatului Negustoresc, a hotărât să apeleze la toţi comercianţii de a veni în ajutorul defunctului perceptor Vicol.

Defunctul a fost un funcţionar corect şi amabil. Comercianţii au obligaţia morală de a ajuta pe văduva şi pe cei 6 orfani ai lui Vicol.

D. Ştefăniu are intenţia să constitue un fond din întrebuinţarea căruia, familia lui Vicol să-şi aibă o existenţă onorabilă.

Iniţiativa preşedintelui Camerei de Comerţ este foarte lăudabilă şi merită a fi sprijinită nu numai de comercianţi, ci de toţi cetăţenii inimoşi.

x S'a dispus accelerarea lucrărilor de instalare a hangarului metalic care se aşează în spatele pavilionului central al Halei.

Se crede că negustorii se vor putea instala în noul pavilion încă în cursul acestui an.

Puitori sau Puitoare

angajează imediat Tipografia „H. Goldner".

x Prin demisia d-lui N. Zadri şi prin situaţiunea «sui generis» a d-lui Ant. Ciolan, o catedră de vioară şi acea de compoziţie, fugă şi contrapunct, au rămas complect vacante deşi cursurile la Conservatorul local au început de Mercuri.

Direcţiunea Conservatorului a cerut Ministerului să ia măsuri urgente pentru a lămuri această situaţie.

x JUDICIARE.—Tribunalul S. II-a s'a pronunţat eri în procesul intentat de proprietarul Braunştein contra Cercului Avocaţilor şi inginerilor şi d-lui avocat E. Marcu, pentru reziliare de contract şi evacuare. Acţiunea a fost respinsă ca rău introdusă.

Acţiunea fusese introdusă contra d-lui Nelken care avea închiriat apartamentul de la d-l M. Braunştein; însă Nelken fiind supus străin, averea sa a fost pusă sub sechestru şi administratorul sechestru în urmă a sub închiriat apartamentul d-lui avocat Marcu şi Cercului Avocaţilor şi Inginerilor. In baza decretului lege 1420 | 920 contractul lui Nelken a fost desfiinţat, rămânând valabil contractul sub chiriaşilor. Urma a se cere rezilierea acestui contract.

x Serviciul de aprovizionare al comunei a repartizat până acum 150 vagoane cu lemne la şcoli şi celelalte instituţiuni care depind de comună. Pentru acoperirea întregei cantităţi de lemne care a fost repartizată, mai sunt necesare 100 vagoane.

După ce aprovizionarea instituţiilor va fi terminată, comuna va creea câteva depozite unde se vor desface lemnele pentru particulari.

ECOU

— Comitetele Societăţilor Tarbuth, Asoc. Studenţilor Evrei Zerei zion, Macaby, Haşomer Hazair Kadimach, Hacoah sunt invitate pentru astăzi orele 7 seara la o importantă şedinţă în localul lojei Bnei Brith (Mârzescu 22) pentru a discuta o importantă chestiune.

— Curatoriul Casei de orfani Iacob şi Fanny Neuschotz din Iaşi str. Academiei 5 înfiinţat la 28 Noemvrie 1867 a fost trecut în registrul pentru fundaţiunile recunoscute ca persoane juridice, sub No. 1 | 1924.

— Firma Izrael Bergher S-sor Str. Anastasie Panu 50, este complect asortată cu toate sortariile de geamuri, albe, colorate, ornamentate, riglate, etc., toate grosimile şi cu preţurile cele mai reduse.

De-asemenea posedă un atelier special pentru încadrarea de tablouri, fotografii, etc., execuţie ireproşabilă.

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 39

Doctor L. HEITEL
MAMOŞ
De la clinicele din Berlin Viena, Frankfurt
Boli de Femei şi Naşteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic.

Farmaciile
precum şi toate magazinele găsesc carnete asuţe numerotate şi cu preţ redus, la
LIBRARIA CENTRALA
Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

TEATRUL SIDOLI
Turneul LYDIA POTOZKAIA
partenera marelui tragedian ALEX. MOISI
pentru prima oară pe scena Teatrului Evreesc, împreună cu trupa israelistă
Direcţiunea BORIS SEGAL
A 4-a Reprezentaţie Astăzi Vineri 3 Octombrie 1924 cu piesa
PACATUL EI
Piesă în 3 acte de Suderman în rolul prim LYDIA POTOZKAIA ,Sâmbătă 4 Oct.
SINGURA PE LUME din viaţa rusească de Ţşepkina Kupernik — tradus din ruseşte de S. BRUN —

Compania Comercială Română S. A.
IAŞI, STRADA ALEXANDRI 10
SECŢIA ELECTROTECHNICA
Furnizează din depozit:

Materiale electrice A. E. G.
Motoare electrice A. E. G.
Motoare cu benzină
Becuri „Osram"
Perii de cărbune
Sârmă de bobinaj
Aparate aspiratoare de praf „Vampyrul"
Lămpi de benzină şi acetilen
Bronz şi plumb englez în bare, foi, ţevi şi alice
Apometri
Butoaie de fer galvanizat, roabe de lemn
Curele de piele pentru transmisie
Cusoaie de piele cromată
Furtuni de cauciuc pentru apă şi vapori
Garnituri de asbest, cânepă sfoară şi plăci Klingherită, prespan, table de cauciuc, fibră vulcanizată
Nicovale şi menghine, cleşti, colţare menghine de mână, compaşi, cleşti americane
Burghii, ferestrae de metal, ventile de bronz oţeluri de arcuri şi rapide

- Polizoare vitrifiate, compoziţie, emeri şi corindum. —
Dopuri de plută toate calităţile şi dimensiunile

Cabinetul Dentar
S. Sirota Grosu
în strada Anastasie Panu No. 17 (Piaţa Halei)
Se execută lucrări în platină, aur şi cauciuc, dinţi albi fără placă, extracţiuni şi plombe fără durere
Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.
PREŢURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic.

LICEUL PARTICULAR DE FETE
„M. Kogălniceanu" Statizat
— STR. CAPITAN PAUN No. 8 —
Şcoala asimilată cu şcoalele secundare de fete ale Statului de gradul II.
Curs de liceu complect, cu opt clase.
Inscrierile se mai fac până la 10 (zece) Octombrie.
Pentru clasa I-a nu se dă examen.
PROFESORII ASOCIAŢI

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
dela Universitatea din Viena fost *asistent* de operaţie al Prof. Halban—Viena şi *medic secundar* al clinicei universitare de naşteri Prof. Schauta din Viena
MAMOŞ
- Operaţiuni şi boli de femei -
Str. Lăpuşneanu 35 (lângă Astoria).

TALPILE şi TOCURILE de CAUCIUC
„PALMA"
procură un mers elastic, fără sgomot, cruţă picioarele şi ghetele şi sunt mai durabile de cât acele de piele.

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Srada Banu No. 16
ore de consult:
8-9 dim. şi 8-9 seara

D-r N. LAZAR
Şef de lucrări la Facultatea de Medicină şi
Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice
SIFILIS, BOLI VENERICE ŞI INTERNE
Tratament antisifilitic cu Neo salvarsan, Săruri de Mercur şi Bismuth
Consult. 1—3 p. m.
Strada Păcurari No. 6

De vânzare:
Una maşină cu aburi, sistem Nicolson, 250 H.P.
Un Gatter, de 18 ţoli, în perfectă stare de funcţiune.
„Forestiera Baia"
Soc. An.
FĂLTICENI

Butoaie de stejar
pentru vin, capacitate de la 50-200 Deca, de vânzare, cu livrare promptă, la
Forestiera Baia
S. A.
FĂLTICENI

VINUL KONYA cu principiile conţinute în Kola, Coca, Guaran şi Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilităţei, maladiilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescenţe

Ultima oră

Guvernul şi criza financiară

Declaraţiile unui membru al cabinetului.-Inundaţiile în Muntenia. Criza bancară la Viena

Guvernul şi criza financiară

— Criza de numerar şi producţia.—Situaţia Băncilor.— Starea finanţelor statului.— Situaţia guvernului —

Declaraţiile unui membru al cabinetului

Bucureşti. — In legătură cu criza de numerar, un membru al guvernului a făcut aseară ziariştilor următoarea declaraţiune;

— Nu este exact că producţia ar fi scăzut din cauza crizei de numerar. Agricultorii au semănat acum mai mult de cât oricînd. Intreprinderile industriale sericase şi utile, lucrează normal şi produc în toată liniştea.

•

— *Ne dăm seamă că lipsa de numerar provoacă îngrijorări. Dar ce este astăzi la noi, nu seamănă nici pe departe cu ce a fost în Cehoslovacia, sau cu ce este astăzi în Austria.*

La noi nici o bancă n'a dat faliment; nici un mare financiar n'a fugit; nici un director de bancă n'a fost pus sub urmărire, sau nu s'a împuşcat.

Băncile au fost sfătuite să se limiteze la operaţiuni sigure şi serioase. Nici o bancă nu va fi lăsată să cadă.

•

— Situaţia financiară a statului e foarte bună, — a continuat ministrul. Veniturile se încasează normal. Vom avea un excedent bugetar, ceia ce ne va permite să satisfacem unele cerinţe juste.

Datoria internă va fi plătită până la Iulie viitor. O parte din ele au şi fost plătite, cum sânt acelea în legătură cu căile ferate. Mai este de plată maximum un miliard şi jumătate lei.

Rămâne a se aranja chestiunea unui împrumut extern.

•

— Situaţia guvernului — termină ministrul — nu este de loc zdruncinată. Nu văd nici o chestiune care ar putea s'o zdruncine.

Problema schimbării de guvern nu se va putea pune pe tapet decît la anul viitor.

Acestea sînt declaraţiile optimiste ale unui membru marcant al cabinetului.

Criza bancară din Viena

Declaraţiile liniştitoare ale cancelarului Seipel.- Cazul lui Depositenbank.

Bucureşti.— In Adunarea Naţională din Viena, cancelarul Seipel a relevat chestiunea crizei bancare, spunând că, in general, ea a fost învinsă.

Efectele crizei s'au evidenţiat prin situaţia de la Depositenbank. Dar ar fi greşit a se interpreta ultimile evenimente in sensul că un nou crah ar fi pe cale să se producă, sau că ar fi de aşteptat o reinviere a crizei.

D. Seipel a încheiat: — „Nu sânt temeri de o nouă periclitare a economiei naţionale».

•

Preşedintele tribunalului vienez, d. dr. Altman, a declarat că n'a dat curs nici unui mandat de aducere contra lui Castigliane.

Acesta a cerut permis de circulaţie liberă, în schimbul unei cauţiuni de 100 miliarde coroane.

Probabil că cererea va fi admisă.

•

In ce priveşte pe Paul Golştein, preşedintele lui Depositenbank, el a însărcinat pe avocatul său d. A. Polak, să solicite pentru dânsul dreptul de liberă circulaţie.

D. Goldştein pretinde că a plecat la Berlin în interesul băncei, şi a aflat din ziare de mandatul de aducere lansat împotriva sa. I se impută că şi-ar fi transferat averea personală, pentru a o sustrage de la urmărirea creditorilor băncii.

Tribunalul a respins cererea de liberă circulaţie făcută de preşedintele Golstein şi de directorul general Gabor Neuman.

Cumpărăm Brilliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preturile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IASI

Nuci, fasole
şi tot felul de cereale
- orice cantitate -
Se caută spre cumpărare. Ofertele se vor adresa **Moara „Raiul"**
Şos. Naţională No. 85.
Direcţiunea

INUNDAŢIILE IN MUNTENIA

Ravagiile pe valea Prahovei.-- Situaţia în diferite regiuni

Bucureşti.— Din Ploeşti se anunţă că inundaţiile au pricinuit pagube foarte mari. Apa a staţionat mult timp la înălţimea de jumătate metru, în curţile fabricilor «Redevenţa», »Cometa» şi «Dorobanţi».

Două case din str. Buzelor s'au prăbuşit complect.

•

In cursul nopţii, apele Teleajenului, Prahovei şi Dâmbului au ieşit din albie.

Numeroase poduri au fost rupte, între care şi unele poduri de cale ferată. Peste 80 posturi telefonice au fost deranjate.

Din Cîmpulung se anunţă că podul de la Dragoslavele s'a prăbuşit.

Şoseaua Rucăr-Stoeneşti a fost complet inundată; pe alocuri a fost distrusă.

Râul Târgului a inundat, distrugând câteva case.

300 soldaţi au fost trimişi pentru operă de ajutorare.

•

Ploile torenţiale au inundat Roşiorii de Vede. Badul fasonat al chiristigiei Teodorescu şi al cooperativei «Frăţia», a fost luat de curent.

•

La direcţia c. f. r. se aştepta restabilirea liniei Ghergani — Conţeşti unde s'a lucrat toată noaptea. Se speră că trenurile vor merge fără transbordare spre Curtea de Argeş.

Se speră de asemenea că Simplonul îşi va urma ruta obişnuită.

Circulaţia trenurilor de marfă a fost pentru moment suspendată între Bucureşti-Titu.

Pe linia Drăgăşeni-R. Vilcea, circulaţia a fost reluată.

POLITICA ŞCOLARĂ

Bucureşti. — Ieri la ora 3 după amiază o importantă consfătuire a avut loc la ministerul de externe, între d-nii miniştrii Duca, Angelescu şi Tătărascu, privitor la politica şcolară faţă de minorităţi.

Reorganizarea administrativă a Basarabiei

Bucureşti.— Aseară a avut loc o consfătuire la ministerul de interne, între d-nii miniştri Mârzescu, Franasovici şi Tătărascu, pentru a se discuta asupra măsurilor administrative ce trebuie a fi luate în Basarabia.

D-l Tătărăscu a plecat din nou în inspecţie la faţa locului.

Pătania d-lui Emli Petrescu

Cu tot sprijinul ocult al Brătienilor, fruntaşul liberal a fost evacuat

Bucureşti.— Este cunoscut procesul dintre d. Istrate Micescu şi intimul Brătienilor, fostul primar al Capitalei Emil Petrescu, care este chiriaşul unui departament din imobilul d-lui Micescu.

Proprietarul intentase proces de evacuare d lui Petrescu, iar acesta pentru a se apăra obţinuse dela Ministerul de finanţe o decizie care constată că venitul său anual este de 60.000 lei.

Curtea de Apel Secţia întâia s'a ocupat de apelul d-lui Micescu, care a dovedit cu decizia Comisiunei de impunere că venitul real al d-lui Petrescu este de 300000 lei. In baza acestor dovezi, curtea a găsit întemeiat apelul şi a ordonat evacuarea chiriaşului.

D. Emil Petrescu a făcut recurs la Curtea de Casaţie, cerând Curţei de apel suspendarea efectuării deciziunei care i-a fost admisă cu depunerea unei cauţiuni de 300.000 lei.

Casaţia, cercetînd eri recursul l-a respins, urmînd ca dl. Petrescu să evacueze imobilul d-lui Micescu pentru a ocupa apartamentul oferit în schimb de d-sa.

Polonia şi-a vândut pădurile

Bucurnşti.— Guvernul polon a vîndut Angliei pădurile statului situate în fostele regiuni germane din vestul Prusiei şi Poren.

Pădurile vor fi predate noilor proprietari la 31 Octombrie. Posturile a 7000 funcţionari ar fi ameninţate.

CETŢI
„OPINIA"

Sângeroase ciocniri în Bulgaria

Intre comunişti şi armată

Bucureşti.— Banda comuniştilor din Rusciuc conduşi de Ianef, a fost înconjurată de trupe.

Din Burgas se anunţă că la 3 Km. de Karachioi s'a dat de urma bandei.

O luptă a fost angajată, pe urma căreia au căzut 6 morţi, foarte mulţi răniţi, şi deasemenea, numeroşi comunişti au dispărut.

Un număr de 50 ţărani au dezertat din rîndurile comuniştilor şi s'au predat autorităţilor, declarînd că au fost ademeniţi de cei dintâi.

Un comunicat oficial anunţă că banda lui Ianef a fost înfrîntă.

Lupte la Shangai

Bucureşti.—Armatele duşmane chineze s'au angajat într'o luptă crâncenă, sub zidurile oraşului.

Pierderile sânt mari.

Oraşul este ameninţat.

Afacerea Filipovici

Bucureşti. — In afacerea Filipovici a fost citat ieri la parchet un funcţionar superior de la siguranţă, precum şi maiorul Ştefănescu-Drăgăneşti, care jucase un rol de avocat pe lângă societatea înfiinţată de Filipovici.

Se afirmă, că cu prilejul instrucţiei s'a produs o declaraţie interesantă, care pune în cauză ministerul de interne, într-a cât cineva din acel departament a eliberat paşapoarte fără avizul ministerului muncii.

Fabrica de Pălării de Dame
MODELUL
STR. CUZA-VODA 16, lângă Bis. Golia
Anunţă onor. Clientelă că a primit ultimele noutăţi pentru sezonul de toamnă.
Totodată primeşte de pe acuma orice pălărie pentru transformat, din fetru, catifea, mătasă, dându-le culoarea şi forma cea mai modernă.
LUCRU PROMPT ŞI IREPROŞABIL

LA MAGAZINUL
„AURORA"
MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ
au sosit în vederea sezonului de toamnă şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, pluş brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul jurnal. Preţuri foarte convenabile. Notaţi bine firma
„La AURORA"

Cumpăr şi vând
Aparate Fotografice
Permanent depozit de Plăci, Pelicule Agfa, Lumiere, Jougla, Hârtie Fotografică, Laborator gratuit la dispoziţia amatorilor.
Se primesc Pelicule şi plăci la developat şi copiat.
Fotograful Curţei Regale
Zaharia Weiss
Iaşi, Piaţa Unirei

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne şi nervoase (exclusă bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi)
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.
RADIOGRAFIE între ore 5—7 p. m.

ANUL al XX-lea No. 5203 — 2 LEI NUMARUL — DUMINICA 5 OCTOMB

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA IAȘ[illegible] Strada Mă[illegible]

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMEN[illegible]
Lei 600 . . . pe [illegible]
« 320 . . . « 6[illegible]
« 160 . . . « 3 l[illegible]

Biblioteca Universității Loco

REGIMUL PRESEI

Printre legiuirile nouă, anunțate de mesajul actualei sesiuni parlamentare, aceea care va avea să reglementeze cadrul înlăuntrul căruia presa își va putea exercita misiunea, desigur că va fi prilejul unor furtunoase desbateri și campanii extra-camerale. Pentrucă, principiile constituționale din nou elaboratul pact fundamental, nu numai că n'au fost acceptate de unanimitatea profesioniștilor gazetari, (afară de comparșii lui Alecu Mavrodi) dar i-au oțelit în lupta ce vor s'o dea pentru ca legea izvorîtă din acele principii, să le tempereze până la anihilare.

Constituția familiei brătienîste, — strâmtă și reacționară, — trebuie să pună căluș acelei «anumite prese» care-i tulbură cotidian huzurul și se așază obstacol deacurmezișul drumului ei de fraude, ilegalități și crime. Gazetele vrăjmașe trustului hîrtiei, trebue să dispară.

Textul constituției referitor la presă, face o distincție: delictele comise pe calea tiparului și care s'au născut din atacuri privind viața privată a unei persoane, vor fi judecate de tribunalele ordinare; celelalte, rămân în competința Curței cu jurați. In această distincție stă primejdia întreagă.

In țara abuzului prin excelență, unde fiecare politician și dregător public își face un punct de onoare din confuziunea în datoririi față de obștie cu interesele personale, unde avutul contribuabilului formează un tot indivizibil cu caseta particulară a aceluia pus să-l administreze, unde partidele, — odată ajunse la putere — iau în exploatare țara, până la vlăguire, cine poate face deosebirea între viața privată și cea de domeniu public a cutărui deputat sau subprefect din Basarabia?

Poate cineva afirma cu hotărâre, de pildă, că voiajul de nuntă al cutărui ministru, atunci,— în timpul dezastrului războinic,— în vagoane capitonate, trase de locomotiva desprinsă dela un tren de răniți cari au rămas în drum, sub îngheț, este numai un fapt al vieții sale private? Și că, deci, pomenirea lui va avea s'o declare calomnie tribunalu', și nu conștiința populară în care ecoul acelui scandal încă nu s'a stins?

Și cine va face distincția? Judele-instructor? Dar fiecare proces va avea să înceapă cu un incident de incompetință pentru că argumentele noastre sânt juste și ele vor sta la baza apărării oricăruia din noi, chemat, — în curând — să dea socoteală pentru fiecare literă tipărită altfel decât tipicul «Viitorului».

Legiferarea acestei aberațiuni, trebue împiedecată: sau, libertatea presei a încetat.

De altfel suprimarea gazetelor rusești anti-liberale din Basarabia, este preludiul măsurilor ce ni se rezervă, alături de răspunderea la bara justiției.

Așteptăm. Dar, mărturisim, că dacă este să se consacre într'un text această siluire a libertății cuvântului scris,—cu menajamentele umilitoare pe cari, totdeauna celor loviți de legile aspre expunerea de motive și circulările ulterioare, le acordă, —preferim regimul dictatorial al lui Mussolini cu cenzura represivă și cu suprimarea, sistem Matteoti, a gazetarului.

Este cel puțin franc și expeditiv.

Sf.

ASPECTE

HABENT SUA FATA, LIBELLI...

Sub apăsarea nemernică a vremii, nenumărate opere cari au stârnit o clipă în atenția publicului, au reținut-o și i-au fost spre desfatare, se prăbușesc în uitare, definitiv. Muza inspiratrice de mult s'a schimbat în matroană venerabilă, și artistul de un ceas sau chiar de o adolescență întreagă, fie că s'a cufundat în viața de toate zilele a unei cariere istovitoare, fie că a ratat — pentru anii pierduți cu visarea — și ultimile nădejdi pe cari atâția le prinsese de dânsul.

Dacă focul sacru n'a pâlpâit decât, în tine, zădarnic îți legi numele de o carte, de un tablou, de câte-va portative: ești, cel mult, un diletant cu talent. Și sânt nespus de triste, îmi închipui, dramele cari se desfășoară în nopțile de toamnă, — în atâția oameni cum se cade, aplecați peste sertarele păstrătoare încă ale manuscriselor din tinerețe, sau răsfoind un volum, — poate singurul, — în care tiparul s'a străduit în van să fixeze ceva trainic pentru posteritate.

Vitrina unei anticvării este întotdeauna un răscolitor de nostalgii, un drum înourat spre trecut: cărțile expuse, — în majoritatea lor, — sânt curiozități pentru cercetătorul literar, pentru cronicari, nici decum o atracție a cetitorului căutător de emoții; colbul adunat peste vrafuri a strecurat între filele atâtor cărți duhul rău al descompunerii, încât mizeria materială: colțuri roase, scoarțe îndoite, — adaugă sărăciei celeilalte, dacă vreți morală.

Și e întristător să-ți regăsești într'un raft de o anticvărie pierdută la cine știe ce colțuitat, cartea peste care ai tremurat de neliniște, cândva, în tovărășia căreia ai trăit o zi de romantism sau de efervescență; autorul, s'a resemnat de mult, dar tu nu-i poți ierta că s'a oprit din drum, că te-a înșelat.

Dar și mai tragic este să întâlnești, într'un coș de băcănie, alături de articolele necesare mesajului, câteva foi dintr'o carte citită de demult, pe care mâna barbară a negustorului a desfăcut-o pentru trebuințele clientelei. Ori care ar fi fost valoarea ei, dar decadența aceasta este un sacrilegiu, o crimă împotriva culturii, o profanare.

Și, gândește, câtă durere trebue să fie conținută, știind că aceste constatări îți le-a prilejuit o carte —celebră altă dată, uitată complect acum,—și pe care tu ai salvat-o dintr'o ladă murdară și plină cu bucăți ruginite de fier la ușa unei băcănii sărăcăcioase: abia dacă, printre petele de glod, am putut descifra titlul și autorul: «Parla», de Eugen Heirovanu...

G. Spina

Citiți în pag IVa

Ultima oră

Purificare, nu glumă...

Guvernul „purifică" administrația din Basarabia.

Din când în când au loc consfătuiri ministeriale, la care participă directorul general al Siguranței și comandantul suprem al jandarmilor. Concomitent cu acestea, apar în Monitorul Oficial liste lungi de funcționari administrativi numiți sau permutați în Basarabia.

Asta-i purificarea

Nu prea cunoaștem mecanizmul ei intim. Dar desprindem din Monitorul Oficial un caz care poate face oarecare lumină.

Un anume Nicanor Camerzan subprefect la Noua Sulță, a fost suspendat din serviciu pentru fapte infamante și apoi permutat în același functie la Hotin! Înțelegeți? Cînd se îndeasă plângerile contra unui funcționar stâlp al regimului, îl muți pe acesta în alt loc, ca să-și înceapă operațiile de la capăt. Sistemul e obișnuit în special în Basarabia. Și astfel, se face „purificarea"... Batjocura n'are pereche!

In definitiv guvernanții actuali n'au cal tatea să îndrepte răul, căci ar trebui să înceapă cu ei înșii.

Z.

Actualități din afară

Săpăturile dela Solutre.— Săpăturile făcute de către societatea de paleontologie a Lyceului, sub direcția d-lor Depéret, Arcelin și Mayet profesori la facultatea de Științe din Lyon, Mazenot, Arheolog, cu colaborarea Academiei din Mâcon, s'au terminat.

Ele fură fructuoase. In total mai mult de cincisprezece schelete de toate vrâstele, dela orignacian (15 la 20.000 ani) până în evul mediu, au fost scoase la iveală.

Niciodată săpăturile, n'au dat rezultate atât de frumoase. In ultimele zile, săpătorile au scos la iveală osemintе de cai în stare așa de bună, că va fi posibil de a reconstitui acest quadruped solatrian. S'au evaluat la mai mult de 100.000 numărul acestor animale ale căror rămășițe au fost găsite la Cros du Chantier.

S'a stabilit că Solutré (Franța) a fost locuit de 15.000 ani de toate rasele care au trăit pe pământul nostru: Orignacieni, Solutrieni, Magdalieni, Neolitici, Epoca de bronz, Galo-Romani.

S'a putut constata pe unele schelete, urme de boli care bîntuesc și astăzi, de exemplu caria dentară, și o tumoare osoasă, care a atacat tibia și peroneul unui schelet din epoca de bronz, și care ar fi putut rezulta din tuberculoză sau sifilis.

SCANDALUL JUDECATORESC DE LA CHIȘINAU

Atitudinea nepermisă a d-lui Mîrzescu

UN INTERVIEW PERFID.— PROCEDEE PRIMEJDIOASE.— MINISTRUL JUSTIȚIEI URMARESTE REABILITAREA MORALA A FOSTULUI MAGISTRAT INCULEȚ

D. Mârzescu, ministrul justiției, a pus la cale un adevărat scandal în magistratură. Iată faptele:

Se știe că fostul prezident de la Trib. Chișinău, d. Th. Inculeț, fratele ministrului, a fost destituit din cauza actelor infamante comise și pe care le-a divulgat d. Simionescu, primul-președinte al aceluiași tribunal.

In urma destituirei, s'a produs o cerere a Societății «Ocrotirea Orfanilor din Război» pentru revendicarea, în baza legei, a averei ilicite a magistratului destituit. Previzoriu, Trib. Chișinău a ordonat punerea sechestrului pe averea d-lui Th. Inculeț.

Acesta a făcut plângere la ministerul justiției împotriva primului prezident Simionescu, cum că acesta ar fi procedat cu patimă. Ministrul a trimes în anchetă pe d. inspector judecătoresc Mladoveanu, și ancheta este în curs.

Și iată că acum apare în ziarul «Adevărul» un interview al d-lui Mirzescu, plin de înțelesuri perfide și prin care se impetează asupra rezultatului anchetei.

*

D. Mârzescu crează, ca ministru de justiție, un precedent foarte primejdios. Prin interviewul din «Adevărul» condamnă pe primul președinte al Trib. Chișinău, înainte de a fi judecat de consiliul de disciplină, și înainte de a fi ascultat cel puțin de magistratul însărcinat să anchieteze plângerea monstrului de magistrat Th. Inculeț.

D. Mladoveanu a fost trimes în anchetă după ce s'a știut că d. Simionescu este bolnăv în pat în Iași, pentru care își ceruse concediu încă de la 15 Septembrie, pe baza avizului doctorilor în cătarea cărora se afla primul presedinte al Trib. Chișinău.

*

D. Mârzescu afirmă prin «Adevărul» că nu urmărește reabilitarea magistratului Inculeț,

Degeaba se laudă d. Mârzescu că nu vrea un lucru pe care nici nu l'ar putea face chiar dacă l'ar voi, căci nu ministrul de justiție singur, dar nici prin consiliul de disciplină n'ar putea revizui condamnarea fostului prezident Inculeț.

D. Mârzescu însă, când afirmă că magistratul care a făcut raportul contra d-lui Th. Inculeț este un magistrat pătimaș și trebue eliminat ca primejdios, urmărește în realitate reabilitarea morală a magistratului condamnat.

Dl, este păcatul primul prezident, Simionescu care a îndrăsnit să denunțe actele infamante ale unui magistrat, știind că acest magistrat era fratele unui ministru coleg cu ministrul de justiție.

Vom reveni, destăinuind dedesubturile rodomontadelor din «Adevărul» ale ministrului de justiție.

CATE-VA NOTE

Uniunea orașelor din România a ținut congres la Cernăuți. Reprezintanții comunelor așa zișii primari — au participat în mare număr și au dezbătut cele mai interesante chestiuni, uitate imediat în cupele de șampanie ale copioaselor banchete.

Un singur lucru au neglijat primarii aceștia.—Au neglijat să-și amintească faptul că ei sunt numai președinți de comisii interimare și că prima datorie a Uniunei orașelor este să ceară cu energie efectuarea alegerilor comunale.

* * *

D. Mille scrie într'un ziar liberal: „Eu, Const. Mille, major și vaccinat..".

Mă rog, vaccinat împotriva varsatului, sau a turbărei?

* * *

Mari inundații în țară; regiuni întinse sunt sub apă.

De altfel, nici o noutate.

Cu actualul guvern, țara a intrat de mult la apă...

Bugetul și valuta

Ministrul finanțelor întocmește bugetul general al Statului.

Se afirmă că bugetul va fi sporit cu câteva miliarde. Deplidă, cheltuielile vor fi urcate de la 24 la 30 miliarde lei; și de sigur, încasările vor trebui și ele sporite în același proporție.

Lucrul este firesc. Incasările bugetare vor deveni mereu insuficiente, pe măsura deprecierei leului. Și astfel Statul va fi mereu în căutare de noi resurse. — Întocmai ca la economia particulară, permanent dezechilibrată din cauza fluctuațiilor valutare.

Siguranță financiară și echilibru bugetar nu se pot câștiga fără a se stabiliza mai întâi cursul leului. Dar aceasta n'a fost d. Vintilă Brătianu în stare s'o facă; și deci toată lauda pe care singur și-o aduce, că ar fi echilibrat bugetul, este înșelătoare și nu face două parale.

A.

— ABONAȚI-VĂ LA —
„OPINIA"
CEL MAI RĂSPÂNDIT ȘI CEL MAI BINE INFORMAT ZIAR

CONSTATĂRI

După vizita Patriarhului din Ierusalim

Indiferența inexplicabilă a creștinilor ieșeni.— Iccane de altă dată.— Biserica Sft. Sava

După cum se știe Luni 29 Septembrie, la ora 9 dim. a sosit în localitate venind de la Bălți unde s'a pus piatra fundamentală a catedralei — Sanctitatea sa, Patriarhul Damianos al Ierusalimului. In călătoria sa a fost însoțit, pe lângă alți domnitori de stat și de către I. P. S. Mitropolitul Primat Miron, I. P. S. Pimen al Moldovei și Lucian al Romanului.

Venirea în acest oraș de cultură veche, a celei mai înalte fețe bisericești din Orientul îndepărtat, a străjarului neadormit al St. Mormânt din Ierusalim, a fost, desigur, un fapt de o deosebită însemnătate. Iașul, oraș prezărat cu atâtea monumente istorice, care-ți evoacă la fiecare pas glorioasul trecut de credință al înaintașilor și al boierilor ctitori de biserici, cari dorm somnul de veci sub grecaele lespezi de piatră din pridvoarele sfintelor lăcașuri, gravate cu slove cirilice și grecești, orașul acesta, acum câteva veacuri, era mai des vizitat de patriarhii răsăritului, cari aveau strânse legături cu bisericile și cu averile lor — cari erau stavropighii, adică închinate Sfântului Mormânt.

Vizita de acum câteva zile ne-a reamintit vremurile trecute, care au apus pentru totdeauna. Prințul Bisericii ortodoxe, care a venit din preajma Mormântului Domnului și care după o lungă și obositoare călătorie a descins și pe pământul Iașului, a venit să ne cunoască sufletul și să ne vadă la noi acasă. Ar fi fost de dorit, ca nu numai oficialitățile și clerul să-l fi întâmpinat și petrecut la gară, ci Sanctitatea Sa, ar fi trebuit să treacă printr un adevărat val de mulțime și nu numai pe străzile populate cu pietonii obișnuiți de fiecare zi de rând. Unde au fost în acea zi bunii creștini ai Iașului? De ce n'a fost în piața Unirei măcar jumătate din mulțimea care iese de la un cinematograf?

Curtea mitropoliei și catedrala ar cădea să fie o mare de capete.

Jandarmii pedeștri introduși în mitropolie, n'au avut ce face, căci biserica era aproape goală. N'a avut cine turbura ordinea...

Aceste vizite sunt rare și tocmai prin aceasta devin mai însemnate.

Patriarhul a vizitat mai multe biserici.

E prilejul să arăt, că din motive lesne de înțeles, biserica Sf. Sava care posedă multe urme și podoabe grecești și care pe timpuri era reședința principală a procuratorilor locurilor sfinte și a celor mai mulți în rang dintre călugării greci, tocmai limbă. In schimb însă din partea universală a artei dramatice —a *mimicei* și mai ales a «convergurei» întregi a rolului, se vede imediat că artista aceasta a interpretat roluri prime pe scene de rang, și cu ansamblu de rang.

O, ansamblul!...

Cât tragism conține cuvântul acesta, care aici sună ca o amarnică ironie.

Pentru a putea juca, artista se înconjoară de câțiva cabotini mizeri care-i dau replicele....

La început ei sunt o mare piedică pentru spectatorul grăbit. Survine apoi un sentiment de milă și mai târziu ei nu mai există. De loc. Și din clipa aceasta *star-ul* umple scena. Acea scenă nenorocită, în care câte-va zdrențe vopsite încearcă zădarnic să deie iluzia unui «salon» sau a unui interior rustic, plin de poezie.

(Citiți continuarea în pag. II-a)

CRONICA DRAMATICĂ

de *WRATISLAVIUS*

Teatrul Sidoli : Turneul : LYDIA POTOCKAIA

(Dama cu Camelii)

De câte-va zile joacă la Sidoli o «trupă» în iddisch, având în mijlocul ei pe o mare artistă, pe d-na *Lydia Potockaia*.

Am fost împiedecat de-a asista la primele două reprezentațiuni și așt-fel am văzut'o pe d-na Potockaia pentru prima oară interpretând'o pe *Violeta* lui Dumas.

Trecem peste detaliul că piesa se joacă în iddisch. Atât *Baratof* cât și *Vilnejii* ne-au deprins destul cu gândul că *ori-ce* operă de teatru poate fi jucată în acest idiom, care tinde mereu, pe zi ce merge să se cristalizeze într'o limbă literară capabilă de a reda toate finețele de gândire ale marilor poeți-dramatici din toată literatura mondială.

Și fiind-că am amintit de Baratof.

Văzând'o pe d-na Potockaia mi-a revenit în minte vizionea ce-am avut'o și atunci când l'am auzit dintâi pe marele tragedian. Cu o repeziciune cinematografică mi-au răsărit din nou în minte jalnicele tablouri evocate de *pronunțarea* colosului (înțeles și în sens artistic) care avea de învins o sumă nenumărată de grele obstacole.

Căci ca și Baratof, d-na *Potockaia* a crescut și s'a desvoltat pe scenele ruse, jucând în *această limbă* ani mulți și glorioși până a ajuns a fi printre cele dintâi.

Dar ca și Baratof (ca să nu vorbesc decât de cei prea cunoscuți) venind urgia care a răsturnat și descompus imensul imperiu de peste Nistru, și Potockaia a trebuit să ieie drumul pribegiei, alături de toată cohorta de învățați, literați și artiști de teatru care s'a răspândit pe toate continentele, zmultă poate pentru totdeauna din centrele cărora își închisese viața cu toată vigoarea temperamentelor artistice excepționale.

Și pentru a putea trăi, iată'l pe marele tragedian *reînvățând* graiul copilăriei și jucând în iddisch!

Și acum iată, vine una din protagonistele scenelor mari ruseși și făcând același gest reîmprospătează capitolul tragic— de mulți poate necunoscut, din adânca revoluție de dincolo.

Din dificultatea pronunțării se ghicește ușor că d-na Potockaia n'a învățat dicțianea în această

(Continuarea în pag. II-a)

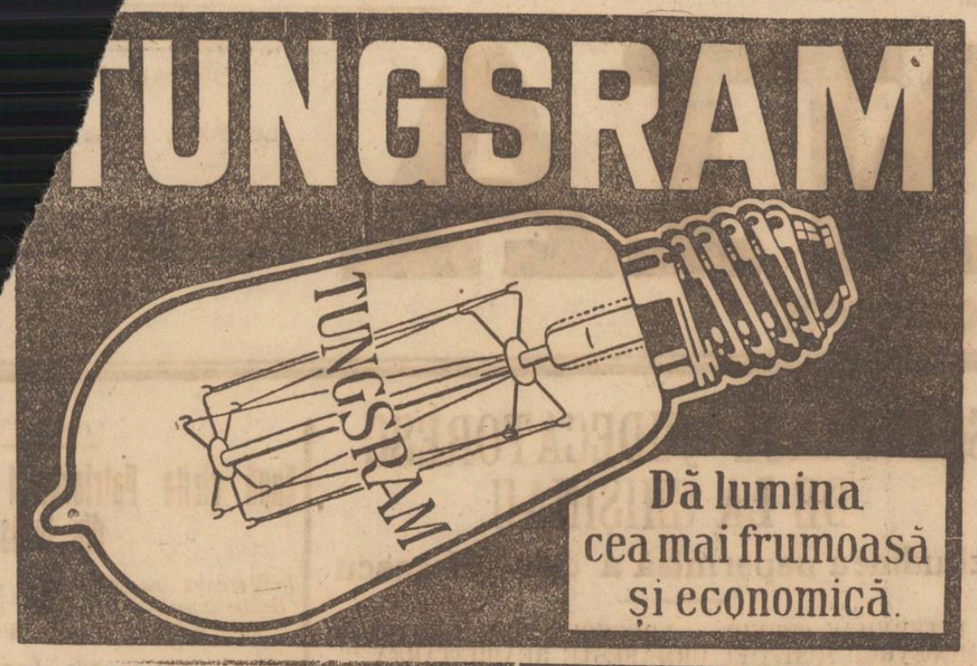

Cinema ELISABETA Astăzi în Matinen și seara la 9 jum.

TARAS-BULBA

Paternica scriere a lui Gogol pus în scenă de Ermolieff și interpretat de MAKOVSKA. RENAI și POLONSCHEF. — 10 acte și o superbă Comedie 1 act cu EL și Castelul cu fantome. În pauza mare la Matinsul 2 și seara

Celebra senzație a stagiunei **DIMARD** Imitatorul oamenilor politici Europeni VENIZELOS, LOYD GEORGE, BORIS, EWER PAȘA etc. etc.

apoi superba revistă nouă

CE MAI INTREBI de MIRCEA RADULESCU cuplete de un humor izestibil

Se va râde cu lacrimi. — Succes Formidabil.

Rugăm reținet din vreme biletele spre a se evita aglomerația

Cinema MODERN Astăzi Sâmbătă 4 Octombrie 1924 Premiera Marelui Triumf Francez

NOU! - Ambele seril odată 12 acte 12 NOU!

ORFANUL PARISULUI

de LOUIS FEUILLADE cu favoritul său ansamblu: BOUT-DE.ZAN, HERMANN, CHARPENTIER și mica YOUBOULE de 8 ani. L'Orphelin de Paris s'a representat cu nemai pomenit succes la Teatru Eforia în Gradina Colos acuma 3 luni.

DACTILOGRAF(Ă) care să cunoască corespondența română, germană și franceză se angajează de către secția mărfuri a Băncei Moldova.

SE CAUTA plasament pentru 125.000 lei, ipotecă primul rang, în pământ arabil sau vie.

A se adresa avocat Const. Marino str. Gh. Mârzescu 13.

GERMANĂ veche profesoară de piano, predă lecțiuni de piano, la domiciliu, pentru începători și înaintați.

Predă și conversații de limba germană, strada Zlataust No. 13.

COMPTABIL bun organizator în comptabilitatea industrială, referințe de primul rang, dorește schimbarea postului actual angajament definitiv după o lună de probă, merge și în provincie, adresa la ziar sub Recont.

DE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii câteva apartamente și subsoluri, construcție nouă.

A se adresa la D-na Annetta Tischler între orele 1-5 Iași Str. Mârzescu 36 etaj.

DE VANZARE în condițiuni foarte avantajoase, în total sau parcele, un loc în întindere de circa 15.000 metri pătrați la marginea orașului, strada Moara de Vânt (Calea Basarabiei). A se adresa D-lui avocat A. Dumbravă Iași str. Palat 31 bis.

Asușe
(Carnete á souche)
toate felurile și mărimile, numerotate și perforate de vânzare eftin la
LIBRARIA CENTRALA
Iași, str. Gh. Mârzescu 25

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB. IAȘI
Birou de Notariat
Iași, Sft. Sava No. 14

CABINET DENTAR
Dr. Med. H. APTER
Specializat la Berlin în dentistică și boli de gură
IAȘI, Str. Lăpușneanu 32
Cons. 9—12, 3—6

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Ciurărilor 39

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele. venerice și sifilis
Consultații 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

Prima Societate Fraternă Israelită
„CARITAS HUMANITAS"

Rugăm pe toți membrii noștri cât și familiele celor reposați de a lua parte

OFICIAREA RELIGIOASA ȘI COMEMORATIVA a membrilor noștri decedați, care va avea loc DUMINICA IN 5 OCT. 1924 ora 2 precis în localul societății noastre Str. Hagi Lupu 5.

COMITETUL

LICEUL PARTICULAR DE FETE
„M. Kogălniceanu" Statizat
— STR. CAPITAN PAUN No. 8 —

Școala asimilată cu școalele secundare de fete ale Statului de gradul II.

Curs de liceu complect, cu opt clase.

Inscrierile se mai fac până la 10 (zece) Octombrie.

Pentru clasa I-a nu se dă examen.

PROFESORII ASOCIAȚI

mai ea n'a fost vizitată de Sanctitatea sa, Patriarhul Damianos.. Și doar pe vremuri, aici trăgeau Mitropoliții greci și Patriarhii, cari veneau prin Iași câteodată...

Despre o vizită a Patriarhului Macarie la această mănăstire, iată ce scrie arhidiaconul din Antiohia, Paul de Allepo mort pe la 1670, autorul *Călătoriilor* Patriarhului în România. «Marți seara (25 Ianuarie) intrarăm în Iași, capitala Moldovei, în mijlocul vuetului clopotelor tuturor bisericilor și mănăstirilor, cari răsunau în toate părțile.

«Furăm duși la biserica St. Sava. Aci dându-se Domnul nostru Patriarh jos din trăsură, fu vestmântat cu mantia sa; iar preoții îi ieșiră înainte cu Evangheliia și draconii cu cadelnițele, precedați de sfeșnice.

«...Am eșit din Biserică după ce Patriarhul dete binecuvântare *mulțimei*. Et își luă locuința în apartamentele Egamenului și fu vizitat cu închinăciuni din partea tuturor boierilor» (N. A. Bogdan, Orașul Iași, p. 215).

Dar pasivitatea mulțimei în asemenea ocaziuni să nu fie care și ea un semn trist al vremurilor de grele încercări și prefaceri prin care trece societatea astăzi ?!

N. H.

Alegerile pentru Comunitatea israelită

Mâine, evreii din Iași vor proceda la alegerea primului comitet care să reprezinte Comunitatea Izraelită.

Printre evreii din Iași, agitația este mare în jurul acestei alegeri. S'au propus 3 liste de candidați.

Lista No. 1 este propusă de actuala comisie interimară a Comunității. În frunte secției culturii se află numele d-lui Ilie Mendelsohn; secția culturală are în frunte pe d. Dr. H. Solomovici; secția social economică pe d. Moritz Wachtel, și secția controlului pe d. Jean Hefter.

Lista No. 2 este propusă de către organizația evreească „Dreptatea», împreună cu un grop de intelectuali, comercianți și meseriași. S'a intitulat Lista democratică și cuprinde în frunte secției culturale pe d. Moritz Wachtel, în fruntea secției social-economice pe d. Pinou Cerner, și în acea a controlului pe d. avocat Kiva Ornștein.

Lista No. 3 este propusă de evreii sioniști-mizrahiști. Are în capul secției culturai, numele d-lui Avigdor Schorr, la secția culturală pe d. dr. A. Schorr, secția social-economică pe d. Izrael Gelber și la secția economică pe d. Sirul P. Zeida.

*

Lista No. 2, nu cuprinde o secție a cultului și candidați de pe această listă au decis să roage pe votanți ca să voteze secția cultului de pe lista No. 3.

*

Organizația «Dreptatea» s'a scindat în ultimul timp; membrii disidenței care s'a produs, au hotărât să se abție de la vot, anulându-și voturile.

REP.

Și cu toate acestea. În acest cadru frapant prin sărăcia și ridicolul său, *în acest cadru*, o mare artistă întrupează bucuria și suferințele nefericitei Margareta Gantier.. De la exuberanța cea mai juvenilă până la moartea prin istovire a femeiei minate de boala care nu iartă când devine atât de avansată—fuzia.

Cu o eleganță și cu o distincțiune poate *prea* clasică și o sobrietate neobișnuită. Poate prea sobră. În nici-un moment supradozată. Nici-un gest căutat, sau afectat. Mai degrabă— pentru a repeta observația unei speciatoare vecine: pe alocuri *sub*-dozată. Dar cu o notă generală care face să rămâie pentru multă vreme puternic întipărit tipul prezentat de mult talentata și tot pe atât de frumoasa artistă, în «Dama cu Camelii».

Și când artista reușește să înlăture cu totul toate *accesoriile* incomplecte, pentru a nu ne rămâne apoi decât eleganta siluetă a mișcătoarei sale interpretări evident că artista aceasta este o artistă de rang. În condițiuni prielnice și în limba în care a făcut școala, ar putea da desigur senzațiuni artistice la fel cu marile protagoniste ale scenelor cu renume din Occident.

În condițiuni prielnice...

Wratislavius

Piața se va destinde

BANCA NAȚIONALĂ VA ACORDA SCONTURI.—D. VINTILĂ BRATIANU INCEPE SĂ CEDEZE DE FRICĂ

«Opinia» a anunțat de mult că piața financiară se va destinde, pentru că robinetul scounturilor la Banca Națională se va redeschide cu începere de la 1 Octomvrie.

Acest ordin s'a dat de primul ministru de la Karlsbad în legătură cu cele convenite cu întreg guvernul, înainte de plecarea din țară.

A intervenit relevarea de o parte din sreșă, a dezacordului între d. Otomoiu guvernatorul Băncei și Ministrul de finanțe. D. Vintilă Brătianu, care nu iarta nimic, ca să nu pară că deschiderea robinetului la scont este opera guvernatorului Băncei Naționale, a oprit deschiderea mai largă a sconturilor până la 1 Noemvrie.

Băncile amice au și luat deja aconturi asupra sconturilor de 1 Noemvrie.

*

Natural că criza a fost agravată, nu prin aceea că țăranii ocupați cu lucrările câmpului, nu mai aduc banii lor la oraș, cum crede cel mai tânăr—tinerețea e tot deauna o scuză—din directorii Băncii Dacia, dar prin reducerea excesivă a sconturilor la Banca Națională.

Statul datorește Băncei Naționale 12 miliarde lei. Orice restituire din această datorie, sporește puterile de scontare ale Băncei Naționale. Ministrul de finanțe va restitui din această datorie 1 miliard până la 1 Noembrie și anume: 400 milioane lei prețul redevenței de petrol pe care îi va plăti la 24 Noembrie Sindicatul rafinorilor de petrol, care au cumparat o parte din redevența statului.

Restul de 600 milioane îi va restitui Băncei Naționale, ministerul de finanțe tot în cursul lunei Octomvrie, din excedentele bugetare.

*

D. Vintilă Brătianu, cu aceste operațiuni nu se schimbă de plăcere sau din convingere, ci de frică. Vine înaintea parlamentului discuția bugetului 1925. Ine expunerea de motive a bugetului 1924 d. Vintilă Brătianu scrisese, că în cursul anului va veni peste țară un val de eftenire și de aceia a trebuit să facă în buget atâtea economii, ca să comprimeze prețurile.

Greu ar fi rezistat d. Vintilă Brătianu, atacurilor stângei, dacă ar fi perseverat în măsurile de comprimarea creditului, tot pe motivul că vine valul, când indexul scumpetei atinge cifra 40!

„OPINIA" IN ȚARĂ

DOROHOI

Sportive.— Zilele acestea a avut loc un match de foot-ball între «Hakoah» și «Triumf» echipele I-a.

Rezultatul a fost 6—0 în favoarea societății Hakoah. Golurile au fost marcate de Moscovici, Barcovici I, Samoil Segal, Bercovici Isidor și Zoidman. S'au remarcat Lazarovici, Timen și Elias, Segall-Arbitru, D. Carol Schiller corect.

În ziua de 31 Sept. cor. pe platoul Obor a avut loc un alt match între Hakoah și Olimpia din Dorohoi. Rezultatele 2—0 în favoarea soc. «Hakoah». Golurile au fost marcate de Iulius Lazarovici și Aizic Steifer dintr'un pas a lui Samoil Segall.

Au fost la înălțime, Ioina Segall, Laderhendler Timen, Bercovici și Moscovici.

Arbitru d. Catz corect—

Pentru ziua de 4 Octombrie cor. s'a anunțat Echipa «Hanesșer» din Botoșani pentru disputarea unui match cu «Hakoah» Dorohoiu pe terenul Parcului Sportiv «Vulturi».

Școala Comercială.—Se dă ca sigur înființarea unei școli comerciale la Dorohoi, chiar în anul acesta.

Va fi un adevărat progres pe tărâmul cultural. Director va fi numit D. Dobré directorul Băncei Române din Dorohoiu.

N.

— —

BOTOȘANI

Furt.— Necunoscuți făcători de rele, prin scoaterea unei ferestre de la casa locuitorului Petru M. Barlacu din Burdujeni au furat lucruri casnice în valoare de 15.000 lei.

Bănuelile cad asupra lui Const. Ioan Harasun zis Globac, care a dispărut din comună.

S'au luat măsuri pentru prinderea lui.

Mort în urma unei maltratări.—În Flămânzi a încetat din viață femeia Catinca Sova, în etate de 42 ani.

În urma cercetărilor făcute, de șeful postului Jeandarm se bănuește, că ar fi murit în urma unei maltratări a soțului ei. Faptul a fost denunțat parchetului.

Teatrale.—Compania Cigaliea et. Ciucurette, având cu ei un număr de 20 artiști distinși, anunță sosirea în orașul nostru pentru zilele de 11—12 Octombrie pentru a da două reprezentații pe scena teatrului «Eminesca» cu următoarele piese:

Sâmbătă 1 Oct. vor juca: «Necredincioșii», Comedie în 3 acte de Hans Starm, iar Duminică 12 Oct. «Testamentul Bog» Comedie Bufă în 3 acte de Ludvig Stork și Ad Eisler.

Se prevede un strălucit succes.

Corespondent

Rubrica Sahistă

Vom publica săptămânal o rubrică sahistă, conținând partide, probleme și noutăți sahiste. Dezlegătorii problemelor să trimeată soluțiile la Redacția ziarului.

*

Partidă jucată în al II Rund al «Major Open Toarnament» a lui British Chess Federatien în Southoport la 12 August 1924.

Gambitul lui Kisseritzky

A. Rubinstein.

alb	negru
1 e2—e4	e7—e5
2 f2—f4	e5×f4
3 Cgl—f3	g7—g5
4 h2—h4	g5 g4
5 Cf3—e5	Cg8—f6
6 Lf1—c4	d7—d5
7 e4×d5	Lf8—g7
8 d2—d4	Cf6—h5
9 Cb1—c3	0—0
10 Cc3—e2	c7—c5

G. B. Heath

alb	negru
11 Ce2×f4	Ch5—g3
12 Cf4—e6	Lc8×e6
13 d5—×e6	Dd8×d4
14 Dd1×d4	c5×d4
15 e6—e7	Tf8—c8
16 Lc4×f7+	Rg8—h8
17 Lf7—e6	Cb8—c6
18 Ce5—f7+	Rh8—g8
19 Cf7—d8	

*

Problema No. 1. de P. F Blake, Warington. ALB: R h 7 D c 8, T a 5, C a 3, P a 6, e 2, f 2, g 3. NEGRU: R d 4, T a 8, N b 8, P b 4, c 3, b 6, d 5, d 6, f 7, g 5, h 5.

Alb joacă și dă mat în 4 trăsături.

*

Problema No. 2. de I. Korb Paris. ALB: R a 3, D b 1, C b 6, C d 6, N b 8, P b 2, e 2, f 3, NEGRU: R e 5, D f 8, T g 7, P d 5, d 7, e 6, f 4, 5, 6.

Alb joacă și dă mat în trei trăsături.

*

Noutăți sahiste. Aflăm cu regret despre moartea celebrului campion englez Blackburn, cât și a amatorului francez E. Chatard.

CHIBIT

Expoziție agricolă la Dorohoiu

Dorohoi.— În ziua de 5 Octombrie cor. va avea loc cu o deosebită solemnitate, deschiderea primei expoziții agricole din orașul și județul Dorohoiu.

Mulțumită D-lui Ștefan Lascar hărnicul prefect al județului Dorohoiu, această expoziție va fi una din cele mai interesante. Vor fi adose diferite prodose, zootechnice, agricole și de gospodărie casnică.

Au și început să sosească foarte mulți expozanți.

Nep.

100.000 Se dă cu ipoteca adr. Avocat Victor Costin str. Lăpușneanu 18.

Odată cu sfârșitul vacanței «Opinia» a pregătit o largă reorganizare redacțională și technică. Numeroșii noștrii cetitori vor avea în curând ocazia să se convingă de îmbunătățirele senzibile proectate.

Totodată, urmărind cu stăruință scopul de a deprinde publicul să-și facă din ziar o adevărată necesitate permanentă, de care să nu se despartă un moment, și având în vedere că publicul nostru încă neridicat la o înaltă conștiință culturală, are nevoe de anumite stimulente care să-l ajute la propria educație, — în fine, credincioși angajamentelor pe care ni le-am luat încă de anul trecut, — am pregătit pentru toți cititorii și abonații «Opiniei» **A 5-a SERIE DE MARI PREMII GRATUITE,** *care de data aceasta vor însemna un avantagiu deosebit pentru cetitori.*

Zilele acestea vom publica lista complectă a marilor premii și condițiunile foarte lesnicioase de participare.

Urmăriți cu atenție ziarul și afișele «Opiniei».

Ultimele informațiuni

x Partidul naționalist democrat al poporului. abia alcătuit, e pe cale de a se desface.

D. Argetoianu și amicii d-sale vor să se retragă de la ziarul« Neamul Românesc» și să soeată altă gazetă. In acest caz, d. Iorga va considera ruptură deolarată între d-sa argetoianiști.

x Pentru a evidenția biurocratismul nostru,—remarcăm că mutările în armată pe ziua **de 15 Aprilie** *1924, au fost decretate la 18 Iunie și abia acum în luna Octombrie publicate în Monitorul Oficial.*

Deci numirea s'a făcut, după 6 luni de funcționare!

PROCESELE FOSTULUI MAGISTRAT INCULEȚ.— Inalta Curte de Casație secția II-a, în ședința de la 22 Septembrie, a admis cererea făcută de d. Brânză, decanul baroului de chișinău, de a strămuta de la Curtea de Chișinău, la altă Curte judecarea apelurilor d-lor Fodor Inculeț și Crăciunescu, în chestia sechestrării averei lor, pentru vărsarea sumelor luate ca mită, la Societatea Orfanilor de Război.

La cererea d-lui Brânză, a aderat printr'o petiție și d. Inculeț.

Curtea găsind întemeiată cererea pentru suspiciune legitimă, a trimes afacerea la Curtea de Galați.

La 15 curent aceiaș Curte va judeca cererea d lor Inculeț și Crăciunescu de a strămuta la alt tribunal acțiunile corecționale intentate contra lor, pentru că magistrații de la Chișinău, veniți din vechiul regat **persecută** *cu patimă (cuvintele din cerere) pe magistrații basarabeni.*

x D. G. Sautaru, inspectorul general de control al căilor ferate, a sosit în localitate.

D-sa continuă ancheta cu care a fost însărcinat de către Ministerul Comunicațiilor pentru a stabili situația unor ingineri de la calea ferată care fac parte și dintr'o societate particulară technică.

x In afacerea Filipovici și falșurile cu pașapoarte, anumite persoane urmăresc compromiterea d-lui general Artur Văitoianu, actual ministru al comunicațiilor, și a fratelui său general Al. Văitoianu, senator.

x PIAȚA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 9,85; la Zurich 2,70.

Devizele în Capitala au notat: Francul francez 10,03; francul belgian 9,25; francul elvețian 36,50; lira engleză 844; dolarul 189,50; lira italiană 8,31; coroana cehă 5,70.

x Din Berlin se anunță că marele scriitor rus Maxim Gorki, în urma unei puternice hemoragii, se află pe moarte.

x SPORURILE PENTRU FUNCȚIONARI.—La alcătuirea budgetelor provizorii pe 1925, principalele instituții din localitate au prevăzut un spor la capitalul funcționarilor, în cele mai multe cazuri, personalul actual dovedindu-se insuficient ca număr pentru a asigura bunul mers al serviciilor.

Rămâne însă de văzut, cum va rezolva Ministerul de Finanțe aceste cereri de sporire a personalului care sunt în contradicție cu principiile pe care vrea să le aplice dl. Vintilă Brătianu prin noul budget.

x Membrii comisiei interimare au fost convocați pentru Luni, la ora 5 seara.
Sunt la ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

x FARMACEUTICE.— O rețetă medicală cu anumite produse farmaceutice, semnată de un anumit doctor, executată la o farmacie, a costat 35 lei.

Aceiași rețetă, după o lună, cu aceleași medicamente, aceleași doze, semnată de același medic, executată la altă farmacie, a costat 75 lei. Nu se pare că diferența e prea mare?

x Din inițiativa comitetului societății de bine facere Frațerna Română din acest oraș, se va oficia Duminecă 5 Octombrie a. c. ora 4 jum. la cimitirul Eternitatea, parastasul de un an de la moartea lui D. Surcaș fost membru în administrația acelei societăți timp de 20 de ani și fostul magazioner la C. F. R.

x E vorba ca în curând să se reînființeze consiliile de război de pe lângă diviziile aflătoare în prezent pe teritoriul Basarabiei.

Ele vor fi alcătuite numai din ofițeri specialiști și în acest scop ofițerii superieri specialiști din Iași au fost consultați, dacă ar accepta o eventuală detașare.

x DE LA CONSILIUL DE RAZBOI.— Consiliul de război, prezidat de d. Colonel Naum, a judecat eri pe locuitorul Plop și Bujor din Basarabia, învinuiți de a fi ultragiat pe d. sub-locotenent Ciugureanu. Consiliul a condamnat pe locuitorul Plopp, pentru ultragiu cu violență la 6000 lei amendă și pe Bujor pentru ultragiu simplu la 1000 lei amendă.

x D-na și d. Lascar Antonia, au părăsit aseară definitiv Iașul, stabilindu-se în Capitală. Au fost însoțiți la gară, de numeroși prietini.

Biroul de avocătură pentru, Iași, al d-lui Lascar Antoniu, rămâne instalat la Banca Unianea, în strada Lăpușneanu.

x Duminică la ora 2 p. m. se va celebra în localul societății Caritas-Umanitas un parastas, în memoria membrilor decedați ai societății.

x Lângă podul demontat de pe Bahlui, a început a se construi un pod provizor, pentru pietoni și care.

Tramvaiele însă vor continua a circula, cu transbordare.

Pentru primărie

O delegație de cetățeni din str. Trei Erarchi, s'a prezentat redacției noastre, spunându-ne că sunt exasperați de nepăsarea edililor în ce privește numita stradă.

Au înaintat cereri, s'au prezentat individual și în corpore, li s'a promis repararea. Pe cerere s'a notat: «Se aprobă» și totuși nici până azi nu s'a trecut la fapt.

Strada a ajuns într'așa hal impracticabil încât cei din partea locului spre a ajunge la locuințele lor sunt siliți a înconjura prin str. Langa și Sf. Andrei fiindu-le imposibil a trece prin str. Trei Erarchi.

Cei cari nu știu aceasta și se aventurează pe acolo, mai ales noaptea, trec prin momente de groază până ce ajung în fine la capătul cel'alt al străzii.

Dintr'o gaură de o jumătate metru cât era la început, acum e de 5 metri, și dacă nu se iau grabnice măsuri, repararea va costă mai târziu înzecit.

Cetățenii sunt atât de exasperați încât sunt dispuși, la nevoie, să-și repare singuri strada, dacă Primăria le-ar permite, însă să nu li se mai ceară a plăti dări Comunei.

Incercarea de sinucidere

a tânărului Al. Teodorescu

Eri, pe la ora 8 seara, tânărul Alexandru Teodorescu, fiul d-nei și d-lui Lazăr Teodorescu a încercat să-și pună capăt vieții.

Teodorescu trecea prin strada Palade însoțit de un prieten. De odată răsună un foc de revolver și Teodorescu căzu jos. Câțiva trecători alergară în grabă și printre aceștia din întâmplare un prieten de familie. O targă fu adusă și cu multă precauțiune sinucigașul fu transportat la spitalul Sf. Spiridon, unde fu internat în secția d-lui dr. Anghel, care ajunse odată cu rănitul.

Medicul a făcut o imediată recuncaștere a stării rănitului. S'a constatat că Teodorescu s'a împușcat în coastă. Inima nu a fost atinsă, ceia ce a făcut pe distinsul medic, să afirme, că pacientul va scăpa.

Alexandru Teodorescu, palid, zâmbea mai ales prietenului familiei, care l'a asigurat, că până în câteva zile se va înapoia acasă.

D. dr. Anghel l'a oprit să vorbească.

---

x In urma numeroaselor intervenții făcute, direcțiunea generală a căilor ferate a admis ca la licitațiunile căilor ferate, licitatorii care au de primit de la căile ferate bani, să se poată prezenta fără a mai depune garanțiile cerute de legea contabilității publice.

Pentru aceasta, trebuie însă ca suma pe care licitatorii o au de primit de la c. f. r. să fie cerută și liberă de orice sarcină.

x La consiliul profesoral al facultății juridice care a avut loc eri, s'a fixat data definitivă a examenelor sesiunei de Toamnă.

Examenele pentru anul I vor avea loc între 15 Octombrie și 20, pentru anul II între 20—25, iar pentru anul III, între 25 și 30 Octombrie.

In acelaș timp se vor ține și examinele pentru doctorat.

ECOURI

— Soldații evrei din închisoarea militară «Frumoasa» aducem prin această cale, viile noastre mulțumiri D-lui Căpitan Manoliu Mina, comandantul închisoarei, cât și D-lui Sub Locot. Grigorescu, prin a căror bunătate am fost îngrijiți adevărat părintește, în tot timpul sărbătorilor, separându-ne o cameră unde ne-am putut face în liniște rugăciunea și dându-ne posibilitatea de a ni se aduce mâncarea donată de «Spitalul Israelit».

Adăugăm speciale mulțumiri rabinului M. Ialler, epitropului Spitalului Israelit D-lui Cernea cât și D-nei și D-lui intendent, cari au depus un vădit interes trimițându-ne mâncare și toate cele trebuincioase pentru ceremoniile religioase.

Le urăm din tot sufletul nostru multă sănătate și recunoștință.

Soldații Evrei din Inchis. Milit. «Frumoasa».

Ciocnirea de tramvaie din str. Păcurari

DOUĂ TRAMVAIE SE CIOCNESC IN PLINĂ VITEZA

Aseară pe la orele 10, un vagon de tramvai cobora panta străzei Păcurari, în josul străzei Manolescu. Când să frâneze manipulantul observă că frâna nu funcționează, viteza accelerându-se, frâna electrică nu a mai putut fi întrebuințată. Toate silințele manipulantului de a opri vagonul au fost zădarnice; viteza neputând fi diminuată, spaima celor de față n'a fost mică, când au văzut în față un alt vagon urcând dealul.

Ciocnirea a fost inevitabilă.

Din fericire, la ora aceasta, circulația este foarte redusă, așa-fel că în ambele vagoane nu erau decât foarte puțini pasageri.

In fața nenorocirei iminente toți au sărit din tramvai, parte din ei s'au ales cu leziuni puțin grave.

Ciocnirea a fost extrem de violentă, platformele ambelor vagoane au fost distruse.

Imediat au sosit la fața locului directorul uzinei tramvaelor precum și reprezentanții autorităților.

S'a instituit o anchetă pentru stabilirea responsabilităților.

Evrei!

Faceți-vă datoria și veniți la vot pentru alegerea Comunității Israelite

Duminică 5 Octombrie a. c.

de la orele 9 dimineața până la 6 seara, în localurile de votare și anume:

Școala Cultura
Școala Thalmud-Thora (Aron-Vodă)
Școala Thalmud-Thora (Podul-Roș)

Buletinele de vot se găsesc în sala de votare.

Către Evreii din Iași

Un grup de alegători evrei doritoci de a asigura o sănătoasă conducere la interesele noastre obștești printr'o comunitate națională și democratică, a propus următoarea listă de candidați

No. 3

Secția cultului	Secția culturală	Secția Social-economică
1) Schor Avigdor	1) Dr. Schor	1) Wachtel Moritz
2) Nacht Moise	2) Ghelber Haim	2) Wurmbrand Max
3) Duif Moise	3) Kinghaupt Eliezer	3) Weinrauch Aron
4) Frenkel Muniș	4) Weissberg Aron	4) Schönberg Iacob
5) Broide Israel	5) Twerski Nahum	5) Nacht Isac.
6) Reinharts Iacob	6) Moscovici Avram	6) Moscovici Iacob
7) Mendelsohn Ilie	7) Dr. Milian	7) Wahrman Isac
8) Spigler Mordechai	8) Dr. Solomovici	8) Galatzanu Marcu
9) Raud Șulim	9) Herzanberg David	9) Dr. Cazac Averbuch
10) Thieter Haim	10) Dr. Glickmann	10) Weidenfeld Favel
11) Kassap Haim	11) Dr. Weisselberg	11) Ghelber Israel
12) Avram Eliezer	12) Komarovski David	12) Av. Moscovici
13) Faiviș Șloime	13) Avocat Pineles	13) Frenshel M. I

Secția de control

1) Jean Hefter
2) Dentist Grinberg
3) Jäger S.
4) Strul. P. Zeida

Evrei din Iași!

Dacă voiți ca să aveți o comunitate care să corespundă cerințelor noastre naționale și democratice, dacă doriți să aveți o comunitate bine organizata și cu adevărat evreească, iar interesele evreești să fie bine administrate, Votați cu toții Lista No. 3.

Votați cu toții lista No. 3

TEATRUL SIDOLI

Turneul LYDIA POTOZKAIA

partenera marelui tragedian ALEX. MOISI

pentru prima oară pe scena Teatrului Evreesc, împreună cu trupa israelistă

Direcțiunea BORIS SEGAL

A 5-a Reprezentație Astăzi Sâmbătă 4 Octombrie 1924 cu piesa

SINGURA PE LUME sau tragedia unei tinere Evreice

Piesă în 3 acte din viața rusească de T. Kupernik tradus din rușește de S. Brun
In rolul principal LYDIA POTOZKAIA — Biletele la Casa Teatrului Sidoli

De la congresul lipovenesc

Alegerea Mitropolitului—Chestia calendarului.

In ședința de ieri a congresului lipovenesc, primul care a luat cuvântul a fost episcopul de Ismail care a cerut cu căldură alegerea episcopului Nicodim ca Mitropolit.

A vorbit apoi d. Dimitrie Roman din Cernăuți care s'a pronunțat în acelaș senz, combătând energic candidatura episcopului Ioachimiu. Discuțiile au fost foarte pasionate.

Procedându-se la alegere, prea sfinția sa episcopul Nicodim de la Slava-Rusă și Tulcea, a fost proclamat Mitropolit.

*

S'a mai discutat chestiunea calendarului bisericesc și s'a decis ca vechiul calendar să fie menținut. După o trecere de timp, dacă se vor constata roade bune ale schimbării de calendar admisă de biserica ortodoxă română, vor schimba și lipovenii calendarul, la un viitor congres.

Delegații au luat o masă comună la d. Teodosie Sebacalov.

*

Azi, congresul mai ține o ședință intimă în care se vor judeca unii preoți care s'ar fi abătut de la preceptele religiei lipovenești.

---

x La 1 Octombrie au luat sfârșit cursurile speciale de la Sf. Gheorghe pentru căpitanii care urmează a fi înaintați la gradul de maior, în urma examenului depus.

Din garnizoana locală au participat următori ofițeri, care la examen s'au clasat perfect: Gh. Popovici, Părvulescu L., Marinescu, Captariu și Botez.

Cetiți „Opinia“

ECOURI

— Aflăm că, *Dl. Sharristh F Moisi*, unul dintre cei mai distinși absolvenți ai Facultății de Medicină din Iași, și-a susținut cu un deosebit succes teza pentru doctorat în medicină și chirurgie în fața juriului compus din Prof. Dr. N. Hortolomei, președinte, Prof. Dr. C. I. Parhon și Prof. Dr. Anghel, memeri, având ca subiect «*Tratamentul chirurgical în gastroptoză*».

Candidatul a fost călduros felicitat de către întreaga comisiune, căpătând mențiunea de «*magne cum laude*».

Dorim tânărului medic mare succes.

INSERȚII *)

In chestia alegerei Comunității Izraelite

Primim următoarele:

Comitetul Școalei de Meserii Ost ne roagă să dezmințim aserțiune făcută de pretinsa Comisiune interimară a Comunității Israelite din Iași că instituția noastră ar fi aderat la constituirea nouii Comunități în forma în care această constituire se proectează a se face.

*

Comitetul Reuniunei Femeilor Israelite ne roagă să desmințim aserțiunea făcută de pretinsa Comisiune interimară a Comunității Israelite din Iași că instituția noastră ar fi aderat la constituirea nouii Comunități în forma în care această constituire se proectează a se face.

*

Comitetul Școalei Thalmud Thora Mare ne roagă să desmințim aserțiunea făcută de pretinsa Comisiune interimară a Comunității Israelite din Iași că instituția noastră ar fi aderat la constituirea nouii Comunități în forma în care această constituire se proectează a se face.

*

Comitetul Școalei Janimea No. 2 (Podul-Roș) ne roagă să desmințim aserțiunea făcută de pretinsa Comisiune interimară a Comunității Israelite din Iași că instituția noastră ar fi aderat la constituirea nouii Comunități în forma în care această constituire se proectează a se face.

*

Comitetul Orfelinatului de Război ne roagă să desmințim aserțiunea făcută de pretinsa Comisiune interimară a Comunității Israelite din Iași că instituția noastră ar fi aderat la constituirea nouii Comunității în forma în care această constituire se proectează a se face.

*

Comitetul Spitalului Dr. Ghelerter ne roagă să desmințim aserțiunea făcută de pretinsa Comisiune interimară a Comunității Israelite din Iași că instituția noastră ar fi aderat la constituirea nouii Comunități în forma în care această constituire se proectează a se face.

*

Comitetul Societății Fraterna Păcurari ne roagă să desmințim aserțiunea făcută de pretinsa Comisiune interimară a Comunității Israelite din Iași că instituția noastră ar fi aderat la constituirea nouii Comunități în forma în care această constituire se proectează a se face.

*

Suntem informați că un grup important de locuitori evrei din localitate având în frunte sa și numeroși intelectuali va protesta mâine împotriva modului neregulat în care tinde a se constitui noua comunitate Israelită din Iași precum și a noilor biruri grele ce se caută de a se inflige populațiunei în aceste vremuri de criză.

---

*) Redacția nu răspunde de cele publicate mai sus.

Ultima Oră

Situația politică-Pregătirea succesiunei

Șansa averescanilor. - Bugetul. - Băncile și criza financiară

SITUAȚIA POLITICĂ

In lagărul opoziției.- Averescanii și succesiunea.-Guvernul și criza financiară

București.— Mai sunt 10 zile până la deschiderea parlamentului.

Pregătirile opoziției pentru o cooperare în lupta politică sînt foarte timide.

Pare că, deși în principiu aproape toate partidele se declară pentru o acțiune comună, totuși cele mai multe caută să se întărească singure, în speranța că vor pune separat mâna pe putere.

In special averescanii sînt cei mai pregătiți pentru succesiune.

După un zvon răspândit de averescani și nedesmințit de liberali, succesiunea ar fi fost stabilită în favoarea averescanilor, în înțelegere cu liberalii și cu Regele.

Dacă până la declararea crizei politice, nu se face fuziunea Iorga-Maniu atunci este sigură succesiunea în favoarea averescanilor.

Știrea despre un guvern de camuflaj Titulescu-Ormolu, nu pare a fi serioasă.

*

Dacă opoziția nu-i prea activă, guvernanții par în schimb foarte agitați. Criza financiară îi îngrijorează în gradul cel mai înalt.

Fruntașii liberali nu se sfiesc să afirme că sfîrșitul guvernării lor se va produce numai pe chestia crizei economice.

Toată activitatea guvernului se concentrează pe această chestie căreia îi va fi destinată acțiunea parlamentară.

Alcătuirea bugetului

SPORIREA.—NOUA SALARIZARE A FUNCȚIONARILOR.—PENSIUNILE

București.—Prima etapă a bugetului este aproape gata. Raportor va fi d. Traian Lalescu.

Lefurile funcționarilor vor fi sporite și, în același timp, se vor face reduceri de personal.

Bugetul se va urca de la 24 la peste 30 miliarde lei. La căile ferate, bugetul a fost sporit de la 4 la 7 miliarde.

Noua lege a pensiunelor va intra în vigoare la 1 April. Se va da Casei pensiunelor o organizare autonomă, pe principiul capitalizării colective.

BANCILE ȘI CRIZA

Importanța consfătuire de la Banca Națională

București. — La Banca Națională a avut loc eri o importantă consfătuire a directorilor instituțiunilor financiare din Capitală,— invitați de către d. Oromolu.

Au participat d-nii Kriacescu, Capilanovici, Eremia Băicoianu, Maurice Blank, Georgescu, Vahalonol, Atias, Flechtenmacher, Elie Bercovitz și alții.

D-l Protopopescu, directorul Băncei Franco-Române, a arătat, că nu s'a lucrat destul pentru stabilizarea monedei naționale.

Aceasta e principala cauză a crizei în care se sbate țara.

D-sa face o propunere originală și anume: să se trimită în străinătate depozitul tezaurului Băncei Naționale în scop ca asupra lui să fie trasă valuta forte, pentru stabilizarea leului.

D-l Elie Bercovitz, combate această părere, spunînd că tezaurul Băncei Naționale trebue menținut aci, ca valorificator al leului.

D-l Flechtenmacher, directorul Băncei Agricole a expus stadiul crizei; orice mijloc pentru ameliorarea ei este bun, de oare ce băncile sunt în mare suferință.

La urmă vorbește d-l *Oromolu* care arată, că Banca Națională nu renunță la politice de deflațiune.

Sfătuește băncile să-și reducă scontul, să-și execute datornicii și să înceapă a achita datoriile la Banca Națională.

Criza a trecut prin patru faze importante; 1) Inflațiunea; 2) Oprirea emisiunei; 3) Politica deflaționistă și faze a 4) Situația actuală, care înseamnă o ameliorare a crizei și începerea avântului economic.

Avem asigurate credite în străinătate și se vor lua măsuri ca nici o bancă să nu cadă.

O altă orientare nu e posibilă astăzi,— încheie d-l Oromolu.

Demisia

ministrului maghiar de interne

București.—In urma sentinței în procesul din Czongrad, d. Racovski, ministrul de interne al Ungariei, a demisionat.

Presa duce o violentă campanie contra lui, acuzîndu-l că protejează pe asasini.

NEOBIȘNUITA SINUCIDERE

A UNUI AVOCAT DIN GALAȚI

El își tae vinele în bae.-- Scrisoarea sinucigașului

București.— O sinucidere cu totul neobicinuită s'a încercat eri la Baia Centrală din strada Biserica Evei. La ora unu jumătate, când serviciul fusese suspendat, o băeșiță a observat că clientul dela cabina 19 nu a mai eșit. Femeea a bătut la ușă, și ne primind vreun răspuns a anunțat pe d-l Mărgescu, directorul instituției.

Acesta forțând ușa a pătruns în cabină unde un spectacol oribil i se înfățișă: în cada a cărei apă era înroșită de sânge, clientul cabinei zăcea, istovit. Anunțându-se autoritățile, o trăsură a Salvării a ridicat pe sinucigaș, care își tăiase vinele dela mâna dreaptă, și l-a transportat într'o stare disperată la spitalul Colței.

In urma cercetărilor s'a stabilit că sinucisul este avocatul Gogu Galabre, din Galați, în vîrstă de 40 ani.

In buzunarul hainei s'a găsit o scrisoare cu conținutul următor:

«Rog pe gălățeni să nu comenteze gestul meu, căci vor spune prostii sau inexactități. Plec nemai fiind stăpân pe voința mea și neavând tăria să-mi menajez o sănătate pe care o îngrijesc de 10 ani. Ca o ultimă voință, să se interzică fratelui meu Ionel și tuturor ai lui să se apropie de mine sau de mormântul meu.

«Nu vreau serviciu religios,— oameni și nici să se poarte doliu. Doresc puține flori, dacă mai este cineva care a ținut la mine.

«Azi Vineri, Gogu Galabre.

«P. S. Să nu se spună nimic mamei mele».

*

Această sinucidere a produs o vie și dureroasă impresie în cercurile unde Galabre era cunoscut. Starea lui continuă a fi gravă.

Averescanii pregătesc...

o demonstrație decizivă

București.— Averescanii lucrează intens la pregătirea demonstrației de la 15 Noembrie.

In sala «Eforia» va avea loc un banchet de 1000 tacâmuri.

Generalul Averescu voește să dea acestei demonstrațiuni un caracter decizîv.

Comercializarea

București. — Eri după amiază, la ministerul de industrie și comerț a avut loc ședința comisiunei de îndrumare și control, instituită de legea comercializării.

A prezidat d-l Tancred Constantinescu. S'a terminat examinarea Statutului privitor la comercializarea mineI Lonia.

In viitoarea ședință se va examina chestia comercializării societății Capșa-Mică.

La urmă va veni rândul societăților M. F. R. și S. M. R.

Accident

București.—Eri după amează la ora 2, în Splaiul Domniței Maria, autocamionul 8523 s'a ciocnit cu un vagon de tramvai.

Pe scara autocamionului se afla soldatul Vasile Lupu din serviciul arsenalului.

El s'a ales cu piciorul stâng fracturat.

In stare gravă a fost transportat la spitalul Regina Elisabeta.

MARI INUNDAȚII IN AMERICA

București.— Ziarele engleze primesc din New-York știrea, că o violentă furtună bântue coasta Atlanticului. Râurile au eșit din matcă producând inundații cu victime omenești și cu imense pagube materiale.

Recursul cooperatiștilor

București.— In ziua de 13 Octombrie, Curtea superioară de justiție militară va judeca recursul celor 21 cooperatiști condamnați de consiliul de război al corp. II.

ALT ASASINAT POLITIC în Bulgaria

București. — Eri după amează, macedoneanul Iordan Bacef din orașul Lovici-Bulgaria, se plimba prin oraș cu fiul său.

La un moment dat a fost atacat de un necunoscut, care a descărcat asupra lui două focuri de revolver.

Iordan Bacef a murit pe loc, iar atentatorul a dispărut.

Este vorba de un asasinat politic, victima fiind președintele societății macedonene din acel oraș.

Odiseia unui ieșan

PRIZONIER LA MOSCOVA

S'a anunțat la timp, că printre prizonierii români închiși în fortăreața de la Moscova, se află și un tânăr ieșan d. Max Beer.

Acum în urmă guvernul sovietic, a consimțit ca tânărul Beer, să poată părăsi Rusia. Acum câte-va zile a părăsit Moscova și acum se află la Varșovia.

Despre acest fapt, a fost înștiințat și ministrul nostru de externe.

Citiți „Opinia"

Cumpărăm Brilliante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii și danturi de aur uzate

Oferind prețurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparațiuni de Ceasornice și Bijuterii

IAȘI — str. Gh. Mârzescu 35 etaj — IAȘI

Peste cîteva zile va apare

ISTORIA EVREILOR

VOL. II-a

de Pro. Dr. H. Graetz

TRADUCERE DE

Carol Drimer

Purtați numai renumitele tocuri și tălpi **Berson**

fiind eftine, durabile și plăcute la mers.

LICEUL STATIZAT DE BAEȚI

M. Kogălniceanu

Iași — Str. Carol 23

Elevii cari nu au locuri la clasele ordinare de la Gimnaziile și Licecle din localitate, sunt primiți cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu".

Inscrieri până la 10 Octombre 1924. Se mai primesc inscrieri și la clasele ordinare.

Elevii ce se înscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.

Director,

Titus Patriciu

Cărbuni din Silezia Superioară

CUBICI, BUCAȚI, MĂRUNȚIȘ NUCULUI, MICI, PRAF, PRECUM ȘI CARBUNI DE PRIMA CALITATE PENTRU FERARI, din minele concernului CEZAR WOLLHEIM. Deasemenea toate felurile de Cocs de la Uzinele Ostrauer, se expediază orice cantitate cu o foarte mică majorare de preț, gata vămuit, franco Cernăuți.

„CARBO" Cernăuți

STR. UNIVERSITAȚEI No. 12, telefon 624

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ IAȘI
Biblioteca Univer
IAȘI
Strada Mărzescu, 17

ANUL al XX-lea No. 5204 — 2 LEI NUMARUL — MARȚI 7 OCTOMBRIE 1924

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Politicianismul ordinar al ministrului de justiție

Două măsuri. -- Mârzescu contra Văitoianu. -- Atitudinea în atacerea Inculeț

D. Mărzescu are două măsuri, ca un politician ordinar. Cere sacrificarea generalului Artur Văitoianu, ministrul comunicațiilor, pentru excrocheriile fratelui său generalul și senatorul Al. Văitoianu,—dar nu cere sacrificarea d-lui Ion Inculeț ministrul Basarabiei, pentru excrocheriile și luările de mită ale fratelui acestuia, în exercițiul funcțiunei sale de președinte al Trib. Chișinău.

Nu se poate face nici o comparație relativ la gravitatea acestui din urmă fapt.

Generalul A. Văitoianu a făcut o excrocherie ca un simplu particular, demnitar politic ca atâtea alte sute din partidul liberal, dar nu în exercițiul funcțiunei sale ca d. Fodor Inculeț.

Și ce funcțiune! Distribuirea justiției *fundamentum regnorum*.

Generalul Artur Văitoianu n'avea obligația să se ocupe de cele ce se petrec la prefecturi, Ministerele de interne și externe, cu pașapoartele pentru Canada.

D. I. Inculeț este în special Ministrul Basarabiei. Singura lui sarcină este să vegheze ca factor civil la mulțămirea populației din provincia alipită. Trebuia să se intereseze în primul loc de mersul justiției, asigurarea ordinei prin factorii civili, peste ordinea asigurată prin elementul militar.

Dar tocmai ministrul I. Inculeț a cocoțat cu mare iuteală în frunțea justiției, pe fratele său Fodor ale cărui antecedente și apucături le cunoștea de la Petrograd unde se instalase ambii de mulți ani și *sans esprit de retour* în provincia umilei lor nașteri.

Tocmai pentru că îi cunoștea antecedentele, ministrul Inculeț care a făcut să se încredințeze fratelui său o misiune complect nepotrivită cu apucăturile acestuia, trebuia să-l supravegheze mai ales dacă credea că d. Fodor se va corija prin mediul magistraturei în care a intrat.

Ministrul Inculeț nu s'a emoționat când a văzut că fratele său cumulează misiunea de magistrat, cu profesiunea de fabricant de otrăvuri alcoolice.

Fabrica de cognac de la porțile Chișinăului o cunoștea bine ministrul Inculeț; îi știa marea valoare.

Trebuia să se întrebe întâiu singur și apoi pe fratele Fodor, cu ce bani a putut să cumpere o fabrică de milioane, descultul de alaltăeri de la Petrograd.

Era suficientă îmbrățișarea carierei de fabricant de alcool, pentru ca Fodor să fie trimes înaintea consiliului de disciplină, pentru fapte incompatibile cu misiunea de magistrat. D. ministru Inculeț n'a văzut, iar d. Mârzescu ministrul justiției, s'a legat la ochi.

Când primul președinte al tribunalului Chișinău, a înaintat ministrului de justiție un raport documentat despre operațiile pe care le face în justiție, fabricantul de cognac, frații Inculeț au strigat într'un glas că este la mijloc persecuție magistraților basarabeni, de către magistrații veniți din vechiul regat. D. prezident Fodor a făcut o plângere în scris despre această persecuție.

Ministrul de justitie d. Mârzescu s'a pretat la cele mai josnice manopere pentru a salva pe frații Inculeț. A trimes în anchetă pe inspectorul Mladoveanu de la Casație care a luat declarațiile prezidentului Inculeț și ale consilierului Crăciunescu (al doilea operator cu mitairei), că primul prezident a convocat la o întrunire numai pe magistrații veniți din vechiul regat, unde s'a hotărât persecutarea magistraților basarabeni.

Primul președinte n'a fost ascultat, aceasta n'a împedecat pe d. Mârzescu nu numai să trimită în judecată pe primul președinte C. Simionescu, pentru că e *rău coleg și pătimaș*, ba încă a îndrăznit să-i fixeze termenul de judecată înaintea judecătei lui Fodor Inculeț și Crăciunescu, în speranța (care însă i-a fost înșelată,) că condamnarea autorului raportului, va aduce achitarea magistraților mituiți, pe baza că probele au fost smulse din persecuție, contra magistraților Basarabeni.

Iată doi miniștri liberali, față de magistratura cinstită și demnă.

Străinătatea contra guvernului Brătianu

In comunicările făcute presei la înapoierea sa din străinătate, d. Oromolu a afirmat că un împrumut extern se va putea obține într'un timp nu prea lung; dar a evitat să dea vre o altă explicațiune în privința aceasta.

Explicațiile toate au fost date de d. Oromolu membrilor cabinetului și unor cercuri financiare de unde presa nu întârzie de a-și culege știrile. Intre aceste explicații este și răspunsul finanței străine în sensul că este gata să acorde un împrumut statatului român, însă numai după un interval de timp de 6 luni sau chiar un an.

Chestiunea este limpede Străinătatea arată fățiș că n'are încredere în actualul guvern românesc și nu vrea să facă tranzacțiuni cu d. Vintilă Brătianu. Și de aceea bancherii străini anunță că vor da împrumut României, dar după 6 luni, sau un an, — adică după retragerea guvernului liberal.

Rămâne încă odată stabilit că pierderea creditului țărei în străinătate și imposibilitatea de a se realiza un împrumut extern — fapt ce a adus la agravarea crizei de numerar — se datorește guvernul Brătianu și politicei sale vintiliste

Z.

Citiți în pag. IVa

Ultima oră

CATE-VA NOTE

D. Vintilă Brătianu a ajuns într'o stare de beatitudine permanentă. In toate cele d-sa nu vede decât „ridicarea puterei de achiziție a leului" și a «eftenirei traiului».

Cetățeanul știe că anul trecut plătea pânea albă 7 lei iar astăzi 11; carnea 5 lei, iar astăzi 18 și așa mai departe. Cetățeanul știe, dar nu trebue să creadă ce vede cu ochii, ci ceia ce visează d. Vintilă..

Și totuși francul și-a sporit într'un fel puterea de achiziție... Achiziția de favoruri la oficiile publice!

* * *

Excrocheriile lui Filipovici cu pașapoartele false, au luat proporțiile unui mare scandal politic.

Descoperirile parchetului au reaprins zizania din guvern. O tabără a cabinetului a luat în exploatare afacerea pașapoartelor, în speranță că ...va da pașaportul miniștrilor din cealaltă tabără.

Iar țara e dispusă să dea pașaport guvernului întreg.

Actualități din afară

Expoziția internațională a cărții la Florența. — Din Roma se anunță că guvernul italiaa a invitat toate statele pentru a lua parte la o expoziție internațională a cărții, care va avea loc la, 1925 în Florența.

*

O traversare puțin banală —Acum câte-va zile D-na Clonet din Franța a străbătut pe automebilul ei porțiunea din mare care se întinde între Granêts și Mont-Saint-Michel.

A străbătut 200 metri, înrând până la 70 cm. în apa mării.

Traversarea s'a făcut fără accident.

Administrarea comunelor

Congresul inutil al «Uniunei Orașelor».— Nevoia unei acțiuni cetățenești pentru alegerile comunale

La Cernăuți a avut loc anualul congres al acelei înjghebări de partizani liberali, numită cu atâta pompă «Uniunea orașelor». Din întreaga țară, au venit să-și spună cuvântul asupra chestiunilor edilitare, șefii comisiilor interimare care conduc astăzi comunele, subordonați ai ministrului de interne, funcționari administrativi, al căror merit nu e măcar acela de a fi de carieră.

Și acest congres, neobservat de nimeni, a trecut fără să însemne nimic pentru binele obștesc, fără să lase o urmă cât de mică a unor deziderate sau planuri pentru o viitoare activitate.

Nici nu putea fi altfel. Pentrucă toți congresiștii nu reprezentau pe nimeni, nu vorbeau în numele nimănui, decât cel mult al organizațiilor liberale cari i-au desemnat ca atare.

*

Dar această adunare, este un prilej de a aduce amiate cetățenilor întregei țări, dacă ei nu mai au singur posibilitatea să vegheze asupra intereselor lor proprii, că există mijloace ca această stare de lucruri să nu mai dăinuiască. Există alegeri comunale cari dau putința ca orașele să fie administrate de cei într'adevăr dornici de propășirea lor, alegeri din care ies, prin sufragiul tuturor, conducătorii destoinici ai obștiei și cari au o răspundere reală în fața celor conduși.

Se pare că, grație sistemului de după războiu al guvernelor, alegerile comunale au fost suprimate cu totul din legislația română.

Se pare că interimatul în materie de conducere comunală, a devenit regula dela care nici un partid nu mai înțelege să deroge.

*

Guvernul actual însă, mai abil decât celelalte, dându-și seamă că a întinde sfoara prea mult în această chestiune ar putea să-i primejduiască întrucâtva situația, a inventat șantajul reformei administrative.

La începutul fiecărei sesiuni parlamentare anunță definitiva elaborare a legei de organizare a districtelor și comunelor, modul de alegere a consiliilor comunale, etc. găsind în apropiata punere în aplicare a acestor prefaceri, un argument pentru menținerea actualului provizorat.

Nimic nu se va schimba nici anul acesta.

Starea de lucruri existentă va dăinui mai departe, atâta timp cât tembelismul cetățenesc nu se va pune în mișcare și nu va determina el, alungarea din frunțea treburilor comunale a tuturor nechemaților și nepregătiților. Pentrucă numai alegerile libere vor fi în stare să remedieze halul de mizerie în care se zbat orașele și satele.

— X —

ASPECTE

Dreptul la revoltă

Departe,—sub cerul arzător al Antilelor,— cloceotesc nemulțămiri populare; negrii din Guadelupa protestează cu bombe și focuri de revolver împotriva administrației locale, înverșunată și crântă față de majoritate: drept răspuns la arestarea șefului onoarei Boisneuf, încarcerat la Pointe-à-Pitre, guvernatorul insulei a fost victima unui atentat. Ca sub zidurile unei noui Bastilii, mulțimea s'a adunat, încercând să dinamiteze închisoarea în care conducătorul ei își trăește lanțurile.

Guadelupa, «perla Antilelor» un punct luminos de civilizație, peste care fluturâ stindardul francez, este cea mai veche colonie a republicei. Și negrii ei, departe de a fi un trib deslănțuit spre sălbătăcie, sunt apărători pasionați ai libertăților de mult cucerite și păstrate cu trudă îndelungă.

Și în spiritul acestei populații, îdesa revoltei contra nedreptății nu e izvorâtă din agitații de moment și inspirată de conducători dornici de situații imediate; ea e un principiu pe care se bazează existența însăși a statului, înscrisă în charta libertăților acestui popor harnic și cinstit.

Constituția din 1793, în vigoare și azi, conține acest minunat articol 35, în virtutea căruia insurgenții guadelupani nu pot fi asimilați nici când unor tulburători ai ordinei, ci din potrivă trebue considerați ca singurii ei apărători: «Când guvernul violează dreptul poporului, insurecția este pentru popor și pentru fiecare parte a poporului, cea mai sacră și mai indispensabilă dintre datorii».

Deci, nu un drept pe care ești, sau nu, liber să-l exerciți. Ci e datorie, și cea mai sacră și indispensabilă. Dominația franceză n'a înțeles să aducă nici o restricție acestui text; cel mult guvernatorii temporari ai coloniei dacă au încercat să-l violeze.

Câtă deosebire între mentalitatea negrului din Guadelupa și aceea a blândului cetățean român: violentat de guverne, batjocorit de administrație, locuitorul României Mari nu înțelege măcar protestul verbal împotriva silniriilor de tot felul, pe cari le suportă resemnat și prostește.

Noi nu sîedăm pentru violență. Voim însă ca pildele mari ale dragostei de libertate, să fie învățătură și acelora cari încă nu s'au ridicat până la ideea sacrificiului pentru dânsa; și nu trebue nimeni să considere o jignire, chiar dacă este alb, că pentru sălbătăcia lui mergem până la Guadelupa, să găsim expresia civilizației, la negrii.

Pentrucă din îndepărtatele Antile nu se exportă numai syhimmy și jazz-band, și nici reprezentanți ai luptătorilor din Pointe-à-Pitre, nu e idolul bucureștenilor, Bob-Hopkins.

G. SPINA

Târgul internațional de mostre din Praga

DESCRIPȚII, IMPRESII ȘI DATE STATISTICE

— De la trimisul nostru —

Expoziția din Praga, care s'a închis la 28 Septembrie, ne-a dat ideia de imensa bogăție a tinerei republice cehoslovace.

Expoziția cuprinde 20 de secțiuni și anume:

Industria construcțiilor, unde se expun diverse tipuri de construcții (case) în miniatură, din beton și ceramică.

Această industrie a luat la Cehoslovacia un avânt foarte mare rezolvind în măsură însemnată criza de locuințe.

Secțiunea metalurgiei, după numărul expozanților, 400 este grupul cel mai numeros din expoziție.

Cehoslovacia prin cele 31 de «cuptoare înalte» produce 1 milion 500 000 tone de oțel și 1,700,000 de fier brut, care sunt lucrate și fasonate în 19 oțelării și 15 laminori, plus un foarte mare număr de ateliere mecanice la fabricile de mașini, instrumente etc.

Articolele cele mai importante sunt mașinele agricole, care și-au câștigat un nume în lumea întreagă.

Mai sunt expuse automobile motociclete, bicicletele etc.

Toată această industrie ocupă pavilionul principal. Iar mostre mari ca locomotive, vagoane, dinamuri, ocupă un loc în aer liber.

Tot din acest grup, mai este expusă și veselăria emaliată, cu o producție anuală de 40 000 tone, lucrată în 26 fabrici.

Secția electrotechnică, mecanică și optică. Aparatele expuse diferă de grupul precedent prin finețea lor admirabilă.

Secția lemn și derivate este deasemeni cât se poate de bine reprezentată. Sunt expuse tot soiul de lemnării, traverse parchete, mobile, butoaie etc. Din statistice rezultă că o treime din solul Cehoslovaciei este acoperit de păduri din care 10 milioane de metrii cub de lemn fasonat și 4 milioane de metri cub de lemn e fasonat se exportează pe an. Șaizeci de fabrici expun derivatele lemnului.

Secția textilă cuprinde produsele unei industrii din cele mai importante ale Cehoslovaciei. Sunt expuse lingeriile, confecțiile pentru bărbați, femei și copii, moda și tot felul de filaturi pentru confecțiuni; deasemeni

(Continuarea în pag. II-a)

CRONICĂ

Gorki despre Lenin

Revista pariziană «La revue européene» publică un articol al lui Gorki despre Lenin.

Pentru informarea celor care sunt susceptibil de a fi informați asupra lui Lenin, și pentru iritarea celorlalți, vom publica la această rubrică unele din capitolele acestui articol.

Lenin și cât era în viață, și mai ales acum după ce a murit, trăește diferit și extraordinar de variat în imaginația fiecăruia, colorat sau încondeiat după părerile lui politice. Dela asasin până la Dumnezeu sânt atâtea trepte câte de la iad la rai, și pe fiecare din ele Lenin este așezat după temperamentul politic al celui care'l judecă.

Gorki îl judecă pe Lenin ca om, și cu o superioritate demnă și entuziastă.

Iată:

«S'a vorbit și s'a scris mult despre cruzimea lui Lenin. Bine înțeles eu n'am să-mi permit ridicola lipsă de tact de a'l apăra contra minciunei și a calomniei. Știu că minciuna și calomnia sunt metoda legitimă în politică, procedeul obișnuit de luptă contra inamicului. Printre oamenii mari ai acestei lumi nu s'ar găsi poate nici unul asupra căruia să nu se fi încercat a se arunca cu noroi.

Toată lumea știe asta.

Toți oamenii apoi au tendința nu numai de a scoborî până la nivelul lor pe cei care-i întrec, dar încă de a-i bălăci cu picioarul în acel noroi cleios și coroziv pe care'l întitulează, după ce l'au creiat, «viața cotidiană».

Imi amintesc cu desgust faptul următor: în 1919 la Petersburg s'a întrunit congresul săracilor de la țară.

Mai multe mii de țărani au venit din provinciile de Nord ale Rusiei, și câteva sute dintre ei au fost găzduiți în Palatul de Iarnă.

Când s'a terminat congresul și oaspeții au plecat, s'a observat că ei murdăriseră nu numai toate băile din Palat, dar și o enormă cantitate de vase prețioase de Sévres, de Saxa și de Orient pe care le-au întrebuințat drept oale de noapte.

Ei nu fuseseră constrânși la asta de vre-o nevoie: lavabourile Palatului au fost găsite în stare bună și canalurile funcționau.

Nu, vandalismul acesta era expresia dorinței de a strica, de a desonora lucrurile frumoase. In timpul celor două revoluții și a războiului, am observat de sute de ori această tendință obscură și răsbunătoare de a strica, a desfigura, a-și bate joc, de-a umili frumosul.

Să nu se creadă că numai scepticismul meu față de țăran mă face să subliniez purtarea săracilor dela sate—nu—știu că de dorința aceasta bolnăvicioasă de a mirji frumosul sunt lovite și anumite grupuri de intelectuali, cei emigrați, de exemplu, care-și închipue vădit, că dacă nu mai sunt ei în Rusia, acolo nu mai este nimic bun.

Dorința sălbatică de a distrege obiectele unei frumuseți excepționale are acelaș izvor ca ignobila dorință de a înjosi cu orice preț un om care eșă din ordinar.

Tot ce este extraordinar împiedică pe oameni de a trăi cum vor. Oamenii aspiră,—dacă au vre-o aspirație—nu la o schimbare fundamentală a obiceiurilor lor sociale, ci numai la lărgirea lor.

Strigătul și vacarmul esențial al majorității este: «Nu ne împiedicați de a trăi așa cum suntem obișnuiți».

Vladimir Lenin era un om care ca nimeni până la el a știut să împedice pe oameni de a trăi viața lor obișnuită.

Nu știu dacă-a inspirat mai multă dragoste sau mai multă ură.

Ura pe care-a născut-o să etalează odioasă, petele ei albastre și putrede scălpesc pretutindeni radios. Din contra mă tem că dragostea pentru Lenin să nu fie la foarte mulți decât credința obscură a oamenilor dezasperați într'un tomatorg, dragostea care așteaptă un miracol, dar nu face nimic, pentru a încarna puterea ei în trupul victii agonisând de suferințele cauzate, la unii de spiritul de câștig, la alții de o monstruoasă prostie».

Din aceste rânduri frumoase de-o adâncă milă și pătrundere, fiecare cititor să-și ia porția care-i pentru dânsul.

LECTOR

Cinema ELISABETA Astăzi Luni 6 Octombrie 1924 în Matineuri și seara

Seria 2 ultima. 7 acte 7.

TARAS-BULBA

Dramă de mare spectacol de M. GOGOL.

Supliment la propram : Celebra creație în 2 acte **ZIGOTO LOGODNIC**

Rugăm rețineți biletele din timp spre a se evita aglomerația.

Cinema MODERN CONTINUA INCA 2 ZILE Luni 6 și Marți 7 Octrmbrie 1924

cu seria I și a 2-a. 12 Acte.

ORFANUL PARISULUI

și partea 3 a ultima se va reprezenta cu începere de Mercuri 8 Octombrie.

Se atrage însă atențiunea că toate seriile la un loc nu se vor reprezenta metrajul acestui film asigurând la un rulaj de 5 ore continue.

MICA PUBLICITATE

INDUSTRIA LÂNEI. In str. Crucei 42 s'a deschis un atelier de scarmanat lână, cu motor.

Se cumpără și se vinde lâna.

150—200 mii lei se caută de luat cu împrumut, ipotecă primul rang.

A se adresa Ghica-Vodă 31

DACTILOGRAF(Ă) care să cunoască corespondența română, germană și franceză se angajează de către secția mărfuri a Băncei Moldova.

SE CAUTA plasament pentru 125.000 lei, ipotecă primul rang, în pământ arabil sau vie.

A se adresa avocat Const. Marino str. Gh. Marzescu 13.

GERMANA veche profesoară de piano, predă lecțiuni de piano, la domiciliu, pentru începători și înaintați.

Predă și conversați de limba germană, strada Zlataust No. 13.

PERDUT un carnet de studentă, pe numele Deister Ester. Rog pe găsitor a'l aduce la Cancelaria Spitalului Israelit.

SE CAUTA un băiat și o fată spre imediată angajare la biroul depozitului de ziare din str. Alexandri (vis-a-vis de Primărie).

DE VANZARE în condițiuni foarte avantajoase, în total sau parcele, un loc în întindere de circa 15.000 metri patrați la marginea orașului, strada Moara de Vânt (Calea Basarabiei). A se adresa D-lui avocat A. Dumbravă Iași str. Palat 31 bis.

COMPTABIL bun organizator în comptabilitatea industrială, referințe de primul rang, dorește schimbarea postului actual angajament definitiv după o lună de probă, merge și în provincie, adresa la ziar sub Recont.

Se caută
UN CURIER
care să cunoască bine orașul Iași.

Foștii postari sunt preferați.

A se adresa la BANCA MOLDOVA Secția Documentară.

A apărut
MAURA
dramă în 3 acte de
V. IORGA
jucată cu mare succes la Teatrul Național din Iași

De vânzare la principalele librarii din țară

Depozitul general:
Librăria Centrală - Iași
STR. GH. MARZESCU 25

Doctor L. HEITEL
MAMOȘ
De la clinicele din Berlin Viena, Frankfurt
Boli de Femei și Nașteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 8—6 p. m.
Pentru sărăci gratis zilnic

MINISTERUL JUSTIȚIEI
Comisiunea de naturalizare

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelora cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiunilor art. 23 din zisa lege.

Domnule Ministru,

Sunt din anul 1895 în România in acest timp profesez comerțul de mezeluri în Iași, strada Lăpușneanu No. 19, și totdeodată sunt și proprietar în acest oraș, subsemnatul vin a vă ruga cu cel mai profund respect să binevoiți a dispune ca să fiu trecut pe tabloul de recunoaștere cu, soția mea Maria și fiica mea Erna, ca cetățeni români, conform legii Române, în baza acelor alăturate și menționate pe contra pagină rugându vă să binevoiți a dispune să fie naintate Corpurilor Legiuitoare în sesiunea de iarnă.

Primiți vă rog Demnule Ministru, asigurarea osebitei mele considerațiuni.

(ss) *Friederich Carl Bartsch*

EPITROPIA SPITALULUI ISRAELIT DIN IAȘI

ANUNCIU

Domnii *Gabuimi* ai tuturor sinagogilor din localitate, cari au colectat de la enoriași pentru *Mormintele Eroilor Evrei* cu ocaziunea „Masoor Neșumes de Șevuoth", sunt rugați cu insistență rugați a depune de urgență sumele incasate la cancelaria secțiunei noastre „Chevra Kedoscha" str. Mărzescu 22.

Totodată d-nii Gabuimi sunt rugați pe această cale de a continua colecta pentru scopul de mai sus și cu ocaziunea zilei de „Ioim Kipur".

EPITROPIA

Sala „Photo Royal"
STR. LAPUȘNEANU 38

EXPOZIȚIA „BRIESE"

10 OCT. ... 1 NOV.

Tipuri, peisage și flori din BUCOVINA

LICEUL STATIZAT DE BAEȚI
M. Kogălniceanu
Iași **Str. Carol 23**

Elevii cé nu au locuri la clasele ordinare de la Gimnaziile și Licee le din localitate, sunt primiți cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu".

Inscrieri până la 10 Octombre 1924. Se mai primesc inscrieri și la clasele ordinare.

Elevii ce se inscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.

Director,
Titus Patriciu

lănărie, mătăsurile și pasmenturile.

Secțiile articolelor de fantezie, pielărie, a sticlei, artei decorative, chimia și higiena, articole alimentare, instrumente muzicale, jucării, artei grafice, furnituri de școală și birou, arginterici și bijuterici și a articolelor diverse sunt resfirate prin toată expoziția, aranjate cu gust; pe alocurea câte-o mică inovație care atrage privirea miilor de spectatori.

Secțiunea expoziției orașelor Cehoslovace, în număr de 20, expune într'un stadiu de câți-va mii de metrii patrați: construcții, canalizări, distribuiri de apă, electricitate și gaz, mijloace de comunicații, serviciul de higienă și serviciul contra focului.

Această acțiune este prima cooperare a orașelor Cehoslovace.

Aceasta, după modelul inginerului H. Hoowei, care a introdus această cooperare în Statele-Unite.

Secția de silvicultură și vânătoare, cuprinde diferite modele de mașini de silvicultură, exploatări de păduri cu mașinile respective, lucrări tehnice forestiere, vânătoare și pisciculturâ, și secția fabricilor de ghețe.

Această secție este una din cele mai interesante.

Un mare fabricant de pălării și ghete «Bata» pentru a arăta cât de bune îi sunt fabricatele, și prin care pături ale lumii sunt întrebuințate, a clădit un pavilion de 1000 m. patrați, și în mijlocul pavilionului se învârtește un imens glob pământesc, presărat cu becuri electrice în continentele și țările în care îi sunt introduse produsele.

Pentru aparate cinematografice rulează încontinuu arătând vizitatorului, că lucrul unei perechi de ghete se efectuiază în 5 minute.

*

Secțiunea franceză cuprinde modele străine (franceze) introduse cu mult succes în Cehoslovacia.

Cea mai mare parte din mostrele expuse, sunt articole de lux.

Se expun, vinuri fine, champagne, liqueuri, coniacuri, parfumerii, pudre, stofe, mătăsuri diferite instrumente de precizione de optică, etc.

*

In toată expoziția există o regulă matematică; zeci de traducători stau la dispoziția vizitatorilor. Diferite mijloace de comunicație sunt prevăzute, nu atât pentru a transporta pe vizitatori prin interiorul expoziției, cât mai ales pentru a expune și a arăta care sunt cele mai practice mijloace de comunicație.

Toate cele însemnate mai sus, mi-au fost explicate de d. Ing. Londa, ziarist și secretarul expoziției, căruia îi aduc toate mulțumirile mele.

Al. Schor

Praga 28 Sept.

Ședința Sfatului Negustoresc-Iași

Cum s'ar putea rezolva criza de numerar. — Vadul comercial. — Impozitele. — Recursurile Fiscale. — Mandatele poștale. —

Ieri, Duminică 5 Octombrie 1924 a avut loc ședința Sfatului Negustoresc sub președenția d-lui N. V. Ștefăniu.

Au vorbit d-nii Ștefăniu, Brauchfeld, Brener, Calmanovici, Em. Lupu etc.

CRIZA DE NUMERAR

Din discuțiile urmate s'a evidențiat din toate punctele de vedere vina Statului. El are toată răspunderea crizei, pentrucă el a provocat-o și nu face nimic ca să amelioreze situația critică în care a ajuns comerțul.

Îngreuneri de tot felul apar în activitatea comercială, așa încât vedem zilnic cum se prezintă la Tribunal cereri de faliment, pe când alți negustori de vază pe piață lichidează afacerile lor.

VOTUL SFATULUI NEGUSTORESC

D. Ștefăniu propune și se aprobă în unanimitate a se interveni pentru *facilitarea împrumutului extern în baza căruia să se facă o nouă emisiune și concomitent cu aceasta, Banca Națională să lărgească reescontul Căci sub pretextul că Banca Națională a restrâns reescontul, celelalte bănci au redus considerabil creditul pe piață.*

VADUL COMERCIAL

Această chestiune foarte importantă, a fost discutată cu multă competență și pună la punctul ei.

Îmbrățișându-se cu total chestiunea din punctul de vedere al profesiunei comerciale, căci printre comercianți sunt și proprietari și chiriași, s'a pus întrebarea: *există vad comercial? Și dacă există acest vad comercial. trebue a fi legiferat? Răspunsul unanim este afirmativ!*

Pentrucă este nedrept ca un negustor care a muncit ani de zile pentru ași forma o clientelă, să se vadă speculat în chip neomenesc de către proprietar. Căci judecându-se lucrurile în adevărata lor lumină, proprietarul fixând chiria unei prăvălii, *speculează în primul rând vadul comercial care nu este nici al său și nici al noului chiriaș care intră în magazie, ci este al aceluia care a muncit și l'a făcut prin prisosința, munca și riscul său.*

Drept este ca Statul să intervie și să legifereze fără întârziere vadul comercial care este o necesitate imperioasă în Stat.

S'a intervenit în acest sens.

IMPOZITUL PE CIFRA DE AFACERI

Impozitul pe cifra de afaceri nu se încasează decât în urma dovezii că contribuabilul a plătit toate dările către stat, cu toate că Ministerul Finanțelor cât și Administrația Financiară locală dăduse ordin ca să se încaseze acest impozit fără a se pretinde dovezile de mai sus.

Sfatul Negustoresc din Iași protestează cu toată energia în contra acestei măsuri, pentrucă este vexatorie și ilegală.

Sunt deajuns ravagiile ce face impozitul acesta în viața comercială și deaceea Sfatul Negustoresc cere a se respecta dispozițiunile de mai sus și anume, ca percepțiile să nu facă nici un fel de șicană contribuabililor care vin să plătească impozitul.

RECURSURILE FISCALE

Cea mai mare parte dintre comercianții care au rămas cu creditța că nu li s'a făcut dreptate la Comisiunea de apel, au declarat recurs conform art. 85 din legea contribuțiunilor directe,

In baza textului de lege care este categoric, recursurile ar fi trebuit trimise până în prezent instanței în drept a le judeca și a se pronunța asupra chestiunei, astfel ca negustorii să știe ce au de plată.

Nu s'a procedat conform legii, căci recursurile încă n'au fost trimise până la prezent.

Sfatul Negustoresc protestând asupra acestui fel de procedare a intervenit pentru respectarea dispozițiunilor legale.

MANDATELE RAMBURS

Pe lângă toate neajunsurile ce întâmpină negustorii, criza, impozite, tarif vamal, C. F. R. etc, a mai apărut încă unul destul de grav și dăunător.

Astfel, când au a primi valoarea mandatelor de ramburs, nu este deajuns că negustorii așteaptă câte 2—3 luni până să le vie aceste mandate, dar când ele sosesc și se întâmplă să fie mai multe, *conductorul nu le plătește decât după voința sa, și anume dacă negustorul respectiv depune insistențele permise și nepermise pe lângă conductor.*

In urma reclamațiunilor primite, Sfatul Negustoresc a sesizat autoritățile în drept. REP.

IN JURUL ALEGERILOR
pentru Comunitatea Israelită

Inserțiunea făcută în ziarul «Opinia» pentru care cu drept cuvânt ziarul nu și-a luat răspundere, este inexactă.

Toate societățile orașului, afară de una singură au aderat și au candidați pe listele electorale.

In tot cazul, în momentul alegerilor dreptul tuturor societăților încetează în cea ce privește alegerile, dreptul de vot după statut și regulament este al miilor de evrei, care au aderat individual la organizarea comunității locale, înscriindu-se ca membrii.

Comunitatea Interimară a Comunității Israelite din Iași

Informații

x I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a acordat cuvenita autorizație pentru instalarea postului receptor de telegrafie fără fir în turnul Goliei.

x Serviciul sanitar al comunei a constatat noi cazuri de scarlatină la școalele primare din periferie.

S'au luat măsurile de rigoare pentru ca flagelul să nu se întindă.

x Mercuri, fiind cea mai mare sărbătoare mosaică, prăvăliile izraelite din localitate, vor fi închise de Sâmbe, Marți, ora 4 p. m. până Joi dimineață.

x D. Dauljea Gheorghe comisar la Iași a fost mutat în aceiaș calitate la Chișinău.

x Fabrica de Impletituri și Țesături din București publică bilanțul cu o pierdere de circa 8 milioane, la un capital de 1 milion lei.

Bine înțeles că restul pierderei de circa 7 milioane. este al creditorilor.

x Cu prilejul reînoirei bisericei, s'a oficiat eri o slujbă religioasă la biserica din Bălteni de către părintele Nicolae, protoereul județului, însoțit de mai mulți preoți.

După serviciul religios părintele Niculea, într'o frumoasă predică, a vorbit sătenilor, dându-le povețe bune.

Au asistat la acest frumos serviciu religios numeroase persoane din Iași.

Nici un cetitor nu va rămânea fără premiu!

x Ei-i urma să se judece de către Comisiunea de judecată a Baroului local, apelul făcut de un grup de avocați contra înscrierei în barou ca avocate a: d-nei Henrieta Gavrilescu și a d-rei Nagacevscaia prima în baroul din Bacău; iar a doua în baroul din Iași.

Neinitruninda-se membrii comisiunei în număr judecata s'a amânat pentru ziua de astăzi.

ECOURI

—In prezența delegaților Ministerului de Interne, a Primăriei Capitalei, a presei și a unui numeros public a avut loc Joi 25 c., la *sediul Societ. de asigurări «URANIA»* tragerea pentru amortizarea a două polițe de asigurare de capitalizare în valoare de lei 40.000 (patru zeci mii).

Președintele societății, d. G. G. Mironescu, a expus avantagiile ce acest nou gen de asigurare prezintă și anume: economie, asigurare în caz de predece, acordare de împrumuturi în condițiuni lesnicioase, transmisibilitatea, dreptul de răscumpărare și putința de a obține întreaga sumă asigurată chiar din prima lună a asigurării.

Intr'adevăr au câștigat câte lei 20 000.

Polița No. 200.023 Mendel Bercovici Brăila.

Polița No. 200.243 Eugenia Sturdza, București.

Prefectul Poliției Capitalei, d. General Nicoleanu, urând succes Societății, a contractat și d-sa o asigurare de acest fel.

PREMII IN VALOARE DE
100.000 lei
oferă gratuit ziarul «Opinia»

x BIBLIOGRAFIE.— A apărut:

«Cuvântul liber» No. 37, viguroasa revistă săptămânală, cu colaborarea d-lor T. Teodorescu-Braniște, Perpessicius, Proletar, N. Davidescu, Victor Rodan, Horia Boltea, M. Sevastos, Camil Petrescu, Eugen Filotti etc. un bogat material de cronici și informațiuni de actualitate.

x *Bibliografie.*— In editura «I. Brăniștenanu» au apărut următoarele volume de o admirabilă execuție tehnică:

— «*Bordeiul*» (lama) de Al. Kuprin, operă profund realistă, vie, captivantă și de o mare valoare literară și socială.

— «*Antonsta*» de Romain Rolland, duiosul episod din celebra operă «Jean Cristoph».

— «*1001 consultații medico-chirurgicale*» de d-r. Ygrec. Dicționar medical, cu indicarea mijloacelor practice și științifice pentru cunoașterea și vindecarea bolilor.

Congresul regional

al partidului liberal

INTRUNIREA DE LA «MODERN».— ALEGEREA DELEGAȚIEI PERMANENTE.— DISCURSURILE.

In sala Cinema-Modern a avut loc eri dimineață congresul regional liberal din localitate. Participă și delegațiuni din Moldova și Basarabia.

Prezidează d. G. G. Mârzescu, care anunță ordinea de zi: alegerea comisiunei județene și a delegației permanente și în a doua parte, darea de seamă a mandatarilor.

*

In delegația permanentă se aleg d-nii Mârzescu, Crupenschi, Fântânaru, dr. Pascariu, D. Dimitriu, Victor Iamandi, dr. Ohn, C. Mancin, Oct. Racoviță, Vasilie-Voina, I. Zipa, Ant. Georgescu. Ioan Popovici, Xenofon Eraclide. Gr. Teodoru, N. Dobrovici, Valeriu Bulgaru, I. Ceaicovski, Ion Ciolan, E. Diaconescu, Deleanu, dr. Nicu Racoviță, Gh. Scobaș, V. Sebastian, Gh. Mihailescu, D. Ioanițescu, Vasile Matei, N. Andriescu, A. Baisan, C. Covasneanu, Drăghici, Gh. Gaspar, Gh. Constantinescu și V. Frățiță.

Sunt proclamați: d-nii G. G. Mârzescu, președinte, C. Crupenschi, vice-președinte, P. Fântânaru casier și Victor Iamandi, secretar general.

Se ratifică astfel votul luat de adunarea generală a clubului orășenesc, prin care numărul membrilor delegației permanente, se sporește de la 23 la 37.

*

Această parte a ordinei de zi fiind terminată, iacep dările de seamă ale mandatorilor.

D. *C. Toma* arată starea Iașului de acum trei ani și chipul în care orașul a fost refăcut.

D. *F. Fântânaru* vorbește de activitatea din județ.

D. *Gr. Teodoru* vorbește de așezămintele epitropiei Sf. Spiridon.

Toți adaugă, că dacă au putut reuși în realizarea programului stabilit, se datorește sprijinului dat de d. Mârzescu.

E rândul parlamentarilor.

Vorbesc d-nii *Osvald Racoviță* deputat, *Iorgu Ciolan*, senator, *Xenofon Eraclide*, senator, *C. Crupenschi*, senator și *Victor Iamanni*, deputat.

Cuvântătorii se ocupă de situația generală economică, pretinzând că s'a echilibrat budgetul și s'a restabilit încrederea și prestigiul țărei în străinătate.

Partidul liberal își va continua activitatea și își va realiza tot programul.

Din partea organizației locale mai vorbesc d-nii *Costache Filip*, sătean, *E. Diaconescu* și *Valeriu Bulgariu*.

Din partea delegațiunelor venite din alte părți, vorbesc d-nii *Ursulescu*-Fălciu, *Oprea* fost prefect de Chișinău și *Ramiro Savinescu*-Botoșani.

*

D. *G. G. Mârzescu*, închide seria cuvântărilor, mulțumind administratorilor și parlamentarilor pentru activitatea lor și îi îndeamnă să-și dubleze munca în viitor.

Sfătuește tineretul, de a nu da ascultare, propagandei anarhice ci să lupte pentru armonia socială și adevăratul patriotism.

*

Venind la politica generală, zice că întreaga sa acțiune este solidară cu acea a întregului guvern.

Pentru viitor, activitatea va fi stăpânită de o singură preocupare, acea a realizărei formei administrative, pe baza unei sincere descentralizări. Și în al doilea rând, alegeri comunale, pe baza legei votului obștesc, pentru ca fiecare să-și aleagă primarul ce dorește.

Dar aceasta cere o năzuință: *acea de a scoate alegerile comunale din vâltoarea luptelor politice, de a se asigura continuitatea administrației reale, încredințând-o elementelor băștinașe. Și în fine desăvârșirea legilor economice și financiare, apropiindu-se tot mai mult și de eftinirea traiului.*

*

Cu privire la situația politică, d. Mârzescu spune, că nu se poate vorbi azi de partid de opoziție, și dovada s'a făcut prin încercare de fuziune.

Singur partidul liberal este în stare prin opera sa de legiferare, să asigure viitorul țărei.

D. Mârzescu termină, mulțumind delegaților, cari au răspuns la chemarea organizației liberale.

*

In saloanele societății de gimnastică, a avut loc apoi o masă comună, la care au participat peste 400 de persoane.

S'au ridicat numeroase toasturi.

PREMII IN VALOARE DE
100.000 lei
oferă gratuit ziarul «Opinia»

Ultimile informații

x Bolșevicii arestați cu prilegiul tulburărilor din sudul Basarabiei,.. au început să fugă de sub escortă.

Patru fruntași bolșevici, pe când erau transportați de la Cetatea-Albă la Șaba de către 6 jandarmi, au încercat să fugă și — firește — au fost împușcați.

x *Printre musafirii congresului liberal a fost și d. Tătărăscu: Amicii d-lui Mârzescu șoptesc că d. Tătărăscu ca sub secretar de stat la interne, a venit să prezinte omagii ministrului de interne de mâine.*

x *EXPLICAȚIILE D-LUI ZADRI. — In lipsă de alte ocupații, d. N. Zadri, ex-profesor la Conservator, caută motive de polemică cu noi.*

Acum câteva zile înregistrăm o informație adusă de un reporter al nostru, cum că d. Zadri a demisionat de la Conservator în urma faptului că ministerul i-a respins o nouă cerere de congediu.

Intîmplător, informația era greșită, întrucât d. Zadri nu cerusă nici un congediu.

Dacă d-lui Zadri i s'a părut că chestia congediului d-sale ar avea o importanță extraordinară, n'avea decât să se adreseze la noi și am fi inserat explicațiile utile.

D-sa însă trimite o scrisoare unui confrate local în care face un lux gratuit de obrăznicie, cu atât mai nejustificat cu cât noi nu ne-am manifestat niciodată ostil persoanei d-lui Zadri.

Intr'o simplă informație lipsită complectamente de însemnătate, nu poate fi nici tendință, nici intrigă, nici josnicie. In ea nu s'a cuprins nimic în legătură cu împrejurările profesoratului sau cu protecțiile d-lui Zadri.

Și dacă d. Zadri, fără nici un sens, subscrie tot felul de calificative insultătoare, nu face decât să dea o pildă practică asupra ...prostiei omenești.

20.000 lei
unui singur câștigător

x *Toate insistențele personale ale d-lui Mârzescu, n'au putut determina pe Deputatul D. Dimitriu să ție cuvântul în congresul de ieri al partidului liberal. D. Osvald Racoviță s'a executat, compensând însă lipsa de căldură prin tonul ridicat și prin vehemență.*

Fiindcă suntem în epoca țărănistă, succesul său i'a avut țăranul Ciolan, senator.

x *Eri urma să aibă loc alegerea unui comitet al Comunității Israelite. Agitația era mare, — o parte din populația evreiască protestând că s'ar tinde a se face alegeri prin surprindere. In ultimul moment, în urma stăruinței depuse de câți-va fruntași ai populației izraelite, primăria a dispus suspendarea și amânarea alegerei, pentru o dată ce se va fixa ulterior.*

x Un grup de prieteni și admiratori au lansat o listă de subscripție pentru ridicarea de busturi mult regretaților dr. H. Burștin și dr. A. Steuerman-Rodion, la cimitirul israelit.

Inițiativa pornește de la d-nii Moritz Wachtel și Carol Drimer.

x *Astăzi se întrunește la Ministerul de Finanțe, în consfătuire cu d. Vintilă Brătianu, o delegație a industriașilor în frunte cu d. dr. Ștefan Cerkez, d Ormolu din partea Băncei Naționale, un delegat al Camerei de Comerț și directorul Societății Naționale de Credit Industrial— spre a lua înțelegere asupra ameliorărei crizei financiare.*

Pare hotărât că tot astăzi se va pune în aplicare emisiunea de 5 miliarde lei—în valoare aur, de către Creditul Industrial, propus de industriași.

x FEMEE TĂIATĂ DE TREN. In apropiere de gara Iași, trenul de Pașcani a tăiat o femee de la țară, a cărei identitate nu a fost încă stabilită.

Rămășițele pământești ale victimei au fost transportate la morgă.

Autoritățile au deschis o anchetă, pentru a stabili cauza accidentului.

x DI. H. Corenblum și-a susținut teza de doctor în medicină cu un deosebit succes, în fața comisionei compusă din d-nii profesori dr. Hortolomei, Anghel și Ștefănescu.

Noul doctor a fost viu felicitat de juriul examinator, de cernându-i-se titlul de doctor cu mențiunea «magna cum laude».

Renumitul artist, Pictorul Briese, contribue la Marile Premii ale ziarului «Opinia»

x D. Penescu, directorul teatrului național, a plecat aseară la București, în interesul instituțiunei.

x AGRESIUNE.—Soldatul Cobănică Constantin, din Compania 4-a de tracțiune și un prieten al său Visarion Mihai, din șoseaua Păcurari 77, întâlnind pe locuitorul Vasile Matei, din strada Canta 29. i-au tras o așa sfântă de bătaie, încât i-au rupt 5 coaste.

Vasile Matei a fost transportat și internat la spitalul Sf. Spiridon, secția d-lui Dr. Anghel.

«Opinia» s'a îngrijit de toate gospodăriile

x A fost arestat un anume Constantin Antonescu, din str. Dăscălescu 6, fiind o plângere că s'ar fi introdus într'o locuință din acea stradă de unde a furat mai multe lucruri.

x D-na Paula Petrea a reținut tabloul No. 25 din expoziția Briese, ce reprezintă o priveliște panoramică spre Siraș, cu întregul vad al Sucevei (Bucovina)

x Toți șefii de lucrări, asistenții și preparatorii de la facultățile de Științi, Litere și Medicină, sânt rugați cu insistență să se întrunească Mercuri 8 a. c. ora 4 după amează în amfiteatrul de Zoologie, Universitate strada Carol. La ordinea zilei chestiuni importante.

x După ultima situație alcătuită de serviciul de aprovizionare al comunei, în momentul de față se află în depozitele morilor locale 181 vagoane de grâu și 31 vag. cu făină.

x La urm apariției decretului relativ la mutări, «Monitorul Oastei» anunță următoarele mutări din garnizoana locală.

D-l colonel Jojescu de la comand. corpului IV armată, mutat comandant al brig. 14 Inf.

In locul d-sale a fost numit șef de stat major al corpului IV armată, d-l col. Nițescu Gh. fost șef. de stat major al diviziei 13: Maiorii: Ed. Munteanu de la Cdt. 4 Terit, la consiliul de Război al corpului IV, în locul d-lui Dobrovici mutat la consiliul Chișinău.

Medicul căpitan V. Mustăcescu de la reg. 13 inf. la liceul milit. Cernăuți.

Căpitanul Banu a fost mutat la grupul I aviație. iar căp. Calmuschi la comandam. terit. al corpului IV.

— Firma Izrael Borgher S-sor Str. Anastasie Panu 50, este complect asortată cu toate sorturile de geamuri, albe, colorate, ornamentate, riglate, etc., toate grosimile și cu prețurile cele mai reduse.

De-a semenea posedă un atelier special pentru încadrarea de tablouri, fotografii, etc., execuție irepro șabilă.

Citiți „Opinia"

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Srada Banu No. 16
ore de consult:
8-9 dim. și 8-9 seara

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
dela Universitatea din Viena fost *asistent* de operație al Prof. Hulban—Viena și *medic secundar* al clinicei universitare de nașteri Prof. Schauta din Viena
MAMOȘ
- Operațiuni și boli de femei -
Str. Lăpușneanu 35 (lângă Astoria).

Cabinetul Dentar
S. Șirota Grosu
în strada Anastasie Panu No. 17 (Piața Halei)
Se execută lucrări în platină, aur și cauciuc, dinți albi fără placă, extracțiuni și plombe fără durere
Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.
PREȚURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic.

Un nou sistem de asigurări

Economia e mama bogăției—iată un adagiu vechi care s'a adeverit în toate timpurile. Acela care nu strânge, nu pune la oparte pentru a'și asigura viitorul se expune la încercări grele la un moment dat. Pe acestе principii simple s'au clădit vastele întreprinderi de asigurări pe viață sau pe timp determinat, cu nenumeratele lor combinațiuni. Conducătorii ingenioși ai acestor întreprinderi sunt mereu în căutare de idei noi pentru a încuraja și intensifica spiritul de economie. Oferindu-i șanse extraordinare de profit în afară de dobânda obișnuită a banilor depuși.

In Franța s'a dezvoltat enorm sistemul de capitalizare cu amortisament prin tragere la sorți. Asiguratul plătește de pildă, o primă de 1200 lei pe an, 300 lei pe trimestru. In mod normal după 15 ani, ar căpăta de la societate 20.000 lei. Iată însă că intervine și șansa tragerei la sorți: celui favorizat de noroc i se va plăti suma de lei 20.000 lei chiar după achitarea celei dintâi prime de lei 300.

Alte avantagii ale combinației sunt: asiguratul nu mai e supus examenului medical; poate subscrie mai multe polițe a 2000 lei; dacă încetează din viață după plata a cinci ani, moștenitorii săi încasează suma întreagă de 20000 lei etc. etc. Sunt prevăzute o sumedenie de avantage pentru asigurați. O singură societate din Paris, Sequanaise care practică acest sistem are rezerve de peste o jumătate miliard franci.

Ideia unor asemenea asigurări cu tragere la sorți lunare, a fost adoptată pentru prima oară în România de societatea de asigurare Urania și un numeros public a asistat Joi la prima tragere a două sute polițe de câte 20000 lei, în prezența reprezentanților autorităților justiției și primăriei. Un beneficiar a fost un brăilean care plătise întâia primă de 300 lei, celălalt e un inginer cunoscut din București. E absolut cert că sistemul se va generaliza repede și alte societăți nu vor ezita să-l adopte, fiind unul din cele mai practice. In modul acesta se încurajează spiritul de prevedere și de economie la mare public; iar societatea asigurătoare investește banii strânși în imobile, ipoteci, gajuri pe valori într'un cuvânt, în plasamente sigure.

Pentru Autorități
COMANDAȚI
FIRME
cu prețurile pe jumătate, la
IOAN MAX
str. Costache Negri 58

LICEUL PARTICULAR DE FETE
„M. Kogălniceanu" Statizat
— STR. CAPITAN PAUN No. 8 —
Școala asimilată cu școalele secundare de fete ale Statului de gradul II.
Curs de liceu complect, cu opt clase.
Inscrierile se mai fac până la 10 (zece) Octombrie.
Pentru clasa I-a nu se dă examen.
PROFESORII ASOCIAȚI

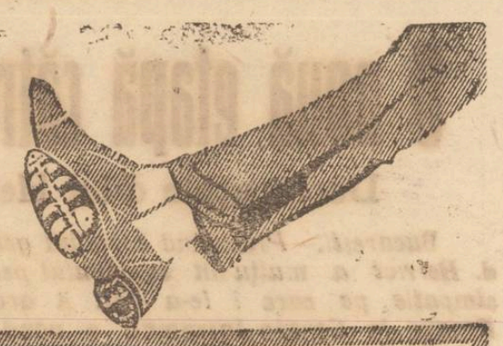

TALPILE și TOCURILE de CAUCIUC
„PALMA"
procură un mers elastic, fără sgomot, cruță picioarele și ghetele și sunt mai durabile de cât acele de piele.

LA MAGAZINUL
„AURORA"
MODE și CONFECȚIUNI pentru DAME și COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerț
au sosit în vederea sezonului de toamnă și iarnă
Mantile gata de stofe engleze, velour de laine, pluș brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul jurnal. Prețuri foarte convenabile. Notați bine firma
„La AURORA"

Laboratorul de chimie analitică Dr. KONYA
Execută analize medicale, chimice, microscopice, bacterioscopice, analize alimentare, lapte, făină, băuturi; analize de urină, suc gastric, spute, puroi uretral, calculi biliari. etc. analize chimico-technice.
Șeful laboratorului Dr. EMIL GROZEA, fost asistent al laboratorului de chimie analitică al Universității din București.

Nuci, fasole
și tot felul de cereale
- orice cantitate -
Se caută spre cumpărare. Ofertele se vor adresa Moara „Raiul"
Șos. Națională No. 85.
Direcțiunea

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
Cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertaxletc. găsiți cu prețul fabricei a depozitul general
Zaharia Weiss
Piața Unirei Iași

Ultima oră

Apropiate alegeri generale în Anglia

Conservatorii au propus Camerei un vot de blam. - Laburiştii pregătesc campania electorală.

O nouă etapă către pace

Declaraţiile d-lui Herriot

Bucureşti.— Prezidând consiliul general din Rhône, d. Herriot a mulţumit consiliului pentru dovezile de simpatie pe care i le-a dat. A arătat că succesul Franţei la Geneva înseamnă o nouă etapă în calea siguranţei şi a păcei.

D. Herriot a părăsit Lyonul şi s'a înapoiat la Paris, unde a primit în audienţă pe d nii Briand şi Loucheur reintorşi de la sesiunea Ligii Naţiunilor.

Apropiate alegeri în Anglia

LABURIŞTII SE PREGATESC DE CAMPANIE ELECTORALA.— CONSERVATORII AU PREGATIT UN VOT DE BLAM

Bucureşti. — Presa engleză scrie că perspectivele pentru efectuarea alegerilor generale în toamna aceasta sporesc foarte mult.

Agenţii partidului muncitoresc au fost anunţaţi să fie gata pentru propaganda electorală până în trei săptămâni.

La întrunirea partidului laburist convocată pe mine Marţi dimineaţă, este probabil că d. Mac-Donald va anunţa intenţiile guvernului în această privinţă.

*

Mercuri Camera Comunelor va lua în dezbatere votul de neîncredere în guvern cerut de conservatori pe chestia retragerii urmăririi contra ziaristului comunist Campell. Tot Mercuri se va discuta amendamentul liberalilor cerând anchetă în această chestiune.

Situaţia politică din Germania

Tratativele pentru reconstituirea cabinetului

Bucureşti. — Ziarele din Berlin anunţă că guvernul a început tratativele cu socialiştii şi naţionaliştii în vederea participării naţionaliştilor la guvern.

D. Luther, ministrul de finanţe german, împreună cu d. Schacht directorul Reichsbankului s'au înapoiat la Berlin,

«Daily Telegraph» scrie că reîntoarcerea acestora se datoreşte faptului că ministrul german a ţinut negreşit să fie prezent la întrunirea comitetului Reichtagului, dar că peste câteva zile se reîntoarce la Londra spre a continua tratativele de împrumut conform planului Dawes.

LIGA NAŢIUNILOR la Roma

La ultima şedinţă a Societăţii Naţiunilor, d. Salandra în numele Italiei, a propus ca viitoarea sesiune din Decembrie să se ţie la Roma.

Propunerea a fost aprobată în unanimitate.

SERBARI REGALE LA SOFIA

Bucureşti. — Eri a avut loc la Sofia aniversarea urcării pe tron a regelui Boris. Un te-deum s'a oficiat la catedrala Alexandru Newski. A asistat curtea regală, corpul diplomatic, demnitarii statului şi un numeros public.

Oraşul a fost frumos pavoazat.

TULBURARILE DIN ARABIA

Bucureşti. — Din Hedjas se anunţă că regele Husein a abdicat. Răsculaţii Mahaliţi sunt la porţile oraşului Meca.

Propaganda bisericei anglicane

Conferinţa trimisului episcopului de Canterbury

Bucureşti.— Eri după amiază, Societatea ortodoxă naţională a femeilor române a ţinut o şedinţă extraordinară.

D-na Alexandrina Cantacuzino, preşedinta societăţii, a vorbit despre necesitatea unei acţiuni comune a bisericilor creştine.

Canonicul Peace, trimis special al episcopului din Canterbury, a ţinut o conferinţă stăruind în special asupra necesităţii unei unirii a bisericii ortodoxe cu cea anglicană.

FURTURILE DIN GARA GALAŢI

AGITAŢIA CEREALIŞTILR

Galaţi.— Cerealiştii din Galaţi sunt foarte agitaţi din cauza spargerilor care se comit în fiecare noapte în gară, fiindu-se mari cantităţi de mărfuri.

Cerealiştii au trimes o adresă inspectoratului c.f.r. rugându-l să ia măsuri urgente, căci în caz contrar ei vor fi nevoiţi să ocolească portul Galaţi.

REVOLUŢIA DIN CHINA

Bucureşti.— Luptele între răsculaţi şi trupele guvernului se dau cu mare violenţă la o sută de mile la răsărit de Peking.

TRAGICA SINUCIDERE

a comerciantului Isac Schwartz

O nouă sinucidere s'a înregistrat pe ziua de eri în localitate.

*

D. Isac Schwartz, cunoscut mare comerciant, rămas un moment singur, în locuinţa sa din strada Elena Doamna 26, soţia fiind-ai plecată la Botoşani, iar servitoarea dusă în târg.

La ora 11 dimineaţa, nişte rude, venind acolo, zăriră în salon pe comerciant, spânzurat de gnaral perdelei, de lângă o fereastră.

Fu scos, şi d. Dr. Wittner, medicul dispărţirei fu chemat. Distinsul medic însă nu putu decât să constate moartea, ce data de mai bine de două ore.

D. procuror Panu, fu deasemenea îndată la faţa locului.

*

In haina sinucigaşului, s'a găsit o scrisoare, prin care arată că se sinucide, ne mai putând suporta boala de care suferea, neurastenia.

Faţă cu această, d. procuror Panu a autorizat înmormântarea.

In oraş, vestea a produs o adâncă impresie, Isac Schwartz fiind o persoană bine cunoscută şi apreciată.

*

Gândul sinuciderei chinuia pe Schwartz de mai mult timp. Incă de acum 10 zile, el şi-a făcut testamentul pe care l-a autentificat la tribunalul local. Simbătă, şi-a determinat soţia să plece la Botoşani, iar Duminecă dimineaţă a îndeplinit actul disperat.

De remarcat că, în cursul vieţii sale, Schwartz a încercat în două rânduri să-şi pue capăt vieţii prin strangulare.

POPULAŢIA ITALIEI

Bucureşti.— Un recensământ oficial făcut de curând în Italia a stabilit că populaţia totală a Italiei este de 39. 900.000 locuitori.

Intruniri averescane

IN CARTERUL SOCOLA.—IN COMUNA REDIU TATAR

Marea Intrunire a Partidului Poporului sub conducerea d-lui General Averescu—Sectorul Socola

Eri a avut loc în cartierul Socola o întrunire averescană.

Şedinţa se deschide la ora 4 p. m. sub preşedinţia Prinţului *Albert Ghica.*

D-sa vorbeşte de situaţia politică, îndemnând pe cetăţeni să lucreze cât mai intens pentru răsturnarea actualului guvern.

D nul *Ghesorghian* vorbeşte de modul de reorganizare a sectoarelor.

D-nul *Kahane* vorbeşte de scumpete şi de imozite.

Se votează Comitetul şi sunt aleşi D-nii: D-tru Baciue preşedinte, d. Ghesorghian vice preşedinte, membrii D-nii: Anton Anghel, Popa, Kahane şi Zamfir Ioan.

Cenzorii D-nii: Cogălniceanu, Karachiu şi Dafin D-ru, Supleanţi D-nii Botez N. Adolf Picher şi Popescu Grig. Adunarea proclamă ca preşedinte de onoare al acestui sector pe *dl. Matache Georgescu.*

Se mai hotăreşte a se mai ţine încă o întrunire publică pentru ziua de Duminică 12 Octombrie.

Şedinţa se ridică la ora 7 p. m.

*

Eri a avut loc o întrunire averescană în comuna *Rediu Tatar* la care au luat parte numeroşi săteni. Intrunirea se deschide sub preşedinţia d-lui Avocat *D-tru P. Georgescu* şeful sectorului.

D-sa vorbeşte de efectele guvernării partidului liberal şi spune că singur partidul poporului e în stare să'şi dea răsunderea situaţiei.

Mai vorbesc D-nii Lohan Const., Lazarini şi alţi în acelaş sens.

D-rul Jacques Goldner

Boli Interne şi de Copii

Cons. 2—4 p. m.

Str. Gh. Mârzescu 17 (etaj)

Cumpărăm Brillante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preţurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

IAŞI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

Butoaie de stejar

pentru vin, capacitate de la 50-200 Deca, de vânzare, cu livrare promptă, la

Forestiera Baia

S. A.

FĂLTICENI

Fabrica de Pălării de Dame

MODELUL

STR. CUZA-VODA 16, lângă Bis. Golia

Anunţă onor. Clientelă că a primit ultimele noutăţi pentru sezonul de toamnă.

Totodată primeşte de pe acuma orice pălărie pentru transformat, din fetru, catifea, mătasă, dându-le culoarea şi forma cea mai modernă.

LUCRU IROMPT ŞI IREPROŞABIL

MAGAZINUL I. M. KUNOVICI

Anunţă onor. clientelă că a primit din Lipsca un bogat asortiment de **blănuri fine**, în special Astrachan şi Sconca.

Publicul este rugat a visita expoziţia, unde va admira printre altele şi ultima inovaţie în blănuri colorate.

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAŞI, STR. CAROL 20, Telefon 115

Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.

Se primesc boli interne şi nervoase (exclusă bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.

DOCTOR

Adela Naftulea

fost medic de spital

BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI

Consult. 9—10, 1—3

Str. Cismăriei 39

Dr. N. Alexandrescu

Medic de spital

Boli de piele, venerice şi sifilis

Consultaţii 3—5 p. m.

Str. Sărărie 65.

CABINET DENTAR

Dr. Med. H. APTER

Specializat la Berlin în dentistică şi boli de gură

IAŞI, Str. Lăpuşneanu 32

Cons. 9—12, 3—6

D-r N. LAZAR

Şef de lucrări la Facultatea de Medicină şi

Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice

SIFILIS, BOLI VENERICE ŞI INTERNE

Tratament antisifilitic cu Neosalvarsan, Săruri de Mercur şi Bismuth

Consult. 1—3 p. m.

Iaşi, Strada Tăutu No. 4

Un triumf al Industriei

NOUL PRODUS AL FABRICEI DE ULEIURI

„OLIVIA“

„KING'S-OIL“

Cel mai bun Ulei veritabil de în dublu fiert, de calitate superioară, garantat pentru orice lucrări de vopsit ca: Duşamele, uşi, ferestre, mobile, de lemn şi de fier, poduri de fier, acoperemînte şi în special pentru ZINKWEISS.

SE GASEŞTE DE VANZARE

(orice cantităţi) cu preţ convenabil la

FABRICA „OLIVIA“ - IAŞI

Intrebuinţând acest ULEI după instrucţiunile prescrise de fabrică, veţi economisi cel puţin 20 lei la Kgr. de ulei.

UNIVERSITATII IAȘI

ANUL al XX-lea No. 5206 — 2 LEI NUMARUL — JOI 9 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Biblioteca U...

Un duel caracteristic

Ziarele au relatat ieri schimbul de păreri care a avut loc la ministerul de finanțe între reprezentanții Camerei de comerț și d. Vintilă Brătianu. Înfățișarea între aceste două elemente esențiale ale vieții noastre economice a fost din cele mai caracteristice. În duelul de principii, ambii adversari au întrebuințat o armă experimentată și perfecționată de ani de zile. Au fost așa de gravi și de intransigenți, încât lupta s'a prefăcut într'un fel de sobor în care păstorii mulțimii recită solemn simbolul credinții lor.

Atât reprezentanții Camerei de Comerț cât și ministrul de finanțe n'au vorbit ca niște oameni ai realităților, ca niște factori cu mare influență într'o țară europeană din veacul al XX-lea. Pentru orice om serios, lectura dării de seamă asupra consfătuirii de Luni, pare o glumă sau o ridiculizare de operetă. În adevăr, comercianții au cerut suprimarea aproape a tuturor impozitelor care ating operațiile lor, fără să se întrebe ce s'ar întâmpla dacă toate categoriile din țara aceasta ar formula aceleași pretenții. Dar naivitățile absurde ale Camerei de Comerț au fost eclipsate de răspunsul și mai... original al d-lui Vintilă Brătianu

Cici la urma urmelor, reprezentanții comerțului n'au făcut decît să aplice una din metodele meseriei lor: să ceară cât mai mult. Ei vorbeau numai pentru ei, fără nici o legătură și fără nici o raspundere față de restul țării. Nu același lucru putem spune de ministrul de finanțe. Și totuși visternicul statului a răspuns ca un teoretician al alarmismului, ca un dușman al funcționarilor, ca preotul religiei prin noi înșine și a fatalismului musulman.

Ca om, d. Vintilă Brătianu poate îmbraca orice costum e liber să sburde cum îi place. Ca ministru al țării, însă, are datoria să poarte numai haina de servitor cinstit al intereselor tuturor cetățenilor. Crezul pe care l-a formulat încă odată Luni nu răspunde acestei necesități și nu poate duce la rezultate bune pentrucă nu cuprinde principii economice luminate și general aplicabile unui stat modern. E un crez care dovedește o enormă doză de naivitate, grave erezii care duc la învrăjbirea dintre clase, lipsă complectă de orizont, mania mistico-fatalistă a unei formule fără nici un înțeles.

O singură mare calitate pune în evidență ministrul de finanțe: energia și puterea de voință. Cît pierde țara că aceste calități sânt în slujba unei inteligențe de cămătar

— y —

Actualități din afară

Cadranul solar al lui Napoleon.— Un căpitan de artilerie din Franța, e proprietarul unui Cadran solar de buzunar, care e făcut din argint masiv, delicat ciselat și are și o busolă și care a aparținut lui Napoleon I.

Căpitanul a făcut campania marelui războiu, servindu-se de cadran ca un talisman căci nu s'a despărțit un moment de dînsul.

*

Statistica automobilelor.—La Paris s'a deschis zilele acestea al 19-lea salon al automobilelor. Au expus 1213 mărci. Cu ocazia aceasta s'a făcut și o statistică a automobilelor din Franța. Numărul mașinilor în ultimul an s'a ridicat la 500 000 adică la 80 locuitori o mașină; pe când statisticele în celelalte țări au stabilit în Anglia la 70 locuitori o mașină, în Canada la 14 și în Statele-Unite la 7 locuitori.

În această din urmă țară; agricultorii posedă 4 500 000 mașini, camionajul 1 600,000 mașini casele de comerț 900,000, doctorii 150 000 taximetre sunt 110 mii și 90 000 sunt autobuze.

Aceste 7.350.000 mașini care sunt pentru lucru, reprezintă jumătate din numărul total al automobilelor din Statele-Unite.

*

40.000 operații făcute la orbi.— La Berlin a murit bătrânul și renumitul doctor Rotter în vrâsta de 68 de ani. El a fost unul din cei mai renumiți doctori ai timpului.

In cariera s'a medicală a făcut mai mult de 40.000 de operații la orbi.

ASPECTE

Pentru tinerimea de azi...

Marea încăierare a popoarelor, cu noianul ei de suferințe, de mizerii și ticăloșii, avea să aducă,—după afirmațiunile campionilor războinici,—o transformare radicală a sufletului omenesc spre bine și adevăr, câmpiile mortuare ale Europei însângerate trebuind să aibă rolul unui purgatoriu. In virtutea acestei speranțe, ideea măcelului a fost îmbrățișată cu patimă până și de cei mai blânzi—dar blazați—cari simțeau nevoia unei emoțiuni salvatoare.

Războiul a trecut demult. Și generația nouă, frământată în sunet de fanfare, acea generație care la crașele bântuite de ambuscați și surori de caritate, asistase la dezlănțuirea luxurei până la paroxism se găsește astăzi cu mult în urma celeilalte, dela 1914. O furie spre violentări o stăpânește, un dor excesiv de brutalitate și senzualism, o sete imensă de satisfacții immediate și efine.

Și e fatal, ca expresia mentalității acesteia să se traducă printr'un cinism revoltător. Din înălțimea platourilor de foot-bal și din saloanele răsunând a jazz-band, pornește, hohotitor, râsul obraznic al unei tinerimi—mascule și femele—care înnecată, asemeni unui puhoiu, năzuințele și nădejdile neapărat legate de frumusețea celor două zeci de ani ai ei.

Sub greutatea acestui cinism, adesea împrumutat, minunate posibilități sânt prăbușite, visuri de artă și iubire se potolesc înainte de vreme.

Și femeile, mai cu seamă. Tovarășele acestea de iluzii, cu farmecul sufletului delicat și cu parfumul trupului lor, răscolitor, până la nebanie, își impun,—la fața pasionei sincere, — aceeași atitudine de batjocură și neîncredere cu care s'ar întâmpina declarațiile oamenilor politici. Pentru ele, drag-stea imanuă și puternic izbucnind ca un torent de lavă, se distilează grație acelui cinism și capătă consistență diluată a ridicolului flirt.

E păcat. Sânt atâtea dureri infinite în omenire care cer tămăduirea, a atâta nevoe imperioasă de înfrățire și pace, încât sfidarea se condamnă ca o crimă, de neiertat. Este vremea unei reveniri la realitate.

Și realitatea aceasta cere un cuvânt bun, o mână caldă, un râs zglobiu și plin de voioșie, un cinism hohotit care însoțește, de pildă, până departe, pe un biet om care în miez de noapte a avut naivitatea să-și deschidă sufletul plin de iubire unei femei, a cărei inimă bate la ritm impertinent de fox-trott.

G. SPINA

Pentru ameliorarea crizei

O propunere.— Banca Națională să crediteze deadreptul pe comercianți

Cauzele crizei de numerar sânt multiple. Deflațiunea, emisiune redusă în raport cu valoarea bunurilor și depreciere, leului, imobilizarea unui capital însemnat în mâinele sătenilor statul care nu-și achită furnizorii (datorează aproape o cincime din întreaga emisiune monetară) și prodacția precară din ultimii ani ar fi cele mai de seamă.

Pe lângă toate acestea și ca o complectare a lor, Banca Națională a redus și ea creditul pe care-l acorda colorilalte bănci particulare, cu un miliard lei.

Desigur că această măsură are în fond un scop foarte bun, acela de a opri specula intolerabilă fie care aceste bănci o făceau cu împrumutul capitalului astfel obținut, primindu-l cu dobânda de 7 la sută pe an și oferindu-l comercianților cu 3 la sută pe lună, adică 36 la sută pe an.

Rezultatele acestei reduceri de credit dus însă la o agravare a crizei de numerar, la urcarea colosală a dobânzilor (4 și 5 la sută pe lună), și la consacrată la scumpirea traiului.

*

Cu toate că nu de soluționarea acestei chestiuni depinde rezolvirea complectă a crizei monstare a cărei tendințe se manifestă din ce în ce mai grav, trebue totuși găsit mijlocul prin care «miliardul» Băncei Naționale să reintre în condițiuni favorabile în circulațiune.

In acest scop Direcțiunea Băncii Naționale are suficiente posibilități ca să-și utilizeze creditul în folosul general, impedicând specula ce se face cu dobânzile și colaborând la lupta pentru eftenirea traiului.

Printre acestea, propunem de a se acorda împrumuturi direct comercianților, primind în schimbul sumelor avansate, garanții reale și în condițiunile ce se vor fixa de Direcțiune.

Consecințele ar fi satisfăcătoare: s'ar înviora puțin piața comercială, ar face să crească numărul tranzactiilor, stimulând producția și înlăturând camăta cumplită ce se practică azi pe o scară atât de întinsă.

*

Este numai o întrebare: Vor înțelege negustorii (e cam riscat, că pe lângă interesele lor personale, ei mai reprezintă și o funcție socială; adică, nu vor căuta ei să profite în dauna populațiunei de acest avantaj?

Nu putem anticipa, mai ales că împrejurările în care se practică azi comerțul, nu ne îndrituesc la prea multe speranțe. Răul care se manifestă prin acea cupiditate nescsabilă de îmbogățire rapidă și fără muncă, se poate paraliza. Banca Națională în unire cu organele statului vor trebui să instituie mijloace de selecționare și control pentru comercianții cărora li se oferă creditul pentru ca binefacerile sale să ușureze în primul rând soarta celor mulți și nevoiași. Și în acest scop măsurile luate de guvernul francez pentru combaterea speculei, pot servi ca pildă.

I. F.

Cine acuză...

La orice ocazie, presa partidului liberal reeditează șantajul acusației de trădare adusă d-lui C. Stere, și utilizează răsuflata expresie: omul „Luminei". Vajnicii patrioți vintiliști nu pregetă să consdere drept crimă apariția ziarului „Lumina" în timpul ocupației germane.

Dar iată acum că excelentul confrate «Cultura Poporului» din Cluj ne aduce o informație picantă. Oficiosul vintilist din capitala Ardealului, ziarul «Infrățirea» și-a luat ca prim-redactor pe d. Karnabatt.

Or, d. Karnabatt a scris la «Gazeta Bucureștilor», ziar scos de autoritățile germane, pe vremea când d. Stere scotea ziarul românesc „Lumina". Ba ceva mai mult; liberalii au făcut ca d. Karnabatt să fie condamnat la 10 ani recluziune, pe motiv de înțelegere cu inamicul.

Noi știm că prin condamnarea aceasta nu s'a făcut operă de justiție, ci numai o mizerabilă răzbunare. Dar liberalii sunt îngrijați a considera pe d. Karnabatt mai „trădător" decât pe d. Stere, fiindcă primul a fost înfierat prin justiție, pe când ultimul numai calomniat în chip gratuit.

Și în timp ce liberalii calomniază mereu pe d. Stere, își scriu ziarele de partid cu pana condamnatului Karnabatt. Poate că însuși fostul redactor al «Gazete. Bucureștilor» a tunat și fulgerat, sub anonimat, contra... omului «Luminei»!

Iată sinceritatea și autoritatea morală a liberalilor care acuză în numele patriotismului integral...

Z.

Cetiți „Opinia"

CATE-VA NOTE

Funcționarii publici au ținut o formidabilă întrunire, arătând că nu mai pot răbda foametea la care-i condamnă politica vintilistă.

Față de aceasta, d. Vintilă Brătianu studiază modalitatea.. de a declara bolșevici pe toți funcționarii.

* * *

Administrația liberală este extrem de originală, cel puțin în ce privește Basarabia.

Se anunță că șeful corpului de jandarmi și directorul general al Siguranței s'au întrunit la Chișinău cu inspectorii școlari, discutând asupra... activității extrașcolare.

Activitate extrascolară cu jandarmi și poliție, e cel puțin original!

Nu mai rămâne decât ca profesorii să reorganizeze jandarmeria, iar preoții să supravegheze brigăzile de siguranță...

* * *

Un amănunt care n'a fost relevat, — de la gulaiul guvernamental din Socola, pentru serbătorirea refacerei Iașului.

Civilizat cum îl știm, consilierul nostru agricol, d. Bastache, a oferit un vas de vin nou. Acelaș cadou a fost făcut și de d. Zipa, cunoscutul podgorean liberal cu greutate.

Vinul d-lui Bastache era așa de bun încât, la banchet, vasul a fost băut cu drojdii cu tot...

Cum e organizat furtul modern

INMULȚIREA SPARGERILOR.- INSUFICIENȚA POLIȚIEI.- ROLUL FINANCIARILOR SUSPECȚI.

Furturile și spargerile s'au înmulțit după războiu aproape în toată lumea. Situația dela noi e bine cunoscută: se comit nenumărate hoții care rămân nedescoperite. Insuficiența tehnică și numerică a personalului polițienesc s'a dovedit în atâtea rânduri încât s'a simțit nevoia unui serviciu de siguranță particular și s'au înființat societăți speciale de supraveghere.

Faptele acestea însă nu se petrec numai la noi. Aproape pretutideni în Europa se constată o sporire a furturilor comise mai ales prin pătrunderea în apartamentele nelocuite. Și loviturile pe cari le dau acum hoții din marile centre, se ridică la sume foarte importante.

Un articol din «Le Temps» asupra acestei chestiuni arată că marele număr de răufăcători se datorește amnistiei, care a readus în circulație numai la Paris peste douăzeci și cinci de mii de individi suspecți.

Poliția a avut mult de lucru pentru curățirea orașului și dacă n'a izbutit de cât în parte, cauza trebue căutată în micul număr de agenți de care dispune Parisul. In adevăr, cele trei brigade de siguranță nu dispun de cât de 250 oameni în serviciu, la care se adugă 10400 gardiști pentru o populație de 5 milioane.

Supravegherea e greu mai ales azi când hoții întrebuințează metode ingenioase și găsesc

(Continuarea în pag. II-a)

PĂRERI LIBERE

O operă... „de mare valoare"

D. BRĂTESCU-VOINEȘTI ȘI PIESA «PACAT» A D-NEI LUCREȚIA PETRESCU

Academia Română a dat la lumină de curând o serie de broșuri, conținând diferite comunicări ce i s'au făcut în sesiunile precedente de unii din Membrii săi, între cari și vina intitulată: «O operă de mare valoare», de I. A. Brătescu-Voinești, care e și Vice-Președintele acelei luminoase instituții. Un asemenea titlu trebuia pertinamente să escite curiositatea obicinuiților cetitori ai publicațiilor academice, și de aceea, oricine a pus mâna pe acea broșură, a trebuit s'o cetească fără răgaz — întru-cât, în epoca noastră, de goji cu totul altfel decât cele literare ori intelectuale, anunțarea ivirei unei opere «de mare valoare» cu alte cuvinte ale unei «capod'opere», este un eveniment extraordinar cași ivirea pe cerin a unei «stele cu coadă».

Am cetit dar și eu, repede și în întregime comunicarea în chestie;— dar, precum Cometa lui Falk a surexcitat odinioară o lume întreagă, pentru ca la urmă să'și bată cu toții joc de profeția astronomului neamț, tot așa o desilusie abraș m'a copleșit, când am constatat că opera de care e vorba, din cele ce comunică Vice-Președintele Academiei, Directorul Camerei Deputaților, fostul Director general al Teatrelor din România și acum Membrul în Comitetul de lectură teatral din București, —pare a fi dacă nu o «operă de nici o valoare», dar cel puțin ceva care se poate asamana cu un fel de legumă verde ce se prezintă la masă bine tocată, mai ales primavara, cu garnitura de ouă răscoapte.

Dar să lăsăm să vorbească d. Brătescu,—în rezumat, bine înțeles, spre a nu-i reproduce «opera D-sale întreagă:

«Cetise vr'o două ceasuri manuscrise trimise de Editura Cartea Românească, care fură găsite toate fără nici o valoare... Obosiți ca după un drum lung, trecu în altă încăpere și se apucă de timplărie, căci d-sa știe a mânui barda și geaiăul ca și condeiul la perfecție, ceia ce'i făcu să simtă imediat «cocoșii» îndreptându-se peste suflet un «val de fericire». Această însă nu'i ținu mult, căci cineva, o *cocoană*, îi bate la ușă...

Cucoana e de înfățișare modestă, nu cum credeți D-voastră... «dar e simpatică». O poftește în biurou, îi oferă un scaun, și așteaptă... să-i solicite, desigur, după aparență un post de *dactilografă* la Camera. Când colo... D-na scoate ceva din manșon! E un sul... o *piesă de teatru*!

—«Vai! să exprimă dl. Brătescu, e mai grav decât bănuiam». Pe lângă clitul de zeci de manuscrise—necetite—ce'l avea D-sa pe birou—și care își așteptă rândul de câteva săptămâni—poate și luni chiar, mai hodoronc-tronc încă unul...

Doamna adaugă cu emoție: «E o dramă în 3 acte și 1 prolog (care cuprinde 2 tablouri) pe care a cetit'o și Dl. Davila, și... i-a plăcut (piesa); a mai cetit-o și Dl. Director general al Teatrelor, și i-a plăcut și D-lui (tot piesa). Și, dl. Director general, după ce i-a plăcut (piesa) i-a zis autoarei:

— Mai du-te și la dl. Brătescu, ca să i placă și D-sale (piesa).

După ce s'a retras d-na, dl. Brătescu nu s'a întors imediat la barda și la geaiăul D-sale, care-i turna în suflet «un val de fericire», nici n'a așezat sulul în maldărul de manuscrise ce-și așteptau cetirea de atâta amar de săptămâni; d-sa a lăsat baltă totul, se pare chiar și cina, și se apucă de cetit,— și ceti pe nerăsuflate întregul sul al cocoanei, «îndemnat de amintirea înfățișărei sale simpatice și seriease», până după miezul nopței, și asta «gâtuit de emoție», la vrâsta D-sale, drept, emoțiele de așa natură sunt adesea sufocante!)—Când, atunci, sfârșind... îi veni să plece în târg, să găsească prieteni inițiați pe la Oteteleșanu sau aiurea și să le împărtășească admirația, care «nu mai încăpea în D-lui!

«Fără a fi o dramă istorică, totuși drama se petrece...în Iași, pe vremea lui Vasile Lupu, în casa Logofătului Bogdan Dragnea Merișanul, și e, atât prin reținerea ei, cât și prin caracterul personagiilor și mai ales prin *glasul lor*, o admirabilă evocare a acelei epoci (care nu e istorică).

Boerul Bogdan un Otelo de altă natură, care nevestei lui, care până atunci i-a dat numai paru dudui... să-i deie, la al cincilea prilej, ce urma să vie numai decât, *un băiat*! că de unde nu, vo ba lui Hamlet: La mânăstire! la mânăstire!...

— Chiu! vai! — ce să facă cocoana boerului? Să plângă roabei sale Tadora, care, ca țigancă mahenchie, ce e cum sunt toți țiganii din toate epocele, îi propune că, de s'a întâmpla ca noua odrasla ce urmează să vie presto-presto, să fie iar o fată, să i-o schimbe că un danci praospăt, pe care l'a dat chiar atunci pe lume altă roabă, «Zmaramda», după care aceasta a și dat ortul popei.

Turai-Vurai, zis și făcut. — și prologul în ambele sale părți se mântuie.

Până aici oricât de admirabil i-o părea d-lui Brătescu lucrul, —dar în Moldova noastră nu-i babă ori moșneag, în orice sat cătun ori mahala, care să nu-ți spuie ori de câte ori le ceri, cel puțin trei-patru povești cu schimbări de copii boerești cu pui de barigadine, cari, pentru a complace boerilor ce'au nevoe să li se perpetueze spița și numele, odată cu transplantarea din albie țigănească în legărul boieresc de mătasă și camfea, puii arămii își schimbă și colorul feței, a trupului și chiar al părului.

S'atunci, boerul Merișanul se exprimă așa către Cucoana lui:

— Băiat! băiat! Văzuși tu, femeie, că și frica e bună la ceva. De frică mi-ai dăruit fe-

(Citiți continuarea în pag. II-a)

Cinema MODERN Astăzi Mercuri 8 Octombrie în Matineuri și seara

Partea 2-a ultima, 8 acte mari

ORFANUL PARISULUI

de Louis Feuillade cu Bout-de-Zan și Mica Youboule. — Tn atrage atenția că această serie se reprezintă numai până Duminica 12 Octombrie și toate serile la ua loc nu se vor m i reprezenta, metrajul filmului fiind extrem de mare

MICA PUBLICITATE

PERDUU buletinul în biroul populației eliberat de comisia IV-a

Il declar nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

Nusin Schehner strada sf. Lazăr 13 Iași.

PERDUT foaia de liberare din armată, eliberata de Regimentul 114 Rădăuți compania 9-a.

O declar nulă și fără valoare în mâinile oricui s'ar afla. — Ilie a Mihai str. Nicolina No. 33.

PERDUT un portmoneu în care se aflau: actul de naștere și Buletinul de înscriere în Biroul Populației, eliberat de comisia disp. 4-a.

Le declar nule și fără valoare în mâinele oricui s'ar afla.—Pincu Segal Piața Hanei

---

DE VANZARE în condițiuni foarte avantajoase, în total sau parcele, un loc în întindere de circa 15.000 metri patrați la marginea orașului, strada Moara de Vânt (Calea Basarabiei). A se adresa D lui avocat A. Dumbravă Iași str. Palat 31 bis.

PERDUT pe șoseaua Țuțora-Sandu, biletul de demobilizare contingentul 1922.

Il declar nul și fara valoare în mâinele oricui s'ar găsi.

PETRU CUȚITARU
Parcelele Noi, Țuțora

CASELE din strădela Seăriei 24 se vând cu 4 odăi, bucătărie, șură, becin, apă.

A se adresa Speranței 8.

DE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii câteva apartamente și subsolari, construcție nouă.

A se adresa la D-na Anaetta Tischler între orele 1-5 Iași Str. Mărzescu 36 etaj.

COMPTABIL bun organizator în comptabilitatea industrială, referințe de primul rang, dorește schimbarea postului actual angajament definitiv după o luna de probă, merge și în provincie, adresa la ziar sub Recont.

150—200 mii lei se caută de luat cu împrumut, ipotecă primul rang.

A se adresa Ghica-Vodă 31

SE CAUTA un băiat și o fată spre imediată angajare la biroul depozitului de ziare din str. Alexandri (vis-a-vis de Primărie).

SE CAUTA plasament pentru 125.000 lei, ipotecă primul rang, în pământ arabil sau vie.

A se adresa avocat Const. Marino str. Gh. Mărzescu 13.

DACTILOGRAF(Ă) care să cunoască corespondența română, germană și franceză se angajează de către secția mărfuri a Băncei Moldova.

Asuțe
(Carnete á souche)

toate felurile și mărimile, numerotate și perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALA
Iași, str. Gh. Mărzescu 25

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice și sifilis
Consultații 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

CABINET DENTAR
Dr. Med. H. APTER
Specializat la Berlin în dentistică și boli de gură
IAȘI, Str. Lăpușneanu 32
Cons. 9—12, 3—6

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cizmăriei 39

Doctor L. HEITEL
MAMOȘ
De la clinicele din Berlin Viena, Frankfurt
Boli de Femei și Nașteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3—6 p. m.
Pentru sărăci gratis, zilnic

Cabinetul Doctor
S. Sirota Grosu
în strada Anastasie Panu No. 17 (Piața Halei)
Se execută lucrări în platină, aur și cauciuc, dinți albi fără placă, extracțiuni și plombe fără durere
Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.
PREȚURI REDUSE
Pentru sărăci gratis zilnic.

Farmaciile
precum și toate magazinele găsesc carnete asuțe numerotate și cu preț redus, la
LIBRARIA CENTRALA
Iași, str. Gh. Mărzescu 25

Pentru Autorități
COMANDAȚI
FIRME
cu prețurile pe jumătate, la
IOAN MAX
str. Costache Negri 58

Un triumf al industriei
NOUL-PRODUS AL FABRICEI DE ULEIURI
„OLIVIA“
„KING'S-OIL“
Cel mai bun Ulei veritabil de în dublu fiert, de calitate superioară, garantat pentru orice lucrări de vopsit ca: Dușamele, uși, ferestre, mobile, de lemn și de fier, poduri de fer, acoperemințe și în special pentru ZINKWEISS.
SE GASEȘTE DE VANZARE
(orice cantități) cu preț convenabil la
FABRICA „OLIVIA“ - IAȘI
Intrebuințând acest ULEI după instrucțiunile prescrise de fabrică, veți economisi cel puțin 20 lei la Kgr. de ulei.

VINUL KONYA cu principiile conținute în Kola, Coca, Guaran și Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul și nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilității, maladiilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescențe

LICEUL PARTICULAR DE FETE
„M. Kogălniceanu“ Statizat
— STR. CAPITAN PAUN No. 8 —
Școala asimilată cu școalele secundare de fete ale Statului de gradul II.
Curs de liceu complect, cu opt clase.
Inscrierile se mai fac până la 10 (zece) Octombrie.
Pentru clasa I-a nu se dă examen.
PROFESORII ASOCIAȚI

sprijin bănesc la anumite personagii care trăesc din întreprinderi suspecte.

«Bandele care dau lovituri frumoase au creditorii lor. Nu e vorba de negustorii de vechituri care se ascund prin dughene murdare, ci de capitaliști importanți, care au cont deschis la marile stabilimente de credit. Certați cu justiția ei s'au expatriat aiurea.

Exercitând în America de sud un comerț cu nume rușinos au câștigat mari sume de bani și s'au întors în Franța. Aici, s'au înțeles cu frații lor camarazi mai puțin norocoși. Ei plătesc pe cei care arată apartamentele fără locatari, ei furnizează mănușile necesare pentru a nu lăsa urme, ei procură uneltele perfecționate cu ajutorul cărora se poate sparge așa de bine o fereastră încât din afară nu se poate observa. Dacă lovitura reușește, ei se însărcinează să plaseze bijuteriile și să transporte pietrele prețioase peste graniță.

Dacă șederea în țară a vreunuia din executanți devine prea periculoasă, comanditorii dau sumele necesare pentru o periodă de exil».

Concluzia confratelui parizian este că furtul prin spargere s'a perfecționat și că măsurile de supraveghere trebuesc luate mai întâiu de înșiși cei care locuesc apartamentele ce ar putea ispiti pe rău făcători.

Congresul foștilor combatanți

Un ieșan în fruntea Federației interaliate

Este cunoscută activitatea pe care o desfășoară «Uniunea interaliată a foștilor combatanți», organizație menită să lupte pentru sprijinirea nevoilor acelor cari au sângerat pe frontiri și în acelaș timp să exercite un control asupra diplomației secrete, pentru ca războaiele să fie, pe cât e cu putință, mai rare.

Congresul anului acestuia a avut loc la Londra, în cursul lunei Septembrie și s'au desbătut toate problemele în legătură cu situația politică mondială, unde desigur că foștii luptători au dreptul cel dintâi să-și spună cuvântul.

Delegația română, s'a prezentat în mod remarcabil și a avut cinstea să delege trei membri ai ei ca raportori în trei din cele patru comisiuni ale Congresului: a păcei, propagandei și organizării.

Președinte al Federației interaliate a fost ales Colonelul Muller, un american energic, fost membru al comitetului Davves și intim al președintelui Statelor Unite; vice-președinte al Federației, cu unanimitate de voturi, a fost reales concetățeanul nostru, tânărul avocat Aurel Ianculescu, actualmente stabilit la Paris unde își prepară doctoratul în drept.

Este desigur îmbucurător pentru noi acest fapt care dovedește că în afară de conferințele politice, unde curtoazia impune alegerea ori cui, oriunde, (cazul d-lui Duca în fruntea comisiunei dezarmării la Geneva) elementele valoroase își găsesc, cu sinceritate, locul cuvenit.

Congresul viitor va avea loc la Roma.

Citiți „Opinia”

„OPINIA“ IN ȚARĂ

DOROHOI

De la li eu.— D. Eul. Procopovici, a fost numit de către ministrul școalelor, directorul liceului «Gr. Ghica» din localitate, în locul părintelui Furtună numit director la seminarul din localitate.

Nu trecuse nici o săptămână și ordinul este revocat, numindu-se d. Botezatu directorul liceului.

Însă nici acesta nu avu o soartă mai bună, căci peste puțin timp fu numit din nou părintele Furtună.

Nu înțelegem deloc acest joc «uite popa, nu e popa».

Așteptăm o explicare.

Sportive.— Echipa «Hakoah» Dorohoi a disputat în ziua de 4 cor., un match de foot-ball cu echipa «Hanețer» din Botoșani.

Rezultatul 1-1 — Raport de Corner 6-2 în favoarea Dorohoenilor.

Botoșănenii și-au adus și elemente străine. «Hakoah» a desfășurat un joc frumos.

Seara a avut loc un banchet. Au toastat d-nii Samoil Segal, Aizic Șteifer, Teocleanu și Caspu pentru prosperarea soc. «Hakoah».

Nep.

Expozițiile zootehnice și de industrie casnică din Moldova

DOROHOIU

Cu o deosebită solemnitate, în ziua de Duminică 5 Octombrie cor., în sala de instrucție a regimentului 29 infanterie, în prezența autorităților militare și civile, a avut loc deschiderea primei Expoziții Agricole și de industrie casnică din județul și orașul Dorohoi.

După oficierea unui serviciu religios au luat cuvântul preotul Enescu, Eduard de Barbare de Wesenbeck țărănist naționalist, Ștefan Luscar prefectul județului, Ionel Pillat deputat, G. G. Tomazin primarul orașului etc.

Dela orele 12 p. m. a început vizitarea expoziției, aranjată cu foarte mult gust.

Sunt aranjate peste 50 pavilioane, fiecare comună din județ, își are separat un pavilion împreună cu monografia comunei respective.

Sunt expuse covoare românești, cuverturi, saloane țărănești, căsuțe țărănești splendid lucrate, lăicere, prosoape, probe din tot felul de cereale de lemne de păduri, olării, sculpturi, mobile produsele fabricei de Tăbăcărie, săpun și lumânări «Dorholul» produsele fabricei de pălării Leib Rapaport, a cofetăriei Anton Muller, Librăria și Tipografia Bercovici, lucruri de mână lucrate la școala profesională din localitate etc. etc.

Muzica regimentului 29 Inf. cântă tot timpul. Au sosit foarte mulți vizitatori străini. Se dă ca sigur știrea că expoziția va fi vizitată de d. Constantinescu ministrul agriculturei și de d. dr. Angheleșcu ministrul Sănătății. Ziua de 5 Octombrie 1924, va rămâne desigur neuitată pe veci, prin organizarea unei astfel de sărbătoare cu adevărat națională economică. Meritele organizatorilor sunt mari.

Le urăm izbândă desăvârșită în scopul ce urmăresc. NEP.

VASLUI

După cum am anunțat la timp, din inițiativa d-lor: prefect Rășcanu și medic veterinar Moșat, a fost organizată la Vaslui prima expoziție zootechnică de după războiu.

Expoziția a avut loc Duminică pe platoul regimentului 25 inf., —teren foarte bine amenajat în acest scop — cuprinzând secții de: armasari, noateni, mânzi, tauri moldovenești și de rasă străină, vaci moldovenești, berbeci, păsări, etc., proprietatea harnicilor crescători din județul nostru.

Camera de Comerț din Vaslui prin d-nii: Alexandru Dimitriu președinte și Iancu Leibovici vice-președintele Camerei —pentru a stimula pe sătenii— au dăruit ca premiu: un plug, o șișcă și un premiu în numerar.

Prefectura a pus la dispoziția vizitatorilor o camionetă ca mijloc de transport, în mod gratuit.

La ora 10 jum. sosesc autoritățile locale împreună cu delegatul ministerului d. Iliescu, precum și invitații.

Careul frumos ornat și decorat unde este instalată expoziția e tixt de vizitatori.

Comisiunea Zootechnică trece în revistă exemplarele aduse spre premiere, procedând la clasarea acelora care întrunesc condițiunile de premiare.

La ora 1 a avut loc în vastul salon al societății «Valea Racovei» un banchet la care au luat parte membrii comisiunei Zootehnice, expozanții și un număr de invitați.

AUR.

Pentru ușurarea crizei financiare

Propunerea industriașilor de a se face o nouă emisiune garantată cu obligațiunile Creditului Industrial, a fost respinsă de d. Vintilă Brătianu.

Dsa e de părere a se emite obligațiuni ale acestei Instituții ce care le va imobiliza la Casa de Depuneri și Ministerul de Finanțe și crede că foarte curând publicul va căpăta încredere în aceste obligațiuni.

Pentru o ameliorare momentană a crizei Ministerul de Finanțe a pus la dispoziția Băncei Naționale 400 milioane lei pentru a mări prescomptul băncilor.

De asemenea a mai pus la dispoziție suma de 700 milioane lei, din care se vor plăti diferite industrii furnizoare ale Statului.

Deși acestea sunt insuficiente, se speră totuși că o ușoară ameliorare se va produce, mai ales dacă promisiunile d-lui Vintilă Brătianu că foarte curând va mai pune la dispoziție importante sume, se va traduce în fapt.

x Întrucât prin desființarea regionalei R. M. S. din localitate pe data de 1 Ianuarie, frumosul palat din strada Coroi va rămâne liber, mai multe autorități locale strâmtorate în imobilele pe care le ocupă, au și luat măsuri pentru a interveni pe lângă Ministerul de finanțe ca să li se cedeze acest local.

Rămâne de văzut dacă Ministerul de Finanțe nu are alte intenții pentru utilizarea acestui local.

---

ciorul l...

In actele următoare dandul a devenit boer-mare și prinde chiar naravuri... boerești. Când se culcă sara, cere ca ceaiul obișnuit, să i-l aducă la pat, în odaia lui, Crisemda, servitoareroabă, orfană, care a fost crescută din milă, la Curte (și care nu e alta decât fiica schimbată a cucoanei și a boerului). Dar fiindcă cucoana găsește că așa ceva nu trebue să se întâmple, sfătuită și de Tudora, care a servit-o așa de bine la schimb, toarnă în băutura destinată dandiului-boer Iliaș, un narcotic,—cumpărat de la un baccengiu Armean, care vindea asemenea marfă, odată cu cumașuri de rochii, broderii și alte gătele femeești,—care'l adoarme pe Iliaș... pentru veșnicie!

Și cu aceasta se încheie întreaga tramă, sau urzeală, a întregei admirabile **piese de mare valoare**, care nu e nici macar istorică, nici distractivă nici... *à thèse!* Cu un așa subiect, dialogurile nu se putea să nu fie «antrenante», mai ales că se introdusese într'un act și un Agop caraghioz, care'și recomandă narcotical către cucoane, tocmai când era vorba să se facă o *nuntă*...

Și după ce explică așa d-l Voinești tot rostul întregei piese, de mare valoare, se exprimă apoi; «*Doamnelor și Domnilor*», nu știu dacă am reușit ca să vă tac să simțiți macar o parte *din fiorul ce*,—desigur,—veți simți la cetirea întregei lucrări, dar cotațiunile ce v'am făcut v'au încredințat (de sigur) că ne găsim în fața unei *opere de o mare valoare!* Și nu e o piesă spectaculoase, gen Victorien Sardou, cu lovituri de teatru neașteptate (!), sau cu contraste incredibile (!!), nu e nici o piesă cu tează, gen Brieux, prin care autorul încearcă să biciuiască un rău social; nu e nici o piesă care să zugrăvească conflicte de conștiință rare, sau a cărei cetire să-ți înlesnească mintea spre probleme chinuitoare (!!!), cum sunt piesele lui Ibsen, sau ale lui François de Curel. Piesa *Păcatul* e o dramă familiară, *dar ce minunat făcută... ce măestrit lucrată!* (Și ce operă pur românească, specific românească!.. adăugăm noi)!

Și tot așa înainte,. admirarea Cenzorului Teatrului Național din București își continuă asanalele la adresa autoarei, care a fost mai întâi lăudată de d. Davila, apoi d l Valjean și Ettimiu, în al treilea loc numai descoperită, ca atare, de d. Voinesca-Bățești.

După cetirea unei astfel de comunicări academice, desigur că oricine se așteaptă ca la reprezentarea unei opere de mare valoare, pe scena Teatrului Național, din București, să se producă un entusiasm cum nu s'a mai produs niciodată în acea sală, să se cutremure zidurile de aplauze, să se arunce coșuri cu flori plină scena, să se dezhame caii dela cupeaua autoarei, pentru ca spectatorii entusiasmați să se înhame ei înșiși la cupea etc etc.

Lucrul se pare că nu s'a petrecut tocmai așa; căci, din dările de samă ce unele ziare bucureștene ne dau asupra succesului acestei reprezentări, vedem că specifica calitate ce i se atribue operei în chestie, e aceea de: *bășdiganie*...

Fie!... Dar puțini sunt, desigur, acei părliți de autori ce îndrăznesc să-și trimită scrierile lor la aprecierea atâtor mari maeștri-censori ai dramaturgiei române, pe masa cărora stau săptămâni,—poate luni și ani chiar,—necetite căpiți de manuscrise,—cari să aibă prilejul ce l'a avut, într'o anumită noapte, piesa *Păcatul*, prezentată așa de sfios de o persoană, cu aparența de *dactilografă*, și care era abia la începutul carierei sale dramaturgice.

Sunt oameni cu noroc în lumea noastră, românească,—după cum i-a slujit și d-lui Brătescu-Voinești norocul,—când a calcat scările Academiei, ajungând repede-repede și la Vice-Președinție,—pe baza unei testele de nuvele, cum găsim dealtmintrelea în foile de toate zilele ale copilăriei, și pe cari, se găsesc astăzi scormonitori nesobrăzați, cari să le asemene leit cu altele străine, ca ale lui Gogol și nu mai știm cari alți autori necunoscuți.

E... *păcalul* strămoșesc.

Andrei B. Nicolau

Ultimele informaţiuni

x Tot felul de zvonuri şi-au făcut drum prin ziare, în ce priveşte acţiunea opoziţiei în timpul sesiunei parlamentare, care se deschide în curând.

Se precizase chiar că s'ar fi început unele tratative în care era angajat şi partidul ţărănesc.

Persoane autorizate din conducerea centrală a partidului ţărănesc dezmint orice tratative cu partidul lor. El este hotărât să ducă pe cont propriu lupta viguroasă în contra guvernului liberal.

x *In altă parte a ziarului arătăm că în apropiere de Bucureşti s'a descoperit un depozit de muniţiuni. Având în vedere locul şi împrejurările acestui fapt, pare foarte probabil că e vorba de un depozit făcut în scop de speculă din muniţiile furate de la explozia arsenalului, iar nu de cum de un complot cu tendinţe criminale cum îl prezintă în primul moment spiritele senzaţionale-*

x *PIAŢA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 16,20; la Zurich 2,77 şi jum.*

Devizele în Capitala au notat: Francul francez 9,80; francul belgian 9; francul elveţian 35,48; lira engleză 822; dolarul 183; lira italiană 8; coroana cehă 5,50.

x *Ziariştii Cehoslovaci în Iaşi.* —Prefectura de judeţ a fost oficial informată, că grupul de ziarişti cehoslovaci, soseşte în Iaşi, în ziua de 18 Octombrie.

Recepţia în gară, va fi la orele 9,30.

D. P. Fântânaru, prefect de judeţ, va convoca pe ziariştii ieşeni, pentru a stabili împreună programul de recepţie, a ziariştilor ceho-slovaci.

x *RECURS LA OCTOGENARI.—Criza mare din învăţământ face indispensabili chiar pe veterani.*

D-nii Bărjovanu şi Xenofon Gheorghiu, profesori la pensie, au fost însărcinaţi să predea în laşi la clasele paralele a şcolilor secundare, fiind retribuiţi cu ora.

Ambilor profesori le lipseşte mai puţin de o jumătate de deceniu ca să obţie titlul de octogenari.

Se vorbeşte că I. P. S. Mitropolitul Pimen, simţind criză în cler şi nedorind s'o satisfacă prin scoaterea călugărilor din mânăstiri, este dispus să cheme în activitate pe veneratul econom C. Ştiubeiu, care deşi decanul generaţiei de octogenari (d nii P. Poni, Pandele Zamfirescu, A. Brandia) a condus ca flanc drept ultima serie de excursionişti ai Ateneului din Tataraşi, care au vizitat Basarabia...

x Pe ziua de 1 Octombrie au făcut numeroase înaintări în armată. Din Iaşi putem cita:

La gradul de locotenent: Mihail N. Zapal de la liceul Militar; Codreanu Mihail din Reg. 13 Inf.; Iliescan Octavian Reg. 13 Inf; Ionţă Nicolae de la Spitalul Militar etc.

x La 20 Octombrie se va ţine la Prefectura de judeţ, examenul pentru ocuparea de funcţii administrative, depinzând de ministerul de interne.

Sunt obligaţi a se prezenta şi toţi funcţionarii, aflaţi în prezent în funcţiune, şi cari nu îndeplinesc condiţiile de confirmare.

Comisiunea de examen, se compune din d-nii Fântânaru, prefect de judeţ, ca preşedinte, Marinciu directorul prefecturei şi un delegat al comunei.

x D. Fân'ânaru, «Prefect de judeţ, a suspendat pe d. Alex. Ioan din funcţia de preşedinte a comisiei interimare din comuna Buciumi, până la terminarea unei anchete.

x In trenul ce a plecat astă noapte spre Băiţi, au fost găsiţi un anume Gh. Anghelescu, frînar şi Marica Nicoară, care transportau 22 Kg. spirt rafinat într'o băşică de bou.

A mai fost găsit un anume Isac Saltanciuc, cu două coşuri cu mezeluri, fără a avea vre-o autorizaţie.

Toţi au fost reţinuţi la Comisariatul gării, până la terminarea cercetărilor.

x D. Romulus Voinescu, directorul general al siguranţei, a trecut astăzi prin Iaşi, venind din Basarabia.

D. Voinescu şi-a continuat călătoria spre Bucureşti.

NICI

un cetitor al ziarului „Opinia" nu va rămânea fără un

PREMIU

x In curînd va apare lista complectă a marilor Premii gratuite oferite de z. Opinia.

x IN JURUL UNUI CAZ DE SCARLATINA.—Eri d. dr. Ţatomir, medic comunal, fu înştiinţat că un copil din Şoseaua Nicolina, se găseşte bolnav de scarlatină.

Medicul porni îndată spre casa indicată pentru a se convinge de adevăr şi a lua dispoziţiile necesare pentru internarea copilului bolnav.

*

Medicul pătrunse într'o locuinţă primitivă, ocupată de o familie de ţigani. Văzu copilul şi constată în adevăr, că e bolnav de scarlatină.

Până aci toate au mers bine.

Dar când medicul luă dispoziţia, de a se interna copilul bolnav, toată familia opuse o rezistenţă puternică, nevoind cu nici un chip să consimtă la aceasta. Toate lămuririle d-sale de medic, fură zădarnice.

A trebuit mari forţe poliţieneşti, pentru a se smulge copilul şi a-l interna, în interesul chiar al familiei şi în acel al sănătăţei publice.

x Aseară a sosit în localitate colonelul Hammieres, ataşatul militar francez din Bucureşti, împreună cu d-na.

A fost întâmpinat în gară de reprezentanţii autorităţilor militare şi de d. Sibi, consulul francez.

Azi ataşatul francez va vizita monumentele mai însemnate din localitate.

x Şi în anul acesta, la Conservatorul de muzică din localitate, se vor organiza serate lunare. De astă dată, programele acestor serate vor fi şi mai complecte.

Cinema ELISABETA

Astăzi Marţi 7 Octombrie 1924 în Matineuri şi seara

Seria 2 ultima. 7 acte 7.

TARAS-BULBA

Dramă de mare spectacol de M. GOGOL.

Supliment la program: Celebra creaţie în 2 acte ZIGOTO LOGODNIC

Rugăm reţineţi biletele din timp spre a se evita aglomeraţia.

EDILITARE

Scandalul cu ridicarea gunoaelor continuă. Căruţele, câte mai sunt, nu iau gunoaele de pe la case. Ele au ordine de la pristavi să meargă prin anumite străzi şi pe la anumite case. In colo şeful de căruţă, nici nu vrea să audă.

De geaba îl strigi: şefule, şefule! Nu te aude.

In schimb, se văd pe străzi alţi şefi, de tărăboanţe! Aceştia primblă câte-va gunoae de la un loc la altul.

Or, dacă chemi pe vre-unul să-ţi ia gunoaele, el răspunde: «Dai baeşiş, le iau, dacă nu, nu. Eu nu sunt plătit».

Probabil face de plăcere meseria asta.

Intrebare: Ce e cu gunoaele? Unde să le mai depună ţoamenii?

Din curte nu le ia nimeni, a le pune în stradă nu e voe. Atunci!? Nu era mai bine când Primăria avea câte-va lăzi în anumite locuri? N'ar fi bine oare să revenim la acele timpuri arhaice!?

V.

x JUDECIARE.— Eri în faţa Tribunalului secţiunea doua, sub preşedinţia d-lui Răzeanu asistat de d. supleant Matasaru, s'a desbătut o speţă foarte interesantă. D-na Ana Stoica a cerut Tribunalului ca să oblige pe d. avocat Neilu Ionescu cu care întreţinuse câţiva ani legături, de pe urma cărora au rezultat trei copii, să-i plătească suma de 500000 lei drept daune.

D. avocat C. Simionescu, din partea reclamantei, a susţinut temeinicia cererei, argumentând că Justiţia nu trebue să vadă în asemenea acţiuni o încercare piezişă de a deroga de la principiul care opreşte în legislaţia noastră căutarea paternităţii, ci o justă despăgubire pentru daunele morale şi materiale suferite de femeea care, în urma unor precise promisiuni de căsătorie, a renunţat la situaţia ce avea mai înainte şi a urmat pe bărbatul care, la urmă, nu şi-a respectat făgăduinţa.

In sprijinul acestei argumentări avocatul reclamantei a invocat o jurisprudenţă a Curţei de Casaţie care tranşează chestiunea chiar şi atunci când voinţa femeei n'a fost captată cu promisiuni, ci a fost dată în mod liber şi hotărât, acordând dreptul la daune şi în cazul «culpei comune».

Pârâtul neprezentându-se în instanţă, deşi fusese citat pentru a răspunde la interogator, Tribunalul interpretând conform legei această lipsă ca o recunoaştere a celor alegate de reclamantă, a admis în parte acţiunea obligând pe d. Neilu Ionescu să plătească d-nei Ana Stoica suma de 250000 lei daune şi 2000 lei cheltuieli de judecată.

x Primul ministru român d. Ion Brătianu a sosit Luni la Viena. D-sa a conferit cu cancelarul Seipel şi a fost primit în audienţă de preşedintele republicei austriace.

Marţi seara s'a dat un dineu de gală, la care s'a toastat pentru regele şi ţara românească.

x BIBLIOGRAFIE. — Au apărut:

— «*Revista Ştiinţifică V. Adamachi*» volumul I, No. 4, cu admirabile studii şi informaţiuni ştiinţifice de d nii dr. C. Parhon, Petre Bogdan, C. Bedreag, C. Lariteanu, N. Gavrilescu, P. Cherebeţiu, C. Motaş, Gh. Dornescu, V. Pascariu, B. Zeckerman, G. Siadbey, V. Zăhărescu, V. Mârza, R. Demetrescu, C. Cojocariu etc. etc.

— «*Gândul Nostru*» anul III, No. 6—7, cu literatură, cronici şi recenzii de A. Lascarov-Moldovanu, Emil Băbulescu, Sandu Teleajen, C. Zancu, Adrian Pascu, I. Ciorănescu, G. Vlădescu, A. Păunescu etc.

— «*Noua Maternitate*» anul II, No. 18, cu articole de dr. S. M. Cohl, dr. B. Şaoira, dr. Goldenberg Gerson, Wegener etc.

x D. Traian Alexandrescu, unul dintre cei mai sârguitori funcţionari ai Administraţiei Financiare şi-a înaintat demisia din postul ce ocupa la serviciul personalului.

D-sa a ocupat un serviciu particular, din care să poată trăi.

MINISTERUL JUSTIŢIEI
Comisiunea de naturalizare

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea şi pierderea naţionalităţii române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre ştiinţa acelora cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispoziţiunilor art. 23 din zisa lege.

Domnule Preşedinte,

Subsemnatul Margos N. Hazarian supus armean domiciliat în Iaşi str. I. C. Brătianu No. 181, cu onoare vin înaintea Dv. a vă depune alăturatele acte şi anume: 1) Declaraţia de renaştere la supuşenia străină autentificată de Trib. Iaşi Iaşi secţia 3-a sub No. 4623 6 | IX | 923; 2) Certificatul No. 8015 din 2 | IX | 923 eliberat de prefectura poliţiei Iaşi, din care se arată că am bună purtare; 3) Certificatul No. 25911 din 7 | IX923 eliberat de Primăria comunei Iaşi din care se arată că am o bănă conduită în societate, rudă adu-vă să bine-voiţi a dispune ca pe baza actelor menţionate mai sus a mi se admite şi mie încetăţenirea şi considerându-ca supus statului Român şi a mi se elibera tot odată un certificat constatator că am depus actele menţionate mai sus. Primiţi vă rog respectul meu.

(ss) *Margos N. Hazarian*

CETIŢI
„OPINIA"

Cum se face plata pământului
EXPROPRIAT

CALCAREA DISPOZIŢIILOR LEGII.—SATENII URMARIŢI ŞI EXECUTAŢI DE PERCEPTORI.—CE SE PETRECE IN SATELE DIN JUDEŢUL BOTOŞANI

Băluşeni-Botoşani. — O mare nemulţumire domneşte printre locuitorii acestei regiuni împotriva felului cum anumiţi agenţi ai fiscului înţeleg să execute dispoziţiile ministeriale privitoare la plata pământului expropriat.

Legea agrară a hotărât ca plata loturilor de către sătenii împroprietăriţi să se facă în timp dd 20 ani. Guvernul, şi în special ministrul de finanţe, fiind provocat de deputaţii opoziţiei, a declarat că sătenii nu vor fi urmăriţi sau siliţi la achitarea totală a pământului primit. In acest sens s'au dat circulare care ordonau ca prin afaceri, ţăranii să fie convinşi să-şi plătiască cât mai curând loturile acum, când banii sunt efiini. Dar nici într'un caz să nu fie siliţi la această plată, pentru care legea i-a îngăduit 20 de ani.

In practică se întâmplă însă contrariul, cel puţin în unele părţi ale judeţului nostru.

Contrar legii, declaraţi lor ministeriale şi tuturor dispoziţiunilor, mulţi perceptori fac abuzuri, urmărind şi sechestrând averile ţăranilor pentru plata integrală a loturilor cu care au fost împroprietăriţi.

Peste 100 de săteni din Băluşeni sunt urmăriţi, şi li s'a sechestrat averea constând din vite, recolte, sau lucruri din casă Perceptorul circumscripţiei Cristeşti, însoţit de agentul fiscal V, Huţanu şi de gurzii comunali au sechestrat zilele trecute cireada întreagă a satului Drăgşini, Factorului poştal Gh. Chitaru i s'a luat de acasă, în plânsetele nevestei şi copiilor, o vacă, singura nădejde de hrană a acestei familii.

In alte sate, ţăranii au dus la oraş popuşoiul strâns pentru iarnă şi l-au vândut cu preţuri derizorii ca să poată scăpa de urmăririle perceptorilor.

D. administrator financiar de Botoşani ar trebui să cerceteze şi să ia măsuri pentru respectarea legii.

C. K.

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc
din primele începuturi şi până 1923

de *EM. AL. MANOLIU*

Stagiunea 1850-51

TURNEUL LUI MILLO PRIN AMBELE PRINCIPATE.— MARELE SUCCES INREGISTRAT LA BUCUREŞTI

Atât Millo cât şi Delmary erau amândoi sub o umbră de privighere din partea lui N. Suţu, căci liberalismul Domnitorului nu încadra cu rigorile regimului trecut, aşa că supravegherea din partea cenzurului nu mai putea să aibă însemnătatea şi nici latitudinea de sub Mihai Sturza. Totuşi în acord tustrei, au luat măsurile cuvenite pentru pregătirea intrării stagiunei 1850-51.

Teatrul Naţional şi-a deschis porţile la 15 Octombrie 1850 cu piesa *Solomon, împăratul Iudeilor* şi a urmat conform programului anunţat patru-zeci de reprezentaţii cu mai multe reluări din repertorul vechiu ca: *C. C. Chiriţa. Tuzu Calicu Baba Hârca, Don Cezar de Bazan* etc. Multe din acestea au fost însoţite şi de cânticele comice, ori de piese în un act pentru complectarea spectacolelor.

Buna îndrumare a personalului artistic pe lângă care a contribuit foarte mult şi curentul favorabil în public pentru teatrul Naţional, a dat lui Millo încrederea de a se pune în fruntea trupei moldoveneşti oa să facă în vară un turneu artistic prin ţară, ba chiar să treacă de la Focşani graniţa şi în Muntenia.

Ştirea aceasta s'a răspândit repede în toate oraşele, şi toate să aşteptau cu mare bucurie să fie vizitate de actorii teatrului din Iaşi.

Scopul lui Millo fără îndoială a fost de laudă şi rezultatele chiar peste aşteptare de mari. N'a putut să se oprească în toate oraşele, căci îi se raportase lipsa totală a mijloacelor de a improviza măcar o scenă, aşa că trecerea prin ţară a fost de scurtă durată. Ajungând însă la Focşani, a fost oprit să treacă în Muntenia, probabil din cauza unor intrigi ţesute de oamenii de meserie şi a trebuit să joace în Focşani vre-o 15 reprezentaţii într'un teatru improvizat în aer liber.

La 26 Iulie primind însfârşit învoirea de a trece în principatul vecin, plecă deadreptul la Bucureşti; aceasta după cât s'a putut afla, prin intervenţia însă şi a domnitorului Muntean Barbu Ştirbei care a luat cunoştinţă de protestele energice ale ziarelor din Iaşi faţă de această oprire.

Prima reprezentaţie a trupei moldoveneşti cu Millo în frunte ce s'a dat în capitala Munteniei, a fost cu piesa *C. C. Chiriţa în Iaşi*, căreia i-a urmat în cea mai mare parte a spectacolilor jucate, piese numai originale, repetate de câte două şi trei ori chiar după cererea stăruitoare a publicului.

Intre acestea sunt: *Doi morţi vii, Tuzu Calicu, Cei doi urşi* cum şi *Baba Hârca*, care a mişcat Bucureştiul întreg şi a făcut ca boerii să-şi lese trebele dela moşii, ca să vie în capitală să vadă pe Millo şi pe actorii moldoveni. Insuşi domnitorul şi Doamna n'au lipsit de la unele reprezentaţii date de Millo şi trupa de sub conducerea sa.

Terminând ciclul reprezentaţiilor anunţate pentru Bucureşti, Millo cu artiştii săi: Luchian, T. Teodoriu, Panaite Neculau, Al. Evolschi ş. a. cum şi artistele Gabriela, Smarande Merisescu, Nini Valery, Dimitriu etc, au plecat, entuziasmaţi de primirea ce o avură în capitala Munteniei şi în drum mai fură solicitaţi ca să treacă şi la Brăila, unde a dat vre-o trei reprezentaţii, iar de acolo au trecut la Galaţi.

MAGAZINUL

CRISTAL

PIAŢA UNIREI

s'a redeschis cu un bogat sortiment de sticlărie, porcelanuri, faianţă, olărie emailată, tacâmuri de alpaca, Becuri electrice, articole de menagiu şi obiecte pentru cadouri

PREŢURI REDUSE

Purtaţi numai renumitele tocuri şi tălpi Berson

fiind eftine, durabile şi plăcute la mers.

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115

Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.

Se primesc boli interne şi nervoase (excluse bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.

Ultima oră

Situatia în Anglia se clarifică astăzi

Primul ministru va propune Regelui dizolvarea parlamentului. -- O remaniare a guvernului francez? -- Un depozit clandestin de munitii lângă bucureşti

Descindere lângă Bucureşti

Un depozit clandestin de muniţii.-- Numeroase arestări

Bucureşti. — Autorităţile Capitalei au fost înştiinţate că un complot s'a urzit în apropierea oraşului.

Un numeros personal din Siguranţă şi Jandarmerie a plecat aseară cu automobilele, având ca destinaţie comuna Slobozia-Dinceni, la 15 Km. de Bucureşti.

Astă noapte la ora 2 s'a comunicat în Capitală că, în ziua comună, a fost descoperit un depozit de arme şi muniţii, şi că s'au operat numeroase arestări.

Cercetările au continuat la tot cursul nopţii.

Alte amănunte încă n'au putut fi aflate.

Accident

Bucureşti. — Constructorul poştal Ioniţă Dobre, vroind să se suie într'un tramvai, pe strada Polizu, a făcut o mişcare greşită şi un colţ al hainei i-a fost prins de roată. Dobre a fost târât câţiva metri până când tramvaiul a fost oprit.

Cu o rană mare la cap şi câteva coaste rupte, a fost transportat la spitalul Colţea.

Moneda metalică

Bucureşti. — Cu vaporul «Freyc net» a sosit la Constanţa un nou transport de monedă metalică, dela monetăriile din Franţa.

Procesul de evacuare

contra Teatrului Popular

Bucureşti. — Ad-torul sechestru al imobilului din Bulevardul Elisabeta No. 27, proprietatea societăţii austro-ungaro-române, a chemat în judecată pe Directorul Teatrului Popular pentru evacuare, pe motiv, că direcţia depunând chiria, n'a depus şi sporurile respective conform nouei legi.

Tribunalul Ilfov, secţia II, a respins eri acţiunea de evacuare.

Conflictul anglo-egiptean

Bucureşti.— D-l Macaonald a făcut cunoscut primului ministru egiptean Zalul-Paşa, ca este imposibil a retrage trupele engleze din Egipt, de oare ce ele apără Canalul de Suez,

Zaglul-Paşa a propus ca Societatea Naţiunilor să fie însărcinată cu protejarea acestui canal.

D-l Macdonald a respons propunerea sugerând încheerea unei alianţe anglo-egiptene.

In fine, Zaglul-Paşa a răspuns că nu poate fi vorba de o astfel de alianţă, mai înainte ca trupele engleze să părăsească Egiptul.

Tratativele franco-germane

Bucureşti.—La conferinţa economică franco-germană, d, Ferrg a expus teza franceză, arătând că Franţa nu poate acorda în bloc regimul naţiunei celei mai favorizate.

Sinucidere

Bucureşti. — D-na Ştefania Gh. Iancu din strada Stănescu No. 10, în urma unei certe familiare a înghiţit o soluţie toxică.

Sinucigaşa a fost transportată la spital,

Remaniarea guvernului francez?

Bucureşti. — In cercurile politice din Paris se discută probabilitatea remanierei cabinetului Herlot, în sensul unei orientări spre dreapta.

Ar fi vorba ca d. Barthou să ia departamentul externelor.

Procesul Bacaloglu Rosenthal

Bucureşti.-La Tribunalul Ilfov, s'a judecat eri apelul în chestia agresiunei comisă de Sandy Bacaloglu asupra ziaristului Rosenthal. Procedura nefiind completă, procesul s'a amânat pentru ziua de 25 Noembrie.

Furt şi incendiu

Operaţiile unor hoţi la Hârşova

Galaţi.— La magazinul de manufactură al lui Dumitrachi Mamulea din Hârşova, hoţi necunoscuţi s'au introdus înlăuntru prin spargere şi au furat mărfuri în valoare de circa jumătate de milion lei.

Pentru a şterge ori ce urmă, hoţii au dat foc prăvăliei.

Au intervenit la timp pompierii şi au localizat incendiul.

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB IAŞI
Birou de Notariat
Iaşi, Sft. Sava No. 14

D-r N. LAZAR
Şef de lucrări la Facultatea de Medicină şi
Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice
SIFILIS, BOLI VENERICE ŞI INTERNE
Tratament antisifilitic cu Neo salvarsan, Săruri de Mercur şi Bismuth
Consult. 1—3 p. m.
Iaşi, Strada Tăutu No. 4

ASTAZI SE DECIDE SITUAŢIA IN ANGLIA

D. Mac Donald va propune Regelui dizolvarea parlamentului

Consiliul englez de miniştri, a ţinut o şedinţă de 2 ore. S'a examinat atitudinea de luat faţă de votul de neîncredere propus de partidul conservator, în afacerea Campbell.

Guvernul va opune cu străşnicie rezistenţă, atât conservatorilor cât şi liberalilor, de oarece votul conservatorilor cât şi amendamentul propus de liberali, sunt aproape acelaş lucru.

*

Probabil astăzi guvernul va fi pus în minoritate în Camera Comunelor; iar d. Macdonald va cere regelui dizolvarea parlamentului.

Fruntaşii laburişti presupun că alegerile vor fi precipitate.

*

D. Loyd George, într'un discurs ţinut la Laicester, a declarat că marea majoritate a partidului liberal va rămâne credincioasă d-lui Asquith când acesta va propune o moţiune în parlament.

Conservatorii aşteaptă şi ei dizolvarea.

*

Ziarul «Times» scrie, că alegerile sunt inevitabile, dar este încă oarecare nesiguranţă în privinţa atitudinei pe care vor lua-o liberalii.

«Westminster-Gazette» scrie că alegerile vor avea loc la 8 sau 15 Noembrie.

In jurul fraudelor de la Teatrul Naţional

Trimiterea în judecată a d-lui Livescu şi a celorlalţi

Bucureşti. — Eri s'a dat ordonanţa definitivă pentru trimiterea în judecată a autorilor fraudelor de la Teatrul Naţional din Capitală. Instrucţia a ţinut aproape un an de zile şi a fost condusă de judecătorul Papadopol.

Sunt trimişi în judecată domnii: Ioan Livescu, fost subdirector general al teatrelor, Gh. Gh. Pădure, fost şef contabil, Pisculescu, fost casier şi Gh. Nicolae, şeful atelierului de tâmplărie.

Cei trei dintâi sunt acuzaţi că prin uneltiri şi abuzuri de putere iau provocat pe funcţionarii subalterni, să omită grave neregului; că ei înşişi au comis falşuri şi abuzuri de încredere.

Gh. Nicolae e acuzat de plăsmuire de fasturi.

Lui Livescu i se impută, că a încasat mari sume de bani pe baza facturilor falşificate, că şi-a mobilat casa cu material şi lucrătorii teatrului etc.

D-nii Livescu şi Pădure au stat câtva timp închişi în preventă şi apoi eliberaţi pe cauţiune de câte 50.000 lei.

Teatrul Naţional s'a constituit parte civilă pentru sume de 2 milioane lei.

Ora 3

Din Paris se anunţă că cunoscutul scriitor Anatole France a murit.

Sala „Photo Royal"
STR. LAPUŞNEANU 38

EXPOZITIA „BRIESE"

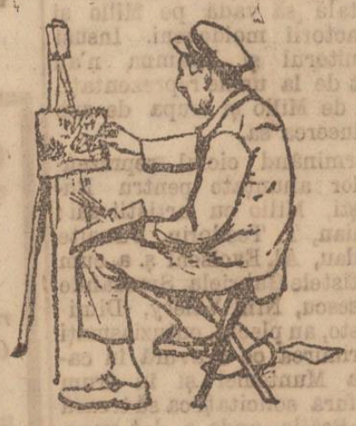

1 OCT. :: 1 NOV.

Tipuri, peisage şi flori din BUCOVINA

A apărut
MAURA
dramă în 3 acte de
V. IORGA
jucată cu mare succes la Teatrul Naţional din Iaşi

De vânzare la principalele librarii din ţară
Depozitul general:
Librăria Centrală - Iaşi
STR. GH. MARZESCU 25

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
dela Universitatea din Viena fost *asistent* de operaţie al Prof. Halban—Viena şi *medic secundar* al clinicei universitare de naşteri Prof. Schauta din Viena
MAMOŞ
- Operaţiuni şi boli de femei -
Str. Lăpuşneanu 35 (lângă Astoria).

Cumpărăm Brilante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — str. Gh. Marzescu 38 etaj — IAŞI

Nuci, fasole
şi tot felul de cereale
- orice cantitate -
Se caută spre cumpărare. Ofertele se vor adresa **Moara „Raiul"**
Şos. Naţională No. 85.
Direcţiunea

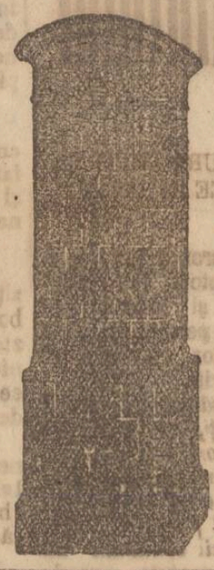

SOBE TERACOTA

Livrez orice cantitate montate complect sau numai material din depozit.

Având la dispoziţie 6 monteri speciali.

Pe viitor orice comandă se va executa prompt şi conştiincios.

Comenzile se primesc zilnic la
Ioan Zlatovici
Muzelor 2 Deal IAŞI

LICEUL STATIZAT DE BAEŢI
M. Kogălniceanu
Iaşi — Str. Carol 23

Elevii ce nu au locuri la clasele ordinare de la Gimnaziile şi Licele din localitate, sunt primiţi cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeţi „M. Kogălniceanu".

Inscrieri până la 10 Octombre 1924. Se mai primesc inscrieri şi la clasele ordinare.

Elevii ce se înscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.

Director,
Titus Patriciu

Cărbuni din Silezia Superioară
CUBICI, BUCAŢI, MARIMEA NUCULUI, MICI, PRAF, PRECUM ŞI CARBUNI DE PRIMA CALITATE PENTRU FERARI, din minele concernului CEZAR WOLLHEIM. Deasemenea toate felurile de Coca de la Uzinele Ostrauer, se expediază orice cantitate cu o foarte mică majorare de preţ, gata vămuit, franco Cernăuţi.
„CARBO" Cernăuţi
STR. UNIVERSITAŢEI No. 12, telefon 624

Pentru a obţine şi a conserva un păr abondent, mătăsos şi strălucitor, întrebuinţaţi numai miraculosul
Petrolol Dr. Konya

ANUL al XX-lea No. 5207 — 2 LEI NUMĂRUL — VINERI 10 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA SI AD...

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Biblioteca Universității Loco

Românii de peste granițe

Intr'un număr recent al ziarului «Dimineața», D-l Batzaria ne descrie în culori foarte pesimiste situația românilor din Bulgaria și Serbia, făcând și o aspră critică guvernului nostru care nu stărue pentru binele acestor români.

Ce pretenții! Parcă numai guvernul actual face astfel. D'apoi când Basarabia — o provincie întreagă moldovenească — era sub ruși, guvernele românești de pe atunci făceau ceva pentru binele basarabenilor ?..

Probabil că nu prea se poate să te amesteci în treburile altui stat.

Și apoi — Doamne! — nu suntem destui români în țara noastră, care așteaptă și... tot așteaptă ceva bine de la București. ?

Dar asta nu e nimica. Ceva mai serios ne atrage atenția.

Simatul ziarist a scăpat ceva din vedere că mai avem un vecin — Rusia, unde desigur trăesc mai mulți moldoveni, de cât în oarecare altă țară vecină.

La distanța de sute de verste de la Nistru, în guberniele Ecaterinoslav și Kiev, am găsit, când eram sub ruși, sate pur moldovenești.

Cum s'au păstrat aceste adevărate insule românești în nemărginita mare rusească, numai firea națiunei noastre știe.

Nu mai vorbim de regiunea Nistrului până la Bolta, Herson, Ananiev, Odesa, care regiune am putea spune că este o continuare a României.

O mulțime de intelectuali basarabeni--învățători, preoți și alți funcționari, aveau pe timpul rușilor, posturi în această regiune și... unirea Basarabiei i-a apucat acolo.

Impreună cu unii din ei — consăteni sau colegi — adunam într'o vreme cântece și povești populare moldovenești pentru ca să le tipărim și să le arătăm rușilor — mai bine zis autorităților rusești — că poporul moldovenesc va și mauri, dacă așa e soarta tot pe limba lui.

Impreună cu ei am simțit chiar în persoană și știam cât de greu învățau moldovenii carte și limba rusească.

Ei bine. Ceea ce nu vroeam să recunoască autoritățile ruseşti de pe atunci, a înțeles o pe deplin autoritatea de astăzi, inființând pe malul stâng al Nistrului o republică moldovenească cu toate alcătuirele unei republici federative sovietice.

Nu ne interesează în cazul de față substratul politic sau diplomatic al chestiunei.

Cică ar fi intrat în guvern și câțiva basarabeni. Inființarea republicei moldovești trebue numai să ne bucure. Ne bucurăm că măcar într'o țara vecină românii se folosesc de autodeterminare, păşind astfel pe o adevărată cale a progresului.

Nouă, moldovenilor de dincoace de Nistru, precum și tuturor românilor din țară, nu ne rămâne decât să ne adresăm Nistrului turbure cu cuvintele regretatului poet basarabean Tudose Roman:

Nistrule-bătrânule,
Spune-mi ce gândești?

T. Vicol

D. Mârzescu și Justiția

Ziarul „România", oficiosul partidului național, face următoarele juste observațiuni asupra prezenței d-lui Mârzescu la departamentul justiției:

„D. Mârzescu nu vrea să deschidă acțiune publică împotriva fratelui d'lui Inculeț, din motive lesne de înțeles.

„D. Mârzescu închide ochii asupra fraudelor în care Statul a fost păgubit cu milioane — afacerea Nacht — și nici nu vrea să știe de cele ce se petrec la Comitetul Agrar.

„Iată câteva fapte precise, dovedite, în care s'a văzut că șeful Parchetului, care e d. Mârzescu, e complect absent.

„Unde e prezent d. Mârzescu? Pretutindeni unde e vorba de intrigă, fie în propriul lui partid, fie în altele, unde încearcă să-și strecoare amabilitatea sa de temut.

„E dureros că în urma unui Toma Stelian liberalii n'au găsit în partidul lor pentru Ministerul de Justiție decât pe domnii Florescu-Mârzescu. E cu totul tragică situația ma-a-a-relui partid național liberal care nu-și găsește oamenii pe care ar trebui să-i pună în locul lor, ci recurge la niște politicieni ca domnii Florescu-Mârzescu pe care îi pune să reprezinte justiția în România Mare și să prezideze la unificare!"

ASPECTE

DUMITRU NECULUȚĂ

In sgomot de pinteni și somațiuni «legale», câțiva muncitori strânși să comemoreze moartea singurului lor cântăreț, au fost împrăștiați aidoma unei adunări conspirative de teroriști. Se împlinesc doua zeci de ani de când cizmarul Neculuță, istovit de mizerie și desamăgit, s'a despărțit pentru totdeauna de tovarășii a căror suferință a închis-o în sufletul lui mare și a transpus-o apoi în versuri de o frumusețe negrăită.

Copilul acesta de țărani, născut în Târgul Frumos pela 1859, după ce a pribegit prin munți și a fost dascăl cu ora prin mahalalele Iașilor («studiile» lui se isprăviseră la clasa a doua primară!) a poposit în București, unde dragostea-i nemărginită pentru vioară l-a făcut vremelnic elev al Conservatorului. Cizmăria însă l-a smuls preocupărilor muzicale și fogarul răgaz pe care i-l dădea chinuitoarea-i meserie, l-a închinat de-acum înainte poeziei.

In versul lui, Neculuță a prins nădejdile proletariatului și durerile-i imense, a înfierat drapelul răsvrătirii și cu el a însemnat în lupta socialistă de acum trei decenii o dâră de lumină. Și, în afară de Cosbuc în «Noi vrem Pământ», singur cizmarul originar din Târgul Frumos, a închegat poezia socială în literatura română, deschizând drum,—nebătut dela dânsul încoace de nici un scriitor,—pentru cântarea dorului de libertate al claselor împilate de atâtea nedreptăți.

Pe lângă versurile în cari clocotește sufletul mulțimii, Neculuță are pagini de un lirism sănătos, nerafinat prin fleacuri factice,—expresie a unor sentimente artificiale,—asemănător făuritorului necunoscut al poeziei populare. Cântecele de aleanu și sonetele, îl așează printre puținii poeți distinși de gloata pasiunilor eminesciani, dela 1890 până la «Sămănătorul».

Pentru toate aceste calități, Neculuță are gloria ignorării depline, uitat de contemporani, neștiut de generațiile cari au venit în urmă.

Și când zece muncitori se adună, într'o sfântă reculegere, să-și amintească de tovarășul cel mai scump și să-i recitească versurile, câțiva agenți de siguranță le tulbură odihna, convinși că singura literatură «bună» este aceea dramaturgului Romulus Voinescu.

G. SPINA

Criza în Ardeal

București.—Situația muncitorimei din Ardeal devine din ce în ce mai gravă.

In toate regiunele industriale se fac zilnic congedieri. In ultimul timp, în industria metalurgică s'au licențiat 1000 lucrători, iar în alte industrii 1700 de lucrători.

Lupta între partidele engleze

SITUAȚIA POLITICEI INTERNE.—OFENSIVA PARTIDELOR BURGHEZE.—UN NOU PROPRIETAR IN PARLAMENT.—PAPTIDUL LABURIST INTRAT IN TRADIȚII

Politica internă în Anglia se caracterizează azi printr'o ofensivă, accentuată împotriva partidului dela guvern. Indiferent de rezultatul votului de eri din Camera Comunelor, se poate prevedea cu siguranță o încercare de răsturnare a laburiștilor. D. Mac Donald a și început să vorbească de viitoarea campanie electorală, iar d. Lloyd George se agită pentru înjghebarea unei noi coaliții de opoziție.

Situația e din cele mai ciudate și nu se poate face încă nici un pronostic asupra rezultatului alegerilor și mai ales asupra guvernului pe care ele îl vor da.

*

Faptele din politica internă a Angliei n'ar avea pentru noi o importanță deosebită dacă n'ar pune în evidență câteva lucruri caracteristice.

E ușor de ghicit în poziția cam grăbită, a conservatorilor și liberalilor englezi, o relaviere a voleităților de conducere burgheze.

In parlamentul dela Londra, casă rezervată până eri exclusiv domniei burgheze, se dă acum luata între vechii stăpâni și coproprietarii primiți într'o clipă de grea încercare. Se știe că în această casă n'a fost loc, vreme de veacuri, decât pentru doi stăpâni: torii și worhge-ii. Acum se pune problema dacă poate rămânea și cel de-al treilea: partidul laberist.

*

Anglia a păşit, odată cu aducerea la cârmă a d-lui Mac Donald, într'o nouă eră politică, eră de frământare, de «evoluție», care nu se va sfârși până când nu se va găsi cea mai bună formulă în virtutea căreia masele populare representate de partidul laburist vor căpăta drepturi netăgăduite la conducere.

Faptul că iarna trecută laburiștii au obținut puterea fără nici o rezistență din partea partidelor burgheze, se datorea situației extrem de încurcate pe care nici liberalii nici conservatorii nu o puteau rezolva.

Partidul d-lui Mac Donald a fost întrebuințat ca o soluție extremă, iar unii politicieni întrevedeau cu bucurie apropiata lor compromitere prin neputința de a face față unor greutăți inextricabile. Desfășurarea evenimentelor a fost însă alta și fapte care au trecut deja în istorie, au consacrat definitiv capacitatea de conducere a laburiștilor. Partidele burgheze se văd străbătute acum între biceal masiv al realităților istorice și forța crescândă a d-lui Mac Donald.

Inainte de a se resemna, ele încearcă să reziste, cu speranța probabilă că vor putea să-și asigure cel puțin o parte din preponderența de mai înainte.

Să nu uităm însă că Anglia, este o țară perfect constituțională și că în nici un caz nu se va putea înscrie acum vreo restricție pentru drepturile reprezentării în parlament. Laburiștii vor intra în tradițiile politice, sau mai exact, au și intrat din clipa în care încheind cu succes conferința de la Londra, d. Mac Donald a câștigat dreptul la recunoștința tuturor cetățenilor Regatului Unit.

— I —

Actualități din afară

— —

Recordul iuțelii în construcție.—Zilele trecute s'a construit la Glascow în Anglia o casă de oțel, pentru a sluji de model al acestei noi invenții. La efectuarea construcției au asistat delegați din comitetul însărcinat de ministerul sănătății cu studiul modelelor de locuință pentru casele ce urmează să fie construite în Regatul Unit. Intr'o oră jumătate zidurile au fost ridicate, podeala pusă și ferestrele așezate. La ora 5 casa era terminată.

In îmrejurări obișnuite însă, după ce temelia este săpată și așezată, construcția definitivă a casei cu toate amănuntele ei, necesită un interval de 14 zile.

*

Cel mai iute om din lume. — Automobilistul englez Malcolm Campbell, în urma recordului repurtat, a ajuns cel mai iute om din lume, bătând toate recordurile de până azi.

El a străbătut 1609 metri în 23 secunde, ceiace însamnă 70 m. pe secundă, 4200 m. pe minută sau 252 km. pe oră.

*

Iarăși regimul uscat. — Un proces puțin banal, a fost intentat de un grup de ofițeri dela marina de comerț americană companiei de navigație britanică, care face serviciul între New-York și Anglia.

Se știe că în baza tratatului încheiat între Statele-Unite și Anglia relativ la traficul spirtoaselor, transatlanticele engleze sunt autorizate să servească în timpul traversărei băuturi spirtoase clienților.

Afluența pasagerilor a devenit așa de mare pe aceste vase, în cât vasele americane unde se aplică *regimul uscat* sunt pur și simplu dezertate.

Ofițerii transatlanticelor Noului Continent hotărâți de a împiedica o superioritate, pe care o cred ilegală, au depus o plângere contra companiilor engleze, sub pretext că pactul spirtoaselor atinge constituția Statelor-Unite.

CATE-VA NOTE

Oficiosul „Viitorul" publică amănunte senzaționale asupra grandiosului congres liberal de la Iași, care a necesitat cele mai spațioase săli ale orașului..

Uite domnule! Și noi ieșenii, care nu știam nimic...

Dar vorba e dacă cei de la centru fac pe proștii cu bună știință, sau i-a prostit d. Mârzescu dealbinelea.

* * *

Parchetul a sigilat o întreagă arhivă a Siguranței Generale a Statului.

A devenit și parchetul o unealtă a bolșevicilor...

* * *

Flota română va face în curând mari manevre pe Dunăre, aproape de vărsarea fluviului în Marea Neagră.

Au să se sparie peștii!

SA RESPECTAM LINIȘTEA MORȚILOR

PELERINAGIILE LA CIMITIR. ACTE DE PIETATE.

de pr. *N. Hodoroabă*

Un drum bătut pe orice vreme este drumul cimitirului. Secerișul se face numai în timpul verii. Moartea însă nu cunoaște nici sezoane, nici vârste, nici anotimpuri. Ea își continuă secerișul pe orice vreme. Coasa ei nu cunoaște repaosul. Pentru un timp, orice ușă, orice poartă se încuie; poarta țintirimului însă stă mereu descuiată. E ușa prăvăliei care-și așteaptă clienții.

Dar această cetate a păcii e frecventată nu numai de cameni îndurerați și care-și strâng cu grija lacrimile în batiste albe tivite cu negru; ci, pe cărările ei trec și persoane, care nu urmăresc nici un mormânt, care nu caută inscripția nici unei cruci...

In timpul verii nu toți au posibilitatea de a se duce la băi sau la aier, căci acei cu venituri modeste sunt bucuroși să aibă cu ce-și mulțumi gura și acoperi trupul și de aceea, grădinile publice și vecinătățile orașului sunt așa de frecventate vara.

Stau cetățenii pe bancă în grădina Copou și iau aier, se recreiază; stau și în cimitirul Eternitatea, a cărora liniște te îmbie parcă spre meditațiune.

Și morții, cari dorm somnul de veci vor liniște; atâta doar mai pretind și ei de la noi. Și cer să nu le profanăm mormintele... Fiecare căsuță de veci este o rană închisă și cicatrizată de balsamul vremii picurat din anii scufundați în oceanul veșniciei... La fiecare mormânt s'a frânt o rază de lumină; în el s'au risipit cele mai frumoase visuri și s'au spulberat ca praful la vânt iluziile tinereții sbuciumate; mormântul ascunde taine nemărturisite uneori și dureri frânte, inimi rănite de săgețile lui Cupidon și pe care numai moartea le-a vindecat...

Mormântul este un muzeu, o comoară ce-și are cântecul ei— deși ascunde numai niște oase

(Citiți continuarea în pag. II-a)

CRONICA DRAMATICĂ

de *WRATISLAVIUS*

Teatrul Național: „FRACUL" (comedie în 3 acte de DREGELY)

S'a împlinit un deceniu, decând prin vitrinele antiquariatelor nemțești sau prin cărțile orânduite în raftul... destinderei cu preț foarte redus al «Leihbibliotecilor se găseau numeroase exemplare din lucrarea reprezentată Marți seara la Național — cu titlul «*der gutsitzende Frack*». Se jucase o vreme și... se uzase.

Lucrarea lui *Dregely* nu este dar o «noutate».

Ceia ce nu însamnă că nu este o operă teatrală de netăgăduită valoare, cu multe părți rămase proaspete și — fără a fi nevoie de multe adnotări — destul de actuale.

Pe de altă parte nici noi nu putem avea pretenția ca de îndată ce «o lucrare străină bună a trecut prin focul unei stagiuni, în plină «vogue» fiind, să o vedem, caldă încă, importată, tradusă, studiată și cu vervă reprezentată.

Suntem departe de Apus, departe de centru, suntem provincie. Deci și... distanța se cuvine s'o respectăm.

Ceia-ce și facem, revenind fără alt înconjur la... «*Fracul*» lui Dregely, pe care autorul l'a intitulat: Comedie.

Și aceasta,(credem noi) Fracul *nu* este. Nici farsă, cum ar părea la o mai superficială apreciere (sau după interpretarea *unora* din actori).

Ci autorul ungur a scris o mișcătoare *satiră* — împestrițată cu scena de pronunțată farsă, pentru a face lucrarea mai viabilă și ceia-ce nu trebue să scape nici unui autor: *reprezentabilă*,

Fără intercalările «*farsice*» Fracul sau ar fi căzut sau (ceia-ce e și mai probabil) nici n'ar fi văzut lumina rampei. Mai ales acum 10—15 ani, când toate tiparile erau actuale, *la putere* și'și frecau zilnic coatele ca puternicii de atunci — ca și cu toată mulțimea... spectatoare.

Odată-ce o privim însă ca satiră, ca tablou de moravuri, neverosimilitățile în intrigă sau supradozarea unor tipuri și situații nu mai sunt chestiuni. Toți satiricii au făcut la fel — pentru a putea strecura printre rachete de artificii și câte-va săgeți — destul de usturătoare.

Și în cazul acesta îl excludem pe acel disonant: *Nu se poate* (sau: exagerat) și trecem peste... artificii, oprindu-ne la biciul cu care Dregely plesnește puternic acea grămadă de parveniți antipatici și aroganți, care pentru satisfacerea vanității plebeiei de a se încuiba cu câte-un blazon, (mai mult sau mai puțin mofluz) nu ezită de a face toate sacrificiile și toate ploconelile față de primul cavaler de industrie, care știe să valseze, să facă complimente matroanelor sau să epateze gâscuțele mostenitoare.

Și așa, o calfă de croitor răzbate în casa unui îmbogățit (nu de război, dar de aceiași calitate) înobilat recent, care dă recepții în cinstea ministrului outare. Imbrăcat — el calfa, în hainele unui client.

Pentru considerentele știute, natural că nu ne miră că va avea succes. Și cum să nu'l enateze pe amfitrionul analfabet, dacă'l «ebluisează» până și pe excelența sa, debi ându-i câte-va tirade dintr'o carte scrisă de un *adevărat cărturar* (dar care n'are... calitățile eroului: nu valsează, nu face complimente, nu etc.).

Câștigând pe... excelența sa, arăși e foarte natural să'i aibă și în palmă pe toți ceilalți (și pe toate.) Grație acestei considerații, ascensiunea e extrem de rapidă: deputat și ministru ? fata cu multe parale a gazdei în casa cărcia (cu haine de furat) se strecurase—nu de mult. Și adevăratul învățat—dar care.. vezi mai sus, rămâne în funcțiune de... talentele farsorului.

In definitiv—s'ar putea cita și pilde de indigene—mai mult sau mai puțin asmilare, mai mult sau mai puțin... actuale.

Cu alte cuvinte: satira lui Dregely nu numai că e *încă* viabilă, dar trăește deabinelea—în multe locuri, din multe țări. Nu intrăm în detaliile de factură și nici nu înșirăm toate acele *trouvaille*, care asigură succesul de ilaritate, Poate o singură vorbă de spirit nu putem trece însă, fără s'o amintim. Când «*eroul*» o asigură pe amanta sa, că n'are de ce se teme, că doar afară de ei doi și de Dumnezeu nu știe nimeni adevărul. Și... «*Dumnezeu nu trădează nici odată*» (secretul) Mai că te simți tentat să spui: e *singurul* care nu trădează sau mai bine despre care *ai siguranța* că nu va trăda nici odată...

*

Când s'a jucat astă iarnă *Bancul* și l'am văzut întâi pe d-l *Gheorghiu* în rolul principal, n'am ezitat de loc să spunem că în d-sa teatrul nostru a câștigat un element de valoare. Păstrăm aceiași părere, cu adăugirea unei constatări: silința de a se depărta de bufonerie și de «*cinematizme*». D-sa a jucat rolul cavalerului de industrie, a ca fel fiecare dar cu simțul genial al realității de care—dacă se poate profita, e idiot cine nu profită.

Decât un lucru. Melzer e calfă

(Continuarea în pag. II-a)

Cinema ELISABETA

Astăzi Joi 9 Octombrie 1924 în Matineuri și seara

După mii și unanime insistențe

Seria I-a cu a 2-a la un loc opera complecta 14 acte.

TARAS-BULBA

Monumentală dramă de mare spectacol în 14 acte după nemuritoarea și eroica scriere a lui M. GOGOL marele autor Rus. Regiu și csenariul de I. ERMOLIEFF și interpretat de HELENE MAKOVSKA, Rumci și Polonsky.

Luni 13 Octombrie Celebra senzație mondială

TRAGEDIA POPORULUI EVREU

(CAZANUL CLOCOTITOR)

după ISRAEL ZANGVILL, o pagină reală a vieței evreilor în Rusia.

Cinema MODERN

Astăzi Joi 9 Octombrie 1924 în Matineuri și seara

Partea 2-a ultima, 8 acte mari

ORFANUL PARISULUI

de Louis Feuillade cu Bout-de-Zan și Mica Youboule. — Se atrage atenția că această serie se reprezintă numai până Dumini a 12 Octombrie și toate serile la un loc nu se vor mai reprezenta, metrajul filmului fiind extrem de mare

Vechea și renumita Cofetărie Hirschhorn

STRADA SOCOLA No. 39

face cunoscut la toți Dnii *Gabuimi* din Iași, că în vederea sărbătorilor de Simhas Thora, execută comenzile cu 20 la sută mai eftin și îi roagă să-și facă comenzile din timp pentru a fi **bine serviți**, **ca în toți anii.**

Chemat prin c. p., viu pentru a prelua comenzile.

Cofetăria Hirschhorn

Strada Socola No. 39

PERDUT buletinul de înscriere în biroul populației eliberat de comisia IV-a.

Il declar nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

HAIM DAVIDOVICI
Strada Tranca 33 Iași

DE VANZARE enciclopedie franceză, compusă din 12 volume, legate, și mai multe cărți de drept. Deasemenea o jumătate garnitură de mobila de birou și antret. A se adresa Str. Albineț No. 7

GERMANA veche profesoară de piano, predă lecțiuni de piano, la domiciliu, pentru începători și inaintați.

Predă și conversații de limba germană, strada Zlataust No. 13.

CASELE din stradela Serăriei 24 se vând cu 4 odăi, bucătărie, șură, becin, apă. A se adresa Speranței 8.

SE CAUTA un băiat și o fată spre imediată angajare la biroul depozitului de ziare din str. Alexandri (vis-a-vis de Primărie).

INDUSTRIA LÂNEI. In str. Orucei 42 s'a deschis un atelier de scarmanat lână, cu motor.

Se cumpără și se vinde lâna.

SE CAUTA plasament pentru 125.000 lei, ipotecă primul rang, în pământ arabil sau vie.

A se adresa avocat Const. Marino str. Gh. Mârzescu 13.

100.000 Se dă cu ipoteca adr. Avocat Victor Costin str. Lăpușneanu 18.

Asușe
(Carnete á souche)

toate felurile și mărimile, numerotate și perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALA
Iași, str. Gh. Mârzescu 25

ROMÂNII ARDELENI, BĂNĂȚENI BASARABENI, BUCOVINENI ȘI DOBROGENI

cari vor să aibe vești despre rudele lor aflate în **America** sau să stabilească legături de afaceri cu concetățenii lor din **Statele-Unite**, pot s'o facă repede și sigur.

A se adresa pentru informații detailate la Agenția de Publicitate **Rudolf Mosse soc. an.** B-dul. Academiei 4 București.

ROMÂNII MACEDONENI

se pot adresa în acelaș scop Agenției de mai sus.

LICEUL MILITAR IAȘI
PUBLICAȚIUNE

In conformitate cu ordinul Ministerului de Resboi Dir. 7-a Intendența No. 18268 | 924, se publică spre cunoștința Generală că la ziua de 22 Octombrie 1924 ora 10 dimineața, se va ține licitație publică cu oferte închise, în localul Liceului Militar Iași din strada Carol 36, pentru darea în confecționare a următoarelor efecte, parte cu materialul Liceului iar parte cu materialul Furnizorului, după cum se arată mai jos.

Efecte a se confecționa cu materialul Liceului.

800 Cămași de zi, 760 Camăci de noapte, 800 Ismene, 200 Mantale kachi, 380 Tunici kachi, 380 Pantaloni kachi lung (de ghiată), 380 Pantaloni kachi scurți (de cismă).

Efecte a se confecționa cu materialul Furnizorului.

760 Cravate de pânză, 760 Ștergare, 2780 Batiste 760 per. Mănuși lână, 760 per. Mănuși ață, 380 Bretele, 380 Perii de haine, 380 Perii de cismă, 380 Perechi Becanoi, 150 Saltele umplute cu lână, 380 Perne umplute cu lână, 1000 Fețe de pernă, 100 Cearceafuri.

Aceste efecte se pot confecționa și în parte.

Ofertele vor fi însoțite de garanția de 10 la sută. Supra oferte nu se primesc. Caietul de sarcine, modele tip sau ori ce informațiune se pot vedea sau cere la reședința Liceului.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din Legea Contabilității Publice.

No. 3427 din
1 Octombrie 1924.

PUBLICAȚIE

In ziua de 11 crt. ora 11 a. m. se va ține o nouă licitație pentru darea în întreprindere a lucrărilor de manoperă pentru executarea betonului în elevație la Construcția noului local al Școalei Normale de Fete „Mihail Sturza".

Condițiunile se pot vedea în fiecare zi la Școala Normală de Fete din Str. Toma Cozma unde se va ține și licitația.

Se caută UN CURIER

care să cunoască bine orașul Iași

Foștii poștari sunt preferați.

A se adresa la BANCA MOLDOVA Secția Documentară.

Intindeți mâna norocului

Societatea de asigurări generale „URANIA" unanim apreciată ca cea mai solidă și culantă și cu cele mai puternice legături de reasigurare, în scop de a avantaja cât mai mult publicul asigurator care îi arată o deosebită încredere, a lansat un nou gen de asigurare asupra vieței cu adausul șansei tragerei la sorți lunare.

Personalitățile cele mai marcante din lumea financiară, urându-i succes din ce în ce mai mare s'au grăbit a contracta astfel de asigurări, cari în *Franța* de unde au fost introduse și de către Soc. „URANIA" au atins cel mai mare record.

Pentru informațiuni mai detailate a se adresa: *Direcțiunei Regionale a Soc. URANIA Iași Str. Ștefan cel Mare No. 27.*

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Srada Banu No. 16
ore de consult:
8-9 dim. și 8-9 seara

Șoale... Fiecare mort a fost un cineva și, în lupta cu viața, fiecare își are meritul său știut sau neștiut. Ca dintr'o grădină bine păzită, așa și din sânul vieții fiecare a smult ceea ce a putut și fiecare gură omenească a gustat din fructul bucuriei ca și din al durerii...

Proprietatea fiecărui individ trebuie respectată; mormântul cu atât mai mult.

Ecoul unui cântec frânt, o floare ofilită, un fluture căzut în apă, o pasăre sdrobită în laț, un vultur cu aripile tăiate, o cruce plângătoare—iată priveliștea unui mormânt!...

*

Cine ar crede însă, că unii din cei ce intră pe poarta cimitirului sunt mânați și de alte gânduri de cât acel de a se recreia puțin în această cetate a păcii!.. Și cu toate acestea, așa este.

Vorbeam într'o zi cu intendentul cimitirului, în fața capelii.

—Domnule, îi ziceam eu—d ta nu te mai urăști aici! Uite, ce de-a lume mișună prin cimitir—de parc'ar fi la Copou!

—Da, părinte, așa-i; dar, numai că-mi dă de lucru tineretul ista!...

Cum adecă? îl întreb eu, intrigat.

—Sf. Voastră, nu ștți, că lumea s'a stricat azi?... Ia, vin m îți să facă dragoste aici și câte altele, de parc'ar fi la orice grădină publică...

—Ce vorbești, domnule?! Se poate una ca asta?! Cum, să profaneze mormintele? Până aici au ajuns?!

—Da, da.. Cât nu le spun eu? Pe câți nu i-am luat fugă cu sergentul?

Numai într'o zi am trimis vr'o cinci la poliție ca să li se dreseze actele, că i-am prins asupra... faptului. Și, dac'ar fi numai mahalagii, cale-avale; dar sunt și oameni mai de sus; iacă, într'o zi, am găsit și un student cu o doamnă bine de tot...

Și, mâhnit de tot, a încheiat intendentul:—Știu, că sf. Voastră scrieți la jurnal; am citit și eu multe. Vă rog, scrieți ceva și despre treaba asta»...

—Ș iată, d-le intendent, că n'am uitat, făgăduiala dată.

*

A sfida bunul simț și morala publică tocmai în mijlocul cimitirului, acesta este un fapt care nu se poate califica ușor și care dă nota imoralității de după războf. Sunt locuri de petrecere și locuri de orgii și atee pentru idile, dar țintirimul e pentru altă ceva. Acolo, fie care «strop de țărână e îmbibat cu lacrămi»...

Să nu profanăm mormintele și liniștea morților. Și păgânii înțeleg aceasta.

Pr. N. Hodoroabă

Problema locațiunei
ȘI VIOLAREA DE DOMICILIU

Criza de locuințe, care mai dăinuește, provoacă pe zi ce trece, noi conflicte între proprietari și chiriași.

La Cluj a avut loc un proces foarte interesant și mai ales curios prin jurisprudența stabilită de Tribunal.

E vorba de proprietarul Anton Volt care spre a face pe chiriașul său Teodor Maior să se mute din camerele mobilate ce i-a închiriat, a spart lacătele de la ușa acestuia și intrând în casă, a scos toată mobila—proprietatea sa—, înlocuind-o cu alta.

Dat în judecată de către chiriaș, pentru violare de domiciliu, Tribunalul, a achitat pe proprietar susținând că «proprietarul când intră cu forța la domiciliul chiriașului, nu e caz de violare de domiciliu».

Chiriașul a făcut apel.

PREMII IN VALOARE DE
100.000 lei
oferă gratuit ziarul «Opinia»

Din isprăvile prințesei Calmuski la Iași

La siguranță a parvenit o nouă plângere, împotriva cunoscutei Suzi Schvartz, zisă prințesa Kaimuski.

Mai dăunăzi, fiind în comuna Dochia, județul Soroca, și dându-se drept doctoreasă, s'a prezentat familiei Gandelman, obligându-se a aduce la Iași și a interna în spitalul St. Spiridon, pe o copilă bolnavă a d-lui Gandelman.

Pentru aceasta a încasat un onorar de 800 lei.

*

Prințesa escroacă a adus fata la Iași, a adăpostit-o la o doamnă Mojan din stradela Universitații, după care s'a adresat la studentul Gandelman, rudă cu copila bolnavă, căruia în acelaș scop i-a luat 1100 lei.

Dar nici n'a internat pe bolnavă, și bine înțeles, nici banii luați nu i-a înapoiat.

D. Botez, șeful brigadei de siguranță, cercetează cazul.

In chestia școalei Trei Erarchi

Se știe cât îndură unele instituții locale, nefiind încă terminată clădirea Palatului Administrativ.

Școala Trei Erarchi—care se află printre acestea, e în exil de ani de zile, și pentru a nu fi lipsit orașul și corpul profesoral de această importantă școală, ea a fost împărțită în 2 localuri unde'n cari chiu cu vai își ține cursul.

Nu știm însă din ce cauză au fost repartizate clasele I și II-a la Gheorghe Asake iar III și IV la Petru Rășcanu, când știut este, că micii copilași de I și II nu pot face un drum atât de mare, pe când ceilalți mai mărișori pot suporta acest drum mai cu ușurință.

In numele a 120 părinți, Direcțiunea e rogată a lua măsuri să schimbe, după cum e mai logic, urmând ca cei mai mici să aibă mai puțin de mers, mai ales că începe toamna cu ploile și frigul.

Un părinte

Isprăvile unui excroc internațional

FALȘUL INGINER.—«CANDIAN MOTOR COMP.»—UN MARCHIZ SOSIT DIN INDOCHINA.—PREGĂTIREA FURTULUI DE BIJUTERII.—DEMASCAREA ȘI PRINDEREA FALȘULUI MARCHIZ

Excrocul Josef Eugene-Clement Pasal, a comis în Franța o sumă de excrocherii care au uimit lumea.

Sub numele de Gouraud a sosit într'o bună zi în Loira Inferioară, unde s'a dat drept inginer, și unde a spus că are de gând să fondeze o casă de Automobile.

Inchiriează în adevăr un garaj, cu firma «Canadian Motor, G. Gouraud reprezentant exclusiv pentru Franța și Europa». Făcând o reclamă mare prin gazete, afișe și placarde, unde spunea între altele că firma are un capital de 850,000, lire sterline și că sunt oferite condiții avantajoase pentru vânzarea automobilelor unde se face o reducere față de celelalte mărci de 40 la sută.

A reușit prin aceasta să înșele buna credință a cumpărătorilor.

In câte-va zile, izbuti să strîngă câteva milioane de franci, după care se făcu nevăzut.

Dar nu trece mult timp și fostul inginer, sub numele de marchizul de Campjaubert începe o altă serie de excrocherii.

Intră în tratative cu un inginer parizian, de la care închiriază un luxos castel lângă Paris.

Informațiile cerute asupra marchizului și soției sale erau excelente.

Marchizul foarte elegant, decorat cu Legiunea de Onoare, venea tocmai din Tonkin, unde fusese administratorul unor zăcăminte miniere. A sosit cu câte-va zile mai înainte în capitala Franței, unde a fost găzduit la cel mai bun hotel. La Paris n'a făcut decât cumpărături.

Aceste erau informațiunile culese de către proprietarul castelului.

Dar iată ce se întâmplă:

Falșul marchiz văzându-se instalat la castel—care era izolat în câmpie — scrie câte-va scrisori celor mai mari bijutieri din Paris, în care le spune, că vroind să facă un cadou de ziua soției sale, îi roagă să trimeată pe un funcționar de-al lor, cu cele mai frumoase diamante, briliante și perle. Ar veni el să le vadă, dar nu poate lăsa pe marchiza, care e cam suferindă. Totodată le recomandă cel mai mare secret, căci ține ca marchiza, soția sa, să fie surprinsă de darul pe care are de gând să i-l facă.

Unul din bijutieri bănuind însă că e la mijloc o cursă, ceru ajutorul poliției. Câți-va agenții soziră la castel după ce s'au informat că au a face cu un excroc internațional.

Tocmai atunci falșul marchiz eșea din castel. Fu arestat, împreună cu bucătăreasa. Falșa marchiză dispăru.

Misterul fu dezlegat. Marchizul nu era decât cunoscutul excroc Iosif-Eugen-Clement-Pasal, bucătăreasa era soția sa, și falșa marchiză, era o cântăreață dintr'un cabaret din Montmartre.

Făcându-se cercetările la castel, s'a descoperit o cameră pregătită pentru cloroformizarea, funcționarului care trebuia să sosească cu bijuteriile. Deasemenea s'a mai descoperit 70 Kg. de cloroform.

Probabil că excrocul avea de gând să adoarmă multă lume.

de croitor. Și croitoria este singura meserie în care atât ucenicii cât și calfele sau maiștrii *nu poartă nici odată bluză albastră*. Pentru motivul că nici n'au cu ce se păta și nici cuce se stropi.

Deasemenea nici un croitor neamț—nu va sta cu șapca în cap, în atelier ori cât de bine i-ar veni cu... «cușma pe o ureche».

Și dacă mai amintim o nedumerire: de unde avea eroul la îndemână—în atelier cilindru, escarpins și ciorapi albi? isprăvim cu actul întâi.

Nu le mai înșirăm pe cele din celelalte acte—să nu lungim prea mult vorba. In interesul d-lui Gheorghiu însă: scena din actul al III-lea a exploziei de desperare (când se vede demascat și pe pragul distrugerei) nu trebue să conțină *nici o urmă de bufonerie*. Ea este de un tragic adânc. Este poate *singura* scenă unde secătura flușturatecă și fiecară e sinceră, profundamente îndurerată înspăimântată. Și scena nu este scrisă la întâmplare. Ea are un senz adânc cu tâlc.

Rolul conține atâtea momente franc comice, că nici-o notă nu trebue forțată. Succesul vine sigur. Ba mai mult: cu cât e mai puțin accentuat à-part-ul, cu cât mai puține ochiade (de parc'ar spune: nu'i așa că's dat dracului?.) cu alte cuvinte cu cât elimină mai mult *cabotinismele*, cu atât va da interpretării d-sale o notă mai artistică și va lăsa întipărită o creațiune care contează.

Celelalte roluri sunt toate secundare.

D-na *Vernescu* excelentă în rolul matroanei sentimentale.. De asemenea d. Profir în rolul amfitrioanei analfabete care se duce să consulte almanahul lui.. Golgota.

D-ra *Lunac* o foarte simpatică fiică a d-lui Stern, dar al cărei pasă d. Calmaschi și-a încoronat de prisos nasul cu un ghib... valtoresc.

Ca și cum navul «natur» nu ar fi destul de elequent.

Bună mască d. *Miron* (în rolul samsarului *von* Silberberg) și nu prea exagerat în... cintec. Ca tot: una din cele mai reușite creații ale d-sale.

Dacă nu m'ați teme de *genus irritabile*: *cabotinul*, l'aș pune în fruntea «secundarilor» pe taica Vernescu. Aleg însă o altă formulă: In mijlocul tuturor celorlalți artiști care s'au achitat cu conștiință de rolurile încredințate, se distingea nu numai prin «embonpoint» și prin peruca roșie (cu favorite idem) dar și prin alura maestră a redărei tipului parvenitului, decanul artiștilor ieșeni: domnul *Vernescu-Vâlcea*.

Iar cel mai tinerel: d. *Handoca*, a fost cu adevărat singurul invitat despre care se putea spune că nu e nobil de contrabandă, ci așa cum l'a indicat autorul: băiat subțire din naștere.

Decorurile cu îngrijire aranjate.

WRATISLAVIUS

Ultimele informațiuni

Premii în valoare de 100.000 lei
Oferă gratuit ziarul „Opinia"

x Se pare că în sfârșit guvernanții noștri au început să și dee seamă de importanța capitală a căilor ferate și caută acum să ia măsurile de mult impuse de necesități și pe care noi le-am cerut neconteinit.

Intâiu, după cum a fost întocmit bugetul, care se ridică la cifra de 10 miliarde lei, se poate deduce că pentru anul viitor sunt proecte serioase de refacere. Este de văzut însă dacă acest buget va putea trece prin furcile d-lui Vintilă Brătianu, neînduplecatul sgâncit dela ministerul finanțelor.

Se mai vorbește apoi de realizarea unui împrumut pentru complectarea materialului rulant și a rețelei. D. Pretorian, directorul general al căilor ferate se află acum în străinătate și se afirmă că de as ădată se va reîntoarce în țară cu rezultate satisfăcătoare.

Așteptăm, dar fără prea mult optimism.

x Știrea relativă la moartea marelui scriitor francez Anatole France, transmisă eri pe cale particulară, din fericire nu se confirmă încă.

x Consiliul de disciplină al baroului local, întrunindu-se sub președenția d lui decan Eug. Herovanu, a judecat apelul făcut de un grup de avocați contra înscrierei în barou a d nei H. Gavrilescu și S. Magacevskaia.

După dezbateri, consiliul a hotărât respingerea acestor apeluri, dispunând înscrierea în barou a ambelor licențiate în drept.

Ele au și depus legiuitul jurământ.

x O mare firmă comercială din Oradea Mare,—fabrica de spirt H. Löble, a fost silită din cauza crizei financiare, să ceară concordat.

E de menționat că numita firmă posedă un activ de 57 milioane față de un pasiv de 21 milioane, deci are 3 ori mai mult decât datorează.

x PIAȚA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 10,40; la Zurich 2,80,75.

Devizele în Capitala au notat: Francul francez 9,73; francul elvețian 35,60; lira engleză 824; dolarul 184; lira italiană 8,05; coroana cehă 5,55.

x La 15 Octombrie încep cursurile școalei speciale de poliție din București, unde funcționarii de poliție și siguranță își vor complecta cunoștințele.

x Siguranța generală cere a i se indica numărul funcționarilor din Poliția ieșeană care vor să urmeze acele cursuri.

x Ministerul de finanțe a hotărât să lichideze datoriile particulare până la sfârșitul lunei Iunie 1925, când se vor închide definitiv socotelile vechiului buget.

x D. C. Manciu, prefect de poliție, proectează o reorganizare a biuroului de servitori din localitate, așa ca să răspundă în totul menirei sale.

x *Marile sărbători israelite* au trecut în localitate, în cea mai perfectă liniște.

20.000 lei
unui singur câștigător

x ORGANIZAREA MUNCEI. D. N. D. Chircelescu ministrul muncii, lucrează la un proect de lege prin care se introduce arbitrajul obligator între patroni și muncitori, atât în instituțiile de Stat cât și în cele particulare, fiind cu desăvârșire interzise grevele sub orice formă.

In schimb, muncitorii de toate categoriile vor avea drept, o participare la beneficii, în întreprinderile la care lucrează.

Numai de s'ar putea realiza...

x In legătură cu ancheta de la serviciul de întreținere c. f. r. am publicat o informație care —așa cum era redactată—putea da loc la o confuziune.

Subliniem că în această chestie, nu s'a aflat și nu se află în cauză societatea «Slac».

x *Victimele sportului.*— La Cluj a murit tânărul droghist Deziderin Iacobi în vrâsta de 25 ani, în urma unei loviri la o încheetură în cursul unui match de box.

Numitul făcea parte din echipa Haghibor și era unul din cei mai buni sportiști din țară.

x In curând vor avea loc la Parcul Sportiv, championatele Moldovei de atletism, organizate de către comitetul regional al Federației Societăților Sportive din România.

x In vederea reluărei acțiunei membrilor corpului didactic, pentru a obține o ameliorare a salarizărei, comitetul central al profesorilor secundari, a convocat la o importantă consfătuire pe președinții comitetelor regionale.

x Comitetul sindicatului ziariștilor este convocat a se întruni Dominică dimineață la ora 11, în localul ziarului «Mișcarea», la ordinea zilei fiind mai multe chestiuni.

x Domnișoarele Eugenia și Augusta Burgheleș, licențiate în drept, au cerut înscrierea în baroul local.

x CÂND COPIII SE JOACĂ CU EXPLOSIVE.—In dosul abatorului, copilul Ion Dosoftei din Prisacani găsind un focos și jucându-se cu dânsul, acesta a luat foc și copilul s'a ales cu degetele mânei drepte rupte. A fost internat la spitalul Sf. Spiridon.

«Opinia» s'a îngrijit de toate gospodăriile

x A fost arestat un anume Gheorghe T. Bordeanu, din comuna Schitea, având două roți furate de la pompieri.

Bordeanu a încercat să mituiască pe sergent cu 300 lei. Sergentul a depus banii la prefectura de poliție.

x *La gimnaziul «Ștefan cel Mare»* funcționează în acest an trei clase paralele, I, II și III-a. Cursurile regulate încep *Luni 13 Octombrie.*

Elevii înscriși și repartizați la acest gimnaziu vor complecta actele și se vor prezenta la școală, cunoscând că cei ce vor lipsi, vor fi șterși din cataloage.

x FURT.— La locuința d-lui David Aronovici, din strada Procopie, s'a săvârșit eri un furt însemnat, furându-se mai multe rochii și lucruri casnice.

Bănuelile cad asupra unei servitoare, care ar fi săvârșit furtul în unire cu un amant al ei. Cel puțin așa rezultă, din declarațiile unui copil care se găsea în casă și pe care servitoarea l'a îndepărtat, sub un pretext, pentru a putea opera în toată voia.

x După cum am prevăzut noi eri, știrea că s'ar fi descoperit un depozit clandestin de muniții în apropierea Capitalei, este o simplă alarmă, bazată pe un denunț fals.

x Lichidarea serviciilor fostei direcțiuni regionale de cale ferată din Chișinău continuă.

Autoritățile superioare fixaseră termenul de lichidare până la 1 Ianuarie. Acest termen va fi însă prelungit pentru ca bunul mers al administrației să nu fie stânjenit de lucrările de lichidare.

PREMII IN VALOARE DE
100.000 lei
oferă gratuit ziarul «Opinia»

x ACTIVITATEA ECHIPELOR SANITARE.— Echipele sanitare înființate de d-l doctor Cazacu, pentru combaterea sifilisului și paludismului și care au lucrat toată vara în cuprinsul regiunei sanitare, și-au încetat activitatea săptămâna trecută.

Actualmente lucrările statistice și datele asupra activităței acestor echipe, se centralizează la direcțiunea regională a serviciului sanitar.

Dacă se vor mai găsi fonduri disponibile, o parte din aceste echipe își vor continua activitatea întru cât ele s'au dovedit a fi un auxiliar cu totul prețios al medicilor rurali, pentru combaterea celor mai puternice flagele care decimează populațiunea noastră de la sate.

x Din cauza unui scurt circuit s'au aprins și au ars firele electrice din câteva camere ale poștei centrale.

Incendiul s'a stins fără vre-o intervenție și fără a cauza vre-un alt accident.

Cetiți „Opinia"

VINE TANASE
cu un ansamblu de 100 persoane și cu un balet feeric
Vineri 17 Octombrie 1924 prima reprezentație cu VORBA-VINE
Ultimele bilete la casa teatrului Sidoli

Reducerea inspectorilor școlari

Intențiile ministrului de instrucție.— Inspectori pe specialități.—

D. dr. Angelescu, ministrul instrucțiunei publice conformându-se voinței d-lui Vintilă Brătianu, urmărește să realizeze o serie de economii în budgetul ministrului, pe care îl conduce

*

Intâia mare schimbare, la care pare că ministrul s'a oprit, e acea a desființării inspectoratelor școlare și reducerea numărului inspectorilor școlari, cari prea s'a înmulțit.

Persoane inițiate, afirmă că ministrul de instrucție proectează numirea unor inspectori pe specialități, în număr redus, fie care putând lucra în toată țara.

S'ar realiza astfel,— se crede la minister,— o economie importantă budgetară și chiar un control mai eficace.

x Adunarea generală annală a gimnaziului din Tg. Frumos, va avea loc, Duminică 26 Oct. st. n. orele 3 p. m. în localul școlii.

Membrii acestei adunări (părinții și tutorii legali ai elevilor, părinții foștilor elevi, profesorii și donatorii școlii etc.) sunt rugați să ia parte la ședință în număr cât mai mare.

In caz când numărul membrilor cerut de regulament, nu se vor întruni în numita zi, se va ținea ședință în Duminica imediat următoare cu ori ce număr de membri.

x S'a dispus începerea lucrărilor de pavare a trecătoarei care unește Regia cu strada Păcurari. Tot materialul a fost depus pe șantier.

ECOURI

— Consiliul de administrație a «Societăței Pensionarilor» invită pe membrii săi și toți pensionarii a se întruni Duminică 12 Octombrie, ora 9 dimineața în sala Cinema Modern spre a se sfătui asupra măsurilor de luat, ca să li se mărească pensiile în raport cu scumpetea hranei zilnice, îmbrăcămintei și chiriei.

— Societatea Viticolă din Iași, invită pe podgoreni să se întrunească la sediul Societății Duminică 12 Octombrie a. c. ora 9 dim. pentru a discuta asupra: rezultatului culesul viilor, vinului, reprimarea fraudelor în viticultură, chestiunea producătorilor direcți, precum și alte chestiuni relative la viticultură.

CEREȚI PRETUTINDENI
LAMA PIERRE
OTEL CURAT CEA MAI BUNĂ ȘI MAI EFTINĂ
PRIMA FABRICĂ DE APARATE ȘI LAME DE RAS.
Strada Donici 1. București.

SACI GOI
odată întrebuințați, pentru nuci,
se găsesc în depozit la **Banca Moldova Secția Mărfuri, Iași**

Depurativul Regenerator SalParil
Cel mai puternic depurativ-vegetal
recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: guta, litează renală, boli de piele, ecseme, boli sifilitice, etc. și în orice afecțiuni ale sângelui viciat.
Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA,—Iași

LICEUL STATIZAT DE BAEȚI
M. Kogălniceanu
Iași Str. Carol 23

Elevii ce nu au locuri la clasele ordinare de la Gimnaziile și Liceele din localitate, sunt primiți cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu".

Inscrieri până la 10 Octombre 1924. Se mai primesc înscrieri și la clasele ordinare.

Elevii ce se înscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.

Director,
Titus Patriciu

Purtați numai renumitele tocuri și tălpi Berson
fiind eftine, durabile și plăcute la mers.

VINUL KONYA cu principiile conținute în Kola, Coca, Guaran și Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul și nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilităței, maladiilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescente

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi și până la 1923

de *EM. AL. MANOLIU*

Turneul lui Millo în 1851

IMPRESIA PRODUSA.— TEATRUL LA GALAȚI

Gălățenii, după înpulzia dată de orașele Bacău și Botoșani, au încercat să-și formeze și ei un teatru și mulțumită unor tineri italieni, diletanți stăruitori pentru îndeplinirea acestei idei distractive, ș'au însușit inițiativa stabilind în puțin timp un teatru pe lângă societatea lor Filarmonică.

In acest teatru s'au adunat curând mai mulți tineri de familie ademeniți de frumusețea petrecerei prin teatru, asistând regulat la spectacolele pe care le dădeau italienii in limba românească, spectacole despre care vorbea și „Albina Românească" după informațiile culese din ziarul galețan „Dunărea".

Acest teatru a luat ființa pe la 1846 și s'a susținut prin propriile mijloace, procurate bine înțeles de marea afluență a publicului mulțumit de felul acesta de petrecere.—Venind Ademolo, un profesor de cânt, acesta văzând curentul pentru teatru n'a stat pe gânduri și a înființat un teatru ceva mai încăpător în localul pronumit „Hanul lui Ventura" care a durat multă vreme încoace și unde a jucat și trupa ieșană cu Millo în frunte vre o cinci reprezentații în trecerea de la Brăila spre Iași.

Mulțumirea publicului Gălățan, produsă de jocul lui Millo și mai ales reprezentația operetei *Baba-Hârca*, a fost covârșitoare; și s'a pus toate stăruințele pe lângă eminentul artist să mai rămâe în mijlocul lui, dar Millo trebuind să fie în Iași la sfârșitul lui Sept. a plecat cu toată părerea de rău a întregii populații gălățene.

*

In București ca și în Brăila și Galați s'a păstrat multă vreme amintirea despre turneul actorilor moldoveni și din cele ce să găsesc scrise în privința aceasta este și o dare de seamă publicată de „Zimbru", din Oct. 1851, sub iscălitura:

Un român din București și care prezintă un deosebit interes pentru părerele ce le avea [1])

Iată cum și le exprimă el: ... „Mai înainte de toate, cele mai „multe piese moldovene sunt „sub forma națională având un „scop național. Aceasta a făcut „a se primi cu entuziasm de „publicul nostru: aceasta co„respunde destul de bine cu „necesitatea supremă ce avem „toți românii de a produce ori „cât vom putea opere națio„nale spre a răspândi gustul „național, a întipări cu trăsuri „plăcute obiceiurile și tradițiu„nile noastre și a cânta faptele „străbunilor noștri. Cânticele „naționale, epigramele ingeni„oase unite cu talentul d-lor „Millo, Luchian, Gabriella, ce „știu a se identifica așa de „bine cu personagele ce repre„zentează, dau un gust destul de bun acestor spectacole: *Hor-cu-mirii*, *Tuzu Calicu*, *Doi morți „vii*, *Cei doi urși*, gesturile puțin „modeste și zicerile prea si„luite, dure și triviale nu pro„duc decât dezgust și sunt nu„mai o afectare comică. Aces„tea însă vă anunț domnule, se „întâmplă prea rar și meritul „d-lui Millo, precum și frumu„seța pieselor, le făcea puțin simțite»... etc.—2).

Despre naturalul cu care jucau artiștii, ieșenii, de sub conducerea lui Millo, vorbește destul de elogios foaia galațiană „Dunărea" din acel timp 1). lucru ce de altfel s'a urmărit cu un deosebit interes de toți artiștii moldoveni, sub indemnul atât a lui Millo, cât și al lui Costache Negruzzi, V. Alexandri și alții cari, cu câți-va ani mai înainte cereau elevilor conservatorului Filarmonic și actorilor, ca să se ție în nota adevărului și să se dezbare de exagerările apucate în vorbire și gesticulații.

Millo, în conservatorul reînființat dinpreună cu A. Flechtenmacher, de cum a devenit Directorul Teatrului Național, grija cea mai mare o avură ca profesor de declamație, să nu'și lese elevii să imite pe cutare sau cutare actor, care poate îl influența și pentru natura lui nu prindea.

Aceasta a contribuit mult ca seria de elevi ce i-a scos, între care și Const. Bălănescu, să vorbească natural, iar gesturile să le fie pe cât de moderate.

1) A se vedea și T. Burada pag. 68 din vol. II.

2) Aluzii la școala declamatoare a lui C. Carageale, ce stăpânea scena bucureștiană.

Exemplarul acela al „Dunărei" l'am văzut și citit eu personal la artistul Al. Evolschi care a făcut parte din trupa turneului.

Renumitul artist, Pictorul Briese, contribue la Marile Premii ale ziarului «Opinia»

x Decretul pentru numirea d-lui Teodorini ca director al Conservatorului de muzică, încă nu a apărut în Monitorul Oficial.

Se crede că chestia directoratului va fi tranșată până la sfârșitul săptămânei.

x Poliția, în fruntea căreia se afla însuși prefectul de poliție, a făcut o razie la periferia orașului, urmărind pe cei doi hoți, care Marți ziua mare au săvârșit un furt în str. Săulescu, adică într'o stradă frequentată și chiar bine păzită.

Un băiat, care văzuse pe cei doi hoți, a putut da oare care semnalmente, după care se orientează cercetările, cu speranțe de reușită.

Nici un cetitor nu va rămânea fără premiu!

Ultima oră

Agravarea conflictului anglo-egiptean

Diferendul anglo-turc. - Chestia vadului comercial.- Agitaţia comercianţilor

Agravarea conflictului anglo-egiptean

Atitudinea presei engleze.--Intransigenţa guvernului egiptean

Bucureşti.— Presa tuturor partidelor aprobă atitudinea d-lui Mac Donald în chestia Egiptului şi a Sudanului. Discutând cererile lui Zagloul Paşa, «Morning Post» spune că ele nu pot fi admise de nici un prim ministru.

«Daily Mail» scrie că nici un govern britanic nu poate acorda concesiile cerute de guvernul egiptean.

Conflictul cu Egiptul se agravează din cauza intransigenţii guvernului din Cairo.

VADUL COMERCIAL NU SE LEGIFEREAZA

MARTURISIRILE D-LUI TANCRED CONSTANTINESCU
AGITAŢIA COMERCIANŢILOR ŞI INDUSTRIAŞILOR

Bucureşti. — Eri după amează la ora 5, dl. Tancred Constantinescu, ministrul industriei şi comerţului, a avut o ultimă conferinţă cu delegaţii sindicatului comercianţilor şi industriaşilor, în chestia vadului comercial.

Dl. Tancred Constantinescu a arătat, că d-sa, în acord cu ministrul justiţiei, nu va putea lua nici o hotărâre nouă până în Februarie când desigur legea vadului Comercial va trece prin parlament.

Ministrul a desmînţit orice altă versiune care a circulat în legătură cu această chestie.

Delegaţii comercianţilor şi industriaşilor au rămas complet nemulţămiţi de declaraţia ministrului industriei şi au replicat, că de acum înainte, comercianţii chiriaşi se vor găsi la discreţia proprietarilor, fiind siliţi a subscrie contracte oneroase, care vor avea ca efect, producerea unui nou val de scumpete.

Sindicatul comercianţilor şi industriaşilor a hotărât să ţie o mare întrunire de protestare, Duminică la ora 9 dimineaţa, în sala Dacia.

Vor asista şi delegaţi din provincie.

ISPRAVA UNUI FALŞ INGINER

Prăbuşirea din str. Cîmpineanu.-Senzaţionalele rezultate ale anchetei

Bucureşti. — S'a anunţat, că o parte din clădirea din str. Câmpineanu No. 16 s'a prăbuşit ieri, pricinuind moartea unui lucrător şi rănirea gravă a altor trei. Prăbuşirea s'a întâmplat din cauza negligenţei, sau mai bine zis a nepriceperei cu care erau conduse lucrările de reparaţie radicală.

Inginerul constructor Merlescu a fost chemat aseară la prefectura de poliţie pentru a da explicaţiuni asupra modului cum conducea lucrarea, cum şi asupra cauzelor prăbuşirei. Cu acest prilej s'a descoperit un lucru foarte ciudat şi anume, că aşa zisul inginer Merlescu, cu toate că era director al biroului tehnic «Concordia", nu era nici inginer nici arhitect, ci simplu absolvent a 5 clase primare la o comună rurală din judeţul Dolj.

El n'a putut dovedi nici măcar că posedă autorizaţiunea din partea primăriei pentru a face lucrări de reparaţie.

Arhitectul comunei a declarat, că nici nu i s'a cerut autorizarea pentru această lucrare şi era pus deci în neputinţă de a supraveghea condiţiile de lucru.

Merlescu a fost deţinut la poliţie, iar azi va fi înaintat parchetului.

Se crede că sub dărâmături se mai află încă doi salahori.

Primăria a dispus evacuarea tuturor chiriaşilor şi dărâmarea imediată a imobilului pentru a se evita alte noui nenorociri.

Pentru tot timpul dărâmării a fost interzisă circulaţia vehiculelor grele pe străzile Cîmpineanu şi Sf. Ionică.

Cumpărăm Brilante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preţurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

IAŞI — str. Gh. Mârzescu 35 etaj — IAŞI

Nuci, fasole

şi tot felul de cereale

- orice cantitate -

Se caută spre cumpărare. Ofertele se vor adresa **Moara „Ralul"** Şos. Naţională No. 85.

Direcţiunea

LICEUL PARTICULAR DE FETE

„M. Kogălniceanu" Statizat

— STR. CAPITAN PAUN No. 8 —

Şcoala asimilată cu şcoalele secundare de fete ale Statului de gradul II.

Curs de liceu complect, cu opt clase.

Inscrierile se mai fac până la 10 (zece) Octombrie.

Pentru clasa I-a nu se dă examen.

PROFESORII ASOCIAŢI

Butoaie de stejar

pentru vin, capacitate de la 50-200 Deca, de vânzare, cu livrare promptă, la

Forestiera Baia

S. A.

FĂLTICENI

MAGAZINUL

CRISTAL

PIAŢA UNIREI

s'a redeschis cu un bogat asortiment de sticlărie, porcelanuri, faianţă, olărie emailată, tacâmuri de alpaca, becuri electrice, articole de menaj şi obiecte pentru cadouri

PREŢURI REDUSE

Pentru a obţine şi a conserva un păr abondent, mătăsos şi strălucitor, întrebuinţaţi numai miraculosul

Petrolol Dr. Konya

Afacerea Filipovici

Nu s'a făcut nici o descindere la Siguranţă

Bucureşti. — Instrucţia în afacerea Filipovibi îşi urmează cursul normal. Judecătorul de instrucţie a mai interogat pe inginerul Drăguşonu, care urma să facă parte din comisiunea care trebuia să plece în America pentru o propagandă în favoarea Societăţii «Petrolul Naţional». De asemenea au mai fost interogaţi d. maior Ştefănescu-Drăgăneşti şi Hary Georgescu.

Nu este adevărată ştirea, că s'ar fi făcut o descindere la siguranţa generală a Statului şi că s'ar fi sigilat nişte arhive.

Chestia Ulster

Bucureşti. — Camera lorzilor a început eri dezbaterea asupra proectului de lege care fixează graniţele Ulsterului. Pare sigur că legea va trece fără nici un amendament.

Afacerea Ionescu-Marita

Bucureşti.— D-nii Ionescu Marita, fostul director general al închisorilor şi subdirectorul Marinescu au făcut recurs contra deciziei Camerei de punere sub acuzare prin care li se confirmă mandatul de arestare. Inalta Curte de Casaţie a respins eri recursul.

CÂND EŞTI CU CHEF ŞI FACI SCANDAL

te poţi trezi condamnat la 6 luni închisoare

Scandal la Tribunalul din Câmpulung

Bucureşti. — Eri după amează la ora 3, proprietarul Moise Cosarlef din Racăr, fiind în stare de ebrietate pe culoarul tribunalului din Câmpulung, a insultat pe avocatul Cozma pentru că pledase contra lui într'un proces.

S'a produs un enorm scandal, ceea ce a determinat pe procuror şi judecătorul de instrucţie ca să intervină, dar cheflîul proprietar a insultat grav şi pe reprezentanţii justiţiei.

A fost chemată garda militară care a pus mâna pe proprietar şi la închis în arestul parchetului. Cosarlef a spart uşa arestului şi a încercat să evadeze.

Pe baza legii micului parchet, scandalagiul a fost tradus imediat în faţa tribunalului, care l-a condamnat la 6 luni închisoare şi 10.000 lei amendă în favoarea avocatului.

La ora 5 şi jumătate a fost pus în lanţuri şi dus la penitenciarul oraşului.

Neînţelegerile Anglo-turce

Bucuresti.— Până acum guvernul englez n'a primit nici un răspuns din Angora privitor la violarea frontierei Irakului de către armata turcească. Asigurările date de Fety Bei la Geneva că se va respecta statu-quo până la depunerea raportului de anchetă ordonată de Societatea Naţiunilor n'au fost respectate.

Trupele turceşti stau intenţionat în Irak, iar reaua voinţă a guvernului turc e dovedită.

Indrăznetul atac banditesc din Hadeşti

Dorohoi 7 cor.— Un îndrăzneţ atac banditesc s'a comis astă noapte în com. Hadeşti din jud. nostru.

Banditi înarmati au călcat vila d-lui Ionel Frank şi sechestrând pe servitorii şi pe familia Frank într'o odae, au încărcat diverse lucruri casnice împreună cu blănuri, juvaeruri de mare valoare şi cu o însemnată sumă de bani, şi au dispărut cu automobilele.

Voi reveni cu amănunte.

NEPOT

VIZITA ZIARIŞTILOR cehoslovaci

Bucureşti. — Ziariştii cehoslovaci au sosit eri la Oradea-Mare, fiind primiţi oficial. Au vizitat primăria, turnătoria de fier, uzina electrică teatrul orăşănesc. etc. Prânzul a fost luat la băile Felix unde s'au rostit numeroase toasturi.

Astăzi ziariştii au plecat la Arad.

Terente a plecat în străinătate

Bucureşti.—Cetăţeanul Vasile Deroşcă din Brăila a înştiinţat siguranţa că un văr al lui, dezertor în Bulgaria, i-a scris că banditul Ştefan Terente s'a îmbarcat pe un vapor în portul Varna şi a luat drumul Occidentului.

Salariile funcţionarilor

Bucureşti. — La 14 Octombrie statul va încasa suma de 400 milioane lei a doua rată din partea rafinorilor de petrol ca plată a redevenţei vândute.

Suma aceasta împreună cu economiile ce se vor face de la posturile ce se suprimă şi împreună cu alte sume disponibile vor forma fondul în baza căruia se vor spori salariile tuturor funcţionarilor publici.

Situaţia politică în Bulgaria

Bucureşti.— Faţă de atitudinea guvernului Tzancof care nu şi-a respectat angajamentele faţă de blocul partidelor în vederea unui guvern de coaliţie,—d-nul Malinof, şeful partidului democrat şi-a reluat libertatea de acţiune, începând campania de răsturnare.

Intr'un congres el a expus situaţia politică şi a elaborat programul care cuprinde următoarele puncte principale: 1) Intronarea regimului parlamentar constitutional;

2) reducerea impozitelor;

3) lupta contra birocraţiei.

4) Scoaterea armatei de sub influenţa politicei.

Citiţi „Opinia"

ANUL al XX-lea No. 5208 — 2 LEI NUMARUL — SAMBATA 11 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Biblioteca Universității Loco 17

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ IAȘI

CONSTITUȚIONALISM RIDICOL

Poporul englez, căruia tradițiile întru apărarea libertaților nu-i îngădue să admită cea mai mică încălcare a suveranității sale, exercitată prin mandatarii temporari, — funcționari publici sau aleși prin sufragiu, — e chemat să se pronunțe asupra unei grave abateri a guvernului laburist. Nesocotind principiile constituționale ale perfectei separațiuni a puterilor, ministrul justiției a intervenit într'o chestiune deferită instanțelor judiciare: a ordonat suspendarea urmăririi deschisă împotriva ziaristului comunist Campbell.

Acest fapt, unic în analele vieții politice engleze, unde mecanismul constituțional funcționeaza cu precizuine de cronometru, a ridicat opoziția unită a conservatorilor și liberalilor și e foarte probabil ca organizația politică de, sub șefia d-lui Mac Donald să fie înlaturată dela conducerea imperiului britanic: nici problema reparațiilor, nici tratatul anglo-sovietic, n'au reușit să aducă atâta tumult anti-laburist ca gestul ministrului de justiție.

Desigur că întâmplarea este de natură să lase indiferentă opinia publică românească. Pentru că este în adevăr o aberație să ridici protestul și dus până la răsturnare de guvern, pentru un lucru atât de obicinuit în viața politică a țării noastre.

Aci, unde fiecare afacere, înainte de a fi deferită justiției — dacă este menită să pună în cauză oarecari mutre simandicoase — face obiectul unui consiliu de miniștrii, unde dosare se deschid și se închid după bunul plac sau interes al partidului guvernamental, cazul dela Londra se pretează cel mult la comentarii hazlii în umbra cabinelor ministeriale.

Și mai cu seamă acum, când afacerea pașapoartelor falșe și operațiile fratelui Inculeț, ilustrează în mod strălucit tocmai teza contrară a susținerilor anti-laburiste.

O criză de guvern, în România, pentrucă ministrul justiției a intervenit în manevrarea unui dosar? O mișcare populară pentru intangibilitatea principiului separațiunii puterilor în stat? Dar aceasta ar fi o revoluție și o răsturnare a ordinei publice stabilite, o crimă în contra siguranței statului care se menține tocmai prin confuziunea, până la unitate, a acestor trei puteri în mâna dictatorială a șefului de guvern.

Asemenea agitațiuni sînt bune pentru occident.

Pentru țările balcanice ele sînt primejdioase: dacă s'ar produce, ar dovedi că spiritul cetățeanului s'a schimbat și deci conducătorilor de meserie ar trebui să renunțe la atâtea avantagii cu care situația de până azi i-a deprins.

Or, ca buni cetățeni, nu putem dori o transformare de pe urma căreia țara s'ar vedea lipsită de sprijinu cinstit și sincer al bătenilor în primul rînd.... ! *Sp.*

CATE-VA NOTE

D. Iorga anunță că nu va avea timp să facă opoziție crâncenă în viitoarea sesiune parlamentară, deoarece este ocupat cu întocmirea unei noui lucrări științifice.

Cu alte cuvinte, d. Iorga amestecă știința în politică, după cum până în prezent a introdus politica în știință.

* * *

Guvernul are de gând să înființeze un minister al aviației.

Prea multe aeroplane nu avem, dar avem mulți politiciani care umblă cu capul prin nouri...

* * *

In legătură cu vastele fraude cu pașapoartele, ziarele vorbesc de o probabilă remaniere ministerială.

N-o fi vorba cumva de intrarea lui Neculai Filipovici în guvern?

ASPECTE

PE LESPEDEA ETERNITĂȚII...

Anatole France n'a murit. Radiogramele vestitoare ale spasmului din urmă, au fost depășite de cele cari aduceau lumii întregi liniștea și îi îndepărtau neliniștea. In vila Said, fluturele negru nu și-a scuturat încă pulberea aripilor pe fruntea marelui cugetător.

Și totuși, cântecul strident al cucuveei s'a înfipt profund în sufletele noastre, ca un semnal de pornire către neființă al făpturei care întrupează în chip perfect, tot ceeace se cuprinde în noțiunea de umanitate. Pentrucă Anatole France, departe de a fi supra-omul visat de Nietsche, un soiu de compoziție divină și bestială, este un exemplar ale aceleeași specii ca și oricare din noi, dar purificat prin inteligența în stare nativă nu complicată și coruptă de vicisitudinile traiului cari ne-au infestat pe noi toți ceilalți.

Opera lui Anatole France nu poate fi concepută fără cunoașterea omului care este el. Pentrucă sînt scriitori, a căror viață, a căror mentalitate sînt inexistente, în afară de ce au creat și împărtășit prin artă sau știință: păreri e și sistemul de gândire chiar ale lui Balzac, importă prea puțin; omul care a fost, interesează pe biografi și critici, cel mult. Pentru France însă, demarcarea între om și operă nu există.

Știm că murind omul, lucrările vor stărui în mintea generațiilor cari vor urma; știm că învățătura dragostei de semeni și a luptei împotriva ignoranței va rămâne și se va perpetua în mințile doritoare de mai multă dreptate și adevăr; știm că filozofia d mnului Bergeret va găsi discipoli și că amărăciunile lui Crainquebille vor fo osi cândva de îndreptar înțelepților.

Avem convingerea că omenirea nu este chiar atâta de viciată încât ironia lui France să n'o mai poată readuce la civilizație. Dar parcă, dispariția lui personală dintre noi, ne-ar lipsi de o supraveghere necesară, imediată. Existența lui este un control, o făgăduință; sînt oameni a căror prezență numai, este un imbold sau o stavilă: dacă ar fi trăit Jaurès, războiul n'ar fi fost cu putință...

In cadrul acestor gândari și sentimente, moartea lui Anatole France trebue privită cu un catachism. Și iată de ce, cântecul cucuvaei de pe vila Said,—transmis lumii întregi prin radiofon, am vrea de data aceasta să fie înșelător: pentrucă sântem încredințați că de zâmbetul moșneagului, care suferе acum acolo, este legată soarta noastră a tuturor acelora cari încă mai avem posibilitatea unui ideal și credința în înfăptuirea lui.

G. SPINA

CĂLĂTORIND

Românul așa cum este

O observație obiectivă

Pentru un român care știe să observe cu obiectivitate, o călătorie în Apus înseamnă, în primul loc, o lecție de modestie.

Hrăniți dela abecedar și până la Universitate cu ideia perfecțiunii noastre, ne îngrijim foarte puțin de toaleta morală.

După o prejudecată extrem de răspândită, toată neno ocirea și înapoierea neamului românesc se datorește năvălirilor turcești și ocupației fanariote.

Odată aceste două rele înlăturate, vom merge, oarecum în mod mecanic, «cu pași repezi pe calea progresului».

Sînt mulți optimiști care socot de pe acum că am parcurs toată distanța ce ne depărta de țările cu adevărat civilizate, că ne putem intitula Belgia orientului și așa mai departe, mulțumirea se transformă în exaltare și intoleranță. Nu e permis să vorbești despre slăbiciunile și păcatele noastre obștești. A face acest lucru înseamnă a fi detractor, dușman, trădător.

Adevărații dușmani ai neamului însă sunt tocmai acești căutăreți care adorm simțul critic. Ei ne prezintă o oglindă mincinoasă, care arată două ochi frumoși, ne ascunde petele de pe nas, obrajii nespălați, părul sălbatic.

Astfel, mulțumirea de noi înșine apare comică. E mult mai bună oglinda fidelă, care arată toate calitățile dar și toate defectele. Ea dă celor care o întrebuințează o idee exactă asupra persoanei lor, îi îndeamnă să se curețe și să se ferchezuiască.

Am făcut o introducere așa de lungă la puținul pe care-l vom spune, pentrucă știam cât de înrădăcinată este prejudecata perfecțiunei noastre infailibile și cât de grozav se supără unii oameni când le spui defectele în față. Socotim însă că metoda trebue schimbată. Războiul ne-a maturit: azi putem vorbi direct, fără a ascunde părțile rușinoase, cum tăceam altădată când eram încă minori.

*

România este o țară balcanică. Românii au caracterele specifice națiunilor din peninsula cea mai de răsărit a Europei. Occidentul începe dela Viena: acolo este granița istorică a civilizației moderne, graniță care nu se poate întinde mai departe decât cu încetineală.

La Berlin, de pildă, priviți în grup, de departe, sârbii, grecii, bulgarii ne fac impresia ca sunt de ai noștri: niște concetățeni al căror nume nu-l cunoaștem. Același umblet, aproape aceleași rătăciri și gesturi arată influența aceloraș factori fizici și un mare amestec de sânge.

Dar dacă în aparență individuală, asemănarea este așa de mare, văzuți în manifestările colective, în țara lor, bulgarii nu mai seamănă cu grecii, sârbii se deosebesc de români. E de ajuns să treci granița în Jugoslavia ca să observi o mare deosebire chiar numai privind dela fereastra vagonului.

Obișnuiți cu îmbulzeala, țipetele, înjurăturile pe care le vedem repetându-se la toate stațiile românești rămâi uimit de liniștea care domnește în gările să bești.

Și nu e numai liniște, este și ordine. La noi, zgomotul cel mare se face tocmai în numele ordinei. Orice contribuabil care a fost «gradat» la miliție se crede în drept să stabilească reguli și mai ales să dea ordine. La noi toată lumea vrea să ordone și acolo unde nu există decât comandanți, evident că se face infinit mai multă gălăgie decât treabă. Privită mai cu atenție, veleitatea aceasta, în numele căreia se erijează atâția cenzori ai vieții publice, este o foarte pronunțată tendință spre anarhie. Și în adevăr, gările noastre, care sânt un fel de mici rezumate ale vieții românești în mișcare, dau impresia unei dezordini anarhice inconștiente.

Tot aici mai pot fi observate și alte cusurățenii. Despre ele vom vorbi altădată. I. L.

Politica absurdă

în chestia Basarabiei

Trei săptămâni în șir, și câte de trei ori pe săptămână, d. semi-ministru Tatarescu făcea naveta prin Basarabia, ca să cerceteze și să.. purifice.

Surmenajul acesta ministerial a fost însoțit de mari schimbări în administrația provinciei. Și cum schimbările s'au produs după obscurele tulburări de la Tatar-Bunar, s'a putut deduce că, în producerea evenimentelor din sud, admin strația detestabilă a avut un rol și o răspundere.

Tot în chestia tulburărilor știute, s'au dat relații oficiale asupra cuminteniei, lealității și devotamentului patriotic al populației, fie moldovenești, fie minoritare, fără deosebire.

Prin urmare, nici o învinuire nu s'ar fi putut aduce populației; — iar răspunderile care se puteau stabili atingeau numai pe unii reprezentanți ai autorității.

Și iată că, — în chip surprinzător și fără de nici o logică — se dă un decret pentru extinderea stărei de asediu în Basarabia. Măsura aceasta, bineînțeles, nu se aplică împotriva autorității vinovate, ci împotriva populației nevinovate.

Și prin urmare, guvernul continuă o politică atâtătoare, injustă, absurdă, pentru care — odată și odată — va trebui să dea socoteală. A.

REGELE CAROL I

10 ANI DE LA MOARTE

Astăzi s'au împlinit 10 ani de la moartea marelui Rege Carol I.

Pentru înțelepciunea, dibăcia, experiența și dragostea cu care a condus destinele neamului și țărei; pentru spiritul de jertfă de care

în repetate rânduri a dat dovadă; pentru prestigiul pe care l-a cucerit țărei în ochii Europei; pentru faptele mari săvârșite sub îndelunga și glorioasa lui domnie, între care independența națională va rămâne în veci nemuritată, —Regele Carol și-a câștigat dreptul la recunoștință veșnica a poporului român.

Amintirea marelui rege va fi totdeauna vie în inimile noastre.

*

Cu prilejul acestei comemorări, când avem în minte deosebitul liniștit și rodnic al domniei Regelui Carol, o observație se impune:

In cei 48 ani de domnie, marele rege a cunoscut multe împrejurări foarte grele, de care era legată situația țărei sau soarta Tronului. Lui Carol I i-a fost dat să domnească în pleină anarhie internă și amenințare externă, în primii ani ai venirei în țară; apoi a cunoscut tulburările antimilitariste din 1870, vremurile războiului din 1877—78, două revizuiri ale Constituției, agitațiile sociale din 1889, criza teribilă din 1900, revoluția din 1907, războiul din 1913, și începutul războiului mondial cu agitațiile interne și tulburarea spiritelor. Dar în toate aceste împrejurări, *niciodată Regele Carol n'a îngăduit să se recurgă la stare de asediu, la cenzură, sau la vre-un mijloc excepțional de guvernare.*

Oare n'ar fi nimerit să luăm pildă de la chipul de guvernământ care a dat roade bune și care facă acum 10 ani era normal în țara românească? N'ar fi nimerit să revenim la drumul bătătorit de marele Rege Carol?

—X—

Unificarea Calendarului

Lămuririle I. P. S. S. Mitropolitului Pimen

Se știe că la 14 Octombre stil nou (1 Octombre stil vechi) se unifică ambele calendare: cel oficial (al stilului nou), cu cel bisericesc (al stilului vechi), în sensul că și calendarul bisericesc trece pe stilul nou. Deci deacum înainte sărbătorile vor fi prăznuite cu 13 zile înainte.

Sfânta Metropolie a Moldovei a tipărit în tipografia Mănăstirii Neamțu, un călindar pe lunile Octombre, Noembre și Decembre, în care sărbătorile sunt trecute pe stilul nou. Luna Octombre (stil vechi) începe deadreptul cu ziua de 14, Sf. Paraschiva.

Alături de acest calendar unificat, sunt tipărite următoarele «lămuriri pentru înțelesul poporului», ale I. P. S. S. Mitropolitului Pimen:

*

Facem cunoscut tuturor bunilor creștini ortodocși, că acest calendar, așa cum se prezintă și e tipărit, nu e un calendar din nou alcătuit, nici un calendar străin, care să fi fost primit de Biserica noastră, de la altă Biserică, ci e vechiul nostru calendar ortodox, păstrat de veacuri de Sf. noastră Biserică strămoșească, românească, după care s'au prăznuit în cursul vremurilor, toate sărbătorile mari și mici, precum am pomenit de la moșii și strămoșii noștri.

Din pricină însă, că acest calendar, după socotelile făcute de cei ce se ocupă cu știința planetelor, rămăsese în urmă cu 13 zile, Sf. Sinod, după multă chibzuință și cu mare grijă, i-a adus îndreptările cuvenite, precum se vede din Enciclica Sa, publicată în Revista Biserica Ortodoxă pe luna Iulie trecut.

Tinem farăși să se știe, că această rămânere în urmă, sau întârziere cu 13 zile, nu înseamnă că calendarul nostru a fost greșit la alcătuirea lui. Această rămânere în urmă, se datorește neputinței omenești de a măsura timpul anului până la o clipă și a-l împărți fără a rămânea o diferență mică, care diferență la curgerea a sute și mii de ani, să mărească până ajunge la câte-va zile. Aceasta face că anul socotit în calendare să dea diferențe foarte mici, față de anul socotit după mișca-

(Continuarea în pag. II-a)

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi și până la 1923

de *EM. AL. MANOLIU*

Matei Millo artist profesionist

STAGIUNILE 1851—53 — PREFACERI LA DIRECȚIA TEATRULUI

Matei Millo să hotărește a fi artist profesionist

Succesele obținute de Millo *cu Chiriță*, cu *Baba Hârca, Nicșorescu* etc. pe scena Iașului, apoi ovațiile din turneul întreprins prin țară și însfârșit la București, Brăila, Galați, unde a fost încarcat de glorie până într'atâta, în cât, în un avânt cu totul justificat de amorul său propriu, Millo se hotărăște să rupă cu prejudițiile sociale și să rămâe artist profesionist.

„Cinul boeresc—a spus el — «nu-mi face nici rece, nici cald «și de mă țin de sfatul rude-„lor, am să rămân boerul Millo, «om comun ca toți ceil'alți „Millești. Ca artist însă e altă «vorbă, mă vor batjocori ai «mei, dar cred că am să mor «un cine-va».

Reîntors în Iași, a spus celor din familie cum și prietinilor de hotărîrea luată ca să rămâe în teatru, așa că din acea vreme pentru public și teatrul românesc, *nobleța lui Matei Millo e numai în artă și în propaganda ei.*

De și întârziase cu turneul de a fi mai din timpuriu în Iași pentru pregătirea stagiunei 1851—52, totuși cu sîrguința ce'și puse întregul personal artistic și după micele reparațiuni și complectări pentru buna montare a pieselor alese de a se juca, la 28 Octombrie 1851 s'a făcut deschiderea stagiunei, cu o localizare întitulată *Niște secături*, piesă slabă ce-i dreptul din toate punctele de vedere. In schimb însă s'au jucat piesa de valoare ca *Shylluk*, mare dramă a lui Shakespeare, cu mult distinsul artist Ion Poni în rolul titular, apoi *Lucrețiu Borgea, Venețiana* sau «Calăul secret», de Anicet Bourgeois, *Nabucodonosor* de Lord Byron; iar originale jucate întâia oară în acea stagiune au fost: *Kir Zul arădi*, comedie în un act de V. Alexandri, prelucrarea după *«Un tigre de Bengal»*, *Harță Răzeșul, Intoarcerea C. C. Chiriță în provincie* și altele, cari au făcut deliciul spectatorilor prea numeroși adesea pentru a se putea ținea ordinea în sală.

Stagiunea aceasta s'a terminat la 18 Mai 1852 cu beneficiul lui Millo când s'a jucat: Istoria C. C. Chiriței, în două părți.

*

După închidera stagiunei teatrului Național ar fi trebuit să înceapă pregătirile pentru următoarea, cu reparațiile clădirei, cu refacerea aplicurilor scenei și chiar cu retușarea unor decoruri ce lăsău de dorit din pricina uzului prea mare ce să făcuse cu ele. S'a întâmplat însă că Delmary, pentru

(Continuarea în pag. II-a)

Cinema ELISABETA Astăzi Vineri 10 Octombrie în Matineuri şi seara

După mii şi unanime insistenţe

Seria 1-a cu a 2a la un loc opera complecta 14 acte.

TARAS-BULBA

Monumentală dramă de mare spectacol în 14 acte după nemuritoarea şi eroica scriere a lui M. GOGOL marele autor Rus. Regiu şi cenariul de I. ERMOLIEFF şi interpretat de HELENE MAKOVSKA, Rumici şi Polonsky.

Luni 13 Octombrie Celebra senzaţie mondială

TRAGEDIA POPORULUI EVREU (CAZANUL CLOCOTITOR)

după ISRAEL ZANGVILL, o pagină reală a vieţei evreilor în Rusia.

Cinema MODERN Astăzi Vineri 10 Octombrie în Matineuri şi seara

Partea 2-a ultima, 8 acte mari

ORFANUL PARISULUI

de Louis Feuillade cu Bout-de-Zan şi Mica Youboule. — Se atrage atenţia că această serie se reprezintă numai până Dumini a 12 Octombrie şi toate serile la un loc nu se vor mai reprezenta, metrajul filmului fiind extrem de mare

MICA PUBLICITATE

BUTOAIE noi de stejar pentru vin în mărime de la 70 Deca în sus se vinde la Banca Uniunea Română.

VIE, podgoria Sosola, case bune, pimniţă, dependinţe, fântână foarte bună, 1 Ha. pe rod şi circa 13 aratură şi livadă, se vinde sau se arendează imediat, cu înlesniri.

Adresa la d-na Vasiiu curtea Biserica Vovidenia.

LICENŢIAT în litere predă limba germană la domiciliu. Doritorii să se adreseze la Biblioteca Fac. de Litere, Str. Carol 42 între orele 10 şi 12 a. m.

COPIL DE SUFLET. Fiind femeie săracă dau un copil de suflet de gen femenin.

Liza Herya str. Stejar 29.

SE CAUTA plasament pentru 125.000 lei, ipotecă primul rang, în pamant arabil sau vie.

A se adresa avocat Const. Marino str. Gh. Mârzescu 13.

GERMANA veche profesoară de piano, predă lecţiuni de piano, la domiciliu, pentru începători şi înaintaţi.

Predă şi conversaţii de limba germană, strada Zlataust No. 13.

CASELE din stradela Serariei 24 se vând cu 4 odăi, bucătărie, şură, beciu, apă.

A se adresa Speranţei 8.

SE CAUTA un băiat şi o fată spre imediată angajare la biroul depozitului de ziare din str. Alexandri (vis-a-vis de Primărie).

INDUSTRIA LÂNEI. In str. Crucei 42 s'a deschis un atelier de scarmanat lână, cu motor.

Se cumpără şi se vinde lâna.

ROMÂNII ARDELENI, BĂNĂŢENI BASARABENI, BUCOVINENI ŞI DOBROGENI

cari vor să aibe veşti despre rudele lor aflate în **America** sau să stabilească legături de afaceri cu concetăţenii lor din **Statele-Unite**, pot s'o facă repede şi sigur.

A se adresa pentru informaţii detailate la Agenţia de Publicitate **Rudolf Mosse soc. an.** B-dul. Academiei 4 Bucureşti.

ROMÂNII MACEDONENI se pot adresa în acelaş scop Agenţiei de mai sus.

Intindeţi mâna norocului

Societatea de asigurări generale „URANIA" unanim apreciată ca cea mai solidă şi culantă şi cu cele mai puternice legături de reasigurare, în scop de a avantaja cât mai mult publicul asigurator care îi arată o deosebită încredere, a lansat un nou gen de asigurare asupra vieţei cu adausul şansei tragerei la sorţi lunare.

Personalităţile cele mai marcante din lumea financiară, urându-i succes din ce în ce mai mare s'au grăbit a contracta astfel de asigurări, cari în *Franţa* de unde au fost introduse şi de către Soc. „URANIA" au atins cel mai mare record.

Pentru informaţiuni mai detailate a se adresa: *Direcţiunei Regionale a Soc. URANIA Iaşi Str. Ştefan cel Mare No. 27.*

Asuşe (Carnete á souche)

toate felurile şi mărimile, numerotate şi perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALA

Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

Pentru Autorităţi

COMANDAŢI

FIRME

cu preţurile pe jumătate, la

IOAN MAX

str. Costache Negri 58

Sala „Photo Royal"

STR. LAPUŞNEANU 38

EXPOZITIA „BRIESE"

1OCT. ... 1NOV.

Tipuri, peisage şi flori din BUCOVINA

Cetiţi „Opinia"

LICEUL MILITAR IAŞI

PUBLICAŢIUNE

In conformitate cu ordinul Ministerului de Răsboi Dir. 7-a Intendenţa No. 18268 | 924, se publică spre cunoştinţa Generală că în ziua de 22 Octombrie 1924 ora 10 dimineaţă, se va ţine licitaţie publică cu oferte închise, în localul Liceului Militar Iaşi din strada Carol 36, pentru darea în confecţionare a următoarelor efecte, parte cu materialul Liceului iar parte cu materialul Furnizorului, după cum se arată mai jos.

Efecte a se confecţiona cu materialul Liceului.

800 Cămaşi de zi, 760 Camaşi de noapte, 800 Ismene, 200 Mantale kachi, 380 Tunici kachi, 380 Pantaloni kachi lung (de ghiată), 380 Pantaloni kachi scurţi (de cismă).

Efecte a se confecţiona cu materialul Furnizorului.

760 Cravate de pânză, 760 Ştergare, 2780 Batiste, 760 per. Mănuşi lână, 700 per. Manuşi aţă, 380 Bretele, 380 Perii de haine, 380 Perii de cismă, 380 Perechi Becanci, 150 Saltele umplute cu lână, 380 Perne umplute cu lână, 1000 Feţe de pernă, 100 Cearceafuri.

Aceste efecte se pot confecţiona şi în parte.

Ofertele vor fi însoţite de garanţia de 10 la sută. Supra oferte nu se primesc. Caietul de sarcine, modele tip sau ori ce informaţiune se pot vedea sau cere la reşedinţa Liceului.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 72—83 din Legea Contabilităţei Publice.

No. 3427 din 1 Octombrie 1924.

PUBLICAŢIE

In ziua de 11 crt. ora 11 a. m. se va ţine o nouă licitaţie pentru darea în întreprindere a lucrărilor de manoperă pentru executarea betonului în elevaţie la Construcţia noului local al Şcoalei Normale de Fete „Mihail Sturza".

Condiţiunile se pot vedea în fiecare zi la Şcoala Normală de Fete din Str. Toma Cozma unde se va ţine şi licitaţia.

Mircea G. Serion

Doctor în drept

AVOCAT

FOST MAGISTRAT TRIB IAŞI

Birou de Notariat

Iaşi, Sft. Sava No. 14

DOCTOR

Adela Naftulea

fost medic de spital

BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI

Consult. 9—10, 1—3

Str. Cismăriei 39

rea pământului, sau anul ceresc.

Din această pricină, toate calendarele au suferit mici neajunsuri, care s'au îndreptat, din timp în timp, sărindu-se zilele cu care calendarul a rămas în urmă.

Calendarul nostru ortodox, din pricinele arătate, rămăsese în urmă cu 13 zile şi Sfântul Sinod în înţelegere cu celelalte Biserici de legea noastră ortodoxă, i-a adus îndreptările trebuitoare, înlăturând cele 13 zile care s'au adunat în timpul de aproape 2000 de ani, de când a fost alcătuit.

Aşa dar, acest calendar care vi se prezintă îndreptat de Sf. Sinod, nu este, precum am mai zis, un calendar nou, sau împrumutat dela alte neamuri străine de legea noastră, ci este tot calendarul nostru, care îşi păstrează Pascalia calendaristică, după care se face orânduirea tuturor sărbătorilor mari şi mici din cuprinsul anului, însă pune la data timpului când în adevăr cad, după socotelile anului ceresc, fără a se schimba data lunară.

Prin urmare, prin îndreptarea făcută calendarului nostru ortodox, Sărbătoarea *prea Cuvioasei Maicei noastre Parascheva*, atât de mult cinstită şi sărbătorită de poporul moldovenesc de dincoace şi dincolo de Prut, cade anul acesta, tot în ziua de 14 Octombrie, care ziua, prin îndreptarea calendarului, va avea loc cu 13 zile mai înainte, sărind adică dela 30 Septembrie, direct la 14 Octombrie, când va avea loc, cu toată evlavia cuvenită, prăznuirea zilei *prea Cuvioasei Maicei noastre Parascheva*. Cu alte cuvinte şi mai pe înţelesul tutulor, *anul acesta ne culcăm cu bine, în seara zilei de 30 Septembrie şi după o noapte mai lungă, ne sculăm voioşi în zorile dimineţii zilei de 14 Octombrie.*

Să se ştie că înlăturarea celor 13 zile, se va întâmpla numai anul acesta.

Indemnăm deci pe iubiţii noştri creştini, să primească cu deplină încredere îndreptarea ce s'a făcut calendarului nostru şi să prăznuiască cu aceiaşi credinţă şi evlavie sfintele sărbători mari şi mici, ca şi până acum, asigurându-i de grija ce are Sfântul nostru Sinod, de a se păstra în totul şi neştirbită credinţa noastră strămoşească, cu datinile şi vechile deprinderi creştineşti şi româneşti.

PIMEN

Mitropolit al Moldovei şi Sucevei

Mersul epidemiei de scarlatină

In şoseaua Nicolina s'au accentuat două focare de scarlatină. Ele se datoresc mai ales părinţilor, cari ascund cazurile şi nu le aduc la timp la cunoştinţa autorităţilor medicale.

Serviciul sanitar, a luat măsurile dictate de împrejurări.

*

La spitalul de izolare se găsesc în observaţie şi câţiva bolnavi presupuşi de febră tifoidă.

*

După o statistică făcută de d. dr. C. Tănăsescu, medic şef al oraşului pe timp de 30 ani, se poate constata regulata izbucnire a scarlatinei la începutul anului şcolar.

Deosebirea este, că măsurile energice ce se aplică în ultimii ani, fac ca epidemia să fie de scurtă durată, fără să fie nevoe de închiderea şcoalelor.

Unde e prinţesa Kalmuschi

In timp ce siguranţa fu înştiinţată de ultima ispravă a falşei princese Kalmuschi, şi o căuta pentru a o invita să dea lămuriri,—princesa nu era de găsit.

Infructuoasă rămase şi cercetarea tânărului student sărac, care vroia să reintre în posesiunea celor 1900 lei, de care fusese frustrat.

Dar Sofia Schwartz, e drept, nu părăsise localitatea, ci serios bolnavă de o boală venerică, fu primită şi internată la spitalul israelit, unde se găseşte.

Siguranţa îi va lua azi un interogator.

Actualităţi din afară

Zborurile unui dirigeabil.—Dirigeabilul zeppelin Z—R III, construit în atelierele dela Friedrichshafen, pentru a fi livrat pe calea aerului Statelor-Unite, a făcut acum câteva zile un mare voiaj de probă deasupra Germaniei.

Zborul a durat 30 de ore. A sburat deasupra Francfurtului, Marburgului Heidelbergului, Hindelheimului şi Hanovrei de unde a trimis prin T. F. F. felicitări mareşalului Hindenburg.

De aici a sburat deasupra Bremei, Helgeoland, Flensburg, Kiel şi Hamburg.

In timpul nopţei, dirigiabilul a sburat deasupra Balticei şi a Kenigsbergului şi la întoarcere deasupra Pomeraniei prin Stettin.

După ce a sburat deasupra Berlinului, s'a reintors la Friedrichshafen trecând peste Dresda, Chemnitz, Plauen, Bayreuth, Salzburg şi Partenkirchen.

*

O expediţie pe Kara Korum.— De astă dată expediţia va fi făcută de olandezi. Expediţia va pleca din Olanda în 1925 şi se va sui pe platoul Pamirului, despre care va face o hartă topografică, după care va face ascensiunea lui Kara-Korum (200 m. mai jos de cât Everest).

*

Un transatlantic cu motor Diesel.— O companie de navigaţiune suedeză, construeşte pentru linia New-York-Gothenburg un transatlantic care va fi acţionat de 2 motoare Diesel în 3 timpi, având fiecare din ele 6.000 H. P, construite în atelierele Burmeister Wein din Copenhaga.

Motorul Diesel a luat o mare desvoltare ca organ propulsor al vaselor comerciale fiind mai economic decât turbinele cu aburi. Până astăzi însă nu fusese aplicat la vapoare de pasageri.

*

O reclamă originală.— Acum câtva timp, populaţia Londrei îşi avea ochii îndreptaţi spre cer, unde un condei nevăzut scria titlul unuia din cele mai mari cotidiane engleze: «Daily Mail».

Ce se întâmplase? Renumitul cotidian englez recurse la un ingenios sistem de reclamă. El însărcină un aeroplan să scrie pe cer, dela 4000 m. înălţime cu ajutorul fumului ce ieşea de la motor, efemera reclamă. Astfel că locuitorii metropolei britanice putură vedea pe cer pentru câteva minute uriaşa firmă a ziarului.

NOI MODIFICARI

ALE REGULAMENTULUI SERVICIULUI DE CAMIONAJ C. F. R.

Direcţiunea generală a căilor ferate a adus următoarele noi modificări în instrucţiunea serviciilor de camionaj, comunicându-le spre ştiinţă tuturor organelor c. f. r.

Avizarea tuturor mărfurilor se va face de către c. f. r., astfel ca destinatorul să fie în posesia avizului cel mai târziu până la ora 10 dimineaţa.

Avizarea o va putea face şi după această oră, numai în staţiile unde trenurile de marfă sosesc şi după ora 10.

Avizele se vor preda numai la domiciliul destinatorului, fiind cu desăvârşire interzis a se înmâna altor persoane.

Taxa de avizare este de 6 lei.

Mărfurile voluminoase, transportate de către serviciul de camionaj, se vor taxa cu un spor de 50 la sută peste tarif.

Asemenea se vor taxa cu un spor de 50 la sută mărfurile grele, variind de la 150—750 kg. de colet.

Mărfurile grele a căror greutate de colet este mai mare de 750 kgr., afară de butoaele pline se vor taxa prin bună învoială.

Dacă pentru aceste mărfuri destinatorul nu cade la învoială, este liber a-şi transporta singur marfa.

Prin transportarea mărfei la domiciliu, se înţelege predarea la poarta destinatarului.

Informaţii

x ACCIDENT LA O SINAGOGĂ.—In ziua de Mercuri 8 Septembrie fiind Iom-Kipur (sărbătoarea de post la evrei), o mare mulţime de oameni s'a adunat la Sinagoga Mare din Podul-Roş.

Pe la ora 2 p. m. când se face o pauză, doamnele cari se aflau în sinagogă au eşit pe balconul din faţă.

D-na Ştrohman, traversând balconul o scândură putrezită s'a rupt sub picioarele sale, căzând de la o înălţime de 5 metri.

Norocul victimei a fost existenţa dispensarului medical «Azil de noapte» din curtea sinagogii.

D. doctorand Pantofaru, internul dispensarului, a alergat imediat în ajutor şi a readus pe d-na Ştrohman în stare de conştiinţă.

Victima a rămas sub paza d-lui Pantofaru într'un pat din Azil până seara la ora 8, când simţindu-se mai bine, a fost transportată cu trăsura la locuinţă.

x Eri a sosit la direcţia regională a căilor ferate ordinul direcţiei generale prin care se dispune acordarea precăderei la transporturile de struguri.

S'a anunţat imediat staţiile pentru a proceda în consecinţă.

Se aşteaptă ordinele de precădere şi pentru transportul vinului.

ECOU

— Toţi membrii activi şi pasivi ai Asoc. Macaby sunt invitaţi a lua parte la adunarea generală care va avea loc Duminică 12 Oct. c. ora 3 p. m. în localul Organizaţiei Zioniste.

— *Banca Dacia S. A. Iaşi*, preschimbă cu începere dela 10 Octombrie a. c., titlurile provizorii în acţiuni definitive, numai între orele 9—10 a. m. şi 4—5 p. m. la ghişeurile Băncei.

a'şi scoate din paguba ce i-a pricinuit mersul slab al trupei franceze, să aducă o trupă de Operă italiană în cursul verei. Trupa era bună şi soliştii în special aveau voci alese. Această trupă de operă, a plăcut mult publicului şi Delmary a angăjat-o şi pentru stagiunea de iarnă, mai complectându-i corul şi orchestra, aşa că a devenit o trupă de rezistenţă.

Aceasta a făcut ca stagiunea următoare a Teatrului Naţional 1852—53 să fie mai slabă, fiindcă acelaş public nu putea să susţie cheltuiala reclamată de operă, teatru românesc şi celui francez.—Apoi, trupa naţională ne având la îndămână elemente nuoi, cu care să se primineascǎ, piesele fără îndoială erau jucate de personalul din anul trecut ca: I. Pon, Bosie, Luchian, Bonciu, Ana Teodorini, Gabriela, Merişescu, apoi Apostolu, C. Bălănescu Canari, Panaite Neculau etc. care de şi erau buni, publicul însă mai cerea şi alţii nuoi, căci in definitiv până ce s'a făcut o stabilitate pentru actori, publicul din deprindere vroia pe fie-care an reînoirea trupelor.

Stagiunea însă s'a terminat pentru francezi cu mult mai mari neajunsuri, şi aceasta a făcut ca Delmary să piardă ceia ce căştigase cu opera.

Pe cînd însă se judeca seriozitatea faptului îndeplinit cu angajarea operei pentru stagiunea 1853—54, a venit ca o boambă ştirea despre retragerea lui Millo, din directorat.

De alt feliu contractul seu expira la I-iu Aprilie 1854 şi numai momelele de din afară l'au de terminat pe Millo să'l denunţe şi astfel să lese conducerea teatrului Naţional în sarcina lui Delmary, care de fapt era contractantul principal faţă de stat. Desorientarea produsă de atitudinea lui Millo a avut ca efect deocamdată suspendarea ori cărei activităţi cu privire la pregătirea repertoriului şi a altora în legătură cu deschiderea stagiunei şi aceasta cu atâta mai mult că vre-o căţi-va actori perzând curajul de a se mai putea ţinea în Iaşi, căutară angajamente la Botoşani, Bacău în sfărşit pe unde ştiau că s'ar putea găsi o scenă.

Delmary îşi perduse şi el capul căci strîmtorat de guvern, cum de lasă trupa naţională în nesiguranţa de a putea începe spectacolile sale a găsit desvinovăţirea în aceea că nu poate pune nici o bază pe artiştii moldoveni, fiind cu toţii descurajaţi.

Insfărşit tot el alergă la soluţia care i să păru că i-ar satisface întru cât-va nevoia momentană, şi aceasta a fost trecerea direcţiunei Teatrului Naţional cătră artiştii cei mai de vază şi anume: Ion Poni şi

Ultimele informaţiuni

x Vechiul conflict Văitoianu-Mărzescu a fost pus în evidenţă şi cu prilejiul gulaiului de la inaugurarea străzei Socola.

Organizatorii gulaiului stabiliseră ca banchetul să aibă loc în sala atelierilor Nicolina. Se ştie însă că aceste ateliere depind direct de direcţia generală C. F. R. şi — în ultimul resort — de d. general Văitoianu, ministrul comunicaţiilor.

Conducătorii atelierelor Nicolina au refuzat să pue sala la dispoziţie, fără o autorizaţiune specială a direcţiei generale. Atunci s'a făcut o dibace intervenţie de la Iaşi şi s'a obţinut o telegramă de autorizare, transmisă de un funcţionar inferior al direcţiei. Astfel, banchetul a putut avea loc.

A doua zi însă, a sosit la atelierele Nicolina o adresă de la ministerul comunicaţiilor, semnată personal de d. general Vaitoianu, prin care se refuză autorizaţia.

Refuzul e venit prea târziu dar gestul ostil al d-lui Vaitoianu îşi păstrează toată semnificaţia.

x INTRE COMERCIANŢI ŞI FISC.—Câteva curiozităţi fiscale asupra cărora comercianţii ne roagă să atragem atenţiunea celor în drept.

Se poate constata că o mare parte dintre comercianţi din cauza crizei, nu pot fi în curent cu achitarea dărilor.

Se înţelege că funcţionarii administraţiei financiare făcându-şi datoria, aplică câte un sechestru, ia care se adaugă şi dobânda.

Or, această dobândă se aplică pe o lună întreagă, chiar dacă nu au trecut de cât puţine zile din lună.

*

Alta.

Percepţiile refuză să accepte sumele provenite din cifra de afaceri, dacă solicitatorul nu prezintă dovada de achitarea tuturor impunerilor, măsuri ce cauzează comercianţilor mari neajunsuri.

Comercianţii vor să provoace o consfătuire, pentru a discuta această dispoziţie, ce li se pare nejustificată şi apăsătoare.

x Operaţiunile comisiilor de centralizare a tabelelor de recensământ ale claselor 1926, 27 şi 28 încep în toată ţara la 16 Octombrie curent.

x *Recensământul meseriaşilor şi specialiştilor.*—Se aduce la cunoştinţa fabricelor, atelierelor, diferitelor stabilimente de întreprindere industrială, marilor şi micilor patroni, că sunt obligaţi a pune în vedere tuturor lucrătorilor ce au angajaţi, că la prezentarea Livretelor sau Certificatelor de dispensă Md. D. No. 1 pentru viză, care va avea loc de la 15 Octombrie la 30 Noembrie 1924: să prezinte şi titlurile academice, diplome, brevete, carnete de maiştri sau lucrători etc. etc. ce posedă; pentru a servi la recensământul tuturor meseriaşilor şi specialiştilor.

Viza Livretelor se va face la Cercul de recrutare Iaşi Cazarma Vânătorilor sau la Centrele de viză din judeţ cel mai apropiat.

Această obligaţiune o au şi toţi specialiştii ofiţeri de rezervă sau grade inferioare.

20.000 lei
unui singur câştigător

x Lui Gh. Moldoveanu, din strada Trei Calici, îi trebuia un cal. Lucrul nu era greu. Intră în curtea caselor 35 din strada uzinelor, dezlegă un cal, se urcă pe el, şi era gata să plece, dar zărit de sergent, fu frumos luat jos de pe cal şi transportat la secţie.

x In piaţa halei, locuitorul Gheorghe Mertican, voind să sară din tramvai, înainte ca acesta să se oprească, s'a lovit grav la ochiul stâng. A fost pansat la spitalul Paşcanu.

x In ziua de Iom Kipur, noul preot al bisericei armeneşti a asistat la serviciul religios din sinagoga Cantorilor, în str. I. C. Brătianu.

E un gest civilizat care ilustrează bunele raporturi ce trebue să existe între reprezintanţii diferitelor confesiuni.

Gestul preotului armean a făcut o excelentă impresie în sinul populaţiei evreeşti.

x *Pentru uşurarea situaţiei funcţionarilor.*— Ziarul «Dimineaţa» anunţă că pentru îmbunătăţirea situaţiei funcţionarilor, comisia bugetară încearcă unificarea salariilor, contopind salariul de bază cu sporurile de chirie şi de scumpete. De asemenea este vorba ca pentru anul 1925 să se acorde fiecărui funcţionar, indiferent de grad, o gratificaţie de 6000 lei.

Ar fi de dorit ca această ştire să devie o realitate. Socotim că după atâţia ani de nepăsare, comisia bugetară are datoria să se ocupe în mod serios de soarta funcţionarilor şi să încerce o soluţie omenească.

In ce priveşte «gratificaţia», aceasta ar fi mai repede o primă de echipare faţă cum se acordă funcţionarilor francezi care au un salariu anual sub o anumită cifră. Evident că dacă acordarea primei a fost necesară în Franţa, la noi ea ar aduce o mare uşurare în bugetul atât de sărac al funcţionarilor.

x Eri au plecat spre centrele de concentrare, ultimele resturi din ofiţerii şi trupa regimentelor din garnizoana locală.

x Pe data de 1 Noembrie se va modifica orariul principalelor trenuri din Basarabia, în urma reducerei opririlor şi a sporirei vitezei.

Calculele necesare au şi fost efectuate de către birourile speciale ale direcţiei regionale şi urmează a fi aprobate de către autorităţile centrale.

Peste câteva zile apare lista completă a premiilor

x Camera engleză a adoptat amendamentul liberal în chestia Campbell cu 364 voturi pentru şi 198 voturi contra. Pentru guvern au votat 182 laburişti, 2 conservatori, 2 naţionalişti irlandezi şi 12 liberali.

x *D. inspector Scutaru a terminat ancheta la serviciul întreţinerei de pe lângă direcţia c. f. r. din localitate.*

In convorbire particulară cu unii ingineri, d. Gh. Scutaru şi-a exprimat părerea de rău că, din cauza amestecului de ocupaţii ai unor conducători de serviciu, s'a putut recepţiona pământ gol în loc de balast, pentru terasamente.

In legătură cu ancheta d-lui Scutaru, se anunţă demisia d-lui ing. Mărculescu din serviciul întreţinerei.

x *In legătură cu protestul cerealiştilor relativ la furturile care se operează în stil mare în staţia Galaţi, aflăm că autorităţile locale ale căilor ferate au dispus facerea unei anchete,*

D. director regional Nitescu, care se află la Galaţi, se interesează personal de mersul anchetei.

x *PIAŢA VALUTARA.—Leu la Paris a cotat ieri 10,45; la Zurich 2,85.*

Devizele în Capitala au notat: Francul francez 9,85; francul belgian 9; francul elveţian 36; lira engleza 840; dolarul 186; lira italiană 8,10; coroana cehă 5,60.

x D. colonel Licia, membru al comisiunei interimare a fost delegat ca reprezentant al comunei în comisiunea pentru centralizarea tabelelor de recensământ al tinerilor din contingentele 1926, 1927 şi 1928.

x Concursul pentru ocuparea posturilor definitive de interni la Spitalele Sf. Spiridon din Iaşi, ce erau fixate la 25 Octombrie, s'au amânat din lipsă de concurenţi, pe ziua de 1 Decembrie crt.

Solicitatorii îşi au depune actele cu 10 zile înaintea concursului.

Vizitaţi expoziţia pictorului Briese, str. Lăpuşneanu 38.

x Un nou grup de studenţi evrei au părăsit localitatea chiar în seara de Mercuri, adică în timpul acelei mai mari sărbători evreeşti.

Acest grup de studenţi evrei a plecat în Italia, pentru a continua studiile la Universităţile din acea ţară.

x In strada Brândaşa, au căzut ascară trei stâlpi de telefon.

x In vârstă de 90 ani a încetat din viaţă văduva defunctului mare rabin Barlădeanu.

Inmormântarea se face azi, toate cheltuelile fiind acoperite de eforia spitalului israelit.

x Eri a plesnit un tub al conductei principale de apă, în apropiere de Podul-Iloaiei.

Crăpătura fiind transversală, serviciul apelor a putut face lucrările necesare de bandajare, fără ca să fie necesară oprirea apei în oraş.

x In localul societăţei «Steaua» are loc mâine un concert dat de tenorul Giacomo Borelli, care a obţinut în capitală un succes eclatant.

VINE TANASE
cu un ansamblu de 100 persoane şi cu un balet feeric
Vineri 17 Octombrie 1924 prima reprezentaţie cu VORBA-VINE
Ultimele bilete la casa teatrului Sidoli

Compania Comercială Română S. A.
IAŞI, STRADA ALEXANDRI 10
SECŢIA ELECTROTECHNICA
Furnizează din depozit:

Materiale electrice A. E. G.
Motoare electrice A. E. G.
Motoare cu benzină
Becuri „Osram"
Perii de cărbune
Sârmă de bobinaj
Aparate aspiratoare de praf „Vampyrul"
Lămpi de benzină şi acetilen
Bronz şi plumb englez în bare, foi, ţevi şi alice
Apometri
Butoaie de fer galvanisat, roabe de lemn
Curele de piele pentru transmisie
Cusoaie de piele cromată
Furtuni de cauciuc pentru apă şi vapori
Garnituri de asbest, cânepă sfoară şi plăci Klingherită, prespan, table de cauciuc, fibră vulcanizată
Nicovale şi menghine, cleşti, colţare menghine de mână, compaşi, cleşti americane.
Burghii, ferestrae de metal, ventile de bronz oţeluri de arcuri şi rapide

— Polizoare vitrifiate, compoziţie, emeri şi corindum. —
Dopuri de plută toate calităţile şi dimensiunile.

x Soc. Creditul Industrial a împrumutat «Soc. Română pentru industria bumbacului» din Bucureşti, suma de 10 milioane lei.

x *Societatea «Ocrotirea» şi Patriarhul Damian.*—Cu prilejul vizitei la Iaşi a Sanctităţii sale Patriarhului Damianos al Ierusalimului, după oficiarea Te-Deumului din Catedrala Mitropolitană, Societatea Cleriului «Ocrotirea» secţia Iaşi, a înmânat Sanctităţei Sale un autograf semnat de toţi membrii comitetului prin care proclamă ca preşedinte de onoare pe Sanctitatea Sa.

Scrisoarea a fost citită şi predată de către preşedintele activ al soc. secţia Iaşi, P. Cuv. Sa părintele Economu Ioan Gotcu. Profesorul dr. Dragomir Demetrescu, mare nomofilat, profesor la Fac. de Teologie din Bucureşti, care îndeplinea rolul de translator, ataşat pe lângă Patriarh a tradus-o în greceşte, iar la urmă a arătat mulţămirile Sanctităţii Sale pentru cinstea făcută.

x *Asociaţia corpului didactic primar «Cuza-Vodă», secţia oraşul şi jud. Iaşi*, roagă membrii corpului didactic primar a se întruni în ziua de Duminică, 12 Octomvrie, 1924, orele 9 (nouă) dimineaţa, la «Cercul didactic», str. Vasile Conta, colţ «Tuflă» cu strada Lăpuşneanu, pentru a se consfătui asupra salarului şi chestiuni de ale Asociaţiei.

Bine şi necesar ar fi, dacă toţi funcţionarii publici plătiţi de stat, judeţ şi comună, precum şi pensionarii, s'ar întruni la un loc cu membrii corpului didactic primar pentru consfătuire asupra salariilor şi pensiilor ce primesc.

Dacă sala «Cercului didactic» ar fi mică pentru numărul participanţilor, atunci, momentan, se va găsi o altă sală.

Preşedinte, Gh. Ţintilă

x In regiunea Socola s'au început lucrările de construcţie ale unui garaj comunal, unde vor fi remizate toate maşinele comunei.

Tot aci se va înfiinţa şi atelierul comunal de reparaţiuni.

Cele trei anta-stropitori, care pot fi întrebuinţate în cazurile de incendiu, vor sta în permanenţă în timpul nopţii, cu rezervoarele pline, astfel ca în cazurile urgente să poată interveni imediat.

x *Plăţile germane către Romînia.*—Odată cu punerea în aplicare a planului Dawes, Germania şi-a reluat obligaţia de a plăti datoriile de război către România.

Se ştie că plata acestor datorii, fixate de conferinţa întreaţă la suma de 33 milioane 700 mii mărci aur, fusese începută în 1922 sub forma de materiale de cale ferată. Suspendate în tot timpul chestiei Ruhrului, plăţile germane vor reîncepe în curând.

Pentru lunile Septembrie şi Octombrie s'a şi fixat cuantumul ratelor, care este de cîte 6 milioane mărci aur.

Plăţile se vor face tot vagoane şi locomotive lucrate pentru acest scop în uzinele germane.

ECOURI

— Aflăm cu plăcere că Sâmbătă a avut loc în cerc intim familiar, logodna tânărului Pascal David cu simpatica D-ra Sonia Sapojnicov.

Sincerile noastre felicitări.

— Face mult antren în lumea muzicală noile opere ale cunoscutului profesor Ilie I. Sibianu.

Chopiniada, cele 9 variaţii pe o temă de Händel cum şi 3 cântece pentru voce şi piano, se mai găsesc în puţine exemplare la Braşcu.

x Ministerul Instrucţiunei a avizat inspectoratele şcolare că nu se va mai da nici un curs cererilor privitoare la examenele de absolvire sau corigenţe, termenul fiind depăşit.

x In cursul acestei săptămâni, toţi ofiţerii care au fost mutaţi în urma mişcării în armată apărută pe data de 1 Octombrie, urmează a se prezenta la noile unităţi.

CETIŢI
„OPINIA"

Export în Germania
Pentru expediţii şi depozitări, se recomandă
HANSA
Societate anonimă de Transporturi
BRESLAU 6
Antrepozite proprii, cu legături pe apă şi uscat,
Filiale în: *Kattowitz, Coselhafen a/s., Maltsch af. Oder*, etc.
Informaţii la *Hansa Cernăuţi*,
Str. Regele Ferdinand No. 4

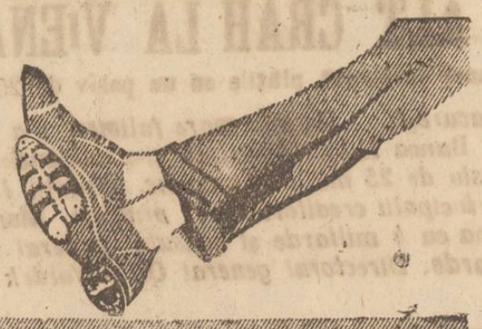

TALPILE şi TOCURILE de CAUCIUC
„PALMA"
procură un mers elastic, fără sgomot, cruţă picioarele şi ghetele şi sunt mai durabile de cât acele de piele.

MAGAZINUL
CRISTAL
PIAŢA UNIREI
s'a redeschis cu un bogat asortiment de sticlărie, porcelanuri, faianţă, olărie emailată, tacâmuri de alpaca, becuri electrice, articole de menagiu şi obiecte pentru cadouri
PREŢURI REDUSE

Neculai Luchian, cari au dus stagiunea cum au putut până în Aprilie 1853, macar că plecase din Iaşi atâtea elemente bune pentru a face teatru şi juca la Bacău, Botoşani, ba chiar şi la Bucureşti, împreună cu Millo şi Flechtenmacher, lăsînd mai ales aceste două stele un gol foarte simţit pentru arta ieşană.

Silinţele lui Poni şi Luchian au fost în tot timpul stagiunei zădărnicite nu numai de împrejurările fatale ale desorganizărei trupei, dar şi de a neîncrederei vădită a guvernului care pentru noua stagiune a hotărît să dea direcţia Teatrului Naţional Căminarului Petru Sterian; acesta, după învoirea prealabilă ce a căpătat o şi-a luat de asociat pe Gatineau, artist francez, cunoscut mai ales că bun tecnician şi care fiind adus din Paris de mai mult timp, jucase în diferite trupe ce să perindeseară prin Iaşi.

Scăpând Delmary însfârşit şi de data aceasta de Direcţia Teatrului Naţional, a reînoit guvernului cererea făcută cu un an mai înainte, ca instituţia teatrului naţioanl să fie strămutat în localul vechiu, adică în acel al «Teatrului de Varietăţi».—Motivul acestei cereri a avut ca sprijin: că deabea începe Opera în puţinele camere de care dispunea teatru de pe Podul-Varde, cu nevoile sale de pregătiri, precum repetiţii de Coruri, acelea a le soliştilor, a le orchestrei şi deci nu mai era loc pentru trupa naţională. căria îi trebuea şi ei o sală de repetiţii o altă pentru coruri e vodevilurilor, plus cancelaria directorului şi a secretariatului pentru ţinerea scriptelor şi a diverselor acte.

Cererea acesta fiind primită, după ce a trecut până şi pe sub ochii lui Vodă Ghica, Teatrul Naţional a trebuit să se mute în localul vechiu şi neîndemânatic pentru o trupă sporită ca număr şi cu o zestre cu mult mai mare de cât acea de pe când începuse a se afirma. Totuşi strămutarea nu s'a putut face îndată, fiind-că era nevoe să se repare mai întâiu clădirea, aşa că reprezentaţiile stagiunei, vrând-ne vrând, au continuat un timp tot în teatrul nou de pe Podul-Verde, azi str. Carol.

x Ministerul de Război, direcţia recrutărei, a fixat până la 1 Noembrie termenul în care tinerii cu termen redos, care au făcut cereri pentru amânarea de la încorporare în vederea continuărei studiilor, urmează a prezenta actele de studii.

PREMII IN VALOARE DE
100.000 lei
oferă gratuit ziarul «Opinia»

Ultima oră

Criza politică din Anglia

După votul de blam. - D. Mac Donald aclamat de popor. Viitoarele alegeri.- Un nou crah la Viena

CRIZA POLITCA DIN ANGLIA

DUPA VOTUL CAMEREI COMUNELOR.— AUDIENȚA LA REGE.— D MAC DONALD ACLAMAT DE MULȚIME. – DIZOLVAREA ȘI NOUILE ALEGERI

București. — După moțiunea care a produs înfrângerea guvernului, d. Mac Donald a propus amânarea Camerei Comunelor fără a face nici o altă declarație cu privire la intențiile guvernului.

Camera a fost imediat amânată pentru azi și se crede că d. Mac Donald va face declarații importante.

•

Se afirmă în toate cercurile că în urma discursurilor de eri ale dlor Mac Donald și Thomas, se va recomanda regelui dizolvarea parlamentului. Toate ziarele scriu că alegerile generale sunt inevitabile. Laburiștii agreează data alegerilor pe ziua de 8 Noembrie.

•

Din cauza situației politice, regele însoțit de regină s'a înapoiat din Scoția la Londra cu o zi mai înainte,

Imediat regele a primit în audiență pe d. Mac Donald la palatul Buckingam timp de 45 minute.

Când a revenit la Downing-Street, d. Mac Donald a fost viu aclamat de o mulțime imensă. S'a ținut un consiliu de cabinet, la care au participat toți miniștrii.

•

Dimineața a continuat conferința partidului laburist la Londra, într'o mare agitație. S'a decis modificarea ordinei de zi. D-nii Clymes și Hasting au fost viu aclamați.

D. Clynes a declarat că d. Mac Donald l-a autorizat să spue că azi după amează va face o scurtă declarație în Camera Comunelor, iar apoi va rosti un mare discurs la conferința laburistă.

•

In camera lorzilor, lordul Salisbury a propus un amendament privitor la chestia frontariilor irlandeze.

Prin acest amendament, camera lorzilor exprimă părerea că articolul 12 din proect are de scop numai de a ajusta fruntăriile stabilite mai înainte.

Lordul cancelar Haldane a combătut amendamentul în numele guvernului, totuși amendamentul a fost adoptat cu 33 voturi majoritate.

•

Cercurile autorizate precizează că azi dimineață d. Mac Donald va cere regelui dizolvarea, iar alegerile vor avea loc la 8 Noembrie.

MARI INUNDAȚII
PE VALEA JIULUI

București.— In regiunea Lipoveni Petroșani, pe Valea Jiului, s'au produs mari inundații.

Linia ferată a fost distrusă pe o însemnată distanță. Mai multe comuni sunt sub apă,

Riul Roșu revârsându-se, a inundat peste 20 case. Pe alocuri apa s'a ridicat la 1 metru și jumătate înălțime.

S'au trimis ajutoare din Timișoara și din alte localități.

POLITIA CAPITALEI
UMBLA DUPĂ IEPURI... COMUNIȘTI
zvoana neserioasă de astă noapte

București. — Astă noapte o mare însuflețire a domnit la prefectura poliției Capitalei. Până după ora 2 noaptea au stat de veghe prefectul, cu primul procuror Racovicеanu, un procuror de serviciu, un judecător de instrucție și mai mulți inspectori polițienești.

Această neobișnuită concentrare de autorități se datoria denunțului unui agent de siguranță, cum că la locuințele a numerosi comuniști din capitală se află depozite cu arme și muniții.

Personalul polițienesc a făcut mai multe descinderi și a operat numeroase arestări. La prefectură s'a luat interogatoriul celor arestați, dar au fost cu toții puși în libertate, întru cât s'a dovedit că denunțul în chestie era o simplă fantezie.

Agitația Comercianților
IN CHESTIA VADULUI COMERCIAL

București. — Comercianții s'au întrunit eri după amează în localul sfatului negustoresc, unde au discutat chestiunea vadului comercial.

In urma pasionatelor discuțiuni s'a votat o moțiune prin care se cere cu insistență, ca proectul de legiferare a vadului comercial să fie adus mai de vreme în parlament și să se curme cu o oră mai curând incertitudinea în care se află clasa comercianților.

Comercianții se obligă a duce lupta cu energie pentru izbânda revendicărilor lor.

Frauda cu pașapoartele
NOI PERCHEZIȚII ȘI ARESTĂRI

București.— Parchetul de Prahova a făcut eri descinderi la Ploești și în comuna Măgureni, în legătură cu frauda cu pașapoartele.

S'a percheziționat locuința d-lui Gh. Gogoașă, membru în consiliul de administrație al Societății «Petrolul Național», precum și locuința din Măgureni a d lui Harry Georgescu, directorul general al numitei societăți.

S'au ridicat numerose acte și scrisori.

D-nul Georgescu a fost înaintat eri parchetului de Ilfov.

ALT CRAH LA VIENA

O bancă încetează plățile cu un pasiv de 25 miliarde

București. - Un nou mare faliment s'a produs la Viena. Banca Nordo-Austriacă și-a suspendat plățile cu un pasiv de 25 miliarde coroane, garanții 15 miliarde.

Principalii creditori sunt princesa Margareta de Toscana cu 4 miliarde și consulul general Dercen cu 5 miliarde. Directorul general Otto Waldek a fost arestat.

DRAMA AMOROASA

Un tânăr își impușcă amanta și apoi dispare

București.— O sguduitoare dramă amoroasă s'a produs eri în zorii zilei la Brașov în următoarele împrejurări:

Tânărul Gh. Munteanu, în etate de 17 ani, din strada Gării, trăia de câtva timp în concubinaj cu croitoreasa Margareta Grosu.

Aceasta a comunicat amantului ei, că-l va părăsi în curând. Disperat, tânărul Munteanu a descărcat 2 focuri de revolver asupra amantei sale și apoi a dispărut.

In stare muribundă, Margareta Grosu a fost transportată la spital.

PREMII IN VALOARE DE
100.000 lei
oferă gratuit ziarul «Opinia»

Nereguli
cu diplomele de bacalaureat

București.— S'a anunțat mai demult că d. Lucian Teodorin profesor de matematici la liceul Lazăr a reclamat parchetului pe directorul Ionescu că a dat diploma de bacalaureat elevului Constantin Niculescu, cu toate că fusese lăsat corigent la matematici.

După laborioase cercetări, judecătorul de instrucție dela cabinetul 4, a clasat eri afacerea ca neîntemeiată.

O afacere de bigamie

București.— Parchetul de Dâmbovița cercetează o afacere de bigamie. E vorba de numitul Apostol Ceamenos din Titu, care și-a lăsat în Grecia soția și doi copii și s'a căsătorit a doua oară în România cu d-ra Elena Dionisie.

FALȘUL INGINER
Mandatul de arestare

București. — Ieri a continuat instrucția în chestia prăbușirei din str. Câmpineanu.

După cum s'a anunțat, vinovăția este a numitului Merdescu care s'a dat drept inginer, cită vreme toată învățătura lui este de 5 clase rurale.

D. judecător de instrucție Papadopol, a interogat ieri din nou pe Merdescu sub inculpatea de crimă prin imprudență și exercherie, și a lansat mandat de arestare.

Astăzi mandatul va veni spre confirmare în fața tribunalului.

D-r N. LAZAR
Șef de lucrări la Facultatea de Medicină și
Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice
SIFILIS, BOLI VENERICE ȘI INTERNE
Tratament antisifilitic cu Neosalvarsan, Săruri de Mercur și Bismuth
Consult. 1—3 p. m.
Iași, Strada Tăutu No. 4

Cabinetul Dentar
S. Sirota Grosu
în strada Anastasie Panu No. 17 (Piața Halei)
Se execută lucrări în platină, aur și cauciuc, dinți albi fără placă, extracțiuni și plombe fără durere
Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.
PREȚURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic.

Cumpărăm Brilliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii și danturi de aur uzate
Oferind prețurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparațiuni de Ceasornice și Bijuterii
(Aci — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAȘI)

LA MAGAZINUL
„AURORA"
MODE și CONFECȚIUNI pentru DAME și COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerț
au sosit în vederea sezonului de toamnă și iarnă
Mantile gata de stofe engleze, velour de laine, pluș brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul jurnal. Prețuri foarte convenabile. Notați bine firma
„La AURORA"

Fabrica de Pălării de Dame
MODELUL
STR. CUZA-VODA 16, lângă Bis. Golia
Anunță onor. Clientelă că a primit ultimele noutăți pentru sezonul de toamnă.
Totodată primește de pe acuma orice pălărie pentru transformat, din fetru, catifea, mătasă, dându-le culoarea și forma cea mai modernă.
LUCRU PROMPT ȘI IREPROȘABIL

LICEUL STATIZAT DE BAEȚI
M. Kogălniceanu
Iași — Str. Carol 23
Elevii ce nu au locuri la clasele ordinare de la Gimnaziile și Licee le din localitate, sunt primiți cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu".
Inscrieri până la 10 Octombre 1924. Se mai primesc inscrieri și la clasele ordinare.
Elevii ce se inscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.
Director,
Titus Patriciu

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
Cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertaxlete, găsiți cu prețul fabricei a depozitul general
Zaharia Weiss
Piața Unirei Iași

Pentru a obține și a conserva un păr abundent, mătăsos și strălucitor, întrebuințați numai miraculosul
Petrolol Dr. Konya

ANUL al XX-lea No. 5209 — 2 LEI NUMARUL — DUMINICA 12 OCTOMBRIE 1924

Biblioteca Universității Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

CRIZA POLITICĂ ?

La Jugoslavi și la noi

Cu riscul unor oare care enervări, e destul de interesant să urmărești prin ziare reportagiile cotidiane asupra situației politice interne și a succesiunei la guvern. Versiunile sânt cu atît mai amuzante cu cât sânt mai numeroase și mai contrazicătoare. Fiecare reporter are amorul propriu de a găsi o soluție a lui, care să înlăture — bine înțeles — soluția cutărui și cutărui coleg.

Dar în diversitatea acestor reportagii găsim și un lucru comun; anume că cearta politică este ocupația exclusivă a câtorva zeci de fruntași ai partidelor. Acești politicieni de meserie se apostrofează, se combat, se înțeleg, se complectează și transig pe spatele unui popor de milioane.

În interiorul acestui bucheț al oligarhiei, se delimitează familia Brătienilor care distribue rolurile, împarte avantagiile și comandă tuturor.

În această realitate politică, nu pot exista crize serioase, pentrucă nu poate fi serioasă rodomontada șefilor de partide, — orice-ar spune — rutinații noștri reporteri. Depildă, astăzi nu-i serioasă și nu-i eficace svăpăiala opoziției dezbinate, față de care, guvernul liberal stăpânește situația în mod discreționar.

Când vor voi Brătienii, atunci va fi criză, adică se va deschide succesiunea. Și cum vor voi Brătienii, așa va fi criza rezolvită. Ceilalți șefi de partide vor regreta în sfera acestei voințe. Cât despre popor, — el nu există.

•

La vecinii jugoslavi lucrurile sânt altfel. Acolo, Brătianul căruia pe sârbește i se zice Pasici, reușise și el a pune mâna pe cârma țării, în dispretul dreptății, legei și voinței populare.

La aceasta, «țara» nu s'a mulțumit cu o burzuluială neputincioasă a câtorva politicani din opoziție, — ci adversarii serioși ai regimului *au făcut apel la popor* și au pus în alarmă provinciile jugoslave. Efectul a fost izgonirea lui Pasici și stabilirea unei conduceri independente de majoritatea națională.

Astăzi când, din unele cauze politice, ar fi posibil să se retragă cabinetul democratic al d lui Davidovici, s'a și auzit avertismentul categoric al d-lui Radici, vrednicul conducător al croaților, că o restaurare arbitrară a lui Pasici va fi semnalul ridicării în masă a cel puțin 10 milioane de jugoslavi!

Ei bine, aceasta nu este vorbă de clacă. Croații au dat dovada conștiinței politice și au izbândit prin mișcare populară contra metodelor oligarhice savant combinate de experimentatul Pasici. Ei știu să lucreze și să-și ție cuvântul. Ei se vor ridica, negreșit, ca să apere demnitatea națiunei și libertățile cetățenești.

*

Treburi de acestea sârbești nu sânt de temut în țara noastră de ordine prin firea însăși a poporului.

La noi nu se face, cu dinadinsul și efectiv, apel la popor. Mai întâi, fiindcă politicianul nu s'ar bucura de autoritate suficientă. Apoi, fiindcă poporul are nevoe de scuturătură multă, până să deschidă un ochi. În al treilea rând, pentrucă nu s'ar putea face nimic fără *argumente foarte tari* și foarte riscate.

Iată, de pildă, că cetățenii din Cernăuți se zbat de vre un an de zile că să capete dreptate contra administrației lor comunale. Dar totul e de-asurda, căci nimeni nu se sinchisește și nu-i bagă în seamă.

Când poporul vrea cu orice chip să fie auzit, atunci ia bâta ca la 1907. Dar nici chiar aceasta nu-i cu efect — fiindcă oligarhia tot *nu înțelege*, ci pune în bătae tunul și rămâne stăpână pe situație.

Vedeți? Este inutil să se miște poporul; este inutil să se zvârcolească politicianii. N'ar fi conștiință cetățenească nici prestigiu, nici tenacitate în acțiune. Brătienii sînt mai tari decît toate posibilitățile.

Fără talentații noștri reporteri, și fără ziarele cotidiane, nici n'am ști de ceia ce se întitulează pompos «criza politică»... G.

ASPECTE

TOT GENERAȚIA NOUA

Constatările noastre, au fost scrise să întâmpine o critică destul de aspră, în vre-o două saloane și într'o adunare de sportivi. Câteva dudui,—cu privirea încă pierdută în pagtnile unui roman de Georges Ohnet,—și vre-o doi mânuitori abili ai pumnului, s'au găsit pe acelaș plan și au aruncat împotriva noastră, unele: cuvinte măsurate de ocară, celelalte: gesturi hotărâte de boxeuri.

Era fatal. Argumentarea, cu orice prilej, a generației noastre, este redusă la un verbalism searbăd și ridicol, când nu are consistența contondentă de bâtă sau casse-tête. Femeile, vor ști să schițeze, în loc de răspuns, o strâmbătură și două-trei vorbe fără șir, bărbații vor tăbări asupra ta și te vor pune knock'out.

E o sărăcie de inteligență, o mizerie de seriositate, o lipsă totală de bună-cuviință. Nu știi, când mergi liniștit pe stradă, dacă n'ai să fii atacat, măcar așa în glumă, pentru ca un june pustiator de rachetă să distreze pe cutare demi-vierge cu nervii istoviți de aberațiuni, mai mult sau mai puțin sexuale.

Nu se citește de cât din modă, din snobism. Numele și opera unui autor, sânt îmbrățișate cu aceeași falșă și impudică goană, cu care se adoptă un sistem nou de cosfură sau e modificare a lungimei cămășelor. Cunoaștem tipuri cari nu știu cine au fost Creangă și Eminescu, dar se pasmează când citesc, fără să înțeagă desigur, teoriile unei homosexualități admirabile, emise acum în urmă de André Gide.

Și, fără îndoială, pentru a se menține în simpatia acestui tineret, de ambe sexe, unele gazete întreține bazare în care se expun imaginile pornografiate ale vieții din occident, din acel occident cuprins în trei fatidice cuvinte, răscolitoare de dureri și porniri, cuprinzătoare, pentru mintea sfârmă, a tot ce poate cresa civilizația, ch! civilizația franceză: Landru- Moulin-Rouge —Coty!

Pentru acea «jeune fille qui a gagné le prix de mille mètres», cântată de Montherlant și ridicată ca un simbol de sănătate și istețime, toată amiinția noastră și gratitudinea, dar pentru aceste snobinete și acești sportivi, nu avem nici o retractare de făcut, nici o revizuire a judecății noastre.

G. SPINA

Șomajul în America

București.— Șomajul în America ia proporții înspăimântătoare.

Numai la New-York sunt 300 000 lucrători fără lucru.

CĂLĂTORIND

Românul așa cum este

--- Boerie și risipă ---

Am arătat eri unele deosebiri de aspect pe care le constatăm într'o gară din Jugoslavia, față de cele din țara noastră.

Urmând mai departe, observatorul înregistrează încă o cinădănie: numărul restrâns de hamali ce se găsește, chiar în stațiile principale. La început ar părea că e un efect al lipsei de brațe; dar același lucru se poate constata în Italia, unde suprapopulația crescândă nu permite o asemenea ipoteză.

Cauza o descoperim ușor în legea foarte cunoscută a cererii și ofertei. Nu sunt mulți hamali, deoarece publicul n'are nevoe de ei. Fiecare își duce pachetul sau valiza singur și nu recurge la serviciile trecherului de cât când are bagaje numeroase și grele. Nimeni nu socotește o rușine să ducă în mână, până la trăsură sau la tramvai, lucrurile care-i aparțin. Românul nostru însă, cum ese din casă, devine deodată mare boier. Deși de multe ori n'are decât o geantă minusculă și stă la doi pași de gară, el trimite servitoarea să-i aducă trăsură, parcă anume ca să-și procure ocazia să plătească o cursă cu taxă specială. În stație nu se coboară din echipaj, până nu aleargă la scară câțiva hamali cărora le încredințează nu numai geanta dar și pardesiul și umbrela. Și astfel, pornește «ca un pașă» în urma omului în mânile căruia lucrurile lui par niște jucării.

Cu tot aspectul ei ceremonios, scena aceasta care se repetă și la coborâre, are ceva neserios, copilăresc. Este o dovadă de înapoiere să nu apreciezi rostul unui om și să-l întrebuințezi pentru lucrări inutile sau prea ușoare. Fastul și formele de eleganță sânt rezervate azi numai pentru o categorie de oameni foarte restrânsă, care le întrebuințează pentru anume necesități de ordin social. În orice altă împrejurare, burghezul nostru este ridicol când «face pe prințul». Pe lângă poza falșă, se mai adaugă însă ceva mai grav, care sub înfățișarea de gentilom, trădează un primitiv: cheltuiala zadarnică, risipa fără nici un rost.

Una din cele mai caracteristice trăsături ale omului înapoiat este felul cum întrebuințează banii. El nu vrea să și lămurească cu ajutorul lor lucrurile necesare, utile sau frumoase ci socoate că e mai «chic» să-i arunce pe nimicuri strălucitoare. Și dacă apreciem nepărtinitor, nu vom găsi multă deosebire între sălbaticul care azvârle mărgelețul cu praf de aur pentru un ciob de oglindă și cetățenii noștri gravi, care întrebuințează câteva trăsuri cu doi cai și câte trei hamali când trebue să plece pentru o zi dela Iași la Vaslui...

*

Departe de noi intenția de a face aici morală. Mai repede avem pretenția că observațiile de mai sus pot sluji celui care face știință socială și economie politică.

Banul este, până acum, cel mai sigur mijloc de liberare. El se câștigă foarte greu acolo unde domnește cinstea și echilibrul.

Economisindu-l, oamenii caută să crească cu ajutorul lui valori nouă, materiale și morale. Astfel, indirect, banul ajută la ridicarea și perfecționarea unei națiuni care știe să-l prețuiască și să-l întrebuințeze.

Marile civilizați au avut întotdeauna sprijinul aurului. La Atena, la Veneția, la Florența, avântul artistic și cultural a fost determinat de bună starea și libertatea de spirit pe care o procură belșugul banului, care este cum am mai spus, un liberator.

A risipi fără nici o socoteală, pentru vanități absolut inutile este o gravă greșală economică, un semn de sălbăticie sau de necinste, căci numai banul de furat se azvârle în vânt.

Pentru azi, încheiem: nici spațiul și nici răbdarea cetitorului nu ne-ar îngădui mai mult. Totuși n'am sfârșit încă. *I. L.*

Evenimentele din Anglia

D. Mac Donald a obținut dizolvarea parlamentului și a convocat corpul electoral pentru 29 Octombre. În urma votului de blam din ședința de Mercuri a Camerei Comunelor, soluția aceasta era nevitabilă. Nici un alt guvern nu mai putea găsi în parlamentul actual o majoritate pe care să se bizue.

Chestiunea este, care va fi rezultatul noilor alegeri? Ce partid va câștiga încrederea majorității naționale?

Este sigur că nici unul, din cele 3 partide de guvernământ, nu va obține majoritate absolută, care să le asigure guvernarea numai prin proprille forțe parlamentare.

Probabilitatea cea mai puternică este că laburiștii își vor spori considerabil numărul mandatelor, în dauna celor două partide istorice. Dar situația parlamentară va rămâne totuș aproape neschimbată, fiecare partid depinzând de celelalte două.

Situația aceasta amenință a se prelungi mai mult timp, impunând Angliei guvernări prin acordul partidelor. S'ar putea însă ca să se producă o concentrare între laburiști și o parte din liberali, care să consolideze guvernarea laburistă împotriva opoziției conservatoare.

Situația prezintă cel mai palpitant interes.

CATE-VA NOTE

Parchetul de Ilfov crede că prăbușirea din str. Câmpineanu s'a produs din cauză că constructorul Merdescu era un exeroc și nu poseda diploma de inginer.

Noi credem că diploma are o importanță secundară.

Depildă, frații Brătianu au diplome de ingineri, și totuși țara se prăbușește...

* * *

E vorba să se înființeze un subsecretariat de stat al Siguranței publice.

Pentru directorul general al Siguranței ar fi o adevărată retrogradare. Căci în situația de astăzi, el este mai mult decât un ministru.

* * *

Piața comercială geme de mărfuri, dar nu sunt cumpărători. Totuși prețurile în loc să scadă, se urcă mereu.

Legea cererei și a ofertei a rămas de rusine.. cum se întâmplă de obicei cu legile în țara Românească!

Cronica economică

Munca și muncitorii

INTREPRINDERILE COMERCIALE ȘI INDUSTRIALE

de *V. I. Radu*

Munca poate fi privită din deosebite puncte de vedere. Ne interesează munca în adevăr productivă.

Și mai întâi, cine sunt muncitorii? Care este aportul de muncă pe care dânșii îl aduc în opera producțiunii?

Apoi va veni să ne întrebăm, dacă în proporție cu acest aport dânșii sunt în destul de răsplătiți.

De la început însă vom observa, că orice considerații am face, ori cu câtă dreptate va fi apreciată această chestiune, ori ce soluțiune i s'ar da sau aduce la îndeplinire, — nu toți cei ce intră în categorie de muncitori, vor fi mulțumiți.

Pentru ce primește cutare atâta leafă, zic unii; ce face el? cât muncește? Cutare n'a învățat nimic, nu știe nimic și totuși se lăfăește în distincțiuni, onoruri și remunerații!?

Și aceste vorbe se adresează de lucrător la lucrător, de la o categorie de lucrători la alta.

Dar din punct de vedere al producțiunii, cum se prezintă lucrurile?

Este cert, că în această ordine, războiul și consecințe e imediate ale lui, peirea atâtor brațe, a influențat puternic asupra producțiunii. Ea s'a micșorat mult. De unde înainte ajunsesem să putem trăi cu mijloacele noastre proprii, iar apelul la produse străine să fie cât mai redus, am trecut prin o perioadă, în anii de după război, când tot, dar aproape tot, trebuia să ne fie procurat de străini. Făina de grâu și atâtea alimente necesare traiului nostru ziinic ne veneau din America.

De atunci lucrurile sunt oare cari indicii, că am început a ne veni în fire. Este însă suficient ceia ce se face astăzi? Se mun-

(Continuarea în pag. II-a)

PĂRERI LIBERE

Femeia funcționară

de avocat CONST. LEON

O informație de ziar care prin banalitatea ei nu poate reține mai mult de-o clipă, atenția cetitorilor, în genere foarte grăbiți, dar care cu toată banalitatea prezintă și un caracter de-o gravitate deosebită, mă silește să mă opresc câteva minute asupra ei, pentru a explica adevarata cauză a dramei descrisă în acea informație, care spune: «o tânără D-șoară funcționară la R. M. S. find *mereu* în apropierea funcționarului M. L., reste puțin încet în legătură de dragoste cu acesta; Faptul nu scapă soției funcționarului mamă a 2 copii, la care se mai adaogă alți 2 copii ai soțului din prima lui căsătorie: aceasta pentru a fi liber, intenta divorț «soției, care de-peratâ se duse la aceia «care i-a răpit barbatul și în urma esplicațiilor cari au avut loc, D-ra cuprinsă de remușcări (poate și de groaza consecințelor) se otrăvi, înghițând câte-va pastile de sublimat».

Foarte dureros și destul de regretabil, dar cazurile de legături intime între barbați și femei—pardon D-șoare—din administrațiile publice și în special de la C. F. R. și R. M. S. sunt foarte frecvente.

Mai dăunăzi se relata cazul unei D-șoare funcționară la un serviciu Technic din Hușl-trimisă înaintea Curții cu juri pentru crima de prane-ucidere—urmare fatală a legăturilor întreținute cu un conducfor de la acel biron—și câte alte cazuri similare, care cele mai multe, rămân cunoscute și comentate numai între pereții birourilor și de gurile mahalagioaicelor vecine cu eroii; prin presă nu se dau în vileag de cât atunci când epilogul e o dramă sau o nenorocire.

Care-i cauza?... Sunt mai multe.

În primul rând vinovată e femeia,—respectiv D-șoara—care cu o ușurință nepermisă cedează declarațiilor sentimentale ale colegului sau șefului, care transformat în amorez de ocazie, devine insinuant, dulceag și miorlăitor ca un cotoi înamorat și care după ce și-a satisfăcut animalitatea, îi spune D-rei foarte radios: *au revoir et merci*, după care nu întârzie să-i înceapă tribulațiile față de altă D-șoară, căci în biroul D-sale sunt destule și are de unde alege. În al doilea rând vinovate sunt Direcțiile care, cu o indulgență culpabilă, tolerează astfel de legături în birouri, în loc de a lua măsuri drastice, îndepărtând din serviciu atât pe Don-juanii de ocazie, cât și pe funcționarele care se lasă amăgite de sentimentalismul deochiat al colegilor, lipsiți de simțul corectitudinei și al răspunderei, căci vă rog să ascultați: Un barbat însurat de două ori, care are două rânduri de copii, își părăsește și soția a doua cum a părăsit'o pe cea dintâi, își comandă haine pe datorie, își rădică mustața care se c'am lăsase'n jos și cu apreciabile prezenturi în mână, s'apropie de d-șoara, îi cade la genunchi și pe toate planetele din Univers, se jură c'o iubește, că se topește de dorul ei, că o va face fericită, că... etc, etc. și d-șoara gâscuță—față de atâtea dovezi de atenție și delicatețe, uitând să se întrebe, care vor fi consecințele, se lasă jumulită de penele cari o împodobiau așa de frumos.

Urmarea? Scandal, amenințări, rușine și spaimă, care, toate, o fac să-și piardă și fragila-i judecată și să sfârșiască în mod mizerabil, o existență, abea începută, care cu puțină prudență ar fi putut să fie, cel puțin mulțumită, dacă nu fericită.

E drept, că nu putem arunca toată vina numai pe umerii slabi ai femeiei, ci, cată să scuturăm niței și pe indivizii de acest soi, indiferent că se numesc Ionescu, Popescu ori Vasilescu, de la care recunoaștem că nu putem pretinde mare lucru, căci în majoritate ei sunt din acei cari n'au mai mult de cât cursul complect al celor 4 clase primare, și cu cultura și educația pe care le au, mentalitatea lor îi îndreptățește să creadă că dacă statul le dă leafă, chirie, sporuri de scumpete și alimente cu preț redus, dacă statul prin urmare, le procură ușurința traiului, de ce nu le ar procura și satisfacerea instinctelor animalice, cu funcționarele pe care acest stat le plătește—de sigur—numai pentru acest scop?

De aici îndrăzneala și lipsa de pudoare din partea acestor analfabeți în mintea cărora noțiunile de corectitudine, demnitate, bună-cuviință și răspundere sunt șterse cu desăvârșire, și dacă direcțiile respective încurajează cu indulgența lor asfel de mentalitate, în loc a o reprima cu severitate, le privește.

În sfârșit în al treilea rând vinovate sunt și d-nele femeniste. care pe toate cărările strigă: *Emanciparea femeiei; Dați drepturi femeilor*; etc. Cerere de altfel foarte justă; și din acest motiv eu sunt pentru emanciparea femeiei, dar cu o singură condiție:

(Continuarea în pag. II-a)

Cinema ELISABETA

Astăzi Sâmbătă 11 Octombrie în Matineuri şi seara

După mii şi unanime insistenţe

Seria I-a cu a 2 a la un loc opera complecta 14 acte.

TARAS-BULBA

Monumentală dramă de mare spectacol în 14 acte după nemuritoarea şi eroica scriere a lui M. GOGOL marele autor Rus. Regiu şi scenariul de I. ERMOLIEFF şi interpretat de HELENE MAKOVSKA, Rumci şi Polonsky.

Luni 13 Octombrie Monumentala Capo-d'opera

LEGEA VECHE (Iomkipur)

film reprezentat la Cinematografele Pathe-Palace 3 luni. Acţiunea se petrece la Rabinul Mayer din Varşovia şi la Curtea Imperială din Viena. Mise-en-scene de Max Reinhard şi interpretat de Henry Porten şi Ernest Dentsch din Nibelungii.

VINE TANASE

cu un ansamblu de 100 persoane şi cu un balet feeric

Vineri 17 Octombrie 1924 prima reprezentaţie cu VORBA-VINE

Ultimele bilete la casa teatrului Sidoli

Cinema MODERN

Astăzi Sâmbătă 11 Octombrie în Matineuri şi seara

Partea 2-a ultima, 8 acte mari

ORFANUL PARISULUI

de Louis Feuillade cu Bout-de-Zan şi Mica Youboule. — Se atrage atenţia că această serie se reprezintă numai până Dumini a 12 Octombrie şi toate serile la un loc nu se vor mai reprezenta, metrajul filmului fiind extrem de mare

coste, se produce atât cât ne trebue nouă şi atât cât să putem schimba din produsele noastre cu cele ale altor ţări?

Răspunsul, după cele ce vedem, n'ar putea fi decât negativ.

De ce? In afară de măsurile economice aduse de vremuri, ca împroprietărirea ţăranilor şi altele, am asistat la o explozie de întreprinderi comerciale şi industriale.

Or, rolul celor întâi, adică întreprinderile comerciale propriu zise, e foarte limitat. Comerţul e un intermediar între producător şi consumator, şi evident e, că acest rol trebue să devie covârşitor. Dacă el înlesneşte contactul între unul şi celălalt, nu e mai puţin adevărat însă că acţiunea sa, acţiune de pur intermediar, trebue estinsă peste măsură.

De acest lucru s'au convins şi întreprinderile de felul acesta. Astăzi mai nu se găseşte întreprindere pur comercială, ci aproape toate se confundă cu cele industriale.

Nu e instituţie comercială care să nu aibă intime legături cu industria.

Confuziunea aceasta să fie ea un bine? Să fie avantajoasă sporirei producţiunii? Se poate susţine că în parte, da.

Realitatea însă pare a zice că nu. Trebue dat «ce arului ce se cuvine cezarului». Ca unul şi acelaş să iea parte şi să-şi facă parte şi din industrie ca şi din comerţ, nu se pare cam mult? Nu se pare că în felul acesta se apasă asupra producţiunii, care nu se poate desfăşura potrivit unor legi fireşti; nu se poate adapta adevăratelor şi sănătoaselor cerinţe ale populaţiunii?

Iată chestiuni dela tranşarea cărora s'ar putea obţine în mare parte rezolvirea crizei economice, şi s'ar putea stabili o politică economică adecvată împrejurărilor în care trăim.

V. I. Radu

„OPINIA" IN ŢARĂ

HUŞI

Sărbătorirea d-lui inspector Holban.— Ca un omagiu de recunoştinţă pentru munca depusă în favoarea liceului «Elena Doamna» comitetul şcolar în unire cu corpul didactic, a oferit un banchet în onoarea d-lui inspector Holban, în seara de 7 crt.

In tot timpul banchetului a domnit o vie însufleţire.

S'au ridicat mai multe toasturi în sănătatea sărbătoritului.

Acesta, viu mişcat de simpatia ce i se arată, a mulţumit de atenţie, promiţând că deşi părăseşte Huşul, va avea todeauna aceaşi solicitudine pentru şcoala pe care a ridicat-o cu atâtea greutăţi.

*

In seara următoare, s'a dat un nou banchet în cinstea d-lui Holban, de către comitetul şcolar al liceului «Cuza Vodă».

Sărbătoritul a fost director al liceului şi în calitate de preşedinte al comitetului şcolar, a desfăşurat înceiace priveşte şcoala,—o activitate didactică lăudabilă.

Deşi om politic de marcă, deputat guvernamental cu care care popularitate în judeţ, s'a ferit totuşi să transforme şcoala în organism politic.

Pentru aceste merite, corpul didactic compus din profesori înscrişi în toate partidele,—unii făcând chiar politică militantă,—au ţinut să serbeze plecarea din mijlocul lor a d-lui Holban mutat definitiv la Chişinău unde îşi are reşedinţa în calitate de inspector secundar.

Despărţirea D-sale de foştii săi colaboratori a fost foarte cordială.

Leontin

Cetiţi „Opinia"

Actualităţi din afară

Un om cu stomah de struţ.— In azilul Prestwich din Londra a murit un alienat în corpul căruia, s'au găsit 1841 obiecte şi anume: 20 cătărami, 10 bucăţi de sticlă, 10 pietre, 3 bucăţi de sfoară, o bucată de oţele, o sulă, un ac cu gămălie, 8 butoniide aramă şi 1782 cuie! Acest fel de nebunie e foarte răspândită.

In vechea închisoare din Brest s'a făcut autopsia unui puşcăriaş în al cărui corp s'au găsit 52 de obiecte, între care erau mai multe cuţitaşe, ba chiar şi bucăţi de cercuri de butoae, lungi de zece centimetri.

*

Congresul medicilor jugoslavi la Agram.— La 25 Octombrie se deschide la Agram Congresul medicilor asociaţi ai Jugoslaviei pentru a serba Jubileul profesorilor universitari Dr. Janecek şi Dr. Damec.

*

Desvoltarea aviaţiei sovietice.— Aviaţia sovietică a luat o mare dezvoltare de un timp încoace, Astăzi Sovietele înfiinţează o linie aeriană care va lega Moscove cu Afganistanul trecând prin Hindacuş, (aceasta dinumă jocantate e cu total săbatecă) In acest scop s'a încheiat un pact cu Afganistanul.

*

Regimul uscat în uzinele Ford.— Henry Ford, regele industriei automobilişe, a pus să se afişeze în toate birourile, uzinele şi magazinele sale următoarea înştiinţare:

«De acum înainte ori ce slujbaş, a cărui suflare va mirosi a vin, a bere sau a alcool, sau care va fi găsit că are la el, ori că posedă băuturi alcoolice îşi va pierde slujba. Nu se va admite nici o scuză. Legea prohibirii alcoolurilor face parte din legislaţia acestei ţări. Noi ne vom sili s'o aplicăm în stabilimentele noastre în toată rigoarea ei».

MAGAZINUL

CRISTAL

PIAŢA UNIREI

s'a redeschis cu un bogat asortiment de sticlărie, porcelanuri, faianţă, oalărie emailată, tacâmuri de alpaca, becuri electrice, articole de menagiu şi obiecte pentru cadouri

PREŢURI REDUSE

DE VANZARE imobil, local băcănie, carciumă, pivniţă mare — cu licenţa şi marfa existenţă — vad bun. A se adresa Avocat Cernătescu, Sf. Teodor 40.

DE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii, subsoluri şi câteva apartamente construcţie nouă, având tot confortul.

A se adresa la D-na Anetta Tischler între orele 1-5 Iaşi Str. Mârzescu 36 etaj.

PIERDUT. Subsemnatul Haim Schvarţland, din comuna Hancesti, jud. Chişinău, declar că am perdut un portmoneu cu 500 lei, un buletin dela Biroul Populaţiei, şi alte hârtii.

Găsitorul este rugat să-şi reţina banii şi a aduce actele la Hotelul Schiller la D-l Schvarţland în schimbul unei alte recompense de lei 300.

In caz contrar, le declar nule şi fără valoare în mâinele oricui s'ar gasi.

COPIL DE SUFLET. Fiind femeie săracă dau un copil de suflet de gen femenin.

Liza Herya str. Stejar 29.

Act de mulţumire

Aduc pe această cale, cele mai vii mulţumiri D-lui Doctor N. Saileanu, medicul Spitalului Negreşti care mi-a salvat copilul meu de boala de scarlatină, de care a suferit.

Il recomand tuturor suferinzilor ca medic şi om prea drept şi conştiincios.

B. GRÜNBERG
Negreşti

CASELE din stradela Serăriei 24 se vând cu 4 odăi, bucătărie, şură, becin, apă.

A se adresa Speranţei 8.

LICENŢIAT în litere predă limba germană la domiciliu. Doritorii să se adreseze la Biblioteca Fac. de Litere, Str. Carol 42 între orele 10 şi 12 a. m.

VIE, podgoria Socola, case bune, pimniţă, dependinţe, fântână foarte bună, 1 Ha. pe rod şi circa 13 arătură şi livadă, se vinde sau se arendează imediat, cu înlesniri.

Adresa la d-na Vasiliu curtea Biserica Vovidenia.

BUTOAIE noi de stejar pentru vin în mărime de la 70 Deca în sus se vinde la Banca Uniunea Română.

ROMÂNII ARDELENI, BĂNĂŢENI BASARABENI, BUCOVINENI ŞI DOBROGENI

cari vor să aibe veşti despre rudele lor aflate în America sau să stabilească legaturi de afaceri cu concetăţenii lor din Statele-Unite, pot s'o facă repede şi sigur.

A se adresa pentru informaţii detailate la Agenţia de Publicitate Rudolf Mosse soc. an. B-dul. Academiei 4 Bucureşti.

ROMÂNII MACEDONENI se pot adresa în acelaş scop Agenţiei de mai sus.

LICEUL MILITAR IAŞI
PUBLICAŢIUNE

In conformitate cu ordinul Ministerului de Răsboi Dir. 7-a Intendenţa No. 18268 | 924, se publică spre cunoştinţa Generală că în ziua de 22 Octombrie 1924 ora 10 dimineaţă, se va ţine licitaţie publică cu oferte închise, în localul Liceului Militar Iaşi din strada Carol 36, pentru darea în confecţionare a următoarelor efecte, parte cu materialul Liceului iar parte cu materialul Furnizorului, după cum se arată mai jos.

Efecte a se confecţiona cu materialul Liceului.

800 Camaşi de zi, 760 Camaşi de noapte, 800 Ismene, 200 Mantale kachi, 380 Tunici kachi, 380 Pantaloni kachi lung (de ghiată), 380 Pantaloni kachi scurţi (de cismă).

Efecte a se confecţiona cu materialul Furnizorului.

760 Cravate de pânză, 760 Ştergare, 2780 Batiste, 760 per. Mânuşi lână, 700 per. Manuşi aţă, 380 Bretele, 380 Perii de haine, 380 Perii de cismă, 380 Perechi Bocanci, 150 Saltele umplute cu lână, 380 Perne umplute cu lână, 1000 Feţe de pernă, 400 Cerceafuri.

Aceste efecte se pot confecţiona şi în parte.

Ofertele vor fi însoţite de garanţia de 10 la sută. Supraoferte nu se primesc. Caietul de sarcine, modele tip sau orice informaţiune se pot vedea sau cere la reşedinţa Liceului.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 72—83 din Legea Contabilităţei Publice.

No. 3427 din
Octombrie 1924.

Vechea şi renumita

Cofetărie Hirschhorn

STRADA SOCOLA No. 39

face cunoscut la toţi D-nii *Gabuimi* din Iaşi, că în vederea sărbătorilor de Simhas Thora, execută comenzile cu 20 la sută mai eftin şi îi roagă să-şi facă comenzile din timp pentru a fi **bine serviţi, ca în toţi anii.**

Chemat prin c. p., vin pentru a prelua comenzile.

Cofetăria Hirschhorn

Strada Socola No. 39

O senzaţională afacere de furt în localitate

Sustrageri de platină dd la un laborator universitar. — Acuzaţii de complicitate contra unor comercianţi

De aseară, se putea observa o mişcare deosebită la Prefectura de poliţie. Se vedea că o ancheta se face, de către însuşi d. C. Manciu, prefect de poliţie, dar că se pastrează în jurul ei cea mai desăvîrşită discreţiune.

*

Suntem totuşi în măsură de a da unele amănunte.

Un domn profesor universitar a informat poliţia că la unele lâboratorii s'au sustras cantităţi de platină în valoare de circa jumătate milion lei.

D. prefect Manciu a început imediat cercetările şi a arestat pe un tânăr din personalul inferior al laboratoriilor, asupra căruia cade vinovăţia.

Ancheta a continuat cu asiduitate şi a dus la bănuiala unor complicităţi în lumea comercială eşană, unde cantitatea de platină era desfăcută cu preţ redus.

Eri au fost chemaţi la prefectura de poliţie trei cunoscuţi comercianţi eşeni milionari, care au fost supuşi unui lung interogatoriu şi reţinuţi în timpul nopţii.

Probabil că astăzi ancheta va fi terminată şi afacerea deferită parchetului.

PREMII IN VALOARE DE
100.000 lei
oferă gratuit ziarul «Opinia»

ECOU

— Toţi membrii activi şi pasivi ai Asoc. Macaby sunt invitaţi a lua parte la adunarea generală care va avea loc Duminică 12 Oct. c. ora 3 p. m. în localul Organizaţiei Zioniste.

— *Banca Dacia S. A. Iaşi,* preschimbă cu începere dela 10 Octombrie a. c., titlurile provizorii în acţiuni definitive, numai între orele 9—10 a. m. şi 4—5 p. m. la ghişeurile Băncei.

Vizitaţi expoziţia pictorului Briese, str. Lăpuşneanu 38.

Informaţii

x **ATAC BANDITESC**— Un locuitor din împrejurimile oraşului, trecea pe lângă abator, cam spre ziuă, cu o căruţă în care avea mai multe baloturi cu marfă.

Chiar la apropierea abatorului a fost întâmpinat de doi indivizi cari ameninţându-l cu revolverele, i-au luat toată marfa din căruţă.

x Azi dimineaţă d. Ianca Cameniţer, fost pe vremuri hainar în vârsta de 90 ani, a încetat subit din viaţă, în momentul când trecea prin strada Ştefan cel Mare.

x După cum am anunţat, la direcţia regională c. f. r. se studiază posibilitatea, de a se mări viteza trenurilor.

Studiul preliminar este terminat. Se cere spre a se îndeplini această îmbunătăţire, refacerea terasamentelor, înlocuirea unor şine şi altele.

Reforma depinde însă de creditele necesare, pe care direcţia regională nu le poate căpăta.

x Concursul pentru ocuparea posturilor definitive de interni la spitalele Epitropiei Sf. Spiridon din Iaşi, s'au amânat pentru ziua de 1 Decembrie a. c., din lipsă de candidaţi.

Femeia să fie pregătită pentru emanciparea, să aibă şi cultura şi educaţia sufletească necesară pentru a înţelege însemnătatea rolului pe care-l revendică, spre a se folosi ca demnitate de acest rol.

Sunt—e drept—femei capabile şi demne care şi sub raportul intelectual şi sub cel moral merită toată lauda şi admiraţia, dar din nenorocire, acestea sunt flori rare, care nu pot jusfifica admiterea femeilor cu toptanul în serviciile publice, căci e necontestat că nu sunt pregătite. Şi aceasta n'o spun numai eu, ci şi o femeie, D-na Emilia Armaşu, care într'un judicios articol publicat în «Lumea» din 26 | 6—924, spune:

«De sigur că nu v'aţi gândit «nici odată că femeia funcţio«nară e un dezastru pentru fa«milie şi deci şi pentru Socie«tate», iar mai mai departe între alte observaţii foarte exacte, zice la fel cu D-na Armaşu.

«Renunţaţi la slujbe, acele care aveţi posibilitatea să trăiţi «cât de modest, căci veţi fi mai «respectate şi mai folositoare Societăţei, care v'a desrădăcinat «de la atribuţiile voastre atât de «frumoase şi utile; transplantân«du-vă într'un mediu, *pentru care «nu aveţi nici o pregătire,* şi unde «nici prin natura firea voastre «nu puteţi fi chemate». Cred că orice femeie cu bun simţ trebue să cugete şi sper că nu e nevoie de multe argumente cînd susţin că femeile funcţionare, zilnic dau dovezi de nepregătirea, nepriceperea şi uşurinţa cu care se compromit şi pe ele şi cauza feministă şi-cela ce-i mai grav,—şi moralitatea socială, căci D-voastră Doamnelor feministe, nu trebue să porniţi numai prezentul, ci să consideraţi şi viitorul, care trebue să vă preocupe cât de cât; Intrebaţu-va-ţi care ce cugetă fetele din Licee despre legăturile funcţionarelor cu colegii lor? Cercetaţi şi veţi afla; iar deocamdată daţi-vă osteneala să le faceţi pregătirea necesară, după care veţi putea striga: Uşile în lături; loc femeilor,— şi vă asigur ca nu va avea nimeni, nimic de zis.

Până atunci însă, lăsaţi în pace Constituţia, căci prea se şifonează, luând'o mereu de martoră a drepturilor femeiei, pe care nici un om cu judecată nu le poate tăgădui, atâta timp cât aceste drepturi nu sunt viciate de imoralitate, sau în cel mai bun caz, de slăbăciunea excesivă şi surprinzătoare a femeiei faţă de tentativele unor indivizi lipsiţi de orice simţ al răspunderei, lipsiţi de conştiinţă şi corectitudine.

Constantin Leon
Avocat

20.000 lei
unui singur câştigător

Naşterea unei naţiuni ISTORIA AMERICEI
IN ZILELE — LUI — **BUFFALO-BILL**

Acest film, intr'adevăr plin de măreţie, cuprinde una din cele mai indrăzneţe şi mai reuşite realizări istorice, din toate ce ne-a arătat până azi ecranul. — Vedem cu o redare uimitoare „Asasinarea Preşedintelui *Abraham Lincoln*“ (din oroitor Preşedinte de Republică), deschiderea primei linii de cale ferată transcontinentală, luptele înverşunate şi nenumărate cu Indienii (Pieile Roşii) precum şi toate actele de bravură, jertfă, abnegaţiune înfăptuite de acei ce au pus stăruitoa sămânţă de viaţă nouă ce a rodit apoi atât de frumos, atât de măreţ.

Vedem diferite triburi sălbatice de o cruzime legendară, împiedecând ani de-arăndul mersul civilizaţiei europenilor cari au venit acolo—şi filmul ne arată victoria civilizaţiei moderne, şi aceste triburi sălbatice, sfâşiitoare, mai sângeroase decât tigrii, sunt astăzi menajate ca o simplă curiozitate etnografică, devenită atât de rară. — Sunt adevăruri istorice impunătoare perfect şi conştiincios alcătuite cari ne luminează asupra misterioasei formaţiuni a civilizaţiei atât de înaintate a Americanilor — Nici un film n'a reuşit să îmbine atât de fericit utilul cu emoţionantul, frumosul cu interesantul, plăcutul cu instructivul. — Filmul „Istoria Americei“ deschide Istoria Lumei noi, arătându-ne paginile de aur ce le au însoria europenii în povestea neamului omenesc. — *Filmul acesta ne amuză şi ne instruieşte în acelaş timp.*

Sunt capitole, vii, veridice din Istoria Universală, cari se vor incrusta în memoria fiecăruia şi în zilele noastre când un singur gest al Americei ar aduce imense foloase situaţiei în care se abate lumea veche după războiu, este o datorie să cunoaştem originea şi istoria acestei formidabile puteri, care se chiamă America.

Se reprezintă cu un deosebit succes
Astăzi şi în fiecare zi la SIDOLI

Ultimele informaţiuni

x Intrebat de ziarişti, dacă este adevărată ştirea că ministerul de finanţe ar fi dispus a ordanea unei gratificaţii globale de 600 lei de fiecare funcţionar în loc de orice alt spor de salariu, d. Vintilă Brătianu a declarat: 1) că, până acum nu se pot cunoaşte disponibilităţile bugetare şi deci nu se poate fixa de pe acum suma ce va acorda funcţionarilor şi 2) că în nici un caz nu poate fi vorba de o «gratificaţie» pentru funcţionari, ci de un spor de salariu, care se ve acorda în baza unui calcul raţional.

x PIAŢA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 10,30; la Zurich 2,80.

Devizele în Capitala au notat: Francul francez 9,60; francul belgian 8,90; francul elveţian 35,50; lira engleză 825; dolarul 184,50; lira italiană 8,02; coroana cehă 5,50.

x Mâine după amiază la ora 3, Partidul Poporului de sub conducerea d-lui General Averescu va ţine o întrunire publică în sala din strada Socola 104.

Cetiţi în
„OPINIA“ de LUNI
Lista complectă a Premiilor

x *In conducerea ziarelor «Adevărul» şi «Dimineaţa» s'a făcut în ultimul timp următoarea schimbare: D. I. Rosenthal s'a retras dela direcţie, părăsind atribuţiile sale în seama consiliului de administraţie, format astfel: preşedinte cu atribuţiuni de director, d. Const. Bacalbaşa, administrator-delegat d. Em. Socor şi membri d-nii: C. Graur, dr. G. Graur, Emil Paucker, Iosif Nădejde.*

x Astăzi au sosit la Administraţia Financiară 3 milioane şi jumătate în monedă metalică de 1 şi 2 lei.

Această sumă va fi distribuită la toate casieriile din localitate, pentru a fi la dispoziţia publicului care poate schimba ori şi ce sumă.

Tot odată s'au luat măsurile necesare pentru apropiata retragere din circulaţie a hârtiilor monedă de 1 şi 2 lei.

x **Implinindu-se cinci ani de la moartea regretatului Ioan Iordăchescu, fostul şef al siguranţei locale, s'a oficiat astăzi la ora 10 dimineaţă un parastas la cimitirul Eternitatea.**

x Ministerul de instrucţie a luat măsura ca toate diplomele pentru absolvenţii liceelor de stat, confesionale şi particulare cu programul statului, să fie liberate pe un formular unic. De aici înainte niei un certificat nu va mai fi luat în consideraţie dacă e de un alt model.

x La Cetatea-Albă s'a iscat un incident între prefectul judeţului d. locot-colonel D. Stancescu, şi maiorul de stat-major Precup, din cauza unui raport ofensator al celui dintâiu.

D. maior Pricup a trimes martori d-lui lt. col. Stancescu. Deocamdată lucrurile s'au oprit aici. Nu se ştie dacă eşirea pe teren va avea loc, de oarece prefectul de Cetatea-Albă a cerut autorizaţie specială pentru aceasta la ministerul de interne.

x Tribunalul secţia a doua, se va pronunţa azi în procesul de calomnie dintre d-nii Henri Suţu şi Petru Dragomirescu.

x Comuna a dispus replantarea pomilor de pe toate străzile. Deasemenea şoseaua Socola se va planta cu plopi.

x JUDICIARE.—La tribunalul secţia I s'a judecat eri o afacere, urmarea unei bune vecinătăţi. Un tânăr Leibovici expeditor într'o localitate vecină, a fost reclamat de o doamnă pentru insultă. Judecătorul de pace l-a condamnat pe Leibovici la 3 zile închisoare şi eri afacerea a venit în apel la Tribunal.

*

D. avocat Ghimpeteanu, care apără pe Leibovici, a ridicat un incident original.

D-sa a cerut tribunalului stingerea afacerii, de oare ce faptul e prescris, fiind trecut un an, de la introducerea apelului făcut de Leibovici, şi de oare ce a trecut anul de când datează apelul, faptul e prescris.

D-sa a invocat şi exemple din doctrină şi jurisprudenţă.

*

Teoria ar fi în adevăr originală, dar tribunalul a respins-o. In fond tribunalul a primit apelul, schimbând închisoarea în o mie lei amendă.

x Aseară un al patrulea grup de studenţi evrei, a părăsit localitatea, pentru a-şi continua studiile în străinătate.

Printre studenţii plecaţi cu acest grup, se află d-ra Terdiman tinerii Vexler, Neuman Iosef, Samoil şi alţii.

Parte dintre studenţi pleacă la Paris, parte în Italia.

x Fruntaşii averescani din localitate pleacă mâne dimineaţă la Tg. Frumos, pentru a lua parte la o întrunire a partizanilor lor de acolo.

Intre timp s'a răspândit la Tg. Frumos şi un alt manifest, prin care populaţia este îndemnată a nu lua parte la întrunire.

Averescanii au luat toate măsurile, pentru a evita o ice conflict.

x Consiliul de disciplină al baroului local a fost convocat pentru astăzi după amiază, având a se pronunţa asupra mai multor chestiuni disciplinare precum şi a cererilor de înscriere.

x Rabindranath Tagore, marele scriitor şi gânditor indian a sosit în ziua de 7 Octombrie în Palestina, ca oaspete al înaltului comisar englez sir Herbert Samuel.

Este probabil că Rabindranath Tagore va ţine o serie de prelegeri la Universitatea ebraică din Ierusalim.

x ŞTIRI TELEGRAFICE.—La Viena, o nouă întreprindere financiară este aproape de dezastru. Se dă ca sigur că azi Societatea pentru comerţul internaţional de mărfuri» va face cererea formală de concordat. Pasivul societăţii se ridică la 50 miliarde coroane. Creditorii păgubaşi sunt în primul rând marile instituţii bancare.

— In China, armatele guvernului au suferit o nouă înfrângere. Ciangsolin se apropie de Pekin.

— *Se pare că guvernul spaniol intenţionează să renunţe la o parte din Maroc, punând capăt războiului.*

— Criza politică din Germania continuă. Cancelarul Marx a alcătuit un program minimal de politică internă şi externă, menit să facă posibilă participarea la guvern a social-democraţilor şi naţionaliştilor.

— In Franţa a bântuit o groaznică furtună pe coastele Bretaniei şi a Canalului Mânecei.

— In cercurile londoneze, produce îngrijorare faptul că guvernul turcesc continuă a tăcea în chestia concentrărilor de trupe pe frontiera Irak-ului.

— *Anatole France a intrat într'o agonie lentă, păstrându-şi toată luciditatea. Cei din jurul ilustrului bolnav, au impresia unei „lumini care se stinge».*

x D-na Aglaia Pruteanu, eminenta noastră artistă dramatică a cărei reputaţie stabilită în toată ţara este demult clasată cu mândrie pentru scena ieşană, a fost numită de ministru ca profesoară la Conservatorul din Cernăuţi.

Dacă împrejurările au silit pe d-na Pruteanu de a nu mai apărea pe scenă de cât-va timp nu ne îndoim însă că talentul său mare va aduce scenei acelaş serviciu, predând cursul de artă dramatică şi mimică la conservatorul cernăuţan.

D-sa pleacă la post chiar mâne şi'i urăm deplin succes şi putere pentru a-şi îndeplini nouă sarcină ce şi-a luat.

x Printre alte sume împrumutate pe ziua de ieri de Creditul Industrial, putem cita:

4 milioane lei Soc. «România» fabrică de uleiuri, şi 1 milion lei fabrici Heliotı Pavel, ambele din Bucureşti.

x Odată cu ancheta începută la Galaţi, relativ la furturile de cereale, aflăm că s'a dispus, sporirea numărului paznicilor de noapte, astfel ca pe viitor supraveghiarea staţiei în timpul nopţii să poată fi făcută într'un mod mai riguros.

x Serviciul sanitar al oraşului a cerut concursul poliţiei pentru ca deciziile pe care le ia să se poată aplica şi cu forţa, de oare ce în lupta contra propagărei scarlatinei, organele sanitare se lovesc în cele mai multe cazuri de îrecalcitranţa cetăţenilor care refuză a aplica dispoziţiile impuse.

Tot odată s'a cerut aplicarea sancţiunilor prevăzute de lege, contravenienţilor la dispoziţiunile legei sanitare relative la măsurile de salubritate.

x Lucrările comisiunei numite pentru a judeca apelurile făcute contra impunerilor comunale, se termină, Mercuri 15 Octombrie.

Citiţi „Opinia”

x La facultatea de drept s'a fixat ordinea definitivă a examenelor sesiunei de toamnă.

Astfel, pentru anul I:

Dreptul civil: 15 şi 16 Octombre, Penalul: 16, 17 şi 18, Dr. Roman: 18, 19 şi 20.

Anul II.—Dreptul Roman: 21 şi 22 Octombrie, Civilul: 23, 24, Dr. Constituţional: 25 şi 26.

Anul III.—Internaţionalul: 27, Istoria Dreptului: 27, 28, dr. comercial: 27, 28, Economia Politică: 29, 30, Dr. civil 30 şi 31.

Examenele pentru doctorate se vor ţine între 20 şi 23 Octombrie.

x In urma unui ordin circular al direcţiei generale a căilor ferate, personalul de tren şi de control a reluceput controlul păstrării curăţeniei prin compartimente, aplicând cu rigurozitate amenzile legale, călătorilor care întind picioarele pe canapele murdărindu-le.

Personalul de tren este avizat să-şi facă datoria cu tact şi energie.

x BIBLIOGRAFIE.— Au apărut:

— «*Lespezi şi moloz din templul lui Epidaur*», de Barbu Lăzăreanu. Interesante răscoliri din trecutul nostru, în legătură cu medici şi arta medicală,—lucruri frumos expuse de harnicul cercetător Lăzăreanu.

— «*Di Granda*» No. 40, aprecciata revistă umoristică, cu ilustraţii în colori.

— «*Orizontul*» şi «*Oglinda Lumei*», excelentele magazine de actualităţi mondiale, ştiinţă popularizată şi ilustraţiuni artistice.

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Strada Banu No. 16
ore de consult:
8-9 dim. şi 8-9 seara

Renumita
Fabrică de Acid Carbonic
K. Frangel & Fii Lemberg
aduce la cunoştinţa onor. consumatori, că predat Reprezentanţa generală şi depozitul pentru România Marc,
Asociaţiei Fabricanţilor de Sifoane
CERNAUŢI, STRADA ROMÂNĂ No. 48
Toţi cei interesaţi se vor adres deci d-lui
Schulem Schifter, Directorul Asociaţiei.

LA MAGASINUL ELEFANT
Str. Cuza Vodă No: 54
Se găseşte de vânzare sârmă şi ceară pentru parchete.

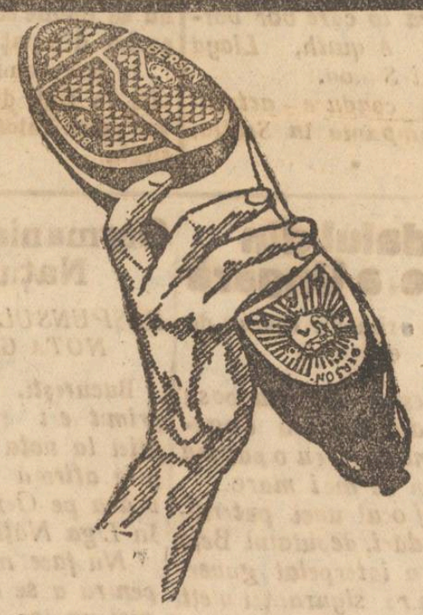

Purtaţi numai renumitele tocuri şi tălpi **Berson**
fiind eftine, durabile şi plăcute la mers.

VINUL KONYA cu principiile conţinute în Kola, Coca, Guaran şi Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilităţei, mala diilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescenţe

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc
din primele începuturi şi până la 1923
de *EM. AL. MANOLIU*

SFORŢARILE PENTRU RIDICAREA TEATRULUI MOLDOVENESC

IN ANUL 1854.— O INTERVENŢIE CATRE DOMN.— ARTISTUL ION PONI

La 20 Decembrie 1853 însă s'au început reprezentaţiile staginei 1853—54 a Teatrului Naţional, în clădirea veche, reparată pe cât s'a putut mai bine pe socoteala etoriei oraşului. S'au judecat în cursul iernei aceleia *Minunică băiat de lut*, din vechiul repertor, *Lnda de Chamonix* tradusă cu sub titlul de *Mila lui D-zeu*, *Baba Hârca*, *Peţitorul din Paris*, *Tuzu Caliu*, etc, etc, iar printre actori se găsesc grupaţi Poni, Bosie, Teodoru, Frim, Mogâldea, Canari, Bălănescu, Luchian, Grig. Alexandrescu, (venit din Bucureşti), Al. Ghiorghiu şi artistele: Sterianca, Maria Flechenmacher, Gabriela Luchian, Em. Merişescu, d-na Ionescu, Savestiţa etc.

In acea stagiune a intrat în teatru Costache Teodorini şi amintim că fratele său Teodor Teodorini plecase deja din Teatrul eşan şi s'a stabilit la Craiova, unde a înfiinţat teatru şi a organizat o trupă din care s'au distins prin conducerea lui mai mulţi tineri deveniţi apoi artişti de samă ai scenei Craiovene.

Tot în cursul acelei stagiuni, care a durat până la Mai 1854, a fost o adevărată luptă pentru susţinerea demnită ei scenei naţionale, de soarta căreia au început a se interesa din nou opinia publică în frunte cu cunoscuţii intelectuali ca: Gh. Asake, Grig.Cuza, M. Cogălniceanu, Alexandri, C. Negruzzi etc.

Cei trei dintâiu încă în vara anului 1852 s'au plâns domnitorului Ghica de nepăsarea cum e privită de autoritatea în drept instituţia teatrală, nepăsare ce a pricinuit discreditarea ei şi plecarea în alte părţi a unora dintre actori.

Iată cuprinsul acelei plângeri către domnitor:

Prea Inalţate Doamne

«Instituţia unui Teatru Naţional de toate guvernele să «favorizează ca mijlocul cel «mai nimerit ce îndirect înrăurează asupra moralului societăţei şi literatura ţărei. Ca începătorul teatrului romînesc «mă simt dator plecat a supune Înălţimei Voastre acele «suri ce vă vor adăugi recu«noştinţa publică.

«A Înălţimei Voastre prea „plecat şi supus *Gh. Asaki, Gr. «Cuza, Cogălniceanu*».)

Această doleanţă supusă aprecierei Domnitorului. a avut rezultatul aşteptat, căci guvernul s'a grăbit de a lua toate măsurile pentru rădicarea scenei moldoveneşti. Dar din fatalitate s'a întâmplat că să moară *Ion Poni*, cel mai mare dramaturg al acestei scene, despre care Pellier şi Delmary spuneau adesa că „C'est le Talma moldave“.— Cu el s'au înmormântat pentru foarte multă vreme *Shylok*, *Tiranul de Padova*, *Furiosul* în care întrecuse cu prisosinţa pe maistrul său C. Carageale, *Ciopotarul de la Ion Paulo*, *Veneţiana* sau Calăul secret, *Saul* şi atâtea alte drame puternice şi Tragedii cu cari marele artist a făcut gloria scenei moldoveneşti.

Dosar Ad-tiv Arhiva Stat. Buc. No. 6716 din 1852.

Dispariţia acestui artist a influenţat într'un cât-va asupra repertorului care ori-cum îşi avea ca punct de rezistenţă drama; a trebuit dar ca direcţia să lase drama pe planul al doilea si să înjghebe un repertor de comedii, de oare-ce în genul acesta avea mai multe elemente ca: Luchian, N. Teodoru, Bosie, Bonciu, Const. Bălănescu, al cărui talent începuse cu doi ani mai înainte a se pune tot mai mult la vaza publicului.—Ca actriţe erau deaseminea vesele Steriana, Smaranda Marişescu, Gabriele Luchian, Savastiţa şi tot cam pe atunci se făcuse remarcat Alecu Ghiorghiu care atacase drama cu destul succes.

Farmaciile
precum şi toate magazinele găsesc carnete asupra numerotate şi cu preţ redus, la
LIBRARIA CENTRALĂ
Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

Ultima Oră

Campania electorală în Anglia

Intrunirile au început în toată Anglia.-Scandalul din Camera ungară.-Guvernul Bethlen acuzat de complicitate la crimele ebrediştilor

CAMPANIE ELECTORALA IN ANGLIA

INTRUNIRILE AU INCEPUT. — INTENŢIILE GUVERNULUI

Bucureşti.— Regele a acordat d-lui Mac Donald dizolvarea parlamentului. Corpul electoral a fost convocat pentru 29 Octombrie.

Toate partidele politice se pregătesc pentru scurta dar intensa campanie electorală.

*

Delegaţii la conferinţa partidului laburist au părăsit Londra, după discursul de închidere rostit de d. Mac Donald.

Membrii guvernului iau dispoziţiuni pentru a prezenta candidaţii şi a-i sprijini în întruniri publice.

•

Conservatorii au început campania electorală. D-nii Chamberlain, Churchil, şi Amery ţin întruniri în diferite oraşe.

Liberalii au convocat pentru Marţi o mare întrunire la Londra la care vor vorbi d-nii Asquith, Lloyd George şi Simon.

Simon conduce actualmente campania în Scoţia.

•

Camera Comunelor se compune actualmente din 259 conservatori, 193 laburişti, 158 liberali şi 5 independenţi.

Sânt înscrişi 21 milioane de alegători.

In caz când laburiştii nu vor obţine majoritate absolută, e probabil că guvernul Mac Donald va demisiona.

•

In actuala campanie electorală, cîţiva parlamentari sînt puşi în condiţiuni defavorabile.

Unii dintr'nşii se află în Africa de sud şi nu vor putea reveni în Anglia decît cu 2 zile înainte de ziua alegerilor.

Alţi deputaţi se află în Africa de răsărit, în diferite misiuni şi anchete. Ei nu-şi pot întrerupe lucrările. Aşa dar, se speră într'o învoială a partidelor pentru a nu se opune contra-candidaţi acelor deputaţi.

In fine, unii deputaţi se află în Irak de unde nu se vor putea întoarse decît prea tîrziu.

SINUCIDERE

Bucureşti. — Aseară la ora 9, d-ra Paraschiva Turcitu, din strada inginer Cuţarida, No. 26, a încercat să-şi pună capăt vieţii, înghiţind 2 pastile de sublimat.

In stare gravă sinucigaşa a fost transportată la spitalul Filantropia.

Agitaţia comercianţilor

Bucureşti. — Aseară la ora 9 blocul comercianţilor şi industriaşilor a ţinut şedinţă sub preşidenţia d-lui Dumitrescu Militari.

S'a protestat contra actualilor conducători ai camerilor de comerţ şi s'a discutat chestiunea vadului comercial.

Comercializările

Bucureşti.— Eri după amează, la ministerul de industrie şi comerţ s'a ţinut şedinţa comisiunei de îndrumare şi control al comercializării, sub preşedenţia d-lui Oromolu, guvernatorul Băncei Naţionale.

Pe baza intervenţiei d-lui Dr. Costinescu, primarul capitalei, s'a intervertit ordinea de zi şi s'a luat în examinare statutul societaţii pentru aprovizionarea Bucureştiului cu lapte.

In viitoarele şedinţe, comisiunea va continua cercetările statutelor celorlalte societăţi pe care primăria capitalei le va intemeia.

Accident de automobil

Bucureşti. Un automobil al d-lui D-tru Păunescu, pe când intra pe calea Traian din Câmpulung, în dreptul fabricei de ipsos «Socec», i s'a rupt bara de direcţie şi maşina s'a răsturnat.

D. Păunescu împreună cu şoferul grav răniţi, au fost transportaţi la spital.

Frauda cu paşapoartele

Noui interogări

Bucureşti.— Judecătorul de instrucţie Dristorian, continuă cercetările în afacerea Societăţii „Petrolul Naţional" şi a fraudelor cu paşapoartele.

Eri a luat declaraţiile inginerului Drăguşanu, care fusese angajat al lui Filipovici pentru voiajul în Canada. El a dat relaţiuni asupra suferinţelor pe care au avut să le îndure ţăranii excrocaţi.

Tot eri a fost interogat Haralambie Georgoscu, administratorul Societăţii, cîţiva funcţionari şi 2 săteni, cari au precizat caracterul excrocheriei făcută de Filipovici.

Cumpărăm Brillante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — str. Gh. Mârzescu 38 etaj IAŞI

De vânzare:
Una maşină cu aburi, sistem Nicolson, 250 H.P.
Un Gatter, de 18 ţoli, în perfectă stare de funcţiune.
„Forestiera Baia"
Soc. An.
FĂLTICENI

SACI GOI
o dată întrebuinţaţi, pentru nuci, se găsesc în depozit la **Banca Moldova Secţia Mărfuri, Iaşi**

Scandalul din Camera Ungară

Infierarea crimelor comise de ebredişti

Bucureşti. — Furtunoasa şedinţă din Camera Ungară a continuat cu o patimă din ce în ce mai mare.

In mijlocul unei puternice încordări, deputatul Bela Fabian a interpelat guvernul asupra siguranţei vieţii în legătură cu sângerosul atentat contra unei sinagogi din Czongard şi asupra unor fapte întâmplate la Szoluoc.

Fabian expune pe larg crimele „Asoc. Ungurilor cari se deştepta", acuzând guvernul că le-a tolerat.

In acest moment a intrat in sală avocatul acuzaţilor de la Czongrad, deputatul Frauz Gulay, care a apostrofat violent pe orator.

A intervenit in discuţie Erest Naghy, iar la un moment dat, deputatul Ulain a strigat preşedintelui.

D-voastră n'aveţi regulamentul de chemare la ordine? Ori vreţi să vă puneţi in solda acestui sistem ticălos"?

S'a produs un scandal nemai pomenit.

Deputaţi guvernamentali s'au repezit la Ulain, care a fost lovit in faţă. I-a venit rău şi a fost scos din incintă.

Şedinţa a fost suspendată.

CONSILIU DE MINIŞTRI

Bucureşti.— Azi dimineaţa la ora 9 are loc un consiliu de miniştri.

Germania şi Liga Naţiunilor

RĂSPUNSUL ANGLIEI LA NOTA GERMANA

Bucureşti. La Berlin s'a primit eri răspunsul Angliei la nota germană. Anglia afirmă dorinţa de a vedea pe Germania intrată în Liga Naţiunilor.

Nu face nici o obiecţie pentru a se acorda Germaniei un loc permanent în consiliu. Celelalte chestiuni rămân însă a fi rezolvite de Societatea Naţiunilor.

PROCESUL MELICK

Bucureşti. — In faţa secţiei I-a a Curţii de Apel au continuat desbaterile în apelul făcut de d. Eugen Melick condamnat de către tribunalul la 8 luni închisoare pentru faptul, că prin manopere doloase şi-a însuşit un imobil al mătuşei sale Ana Melick.

Pentru apelant a pledat d. avocat Istrate Micescu.

Procesul a fost amânat in continuare pentru ziua de 17 Octombrie.

FALŞUL INGINER

CONFIRMAREA MANDATULUI DE ARESTARE

Bucureşti.— Tribunalul Ilfov, secţia III-a a cercetat eri mandatul de arestare emis contra falşului inginer Merdescu, din vina căruia s'a prăbuşit imobilul din str. Câmpineanu. Inculpatul a fost apărat de către d. avocat Meitani.

Tribunalul a confirmat mandatul.

Congres internaţional pentru îngrijirea copiilor

Un împrumut mondial de ajutor

Viena. — Congresul internaţional pentru îngrijirea copiilor care s'a deschis la Viena, s'a ocupat în primele două zile în special cu rapoartele asupra stării copiilor în Rusia, Ucraina şi unele state balcanice.

Asupra ajutorării copiilor în Rusia a raportat dr. Sergé Bogotzkos dela Crucea Roşie rusă. In Rusia, a spus raportorul protecţia mamei şi a copilului cade în sarcina statului, iar maternitatea este considerată ca o funcţie socială.

D. Abermann (Geneva) a descris în culori triste mizeria copiilor în Ucraina. El a supus congresului moţiunea următoare: «Războiul mondial, războiul civil, foamea, tifosul, holera, au creiat în Ucraina o situaţie în care nenumăraţi copii şi orfani suferă greu fiind fără nici o îngrijire. Pogromurile în contra evreilor au agravat şi mai mult această stare nenorocită,

Armata aceasta de copii lăsaţi în părăsire înseamnează o mare criză socială, care cuprinde în ea mari pericole pentru întreaga Europă.

Este de datoria organizaţiei internaţionale pentru protecţia copiilor să se ocupe cu mare atenţie de această stare nenorocită pentru a lua măsurile cuvenite în favoarea copiilor nenorociţi

Dr. Kennedy, administratorul general al fondurilor de ajutorare din Anglia, a reportat asupra ajutoarelor distribuite în Grecia, Turcia şi Macedonia.

Profesorul S. Watew (Bulgaria) a descris cu multă pasiune starea nenorocită a refugiaţilor bulgari şi a familiilor lor.

Peste 200,000 refugiaţi cu familiile lor sunt fără nici un sprijin, şi au nevoie de un ajutor urgent.

In cursul discuţiilor s'a produs o rezoluţie în care se constată că pe cale de ajutor particular nu se poate remedia această stare de lucru, de aceea trebue cerut tuturor guvernelor să se facă ceva printr'un acord internaţional.

Congresul a propus numirea unui comitet permanent pe lângă Liga Naţiunilor, care să facă demersurile necesare pe lângă toate guvernele în vederea creării unui împrumut mondial care să fie întrebuinţat prin intermediul Biuroului internaţional al muncii şi al societăţilor de Cruce Roşie pentru soluţionarea acestei probleme.

Rezoluţia a fost acceptată în unanimitate.

Doctor L. HEITEL
MAMOŞ
De la clinicele din Berlin Viena, Frankfurt
Boli de Femei şi Naşteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice şi sifilis
Consultaţii 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

Cărbuni din Silezia Superioară
CUBICI, BUCAŢI, MARIMEA NUCULUI, MICI, PRAF, PRECUM ŞI CARBUNI DE PRIMA CALITATE PENTRU FERARI, din minele concernului CEZAR WOLLHEIM. Deasemenea toate felurile de Cocs de la Uzinele Ostrauer, se expediază orice cantitate cu o foarte mică majorare de preţ, gata vămuit, franco Cernăuţi.
„CARBO" **Cernăuţi**
STR. UNIVERSITAŢEI No. 12, telefon 624

Depurativul Regenerator Salparil
Cel mai puternic depurativ-vegetal
recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: guta, litează renală, boli de piele, ecseme, boli sifilitice, etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui viciat.
Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA,—Iaşi

Export în Germania
Pentru expediţii şi depozitări, se recomandă
HANSA
Societate anonimă de Transporturi
BRESLAU 6
Antrepozite proprii, cu legături pe apă şi uscat,
Filiale în: *Kattowitz, Coselhafen a/s., Maltsch af. Oder,* etc.
Informaţii la *Hansa Cernăuţi,*
Str. Regele Ferdinand No. 4

ANUL al XX-lea No. 5210 — 2 LEI NUMARUL — MARȚI 14 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA IAȘI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Biblioteca Universității Loco

Bugetul, funcționarii și deflația

Lucrările pentru întocmirea noului buget aduc iarăși în discuție chestia salarizării funcționarilor. Rezolvirea acestei probleme a fost mereu amânată. Dela sfârșitul războiului și până astăzi, nu s'a făcut nici un progres, dimpotrivă relele s'au accentuat, s'au transformat în boli acute care tulbură adînc organismul statului.

Cauza atâtor complicații la o criză simplă la început trebue căutată în modul cum au înțeles guvernele să procedeze. Din interese de partid, toate formațiile ministeriale au înființat numeroase birouri și posturi noă, în care au instalat fie rezerviști rămași fără un rost după războiu, fie clienți politici.

Mărind numărul slujbașilor, guvernele agravează în mod conștient problema salariilor, dar nu pot renunța la această admirabilă resursă pentru recrutarea de acoliți, pe care Statul le-o pune la îndemână în mod gratuit.

Este un soi de demagogism uzitat încă dela începuturile statului român modern, un rău învechit, pe care nimeni n'a îndrăznit să-l combată în mod rațional. Accentuîndu-se problema salariilor, s'a recurs la o altă măsură condamnabilă din toate punctele de vedere: nu s'au mărit lefurile slujbașilor atât cât trebuia, în schimb li s'au micșorat orele de lucru, indicându-li-se că în timpul liber ar putea lucra în altă parte. Astfel, munca pentru Stat a fost redusă, iar calitatea ei a scăzut, deoarece funcționarii s'au văzut oarecum siliți să-și îndrepte preocupările în afară de îndatoririle slujbei lor. Măsuri de asemenea natură desigur că nu puteau aduce nici o schimbare în situația care devenea tot mai critică.

Scumpetea merge în creștere a mărit și mărește pe fiecare zi mizeria în casa funcționarului, unde începe să între tot mai des ispita.

Numărul delapidărilor, falsurilor, mituirilor s'a mărit în mod spăimântător. De multe ori însă, cercetând cazul celor căzuți în păcat, te întrebi dacă poate intra în rândul faptelor pedepsite de justiție, actul disperat al unui slujbaș cu cu o casă de copii.

Reaua salarisare și întreaga politică a guvernului față de funcționari duce la rezultate dezastroase, nu numai pentru buna administrare a statului, dar mai ales pentru sănătatea moralei publice, ale cărei legi își pierd puterea de înfrânare.

D. Vintilă Brătianu a dovedit că nu înțelege încă mecanismul elementar din psihologia salariatului atunci când a protestat împotriva instituțiilor particulare care plătesc «lefuri princiare». De fapt sporul de leafă pe care aceste instituții îl dau este o primă de asigurare pentru conștiinciozitatea și cinstea slujbașului.

Același lucru ar trebui să facă și ministrul finanțelor dacă vrea să aibă funcționari adevărați. In momentul când s'ar hotărâ serios să rezolve această grea problemă, d sa va trebui să impună colegilor săi de minister ca, paralel cu oprirea inflației monetare, să oprească și ei inflația de funcționari.

In sfârșit, printr'o sforțare supremă, va mai trebui să se ridice la considerații de interes superior social și să plătească fără zgârcenie diferența care va face din slujbașul—serv supus tuturor tentațiilor, un cetățean conștient și demn.

I. L.

CATE-VA NOTE

Dezinteresatul ziar «Lupta» publică un articol de o coloană ca să explice pentru ce atacă pe d. Vintilă Brătianu.

Intr'adevăr, faptul cere explicațiune, știută fiind tandrețea stabilită în ultimul timp între «Lupta» și guvernul liberal.

Dar explicația cea mai simplă și cea mai scurtă este: zgârcenia nemaipomenită a vistiernicului nostru! D. Vintilă n'a fost darnic decât deadreptul cu «Universul» acordându-i cunoscutul favor la importul hârtiei. Or, afacerea aceasta a hârtiei nu poate lumina și «convingerile» patrioților de la «Lupta».

Cu toate că au trecut în solda lui Popescu Stelian, frații Honigman și-au rezervat măcar această libertate de «convingeri»...

* * *

Reproducem din coloana de publicitate a unui ziar popular:

«Subsemnatul M.., comerciant, protestez contra unor zvonuri anumite, răspândite în public și care sunt de natură a atinge onoarea d-lui S.., funcționar, aceste zvonuri fiind cu totul neîntemeiate».

Mai pe înțelesul tuturor, nici că se poate!

ASPECTE

FARSA
Cucoanei Olimpia

Hotărât să aducă un serviciu literaturei române, ziarul «Dimineața» a jertfit respectabila sumă de cinci zeci mii lei, pentru distingerea acelui roman care va îndeplini condițiunea de a zugrăvi, natural cu talent, societatea noastră de după războiu. Inițiativa era mai mult decât lăudabilă, și o seamă de tineri scriitori și-au încercat soarta trimețându-ei manuscrisele, din cari un comitet de încercați autori literari și critici avea să aleagă pe cel mai bun.

Intr'o zi, sorții au fost aruncați: unanimitatea juriului a desemnat din numărul celor înscriși la concurs pe Lucia Mantu. Țara întreagă aștepta cu nerăbdare apariția operei, cu atât mai mult cu cât domnișoara autoare se vădise până atunci ca o mânuitoare fină a condeiului și mai cu seamă că era de tot nouă întâmplarea că tocmai o femee să fi putut prinde sbuciumul unei societăți și ea să fie cronicarul faptelor cari au urmat războiului nostru. Așteptarea era legitimă.

Și, în vreo douăsprezece perechi de coloane — întrerupte și acestea de elipse, pe fiecare zi mai mari — s'a publicat în «Dimineața», opera Luciei Mantu, care purta titlul «Cucoana Olimpia». Zădarnic au cântat cititorii urmele romanului social, prin hățișul sfaturilor gospodărești din însemnările premiate. Zădarnic, unii, au încercat să atribue caractere omenești găinilor și gâscacilor Coanei Olimpia, mergând până acolo încât o socoteau pe d-ra Mantu inventatoarea unui gen literar de roman-fabulă.

Nici cei dela «Dimineața», nici d-sa Mantu, la afacerea aceasta nu poartă vre'o vină. Ea cade asupra domnilor G. Ibrăileanu, M. Sadoveanu și Jean Bart, componenții juriului, pentrucă, desigur, rolul d-lui Iosif Nădejde a fost platonic.

Cari au fost criteriile de apreciare ale emeriților critici și literați, când au decretat roman social, însemnările cu grișina? Dacă nici una din lucrările prezentate nu întrunea condițiunile cerute, era logic ca concursul juriu să încheie un proces verbal în consecință, deplângând criza literară, și punct. Pentrucă, dacă voiau neapărat să acorde un premiu, ne-am fi putut trezi și cu o poezie, pe care domnească-lor, după același inexistent criteriu, ar fi botezat-o roman social!

Această întâmplare este de natură să învețe pe gazetari că nu trebue să derogă dela un principiu, consacrat în materie de premii: comisiunea trebue să se compună dintr'un delegat al Camerei de Comerț, unul al comunei, și ambii, prezidați de Prefectul de Poliție. Niciodată juriul, în această compunere, n'a produs vre-o nemulțămire, ca aceea la care a dat loc hotărârea competințelor.

G. SPINA

Citiți în pagina 3-a
LISTA COMPLECTA A PREMIILOR ZIARULUI „OPINIA“

Dreptul de a ne jălui!

INVĂȚĂMINTE DE LA PROCESUL DE «REBELIUNE» DIN BÂRLAD

Populația acestei țări, mereu nedreptățită, furată, violentată, avea o satisfacție de care se bucură de când lumea omul necăjit; anume: jelania.

Intr'adevăr, în lipsă de ceva mai bun, este și aceasta o satisfacție! Saferi umorparea legei de către acei puși s'o păzească; suferi insulta și molestarea din partea organelor publice care tocmai au rolul să te servească; suferi dezorganizarea gospodăriei tale și sărăcia la care ești redus, pentru a îmbogăți un buget public rău repartizat și rău spit de niște administratori fără scrupul; suferi totul,— dar încalte te mingi bârfind prin vecini pe guvernanți, reclamând la gazete, petiționând la autorități.

E de pomană îndoelnic dacă vei obține un grăunte de dreptate, dar cel puțin te-ai jelnit.

Ei bine, autoritățile din Bârlad au încercat să smulgă cetățenilor și această nevinovată și meschină satisfacție.

*

Numeroși sătenі și orășeni fuse-vă îndemnați de la beneficiul împroprietăririi. In schimb, loturile de pământ au fost hărăzite tuturor slugilor regimului și diverșilor favoriți.

Cei nedreptățiți au pornit cu jalbă la prefect, la guvern și chiar la Rege. S'a ordonat un soi de anchetă și s'au întocmit alte tablouri de împroprietărire. Dar tabloul a rămas tablou, fără a se mai pune în aplicare. *In schimb, o parte din cei care s'au jeluit au fost deferiți parchetului sub acuzarea că au comis acte de rebeliune.*

Astfel, hoții de pogoabași au compărut săptămâna trecută în fața tribunalului Tutova, pentru actele lor de «rebeliune».

Insuși reprezentantul ministerului public a constatat că nu-i vorba de nici o «rebeliune», ci de tradiționala jelanie, de acțiunea obișnuită a unor oameni care reclamă ceia ce socotesc că este un drept al lor.

Și tribunalul n'a avut ce face altceva decât să achite.

*

Astfel a căzut încercarea îndrăzneață a autorităților tutovene de a lua omului și dreptul să se boccască.

Din trecutul moldovenesc, sub amenințarea vitregă a țarismului rus, se cunoaște vorba crudă a generalilor de cazaci, că vor lăsa sărmanilor moldoveni numai «ochi ca să plângă».

Astăzi, căzăcimea noastră administrativă cât pe ce să smulgă omului și beneficiul lacrimilor. Dar nu s'a putut. Și ne-a rămas intactă singura bucurie pe care ne-au transmis-o părinții din părinți: dreptul de a plânge!

—X—

Ingineri, arhitecți etc.

O chestiune de siguranță publică

Se cunoaște prăbușirea recentă a casei din str. Câmpineanu, din București. In fața mormanului de ruine, cu atâtea pagube și victime omenești, s'a făcut o constatare stupefiantă: inginerul care conducea niște lucrări de reparațiune și din vina căruia s'a produs nenorocirea, nu numai că nu era inginer, dar toată priceperea lui era încadrată într'un biet certificat de absolvire a cursului primar rural!

Nici nu se stinsese ecoul prăbușirei din str. Câmpineanu, și o altă constatare stupefiantă s'a făcut la primăria Brăilei. Inginerul comunal n'avea diplomă de inginer, și totuși angajase comuna în autorizațiuni și combinații foarte oneroase.

Acestea sunt căzuri devenite publice. Dar câte cazuri tăinuite or mai fi?

Cum e posibil ca în materie de construcțiuni să existe atâta lipsă de control în privința persoanelor care execută lucrări și care țin în mâna lor nu numai averea, dar și viața cetățenilor?!

Publicul se rătăcește într'o sumedenie de ingineri, a hitecți, conductori sau simpli meșteri, care execută construcțiuni fără prea mult control din partea cuiva și sub numele generic de «inginer», — când în realitate, adevărații ingineri sau arhitecți sunt înlăturați de persoane neutrate.

Oare nu s'ar putea stabili un control și o regulă ordonată în această importantă materie?

Px.

IAȘUL ARTISTIC

Expoziția Briese
(STR. LĂPUȘNEANU 38)

Dialoguri în tramvai

— CONSECINȚELE LIPSEI DE MĂRUNȚIȘ.—CU CE S'ALEGE CONDUCTORUL NEPOLITICOS —

de pr. *N. Hodoroabă*

Ora trei după amiază. In tramvaiul de Abator. Lume cam puțină în vagon. Câțiva domni și doamne stau răzleți pe bănci. La comisia V, e haltă, și tramvaiul, ca de obicciu, oprește. Pare c'a uitat că trebuie să-și continue dramul. Pasagerii pierd răbdarea și încep a striga către conductor:

— Da, dă-i dramul, d-le, odată, cât ai zăbovit aicia! Ei, comedie a dracului! Vă bateți joc de lume!

Vatmanul sună și el clopotul și apleacă capul în afară, ca să vadă dacă-i «gata la scară»...

— Domnilor, vă rog, aveți puțină răbdare, — zice conductorul — aștept o doamnă, care s'a dat jos să schimbe niște bani.

Din colț, de la «Raiul lui Adam», lei face apariția o doamnă de vârstă mijlocie, îmbrăcată în negru și care venia cu pași grăbiți către vagon. In mână ținea o batistă și mai mulți bani mărunți hârtii de 5, de 2 și de 1. Urcă grăbită și îmbujorată scara. Conductorul smuncl de curcana de la plafon și vagonul porni hurducind. De pe platformă se adresă lăstit către conductor.

— Trebuia să fii d-ta așa de politicos și să te fi dus să schimbi banii, nu eu!

— Cucoană, ce nu gol părăsi vagonul.

Trebuie să poți când e vorba să servești o doamnă.

— D-ta trebuie să ai bani mărunți, gotoviți, pentru taxa.

Doamna a intrat în vagon, fără ca să se mai așeze pe bancă, a plătit taxa, și-a luat biletul și ședind, îi aruncă din nou pe conductor de pe scara vagonului, însă de astă dată pe un ton mult mai ridicat:

— Sunteți niște bolșevici!

— Cucoană, te rog să-ți ei seama la vorbă. Ți-am făcut ceva, dute și mărfrecamă.

(Continuarea în pag. II-a)

ASPECTE BASARABENE

In mocirlă și nepăsare

ORAȘUL BALȚI.— FEȚUIALA DE OCHII PRINȚULUI MOȘTENITOR.— MURDĂRIA OBIȘNUITA.— O PROPUNERE

Bălți 5 Octombrie 1924

Oraș basarabean, cu ulițe strâmbe și murdare, cu dughene plecate spre pământ ca niște oameni mohorîți—și în care de fapt sălășluesc negustori ce lăvătesc afaceri de milioane,— cu obiceiurile lui de baștină, cu monotonia neîgăduitoare a zilei și cu veselia zgomotoasă a celor trei muzici ce cântă în serile liniștite ale sfârșitului de vară, —Bălțile, s'au văzut deodată cuprinse de un fior de spaimă. Orașul, scăldat până în ochii, cu magherințe din care țipuri omenești ies la lumina zilei nespălate, despletite; cu copii desculți și murdari, trebuia să-și îmbrace haină de sărbătoare. O față regească venea pe meleagurile acestea și el trebuia s'o primească cu cinste, cu suflet și în straie de sărbătoare.

Autoritățile au luat măsuri din vreme să se văruie jumătate copacii de pe marginea străzilor și să mătore gunoaele care, fără supărare, pe unele ținuturi cam s'ălășuiesc de amar de vreme. S'au constrâns necesarele arcuri cu inscripții mari «Bine-ați-venit», căutându-se a se da un aspect de sărbătoare orașului cât mai pronunțat.

Și oaspeții numeroși și distinși au descălecat în târgul Basarabean, pentru punerea pietrei fundamentale pe locurile unde se va clădi episcopia Hotinului și a Bălților, cât și locuința episcopală cu dependințele necesare. Și întreaga solemnitate s'a săvârșit cu ceremonialul obișnuit cu: mese, cuvântări, defilări etc., la care «poporul» a asistat cu obișnuita lui curiozitate.

După toate cele săvârșite în zilele de groaznic, înalții oaspeți au părăsit Bălțile. Orașul și-a continuat mai departe monotonia existenței lui. Străzile s'au colbuit din nou, s'au îmbrăcat în veșmântul obișnuit al murdăriei, iar la răspântii arcurile de triumf strențuite de vânt, au rămas ca niște uriași cerșetori cu brațele întinse către cel «mare și îndurător», spre ai cere să scape orașul de rușinea existenței lor.

Cu firea mea de visător și psiholog, am privit orașul meu lozorzonat în zilele de vizită ale Augustei fețe princiare, și drept să vă spun, că mi-a făcut impresia unei femei leneșe și puturoase din ele afară, care cu o oră înainte de a veni bărbatul acasă s'a sculat din pat, s'a pudrat fără să se spele,—întocmai ca o casă văruită după tencuială,—pentru a place celui puțin o clipă bărbatului.

Așa a făcut orașul meu!

Și acum înoată, înoată groaznic în murdărie și nepăsare.

Ce trebue să se mature oare străzile pe unde umblă oameni nespălători—Ce credeți că aceste creaturi umane au conștiința propriilor lor existențe?!..

Ferită sfântul!.. Ei se pregătesc în iarnă să și facă clob în care să treacă cu încă o palmă de genunchi, pentru a putea înota în mocirla cleioasă ce-ți scoate până și încălțămintea din picioare. Din partea mea, aș fi de părere, ca fiecare să-și construiască câte-o corabie antidiluviană, cu care să poată pluti prin noroiul Bălților în cele șase luni de obsesie.

Și să nu credeți înșilți cititori că Bălțile este vre'un sat. Nu! Bălțile este un oraș pietruit; dar mulțumită faptului că șoseaua ce duc la satele din împrejurimi sunt nepietruite și din cauza aceasta în timp de ploae, țăranii cu căruțele aduc în oraș tot noroiul,—în Basarabia este un fel de pământ negru ce ele,—edilii comunii nu se îngrijesc cel puțin să-l cureță în timpuri de uscătură și să-l ducă înapoi afară din oraș.

Cu toi inconvenientul acesta, în timpul vizitei A. S. R. Principele Carol la Bălți, orașul a fost curat, da, în adevăr curat. Străzile măturate, gemii văruți, unele băsdule s'au văruit, iar locatarilor, unii din ei bolnavi de boala leneșului din poveste cu posmagii mueți li s'a impus să-și mature înaintea casei, curțile și în definitiv poate, și-o fi secularizat și ceva din averea «săduchilor de lemn», pe care îi păstrează în case cu dragoste părintească.

Sare a fi drept, nu pot tăgădui că, curățenia aceasta necesară la diverse festivități și care mai into doamna cade ca un fel de pacoste pe capul orașelor și în vechimi regat, este menită să arăte într'o lumină vie, cum ar trebui să-și îndeplinească datoria cei care cârmuesc soarta indivizilor. A da dovadă că cu ocazia unei vizite făcute de o personalitate însemnată, poți înțelege ce este curățenia și apoi să svârli în capul mulțimei cel mai nesuferit hal de murdărie, este mai mult de cât o bătae de joc. Și în această insolență ne naștem, trăim și murim. Inotăm în murdăria de gunoaie și noroi, respirăm praf până ne sfârșică tuberculoza

(Continuarea în pag. II-a)

Cinema ELISABETA Astăzi Luni 13 Octombrie în Matineuri și seara

Premieră! Cel mai monestat vast și uriaș film actual Capo-d'operă furorei și senzației Mondiale Nou!

LEGEA VECHE
(IOM-KIPUR)

O tragedie reală. — O Capo-d'operă din viața modernă cu un desnozământ profund zguduitor. Sub regia marelui regisor germ.n MAX REINHARDT.

Cu interpreții principali Henny Porten și Ernest Deutsch

din filmul „NIBELUNGII". — Adaos la program: Simpaticul și elegantul atlet-acrobat

HARRY PIEL în PLICUL NEGRU

splendidă sarjă de aventuri celebre în 5 acte mari. Opera Completă 12 acte mari 12.

TURNEUL COMPANIEI TANASE

SALA TEATRULUI SIDOLI

Vineri 17 Octombrie ora 9 seara — **Vorba vine!..** Revistă-operetă în 2 acte și 6 tabl. de Nick și Keops

Sâmbătă 18 Octombrie ora 9 seara — **Ce are a face?** Revistă-operetă în 2 acte și 6 tabl. de A. de Herz și Duratoy

Duminică 19 Octombrie 1924

MATINEU o a 3 jum. — **Vorba vine!..**

SEARA la ora 9 jum. — **Ce are a face?**

Biletele la casa Teatrului SIDOLI

MICA PUBLICITATE

SE CAUTA un funcționar(ă) care să cunoască bine lucrările de birou eventual și dactilografia.

Un funcționar pentru arhivă și expediție care să mai fi lucrat la această direcție.

A se adresa la ziar sub S. M.

DE INCHIRIAT apartamente de locuință și camere pentru birou comercial. A se adresa Cuza-Vodă. 42 bis.

COPIL DE SUFLET. Fiind femeie săracă dau un copil de suflet de gen feminin.

Liza Herya str. Stejar 29.

DE VANZARE imobil, local băcănie, carciumă, pivniță mare — cu licența și marfa existentă — vad bun. A se adresa Avocat Cernătescu, St. Teodor 40.

DE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii, subsoluri și câteva apartamente construcție nouă, având tot confortul.

A se adresa la D-na Annette Tishler între orele 1-5 Iași Str. Mărzescu 36 etaj.

CASELE din strada Sărăriei 24 se vând cu 4 odăi, bucătărie, șură, beciu, apă.

A se adresa Speranței 8.

LICENȚIAT în litere predă limba germană la domiciliu. Doritorii să se adreseze la Biblioteca Fac. de Litere, Str. Carol 42 între orele 10 și 12 a. m.

VIE, podgoria Sosola, case bune, pimniță, dependințe, fântână foarte bună, 1 Ha. pe rod și circa 13 arătură și livadă, se vinde sau se arendează imediat, cu înlesniri.

Adresa la d-na Vasiliu curtea Biserica Vovidenia.

BUTOAIE noi de stejar pentru vin în mărime de la 70 Deca în sus se vinde la Banca Uniunea Română.

Asuțe
(Carnete á souche)
toate felurile și mărimile, numerotate și perforate de vânzare eftin la
LIBRARIA CENTRALA
Iași, str. Gh. Mârzescu 25

ROMÂNII ARDELENI, BĂNĂȚENI BASARABENI, BUCOVINENI ȘI DOBROGENI

cari vor să aibe vești despre rudele lor aflate în **America** sau să stabilească legături de afaceri cu concetățenii lor din **Statele-Unite,** pot s'o facă repede și sigur.

A se adresa pentru informații detaliate la Agenția de Publicitate **Rudolf Mosse soc. an.** B-dul. Academiei 4 București.

ROMÂNII MACEDONENI se pot adresa în acelaș scop Agenției de mai sus.

Pentru Autorități
COMANDAȚI
FIRME
cu prețurile pe jumătate, la
IOAN MAX
str. Costache Negri 58

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB IAȘI
Birou de Notariat
Iași, Sft. Sava No. 14

DOCTOR
Adela Naftulea
fost medic de spital
BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI
Consult. 9—10, 1—3
Str. Cismăriei 39

D-r N. LAZAR
Șef de lucrări la Facultatea de Medicină și
Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice
SIFILIS, BOLI VENERICE ȘI INTERNE
Tratament antisifilitic cu Neosalvarsan, Săruri de Mercur și Bismuth
Consult. 1—3 p. m.
Iași, Strada Tăutu No. 4

Cabinetul Dentar
S. Sirota Grosu
în strada *Anastasie Panu No. 17 (Piața Halei)*
Se execută lucrări în platină, aur și cauciuc, dinți albi fără placă, extracțiuni și plombe fără durere
Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.
PREȚURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic.

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice și sifilis
Consultații 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Strada Banu No. 16
ore de consult:
8-9 dim. și 8-9 seara

Butoaie de stejar
pentru vin, capacitate de la 50-200 Deca, de vânzare, cu livrare promptă, la
Forestiera Baia
S. A.
FĂLTICENI

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAȘI. STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgență. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne și nervoase (exclusse bolile contagioase și nervoșii turbulenți).
Informațiuni și consultațiuni între orele 2—4 p. m.

— Ce număr ai, domnule, ce număr ?!

— Uită-te și-l vezi. Numărul brodat mic din frontea chipiului nu se putea distinge bine că era acoperit jumătate de o vipusca de mușama a cozorocului.

— Esti un măgar, să-ți fie rușine! Esti un bolșevic!

— Cacoană, nu-mi spune bolșevic, că d-ta nici nu știi ce înseamnă cuvântul bolșevic.

— N'oi fi știind! Tu știi cu cine vorbești, măgarule? Eu sunt profesoară...

— Se și cunoaște. Halal de cartea ce-ai învățat-o!... Bună creștere ai mai avut!...

Pasagerii fac haz...

Și doamna, enervată foc, cu cuvântul «bolșevic» pe buze s'a dat jos. Traversând strada grin fața Dispensarului de sugaci.

Norocu-i că fost conductorul cam moale, căci de era un altul mai ațos, cum era lovit cu epitetele de «magar» și «bolșevic» în exercițiul funcțiunei, am fi asistat poate la o scenă și mai frumoasă—o adevărată păroială—tot un fel de sport—între un conductor «nepoliticos» și o doamnă amabilă în epitete și bogată în nervi... Și nu de alta, dar am mai fi fost târâți și noi pe la comisie pentru interogatorii. Și unii cred, că oamenii se insultă numai la farmacoace la bală și în fața judecătorilor!... Ce floare rară este buna cuviință!..

Pr. N. Hodoroabă

Scrisoarea unui sinucigaș

ULTIM LE DORINȚI ALE COMERCIANTULUI I. SCHWARTZ

Am arătat, că marele comerciant Itic Schwartz, înainte de a se sinucide, a scris o scrisoare, care a fost luată de reprezentantul parchetului.

Iată textul acelei scrisori.

— «Vă rog să mă ertați de cele comise, aceasta mi-a provenit din cauza neurastenieî, care a făcut progrese în mine din care cauză a suferit mult și soția mea, mai ales în ultimul timp. Am recurs la aceasta ca să nu devin o povoară familiei, căci e urâtă o asemenea viață.

Rog pe toate rudele, cât și cunoscuții, să mă ierte dacă le-am causat vre-un neajuns, de asemenea ert și eu. Mulțumesc foarte mult cumnatului meu B. Kaufman pentru vorbele încurajătoare, care au venit prea târziu, căci boala se înrădăcinase în mine și vorbele au rămas fără efect—vorbe care mai totdeauna erau sfinte pentru mine.

Rog pe cumnatul meu B. Kaufman, pe cât îi va sta în putință să protejeze pe soția mea, care e mai nenorocită. Rog pe d. Isac A. Gheizer, ca membru în comitetul epitropiei, să intervină pe lângă colegii săi, ca să nu-mi depună osemintele printre cei izolați, considerându-mă că am fost victima unui complex de împrejurări, și mai ales că, în viață, am contribuit la mai toate societățile și operele de binefacere. Deasemenea rog ca înmormântarea să fie cât se poate de simplă.

Aduc mulțumirile mele cumnaților mei B. Kaufman și Marcus Grinberg, cari mi-au servit în viață.

Aceasta este ultima mea scrisoare și dorință.

Scris de mine

Itic Schwartz

Rugați-vă pentru mine!

Scrisoarea e scrisă cu fermitate.

„OPINIA" IN ȚARĂ

FĂLTICENI

Fraudele dela Poșta din Fălticeni — Constatându-se o lipsă de 147.000 lei la Poșta locală, a fost arestat funcționarul Grigore Arghiresen, care era însărcinat cu distribuirea produselor regiei.

Numitul fiind depus la penitenciar, s'a cerut un examen medical care a stabilit că e suferind.

Cazul face senzație, deoarece se știe că d. Arghiresen era unul din cei mai onești funcționari. Se crede că el însuși a fost victima unui furt.

Zilele acestea d. Arghirescu va fi pus în libertate.

Fraudele dela gara locală.— A fost depus la penitenciarul local, d. Gh. Ungureanu casierul inferior al gării Fălticeni, deoarece s'a găsit în sarcina sa o lipsă de 60.000 lei.

Cercetările continuă.

Trupa Cigallia la Fălticeni.— Vineri 10 Octombrie com., trupa Cigallia și Cinecurette a dat o reprezentație la teatrul «Lux» din localitate.

S'a reprezintat comedia în 3 acte «Necredincioșii» de H. Sturm. Succesul moral și material extraordinar.

Miercuri 15 Oct. s. c. se va juca «Testamentul Bog". Se prevede și de astă dată un succes enorm. I. Speranță

PAȘCANI

Bal.— In seara zilei de Miercuri 8 Oct. s. c. a avut loc un frumos bal dat de societatea «Măseriașii».

Reușita balului se datorește în parte d-lor: H. Cohn, Rubin Haimovici și B. Rosenberg.

Remarcăm în asistență domnișoarele:

Marcovici, M. Chon, Sauanțer etc, și d-nii: M. Morgenștern, H. Ghimpel, V Kamil, M. Memeles și Sgler I. Vestitor

Un agresor... conștiincios

Cazul ciudat de la comisia II

Astă noapte s'a prezentat la comisia a doua Ciobotariu Grigore din strada Ipsilanti 24, declarând că, în urma unei certe, a aplicat câteva lovituri de topor în capul cumnatului său Marghiol Neculai sergent în camera de comerț, și crede că l'a omorât.

*

Ciobotaru fu declarat arestat și sub-comisarul de servicin l'a însoțit până în strădela Ipsilante unde în adevăr a fost găsit cumnatul său cu capul spart.

Marghiol a fost dus la spitalul St. Spiridon, unde rana a fost pansată, dar nu pare a fi un caz grav.

Om bogat condamnat pentru furt

Dorohoi.—D. Gh. Răcilă cofetier, domiciliat în str. Grigore Ghica, a fost prins luînd una din noptile trecute furând lemne de la școala primară «Vârgolici». După o luptă de mai bine de o oră a fost arestat de către sergenții Tărăsceanu și Cojocaru. Micul parchet judecându-l l'a condamnat la 30 zile închisoare.

De notat că acest Răcilă este un om care dispune de o avere de peste jumătate milion lei. Hotărârea micului parchet a produs senzație în oraș.

NEPOT

Actualități din afară

Jackie Coogan la Atena. —Renumitul artist de cinema Jackie Coogan a sosit la Atena. El a adus alimente și haine în valoare de un milion dolari, pentru copiii greci orfani și refugiați.

*

Editarea operelor lui Savinkov. — Din Moscova se anunță că Sovietele vor edita în curând toate operele lui Savinkov.

Prima operă tipărită va fi «Calul negru» pe care a scris o Savinkov în 1923 la Paris.

*

Rămășițele lui Sienkiewicz vor fi transportate în Polonia. — Comitetul instituit pentru transportarea corpului lui Sienkiewicz la Varșovia, a hotărât ca rămășițele marelui scriitor și patriot polon să fie transportate în patrie luna aceasta, din Linz unde se găsesc astăzi.

*

Reclădirea Leningradului (Petrograd).— Sovietul Leningradului a ținut o întrunire sub președinția lui Zinoviev și Kalinin. S'a discutat asupra restaurării Leningradului în părțile unde a fost distrus de inundații și furtună. Lucrarea va costa douăsprezece miliarde ruble aur.

*

Un german câștigă premiul celei mai bune opere pacifiste.— Se știe că marele industriaș american Eduard Filene, care se află actualmente la Paris, a hotărât să dea un mare premiu, celuia care va expune într'o carte cele mai bune proecte pentru înfăptuirea păcei generale.

Premiul a fost câștigat de un german.

*

Expoziția din Wembley se închide cu un deficit de 6 milioane lire sterline.— «Sunday Express» anunță că Expoziția din Wembley (lângă Londra) se va închide probabil cu un deficit de 6 milioane lire Sterline.

*

Serbarea internațională a muzicei pe 1925.— Serbarea internațională a muzicii în anul 1925 va avea loc în două orașe. La Praga, în zilele de 15, 17 și 19 Mai, și la Veneția în Septembrie 1925. Compoziștii cehoslovaci vor prezenta opere de orchestră și muzică de cameră.

Jurîul internațional va fi compus din d-nii Fr. Neuman, directorul operei din Brăun Ot. Ostrcil, șeful operei naționale din Praga și B. Talisch dirigintele Filarmonicei Cehoslovace.

Marele și neprețuitul film care a întors Iașul pe dos

Nașterea unei națiuni
(Istoria Americei)
în zilele lui
BUFFALO BIL
continuă să se mai reprezinte încă pe ecranul Sidoli ca adaos la filmul
CEI TREI SENTIMENTALI
In zilele noastre când un singur gest al Americei ar aduce imense foloase situației în care se zbate lumea veche după războiu, este o datorie să cunoaștem originea si istoria acestei formidabile puteri, care se chiamă America.

Un sistem comod de aprovizionare

CUM ȘI PROCURA MARFA UN BĂCAN

De un timp, aproape 8 luni de zile, băcanul David Leibovici, din strada Anastasie Panu 67, vedea că tot dispare marfă din prăvălie, dar parale nu prea vedea.

Reclamând cazul siguranței, agentul Th. Bălănu fu delegat să facă cercetări.

Agentul, după o muncă laborioasă de veghere, a descoperit un comerciant vecin Iosif Istein prin pod, intra în prăvălie, fura marfa și o punea în vânzare în prăvălia sa.

Isteinul agent a reușit să prindă pe Istein în flagrant delict și, — frumos — l-a dus la siguranță, unde este cercetat.

plămânii, ne frângem picioarele prin gropi, ne împiedecăm de pietroaiele svârlite ca vai de Dumnezeu pe margine de șosea în chip de trotuar, ne băgăm degetele la ochii de întuneric, și totuș suferim, trăim ca niște nemernici cu gândul la «burtă» și la «câștig».

Ni se va obiecta că veniturile unei comune mici sau mari, nu pot să ajungă pentru a da orășenilor curățenie, trotuar, canalizare și lumină — Cred!... ori cari ar fi chițibușeniile financiare. Dar mă întreb, pentru canalizare, trotuar și lumină nu s'ar putea pune niște biruri comunale pe acei ce vor să facă un chef într'o seară care să treacă de 1000 lei și pe toți cei ce vor să poarte bijuterii și îmbrăcăminte mult mai scumpă de cât însăși carnea trupurilor lor vândută la kilogram? Apoi în ce privește curățenia străzii, a trotuarului, a curților și chiar a casei, nu se poate obliga printr'o ordonanță sub amenințare de pedeapsă dela 10.000 mii lei amendă la 2 ani închisoare cei ce nu-și vor face curățenie? Cum proceda administrația militară germană la fostul teritoriu ocupat? Severitatea aceia făcuse din cel mai puturos țăran un om harnic și înțelegător.

Deci ori cât de bizară și radicală v'ar părea propunerea mea, ea este menită să ne scape de situația femeiei puturoase ce se pudrează peste jegul de pe gât, iar camașa îi pute a mardărie.

Acestea sunt reflecțiile mele de «om», când am privit orașul în sâmbătoare, și a doua zi mi-am tușit plămânii îmbâcsiți de colbul străinilor murdare.

Ion Umanitaru

Marile premii ale „Opiniei“

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia“ le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor și abonaților săi, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziție de pictură deschisă în str. Lăpușneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpușneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Țesătura“, din depozitul d-lui Fred Șaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpușneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creație, material fin, de la marele și bine asortatul magasin „Damian“, str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesioniști, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie și obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianță, compusă din *16 bucăți,* plus raftul special în oloi, de la asortatul și frequentatul magazin «*Cristal*» Piața Unirei, (Colț cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom și cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*“ din Iași, depozit en gros de băuturi spirtoase, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandișpanuri specialitate originală și fără rival a cofetăriei „Hirschhorn“ strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămăios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iașilor“, Berman Elișcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură și știință, editate de marea instituție „Viața Românească“.

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia“

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toți cetitorii „Opiniei“,** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli“, iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunța ulterior.*

*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marți 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenția că prețul unui exemplar din „Opinia“ este și rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puțin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim prețul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Ultimele informațiuni

x Se dezmînte din loc competent știrea despre o nouă incursiune a bolșevicilor în sudul Basarabiei.

x Se anunță telefonic din Capitală că știrea dată de unele ziare anunțând că noul director al ziarelor «Adevărul» și «Dimineața» ar fi d. C. Bacalbașa, nu se confirmă.

La direcția acestor ziare a rămas tot d. C. Graur, care fusese și mai înainte asociat la conducere.

Ambele ziare își păstrează directivele politice de până acum.

x *In anul acesta s'au inscris de abea 100 studenți noi la facultatea de drept din Iași.*

In 1922 au fost 700 noi inscrieri. Deosebirea e foarte mare precum se vede.

x In ziua de 15 a lunei, se încheie la Universitate inscrierile pentru examenele de admitere în căminurile studențești din localitate.

x In legătură cu o știre apărută într'un număr anterior al ziarului nostru, d. inginer Mărculescu ne face cunoscut că n'a demisionat din serviciul căilor ferate și că în nici un caz, ancheta întreprinsă de d. inspector Sentaru în chestia unei furnituri de pistriș, nu-l poate privi, întrucât d-sa este în alt serviciu, fiind șeful biroului tehnic.

Pianista ardeleancă Elisabeta Cotruș fosta elevă a prof. Sibianu în trecere prin Iași, va da Miercuri (15 Oct.) seara orele 9, un concert în saloanele Conservatorului de muzică.

Va executa piese de G. Enescu, Glasounow, Dohnanyi, Scharbert, Sibanu, Liszt.

Intrarea liberă.

x In ziua de 20 Octombrie e încep examenele de admitere în căminurile studențești.

Examenele vor consta printre altele din o probă orală și teză la Istorie, geografia țării etc.

x D. Comisar Diaconu a fost transferat în poliția Iași în locul d-lui Popescu, înaintat director la prefectura din Sulina.

x Dl colonel Liciu, consilier comunal a fost numit în comisiunea de centralizare, ca delegat din partea primăriei, pentru centralizarea tabelelor de recrutiare, clasa anului 1926.

Din partea prefecturei de poliție a fost delegat d. inspector Cioss

x DE LA CONSERVATOR.— Sâmbătă a sosit confirmarea d-lui Prof. At. Theodoru ca director al Conservatorului.

*

Pentru catedra de vioară rămasă vacantă a fost recomandat ministerului ca titular dl. A. Garabet suplinitorul de anul trecut.

*

Ministerul Artelor a cerut direcției conservatorului să-i alcătuească o statistică a elevilor basarabeni înscriși.

Aceasta în vederea înființărei conservatorului de la Chișinău

x BIBLIOGRAFIE.—A apărut:

—« *Cuvântul Liber*» No. 38, excelenta revistă săptămânală. cu colaborarea d-lor Mihai Ralea, T. Teodorescu-Braniște, Proletar, N. Davidescu, Camil Petrescu, Ion Balica, Manuel Menicovici, M. Sevastos, Dem. Theodorescu, C. R. Ghiulea, Eugen Filotti etc etc. Cronici de actualitate, polemici de actualitate, polemici și informațiuni diverse completează numărul.

In jurul furtului de platină

UN COMUNICAT AL PREFECTUREI DE POLIȚIE

Primim următoarele:

PREFECTURA POLIȚIEI IAȘI

In legătură cu furtul de platină dela Universitatea din Iași.

Văzând versiunile diferite din presa locală, versiuni din care unele par tendențioase.

In interesul adevărului, aduce la cunoștința publicului faptele, astfel cum s'au petrecut.

Din laboratorul de Mineralogie al Facultății de Științe de la Universitatea din localitate, s'a furat în cursul vacanței anului acesta, platină lucrată (capsule, creuzete și cercuri) în valoare de peste 385,000 lei.

Furtul s'a făcut prin chei potrivite de către Emil Ionescu în complicitate cu Neculai Iosupovici, ambii foști servitori laboranți ai Universității.

Platina toată în mici bucăți, a fost vândută giovaergiilor Lazar Iosef, Leon Mayer și Carol Glanstein, cu prețul variind între 400 și 450 lei gramul.

Ori, după catalogul prezentat acestui oficiu de d. profesor Universitar Vasile Bogureanu, se vede că platina—*ne lucrată*—costă 24 mărci aur gra-mul, adică aproximativ 1200 lei.

Imprejurările în care s'a comis furtul, ca și condițiunile în care s'au vândut și cumpărat obiectele acestea de mare valoare, au fost de natură să facă convingerea celor ce au făcut ancheta că atât bănuiții ca autor principal, complici și tăinuitori să fie trimiși înaintea Justiției, sub stare de arest.

Ancheta făcându-se cu cea mai mare discreție și reserve, s'a reușit să se descopere aproape jumătate din platina furată și 25,000 lei, bani obținuți prin vânzarea platinei furate.

Cei ce au răspunderea acestei instituțiuni, au conștiința că și de data aceasta și-au făcut toată datoria.

INTRUNIREA ASOCIAȚIEI INVAȚATORILOR DIN IAȘI

CUVÂNTĂRILE.— MOȚIUNEA.

In localul școalei Asachi a avut loc ieri întrunirea membrilor corpului didactic primar, pentru a discuta chestia salarului, în legătură cu scumpetea vieții.

Intrunirea a fost prezidată de d. Țintilă. Au vorbit între alții d-nii Radu Manolescu, Mihai Zosin, Bujenaru, Madeovici, Lazăr Grecea, Ghiorghiu-Vlădeni, Agapi, Pantuimonescu, Dimitrescu și Țintilă.

*

După discuțiuni, s'a votat următoarea moțiune:

«De ani de zile, în special de după războiul din 19.6—1918, pentru întregirea neamului, se cere mereu prin congrese, ca statul, pentru care noi învățătoarele și învățătorii membri ai corpului didactic primar, ne-am dat tot ce am avut mai prețios ca oameni, trup și suflet, să-și întoarcă fața către noi, să ne cerceteze nevoile și să constate că față de scumpetea vieții de azi, nu mai poate avea de cât servi, cari doc viața de azi pe mâne, copleșiți de nevoi și noi și ai noștri, datori în toate părțile și neputându-ne îngrădi nevoile cele mai elementare ca: hrană și îmbrăcăminte, dar necum să ne putem crește și instrui copiii.

In special noi membrii corpului didactic primar, din sate și orașe cărora ne este încredințată creșterea și instrucția copiilor din primii ani, cari ceidintâi dau îndrumare pentru viață și care, ceidintâi dintre slujbașii țării, prin însuși menirea noastră, nu numai că avem datoria dar ni s'a cerut, ni se cere și ni se va cere în totdeauna, în toate timpurile și împrejurările de a fi de strajă pentru binele țării și al neamului românesc, suntem, dacă nu pe povârnișul prapastiei în tot cazul pe coama ei.

Intervenim respectuoși, cinstit și legal, ca statul să ne mărească salariile potrivit cu scumpetea creșcândă a vieții și să găsească și mijloacele de a ne înlesni traiul.

Delegă membrii comitetului asociației de a ne reprezenta la congresul general și la cei în drept în chestia salariilor potrivit cu această moțiune.

*

Moțiunea va fi transmisă membrilor guvernului și parlamentarilor.

x PROCES DE OTRĂVIRE.— In fața Curței de Apel din Cluj se dezbate un proces interesant.

E vorba de văduva Șaba Vinse care și-a otrăvit cu arsenic concubinul Mihai Palaș. Otrăvirea s'a constatat prin depozițiile martorilor și mai ales prin analiza chimică a cadavrului.

La tribunal a fost condamnată la munca silnică pe viață.

In curs l procesului s'a ivit bănuiala că tot astfel și-a otrăvit și bărbatul, cu care nu a trăit decât câteva luni și apoi a murit subit.

Suprimările bărbaților le-a făcut în scop de a-i jefui.

Dezbaterile apelului sunt foarte interesante și asistă o lume imensă.

Intrunirea averescană dela Tg. Frumos

Sosirea în gară.— Cortejul de care.— Intrunirea.— Banchetul.— Succesul d-lui M. Vurnbrand

Averescanii au ținut ieri o mare întrunire la Tg. Frumos. La ora 7 a plecat din Iași un grup numeros de fruntași, printre cari d-nii I. Petrovici, Pogonatu, Ilie Bărbulescu, Omer Popovici, Max Wurnbrand, generalul Popovici, dr. Grațoschi, dr. Frühling, Colonel Stoinescu, Axinte, Căpriță și alții.

La ora 8.30 trenul a ajuns la Tg. Frumos, unde au fost întâmpinați de prietenii din localitate în frunte cu muzica. Tot în gară așteptau mai multe care, aduse de la moșia d-lui Max Wurnbrand, frumos împodobite cu brad, steajar și drapele tricolore. Fie ce car era tras de 4 boi. Fruntașii au luat loc în care, și urmați de mulțime, au intrat în oraș, oprindu-se la club, unde s'au oferit ospețiilor eșeni, tradiționala pâine și sare.

De aci cu toții au pornit spre sala cinematografului unde a avut loc întrunirea, în prezența unei săli pline.

Prezideză d. *general Popovici* care dă cuvântul d-lui *Max Wurnbrand*, șeful sectorului care primit cu aplauze salvă de fruntașii ieșeni.

Rostesc apoi cuvântări, d-nii Pogonați, Axinte, Omer Popovici Colonel Stoinescu, Ilie Bărbulescu, Căpriță, Dr. Frühling, Grigoriu și Ionescu.

Cel din urmă vorbește d. *I. Petrovici.* Fostul ministru face un expozeu politic și ajunge la încheerea, că guvernarea liberală poate fi considerată ca isprăvită și că partidul Poporului e singur în stare să scoată țara din fagașul în care se găsește.

La ora 1, s'a servit un banchet în sala clubului, la care au participat o sută de invitați.

S'au ridicat numeroase toasturi pentru d. generalul Averescu și partidul Poporului.

La ora 3 și 30, fruntașii s'au înapoiat la Iași, mulțumind d-lui Max Wurnbrand șeful acestui sector, căruia în mare parte se datorește succesul întrunirii.

Constituirea unui sindicat al avocaților din Hași

TARIFAREA ACTELOR DE NOTARIAT

Huși 12.— In camera de consiliu a tribunalului Fălciu, a avut loc o adunare a membrilor baroului local. Cu această ocaziune a luat ființă sindicatul avocaților hoșeni, de mult proiectat.

Discuțiile asupra modului de organizare au fost foarte vii.

Au fost trei propuneri și anume: 1) Elaborarea unui tarif fix pentru acte de notariat, fără nici o cotă de contribuție pentru sindicat.

2) Vărsarea în folosul sindicatului unei cote de 50 la sută iar restul să fie împărțit la masa comună din sumele rezultate de la acte.

3) Vărsarea întregei sume în casa sindicatului spre a fi distribuită în mod egal tuturor membrilor baroului.

Aceasta din urmă părere a fost acceptată cu majoritate de voturi.

MODUL DE FUNCȚIONARE

După adoptarea acestei păreri menită a socializa profesarea notariatului, s'a hotărât a se elabora un tarif fix pentru toate categoriile de acte în raport proporționat cu valoarea lor.

Prin aceasta se va asigura o uniformizare de prețuri și se va înlătura posibilitatea unora din avocați de a încheia acte cu prețuri derizorii cum se practică până acum.

Un birou de notariat va funcționa în permanență în camera decanatului pus la dispoziția publicului în conformitate cu noul tarif.

Impărțirea sumelor încasate se va face la masa comună la sfârșitul fiecărei luni în mod egal.

Se va întocmi un regulament de funcționare în baza unor statute ce urmează a se vota.

Publicul hușan speră ca tarifful va fi fixat după o normă de echitate întrucât e vorba de oameni de drept. Leontin

x Dl. Dr. Cazacu, directorul regiunei sanitare, pleacă astăzi la București pentru a obține de la Ministerul Sănătății Publice creditele cerute.

x Cu începere de ieri, circulațiunea tramvaelor a fost reluată în mod normal, de carece a fost reparată una din mașinele uzinei care, după cum se știe, s'a defectat acum câte-va zile.

Cinema Sidoli

începe astăzi reprezentarea unicului succes al zilei

CEI TREI SENTIMENTALI

O poveste de dragoste și gelozie a trei prieteni zvârliți de soartă în toate unghiurile lumei

x *Procesul laboratorului de Chimie înaintea Curții de Iași.*— Curtea de Apel s. II-a s'a pronunțat azi în procesul dintre d-l Gr. Sățu cu Laboratorul de Chimie din Iași, prin care se cerea evacuarea laboratorului pentru schimbare de destinație și abas de folosință.

Chestiunea principală care se desbătuse înaintea Curții era dacă faptul mutării în laborator a directorului și amenajarea unei încăperi în vederea acestui scop poate constitui o schimbare de destinație, atunci când această instalare s'a făcut în timpul când contractul era prelungit de lege.

Din partea laboratorului s'a susținut că direcția avea dreptul de a locui în imobil întrucât laboranții și personalul administrativ au locuit în imobil încă dela începutul contractului, înaintea legilor excepționale și că nu s'a contestat niciodată de proprietar acest mod de folosință exercitat de direcție prin acest personal.

Curtea a respins apelul și deci acțiunea d-lui Sățu decidând că locuința directorului în localul școlii nu constitue o schimbare de destinație.

Din partea d lui Gr. Sățu au pledat d-nii avocați Mat i Cantacuzino, L. Pilat și Henri Sățu, iar din partea laboratorului d-nii avocați Em. Ceicovschi și I. Dimitrescu.

x *Japonezii la Iași.*—In cursul acestei săptămâni va sosi la localitate o misiune japoneză, în frunte cu un ministru care vine să cunoască orașul și monumentele sale istorice.

Se face ospeților o primire oficială.

ECOU

— D. avocat M. C. Dăscăleanu vine în localitate pentru ziua de 14 și 15 Octombrie și va sta la hotelul Continental.

CABINET DENTAR

Dr. Med. H. AFTER

Specializat la Berlin în dentistică și boli de gură

IAȘI, Str. Lăpușneanu 32

Cons. 9—12, 3—6

DOCTOR

MATIAS LEDERHENDLER

dela Universitatea din Viena fost *asistent* de operație al Prof. Haiban—Viena și *medic secundar* al clinicei universitare de mașteri Prof. Schauta din Viena

MAMOȘ

- Operațiuni și boli de femei -

Str. Lăpușneanu 35 (lângă Astoria).

Cetiți „Opinia“

Nuci, fasole

și tot felul de cereale

- orice cantitate -

Se caută spre cumpărare. Ofertele se vor adresa **Moara „Rului“** Șos. Națională No. 85.

Direcțiunea

Ultima oră

Incheerea marelui împrumut german

Acordul comercial franco-german.- Insufleţita luptă electorală în Anglia.- Agitaţia funcţionarilor şi Pensionarilor

Acţiunea comună a funcţionarilor

pentru îmbunătăţirea situaţiei materiale

Federalizarea tuturor asociaţiilor şi societăţilor de slujbaşi publici

Bucureşti. — Eri dimineaţă, în Palatul funcţionarilor publici din Piaţa Victoriei, a avut loc o mare întrunire a funcţionarilor şi pensionarilor cu delegaţiuni din toată ţara.

Preşedinţia o are d-l *Ştefan Brădişteanu*, preşedintul Societăţii Generale a funcţionarilor, care descrie situaţia funcţionarilor publici şi arată nevoia urgentă de a li se îmbunătăţi soarta. Declară că de acum înainte, funcţionarii superiori vor fi solidari cu cei inferiori.

D. Brătianu, preşedintele asociaţiei funcţionarilor şi pensionarilor din Bucovina, salută delegaţiile din ţară şi spune că în România Nouă avem nevoe de legalitate şi dreptate, la noi nu se respectă legea pensiunilor şi că plata salariilor se face în mod cu totul neregulat.

Dl. *dr. Cădan*, arată cît de rost trăesc funcţionarii şi chiamă pe toţi la o acţiune energică.

D-l *Ion Cruţescu*, preşedintele Societăţii institutorilor, arată cum corpul didactic a dus lupta pe căile legale, însă că guvernul a încercat totdeauna să desbine pe funcţionari.

D-l *Jurescu*, preşedintele Corpului didactic rural aduce cuvîntul de solidarizare al învăţătorilor.

D-l *Clinciu*, preşedintele Asociaţiei profesorilor, spune că funcţionarii nu fac politică ci ei, păs rînd căile legale cer să li se respecte drepturile.

Dacă funcţionarii cer dreptul la viaţă, li se spune că nu sînt patrioţi, dar indiferenţa faţă de funcţionari duce la o adevărată nenorocire, de pildă, zeci de şcoli nu au profesori de matematici şi limba română, fiindcă licenţiaţii în litere nu cută să îmbrăţişeze cariera învăţămîntului din cauza proastei salarizări.

Preotul Georgescu, preşedintele asociaţiei preoţilor din toată ţara, spune că preoţimea e solidară cu funcţionarii.

D-l *Anghelescu*, învăţător îndeamnă la luptă energică, spune că învăţătorul nu poate fi înlocuit cu jandarmul.

D-l *Constantinescu*, reprezentantul Societăţii pensionarilor, arată mizeria în care se află pensionarii şi promite că pe viitor, vor fi solidari cu funcţionarii.

Femeia şi funcţionarii

D-na *Calipsa Botez* spune că în lupta socială intră şi femeea.

D l *Clinciu* relevă cît de mult şcoala datoreşte femeei române.

Dl. Cruţescu, arată rolul femeei ca învăţătoare şi institutoare şi propune ca d-na Calipso Botez să fie acceptată în comitet.

Dl. *Brădişteanu*, aduce omagii femeei.

D na *Crisbăceanu* critică corupţia din unele birouri în care cad femeile şi afirmă necesitatea unei moralizări.

D-nul *Alexandrescu Galaţi*, îndeamnă la solidaritate.

Dl. *Mardaloescu*, inspector general financiar, cere salarii conform indicelor de scumpete, cere munca obligatorie, gonirea străinilor din Capitală, impozit pe îmbogăţiţii de războiu, corelaţie între producţie şi consum, etc.

Dl. *Proca*. descrie mizeria funcţionarilor dela căile ferate şi cere urgente măsuri de îndreptare.

MOŢIUNEA

Mai vorbesc alţi, oratori, după care aprobă o moţiune în sensul urmator.

«Funcţionarii şi pensionarii publici, adunaţi în consfătuire generală, iau cunoştinţă cu satisfacţie de înfiinţarea Federaţiei Asociaţiilor şi Societăţilor de salariaţi publici din România Dau puteri Federaţiei să întreprindă demersurile necesare pentru îmbunătăţirea soartei funcţionarilor şi pensionarilori prin mărirea salariilor şi pensiunilor conform indicelui de scumpete cu asigurarea minimului de existenţă, suprimarea sinecurelor, acordarea de ajutoare imediate pentru aprovizionare în vederea ernei, votarea nouei legi a pensiunilor, bombardarea la Banca Naţională a rentei blocate a funcţionarilor publici, împroprietărirea tuturor salariaţilor şi acordarea de ajutoare pentru construcţie de căminuri, urmărirea funcţionarilor abuzivi, hoţii la puşcărie, confiscarea averilor făcute prin fraudă.

«Funcţionarii îşi declină răspunderea pentru dezastrul moral care va cădea asupra ţării dacă cererile drepte ale funcţionarilor nu vor fi admise.

Toţi funcţionarii sînt rugaţi a se înscrie în Societăţile existente, iar acestea să se afilieze la Federaţia Centrală.»

Reorganizarea militară în Italia

Bucureşti. — Comisiunea supremă de apărare naţională s'a întrunit la Roma, sub preşedinţia d-lui Mussolini. S'a aprobat proiectul de reorganizare militară în care de mobilizare parţială. Proiectul fa fi supus aprobării consiliului de miniştri şi apoi va fi prezentat în Parlament în cursul lunei Noembrie.

INCHEEREA IMPRUMUTULUI GERMAN

Bucureşti.— Se telegrafiază din Londra că au fost semnate acordurile pentru încheerea împrumutului de 800 milioane mărci aur în favoarea Germaniei, în baza planului Dawes. Partea Franţei revine la 3 milioane lire sterling. Produsul împrumutului va fi vărsat la Reichsbank, în contul acordului general de reparaţii.

*

Ministerul de comerţ francez a prezentat un proect de protocol pentru încheerea acordului comercial franco-german.

Campania electorală din Anglia

Cartel liberalo-conservator. — Activitatea laburiştilor

Bucureşti.— In Anglia campania electorală continuă cu toată intensitatea. D. Lloyd George a propus conservatorilor un cartel electoral.

Conducătorii partidului laburist au lansat un manifest către ţară în milioane de exemplare. D. Mac Donald va ţine peste 50 de întruniri în cursul acestei săptămîni.

Vizita ziariştilor cehoslovaci

Ziariştii romîni din Temişoara nemulţumiţi

Bucureşti.— Ziariştii cehoslovaci au vizitat Temişoara, Reşiţa şi Caransebeş conduşi de d. Romanescu delegatul guvernului.

Cazul dela Arad s'a repetat la Temişoara, unde s'a interzis contactul între oaspeţii cehi şi ziariştii români.

Ziariştii au trimes la Bucureşti un protest telegrafic. Pe de altă parte, d. Romanescu dă vina pe ziariştii omăni.

Reducerea funcţionarilor

în Franţa

Bucureşti.— Consiliul de miniştri francez a hotărît reducerea numărului funcţionarilor publici cu 20 mii.

VADUL COMERCIAL

pentru şi contra

Bucureşti. — La sediul Uniunei micilor industriaşi, din Bulevardul Elisabeta, s'a ţinut ieri o întrunire comună a micilor industriaşi, a ligei chiriaşilor, a Blocului comercial şi industrial şi a societăţii Apărătorii patriei.

Toţi oratorii au arătat necesitatea legiferării vadului comercial, industrial şi profesional.

S'a votat o moţiune prin care se cere prelungirea, cu 10 ani a tuturor contractelor şi fixarea unor chirii moderate.

*

Proprietarii urbani s'au întrunit şi ei la sediul sindicatului lor, combătând vadul comercial.

Au vorbit d-nii Bosnief Paraschive cu, Costescu, C. Dobrescu etc.

Toţi au arătat că vadul comercial este un atentat la existenţa proprietăţii.

In memoria lui Tony Bacalbaşa

Bucureşti.— Eri dimineaţa un parastas s'a oficiat la Biserica Albă în memoria regretatului Tony Bacalbaşa cu prilejul împlinirii a 25 ani dela moarte. Au asistat familia şi prietenii defunctului precum şi numeroşi ziarişti şi literaţi.

Procesul fostului comisar regal Gh. Bonciu

la consiliul de război din Chişinău

Chişinău.—In ziua de 9 Octombrie a început, la Consiliul de război al corpului 3 armată, judecarea procesului intentat d-lui maior Gh. Bonciu fost comisar regal, învinuit pentru o serie întreagă de fapte pedepsite de codul penal.

Consiliul este prezidat de dl. General Tuncescu, asistat de d-nii Coloneli Voinescu şi Ioan, maiorii Sovescu şi Gădineanu, iar fotoliul comisarului Regal este ocupat de dl. Colonel Vera, ajutat de d. locotenent Caiu.

In ziua întîia a fost citită ordonanţa de dare în judecată care se compune din cîteva sute de pagini.

A 2-a zi s'a luat interogatoriul acuzatului Maior Gh. Bonciu, care a durat şi a 3 a zi.

Procesul va mai dura vr'o 6 zile, fiind numeroşi martori, printre care figurează şi d. General I. Popovici.

Acuzatul este asistat de dl. avocat V. Eliad.

Opinia publică aşteaptă cu nerăbdare soluţiunea ce se va da acestui proces.

Vom ţine pe cetitorii noştri în curent.

Ut.

Micuţa artistă de 4 ani

BABY PEGY

răsfăţata americanilor rivala celebrului artist

JAKIE COOGAN

apare astăzi pe ecranul de la Sidoli într'o nostimă creaţie în 2 acte

Citiţi „Opinia"

Cumpărăm Brillante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preturile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

IAŞI — str. Gh. Marzescu 36 etaj — IAŞI

Vechea şi renumita

Cofetărie Hirschhorn

STRADA SOCOLA No. 39

face cunoscut la toţi Dnii *Gabuimi* din Iaşi, că în vederea sărbătorilor de Simhas Thora, execută comenzile cu 20 la sută mai eftin şi îi roagă să-şi facă comenzile din timp, pentru a fi bine serviţi, ca în toţi anii.

Chemat prin c. p., viu pentru a prelua comenzile.

Cofetăria Hirschhorn

Strada Socola No. 39

Fabrica de Pălării de Dame

MODELUL

STR. CUZA-VODA 16, lângă Biz. Golia

Anunţă onor. Clientelă că a primit ultimele noutăţi pentru sezonul de toamnă.

Totodată primeşte de pe acuma orice pălărie pentru transformat, din fetru, catifea, matasă, dându-le culoarea şi forma cea mai modernă.

LUCRU PROMPT ŞI IREPROŞABIL

LICEUL STATIZAT DE BAEŢI

M. Kogălniceanu

Iaşi — Str. Carol 23

Elevii ce nu au locuri la clasele ordinare de la Gimnaziile şi Licecle din localitate, sunt primiţi cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeţi „M. Kogălniceanu".

Inscrieri până la 10 Octombre 1924. Se mai primesc inscrieri şi la clasele ordinare.

Elevii ce se înscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.

Director,

Titus Patriciu

Cumpăr şi vând

Aparate Fotografice

Permanent depozit de Plăci, Pelicule Agfa, Lumiere, Jougla, Hârtie Fotografică, Laborator gratuit la dispoziţia amatorilor.

Se primesce Pelicule şi plăci la developat şi copiat.

Fotograful Curţei Regale

Zaharia Weiss

Iaşi, Piata Unirei

LA MAGASINUL ELEFANT

Str. Cuza Vodă No: 54

Se găseşte de vânzare sârmă şi ceară pentru parchete.

ANUL al XX-lea No. 5212 — 2 LEI NUMARUL — JOI 16 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA S...
ADMINIST...
IAȘI
Strada Mărzescu, 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Când vine toamna...

Nimic mai obicinuit.

Ca toate acestea, toamna e atât de interesantă, când te uiți cu atenție imprejur.

Soarele încă nu se lasă învins. Cerul încă mai stă senin. Dar nici în razele soarelui și nici în seninătatea cerului nu mai vibrează avântul de eri...

Ceva ascuns, gândi or și fatal parcă se strecoară de sus.

Frunzele îngălbenite se rup de pe copaci câte una și cad parcă nevrând.

Se stârnește îndată un vârtej sau un vântișor trecator și le ia cu dânsul. Unde le duce?...

Ni le aruncă nouă, trecătorilor, în față și parcă ne spune cu indiferență:

Iată-le. Mai eri se resfrângeau în ele razele soarelui. Acuma le prefac în glod.

Așa și cu voi se va întâmpla. Nu astăzi, mâine, poimâne, cândva... Viața o să se stângă.

Însă frunzele cel puțin și-au îndeplinit scopul. Dar noi? Poate toamna asta ne va aduce ceva roade. Deși anul e cam secetos.

Cu toate călătoriele regale și ministeriale în străinătate și cu toată ordinea și liniștea ce domnește în țara noastră—aliații nu ne dau bani.

Pe când rușii cu tot guvernul lor simplu și sovietic și cu toată anarhia, pe care noi tot o mai vedem la ei, capătă bani de la aliați noștri.....

Apoi fuziunea nu s'a făcut... cică din cauză că dacă s'ar fi făcut, opoziția trebuea să vină la putere și atunci... nu mai avea cu cine lupta.

Doar o opoziția e deprinsă să lupte... cu gura.

Apoi liberalii se pregătesc mereu pentru sesiunea parlamentară. Cică au elaborat niște legi, ce mai erau în restanță și țin să le introduca în viață...

Doar legile noastre nu izvoresc din viața, ci viu așa... expromt... de la București.

Opoziția, adecă partidele țărănesc, național, averescan și argetoiano-iorghist și celelalte mai mici în rândul lor, se pregătesc să lupte... până la capăt, adecă până la închiderea parlamentului.

Sermana opoziție știe foarte bine, că lupta ei constă numai în stricare de nervi și în votare „contra".

Știe bine biata opoziție, că cutare ministru are dreptate, când strigă la adunări, că nu există în țară nici o forță, de care s'ar teme liberalii.

Un singur lucru ni se pare că nu știe opoziția și anume: pentru a lupta, nu este destul să avem câțiva oameni idealiști și capabili. Trebuște o forță fizică, trebue organizate masele.

Unii trag nădejde, că guvernul mai are de făcut ceva și apoi se retrage.

Ce naivitate! Cum poate să se sfârșească opera unui guvern în haosul vieții de astăzi?

Nu, guvernul nu poate să plece precum și opoziția izolată nu poate să vină la putere. Până când? Până când? vă întreb și eu.

T. Vicol

CATE-VA NOTE

Ziarele se prăpădesc de râs de un decret al d-lui Inculeț, semnat de excelența sa ca interimar la ministerul de interne. E vorba de numirea unui consilier județean «în locul rămas vacant prin încetarea din viață a decedatului Ion I. Crăciun».

Expresia «încetarea din viață a decedatului», nu-i macar un pleonasm, ci o prostie goală.

Dar nu degeaba este d. Inculeț membru al Academiei..

* * *

Și fiindcă veni vorba de inteligență și stil, iată un pasaj din „Viitorul" de ieri:

«Unii industriași și comercianți se plâng că nu pot obține vagoane pentru transporturile pe căile ferate. Din nenorocire faptele dovedesc că acuzațiunile lor sunt în bună parte neîntemeiate»

Prin urmare, fericirea ar fi ca acuzațiile să fie întemeiate și cei interesați să nu poată obține vagoane!!

Acesta-i Alecu Mavrodi. Dar, ce-i dreptul, încă nu-i academician...

ASPECTE

La marginea credinței...

Pelerinajul la sarcofagul care închide osemintele aceleia venerată ca Sfânta Paraschiva, în anul acesta n'a cunoscut afluența de altădată. Nici sătenii noștri moldoveni, nici mai cu seamă pravoslavnicii basarabeni, n'au venit în număr covârșitor, să trăiască o noapte și o zi în preajma baldachinului iluminat de mii de făclii, în recunoștința misterului care se împrăștie pe valurile de armonie ale clopotelor și cadelnițe o. Pelerinii au rămas pe acasă, triști și desiluzionați.

Această întâmplare se datorește faptului că sanificarea calendarului religios cu cel astral este privită de valg cu neîncredere și cu frică. Dacă pe deoparte unii oameni ai bisericei și tradiționaliștii găsesc în această frică și în această neîncredere frumusețea păstrării cu hotărâre a «datinilor strămoșești», nu e mai puțin adevărat că ele desvăluie o mentalitate înapoiată și barbară.

Este, în această rezistență de a accepta o modificare pur calendaristică, o notă de comic și de tragic în acelaș timp; niciodată împotrivirea gloatei n'a oprit știința din drumul ei civilizator și niciodată ignoranța n'a cunoscut altă victorie decât a disperării și a furiei.

Răspunderea o au desigur clasele conducătoare, a căror datorie de a da cultură poporului a fost înlocuită cu grija de a acorda cât mai multe brevete de băuturi spirtoase; numărul cârșmelor întrece cu mult pe acela al școlilor în mizerabilele sate și cătune. Dar este și o răsplată a intoleranței religioase, dusă cu atâta înverșunare de preoți și jandarmi, în contra adventiștilor; toate argumentele întrebuințate altădată pentru a ponegri pe adventiști sânt exploatate astăzi și răsfățătăcite împotriva bisericei oficiale, de către mulțimea care socotea că poate opri reformele spirituale, cu furca și cu toroipanul.

Să-și amintească deci, acei cari poartă amărăciunea sabotării noului stil bisericesc, la sălbaticele scene din Bologani, când, anul trecut, gloata și-a dat dramul instinctelor «tradiționale», condusă de bani și credincioși cetățeni. Și să-și spună dacă n'ar fi tolerat, sau chiar susținut, asemenea barbarie, astăzi n'ar fi în situație de a suspina și a da sfaturi semi-științifice.

Obscurantismul, își impune drepturile cari i-au fost acordate.

6 Spina

Spania și Țările balcanice...

-- Constatările unui ziar belgian --

Spania trece prin momente foarte triste. Țara aceasta atât de glorioasă altădată se vede silită acum să ceară pacea unui trib african, renunțând la ultima fărâmă ce-i mai rămăsese din vastul său imperiu colonial.

Ziarul belgian «Le Soir» arătând cauzele unei înfrângeri atât de rușinoase, face observații de ordin politic și social care prezintă pentru noi un foarte mare interes.

LIPSA UNEI REVOLUȚII

«Spania, spune confratele din Bruxelles, rămâne așa de înapoiată, pentrucă n'a avut o revoluție. Și prin revoluție trebue să înțelegem aici nu frământările de palat și loviturile de stat ale oamenilor politici — de care Spania n'a fost lipsită nici odată — ci mișcarea adâncă a maselor populare. O revoluție este bună câteodată în istoria unei țări. Ea distruge abuzurile care s'au acumulat, și prejudecățile și găselile unui regim care s'au transformat în obiceiuri adânc înrădăcinate».

FĂRĂ CONSTITUȚIE

«Teoretic Spania posedă o Constituție asemănătoare cu a celorlalte state parlamentare. Dar, de fapt, niciodată, spiritul unei astfel de Constituții n'a pătruns în inima popolului. Populația a rămas aproape indiferentă față de activitatea Camerei și Senatului. Puterea a rămas în stăpânirea câtorva oameni, care se alegeau de ea pentru a-și realiza scopurile personale».

ANALFABETISMUL ȘI LIPSA OPINIEI PUBLICE

„Spaniei îi lipsește ceiace este baza însăși a oricărei vieți naționale conștiente: o opinie publică. Motivul este foarte simplu: nu există opinie, fără instrucțiune, și Spania este analfabetă.

Ce deosebire între un astfel de spirit și acela dintr'o țară din nord, ca Belgia, Olanda sau Statele Scandinave!

CA IN BALCANI!

«N'am dori pentru nimic în lume să semănăm pe Spanioli, ai căror străbuni au adus o parte atât de frumoasă în patrimoniul artei, al științei, al descoperirilor coloniale, ale Europei. Dar nu ne-am putut opri de a ne gândi, zilele acestea, la mentalitatea politică atât de ciudată a Balcanicilor și cu toată simpatia noastră, am fost ispitiți să facem unele apropieri.

Cu toată fațada de stil parlamentar englez, Spania, ca și Balcanii, nu posedă adevăratul spirit al regimului parlamentar.

Ne e teamă că astfel de țări nu vor putea niciodată să-și asimileze concepțiile politicei occidentale.

In Spania, din fericire, se pune în politică mai puțină patimă ca în Europa orientală».

Constatările de mai sus arată că alarma dată de oamenii conștienți ai acestei țări, este pe deplin justificată. Și noi, ca și spaniolii suferim de incultură și lipsa opiniei publice; noi nu avem o Constituție reală, ci suntem conduși prin voia personală a câtorva oameni politici. Cum aceleași cauze produc aceleași efecte, soarta Spaniei trebue să fie o pildă care să grăbească prefacerile radicale de care se simte nevoe de atâta timp în viața noastră politică.

Actualități din afară

— —

Timpul e bani.—«Time is money», spun americanii. D. Paul Lemoine a avut curiozitatea să calculeze cât valorează în mod real timpul nostru. Iată rezultatele, pe care le publică în «Revue Scientifique».

Ținând seama de Duminici sărbători și diferite concedii, și fixând ziua la opt ore de muncă efectivă, un minut se evaluează la: 21, 16, 7, 6. 4 centime franceze, pentru lefuri anuale de: 20.000, 15.000, 10.000, 8000 și 5000.

Astfel un om care câștigă mai mult de 8000 franci pe an, pierde dacă caută un bilet de cinci centime mai mult decât o minută, în timpul lucrului. Aceste calcule arată că drumurile făcute în autobuse sunt mult mai ieftine decât s'ar părea, dacă se ține seamă de timpul pe care-l economisește.

D. Paul Lemoine a calculat că un solicitator care face pe un funcționar cu mai mult de 30 000 franci pe an să piardă zece minute, costă pe Stat o sumă de 3 franci și 14 centime. La noi, d. Lemoine ar avea mult de lucru dacă ar fi să socotească cât timp se pierde în birourile Statului.

*

De la starea civilă din Moscova. — Ziarul «Pravda» relatează un fapt curios.

La starea civilă din Moscova, s'au introdus noi schimbări. Părinții cari vin să anoteze actele de naștere pentru copiii lor, sunt îndemnați să dea ocrotitelor lor nume ca: «Revoluția», «Spartac», «Marseillaisa», «Mai». Dar comuniștii ortodoxi merg mai departe și își botează copiii cu nume mai revoluționare ca: «Lenina», «Iljicana», «Leniza», «Vladilen», «Nonel» («inversul numelui lui Lenin»).

Cetiți „Opinia"

— Prefer peisagiile lui Briese.
— Tocmai a anunțat «Opinia» ca premiu un măreț tablou al maestrului ieșan.

PLECAREA MISIUNEI PATRIARHALE

București.— Asearâ misiunea patriarhală a părăsit capitala pentru a se înapoia la Ierusalim.

Deschiderea Parlamentului

Astăzi s'a deschis noua sesiune parlamentară.

In momentul când scriem aceste rânduri, nu posedăm textul mesajului regal dar cunoaștem prevederile lui esențiale. Mesajul este o apologie silită a guvernării actuale,—apologie compusă de guvern și impusă Regelui spre semnare.

Lasăm să analizăm mesajul în amănunt, atunci când îl vom cunoaște toate frazele. Pentru moment, ne întrebăm, ce însemnătate poate avea noua sesiune parlamentară? Cum se va manifesta opoziția?

Sprijinit pe majoritatea creată cu ajutorul aparatului administrativ, majoritate lipsită de inițiativă și de independență,—guvernul își va alcătui legile ant democratice așa cum va crede de cuviință; își va aranja afacerile proectate, și va guverna o sesiune întreagă de parlamentarism fictiv.

Opoziția dezbinată, îndușmănită, nu va avea puterile necesare să pue stavilă abuzului de guvernământ, nici să împiedece erorile, și cu atât mai puțin să răstoarne guvernul.

Noua activitate politică nu promite să aibă o caracteristică nouă și calitatea de a putea să soluționeze grelele probleme ale acestor vremuri de criză cumplită.

Pes mismul este justificat!

A.

Sau necinste, sau mizerie!

TRAGICA ALTERNATIVĂ A SLUJBAȘILOR PUBLICI.— CUM VIN ISPITELE —

de *dr. Al. Manolescu*

Se spune: *când tribă rănești te ajungi cu mintea copilor.* Se vede că mă apropii și eu de acest stadiu, când îmi închipui că, voi îndrepta cât de cât linia față, pe care mergem dela răboiu încoace. Ba mai mult, mă aștept să fiu acuzat că fac reclamă — pe când în realitate mărturisesc, că am *păcătuit cu gândul.*

Intr'adevăr ascultați. Zilele acestea un client de al meu mi-a prezentat pe un prieten al său, spunându-mi că ar fi bolnav. La prima ochire am înțeles că n'am a face cu un bolnav. Atunci mi-a mărturisit că doreste ca eu să'i declar bolnav, *eliberându-i un certificat, ca să nu să ducă la concentrare,* oferindu-mi pentru aceasta 1000 lei.

Această ofertă îmi amintește de învățătura din timpul războiului; bogații cumpărând paturi la spital și bicicliștii mergând la front!

De la deschiderea cursurilor școlare, nu este zi ca să nu vină câțiva sătenii cu fetițele lor, ca să le dau scutire de școală, invocând fel de fel de pretexte. Cu răbdare îi îndemn să nu fugă de școală; dar ei îmi răspund că *nu vor scutire pe de geaba*, ci că îmi vor plăti! Și nu se dau bătuți, ci insistă mereu. *Invoc legea,* dar ei îmi răspund, că doară *sunt suveran în slujba mea și pot face ce vreau.* Aceste vorbe le auzisem de la 14 ani și înaintea războiului. Se vede că au oamenii o anumită experiență.....!

Arătând aceste fapte, imprejurarea mă face să le leg cu alt *fapt mărunt.* Și din nenorocire, cu fapte mărunte, slujbașii își fărâmă tă creerii, ca să facă față de azi pe mâine nevoilor zilnice. Și aceste *fapte mărunte întunecă* pe cele *morale.*

(Citiți continuarea în pag. II-a)

REFLECȚII

La începutul anului școlar

de pr. N. HODOROABĂ

De scumpetea vieții, care merge crescând, toată lumea obijnuește să se plângă. Nu toți însă îi sfâr de o potrivă consecințele. Multă lume trăește azi mai bine ca înainte de război; se hrănește mai bine, se distrează mai mult și își permite un lux care te pune pe gânduri..

Cei cari trag însă mai greu la carul vieții sunt toți acei pensionari și leafegii, cari trăesc la limitele unui buget măsurat și în special intelectualii, a căror muncă nu se răsplătește așa cum ar trebui. Aceștia au muncit decenii pentru formarea unei cariere; ei au pregătit în parte, și generația de sacrificiu, care ne-a dat România Mare și cu toate acestea, salarul ce-l primesc de la Stat e cu mult inferior strictului necesar.

Așa dar, când ziua de mâine nu surâde intelectualului, ai dreptul să te miri, cum de se mai îndeasă în școli atâția tineret! Și școlile existente sunt neîncăpătoare, de acesa se tot înființează altele, indiferent dacă corpul profesoral bine pregătit, lipsește deocamdată.

*

La începutul examenelor de admitere, am văzut și eu lume de toată mâna, din toate părțile venită cu copii în localitate, umplând curțile școlilor și cutreierând străzile de la un capăt la altul, fie pentru a-și căuta gazdă, fie pentru a vizita orașul.

N'am mai văzut pe fețele copiilor veselia de altădată, inherentă vârstei lor fragede, ci în locul ei am văzut urme de grijă prematură; iar pe fața părinților ce țineau boccele în mâni, am citit asprimea seriozității ce duce la deprimare. Și-i explicabil faptul și la unii și la alții.

Ascultă, dragul tatii! Dacă nu capeți media de bursă să știi că te dau la meserie, ori rămâi la plug...

Și copilului îi sună în urechi și prin somnul cuvintele disperatului său tată. Sau:

Dacă pierzi un an, să știi că mă las păgubaș de profesoratul tău și te retrag din școală, la seama. Să nu-ți pară lucru de șagă!.. Ce? Vrei să las plugul fără boi și să-ți plătesc ție?! Să mă ținei cartea cu dinții. Tu știi câți mai sunt în urma ta acasă și care așteaptă și ei atâtea!..

*

La un colț de stradă mai mulți săteni au făcut cerc și discută cu aprindere.

— D-ta de unde ești?
— De la Galați.
— Și ce vânt te-a adus?
— Vreau să-mi vâr băiatul la Liceul Militar...
— Vrei să-l faci ofițer?
— Da.
— De cât ofițer, mai bine contabil la o bancă particulară sau vechil pe moșie!..
— Da, unde ți-s moșiile, domnule?
— Pe moșia d-tale, dacă ai...
— Așa da.
— Dar d-ta de unde?
— De la Roman.
— Și ce umbli?
— Vreau să-mi vâr fata la Școala Normală.
— Hm! De cât s'o faci învă-

(Continuarea în pag. II-a)

VIZITAȚI
EXPOZIȚIA BRIESE
STR. LĂPUȘNEANU 38

Cinema MODERN Astăzi Mercuri 15 Octombrie în Matineuri și seara

Premiera — Grandiosului Monument de Artă Parisian — Nou!
Grandoarea filmului francez — Operă Completă 8 acte

GRAND MERE
(BUNICA)

Dramă modernă profund sguduitoare din viața intimă familiară. In rolurile prime: Micuța REGINE DUMIEN din Reger de Houte, M-me Jalabert din RIGOLETTE. Adaos la program: EL intre 2 focuri încrucișate. Cel mai superb spectacol Parisian.

Cinema ELISABETA Astăzi Mercuri 15 Octombrie în Matineuri și seara

Premieră! Cel mai momental vast și uriaș film actual Capo-d'operă furorei și senzației Mondiale Nou!

LEGEA VECHE
(IOM-KIPUR)

O tragedie reală — O Capo-d'operă din viața modernă cu un desnozământ profund zguduitor. Sub regia marelui regisor german MAX REINHARDT.

Cu interpreții principali **Henny Porten și Ernest Deutsch**

din filmul „NIBELUNGII". — Adaos la program: Simpaticul și elegantul atlet-acrobat

HARRY PIEL în PLICUL NEGRU

splendidă sarjă de aventuri celebre în 5 acte mari. Opera Complectă 12 acte mari 12.

Asușe
(Carnete á souche)
toate felurile și mărimile, numerotate și perforate de vânzare eftin la
LIBRARIA CENTRALA
Iași, str. Gh. Mârzescu 25

Pentru Autorități
COMANDAȚI
FIRME
cu prețurile pe jumătate, la
IOAN MAX
str. Costache Negri 58

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB IAȘI
Birou de Notariat
Iași, Sft. Sava No. 14

Marile premii ale „Opiniei"
(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor și abonaților sai, nedându-se îndărât de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii) în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziție de pictură deschisă în str. Lăpușneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpușneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri,* produs al marei fabrici „Țesătura", din depozitul d-lui Fred Șaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpușneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creație, material fin, de la marele și bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesioniști, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie și obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianță, compusă din *16 bucăți,* plus raftul special în oloi, de la asortatul și frequentatul magazin «*Cristal*» Piața Unirei, (Colț cu str. Saulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom și cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iași, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandișpanuri specialitate originală și fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iașilor", Berman Elișcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură și știință, editate de marea instituție „Viața Româneasca".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toți cetitorii „Opiniei",** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunța ulterior.*

*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marți 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenția că prețul unui exemplar din „Opinia" este și rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puțin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim prețul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Depildă, având nevoe într'o zi de spălătoreasă, m'am dus la o veche cunoștința a casei și după multe parlamentări, a spus că îmi face hatâr și va veni, căci astă iarnă am vizitat o bolnavă, mergând până în genunchi în omăt și fără să iau plată. Condițiunile puse au fost: 50 lei pe zi, de 5 ori mâncare pe zi, și să mai tocmesc o fată, care să-i care apă și zoile! Inainte de războiu primea 2 lei fără pretențiuni.

Cu mulțumire am primit toate condițiunele, căci altfel eram expus să n'am cu ce mă schimba.

In acea clipă însă m'am gândit fără voie la leafa pe care o primește corpul sanitar.—la acel *salar de mizerie.*

A doua zi am întâlnit pe clientul cel cu certificatul și mi-a spus ironic «*că treaba sa făcut și fără mine*». Mărturisesc că m'am întrebat dacă am făcut o faptă cuminte! (de morală nu poate fi vorba) refuzând ângel propus. Iată-mă, deci, păcătuind cu gândul!

Ferește-mă Doamne de ispită, căci nevoia te duce câte odată unde nu-ți este voia.

E mereu vorba de refacere *materială* a țării. *Pe când refacerea morală?*

Să se gândească cei mari, încep cu Domnul ministru de Finanțe, și la această din urmă chestiune, atunci când întocmesc bugetul...

Dr. Alex. Manolescu

Bardojeni

Examenul învățătorilor minoritari din Basarabia

REZULTATUL—SITUAȚIA CELOR NEREUȘIȚI

Un tablou suggestiv îl prezintă rezultatul examenului corpului didactic minoritar, pentru limba română, geografie și drept cela circumscripția Chișinău.

Orașul Chișinău, 27 înscriși, 8 reușiți; județul Chișinău 24 înscriși, 5 reușiți; județul Orhei 26 înscriși, 3 reușiți, județul Tighina 78 înscriși, 21 reușiți, și județul Cetatea Alba cu 261 înscriși și 44 reușiți.

Din examinarea făcută de d-nii C. Hoiban, inspector șef, P. Eug. Stoica, inspector de circumscripție și profesorul Cihan, s'a constatat un nivel foarte scăzat, nu numai sub acela al unui învățător, ci chiar sub acela al unui absolvent de școala primară.

*

Ministerul rămâne a se pronunta asupra situației celor căzuți a doua oară la examen, precum și asupra acelora, cari n'au întrunit nici 4 ca medie generală.

Pentru a fi declarați reușiți, candidații au trebuit să obție nota șase cel puțin generală și cinci parțială.

— ABONAȚI-VĂ LA —
„OPINIA"

Unificarea Calendarului și nemulțumirea poporului

De la sărbătoarea Cuvioasei Paraschiva

Schimbarea calindarului bisericesc, cu începere de la sărbătoarea Cuvioasei Pareschiva, a dat loc în popor la mari nemulțumiri și comentări asupra faptului îndeplinit.

—Ce, s'au legat acum și de legea noastră?—spuneau câte-va femei, adunate în grup în fața Metropoliei.

—Auzi?—să ne dea de știre că mâne e sfânta Paraschiva, nu peste două săptămâni!—Vrea să ne facă acum și pa... sistașe?—spun altele strânse gramadă într'un colț al halei —asta însă n'are să se întimple, să știu bine că m'or pica cu lumânarea, eu n'am să'mi schimb legea în care m'am născut și trăit,—adause o bătrână.

Unul, dintr'un grup de țarani strînși pe lângă un car, de pe maidanul halei, spunea cu un ton hotărît celor din jurul lui.

—Măi, degeaba hodorogesc și popii și angții, că-i calindarul greșit—Greșiți sunt ei, cari's roși de sfrăiaism până la oase.

Să se facce pe cap cu călindarul ce l'au născocit, cât le pace. Noi trebue să nil ținem pe al nostru și să ne prăznuim sfinții în zilele în care cad după cel vechiu.

Iar un om mai stătut adausă: fară alții ce or ști, dar eu am să mă duc la Cuvioasă la 14 al nostru, nu azi.

*

Aceste și alte multe s'au spus cu ocazia aplicărei Unificărei calindarului, care însă s'ar părea de prea puțin interes.

De fapt însă—după constatările ce am putut face—aplicarea unificării calindarelor, a produs îndârjire în spirite care poate să aibă urmări mai grave decât ne închipuim, căci nu odată în ziua de 14 am auzit declarații hotărât a se rostite în gura mare pe strade: «*că mai bine să ne facem încaltea adventiști, dacă până și popii nu mai țin samă de așazarea străveche a legei norodului nostru creștinesc!*

Aceasta nu-i puțin lucru, mai ales dacă ne dăm seamă de propaganda intimă ce o face această sectă.

Nu-i puțin lucru, căci odată cu răsturnarea acestei credinți mai pot să se producă și alte surprinderi, în fața carora să ne găsim neputincioși de a le mai rezista.

Trebue întreprinsă o acțiune blândă și pricepută pentru lămurirea și liniștirea poporului.

Quidam

„OPINIA" IN ȚARĂ

VASLUI

Furt.— Acum câteva zile ucenicul Ilie Dumitrașcu, din serviciul croitorului Avram Șmil, profitând de lipsa patronului său din atelier, a furat două rânduri de haine, dispărând apoi făr'de urme.

Se fac cercetări.

Coresp.

— —

PAȘCANI

De la societatea Meseriașii.—In urma succesului moral și material pe care l-a avut balul dat de societatea «Meseriașii» d-nii Iție Grinberg, H. David membrii de onoare, cât și întregul comitet activ au luat inițiativa de a face tot mobilierul necesar societății.

Să sperăm că d-nii membri de onoare, își vor da tot obolul pentru ridicarea societății la un nivel, care să corespundă cerințelor actuale.

De notat că această societate este prima în acest fel, fiind dat numărul mare de meseriași din localitate.

Vesitor

— —

HARLAU

Diverse

Un Gimnaziu.— După cum se anunțase, în orașul nostru va lua ființă, chiar în acest an un gimnaziu cu 3 clase deocamdată, care va fi pus sub direcțiunea părintelui Costantinescu. Se așteaptă sosirea unui domn Inspector școlar, spre a-și da avizul asupra localului.

Până în prezent sunt înscriși peste 100 elevi.

De la comisia interimară.— A fost numit membru în comisia interimară a orașului d. H Poplicher—președintele comunității, în locul d-lui I. Șmilovic demisionat din cauza mutării.

D. Poplicher a depus zilele astea jurământul.

Școlare. In sesiunea de toamnă și-au mai luat bacalaureatul următorii tineri din orașul nostru: D-șoara R. Canner, D-nii Al. Lozner, B. Baraș, I. Țibuleac și S Beazu. Parte dintre aceștia și dintre acei cari și-au luat în Iunie bacalaureatul, pleacă în străinătate să-și continue studiile universitare.

Inst.

Casa de Cristal

Epidemie de scarlatină la Vaslui

Vaslui.—De câtva timp bântuie în localitate epidemia de scarlatină.

Zilnic numeroși copii sunt loviți de această boală contagioasă.

Serviciul sanitar în frunte cu d. dr. Mogoș, medic primar al orașului, a luat intinse măsuri pentru ca această epidemie care amenință să facă ravagii să nu ia proporții.

Până'n prezent nu am avut de înregistrat nici un caz mortal.

FEMEEA AVOCAT

D-șoara Sinclitichia Nagacevskaia a cerut înscrierea sa în Baroul de Iași ca avocată stagiară, nedepunând în termen legal toate actele.

D. C. Faur a făcut opoziție la înscriere pe motiv că petiționara n'a depus actul de naționalitate plus ca n'avea diploma de licență în drept. Intru cât baroul e instanța care valorifică actele de înscriere, și întru cât n'are actele necesare, Baroul nu poate interveni oficial la Universitate pentru a întreba dacă petiționara e licențiată în drept, după cum s'a făcut de decan.

Universitatea a răspuns cu adresa No. 1500, adresă care a venit la Barou de Iași după ce au trecut cele 10 zile, din care cauză nici Baroul n'a înregistrat.

Consiliul s'a întrunit și a înscris pe D-ra Nagocevskaia ca avocată stagiară, numai în majoritate fiind făcută și o osebită părere.

Baroul n'a lăsat măcar să treacă cele 15 zile de apel, a trimis oficial adresă Curței de Apel pentru ca noua avocată să presteze jurământul.

Iată cum să înscriu femeile în Barou.

ECOURI

— La liceul de fete M. Kogălniceanu-Statizat —în urma ordinului Onor. Minister înscrierile se mai fac până la 20 Octombrie.

tătoare cu o mie de lei pe lună, mai bine croitoreasă că are 15.0 pe săptămână!..

— Știu, dar parcă eu nu-i spun!

— Dar dacă măsa nici nu vrea s'audă! ?.

*

Altul.

— Domnule, știi că-i comedie cu taxele ieștea! Iți vine să-ți iei lumea în cap. Poftim! Au urcat-o la zece mii pe an!

— Da, așa-i. A ajuns cartea un lux. Pentru sărăcime școala rămâne încuiată.

— Câți copii ai la școală?

— Doi.

— Și d-ta, numai cu doi și te caini? Dar eu cu cinci, ce să zic?!

— D'apoi uniforma, cât costă? Dar cărțile ce s'au mai scumpit!... Of!

— Nu s scumpe! Cât dădeai înainte de războiu pe o vacă cu vițel, acum dai pe-o carte!

— Da. Și cu cât luai înainte o carte, acum iai o peniță sau un creion!

— Așa-i.

— Cu 15—20 lei eu mi-am luat toate cărțile și caetele pentru clasa opta de liceu și acum, cu această sumă, nu iei nici o placă, măcar!... Ce ironie, ce ironie!!

— Statul îți dă 2—3000 lei pe lună și cică să-ți educi copiii, ca să fie folositori societății, și d-ta să fii apostol și cetățean model, după ce el, Statul, a urcat toate taxele școlare, și după ce urcă în fiece lună tariful pe C. F. R.!!.

— Domnule, noi lefegiii ne sbătem, n'o mai putem îndura... Nu știu la ce capăt o să eșim, dar văd că nu ne putem învăța copiii!!...

*

Și iată dece la începutul toamnei se strânge inima părinților de durere, iar grija prematoră creastează frunțile copiilor nevinovați de asprimea zilelor pe care le trăim... Iată de ce la atâția copii li se risipește visul cărții și iată de ce ei privesc cu ochii în lacrimi la frunzile ruginite cari la începutul toamnei cad din copaci legănându-se ușor ca niște fulgi de puf...

Pr. N. Hodoroabă

Ultimele informațiuni

x ACORD CU CREDITORII ENGLEZI.— *Guvernul a ratificat acordul stabilit cu creditorii englezi, relativ la datoriile comercianților noștri, din'ainte de războî.*

Acest acord e un pas însemnat spre normalizare, căci se speră că și celelalte țări se vor grăbi să ia exemplul Angliei și să încheie deasemenea un acord cu România.

Principalele clauze ale acordului sunt:

Creditorii au a primi minimum o cotă de 35 la sută din datorie, în lire sterline din datoria originară, indiferent de o nouă depreciere a leului.

Această cotă urmează a fi plătită în 14 rate semestriale.

Creditorii englezi renunță definitiv la dobânzi.

Debitorii au a constitui gaj pentru datoriile lor câte 100 lei de fiecare liră sterlină datorată. Gajul se va putea depune în numerar, în efecte de stat cu cursul 1924 sau în valori industriale.

La articolul 12 se prevede că în cazul când altor țări se vor da condițiuni mai avantagioase, creditori britanici vor beneficia de condițiunile națiunei celei mai favorizate.

— ȘTIRI TELEGRAFICE.- *In Franța revirimentul în favoarea sovietelor face progrese. Comisiunea numită de d. Herriot pentru a studia chestia reluării raporturilor cu Rusia și a depus raportul, recomandind în unanimitate reluarea relațiilor cu republica sovietilor.*

— Zepelinul Z. R. 3 plecat din Friedrichshafen (Germania) spre America a trecut peste insulele Azore la 18 30 metri înălțimea, cu o viteză de 106 Km. pe oră. Dirijabilul a parcurs în 30 ore jumătate din drumul spre America.

— Din Shangai se anunță că trupele rebelilor au fost înfrînte. Comandantul trupelor din Cekiang a fugit. Infrângerea lui se datorește unuia din generalii săi.

x *Spicuiri din marile intreprinderi.* — Fabrica de ciocolată Zamfirescu încheie bilanțul cu un profit brut, numai de la mărfuri, de 23 milioane lei.

Salariile, cheltuelile de administrație și mai ales dobânzele, acopere aproape beneficiul.

x Catedra de «Zoologie medicală și parazitologie» aflată vacantă la facultatea de medicină din București, s'a scos la concurs, conf. art. 80 din legea învățământului.

x La 27 Octombrie se va ține examenul de capacitate pentru ocuparea posturilor de impiegați și funcționari—pendinte la Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale.

x Am publicat dăună-zi că nu va trece mult și pentru aprovizionarea penițelor de la cutare ori cutare Primărie, va fi nevoe de decret regal.

Iată într'adevăr că pe ziua de azi Monitorul Oficial, publică un decret regal în toată forma pentru... aprobarea unor furnituri de cancelarie de Prefectura jud. Putna.

x La tribunalul secția a doua s'au judecat eri opt procese de evacuare. Toate erau intentate de d. Teitler.

Neînțelegeri în sânul partidului iorghisto-naționalist

Ruperea fuziunei la Iași

Aseară, membrii partidului naționalist al poporului erau convocați pentru a lua oarecari hotărâri în ceiace privește organizarea congresului regional, în urma desăvârșirei fuziunei, efectuată într'o ședință anterioară.

Lucrurile au luat însă, altă turnură.

*

Focul a fost deschis de părintele Țincoca, care lipsise de la precedenta consfătuire.

D-sa a ridicat chestia că fuziunea cu elementele argetoiste a fost înfăptuită prin alegerea d-lui dr. Slătineanu ca președinte al organizației locale și că nu se poate accepta nici o altă formă.

La afirmarea făcută de P. Dragomirescu că centrul nu ar fi aprobat acea chibzuire, părintele Țincoca a răspuns că organizația locală e autonomă și face ceia ce crede că e mai bine.

Au urmat vehemente discuții între d nii P. Dragomirescu și Ifrim, care s'a raliat la părerea părintelui Țincoca.

La urmă, s'a rupt cu desăvârșire fuziunea cu elementele argetoiste, conduse de d. Dragomirescu.

x Cititorii noștri își reamintesc de activitatea și sacrificiile făcute de D-na Popescu, fostă soția defunctului Căp. Doné-Stroescu, și care cu toate greutățile, fiind desinteresată materialmente pentru interesul public, s'a reînceput activitatea instalând în str. Carol 49 mașina sistematică pentru diferite lucrări artistice și de pictură mecanică, pentru care a fost mult apreciată și de Casa Regală.

x ACCIDENT DE TREN.— Eri după amiază, un tren de marfă a deraiat între Pașcani și Muscel, din cauză că mecanicul nu a observat la timp că una din șine era demontată, de oare ce se făceau reparații la linie.

Circulația a fost restabilită în cursul nopții. S'au luat măsuri pentru ridicarea mașinei și a vagoanelor. Deasemenea s'a deschis o anchetă pentru stabilirea responsabilităților.

x Marele pavilion ceferist din Râpa Galbenă va fi predat de Societatea de construcții și locuințe eftine până în zece zile.

In acest pavilion se va instala serviciul medical c. f. r.

x D. N. V. Stefăniu, președintele Camerei de Comerț, pleacă în astă seară la București, pentru a participa la întrunirea președinților Sfaturilor Negustorești.

O delegație se va prezinta guvernului și-i va cere imediata legiferare a vadului comercial, precum și măsuri contra crizei de numerar.

x D. Vasile Roda revizor de telegraf, șeful secției telefonice C. F. R din gara locală, ne roagă să publicăm spre a lua cunoștință atât publicul cât și superiorii d-sale, că scandalul din ziua de 13 Octombrie nu este provocat de d-sa, ci de un alt funcționar de la serviciul de centralizare C. F. R., care a fost în stare de ebrietate.

Ziariștii cehoslovaci în Iași

CÂTEVA PRECIZĂRI ASUPRA PROGRAMULUI DE PRIMIRE

Ziariștii cehoslovaci cari vor fi Sâmbătă oaspeții noștri, sunt dintre cei mai distinși ziariști din Ceho-Slovacia. Printre ei se găsesc și două doamne.

*

In apelul lansat de comitetul festiv și de ziariștii profesioniști, ieșenii sunt rugați ca Sâmbătă să-și împodobească casele cu steagari naționale și în marginea posibilității, cu steaguri naționale cehoslovace.

E un mic sacrificiu, pe care de sigur, ieșenii îl vor face cu drag.

*

Ziariștii cehoslovaci, și-au exprimat dorința de a cunoaște și puterea economică a Iașului. In acest scop, comitetul festiv a hotărât ca după amiaza de Sâmbătă să fie consacrată vizitării principalelor fabrici și a atelierelor c. f. r. de la Socola.

La consfătuirea de mâne, ce se va ține sub președinția d-lui Vasiliu-Voina, se va întocmi programul definitiv.

x **Subscripțiile la Societatea de Electricitate.** — *Consiliul de administrație al Societății de electricitate a decis închiderea subscripției pe ziua de 15 Noembrie.*

Toți abonații vor fi obligați să subscrie acțiuni în sumă egală, cel puțin cu consumul pe anul trecut. Pentru cei care nu vor subscrie, se va recurge la următoarele sancțiuni:

1) Sau li se va majora curentul cu 30 la sută peste taxa pe care o plătesc acționarii; 2) sau în caz când cererile de curent vor fi prea mari, se va suprima cu desăvârșire curentul, urmând a-l distribui numai la subscriitori.

x FESTIVALUL EMINESCU. La frumosul Festival organizat la 24 Octombrie c. la Teatrul Național, pentru comemorarea lui Mihail Eminescu, din inițiativa Ateneului Păcurari, pe lângă bogatul program deja afișat, se anunță că va cânta și renumitul bariton Jean Atanasiu, de la Opera Română.

Sfârșitul programului va fi încoronat cu o frumoasă apoteoză, în jurul chipului genialului poet, aranjată cu un deosebit gust.

Tot Iașul cultural și-a dat întâlnire la acest grandios festival și suntem siguri că nimeni nu va pregeta a-și da obolul său având în vedere frumosul scop al serbării: de a eterniza în bronz pe cel mai mare poet al României.

x LA CURENT! In Monitorul Oficial de astăzi se publică un decret regal pentru numirea unor membri în comisiunea interimară a Primăriei Capitalei... pe ziua de 2 Decembrie 1922.

x Cele mai frumoase vitrine din Iași, sunt acelea în care se află expuse valoroasele premii oferite de ziarul «Opinia».

SUZANA GOLDMAN
IOSIF FISCHLER
logodiți
Iași Octombrie 1924

x *PIAȚA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 10,40.*

Devizele în Capitala au notat: Francul francez 9,75; francul belgian 8,95; francul elvețian 35,75; lira engleză 831; dolarul 185; lira italiană 8,10; coroana cehă 5,54; Zlotul polonez 46.

x Școala de Arte și Industrie Casnică din Iași deschide expozițiune de artă decorativă și industrie casnică Duminică 19 Octombrie crt.

Expozițiunea se va putea vizita între orele 10–12 a. m. și 3–8 p. m.

Elevele școalelor conduse în grup vor avea intrarea liberă.

Această școală va organiza sub conducerea d-nei Eleonora Lohan la Paris și Praga în cursul anului 1925, expoziții de artă națională.

x Admirați vitrinele magazinelor «High Life», din str. Lăpușneanu; «Cristal», Piața Unirei; Libraria «Universală» M. M. Schönfeld str. Cuza Vodă; «Damian», str. Cuza Vodă; Hélène str. Lăpușneanu; Fred Saraga str. Costache Negri și Cofetăria «Hirschhorn» str. Socola 39 — unde se află expuse premiile «Opiniei».

x Incă astăzi ultima zi se mai poate admira pe ecranul Sidoli frumoasa comedie de salon CEI TREI SENTIMENTALI, adaos la program marele film din viața Americei NAȘTEREA UNEI NAȚIUNI în zilele lui Buffalo-Bil. Programul se complectează cu o nostimă creație a celei mai mici artiste din întreaga lume Baly Pegy.

ECOU

— Aseară a avut loc într'un cerc intim al familiei, logodna drăguței domnișoare Suzana Goldman, cu tânărul Iosif Fischler.

Felicitările noastre.

Condamnarea comerciantului Iștein

in chestia furtului din str. Anastasie Panu

Inaintea judecătoriei ocolului II Urban, a venit spre judecare după legea micului parchet, procesul de furt intentat băcanului Isaub Iștein din strada Anastasie Panu.

Se cunosc împrejurările în care Iștein comitea furturile: se introducea prin podul său care corespundea cu acela al magazinului d-lui David Leibovici, în prăvălia acestuia din urmă, și tot pe aceeași cale transporta mărfurile sustrase. Duminică, după amiază, hoțul a fost prins în flagrant delict de către agentul de siguranță Brătianu care se ascunsese împreună cu păgubașul printre sacii cu marfă.

La interogatorul luat în instanță, Iștein a negat faptul, spunând că Duminica venise în prăvălia lui Leibovici numai «ca să vadă ce fel de articole are concurentul său».

După pledoaria d-lor avocați M. Veiter, dl. judecător Pavlof a condamnat pe Iștein la 6 luni și o zi închisoare, obligându-l să plătească și 20.000 lei despăgubiri părței civile.

TURNEUL COMPANIEI TANASE
SALA TEATRULUI SIDOLI

Vineri 17 Octombrie ora 9 seara
Vorba vine!..
Revistă-operetă în 2 acte și 6 tabl. de Nick și Keops

Sâmbătă 18 Octombrie ora 9 seara
Ce are a face?
Revistă-operetă în 2 acte și 6 tabl. de A. de Hertz și Duretoy

Duminică 19 Octombrie 1924

MATINEU ora 3 jum.
Vorba vine!..

SEARA la ora 9 jum.
Ce are a face?

Biletele la cassa Teatrului SIDOLI

MICA PUBLICITATE

DE INCHIRIAT un local mare pentru fabrica sau orice altă întreprindere, trei încăperi mari, instalație lumină, apă, canal, liber la 26 Octombrie cor. fost fabrica Industrie Fotochimică „Clișeul" A se adresa D-lui P. Nusimchis str. Kogălniceanu 8 între orele 1—3.

DE VANZARE una casă compusă din două camere în Mahalaua Iarmaroc No. 6; Informațiile se pot lua în str. Pompieri No. 6 la d. Nistor Ioan.

INDUSTRIA FOTOCHIMICA «CLIȘEUL» Iași s'a mutat în str. Sf. Lazăr 4 (în curtea fabricei de oglinzi Mendelsohn).

DE INCHIRIAT imediat p. Sft. Dumitru, localul fost „Bolta Rece" în fața cinematografului Elisabeta Str. A ca No. 1. Compus din 7 prăvălii cu camere de locuințe.

Doritorii se pot adresa proprietarului în orice zi și oră.

PIERDUT. Subsemnatul Haim Schvarțland din comuna Hăucești, jud. Chișinău, declar că am perdut un portmoneu cu 500 lei, un buletin de la Biroul Populației, și alte hârtii.

Găsitorul este rugat să-și rețină banii și a aduce actele la Hotelul Schiller la D-nul Schvarțland în schimbul unei alte recompense de lei 800.

In caz contrar, le declar nule și fără valoare în mâinele oricui s'ar găsi.

DE INCHIRIAT apartamente de locuință și camere pentru birou comercial. A se adresa Cuza-Vodă, 42 bis.

BUTOAIE noi de stejar pentru vin în mărime de la 70 Deca în sus se vinde la Banca Uniunea Română.

DE VANZARE imobil, local băcănie, carciumă, pivniță mare — cu licența și marfa existentă — vad bun. A se adresa Avocat Cernătescu, Sf. Teodor 40.

PUBLICAȚIUNE

In conformitate cu ordinul C. T. al C. IV Armată Serviciul Intendenței No 42053 din 7 Oct. 1924, se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 10 Noembrie 1924, ora 10 dimineața în localul acestui depozit cu reședința la Școla Roșie, se va ține licitație publică cu strigări orale pentru vinderea diferitelor materiale ce posedă acest depozit scoase din uz ca: butoaie, tablă, hârtie, ambalaj, sfeclă cânepă și Manila, cazane fer, sobe de fer și de tuci, cazane tablă, șine și tuci, tingiri de aramă, frânghii de cânepă și tei, căruțe diferite, etc.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea comptabilității publice.

Doritorii pot vedea materialele în fiecare zi de lucru, de la ora 10—12 dimineața la acest depozit.

Directorul Depozitului Reg. de Subs. C. 4 A.
Adm. Locot. D. RUSU
No. 5286.

SE CAUTA un funcționar(ă) care să cunoască bine lucrările de birou eventual și dactilografia.

Un funcționar pentru arhivă și expediție care să mai fi lucrat în această direcție.

A se adresa la ziar sub S. M.

Puitori sau Puitoare
angajează imediat Tipografia „H. Goldner".

DE INCHIRIAT imediat 2 camere, antre, bucătarie și pivniță în str. Săvescu No. 17. Informații C. Mihailescu profesor Albineți 42.

EPURI DE CASA de vanzare în Str. Trei Erarchi 9.

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi și până la 1923

de *EM. AL. MANOLIU*

STAGIUNILE 1857-1860

UNIONISMUL ȘI TEATRUL.—PAȚANIA LUI AL. EVOLSKI
DIRECȚIUNEA LUI ALECU FOTINO

Mișcarea politică-socială, pornită de la 1848, a mers crescând an cu an, așa că pleiada care a condus'o cu multă trudă și atâta abnegație, mulțumită și spiritului liberal al domnitorului Grig. Ghica, ajunsese să creieze un curent mare, aproape popular, în Moldova ca și'n Muntenia, curent pe cari Austria și Rusia, dintre statele protectoare după pacea dela Paris, lucrau din răsputeri ca să'l înădușe; aceasta a pricinuit abdicarea lui Ghica Vodă, dar n'a disolvat Comitetul de acțiune al propagandei pentru unirea Principatelor Române.

Dintre mijloacele găsite ca infailibile pentru ajutorarea acelei propagande era și teatrul, de pe scena căruia se cântau cuplete unioniste, se intercalau în textele pieselor aluzii șfichiuitoare la adresa reacțiunei, ceia ce exalta mulțimea făcând-o să nu ție seamă de amenințări și rigorile administrației. Cogălniceanu și Alexandri au trimes actori prin țară ca să joace cantonete și să cânte cuplete pentru Unire; Alex. Evolski a cutrierat țara în jos până la Focșani cântind cuplete ca:

Unde's doi puterea crește
și dușmanul nu sporește

și altele multe scrise de Alexandri, cu care a trecut până și în Muntenia unde a fost arestat și trimis legat de jandarmi din post în post până la București unde, după intervenția comitetului unionist de acolo, a fost eliberat.

Ast-fel fiind starea lucrurilor, teatrul a putut să se susție, fiind-că era loc de întâlnire cari dădea prilej de informații de cele ce se petreceau, și să se îndemne cetățenii la rezistență în contra acelora pe cari îi ademenisă agenții consulatelor rusești și nemțești.

Stagiunea 1857-58 se deschise așa dar cu încredere că va fi frecventată de public, la 17 Oct. tot sub direcția lui Luchian, cu aceiași trupă și cu repertor alcătuit numai din piesele stagiunilor precedente, fiind-că maiștrii condeiului, în frunte cu Alexandri, izvorul nesecat de localizări și originalități, se aflau în vârtejul mișcărei politice și nu mai aveau timp să se ocupe de alimentarea repertorului. Apoi, sgârcenia directorului a făcut ca traducătorii să'l părăsească, ceia ce a contribuit mult la sărăcia de repertor cu care s'a prezentat publicului.

Următoarea stagiune 1858-59 n'a mai fost favorabilă directorului N. Luchian care ajunsese odios pentru camarazi și angajați, din cauza atitudinei ce luase față de ei și plățile derizorii ce li servea în schimbul muncei ce o depuneau ca teatrul să poată merge bine.

Ziarele „Zimbru" și „Vulturul" din Decembrie 1858 îl scutără bine pentru pentru lăcomia lui de bani și încapacitatea de a conduce partea, artistică, cea mai de seamă a unui teatru a avut ca rezultat că la terminarea stagiunei 15 Aprilie 1859, Alexandri indignat și de felul tratamentului personalului artistic, îi luă direcția, trecând'o lui Alecu Fatino, care'și luasă de asociat pe Mihail Galino pentru conducerea artistică.

E de notat cu toate acestea că Luchian, pentru stagiunea 1858—59, a avut norocul să vie, în interes de familie, Teodor Teodorini, și fiind că avea de stat mai mult în Iași a primit propunerea de a se angaja, așa că a jucat din repertorul său *Don Cezar de Bazan* în care soția lui plăcu foarte mult prin jocul și cântul ei în rolul Maritană precum și în alte câte-va.

Stagiunea 1859—60 a deschis'o Fotino și Galino la 22 Octombrie cu piesa *Păunașul Codrilor* vod. după care au urmat alte vodoviluri *Soldatul și Placsul, Prăpăstiile luxului, Credința, Speranța și Caritatea, Lazăr Cerșitorul, Fetele de marmoră* dramă. *Plăpumăreasa* și un tablou *Umbra lui Ștefan cel Mare.*

Trupă, aproape toată compusă din elementele localnice, a fost complectat prin Ioan Carageale cu soția lui Elena și Grig, Alexandrescu, trustrei din București și Șibovici, apoi femei ca D-na Camban, Filaret, Zăhărescu etc.—Stagiunea aceasta a ținut până la I-iu Aprilie 1860.

Direcțiunea, Fotino—Galino, în contra așteptărei unora, care, nu aveau încredere în destoinicia lor, cel întâiu socotit de profan în ale teatrului iar cel de al doilea ca novice în artă, de oare-ce se arătase la rampă cu trei ani mai înainte, s'a văzut că au dat rezultate foarte bune în ceia ce interesa pe public, din punctul de vedere al jocului cum și al montărei credincioase a tuturor pieselor anunțate;—artiștii ca și coriștii au întimpinat din partea noii direcțiuni tratament cuviincios conform pozițiilor și relativ au fost cu mult mai bine remunerați.

CETIȚI
„OPINIA"
cel mai răspândit și bine informat ziar

Ultima oră

Extraordinarul succes al împrumutului german

Conferință socialistă a europei centrale. - Deschiderea parlamentului.

Deschiderea Parlamentului

Consfătuirea majorităților.— Discuția Adresei.— Primul ministru și reforma administrativă.—Cât vor guverna liberalii

București.— Majoritățile parlamentare s'au întrunit azi dimineață și s'au consfătuit asupra alegerii birourilor. Azi după amiază la ora 4 se întrunesc din nou la Senat majoritățile parlamentare, pentru a lua o hotărâre definitivă în această chestie.

*

Azi la prânz s'a deschis sesiunea parlamentară cu fastul obișnuit.

Mesajul cetit de Suveran anunță și legea electorală pe lângă reforma administrativă.

In cursul acestei săptămâni, până Sâmbătă, adunările legiuitoare vor alege birourile și diferite comisiuni. Săptămâna viitoare se vor constitui consiliile pentru întocmirea textului de răspuns la mesajul tronului. In timpul redactării răspunsului, parlamentul va sta în vacanță.

*

Discuția adresei se va face simultan la cameră și la senat, iar după aceasta, Camera va lua în cercetare bugetul și în fine discuția cea mare va avea loc în jurul reformei administrative.

Contrar celor afirmate până acuma, d. Ionel Brătianu va participa la discuția reformei administrative, va lua note și va răspunde oratorilor opoziției.

Se spune că primul ministru va rosti un mare discurs.

D. Ionel Brătianu socoate că reforma administrativă, care unifică regimul din toate regiunile românești este de o importanță deosebită și de aceia ține să-și lege numele de dânsa.

*

In ce privește legea electorală, cu toate că anunțată de mesaj, este probabil că votarea ei va fi rezervată pentru sesiunea din toamna viitoare 1925—1926, întrucât, conform constituției, după votarea acestei legi, camerele trebue să se dizolve dela sine, iar guvernul actual are intenția să mai stea încă un an la cârmă, pentru a-și îndeplini legislatura.

Un record al d-lui Mac Donald

100 discursuri în 5 zile

Bucureți.— D. Mac Donald și-a continuat turneul electoral prin Glascov, Newcastle, Manchester, Birmingam iar Vineri va fi la Aberdeen, fieful său electoral. In aceste zile, șeful laburist va rosti discursuri la 100 de întruniri publice.

*

D-nii Baldwin, Lloyd George și Simons se află de asemenea în turnee. Tendința conservatorilor și a liberalilor este de a face aranjamente locale de cartel împotriva guvernului.

Din cauza acestor aranjamente, opoziția își reduce numărul candidaților. Candidații comuni conservatori-liberali au fost puși la Londra, Bristol și în special în Scoția-Vestică.

Extraordinarul succes

AL IMPRUMUTULUI GERMAN

București. — Din New-York se anunță că s'a subscris un miliard mărci aur pentru împrumutul german prevăzut în planul Dawes.

S'a acoperit de zece ori cota fixată pentru America.

*

Aseară s'a publicat prospectul de coată-parte a Angliei, care se ridică la 12 milioane lire sterling.

Subscrierile au fost semnate ieri, dar a fost imposibil să se satisfacă toți subscriitorii.

*

Ziarele economice scriu că împrumutul german e cea mai bună învestire a capitalurilor și va avea ca rezultat renașterea economică a Europei.

Dobânda e de 7 la sută; emisiunea s'a făcut la 92; dobânzile vor fi plătite la 15 April și 15 Octombrie. Amortizarea împrumutului se va face în 25 ani

Arestările din Botoșani

Botoșani.— In urma percheziției făcute de d. Ionescu, șeful siguranței locale, găsindu-se broșuri compromițătoare la ceasornicarul Lutzres, electricianul Sternberg, librarul Itic Palanera și studentul Rotcopf, un ordin sosit din Capitală cere arestarea acestuia sub învinuirea de comunism.

Arestarea a produs senzație în oraș.

ALEGEREA COMITETULUI

Federației asociațiilor de funcționari

București. — Eri la ora 5 după amiază, în palatul Asociației generale a funcționarilor publici, s'au adunat membrii Federației Asociațiilor de funcționari din toată țara.

Au vorbit; d-na Calipso Botez, domnii Teodorescu, Dr. Alexandrescu, etc, discutând chestiunea urcării salariilor și reducerea de 75 la sută pe C. F. R în folosul funcționarilor.

La urmă s'a ales comitetul federației în chipul următor: Dl. Ștefan Brădișteanu, președinte; vice președinți: d-na Calipso Botez și d. Ioan Cruțescu, iar secretar general dl. Teodorescu.

S'a dat mandat noului comitet să întocmească un memoriu pe baza moțiunei votată la adunarea generală de Duminică.

Cumpărăm Brilliante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii și danturi de aur uzate

oferind prețurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparațiuni de Ceasornice și Bijuterii

IAȘI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAȘI

Școala de Arte și Industrie casnică

— DIN IAȘI —

deschide expoziția de artă decorativă și industrie casnică Duminică 19 Octombrie crt. în localul Școlei din str. C. Négri (Ograda Bis. Bărboi).

Expoziția se va putea visita între orele 10 - 12 a. m. și 3—8 p. m.

Intrarea 20 lei de persoană. Elevele Școalelor, conduse în grup vor avea intrarea liberă.

O conferință socialistă

a Europei centrale

Atitudinea față de acordul ungaro sovietic

București. Ziarul „Pravo-Lidu" din Praga, anunță, că o conferință a avut loc la Tesin între socia-democrații polonezi și cehoslovaci.

S'a hotărât a se lua înțelegere cu secretariatul central al Internaționalei din Londra pentru convocarea unei conferințe a partidelor socialiste din Jugoslavia, Polonia, România, Austria și Cehoslovacia, în scop de a fixa atitudinea comună a acestor partide față de tratatul încheiat între Ungaria lui Horty și sovietele rusești

MISTERUL UNEI SINUCIDERI

CAZUL BAROTZI. VERSIUNI CONTRADICTORII. — EXISTA SAU NU SINUCIGAȘUL?

București. — Am anunțat ieri sinuciderea tânărului Aristide Baroți prin'un glonț de revolver pe care și l-a tras la șosea, de unde ar fi fost transportat la spitalul Filantropia.

Un mister ciudat planează asupra cazului.

La două circumscripții polițienești s'a confirmat sinuciderea cu toate amănuntele publicate eri; pe de altă parte însă la spitalul Filantropia se declară, că n'a fost adus acolo nici un sinugicaș Baroți.

Soția lui Baroți s'a prezentat la redacțiile ziarelor și a declarat, că Baroți n'a mai dat pe acasă de duminică.

Duminică seara a auzit că s'ar fi sinucis; de atunci ea cutreeră pe la toate autoritățile și nu poate căpăta nici o lămurire asupra bărbatului ei.

La cartierul Mihai Bravu toți mahalagii știu că soții Baroți au părăsit locuința încă de Sâmbătă seara.

Nu poate preciza nimeni ce s'ar fi putut petrece între soți, dar am auzit toți svonul, că Baroți s'ar fi sinucis.

In fine, unii prietini de ai lui Baroți afirmă că l-au văzut aseară sănătos prin oraș.

Misterul a rămas de nepătruns și se depun sforțări pentru luminarea cazului.

Cetiți „Opinia"

ATITUDINEA partidului național

față de noua sesiune parlamentară

Bucuresti.- Comitetul conducător al partidului național român s'a întrunit aseară la ora 6 sub președinția d-lui Iuliu Maniu și cu participarea parlamentarilor partidului aflători în Capitală.

S'a hotărât ca deputații și senatorii din partidul național să nu asiste la cetirea mesajului regal, nici la ședințele în care se vor constitui birourile. Incă nu s'a stabilit dacă parlamentarii ardeleni vor lua sau nu parte la discuția mesajului. Probabil însă că se vor abține. Discuția asupra acestii va continua și astăzi

Adunarea a admis înscrierea în partidul național român a d-lui deputat Ghirgulescu, cu partizanii săi dela Muscel.

Chestia reprimirii în partid a membrilor demisionați din cauza tratativelor de fuziune cu țărăniștii, a fost amânată pentru o ședință viitoare, când vor fi prezenți toți fruntașii partidului,

Afacerea Ionescu-Mariță

Instrucția similară la două tribunale

București. — Se știe că chestia abuzului de la Direcția generală a închisorilor se află în cercetarea cabinetului II instrucție de pe lângă Tribunalul Ilfov. Cei doi inculpați Ionescu-Mariță și Marinescu, se află sub puterea mandatelor de arestare emise de către numitul cabinet.

Se știe însă, că judecătorul de instrucție din Craiova, care cerceteză chestiunea neregulilor la penitenciarul local a cerut a fi remiși acolo cei 2 arestați în București pentru a depune niște mărturii.

Nostim este, că judecătorul de instrucție din Craiova, a găsit cu cale să-i refie acolo pe cei doi, luându-i în instrucțiune și emițând și el mandatele de arestare. Astfel, d. Ionescu Mariță și Marinescu se află arestați în același timp de doi judecători de la două tribunale deosebite.

De o camdată Tribunalul Craiova a infirmat mandatul dar procurorul a făcut apel.

DE INCHIRIAT un piano Rosendorfer, liber imediat. A se adresa la Cinema Modern.

INDUSTRIA LÂNEI. In str. Orocei 42 s'a deschis un atelier de scarmănat lână, cu motor. Se cumpără și se vinde lâna.

MAGAZINUL

CRISTAL

PIAȚA UNIREI

s'a redeschis cu un bogat asortiment de sticlărie, porcelanuri, faianță, o'arie emaiată, tacâmuri de alpaca, becuri electrice, articole de menagiu și obiecte pentru cadouri

PREȚURI REDUSE

LICEUL STATIZAT DE BAEȚI

M. Kogălniceanu

Iași Str. Carol 23

Elevii ce nu au locuri la clasele ordinare de la Gimnaziile și Licele din localitate, sunt primiți cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu".

Inscrieri până la 20 Octombre 1924. Se mai primesc înscrieri și la clasele ordinare.

Elevii ce se înscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.

Director,

Titus Patrichi

Cărbuni din Silezia Superioară

CUBICI, BUCAȚI, MARIMEA NUCULUI, MICI, PRAF, PRECUM ȘI CARBUNI DE PRIMA CALITATE PENTRU FERARI, din minele concernului CEZAR WOLLHEIM. Deasemenea toate felurile de Cocs de la Uzinele Ostrauer, se expediază orice cantitate cu o foarte mică majorare de preț, gata vămuit, franco Cernăuți.

„CARBO" Cernăuți

STR. UNIVERSITAȚEI No. 12, telefon 624

ANUL al XX-lea No. 5213 — 2 LEI NUMARUL — VINERI 17 OCTOMBRIE 1924

ADM... Strada Mărzescu, 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Biblioteca Universității ... Loco

Stagiunea parlamentară

In acelaș decor și după mereu aceeași protocolară destindere de entuziasm, reprezentanții națiunii s'au declarat gata să înceapă încă o stagiune de farse și comedii. Sub binecuvîntarea proniei cerești, vor încarge iară insultele și trivialitățile, și la umbra divinității ocrotitoare, scandaloasele gheșefturi vor sălășlui iar mintea și cugetul aleșilor prin sufragiu universal.

Deputățimea guvernamentală, va juca în măsura bătută de miniștrii, și în două luni se vor vota cel puțin zece legi, de o deosebită importanță, fără nici un control, fără nici o răspundere. Cu fiecare lege, caracatița brătienistă va strânge și mai mult țara în tentaculele ei și, cu fiecare dezizie ministerială sau regulament, dezastrul moral și economic se va întinde tot mai mult asupra cetățenilor.

Nici o inițiativă, de nicăieri, pentru remedierea acestei stări de lucruri.

Și totuși, există oameni cari sânt îmbrăcați cu aceleași drepturi casi mamelucii liberali, există o așa zisă minoritate opoziționistă, căreia nu-i este îngăduit în aceste vremuri de minunate lupte parlamentare, — în toate țările din lume — să facă o politică de struț, ridicolă, absurdă.

Când în Anglia opoziția unită, ridicată—nu pe chestii de pomană și ciolan — ci pentru rezolvarea unor mari probleme constituționale, a defășurat zilele trecute acel extraordinar atac parlamentar în contra lui Mac Donald, determinând dizolvarea Camerei Comunelor și nouă alegeri, când opoziția reacționară a d-lui Poincaré, duce pentru istovirea guvernului Herriot lupta dârză și leală a argumentelor la lumina zilei, când în haosul Germaniei hotărârile Reichstagului sânt în puterea extremiștilor opoziționiști, ce fac deputații noștri țărăniști, averescani, naționali?

Țaraniștii, neîndeplinindu și în întregime îndatoririle pe cari și le-au asumat în zilele când vânturau pe întinsul țării flamura principiilor intransigente și a hotărârei de luptă, anti-oligarhice, hărțuiți de unele lupte oculte în însăși lagărul lor, nu comptează suficient în desfășurarea evenimentelor politice.

Spiritul inconstant al d-lui Matei Cantacuzino, pare a fi cufundat în neactivitate un partid întreg.

Averescanii, s'au dovedit ceace sânt: un apendice al stomacului liberal, care așteaptă să se ghiftuiască din rămășițele pe care într'o zi brătienii le vor lăsa de la ospățul puterii. Succesiunea la guvern a partizanilor domnului general, pare asigurată.

Naționalii d-lui Maniu sînt pur și simplu ridicoli: pentra țările lor au ceva din focmeala cocoților, întârziate pe trotuar mult după miezul nopții și disperate, cari știu că vor trebui să cedeze amatorului grăbit cu ori și ce preț, în cele din urmă.

Astfel se desemnează grupările opoziției în fața blocului masiv al liberalilor, organizați și dârji în apărarea locmalei guvernamentale.

Și de aceea nu trebue să fie o surprindere pentru nimeni că, pe când în lumea civilizată parlamentarismul se vădește ca un factor de progres din ce în ce mai important, în Românie, el este inexistent, și tot cortegiul și alaiul politicăresc, începând cu perioada electorală și până la mesagul de deschidere a Corpurilor „legiuitoare", este o sinistră comedie, jucată de cabotini cu diverse etichete, cu același program anunțat la fiecare început de stagiune parlamentară.

G. Spina

Actualități din afară

— —

Cooperația intelectuală mondială.—In vechiul hotel al ambasadei austro-ungare din Paris va fi instalat institutul cooperației intelectuale al Societății Națiunilor.

Se știe că clădirea aceasta este un dar făcut societății Națiunilor de către guvernul francez, care mai adaugă și o subvenție anuală de 12.500 lire sterline.

*

Un episod al vizitei prințului de Galles în America.—S'au spânzurat de multe ori americanii de interesul exagerat și adesea indiscret pe care presa lor l-a depus la venirile și plecările prințului de Galles, în cursul recentei sale vizite în America.

Dar trebue știut că acest interes era sincer și binevoitor. Ca probă, avem o carte, compusă de o agenție americană din 61.120 articole relativ la vizita prințului de Galles în Statele-Unite. Greutatea acestei cărți este de 147 kilograme.

Au trebuit 22 de oameni pentru a clasa aceste articole, care nu cuprindeau numai informații scurte, dar chiar articole lungi.

*

Un punch în plină mare—Autoritățile vamale americane anunță că Goeleta franceză «Marie-Antoinette» s'a aprins și s'a scufundat în momentul când agenții prohibiției se pregăteau să se sue pe bord, în largul coastei dela New-Jersey. Agenții care o urmăreau, au văzut-o punându-se în contact cu un vas contrabandist.

Ei cred că goeleta a fost distrusă de bună voe, ca să nu lase nici o urmă de infracție la legea prohibiției.

Ei adaugă că echipagiul a fost văzut refugiindu-se în zori, pe un vas contrabandist.

*

O descoperire importantă.—D. Kamer, un savant din Birmingham, pretinde că a descoperit un mijloc de a capta electricitatea substanțelor radio active, care sunt foarte numeroase.

După dânsul, o instalație foarte simplă ar furniza un curent electric în timp de secole.

Citiți în pag. IVa

Ultima oră

telegrafică și telefonică

EXPLOATAREA NEOMENOASA A COPIILOR

Primim următoarele:

DOMNULE DIRECTOR,

Dacă ați ști în sarcina cui cade deadreptul vegherea asupra fetelor neamenii ce se văd zilnic și la tot pasu, m'aș fi îndreptat acolo cu speranța unei mai grabnice îndeplinări. Cum însă o atare veghe e ori nu există ori o face cineva ca numai ochii lui Argus nu-i are, când ar fi o condițiune imperioasă să-i aibă, mă îndreptăsre Dv. spre a releva faptul, poate că să fie vre-o instituțiune de stat care să socotească a-i reveni și o atare sarcină.

Iată faptul, între suie ca să nu zic mii altele.

Pe sub fereasta mea, având locuința în apropiere de hală, trec inși încărcați cu fel de fel de mărfuri, duse la spinare din economie de vehicule, sau nici având-de-le. Ca să nu vorbim acum de animalele supra încărcate obișnuit, pomenim numai de inșii ce se dăhănesc peste seamă fără grijă de sănătatea lor. Dar hai încă asta treacă mearge: oameni maturi se opintesc de nevoe, își mai scurtează din viață și sănătate, urmările sociale poate că nu-s încă așa de mari. Cum am văzut însă doi copii, cari să fi tot avut între 12 și 13 ani, pui de oltени, îndoindu-se sub niște cobilițe încărcate la capete cu câte cel puțin 25 sau 30 chilograme de poamă, abea putând pași, poticniudu-se, îndemnați dinapoi de un oltean vârstnic cu încărcătură ce nu părea mai mare ca a lor,—înșeal s'ar părea de neocrezut și totuși aevea.

Ce desvoltare pot să mai capete copiii aceia toropiți sub o greutate continuă, întrecând cu mult puterea lor stimulată doar de o sforțare continuă care treptat nu lasă inimii și deci nici trupului nici un răgaz de odihnă și de întremare.

Copiii aceia, obosiți peste sămă, se stâng la ceadi tăi boa i t ce oasă ce-ar căsăta-o: ia de cumva scapă, dânșii rămân peperniciți, fără vagă, istoviți, înepți pentru munca pământă și rodnică ce-o face omul totdeauna numai cu prisosul energiei peste cât îi este de nevoe întreținerii economiei lui organice.

Copiii aceștia își topesc din end gia lor organică: pe fie-ce zi dânșii dau tot mai înapoi, cum dau înapoi și rămân nedesvoltate acele animale puse la muncă de crede, pe cari le vedem pipernicite între hl bo ori la jug. Copiii aceștia se istovesc, se pipernicesc, se stâng sub greutatea cob liților...

E o formă a exploatării și a sneciei ce trebue să dea de gândit și să fie pe dată împiedicată, dacă ne mai gândim și la ziua de mâne ca să nu fim prea blestemați de urmași.

Al Dv. cu stimă

Dr. ZOSIN

15 Oct. 1924.

Străinătatea are bani

Emprterea împrumutului german de 800 milioane mărci aur, conform planului Dawes, — a avut un succes extraordinar. Cota americană a fost imediat acoperită de zece ori. Cererile de subscriere pentru cota engleză au fost neobișnuit de mari și imposibil a fi cu toatele satisfăcute.

Acest fapt îmbucurător ne dă speranța unei înțelegeri trainice între marile puteri și într'o siguranță și grabnică refacere materială a Europei.

Dar acum voim să sublniem altceva.

D. Vintilă Brătianu n'a fost capabil să obție un împrumut în străinătate, și s'a scuzat prin afirmația că în toată lumea e criză și lipsă de bani. Iată însă că, după acoperirea câtorva împrumuturi de Stat, (cum a fost recentul împrumut jugoslav), piețele engleze și americane au fost în plină putere de a acoperi înzecit marele împrumut german

Așa dar, bani sunt; dar nu voește nimeni să contracteze cu d. Vintilă Brătianu.

Țara sufere crize cumplită de astăzi din cauza falimentului fraudulos al politicei vintiliste. Consecințele se impun de la sine.

Z.

CATE-VA NOTE

Judecătorul de instrucție continuă ancheta asupra furtului de platină și caută să stabilească gradul de vinovăție a trei negustori ieșeni.

Ziarele

METALUL MAT

E prețios, dar lustru
Ca să-i dai nu merge,
Voi v'ați convins acuma
Că nu se poate șterge.

* * *

PLATINA și PARATONERUL

La parafulger ea e pusă,
De trăsnet ca să fim păziți,
Și tocmai negustorii-aceștia
De platină au fost trăsniți.

* * *

CONTROVERSĂ

Ci-că-i tare-un giuvaer
Când piatra-i prinsă'n platină,
Totuși, prinși cu ist metal,
Trei negustori se clatină.

GIORDANO

URMĂRIȚI în corpul ziarului lista complectă a MARILOR PREMII (Seria V-a) acordate de ziarul «Opinia» cititorilor și abonaților săi.

JESSY

de ANATOLE FRANCE

Sub domnia Elisabetei, se afla la Londra un savant pe care-l chema Bog și era foarte celebru sub numele de Bogus pentru un tratat despre *Erorile omenești*, pe care nu-l cunoștea nimeni.

Bogus, care de 25 ani lucra la această operă, încă nu publicase nimic; dar manuscrisul transcris pe curat și așezat pe tablete pe prichiciul unei ferestre, nu cuprindea mai puțin de zece volume in-folio. Primul trata despre eroarea dea te naște, principiul tuturor celorlalte. In următoarele, se găseau erorile micilor băețași și ale micilor fetițe, ale adolescenților, ale oamenilor copți și ale bătrânilor, și acele ale personajelor din diverse profesiuni, cum ar fi oameni de Stat, negustori, soldați, bucatari, publiciști etc. Ultimile volume, încă neperfecte, conțineau erorile republicei, care rezultă din toate erorile individuale și profesionale. Și așa era înlănțuirea ideilor, în această frumoasă operă, că nu se putea scoate o pagină fără să se distrugă tot restul. Demonstrațiile eșeau unele din altele, și rezulta cu certitudine din ultima că răul este esența vieții și că, dacă viața este o cantitate, se poate afirma cu o precizie matematică faptul că este pe pământ tot atâta rău câtă viață există.

Bogus n'a făcut eroarea să se căsătorească. Trăia în casuța lui singur cu o bătrână guvernantă numită Kat, de la Caterina, și căreia el îi spunea Clausentina fiindcă era din Southampton.

Sora filosofului, cu un spirit mai puțin transcendent de cât al fratelui, iubise — din eroare în eroare — pe un negustor de pânză din City, îl luase în căsătorie pe negustor și aduse în lume o fetiță numită Jessy.

Ultima ei eroare a fost să moară după zece ani de gospodărie și să pricinuiască astfel moartea negustorului de pânză, care n'a putut să-i supraviețuiască Bogus a luat la el pe orfană, din milă, și totodată în nădejdea că ea i-ar furniza un bun exemplar al erorilor copilărești.

Fetița avea atunci șase ani. In primele opt zile decând era la doctor, a plâns și n'a spus nimic. In dimineața zilei, a nouă, a spus lui Bog:

— Am văzut pe mămica; era în alb de sus și până jos, avea flori într'un pliu al rochiei; le-a împrăștiat pe patul meu, dar nu le-am regăsit azi dimineață. Dă mi florile mămicăi.

Bog a notat această eroare, dar a recunoscut, în comentarul pe care l-a făcut, că era o eroare nevinovată și plăcută într'un fel.

La oarecare timp după aceia, Jessy a spus lui Bog:

— Unchiule Bog, tu ești bătrân, ești urât; dar te iubesc mult și trebue deasemenea să mă iubești.

Bog și-a luat condeiul; dar, după oarecare încordare de spirit, recunoscând că nu mai avea un aer tocmai tânăr și că nu fusese niciodată prea frumos, n'a notat vorba copilului.

A spus numai:

— De ce trebue să te iubesc, Jessy?

— Pentru că sunt mică.

„Este oare adevărat, se întrebă Bog. este adevărat că cei mici trebuesc iubiți? S'ar putea; căci, în fapt, ei au mare nevoe să fie iubiți. Prin aceasta s'ar scuza eroarea comună a mamelor care dau copilașilor laptele și dragostea lor. Va trebui refăcut un capitol al tratatului meu".

In dimineața onomasticei sale, doctorul intrând în sala în care se aflau cărțile și hârtiile sale și pe care o numea librăria lui, simți un miros plăcut și văzu o oală cu garoafe pe marginea ferestrei.

Erau trei flori, dar trei flori roșcate pe care lumina le mângâia cu voioșie. Și totul râdea în savanta sală; vechiul jilț de tapițerie, masa de nuc; scoarțele antice ale hîrțoagelor rîdeau în pelea lor de viței roșcat, în pergamentul și în pielea lor de purcică. Bogus, uscat ca și ele a început să surâdă ca și ele. Jessy îi zice îmbrățișându-l:

— Uite, unchiule Bog, uite: aici îi cerul (și arată, prin geamul cu lame de plumb, albastrul ușor al aerului); apoi, mai jos, e pământul, pământul înflorit (și arată oala cu garoafe); apoi, dedesubt, cărțile mari negre e iadul.

Aceste cărți mari negre erau tocmai cele zece volume ale tratatului despre *Erorile omenești*, aranjate sub fereastră, pe pervaz. Această eroare a Jessy-ei reaminti doctorului opera lui, pe care o neglija de câtva timp pentru a se primbla cu nepoata pe străzi și în parcuri. Copilul, descoperea o mie de lucruri plăcute și în acelaș timp făcea și pe Bogus să le descopere, care în toată viața nu-și scosese nasul afară. El își redeschise manuscrisele dar nu se mai recunoscu în propria i operă, în care nu se găseau nici flori nici Jessy.

Din fericire, filosofia îi veni în ajutor sugerîndu-i această idee transcendentă că Jessy n'ar fi bună la nimic. Se legă cu atât mai tare de acest adevăr, cu cât îi era necesar pentru economia operei sale.

Intr'o zi pe când medita asupra acestui subiect, găsi pe Jessy în librărie, punînd ață în

(Citiți continuarea în pag. II-a)

CRONICA DRAMATICĂ

de *WRATISLAVIUS*)

Teatrul Național: „Mătușa lui Carol"

(Comedie bufă în 3 acte. Reluare

O spunem de la'nceput:

Reluarea vechei comedii bufe de către Direcția teatrului nostru, a fost un act de curaj. Pentru motivul că nu este încă ștearsă din amintirea celora care au frecventat teatrul *și înainte de război*, imaginea minunatei «mătuse» încarnată de *Penel* și nici aceia a strălucitei falange de pe vremuri a teatrului nostru—ansamblul din jurul «mătuse».

Dar tot la început ținem să adăugăm că încercarea a reușit pe deplin, ba s'a transformat la urmă într'un franc și zgomotos succes.

Și la aceasta au contribuit doi factori: pe de-o parte actorii, pe de alta... publicul.

Acel public comun în majoritate din *«hominss novi»* ai tinerețul. Nici unul nici altul din ambele grupuri nu apucaseră—indiferent dacă din motive cu totul deosebite, neștiința compoziție ultra-hilariantă a lui Penel (plus sateliții de pe atunci) și nici nu cunoșteau tragicomicele-urile autorului.

Și—deși încărcată cu succesul și gloria atâtor decenii, comedia reluată Marți seara s'a arătat viabilă încă pentru destulă vreme. Cheia? Foarte simplă: una din șotiile destul de inofensive la care s'au dedat (pe vremuri...) studenții cu sufletele încă neotrăvite de greutățile și lipsurile de azi. Și care nevoi îi fac pe mulți să'și ucidă adolescența atât de timpuriu—înăcrindo și amărându-o cu profunde și confuze *«probleme»*—cele mai multe cu totul incompatibile cu lipsa de cunoaștere a realității, (ca să nu zicem de cunoștință) și cu exuberanța tinereței zbardalnice, care zvârle cu barda până'n al șaptelea cer,...

Și e mare păcat că ticăloșia vieții de azi a întârziat—pare-se pentru totdeauna, cea mai vioae și cea mai simpatică perioadă a generațiilor de azi, de mâne și cine știe poate de nu și de mai târziu....

Mare păcat!

Mă gândeam ce s'o fi petrecut în sufletul bieților spectatori la vederea exuberanței semenilor lor de pe scenă. In loc de luptă pentru... un loc la cămin sau pentru o jalnic, retribuită funcție se vedeau chipurile voioase—exuberând lipsa de grijile mărunte ale unor studenți, care au toate din belșug și deci ...zburdă.

Se înamorează cei doi buni și nedespărțiți camarazi de 2 fetițe, la rândul lor și ele nedespărțite prietene.

Locul de acțiune însă e Anglia. Și Anglia e purtană la «superlativ». E deci «shocking» ca două tinere fete de «condiție» să viziteze casa unor ficeri—dacă nu e de față.. o sentinelă a virtuții. Noroc că se anunță la timp sosirea unei mătuși, a mătușii de două ori salvatoare.

Prima pentru-că vârsta ei este un titlu indiscutabil pentru postul plin de răspundere: păzitoarea onoarei fetelor și secundo: e foarte bogată.

Fericirea este însă întreruptă

(Continuarea în pag. II-a)

Cinema MODERN Astăzi Joi 16 Octombrie în Matineuri şi seara

Premiera — Grandiosului Monument de Artă Parisian — Nou!
Grandoarea filmului francez — Opera Completă 8 acte

GRAND MERE
(BUNICA)

Dramă modernă profund zguduitoare din viaţa intimă familiară. In rolurile prime: Micuţa REGINE DUMIEN din Reger de Houte, M-me Jalabert din RIGOLETTE.
Adaos la program: EL intre 2 focuri încrucişate. Cel mai superb spectacol Parisian.

Cinema ELISABETA Astaz Joi 16 Octombrie în Matineuri şi seara

Premieră! Cel mai monumental vast şi uriaş film actual Capo-d'operă furorei şi senzaţiei Mondiale Nou!

LEGEA VECHE
(IOM-KIPUR)

O tragedie reală — O Capo-d'operă din viaţa modernă cu un desnozământ profund zguduitor. Sub regia marelui regisor german MAX REINHARDT.
Cu interpreţii principali Henny Porten şi Ernest Deutsch
din filmul „NIBELUNGII". — Adaos la program: Simpaticul şi elegantul atlet-acrobat
HARRY PIEL în PLICUL NEGRU
splendidă sarjă de aventuri celebre în 5 acte mari. Opera Completă 12 acte mari 12

TURNEUL COMPANIEI TANASE
SALA TEATRULUI SIDOLI

Vineri 17 Octombrie ora 9 seara
Vorba vine!..
Revistă-operetă în 2 acte şi 6 tabl. de Nick şi Keops

Sâmbătă 18 Octombrie ora 9 seara
Ce are a face?
Revistă-operetă în 2 acte şi 6 tabl. de A de Hertz şi Durstoy

Duminică 19 Octombrie 1924
MATINEU ora 3 jum. **Vorba vine!..**
SEARA la ora 9 jum. **Ce are a face?**
Biletele la cassa Teatrului SIDOLI

Mulţumire publică

Aduc pe calea aceasta, cele mai vii mulţumiri d-lor Prof. Dr. Hortolomei şi Dr. N. Ochs, care au salvat viaţa soţiei mele suferindă de o boală gravă (puroi la rinichi) — printr'o reuşită operaţie făcută la Spitalul Israelit.

HERŞCU LOEBEL
str. Cucu No. 3

MICA PUBLICITATE

PERDUT un portmoneu conţinând Lei 1500, precum şi mai multe acte printre care Biletul de înscriere în biroul populaţiei, eliberat la 23 Decembrie 1922. Rog pe găsitor a-şi reţine banii şi a-mi trimite actele pe adresa de mai jos. In caz contrar le declar nule şi fără valoare în mâinile oricui s'ar afla.
SOLOMON SILBERSTEIN
str. Sf. Andrei 42

PERDUT biletul de identitate eliberat de comuna Ungheni B. jud. Balţi şi actele de situaţia militară.
Le declar nule şi fără valoare în mâinile ori cui s'ar găsi.
IOSIF FRIDMAN
Ungheni Basarabia

FANFARA şi muzică italiana: la dispoziţie pentru angajamente în oraşul Iaşi. A se adresa la magazinul de muzică Braşcu str. Lapuşneanu.

IEPURI DE CASA de vânzare in Str. Trei Erarchi 9.

DE INCHIRIAT un piano Bossendorfer, liber imediat. A se adresa la Cinema Modern.

DE VANZARE un candelabru cu cinci braţe-bronz doré. A se adresa la D-na Natalia Laţeş Sărărie No. 79.

LICENŢIAT în litere predă limba germană la domiciliu. Doritorii să se adreseze la Biblioteca Fac. de Litere, Str. Carol 42 între orele 10 şi 12 a. m.

DE INCHIRIAT apartamente de locuinţă şi camere pentru birou comercial. A se adresa Cuza-Vodă, 42 bis.

PIERDUT. Subsemnatul Haim Schvarţland din comuna Hăuceşti, jud. Chişinău, declar că am perdut un portmoneu cu 500 lei, un buletin de la Biroul Populaţiei, şi alte hartii.
Găsitorul este rugat să-şi reţină banii şi a aduce actele la Hotelul Schiller la D-lui Schvarţland in schimbul unei alte recompense de lei 800.
In caz contrar, le declar nule şi fără valoare în mâinile ori cui s'ar găsi.

DE INCHIRIAT imediat 2 camere, antre, bucătarie şi pivniţa în str. Săvescu No. 17. Informaţii C. Mihailescu profesor Albineţi 42.

BUTOAIE noi de stejar pentru vin în mărime de la 70 Deca în sus se vinde la Banca Uniunea Română.

Farmaciile
precum şi toate magazinele găsesc carnete asupra numerotate şi cu preţ redus, la LIBRARIA CENTRALA Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Srada Banu No. 16
ore de consult: 8-9 dim. şi 8-9 seara

D-r N. LAZAR
Şef de lucrări la Facultatea de Medicină şi Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice
SIFILIS, BOLI VENERICE ŞI INTERNE
Tratament antisifilitic cu Neo salvarsan, Săruri de Mercur şi Bismuth
Consult. 1—3 p. m.
Iaşi, Strada Tăutu No. 4

Cabinetul Dentar
S. Sirota Grosu
în strada Anastasie Panu No. 17 (Piaţa Halei)
Se execută lucrări în platină, aur şi cauciuc, dinţi albi fără placă, extracţiuni şi plombe fără durere
Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.
PREŢURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic.

LA MAGAZINUL
„AURORA"
MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ
au sosit în vederea sezonului de toamnă şi iarnă Mantile gata de stofe engleze, velour de laine, pluş brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul jurnal. Preţuri foarte convenabile. Notaţi bine firma
„La AURORA"

ac în faţa ferestrei unde se aflau garoafele. O întrebă ce vroea să coase.

Jessy îi răspunse:

—Dar tu nu ştii, unchiule Bog, că rîndunelile au plecat.

Bogus habar n'avea; lucrul negăsindu-se nici în Pliniu, nici în Avicen. Jessy continuă:

—Kat mi-a spus ieri...

—Kat? spuse Bogus, copilul acesta vrea să vorbească de respectabila Clausentina!

—Kat mi-a spus ieri: „Rîndunelile au plecat anul acesta mai devreme ca de obicei; asta ne prevesteşte o iarnă timpurie şi aspră". Iată ce mi-a spus Kat. Şi apoi am văzut pe mămica în rochie albă, cu o lumină în jurul capului; numai că n'avea flori ca rîndul cellalt. Ea mi-a spus: „Jessy, va trebui să scoţi din ladă laibărul blănit al unchiului Bog şi să-l cîrpeşti dacă-i în stare rea". M-am trezit şi, îndată ce m-am sculat, am scos laibărul din ladă; şi cum îi crapat în mai multe locuri, am să-l cos.

Iarna a venit şi fu aşa cum o preziseră rîndunelile. Bogus, în laibărul său, cu picioarele la foc, caută să refacă anumite capitole din tratatul lui. Dar în fiece dată cînd reuşea să-şi împace nouile experienţe cu teoria răului universal, Jessy îi încurca ideile aducîndu-i o ceaşcă de bere, sau numai arătându-i ochii şi surisul ei.

Cînd reveni vara, unchiul şi nepoata făcură primblări la câmp. Jessy aducea acasă ierburi pe care el i le spunea pe nume şi pe care dînsa le categorisea, seara, după calităţile specifice. In aceste primblări, ea arăta un spirit just şi un suflet încîntător. Or, într'o seară, pe cînd întindea pe masă ierburile culese în timpul zilei, ea spuse lui Bogus:

—Acuma, unchiule Bog, cunosc după nume toate plantele pe care mi le-ai arătat. Iată acele care lecuesc şi acele care mîngâe. Vreau să le păstrez, pentru a le recunoaşte totdeauna şi ale face cunoscute altora. Are să-mi trebuiască o carte mare, în care să le usuc.

—Ia aceasta, zise Bog.

Şi îi arătă întâiul volum al tratatului despre *Erorile omeneşti*.

Cînd volumul a avut cîte o plantă pe fiecare filă, a fost luat cel următor, şi, în trei veri, capo-d'opera doctorului a fost cu desăvârşire schimbată în ierbar.

„OPINIA" IN ŢARĂ

ROMAN

Pensiile de războiu.— In conformitate cu un ordin al Ministerului de Războiu, Primăria aduce la cunoştinţă tuturor Invalizilor, văduvelor şi urmaşilor militarilor morţi în războiul 1916—20 cari reclamă drept de pensie şi n'au cerut asemenea drept până la 1 Oct. 1924, că s'a aprobat o nouă şi ultimă prelungire pentru primirea actelor de pensii numai până la data de 31 Martie 1925 de la care dată nu se va mai da curs nici unei cereri relative la pensii.

Cei interesaţi să facă imediat cereri la oficiul Primăriei datorfiind a-şi procura actele necesare cerute de Regulamentul Legei Pensiunilor.

Teatrale.— De când teatrul Cibăru a trecut în antrepriza d-lui Filip Barasch, care de mult timp trece în oraşul nostru drept un pricepui în chestiuni teatrale a luat un mare avânt.

Astfel, oraşul nostru a avut ocazia de a asista la două frumoase spectacole date de trupa comică «Cigalia et Cincinette».

Pentru ziua de 25 şi 26 Oct. crt. este anunţată trupa de reviste «I. Băjescu Oada-Nae Simionescu cu revistele «Di-Granda» şi «Dacă nu curge, pică».

Romaşcanii vor mai avea de admirat ce mult talentata artistă D-na Kë g care şi a anunţat pentru această lună câteva reprezentaţii în oraşul nostru.

Bruno

BALUŞENI-Botoşani

Vizarea livretelor.— De la 15 Oct. până la 9 Noembrie inclusiv se va face vizarea livretelor militare depinzând de subcentrul Suliţa, pentru comunile: Suliţa, Dracşani, Lunca, Comindăreşti, Călăraşi, Albeşti şi Baluşeni, care aceştia din urmă vor viza la zilele de 24, 25 şi 26 Oct. c.

Vor viza toţi oamenii din contingentul 1900 până la 1922.

Febră aftoasă.— In comuna Cristeşti s'au declarat mai multe cazuri de febră aftoasă la vitele cornute.

Scarlatină.— In satul Tulbureni s'a ivit scarlatina, declarându-se câteva cazuri.

Timpul— Din cauza secetei ce domneşte, însămânţarea grâului se face cu mare greutate.

Deasemenea arături de toamnă nu sau făcut de loc. Brama încă n'a căzut.

S'a isprăvit trieratul păioaselor, culesul popuşoiului şi fasolei. Se sapă cartofii, precum şi sfecla.

Coresp.

O chestie de competinţă

JUDICIARA

UN INTERESANT PROCES IN FAŢA TRIBUNALULUI IAŞI SECŢIA DOUA

Eri a venit spre judecare în faţa Tribunalului secţia doua, un proces de furt şi tăinuire, în care erau implicaţi doi soldaţi activi de la secţia pompierilor din strada Nicolina şi săteanul G. B. dermis din Comuna Schela, judeţul Vaslui, prins în momentul când cumpăra de la sus-pomeniţii soldaţi, două roţi şi o osie de fier, furate din grajdurile pompieriei respective.

Procesul devine interesant, nu atât prin natura lui, ci în special prin hotărârile date de ambele instanţe civile, în faţa cărora au apărut inculpaţii.

Soldaţii fiind prinşi toemai în momentul când ieşiau cu obiectele furate din curtea pompieriei, au fost înaintaţi împreună cu săteanul, parchetului, care la rândul său, i-a trimis spre judecare—după legea micului parchet—judecătoriei Ocolului I rural.

Domnul judecător Caretti—găseşte că nu este locul să judece aceasă afacere—îşi declină competinţa şi retrimite afacerea parchetului, cu menţiunea că fiind implicaţi doi soldaţi activi, urmează ca toţi inculpaţii să fie trimişi în faţa consiliului de războiu, care va decide.

Parchetul prin d. Procuror Panu, face apel şi afacerea a venit spre judecare eri în faţa secţiei a doua a Tribunalului Iaşi.

Tribunalul era compus din d-nii Stanescu şi Scheletti.

Ministerul public reprezentat prin d. procuror Buzea.

Pe banca apărărei d-nii avocaţi Omer Popovici şi Al. Dambravă.

D-nul procuror Buzea arată că rău a făcut prima instanţă, declinându-şi competinţa:

Titlul din adiţional din Codul Justiţiei militare, fiind abrogat cu ocazia încheierei păcei, urmează după codul de procedură penală, că militarii trebue să urmeze pe civili în judecată lor.

In consecinţă, roagă ca toţi inculpaţii să fie judecaţi în prima şi ultimă instanţă de către Tribunal după legea micului parchet.

Apărarea se raliază la concluziile reprezentantului ministerului public şi cere tot odată şi anularea mandatelor de arestare.

Tribunalul după o deliberare scurtă, în camera de consiliu, se pronunţă în sensul că delictul comis de infractori, *fiind considerată crimă*, după codul justiţiei militare, urmează a fi judecaţi de instanţa respectivă.

In consecinţă, dispune disjungerea procesului şi trimite pe soldaţi *în faţa consiliului de războiu*, iar pe civil *în faţa Curţei cu Juri*. Respinge cererea de punere în libertate, ne fiind competintă instanţa a se pronunţa.

Rămâne acum de văzut, care va fi atitudinea parchetului, care în mod firesc, nu mai poate ţine nici un moment oamenii sub stare de arest.

Hotărârea Tribunalului, a dat loc la o sumă de discuţii aprinse pe sălile Palatului de Justiţie.

MARIA JACOBINI şi AMLETO NOVELLI
vor apare în curand la Sidoli
Casa de Cristal
film cu total nou montat în anul 1924 cuprinzând cele mai recente creaţiuni de modă

ECOURI

— La liceul de fete M. Kogălniceanu-Statizat —în urma ordinului Onor. Minister înscrierile se mai fac până la 20 Octombrie.

x Subscripţiile la Societatea de Electricitate. — *Consiliul de administraţie al Societăţii de electricitate a decis închiderea subscripţiei pe ziua de 15 Noembrie.*

Toţi abonaţii vor fi obligaţi să subscrie acţiuni în sumă egală, cel puţin cu consumul pe anul trecut. Pentru cei care nu vor subscrie, se va recurge la următoarele sancţiuni:

1) Sau li se va majora curentul cu 30 la sută peste taxa pe care o plătesc acţionarii; 2) sau în caz când cererile de curent vor fi prea mari, se va suprima cu desăvârşire curentul, urmând a-l distribui numai la subscriitori.

tocmai în punctul culminant. Când numai o oră despărţea pe fericiţii îndrăgostiţi de aleserea inimilor lor pa pi ande de amor, o telegramă fatală anunţă că mătuşa soseşte abea peste 3-4 zile...

Tablou, stupefacţie, dezastru!

Când—o ideie genială! *«Din întâmplare»* un camarad vecin se pregăteşte pentru un bal mascat. Costumul? Aţi ghicit: travesti. Deci: el va prelua importantul rol—destinat gloriosei mătuşe—dona Lucia de Santa-Vera, care'i milionara şi care *«vine din Brazilia... de unde primim maimuţele»...*

Ce se întâmplă pe urmă? Ce încurcătura şi ce qui pro quo ese din această combinaţie—ori-câtă aţi avea de bogată imaginaţia—tot n'o să ghiciţi.

Pentru-că tot *«din întâmplare»* sosind în acelaşi zi tatăl unuia din amorezi, şi iarăşi *«din întâmplare»* prietenul s'a transformat complectamente în femeie—cam tomnatică, dar încă încântătoare. Aşa că pater-ul se aprinde după milioanele babei fermecătoare, venită din Brazilia... «de unde ne vin maimuţele»...

Dar să nu credeţi că numai el. O, nu. Ci şi tutorele fetiţelor, venit să le readucă la căminul familiai.

Cu ăsta e lată de tot. S'a aprins atât, că dă în scris consimţimântul la căsătoria fetelor, numai s'o poată cuceri pe dona Lucia.

Şi când soseşte adevărata dona Lucia...

Mai departe nu mai spun. Trebue sa vedeţi şi s'auziţi.

Adică pe alocuri se vede numai. De auzit nu se poate auzi o vorbă, din cauza exploziilor zgomotoase de râs, la unii de le dă lacrimile.

Să'i vedeţi pe *Boldescu*—pe inimitabilul coureur tomnatec, aprins grozav, transpirând idem şi alergând de la un capăt al parcului la celălalt s'o găsească, s'o vadă, să'i declare a lui patimă, s'o strângă, s'o adore, s'o mănânce pe zaharicaua inimei sale...

Vechea constatare: talentul unui actor deplasează nucleul (sau preferinţele) din planul autorului. Fără nici-o violentare sau o cabotinizare a totului.

Din scurta perioadă a actualei stagiuni azistăm—cu mulţumire din ce în ce crescândă, la această redeşteptare (cât pe ce să spunem: trezire) a unui talent mare, care aproape ne deprinsese cu gândul dureros a unei premature dispariţii.

Şi ne e cu atât mai mare mulţumirea, cu cât Boldescu creiază în timp atat de scurt patru tipuri minunate—şi cu totul diferite (*Sfetnicul. Paginot, Directorul sanatoriului şi tutorele*) a etalat o sursă bogată de calităţi care'i fac un comic-buf de primul rang.

Pe celalalt amorez tomnatec l'a

Ultimele informațiuni

x In mesajul regal se anunță următoarele proecte de legi; organizarea camerelor profesionale, exploatarea comercială a căilor ferate, a porturilor fluviale și martime, clasarea și înmagazionarea cerealelor, codul muncii și asigurărilor sociale, modificarea legii pensiilor, reorganizarea impozitelor indirecte, legea consiliulu legislativ, legea prese, unificarea codului penal și a procedurei penale, organizareo un tară a bisericii or odoxe române și legea pentru s abilirea reg mului cultelor, legi pentru complectarea organizării armatei.

Despre legea electorală, Mesajul nu pomenește nimic.

x D. Ionel Brătianu a vorbi majorităț lor parlamentare, privind toate lucrurile în r z, după cunoscutul cinism a Brătienilor.

Primul ministru și-a anunțat partizanii că «cea mai mare parte din opera guvernului liberal este înfăptuită»,—deci, o indicație că guvernarea actuală nu mai are mult de trăit.

La urmă, d. Ionel Brătianu a făcut insinuări contra unor adversari politici care ar fi sprijinit o stare de spirit ce a dus la exploziunea din sudul Basarabiei. Este o îndrăzneală sfruntată a d-lui Brătianu de a căuta să acopere, prin asemenea baiiverne, răspunderea pe care i-a aírds-o prin cea mai detestabilă și periculoasă guvernare.

x D. M. Pherikide a fost reales preș edinte al Senatului iar, d. M. Orleanu, președinte al Camerei.

x Conform dispozițiunilor autorităților superioare militare, manevrele vor lua sfârșit Luni 20 Octombrie, curent.

Luni seara vor pleca spre Iași, primele transporturi din trupele care au garnizoana în localitate.

x PIAȚA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 10,30; la Zurich 2,80.

Devizele în Capitala au notat: Francul francez 9,75; francul belgian 8.95; francul elvețian 35,50; lira engleza 826; dolarul 183,50; lira italiană 8,07; coroana cehă 5,50.

x MILITARE.— Autoritățile superioare militare au dispus următoarele, în legătură cu operațiile de mobilizare industrială și agricolă.

Odată cu începerea lucrărilor de viză a livretelor și de înscriere în tabelele de recensământ, toți lucrătorii, maeștrii, specialiștii, care fac parte din alt cerc de recrutare, decât acel al regiunei unde domiciliază în mod obișnuit, sunt rugate să se prezinte imediat la sediul cercului de recrutare în raza căruia intră domiciliul lor actual și să facă declarația de schimbare de domiciliu,

Acei care nu se vor supune acestor dispozițiuni, vor suferi rigorile legei.

x Sub o mare afluență de lume a avut loc eri înmormântarea rămășițelor pământești ale regretatului Manole Bernthal, membru al soc. «Frăția» chenerilor din Iași.

Societatea Frăția și-a luat nobila însărcinare de a nu lăsa în suferință pe văduva defunctului.

x ȘTIRI TELEGRAFICE.— Guvernul suedez a demisionat.

— Guvernul a acceptat propunerea Turciei de a supune Societății Națiunilor conflictul ivit pe chestia frontierei Irakului.

— Zepelinul Z. R. 3 a intrat în ceață la o departare de 1200 mile de Lakehrst. Călătoria aeronavei s'a făcut până acum în condiții admirabile. Pentru a evita ceața și loviturile de vânt Z. R. 3 sb.a ă în direcția Capul de Nisip, după itinerariul prevăzut în caz de ceață.

— Anatole France va fi înmormântat fără nici o ceremonie religioasă, conform dorinței sale.

— Din Meca se anunță că Wachahiții au încheiat un armistițiu cu trupele din Hedjas.

x *Procesul fabricei de zahăr din Roman.*—La Tribunalul secția I, urma să se judece eri procesul intentat de d-nii Licherdopol, Misir, Ciantu și Veronaș contra fabricei de zahăr din Roman, pentru anularea unor acte de vânzare.

Procesul acesta durează de mai mulți ani și prezintă o importanță deosebită.

Pledeaza în acest proces d-nii M. C. Dăcșinenu, cunoscutul avocat ieșan azi stabilit la București, pentru d-nii Misir, Ciantu și Veronaș; d. Henri Sațu pentru d. Licherdopol și d-nii Mattea-Roman și Leatris pentru fabrica din Roman.

Avocatii fabricei de zahar au cerut chemarea la interogator a d-lui Licherdopol, ceia ce tribunalul a adus, amânând dezbaterile pentru 12 Noembrie.

x Meseriașii metalurgiști, sunt chemați în adunare generală, pentru Duminica 19 Octombrie, pentru a discuta câteva chestiuni privitoare la situația lor. Va lua parte și un inspector al ministerului muncii.

Intrunirea are loc în sala corporației, la ora 9 dimineața.

x Școala de Arte și Industrie Casnică din Iași deschide expozițiune de artă decorativă și industrie casnică Duminică 19 Octombrie crt.

Expozițiunea se va putea vizita între orele 10—12 a. m. și 3—8 p. m.

Elevele școalelor conduse în grup vor avea intrarea liberă.

Această școală va organiza sub conducerea d-nei Eleonora Lohan la Paris și Praga în cursul anului 1925, expozițiuni de artă națională.

x In cercurile inginerești, au provocat o adevărata stupefacție, noulle numiri la direcția generală R. M. S., care au dat loc la avansări și retrogradări unice în corpul tehnic.

Astfel, directorul manufacturei de tutun din Cluj a fost avansat director general al regiunei, în schimb, subdirectorul general, a fost trecut simplu director al fabricei de chibrituri.

Tot astfel un director regional a fost retrogradat ca director al unei manufacturi de tutun.

x In localitate se găsesc numeroși comercianți din Ardeal, veniți în special pentru a face cumpărături de nuci.

Casa de Cristal

x Bugetul ministerului de război prevede sporirea soldelor ofițerești și a alocației de hrană pentru soldați și cai

Rămâne de văzut dacă d. Vintilă Brătianu va lăsa neciuntite cifrele fixate de colegul său de la război.

x Baia Comunală va fi închisă între 20 Octombrie și 4 Noembrie, urmând a se face curățirea și revizuirea cazanelor și a instalației.

x In urma creditului obținut de la Banca Națională, comuna a achitat societăților care execută lucrările de pavare, suma de 2 milioane lei.

Aceasta este însă numai o mica parte din suma datorită astfel că societățile sunt decise să nu mai înceapă noulí lucrări până ce nu vor fi achitate.

x Președintele Ligii Culturale adresează un călduros apel către public, îndemnându-l să doneze stofe vechi, costume românești, scoarțe, cusături, vase și ot n le vechi, monede, portrete, documente și ziare învechite, care să slujească la înjghebarea de muzee la orașe și la sate, pentru cultivarea sufletului mulțimii și deșteptarea dragostei de artă națională.

x Ateneul popular din Tatarași își redeschide porțile pentru șezători la 9 Noembrie.

A doua zi chiar, se va inaugura Universitatea populară, noua instituție pe care o crează Ateneul.

Universitatea va funcționa câte două ore în fiecare zi. Intâia lecție de știință va fi ținută de d. profesor Sălineanu rectorul Universității.

x In anchetele făcute de organele superioare a căilor ferate s'a constatat că în principalele centre de cale ferată, în special la Galați, marii comercianți datorează sume importante pentru transporturile efectuate.

S'a dispus somarea datornicilor pentru imediata achitare a sumelor datorite.

x Reamintim amatorilor de muzică superioară că Vineri seara are loc la Teatrul Național, concertul dat de celebra cântăreață, A. Costopol-Adonne d'Etolle.

D-na Costopol este una din puținele noastre cântărețe care au repurtat mari succese în toate centrele mari occidentale.

x MERSUL EPIDEMIEI DE SCARLATINĂ.—După ultimele rapoarte prezentate direcției sanitare, epidemia de scarlatină a ajuns în faza staționară.

In restul regiunei, afară de Iași, cazurile de scarlatină sunt rare.

Numai la Vaslui s'au constatat 10 cazuri în cursul acestei luni.

Imbucurător este faptul că forma în care se prezintă anul acesta scarlatina, nu este gravă.

x *Poșta redacției.— D-lui V. Sărărie.—* Furtul de lenjerie intimă de pe frânghia din curtea d-stră, regretabil din punctul de vedere al economiei casnice, nu poate fi nat în coloanele ziarului, care sunt deschise altor chestii de un interes mai general. Adresați-vă sergentului din post.

x In saloanele societății de gimnastică și sport va avea loc Sâmbătă seara, 18 Octombrie, marele bal dat de societatea Bar Kohba.

Reușita balului în urma pregătirilor ce se fac e pe deplin asigurată.

Cinema SIDOLI Cu începere de Astăzi Joi 16 Octombrie și în zilele următoare

Puternică tragedie — Opera Complectă — Ideala interpretare

SACRIFICAȚII AMORULUI

In rolul principal neuitata interpretă filmului Ombra **ALMIRANTE MANZINI**

Adaos la program se reprezintă **EPOCA 2-a** din marele film universal

NAȘTEREA UNEI NAȚIUNI IN ZILELE LUI **BUFFALO-BILL**

precum și o nostimă comedie premieră americană în 2 acte

BROWNIE DA BACALAUREATUL

jucată de **Câinele fenomen Brownie**

x Azi, fiind aniversarea nașterei Principelui Carol, un Te Deum s'a oficiat la Mitropolie. în prezența autorităților militare și civile.

Orașul e pavoazat.

x Un individ, spărgând un geam de la locuința d-lui Goldenberg, din strada C. A. Rosetti 45, deschise o șifonieră și începu să adune lucrurile găsite. Insă auzind un sgomot, hoțul părăsi lucrurile și eși prin un alt geam, făcându-se nevăzut. In urma lui au rămas câteva obiecte.

Se fac cercetări.

x Sub podul de piatră pe șoseaua națională s'a găsit cadavrul unui necunoscut. Se fac cercetări, pentru a se identifica mortul și împrejurările morții.

x Ministrul Franței în Iași.— D. Manneville, ministrul Franței a fost eri în localitate, venind din Basarabia. Ministrul Franței a vizitat mai multe localități din Basarabia.

La Iași, d. Manneville însoțit de d. Sibi a vizitat biserica catolică, institutul Notre Dame de Sion și biserica Golia, unde a admirat din nou vechea artă bizantină.

*

Ministrul Franței a vizitat deasemenea Muzeul municipal, întâmpinat de d. Sever Zotta, și s'a interesat de toate antichitățile ce se găsesc acolo.

D. Zotta a donat oaspetelui o colecție de vederi din Iași, o lucrare originală a d-lui Gurie din Basarabia.

D. Manneville încântat de această donațiune, și mulțumind d-lui Zotta, a declarat că va face ca aceste vederi ale Iașului, să fie reproduse în revista *L'Illustration* din Paris.

Seara, ministrul Franței a părăsit Iașul.

x Examenul de capacitate, specialitatea croitorie, se va ține în ziua de 1 Noembrie în loc de 20 Octombrie, cum se anunțase.

x DE LA CREDITUL URBAN.- La creditul urban din localitate este o mare afluență de cereri de mari împrumuturi, pe care consiliul de administrație urmează să le rezolve în una, din apropiatele ședințe.

In cursul săptămânii viitoare, d. Gh. Botez, directorul instituției însoțit de d. Gh. Lascar, vor pleca la Cernăuți, pentru a constitui un imobil remarcabil în vederea unui împrumut.

E de notat, că toate împrumuturile făcute în Basarabia și Bucovina, se soldează în chipul cel mai prefect, basarabenii și bucovinenii achitând ratele cu o regularitate exemplară.

Cu toate greutățile inerente situației economice de azi, se afirmă că începând de la 1 Ianuarie, situația materială a funcționarilor acestui mare așezământ ieșan se va îmbunătăți.

D. Gh. Botez, distinsul director al creditului, va fi cel dintâiu care va apăra cauza funcționarilor, propunând un spor la bază, marginea posibilităților.

Această chestie va fi curând pusă la ordinea zilei.

MAGAZINUL CRISTAL

PIAȚA UNIREI

s'a redeschis cu un bogat asortiment de sticlărie, porcelanuri, faianță, olărie emailată, tacâmuri de alpaca, becuri electrice, articole de menagiu și obiecte pentru cadouri

PREȚURI REDUSE

Purtați numai renumitele tocuri și tălpi **Berson**

fiind eftine, durabile și plăcute la mers.

LICEUL STATIZAT DE BAEȚI

M. Kogălniceanu

Iași **Str. Carol 23**

Elevii ce nu au locuri la clasele ordinare de la Gimnaziile și Liceele din localitate, sunt primiți cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu".

Inscrieri până la 20 Octombre 1924. Se mai primesc înscrieri și la clasele ordinare.

Elevii ce se înscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.

Director,

Titus Patriciu

Laboratorul de chimie analitică Dr. KONYA

Execută analize medicale, chimice, microscopice, bacterioscopice, analize alimentare, lapte, făină, băuturi; analize de urină, suc gastric, spute, puroi uretral, calculi biliari. etc. analize chimico-technice.

Șeful laboratorului Dr. EMIL GROZEA, fost asistent al laboratorului de chimie analitică al Universității din București.

jucat cu toată prestanța și cu o mască f. îngrijită dl. *Damira*, iar pe servitorul resemnat cu o fină discrețiune dl. *Ramadan*.

Asta, ca să isprăvesc cu...moșnegii.

Dl. *Gheorghiu* a jucat rolul «Mătușei». Rotunzimile d-sale pronunțate—care sunt un balast destul de apreciabil — ba chiar encombrant în rolurile... bărbătești, de astă-dată i-au fost de folos. A...travestit, maiheur est bon. Să nu fi alternat scenele de... feminitate, cu explozii și gesturi de indignare...bărbătească, mai, mai sa crezi că mătușa pe care-o sărutau cu foc fetițele e chiar...dona Lucia de....

Cu aceste avantaje plus cunoașterea bună a textului (și minus cabotinismele de la alte reprezentații) dl. Gheorghiu a dat un tip buf acceptabil.

Aceasta nu este puțin lucru, pe scena pe care acum 15 ani *Penel*— inimitabilul Penel, a imortalizat'o pe «mătușa lui Carol» în fața multora din cei care l'am aplaudat și pe dl. Gheorghiu.

Dacă pe lângă excelenta ținută a d-lor *Handoca* și *Popovici* (amorezii) n'am fi avut nesiguranța de text a lui...Miron, tonul plin de vervă, acel tempo aproape necunoscut la noi—cu care Handoca atacase la început (și cu mult succes) dialogul, am fi avut o briliantă reluare a «mătușei lui Carol».Poate la cele-lalte reprezentații să dispară acest manco.

Pentru D-na *Cuzinschi* și pentru d-șoara *Ionac* am rezervat un locușor aparte. Nici rolurile jucate nu sunt bufe. Ci pline de cea mai duioasă gingășie. D-na Cuzinschi în rolul adevăratei mătușe' care presimte imediat că trebue să fie vorba de vre-o «șotă» a tinereței și zâmbește iertătoare și plină de bunătate, iar d-ra *Ionac* în negoata micuță și plăpândă, adăpostindu-se la brațul mătușei—până singură ca falsa mătușă, îi povestește tot înfelicele său amor, pentru un tânăr necunoscut, despre care nu mai știe nimic, dar care... «*din întâmplare*» este chiar...falsa matușă. Amândouă în notă deosebit de discretă și de simpatică distincție.

Vă îndemn cu tot dinadinsul s'o vedeți pe «*mătușa lui Carol*», provocatoare de râs sănătos—a unii până le vin lacrimile.

WRATISLAVIUS

Notă p. domnul „rechizitor": De la care firmă și-a procurat minunatul geamantan în care „mătușa" ascunde sticlele cu șampania? Solidă mobilă, nu glumă. Dar mai ales elegantă.

W.

— ABONAȚI-VĂ LA —

„OPINIA"

CEL MAI RĂSPÂNDIT ȘI CEL MAI BINE INFORMAT ZIAR

Puitori sau Puitoare

angajează imediat Tipografia „H. Goldner".

Dr. N. Alexandrescu

Medic de spital

Boli de piele: venerice și sifilis

Consultații 3—5 p. m.

Str. Sărărie 65.

Școala de Arte și Industrie Casnică

— DIN IAȘI —

deschide expoziția de astă decorativa și industrie casnică Duminică 19 Octombrie crt. în localul Școalei din str. C. Negri (Ogradă Bis. Bărboi).

Expozițiunea se va putea visita între orele 10—12 a. m. și 3—8 p. m.

Intrarea 20 lei de persoană. Elevele Școalelor, conduse în grup vor avea intrarea liberă.

Ultima Oră

Coaliția opoziției engleze contra laburiștilor

D. Maniu critică regimul.-Guvernul Jugoslav n'a demisionat

D. MANIU CERE RETRAGEREA GUVERNULUI

ASPRU RECHIZITOR CONTRA POLITICEI VINTILISTE APEL LA CONCENTRAREA OPOZIȚIEI

București. — Comitetul executiv al partidului național român a ținut o nouă ședință aseară la ora 6. Comitetul în unanimitate a respins demisiile date de unii membri cu prilejul tratativelor de fusiune cu țărăniștii.

Dl. Iuliu Maniu a făcut un expozeu asupra situațiunii politice, Opinia publică știe, că guvernului actual îi este imposibil a rezolva grelele probleme aflate la ordinea zilei. Țara a intrat într'o dureroasă desagregare sufletească; anarhia a cuprins administrația și justiția; țara a fost aruncată într'o mare sărăcie, criza a ajuns insuportabilă. Guvernarea liberală a distrus creditul și prestigiul țării în străinătate. Este o chestie de interes național, ca guvernul să plece imediat. Partidul național își va face datoria printr'o luptă.

Ar trebui, ca fie care partid din opoziție să se asocieze la lupta comună în contra guvernului.

Partidul național nu va respinge nici o colaborare care i s'ar oferi, ci o va primi cu plăcere.

După ridicarea ședinței s'a dat presei următorul comunicat:

„Comitetul executiv împreună cu parlamentarii partidului național român, întruniți aseară la ora 6 au decis în unanimitate, respingerea în bloc a demisiunilor date de unii membri cu ocazia tratativelor de fuziune.

D-l Maniu a făcut o expunere detaliată asupra situațiunei politice.

Expunerea șefului partidului va continua astăzi când se va stabili și tactica de luptă parlamentară.

Concentrarea opoziției engleze

în contra partidului laburist

București.- Știrile telegrafice din Anglia arată că liberalii și conservatorii continuă desele consfătuiri pentru concentrarea voturilor, evitându-se triunghiuri de candidați.

S'au făcut numeroase aranjamente de opoziție însă numai în unele regiuni ale țării. Acolo unde partidele socotesc c'ar avea oarecare șansă personală, candidează toate.

La Aberavon, sector liberal al d-lui Macdonald, opoziția susține un singur candidat liberal.

*

La o mare întrunire electorală la Londra, d-nii Asquith, Lloyd George și Simons au arătat pentru ce au dat până acum sprijin laburiștilor și s'au pronunțat hotărât împotriva ultimelor intenții de guvernare dovedite de guvernul d-lui Macdonald.

In sprijinul culturii

Căminul și cantina de la școala comercială superioară

Un fapt asupra căruia nu se va putea îndeajuns insista, este de a se răspândi cultura cât mai adânc în masele populare. Și nu e vorba numai de cultură generală ci și de cea specială.

Societatea, căreia i-am putea zice nouă, societatea de după războiu are negreșit alte nevoi, alte aspirațiuni de cât cea veche. Intre altele este și tendința de care vorbim, tendința către o mai mare răspândire a culturei.

Dar pentru a se realiza ceia ce arătăm, este nevoe de multe mijloace.

Inainte vreme ele se dedeau dar cu multă parcimonie. Astăzi vor atât Statul cât și particularii deschid mai ușor băerile pungei. S'au creiat căminuri, cantine etc.

La școala Comercială Superioară din Iași se va inaugura Duminică viitoare atât un mic cămin, cât și o cantină. Ambele vor putea servi 40 de elevi.

Atât comitetul școlar cât și Directorul școalei, și în special aceasta au pus multă râvnă pentru găsirea mijloacelor și organizarea instituțiilor.

Serbarea va avea loc în localul școalei în prezența persoanelor, ce se vor invita în mod special.

Banditismele din Bulgaria

București.— O bandă de 6 comuniști a atacat postul de jandarmi din Beobóta.

Comuniștii au împușcat pe un plutonier, un sergent, un milițian și trei jandarmi, apoi au dispărut.

Guvernul din Sofia a trimis trupe pe urmele banditilor.

AFACEREA FILIPOVICI

București. — In afacerea Filipovici instrucția este în curs. Numeroși țărani ardeleni excrocați cu pașapoartele se perindă prin fața judecătorului de instrucție și îi dau relațiuni.

CETIȚI „OPINIA"

Cumpărăm Brillante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii și danturi de aur uzate

Oferind prețurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparațiuni de Ceasornice și Bijuterii

IAȘI — str. Gh. Mârzescu 30 etaj IAȘI

VINUL KONYA ca principiile conținute în Kola, Coca, Guaran și Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul și nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilității, maladiilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescente

Guvernul Jugoslav n'a demisionat

București. — Viitoarea întrunire a Scupcinei sârbești, va avea loc la cel mai târziu Sâmbătă. Sesiunea normală va începe Luni.

Nu este nici un motiv a se crede, că până atunci ar avea loc importante schimbări politice, ci tocmai este posibil a se găsi soluțiuni practice pentru o înțelegere cu radicalii.

Se desminte categoric știrea răspândită la Paris de ziarul «Le Matin» despre o pretinsă demisie a guvernului Davidovici.

Dramă conjugală

Un ofițer și-a trimis nevasta la balamuc, ca să rămie liniștit cu amanta

Un caz deosebit se anunță din Timișoara.

Un ofițer însurat de 11 ani, a contractat o legătură amoroasă lăturalnică. In lemnat de amantă, ofițerul și-a asigurat complezența a doi medici și, — sub cuvînt de excursie cu automobilul — și-a condus nevasta la Lugoj unde a internat-o într'o casă de nebuni.

Peste câteva zile, o prietenă a aflat de soarta pretinsei nebune și a vestit autoritățile. Un consiliu medical a constatat perfecta sănătate a nevestei ofițerului și a eliberat-o imediat din casa de sănătate.

De la Bursă

București. — Comitetul Bursei a ținut eri după amează ședință sub președenția d-lui Stănescu. După ce s'au aprobat cererile curente dl. N. Boeru, sindicul Bursei a făcut raport asupra inspectărei agenților de schimb, arătând că unii dintre agenți și-au nesocotit obligațiunea lor și n'au ținut registre în regulă.

Mai departe sindicul a arătat, că scaderea operațiilor de bursă din pricina crisei de numerar a fost foarte mică.

Excroc arestat

București.— In Capitală a fost arestat individul Marțiu Asbei din serviciul firmei Wais din Satul-Mare, care a excrocat numita firmă cu 200 000 lei.

Excrocul a fost depus la Vacarești.

ARESTAREA UNUI DEFRAUDATOR

București, — Agentul I. Dumitrescu de la biroul circulației a comis mai multe fraude și apoi a dispărut.

Mai mulți păgubași au reclamat parchetului.

După câteva zile de investigațiuni, I. Dumitrescu a fost descoperit la Curtea de Argeș.

El a fost transportat în Capitală.

De la micii industriași

București. — Uniunea micilor industriași a ținut eri o întrunire în care s'a criticat asupra cuprinsului proectului de organizare al Camerelor de Comerț.

JUDICIARE

Crimă comisă de minori

In ziua de 8 Noembrie 1923 mai mulți băeți se aflau cu vitele la păscut în marginea orașului Tg Frumos.

La un moment dat, Neculai Munteanu a scăpat vitele pe miriștea lui Leon Barabulea, care împreună cu C. Opărică l-au bătut pe Munteanu.

Atunci tovarășii lui Munteanu, si anume: Nec. Botezatu, Ilie Munteanu, Ioan Handrescu, M. Baiceac, s'a îndreptat asupra lui Barabulea spre a-l bate.

Acesta a trimis pe Opărică și a adus o pușcă din colibă, și a tras un foc asupra băieților, lovind pe Ilie Munteanu, care a murit apoi la spital.

Leon Barabulea și C. Opărică au fost trimiși în judecată Trib. Iași s. II.

Ei s'a judecat sub președenția d-lui E. Stănescu și J decător Macarie, Procuror A. Baza d. V. R ban avocat pentru partea civilă, a cerut a-se condamna pe răspunzătorii de daune la 100,000 lei.

D. Procuror a arătat pe larg împrejurările, rugând ca inculpații să fie trimiși la închisoarea Miclea, fiind minori.

D. C. Faur, avocatul inculpatilor a narat pe larg faptele, arătând că omorul s'a făcut de copii între 12—14 ani și deci conform art. 62 c. p. ei sânt nepedepsibili, fiind-că au lucrat fără discernământ, urmând a fi absolviți.

Tribunalul după o scurtă deliberare, a absolvit pe inculpații minori.

Lămurirea misterului IN AFACEREA BAROZI

Poliția se asociază la farse

București.— Misterul în afacerea sinuciderii de la șosea a fost lămurit.

Aristide Baroți s'a gândit să pue în aplicare un plan prin care să-și impresioneze soția, care îl părăsise de câteva zile. El s'a pus în înțelegere cu două circumscripții polițienești, care s'au pretat la acest joc și apoi s'a lansat svonul sinuciderii.

Când reporterii s'au prezentat la cele două circumscripții pentru informațiuni, li s'au servit tot felul de amănunte fanteziste, asupra pretinsei sinucideri a lui Baroți.

Eri Baroți s'a prezentat la redacția ziarelor și a dezmințit toate versiunile care au circulat asupra lui.

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor și abonaților sai, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii) în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziție de pictură deschisă în str. Lăpușneanu No. 38.

Un splendid costum pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin *«High Life»* din str. Lăpușneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Țesătura", din depozitul d-lui Fred Șaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode *«Hélène»* din str. Lăpușneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creație, material fin, de la marele și bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesioniști, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie și obiecte de artă *«Librăria Universală»* M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianță, compusă din *16 bucăți,* plus raftul special în oloi, de la asortatul și frequentatul magazin *«Cristal»* Piața Unirei, (Colț cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom și cognac, produsele renumitei distilerii *„Delicia"* din Iași, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandișpanuri specialitate originală și fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iașilor", Berman Elișcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură și știință, editate de marea instituție „Viața Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia".

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toți cetitorii „Opiniei"**, *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunța ulterior.*

*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marți 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenția că prețul unui exemplar din „Opinia" este și rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puțin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim prețul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

ANUL al XX-lea No. 5214 — 2 LEI NUMĂRUL — SAMBĂTA 18 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA ADMINISTRAȚIA Str. [illegible], 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Biblioteca Universității Loco

Mesajul Brătienilor

Seziunea parlamentară a fost deschisă prin formalitatea obicinuită a cetirei mesajului de către M. S. Regele.

Desigur, n'am nădăjduit, ca acest mesaj să fie un act de realitate politică, — astăzi mai puțin de cât ori când, întrucât dictatura liberală a extins ficțiunea politică până la limitele cele mai extreme. Dar nici nu ne-am închipuit că acest mesaj va fi exclusiv un document brătienist și că va avea comun cu Regele numai semnătura obligatorie.

Mesajul de deschidere a sesiunei parlamentare trebue să ia naștere dintr'o colaborare propriu zisă între Rege și guveru; trebue să exprime acordul acestor factori la elaborarea programului de guvernământ, și trebue să oglindească personalitatea șefului suprem al Statului, sub auspiciile căruia un întreg an politic se va desfășura.

Se știe principiul banal că Regele nu guvernează. Dar Regele are o personalitate și o libertate de vederi, cel puțin ca fiecare cetățean, — căci el e primul cetățean al Statului. Și este obiceiul ca Regele să-și spue cuvântul prin mesagii, măcar la deschiderea sesiunei parlamentare.

Aceste mesagii n'ar trebui să fie un simplu formalism, ci o reală manifestațiune regală, cu atât mai mult cu cât Regele este parte integrantă din puterea legiuitoare.

Cuprinsul mesajului de astăzi arată clar absența absolută a vederilor regale și acumularea exclusivă a brătienismului, cu ideile, tendințele și îndrăznețile lui bine cunoscute.

Guvernul a redactat un articol identic cu platitudinile cotidiane pe care le tipărește oficiosul „Viitorul", a dat acestui articol titlul pompos de „mesaj" și l-a silit pe Suveran să-l semneze. Și astfel, mesajul n'are nimic regal intrinsul decât doar — după cum am spus — semnătura.

Ce spun Brătienii prin mesaj? Cu un cinism uluitor, ei spun inversul adevărului. Șterg cu buretele o serie de manifestațiuni din cursul verei, conflictele cu Italia și America, lipsa de credit în Străinătate, — ca să afirme că țara și-a sporit credit și prestigiul. Parcă am recetit interviewurile d-lor Vintilă Brătianu și Tancred Constantinescu, concentrați să facă pe optimiștii tocmai când străinătatea le respinsese cererea de credit.

Deasemenea, împotriva evidenței, și în convulziunile celei mai acute crize de numerar, precum și într'o enervantă nestabilitate a valutei naționale, mesajul vorbește de... consolidarea financiară!

Brătienii — prin intermediul mesajului — insinuiază o scuză personală pentru incapacitatea lor de a obține un împrumut extern, afirmând că piețele străine „au și ele de luptat cu mari greutăți" adică, aceste piețe ar duce lipsă de bani. Or, tocmai acum America a subscris 500 milioane aur la împrumutul german, — de 3 ori cât întregul împrumut și de 10 ori cota americană. O situație similară este în Anglia.

In acest spirit este redactat întregul mesaj. El este un document al mentalității Brătienilor care cred în asemenea enormități; care își își închipue că sub dânșii totul e bine, — singurul bine posibil.

E mentalitatea numeroasă a oricărui dictator și una din cauzele nefericirilor acumulate asupra poporului în orice Stat absolutist. *Lr.*

CATE-VA NOTE

Guvernul a fost veșnic acuzat de abuzuri, ilegalități și mai ales de adevărate cruzimi comise împotriva locuitorilor acestei țări (vezi capitalul Basarabiei).

In realitate însă ne bucurăm de cel mai milos guvern cu putință. Iată, într'adevăr, ce informație cetim în oficiosul «Viitorul»:

„Ministerul de interne a făcut cunoscut tutulor prefecților de poliție și județ din țară, să ia măsuri ca transportul păsărilor de vânzare în orașe să nu se mai facă ținându-se atârnate de picioare, fiind un spectacol dureros la vedere".

Poftiți acum să mai obiectați că lumea se zbate în ghiarele crizei economice, că mancitorii rămân fără lucru, că funcționarii mor de foame, sau că în Basarabia sunt împușcați oameni nevinovați.

Ce importanță mai au flecurile acestea, odată ce gâinile nu vor mai fi transportate în piață decât cu capul în sus...

* * *

Urmând exemplul Franței, mai multe comune din Banatul nostru au fixat premii pentru încurajarea natalității.

Mă rog, să nu fie cu bănat, dar mai e nevoe de premii pentru...?

Sau Banatul o fi locuit numai de moșnegi?

ACTUALITAȚI DIN AFARA

Explorarea mărilor. — Guvernul american a hotărât o explorare științifică rațională a fundului mărilor, și credite importante au fost puse la dispoziție în acest scop.

Partea sub-marină, pe care face studii misiunea științifică, înglobează golful Mexicului, o parte a Atlanticului de Nord, ca și regiunea insulelor Calapago, trecând prin canalul de Panama.

Regiunile explorate vor fi întinse spre Nord și spre Sud. Un vapor special echipat, conținând laboratorii unde vor fi examinate specimenele faunei și florei descoperite în cursul lucrărilor, e acum aproape gata.

Se speră că grație acestei expediții, să se obție o documentare prețioasă, atât din punct de vedere științific, cât și practic, adica comercial, în special în ce privește pescuitul, pe de o parte, iar din cealaltă, în ce-a ce privește natura și mișcările terenurilor oceanice împrejurul lanțului Antilelor. Aceste lucrări se crede că vor face un pas serios înainte în studiul cutremurelor de pământ și erupțiunilor vulcanice.

Vaporul, pe bordul căruia se îmbarcă misiunea, este înarmat cu noul aparat care permite grație sunetului, de a determina exact adâncimea apei, și cu ajutorul căruia va fi ușor de a construi repede și foarte exact, noile hărți maritime.

Misiunea științifică va fi condusă de trei savanți: un oceanograf, un geolog și un biolog.

Programul lucrărilor a fost elaborat de mai multe comitete științifice din care făceau parte savanți ai tuturor națiunalităților.

Citiți în corpul ziarului:

Un nou premiu de valoare

adăugat la Premiile „Opiniei"

D. MANIU
iar vrea pertractări

D. Iuliu Maniu a vorbit două zile în șir amicilor săi politici fățând mare risipă de cuvinte, pentru care slăbiciunea sa merge parcă crescând.

D. Maniu a luat poze de martir, a resditat acuzațiile plasmice împotriva guvernului și a îndemnat la... pertractări.

Frazele vagi în care vorbește de «colaborările ce s'ar oferi partidului național» nu se deosebesc nici ca formă, nici ca intenții, cu altele, rostite cu o regularitate aproape matematică, la toate evenimentele politice mai importante care s'au petrecut în ultimii ani.

Pentru cine cunoaște situația reală, și vede cu durere cum se răsfață din ce în ce mai sigură de sine, obraznica domnie a oligarhiei liberale, ultimul discurs al d-lui Maniu are un efect dezolant și revoltător. Este trist să constați că șeful unui partid n'a învățat nimic în cei cinci ani de opoziție și e revoltător să-l vezi târând mai departe ghiuleaua pertractărilor, când firesc ar fi să-l vedem intrând sprinten, cu capul ins, în lupta parlamentară, care ar trebui să se înceapă odată. Am spus ar trebui, pentru că prevedem un nou bluff, atâta vreme cât d. Maniu nu va avea curajul faptelor.

E limpede că partidul național are nevoe de tovărășia și sprijinul partidului țărănist și numai a acestui partid. Abilitățile șefului ardelean nu vor putea să creeze alte partide viabile. Totuși, o înțelegere de colaborare cu țărăniștii e problematică. Hotărât, d. Iuliu Maniu e tot atât de nefast în opoziție, cât este d. Vintilă Brătianu la guvern.

Y

Criza din Jugoslavia

București. — In legătură cu demisia guvernului Davidovici, la Belgrad se vorbește mult despre o scrisoare adresată de d. Pasici d-lui Davidovici, în care ți-propune o colaborare a radicalilor. dar cu condiția ca guvernul să demisioneze și să se constitue din nou.

CETIȚI „OPINIA"

CALĂTORIND

Românul așa cum este

— ALTE OBSERVAȚII —

Creștinismul neformalist, cuprins în câteva poruncile lui Mântuitorului, slujește admirabil opera civilizatoare. Sub aspectul lui, oamenii își pierd sălbătăcia, își moderează egoismul, învață știința, modestiei. Pornirile primitive sunt stronite cu grijă, pentru a face loc acelor porniri cuprinse sub numele general de bună cuviință și bună creștere.

CREȘTINISM ȘI SUPERSTIȚIE

Surprins în străinătate, într'un mediu unde creștinismul a stabilit obiceiuri de secole, românul își arată inconștient lipsa de măsură și de modestie. El se laudă și vrea să la locul altora la ghișeuri, de pildă, fără nici o nevoe, numai așa, din «ambiție». Iubește ce are cel mai mic motiv de neînțelegere, începe să vocifereze și să injure. Nimic nu-l poate intimida, lar respectul amabil sau din condescendență este pentru el o absurditate. In schimb, se închină cu smerenie când se află în fața unui blazon, și se pleacă cu servilism înaintea potentaților banului.

Românul poartă pretutindeni superstiția averii și a titlului. La concepții mai înalte nu se ridică, pentru că nu are pregătirea necesară. Biserica, unde n'a aflat decât necesitatea de a plăti molifte și a aduce colaci, l-a obișnuit cu morala fricii și a tâmâierii în orice împrejurare.

De aceia nu pricepe pe-atâtea semeni din alte țări au obiceiuri pe care ei le numește «apucături», pentrucă la lăcașurile sfinte cetește pe toate ziarele două cuvinte așa de simple: *îndulgența plenaria*...

INDISCREȚIE BRUTALĂ

Un alt lucru pe care nu-l pricepe românul este necesitatea discreției. El vrea să știe tot ce se petrece cu fiecare om pe care-l întâlnește, așa cum știe în orășelul de pe malul Dunării, de unde a plecat ca să «cunoască Europa». El măsoară de sus până jos pe barbați îi «cântărește» câte parale fac, — se încruntă sau le zâmbește cu bunăvoință protectoare.

Când observă însă că fiecare își vede numai de drumul lui, că el primește un răspuns scurt și rece la pornirile lui de «familie», decretează că oamenii din cutare țară sunt mândri. Cât despre femei, nu mai pricepe nimic. El era obișnuit să le cerceteze cu deamănuntul, să le zâmbească strengărește, să le adreseze vorbe cu două înțelesuri. In alte țări constată că toate manifestările lui de Don Juan irezistibil rămân fără nici un ecou. De aici nu deduce decât că «femeile sunt reci și proaste». La bună creștere și decență nu se gândește acum, cum nu s'a gândit niciodată.

SECATURISM ȘI IGNORANȚA

Dar cel mai insuportabil dintre toate defectele noastre este secăturismul. Facem pretutindeni și la orice ocazie pe blazații și suprasensibilii, fără nici o teamă de ridicol.

Eram într'o zi la Fiesole, vestitul sat cu arme etrusce și latine de lângă Florența. Stam pe o bancă de piatră din circul roman și priveam cu evlavie locurile acelea încununate cu vii și livezi de măslini, unde au trăit și au murit mai multe civilizații. Cavalcade de departe, din țară, m'au făcut să tresar de bucurie: la sfârșit, întâlnesm niște români. Dar entuziasmul meu n'a durat mult. Răsfoind ochii spre marginea cea mai de sus a amfiteatrului, am văzut un domn brun, cu mustață mică și ascuțită, și cu un fel de gravitate ofensată. Am bănuit imediat că trebue să fie vre-un potentat liberal.

După o scurtă cercetare, românul nostru decretează cu glas nemulțumit către soția lui: «Păi români d'astea am mai văzut noi și'n arta pământ și se întoarce cu spatele spre ieșire. Soția lui mai întârzie un moment ca să explice unui danez în franțezește: «la Nisa e mult mai frumoe ca aici»,

N'am să uit niciodată umilința pe care am simțit-o atunci față de mine însumi... I. L.

— Dragul meu, am cutreerat toate magazinele și n'am găsit pălării frumoase decât la «Hélène» și «Damian».

— De aceia și «Opinia» furnizează premii de la acele magazine.

ASPECTE

SCLAVIA ALBĂ...

In fiecare seară, dela aceeași oră, pe trotuarul, vara adumbrit de salcâmii îmbătrâniți cu florile albe și de castanii tineri cu florile rozalbe — care duce de la Mitropolie spre mahalaua Ipsilante, un fâșnet de rochii înțărite cu scorbeală, întrerupt de cadența tocurilor de lemn, se lagănă cu aderea vântului la drum prin frunzișul copacilor din jur. Parfumul salcâmilor e otrăvit de un miros greoi de pudră, sudoare și guri nespălate. In întunerice, strălucesc ochi măriți de beladona și buze înroșite cu boia proastă, care învinețește mai mult.

Clientela hotelurilor de ultim rang, își caută adoratorii de o clipă, de un ceas, de o noapte: proporția o stabilește francul, în plus sau în minus. Minorele imperiinente râd și te chiamă, adolescentele te apucă de braț; cele tinere încă, își exhibă formele și cele îmbătrânite îți șoptesc discret: haaai cu mineee! O întrecere sălbatecă, o goană nebună după candidatul de a doua zi al medicilor specialiști în maladii venerice, o luptă acerbă în rotevărășele acelaeași cămărușe, aceluiaș lighean și aceluiaș prosop murdar și dubioiu.

Și totuși... In brațele unuia din aceste exemplare ale mizeriei și desfrânării — cu condiosă și vizită duforicească — ne-am pierdut cu toții virginitatea, și prin geamul acoperit cu o perdeluță roșie ai unei magherniță tapetată cu artisticele ilustrațiuni ale «Vecliei» lui Stelian Popescu, am întrevăzut pentru întâia dată terestrul paradis al sensualității.

Nici un regret după clipa aceea îndepărtată, nici un desgust amar, nici o lacrimă. Dimpotrivă poate: pentrucă ne amintește copilăria cu nepăsarea ei, cu tezaurul de încredere în toți și, mai cu seamă, în noi înșine...

Aceste amintiri au venit să

(Continuarea în pag. II-a)

Cine e vinovatul?

In jurul unei inscrieri în baroul avocaților din Iași

de PAULA PETREA

Citesc în «Opinia» un articol: «Femeia avocat»; titlul sugestiv pe în conținut și formă... litere mari, care atrag atenția.

Dacă n'am înțeles prea mult din el, e fără îndoială vina mea, căci îmi lipsește ușurința înțelegerei (așa-s femeile) și mai cu seamă că pretutindeni caut ceva neobicinuit.

Ceeace am reținut este încheierea.

«Iată cum se înscriu femeile în barou».

Această generalizare, făcută dintr'un caz izolat, seamănă cu o previziune...

Autorul, care bănuesc că este nemângâiatul Domn Faur sau un adept al D-sale, aruncă cu piatra în femei, nedându-și seamă că ea ricoșând, ar putea sparge capul unui bărbat, dacă nu al celui care aruncă, dar al celui care a provocat gestul...

Căci după cât am putut pricepe, D-ra Nagacevschaia s'a înscris în barou, așa cum se obicinuește, în virtutea unui certificat, pentrucă diploma nu-i venise de la București. Diplomele întârzie câte odată, a mea de pildă a făcut doi ani această scurtă cale... Relativitatea mișcării...

Dacă autorul articolului e avocat, fără să se cuteneacă să facă o anchetă, din care ar reieși *că mai toți s'au înscris astfel*, și-ar aminti că și D-sa s'a înscris tot așa.

Presupunem însă că nimeni n'a uzat de acest mijloc și că D-ra în chestie, *e prima care s'a bucurat de acest privilegiu.*

Cine e vinovatul?

Cel care cere, sau cel care dă, ceeace nu e permis să dea?

Unde ești sigur că nu se dă nu cere!...

De ce dar să se arunce un blam femeilor, că ar merge pe căi peziș, când cei ce au datoria să le arăte calea, merg pe arături?

De ce să se arunce vina asupra d-rei Nagacevschaia, când D-sa a făcut, ceiace toată lumea face, nerăbdătoare, s'a înscris în barou, înainte de a avea diploma în serviciu?...

Valoarea D-sale este aceiași, înainte ca și după sosirea diplomei.

Interesant este faptul că ea posedă acea diplomă căpătată cu strădanie și în virtutea unor *merite reale.*

Din articolul cu grijina, nebolos pentru mine, s'ar părea că D-ra n'are diplomă, și s'a înscris totuși în barou, *pentru că așa se înscriu femeile.*

Știu că pasiunile întunecă mintea, dar îl credeam pe D-nu Faur și compania, ap cape vindecat.

Că d-nu Faur e un învins în această chestie, v na nu e a noastră și ar trebui s'o știe, pentru a nu se mai expune pe viitor la ridicol.

Căci îmi pare rău s'o spun, dar l'am găsit extrem de ridicol, când am citit prin ziare că a făcut contestație la înscrierea a două femei în barou.

Mi-am zis, cu compătimire; *e singurul pensionar care nu-și poate uita meseria.*

(Citiți continuarea în pag. II-a)

Cinema ELISABETA

Astăzi Vineri 17 Octombrie în Matineuri şi seara

Premieră! Cel mai momental vast şi uriaş film actual Capo-d'operă furorei şi senzaţiei Mondiale Nou!

LEGEA VECHE

(IOM-KIPUR)

O tragedie reală — O Capo-d'operă din viaţa modernă cu un desnoźământ profund zguduitor. Sub regia marelui regisor german MAX REINHARDT.

Cu interpreţii principali Henny Porten şi Ernest Deutsch din filmul „NIBELUNGII". — Adaos la program: Simpaticul şi elegantul atlet-acrobat

HARRY PIEL în PLICUL NEGRU

splendidă sarjă de aventuri celebre în 5 acte mari. Opera Completă 12 acte mari 12

Cinema MODERN

Astăzi Vineri 17 Octombrie în Matineuri şi seara

Premiera — Grandiosului Monument de Artă Parisian — Nou! Grandoarea filmului francez — Opera Completă 8 acte

GRAND MERE

(BUNICA)

Dramă modernă profund zguduitoare din viaţa intimă familiară. In rolurile prime: Micuţa REGINE DUMIEN din Reger de Houte, M-me Jalabert din RIGOLETTE. Adaos la program: EL între 2 focuri încrucişate. Cel mai superb spectacol Parisian.

PERDUT un portofel conţinând biletul de demobilizare eliberat de Reg. 13 şi suma de 2500 lei.

Il declar nul şi fără valoare în mâinile ori cui s'ar găsi.

ŞTEFAN DUMITRIU
str. Hotin 26, Iaşi

INSTITUTOR, prepar elevii particulari curs primar cl. I—IV merg şi la domiciliu, pretenţiuni foarte modeste. Adresa: Pacurari No. 22. Loco, orele 2—6 p. m.

DE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii, subsoluri şi câteva apartamente construcţie nouă, având tot confortul.

A se adresa la D-na Anneta Tischler între orele 1-5 Iaşi Str. Mârzescu 36 etaj.

DE INCHIRIAT imediat p. Sft Dumitru, Localul fost „Bolta Rece" în faţa cinematografului Elisabeta Str. A cu No, 1. Compus din 7 prăvălii cu camere de locuinţe.

Doritorii se pot adresa proprietarului în orice zi şi oră.

DE INCHIRIAT apartamente de locuinţă şi camere pentru birou comercial. A se adresa Cuza-Vodă. 42 bis.

DE INCHIRIAT un piano Bossendorfer, liber imediat. A se adresa la Cinema Modern.

FANFARA şi muzică italiana. la dispoziţie pentru angajamente in oraşul Iaşi. A se adresa la magazinul de muzică Braşcu str. Lapuşneanu.

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor şi abonaţilor săi, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii) în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziţie de pictură deschisă în str. Lăpuşneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpuşneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Ţesătura", din depozitul d-lui Fred Şaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpuşneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creaţie, material fin, de la marele şi bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesionişti, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie şi obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianţă, compusă din *16 bucăţi*, plus raftul special în oloi, de la asortatul şi frequentatul magazin «*Cristal*» Piaţa Unirei, (Colţ cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom şi cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iaşi, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandişpanuri specialitate originală şi fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Ieşilor", Berman Elişcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură şi ştiinţă, editate de marea instituţie „Viaţa Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toţi cetitorii „Opiniei"**, *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunţa ulterior.*

*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marţi 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenţia că preţul unui exemplar din „Opinia" este şi rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puţin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim preţul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

ue tulbure, citind dările de seamă ale unui congres ţinut la Copenhaga, pentru distrugerea «sclăviei albe», adică prostituţia. Severele şi gravele congresiste au atacat cu violenţă statul care reglementează exerciţiul acestei sclăvii şi au coborît asupra nenorocitelor femei, trăsnetul blasfemării.

Nici un cuvânt de milă, de înţelegere, pentru suferinţa fizică a bietelor prostituate! Numai biciul de foc al pildelor de evanghelie, cu silnicia, desigur intenţionată, a Mariei din Magdala.

Pentru neînţelegătorii acestei dureroase probleme, transcriem rândurile cari urmează, din Peter Altenberg: «Dramele trupului femeesc, sânt poate mai profunde şi mai poetice decât acelea ale sufletului femeesc! Acestea sânt adevăratele tragedii ale naturii, dramele lui Dumnezeu-Shakespeare, iar nu oh!-urile şi ah!-urile sufletului vostru». Şi, măcar cu titlu de experienţă, îi invităm să facă drumul între «Iama» lui Kuprin şi «De iba ovcaia» lui Lisbevici. dacă n'au putinţa să cunoască minunatele documente omeneşti cari sânt «Kätje» de Neel Doff şi «Histoire d'une Marie» a lui André Baillon.

G. SPINA

„OPINIA" IN ŢARĂ

HARLĂU

Luptă cu hoţii.—In noaptea de 14—15 Octombrie, pe la orele 3 hoţii, rămaşi până acum necunoscuţi, au pătruns, sărind gardul, în via morei Zaharia vrând să fure struguri. D. Nathan Pietrariu arendaşul viei, a observat mişcându-se ceva prin fund. Apropiindu-se de acel loc, a văzut doi hoţi forând strugari. D. Pietrariu i-a somat să se predea însă unul din hoţi a răspuns cu două focuri de revolver trase asupra d-lui Pietrariu. Acesta din urmă nefiind atins, a tras şi el în hoţi un foc de armă, după care au fugit, urmăriţi fund chiar de d. Pietrariu. In fugă hoţii au mai tras de două ori câte două focuri, fără însă a ovi pe nimă icor. Hoţii au dispărut fără urmă. D. Pietrariu a reclamat cazul Poliţiei.

Consfătuire.—Din partea «Asociaţiei Culturale a Femeilor Evreee» din Bucureşti, s'a primit invitaţia de a se înfiinţa şi la noi o secţie regională a A. C. F. E. In acest scop, grupul de iniţiativă a invitat pe toate d-nele la o consfătuire care s'a ţinut în cancelaria Comunităţei în ziua de 14 crt.

S'a comunicat corespondenţa primită din Bucureşti şi s'a ales un comitet provizor.

Inst.

MARIA JACOBINI şi AMLETO NOVELLI vor apare în curand la Sidoli

Casa de Cristal

film cu totul nou montat în anul 1924 cuprinzând cele mai recente creaţiuni de modă

Cetiţi „Opinia"

E o nenorocire fără îndoială să lupţi pentru o idee *nădăjduind nenumirea* şi să te vezi murind, înainte de a fi murit. Invinsul nu e obligat să dea dovada de slăbiciune prea mare, pentru ca învingătorul să nu-l uite cu desăvârşire.

Iaşul are reputaţia de leagăn al *ideilor mari*; de ce vrea d-nu Faur să facă să se creadă, că alături de *ideile mari* săşluesc şi *ideile prea mici*, de cari a venit vremea să nu fie ruşine...

Deci femeile nu se înscriu altfel decât bă baţii în barou.

Rămâne ca timpul să dovedească că ele se vor deosebi de mulţi dintre ei; prin armonia ce vor căuta să introducă.

Ce se t rât din partea D-tale D-le Faur, mult mai bătrân faţă de tânăra şi firesc timida colegă, care intrând într'o viaţă nouă, din prima clipă, îi dai prilejul să-şi lovească avântul, de vanitatea omenească...

Lupta de extermnare, e o luptă brută; este o cale mult mai netedă şi mai singură: meritul. Nu sunt însă mulţi, acei cari o aleg. Şi cine n'o alege, dovedeşte că n'o poate străbate...

Paula Petrea

Atentatul contra acceleratului

CHIŞINĂU-BUCUREŞTI

Lângă Socola, trei indivizi distrug şinele

O groaznică nenorocire evitată

Aseară, la orele 9, picherul de la cabina 7-a, în apropierea staţiei Socola, făcând inspecţie suplimentară a liniei, de oarece se anunţase trecerea acceleratului No. 702, Chişinău-Bucureşti, constată cu groază că trei indivizi se ocupau cu distrugerea liniei.

Răufăcătorii sperau ca protejaţi de întuneric şi de cotitura liniei, să-şi poată duce la capăt opera nefastă.

Apărând însă picherul, răufăcătorii nu prinşi au dispărut în întuneric.

*

Conştiinciosul funcţionar a dat imediat alarma, anunţând staţia Socola şi dispunând oprirea acceleratului care trebuia să treacă dintr'un moment într'altul.

Imediat s'au anunţat şi autorităţile poliţieneşti care au început urmărirea făcătorilor.

*

La ancheta făcută pe linie, s'au găsit uneltele de fier cu care atentatorii îşi începuseră opera de distrugere a liniilor.

Deasemenea la acul din apropiere s'au găsit interpuse bucăţi de fier, care făceau ca deraiarea să fie inevitabilă.

Cum acceleratul trebuia să treacă în plină viteză prin această regiune, se poate închipui uşor ce urmări groaznice ar fi avut deraierea.

*

Intre timp trenul ajunsese la semnalul de oprire.

Pasagerii aflând de ce pericol au scăpat, erau viu emoţionaţi.

Nu ştim însă dacă s'a gândit cineva să colecteze o sumă pentru recompensarea picherului, graţie căruia deraiarea a putut fi evitată.

*

După o întârziere de aproape o oră, trenul a putut să-şi continue drumul.

Siguranţa generală, Ministerul comunicaţiilor, direcţia regională precum şi autorităţile poliţieneşti locale au fost imediat înconoştiinţate.

Cercetările pentru găsirea criminalilor continuă.

Sunt speranţe că în urma indicaţiilor date de picher, ei să poată fi prinşi. In acest scop s'au organizat patrule militare pentru cercetarea regiunei.

Rămâne de cercetat care ar fi putut fi mobilul atentatului.

REP.

Ştiri din Botoşani

Nerespectarea preţurilor maximale. — Cu toate că primăria fixează săptămânal noi preţuri maximale la toate alimentele, nu se respectă de loc preţurile afişate.

Nici un control nu mai există şi comercianţii iau preţuri cum vreau ei.

Ar fi bine ca poliţia prin organele ei să vegheze mai de aproape la respectarea preţurilor afişate.

Te Deum — Joi 17 crt. fiind ziua naşterei A. S. R. Principele moştenitor Carol, un Te Deum s'a oficiat la catedrala Uspenia, de faţă fiind toate autorităţile civile şi militare.

Schimbarea climei. — De câteva zile s'a lăsat frig asupra judeţului şi oraşului nostru.

Aşa lăsată noaptea afară, îngheaţă ca în toiul iernei.

Teatrale. — Compania de reviste sub conducerea d-lui C. Tanase va sosi în oraşul nostru pentru serile de 25—26 Oct. când va da două reprezentaţii pe scena teatrului Eminescu.

Se prevede un strălucit succes

Coresp.

x Ofiţerii de rezervă notaţi mai jos, sunt invitaţi a-şi comunica de urgenţă adresele, printr'o carte poştală, Batalionului 4 Administrativ Iaşi. Contrar, vor fi urmăriţi conform legei:

Administratori locotenenţi: Păcurara Ştefan, Moscu Panait, Marinescu Nicolai, Florescu Gherasim, Carp Valerie.

Administratori Sub-Locotenenţi Kiang Max, Popescu R. Ionel, Răileanu I. Hristofor, Medic Căpitan Paulinca B. Vespasian, Veterinar rez. Signailevici Paul.

x AUR ZVÂRLIT PE FEREASTRĂ — O păţanie nepăcută a suferit azi dimineaţă o doamnă, venită în Iaşi pentru câteva zile şi domiciliată la hotelul Traian.

*

Doamna voind singură să-şi facă ordine în camera, luă nişte hârtii de pe masă, le făcu boţ şi le svârli în stradă, din fereastra hotelului.

Dar după un timp doamna îşi aminti că printre hârtiile de pe masă, avea şi patru dinţi de aur

Dar ghemul de hârtie nu se mai găsi.

Foarte amărâtă, doamna a oferit un premiu de 500 lei, pentru personalul hotelului dacă va regăsi aurul azvârlit.

x Pe astăzi a fost convocată la comună comisiunea pentru revizuirea preţurilor la restaurante.

Restauratorii vor majorarea preţurilor în raport cu scumpirea articolelor alimentare.

Informaţii

x MOARTE SUBITĂ. — Sergentul Caralăş Gh. din punctul Socola, făcând inspecţiunea obişnuită, găsi pe un basarabean în nesimţire, care se adăpostise în pivniţa locuinţei d-lui locotenent Const. ...nescu.

Basarabeanul fu ridicat şi transportat la secţie, însă în drum încetase din viaţă.

Din actele găsite, s'a constatat că e un anume Torma Alexandru din Tighina.

Urmează a se face constatările legale.

x Restauratorii din localitate din proprie iniţiativă au urcat preţurile la unele feluri de mâncare, de şi sancţiunile prevăzute de legea specului continuă a fi în vigoare.

Atragem atenţia autorităţilor respective.

x Societatea Pensionarilor invită pe toţi membrii săi să se întrunească Duminică 19 Octombrie, ora 3 după amează, la Primărie, spre a chibzui ce este de făcut pentru mărirea pensiilor în raport cu scumpirea extraordinară a celor necesare traiului.

ECOURI

— La liceul de fete M. Kogălniceanu-Statizat — în urma ordinului Onor. Minister începerea se mai face până la 20 Octombrie.

x Comisiunea centrală de transporturi, de pe lângă Direcţiunea generală a căilor ferate, se va întruni în cursul săptămânei, pentru a se pronunţa asupra acordărei mai multor precăderi la mărfurile de sezon, astfel se va acorda precăderea pentru vinuri.

x Organele căilor ferate, au primit de la direcţiunea generală, normele relative la calcularea primelor ce se vor plăti întregului personal c. f. r. la 1 Noembrie 1924.

Aceste prime sunt aproape identice cu cele plătite luna precedentă.

x Reamintim amatorilor de muzică selectă că astă seară are loc la Teatrul Naţional, concertul dat de celebra cântăreaţă A. Costopol-Adonne d'Etolie, care a repurtat mari succese pe scenele importante din străinătate.

Casa de Cristal

x Doamnele şi domnii membri ai Cercului Didactic Iaşi, aparţinând tuturor gradelor de învăţământ, sunt convocaţi pentru Sâmbătă 18 Octombrie ora 6 p. m. (18) în localul cercului strada V. Conta, pentru a se ... asupra intervenţiei ... de ... către autorităţile în drept pentru sporirea salariilor.

Adaos la marile premii ALE „OPINIEI“

Asigurări gratuite în valoare de 500,000 lei

La valoroasele premii pe care le-am anunțat, mai adăogăm două asigurări gratuite contra incendiului, în valoare de câte 250,000 lei, puse grațios la dispoziție de către marea societate de asigurare «VICTORIA» din București.

Iată și scrisoarea pe care ne-o adresează reprezentanța din Iași a societății:

Secțiunea Incendiu No. 411

„VICTORIA“
Société Anonyme d'Assurances Générales et de Réassurances à Bucarest
CAPITAL SOCIAL: LEI 5.000.000

Iași, 16 Octombrie 1924

Onor,

Administrația ziarului „Opinia“

Iași

Față de premiile valoroase ce acordați cititorilor „Opiniei“, Reprezentanța Iași a societății de asigurare și reasigurare „Victoria“ din București, găsește de cuviință de a acorda și ea prin ziarul Dv, două premii gratuite constând în două asigurări contra incendiului de câte Lei 250.000 (Două sute cinci zeci mii) cititorilor răspânditului ziar ieșan „Opinia“.

Cu toată stima
„VICTORIA“
Societate Anonimă de Asigurări Generale și reasigurări
Agenția Generală
(ss), *Julius Mattes*

Ultimele informațiuni

x Asociația profesorilor Universitari a decis să întreprindă o energică acțiune pentru salarizarea mai omenoasă a membrilor corpului didactic de toate gradele.

Secția locală a Asociației se întrunește astăzi la ora 5 p. m. la rectoratul Universității ieșene, pentru a stabili un plan de acțiune

Mișcarea profesorilor universitari va fi sprijinită de profesorii secundari și primari.

x Noul anteproect de reorganizarea Camerelor de Comerț din țară a produs mare vâlvă printre comercianții și industriași.

Este în special aspru criticată propunerea de a se institui un comisar al guvernului pe lângă fiecare Cameră de Comerț.

Guvernul dă ca motiv pentru aceste numiri, faptul că în România Mare, multe Camere de Comerț ar fi conduse de elemente minoritare— și deci trebue instituit un control permanent, spre a nu se lua deciziuni potrivnice intereselor Statului.

Marii comercianți și industriași, văd însă cu groază introducerea politicei și jocurilor de culise în afacerile lor, și deci sunt hotărâți a lupta energic contra acestui proect.

x TIMPUL.— In țară, temperatura a scăzut simțitor. Termometrul s'a scoborât pe ziua de eri la patru grade sub zero la Cernăuți și șease grade sub zero la Suceava.

La Iași noaptea s'a înregistrat deasemenea zero grade.

In cursul zilei s'au înregistrat însă în diverse locuri, temperaturi deasupra lui zero și anume: maximum 18 grade la Tg. Jiu și 9 grade la Gheorghieni.

x PIAȚA VALUTARA—Leul la Paris a cotat ieri 10,30; la Zurich 2,75.

Devizele în Capitala au notat: Francul francez 9,69; francul belgian 8.90; francul elvețian 35,36; lira engleză 818; dolarul 182; lira italiană 7,97; coroana cehă 5,44.

x Printre împrumuturile acordate de Creditul Industrial, figurează și Nicolae Iorga—cu suma de jum. milion lei.

Drept garanție pentru acest împrumut, s'a făcut un act de gaj asupra mașinelor aflate la Vălenii de Munte.

x D. Chilimogla eforul Sf. Spiridon a inspectat cu deamănuntul Maternitatea și toate anexele acestei instituțiuni, exprimându-și mulțumirea de cele constatate.

x UN NOU FALIMENT IN PERSPECTIVA.— La Tribunalul secția a treia a venit eri în dezbatere cererea de declarare în stare de faliment a firmei Avram Vexler și Adolf Lazăr, manufacturiști, str, Mârzescu.

Creditorii au fost reprezentați prin d. avocat Carol Diamand, iar cei doi comercianți prin d. Eugen Herovanu.

Tribunalul a acordat comercianților un termen de zece zile, pentru achitarea polițelor, așa că afacerea se va judeca din nou la 27 Octombrie.

x UN FENOMEN.— O doamnă din Iași Str. Șapte Oameni a dat naștere unui copil care părându-se anormal a fost supus unui examen medical.

D-nii D-ri Heitel și Mârzescu au constatat că acest caz prezintă un mare interes științific deoarece prezinta o malformație congenitală.

Peretele abdominal al copilului prezintă o deschizătură de mărimea unei mandarine prin care se putea vedea stomahul și o parte din intestine în plină funcțiune.

Copilul, deși neviabil, a mai trăit 24 ore.

x D. Mircescu, comisar de siguranță a făcut aseară o nouă razie prin strada Uzinei, unde a descoperit câteva cubari de prostituție clandestine.

x Incepând de Luni, transporturile de mărfuri pe căile ferate vor fi redate, de oare ce timp de o săptămână urmează a se organiza transporturile spre garnizoană a trupelor care au făcut manevrele în Basarabia.

x In ședințele de eri ale Camerei și Senatului a urmat constituirea birourilor. S'au realeș vicepreședinții ambelor corpuri.

x VIZITA ZIARIȘTILOR CEHOSLOVACI. — Reamintim că ziariștii cehoslovaci, sosesc în Iași mâne Sâmbătă la ora 9 dimineața.

Ieșenii vor răspunde cu drag invitației ziariștilor locali și vor pavoaza casele și prăvăliile.

Oaspeții vor trece prin piața Unirei la ora 10 dimineața, în drum spre Mitropolie.

*

Programul e pe deplin stabilit. Inainte de amiază ziariștii cehoslovaci vor vizita bisericile și școlile principale, iar toată după amiază e rezervată fabricilor.

Distinșii oaspeți părăsesc localitatea mâne seară, plecând la Chișinău.

x Școala de Arte și Industrie Casnică din Iași deschide o expozițiune de artă decorativă și industrie casnică Duminică 19 Octombrie crt.

Expozițiunea se va putea vizita între orele 10—12 a. m. și 3—8 p. m.

Elevele școalelor conduse în grup vor avea intrarea liberă.

Această școală va organiza sub conducerea d-nei Eleonora Lohan la Paris și Praga în cursul anului 1925, expozițiuni de artă națională.

x Creditul Industrial, a mai împrumutat «Morei Olteanca» din Slatina 5 milioane lei, fabricei de ciment «Azug» jum. milion lei, și soc: «Textila» București 4.000.000 lei.

x In urma unui incident care a avut loc aseară pe str. Cuza-Vodă, d. Victor Munteanu, avocat la calea ferată, a provocat la duel pe d. Gr. Kessim, procuror general.

D. Munteanu și-a constituit martori pe d-nii dr. Alexandrescu și avocat Xenopol.

x D. ing. G. Scutaru a plecat aseară la București pentru a raporta d-lui Ministru al comunicațiilor și directorului general al căilor ferate, rezultatul anchetelor întreprinse în localitate.

După toate probabilitățile, cei câți-va ingineri implicați vor primi sancțiuni disciplinare din partea autorităților superioare ale căilor ferate.

x ȘTIRI TELEGRAFICE.—

— D. Davidovici, șeful guvernului jugoslav, a prezentat regelui dimisia întregului cabinet.

— Dirigiabilul Z. R. 3 a sosit în America alaltăeri la orele 3 și un sfert (ora europeană).

Mulțimea din New York l'a primit cu ovații.

In telegrama sa de felicitare, guvernul german spune că acțiunea zepelinului Z. R. 3 va rămâne în istorie.

— Corpul lui Anatole France a fost îmbălsămat.

— In câteva localități din Italia au avut loc încăerări între fasciști și poliție. La Roma a fost ucis fascistul Luerto bănuit că a organizat atacul împotriva avocatului socialist Baffoni.

— D. Branting, șeful socialiștilor suedezi, a fost însărcinat cu formarea cabinetului.

— Uraganul continuă să facă ravagii pe coastele Franței de nord.

x *Asociația femeilor creștine* (Y. W. C. A) după o vacanție plină de experiențe folositoare, reluându-și activitatea în localitate, aduce la cunoștința tuturor persoanelor, cari se interesează de propășirea vieții fetelor noastre, că îndată cu începutul noului an, pe lângă activitatea din anii trecuți, deschide un *curs de mode și stenografie.*

Doamnele și Domnișoarele cari doresc a frecventa anul din aceste cursuri, sunt invitate a se înscrie la sediul Societăței Str. Buzdugan No. 6, atrăgându-i-se atenția că orele de curs vor fi acelea impuse de nevoile celor ce le vor frecventa ca astfel să corespundă și timpului liber al funcționarelor.

Incepând de Marți 21 vor avea loc obișnuitele întruniri săptămânale din acea zi orele 5, ca și în anii trecuți. Inștiințând deci pe toate persoanele cari iau parte, este invitată cu stăruință și ori care alta, care ar dori să cunoască activitatea acestui cerc femenin și eventual s'o sporească cu forțele sale de muncă, contribuind la binele, progresul și deci ridicarea Societăței de azi.

Orice doamnă sau domnișoară e bine venită.

Doctor L. HEITEL
MAMOȘ
De la clinicele din Berlin Viena, Frankfurt
Boli de Femei și Nașteri
Str. Eduescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 2—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

TEATRUL SIDOLI
Compania C. TANASE
100 persoane | cu marile succese — bucureștene — Vineri 17 Octombrie | 100 persoane
VORBA VINE...? Revistă în 2 acte și 6 tab. — de Nick și Kops —
PERSONALUL ARTISTIC:
Natalia Pavelescu, Ecaterina Vasiliu, Lizica Petrescu, Puica Perițeanu, Stella Botty, etc. T. Protopopescu, TANASE, I. Pizone, Codruț, Dan Demetrescu, Șerbănescu, Ionescu, etc.
50 — balerine MARE BALET — 50 balerine
Orchestră compusă din 25 pers. sub conducerea d-lui Al. C. Bărcănescu
Adevărații — OCHELARII MIRACULOȘI — Cea mai mare invenție a secolului! A nu se confunda cu alții nerenumiți!
100 costume. Montare extraordinară
Biletele de vânzare la Casa Teatrului Sidoli

MAGAZINUL
CRISTAL
PIAȚA UNIREI
s'a redeschis cu un bogat asortiment de sticlărie, porcelanuri, faianță, oțărie emailată, tacâmuri de alpaca, becuri electrice, articole de menagiu și obiecte pentru cadouri
PREȚURI REDUSE

Vechea și renumita
Cofetărie Hirschhorn
STRADA SOCOLA No. 39
face cunoscut la toți D-nii *Gabuimi* din Iași, că în vederea sărbătorilor de Simhas Thora, execută comenzile cu 20 la sută mai eftin și îi roagă să-și facă comenzile din timp, pentru a fi **bine servit, ca în toți anii.**
Chemat prin c. p., vin pentru a prelua comenzile.
Cofetăria Hirschhorn
Strada Socola No 39

DOMNIȘOARA știind bine croitorie, lucrează în familie. Adresa la ziar sub „Domnișoară“,

DE INCHIRIAT un local mare pentru fabrică sau orice altă întreprindere, trei încăperi mari, instalație lumina, apă, canal, liber la 26 Octombrie cor. fost fabrica Industria Fotochimică „Clișeul“ A se adresa D-lui P. Nussimchis str. Kogălniceanu 8 între orele 1—3.

SE CAUTA un funcționar(ă) care să cunoască bine lucrările de birou eventual și dactilografia.

Un funcționar pentru arhivă și expediție care să mai fi lucrat în această direcție.

A se adresa la ziar sub S. M.

INDUSTRIA LÂNEI. In str. Crucei 42 s'a deschis un atelier de scarmanat lână, cu motor.

Se cumpără și se vinde lâna.

IAȘUL ARTISTIC

Expoziția Briese
(STR. LĂPUȘNEANU 38)

INDUSTRIA FOTOCHIMICA «CLIȘEUL» Iași s'a mutat în str. Sf. Lazăr 4 (în curtea fabricei de oglinzi Mendelsohn).

EPURI DE CASA de vânzare în Str. Trei Erarchi 9.

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc din primele începuturi și până la 1923

de *EM. AL. MANOLIU*

Teatrul în perioada Unirei

INAUGURAREA UNIVERSITĂȚII DIN IAȘI. — STAGIUNEA TEATRALĂ 1860 - 61

Mișcarea unionistă izbutind în totul în ambele principate, cu toate sforțările diplomației rusești și austriace—având pe Turcia ca paravan—nu se mai aștepta decât momentul prielnic pentru a declara înfăptuirea Unirei.

Acel moment s'a prezentat cu ocazia alegerei lui Alexandru Ioan Cuza ca Domn al Moldovei la 5 Ianuar 1859 de care Comitetul Unionist din Muntenia s'a folosit pentru a propune adunărei de acolo alegerea Domnitorului Moldovei și la scaunul Munteniei ceia ce s'a și înfăptuit la 24 Ianuar acelaș an.

Evenimentul acesta neînchipuit de mare pentru atingerea idealului românismului, a fost cel întâiu pas hotărâtor pentru ridicarea și îndrumarea neamului nostru spre zarea mult așteptată de toți românii de a se întruni într'o singură țară alcătuită din toate țările românești dintre Tisa și Nistru de o parte, Carpați-Dunărea și Marea de alta și pe care a realizat'o însfârșit prin mult sânge și mare prăpăd.

Acest eveniment a fost sărbătorit și de Teatrul Național prin un splendit festival, la care au asistat Domnitorul Cuza cu Doamna Elena, oficialitatea și numeroase persoane invitate din toate straturile sociale de către organizatorii acelei serbări, cari au fost: ofițerii moldoveni și cei doi directori ai Teatrului.

După aceasta, au urmat regulat reprezentațiile multora die piesele anunțate prin program, între care au avut precădere cele naționale, fiind preferate de publicul stăpânit de curentul naționalist, curent pornit prin actul măreț al Unirei țărilor surori.

*

In Stagiunea următoare, 1860-61, au fost la direcția Teatrului tot Fotino cu Galino, cari au menținut angajamentele încheiate din trecut între cari: N. Luchian, Const. Bălănescu-Bosie, Idieriu, Mogâldea, Xenofont, Calcântraur, Comino, Mihai Popovici, Gafencu și Corbu, ambii figuri nouă pe scena Iașului, apoi ca artiste d-nele Gabriela Luchian, Harmenda, Camban, Filareta, Marița, Marișeasca etc.

Cu ocazia evenimentului însămnat pentru cultură prin înființarea *Universității*, opera esclusivă a lui Cogălniceanu și a domnitorului Cuza, la solemnitatea căruia au luat parte tot ce a avut Moldova mai distins.

In seara acelei neuitate zile, 26 Octombrie 1860, s'a serbătorit acel evenimeut printr'un festival măreț al cărui program cuprindea: desfășurarea unui tablou alegoric aranjat de Galino; teatru, prin reprezentarea unui act cu *Binefacerile educației* (Margo). vodev. în un act, *Sacagiul* de V. A. Urechiă cantonetă jucată de Bălănescu, apoi concerte vocale instrumentale.

Deschiderea oficială a stagiunei s'a făcut însă deabea la 1 Noembrie 1860 din cauza intrigilor contra Direcției și cari au continuat de a zădărnici spectacolele, așa că publicul, care nu vroia să știe de mâncătoriile dintre culise, a început a se răci și căutându'și alte distracții părăsi teatrul.—Totuși știrea că Alexandri a scris și prezentat la Teatru o piesă națională nouă întitulată *Lipitorile Satelor*, dramă în 4 acte, s'a grăbit de a'și reținea locurile, așa că la reprezentația ei, în seara de 24 Noembre. sala a fost arhi plină, iar jocul artiștilor ca și autorul răsplătiți cu aplaude și ovații nesfârșite.—Despre anunțarea acestei piese, *Ateneul Român*, un ziar de propagandă culturală ce'și luase ființa în Iași parcă anume să îndemne pe ieșeni de a stărui ca prin cultură să'și menție însămnătatea orașului lor, spune cu o deosăbită mulțumire în No. seu din 12 Noembrie: *ca și Alexandri a reintrat în adevăratul său minister, acel de poet și autor, minister în care s'a făcut și'și va face o mai mare faimă decât cu ori-ce note diplomatice, ori cu invențiunea «Cavaleriei Jerbiei de aur».*

Succesul acestei reprezentații n'a îndreptat întru nimic mersul teatrului, fiind-că intrigile și discreditul ce au produs ele Direcțiuuei a desgustat publicul, așa că teatrul de fapt a fost închis înainte de sărbătorile Crăciunului, timpul cînd de obiceiu reprezentațiile erau mai frecventate și deci mai productive.

Această stare de lucruri a pricinuit și actorilor descurajare și ruină așa că o parte din ei ca să'și câștige existența au trebuit să'și caute alte ocupații, iar o parte să se constitue în o nouă trupă și să plece pe la Botoșani, Bacău, Bârlad etc. ca să poată trăi.

Din cei rămași locului au încercat să mai joace; așa bună-oară pe ziua de 27 Marte 1861 au jucat *Rusaliile în satul lui Cremene* vod. în un act împreună cu cantonetele *Clevetici* și *Sandu Napoia* noutăți sfichiuitoare scrise de V. Alexandri cari au făcut pe unii din public să'l critice pentru tipurile ce le prezentasă, iar pe actorii ce le-au jucat să'i trateze de caraghioși și nevrednici de cinstea ce le-o mai dau unii.

Cetiți „Opinia“

Ultima Oră

Pentru salvarea Basarabiei

Inițiativa partidului național.-O acțiune comună a tuturor partidelor.-Comercianții și criza economică

Pentru salvarea Basarabiei

Inițiativa partidului național.— O manifestație națională la Chișinău

București.— Comitetul executiv și parlamentarii partidului național s'au întrunit din nou aseară la ora 6

S'a discutat în special asupra situației din Basarabia.

D-nii dr. Ciugureanu și Bogos, foști miniștri, au declarat că situația în Basarabia este tristă. Oratorii au expus evenimentele de la Tatar-Bunar și au scos în evidență profundele nemulțumiri ale populației basarabene. Guvernul este vinovat de starea de lucruri creată, și totodată este incapabil a aduce un remediu.

Adunarea a hotărât să întreprindă o acțiune de eliberare și pacificare a Basarabiei. O interpelare va fi adresată în Cameră.

Naționalii ardeleni vor merge mână în mână cu celelalte partide, pentru apărarea intereselor vitale a românismului în provincia de peste Prut.

In curând se va ține o mare adunare națională la Chișinău, pentru a se afirma solidaritatea întregului popor român, cu Basarabia,

•

Comitetul executiv a mai hotărât ca parlamentarii ardeleni să anunțe mai multe interpelări privitor la politica și abuzurile guvernului.

Se vor ține întruniri politice în mai multe centre din țară.

Comitetul executiv al partidului național se întrunește din nou în astă seară, pentru a discuta asupra politicei parlamentare.

Acțiunea parlamentarilor țărăniști

Constituirea sfatului parlamentarilor

București. — Parlamentarii țărăniști s'au întrunit aseară pentru a-și fixa atitudinea față de noua sesiunea parlamentară, S'a constituit biroul sfatului parlamentarilor țărăniști în chipul următor: Pan Halipa președinte, Costăchescu și Ed. Mi to vice-președinți, Moldovanu și părintele Florea Drăghici secretar, Iacobescu casier.

Țărăniștii își vor continua vechea tactică parlamentară.

Ziariștii cehoslovaci la București

Banchetul de la ministerul de externe

București. — La ministerul de externe a avut loc aseară un banchet dat în onoarea ziariștilor cehoslovaci la care a participat un numeros public din diplomație, politică și publicistică.

La șampanie, d. ministru Duca a rostit următoarea alocuțiune:

«Sunt fericit că pot saluta în numele guvernului pe distinșii reprezentanți ai presei cehoslovace. Nu este mijloc mai bun de a strânge legăturile dintre noi, de... sentimentele de prietenie între cele două popoare. Ridic paharul pentru Cehoslovacia, pentru președintele Massaryk și pentru presa cehoslovacă".

A răspuns însărcinatul de afaceri al republicei cehoslovace închină pentru țară și dinastie. La urmă a vorbit un ziarist ceh.

Comemorarea lui Anatole France

București.— Azi va avea loc o ședință festivă socialistă pentru comemorarea lui Anatole France.

Vor vorbi d-nii Cocea și Titel Petrescu, iar artistul Petre Sturza va face lecturi din opera marelui dispărut.

Accidentul din gara Chitila

București.— Un accident s'a întâmplat aseară în gara Chitila. Acarul Alexe Marin voind să se urce într'un tren de lucrători a căzut sub roate. Trenul i-a tăiat brațul drept.

In stare gravă, victima a fost transportată la spitalul Colțea.

Ministrul Japoniei în Iași

O PRIMIRE ORIGINALA.— UN JAPONEZ CU ÎNFĂȚIȘARE DE RAZEȘ.— LA BARBIER...— VIZITELE

O telegramă din Podul-Iloe, la ora 3 după prânz, anunță că mașina în care se găsea ministrul Japoniei a plecat, de acolo în drum spre Iași.

Reprezentanții autorităților care așteptau pe distinsul oaspe pe scara otelului Traian, văzând că se făcuse ora 4 și automobilul în care s'ar fi aflând Ministrul Japoniei nu mai sosește, au pornit să-l întâmpine în drum.

In două automobile au pornit astfel, d-nii C. Manciu, Marinciu Diaconescu, Valeriu Bulgăreanu, căeltar, Lazărescu, Cioss și Lisievici.

Șoseaua ... și drumul până la Lețcani s'a făcut în chip plăcut.

Popasul s'a făcut în mijlocul drumului. Nu trecu mult și mașina pe care fâlfâia drapelul japonez se zări. Colonelul Schinner, care a urmat pe ministrul Japoniei de la Cernăuți spre Iași, văzând autoritățile ieșene a oprit mașina,—și față în față se găsiră cei care așteptau,—cu ministrul Japoniei.

*

Excelența sa Ken Harigontchi era învălit într'o blană de oaie și pe cap avea o căciulă țurcănească moldovenească tot de blană de oaie. Avea astfel aparența unui autentic răzeș moldovean, în drum de la conacul său spre târgul din apropiere.

D. Colonel Schinner a făcut recomandările,—și oaspetele japonez, foarte amabil, foarte bine dispus, se întreține câtva timp cu toate personalitățile ieșene, încântat de a se apropia de Iași.

Apoi automobilul în care se găsea Ministrul japonez, se porni spre oraș.

Acest automobil, aparține d-lui ministru Inculeț.

*

Ajuns la Otelul Traian, ministrul Japoniei a invitat în camera sa pe reprezentanții autorităților cu care au fixat programul vizitelor de a doua zi.

La ora 8 Ministrul, secretarul său, prefectul de poliție, d-nii Diaconescu și Valeriu Bulgaru au luat masa la restaurantul Astoria, iar la ora 9.30 oaspetele s'a retras în camera sa.

*

Azi, la ora 7 dimineața, ministrul Japoniei era sculat și a luat ceaiul.

Vroia să se radă, însă nu în cameră ci la bărbier, așa că fu condus la bărbieria de sub otelul Traian.

Ministrul japoniei și-a exprimat mulțumirea sa de felul cum a fost întâmpinat de autorități.

A mulțumit de asemenea personalului otelului Traian de chipul cum e servit.

La ora 9, a început vizitarea diferitelor instituțiuni.

Intrunirea de la Camera de Comerț din Capitală

PENTRU AMELIORAREA CRIZEI

București.— Eri după amiază s'au întrunit membrii camerei de comerț sub președinția d-lui Brancovici.

D. *Penescu-Cherci* își exprimă părerea că e necesar a se evita alarmările inutile și dăunătoare. Spune că creditul industrial lucrează la emisiunea de noi obligațiuni. Pentru a se veni în ajutorul industriei, va fi necesar să se acorde și un credit comercial.

D. *Constanțiu* crede că Uniunea micilor industriași a făcut o greșală atunci când și-a prezentat vederile la o consfătuire la ministerul de finanțe, fără a asculta în prealabil și pe membrii camerei de comerț.

Țara e amenințată de o paralizie economică, iar singura soluție pe care d. Vintilă Brătianu a crezut nimerit s'o propue e licențierea din serviciu și șomajul industrial. Prin inacțiunea Camerei de comerț, s'ar părea că ea aprobă părerile guvernului. Trebue să se numească o comisiune care să alcătuească un memoriu cu adevăratele doleanțe ale comercianților.

D *Brancovici* spune că d. Vintilă Brătianu n'a tăgăduit criza, ci numai n'o socotește prea gravă.

De asemenea n'a propus șomajul ca soluție a crizei, ci numai a îndemnat la economii.

D. *Manisalian* spune că hârtiile emise de Banca Națională n'au mai fost reînoite de ani de zile. O cantitate imensă s'a distrus. Dacă s'ar emite noi hârtii în valoarea celor distruse, ceiace ar face 2-3 miliarde lei, piața ar fi sensibil ameliorată.

D. *Penescu-Cherci* stărue în necesitatea unui împrumut extern.

La urmă d. Brancovici anunță constituirea comisiunii pentru redactarea memoriului camerei de comerț.

AGRESIUNE CRIMINALA

Patru indivizi înjunghie pe un comerciant

București. - O oribilă înjunghiere s'a petrecut aseară în str. Stan Tabără No. 14, în următoarele împrejurări.

Plutonierul Dănescu de la Cercul de recrutare Ilfov, împreună cu C. Golășei și alți doi, nutriau o ură veche împotriva comerciantului Tudor Dumitrescu. Eri și-au pus în gând să se răsbune în mod oribil pe comerciant și au și trecut la fapt astă noapte la ora 11, când cu toții au venit la locuința lui Dumitrescu și au intrat cu forța în casă.

Plutonierul a înfipt baioneta în partea stângă a corpului lui Dumitrescu, iar ceilalți l-au lovit grav la cap, După această ispravă agresorii au dispărut.

In stare disperată victima a fost transportată la spitalul Brâncovenesc.

După două ore de investigațiuni, poliția a reușit să-l aresteze pe plutonier și pe Golășei. Ceilalți doi complici au rămas încă nedescoperiți.

Uragan în Belgia

București. —Uraganul care a bântuit Franța, s'a năpustit și asupra Belgiei.

Mari ravagii au fost pricinuite regiunei Bruxelles. Un arbore căzând, a ucis patru copii de școală.

Pagubele sînt considere

Puitori sau Puitoare

angajează imediat Tipografia „H. Goldner".

Mircea G. Serion

Doctor în drept

AVOCAT

FOST MAGISTRAT TRIB IAȘ

Birou de Notariat

Iași, Sft. Sava No. 14

DOCTOR

Adela Naftulea

fost medic de spital

BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI

Consult. 9—10, 1—3

Str. Cizmăriei 39

Cumpărăm Briliante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii și danturi de aur uzate

Oferind prețurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparațiuni de Ceasornice și Bijuterii

IAȘI — str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAȘI

LICEUL STATIZAT DE BAEȚI

M. Kogălniceanu

Iași — Str. Carol 23

Elevii ce nu au locuri la clasele ordinare de la Gimnaziile și Liceele din localitate, sunt primiți cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu".

Inscrieri până la 20 Octombre 1924. Se mai primesc înscrieri și la clasele ordinare.

Elevii ce se înscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.

Director,

Titus Patriciu

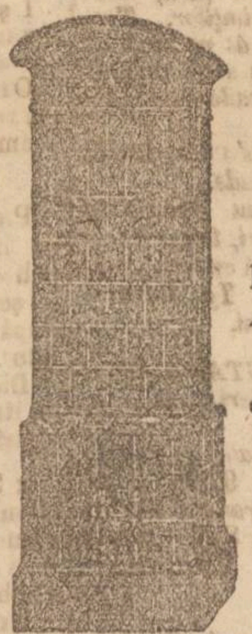

SOBE TERACOTA

Livrez orice cantitate montate complect sau numai material din depozit.

Având la dispoziție 6 monteri speciali.

Pe viitor orice comandă se va executa prompt și conștiincios.

Comenzile se primesc zilnic la

Ioan Zlatovici

Muzelor 2 Deal IAȘI

Butoaie de stejar

pentru vin, capacitate de la 50-200 Deca, de vânzare, cu livrare promptă, la

Forestiera Baia

S. A.

FĂLTICENI

Depurativul Regenerator Salparil

Cel mai puternic depurativ-vegetal

recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: guta, litează renală, boli de piele, ecseme, boli sifilitice, etc. și în orice afecțiuni ale sângelui viciat.

Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA,—Iași

De vânzare:

Una mașină cu aburi, sistem Nicolson, 250 H.P.

Un Gatter, de 18 țoli, în perfectă stare de funcțiune.

„Forestiera Baia"

Soc. An.

FĂLTICENI

ANUL al XX-lea No. 5215 — 2 LEI NUMARUL — DUMINICA 19 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Biblioteca Universității Loco

VINA OPOZIȚIEI

Întreaga „*opoziție*", pare a fi de acord asupra unui singur punct. Anume: „*guvernul actual trebue răsturnat cu ori ce preț*". Dar, atât și nimic mai mult. Cici deși cu toții recunoasc, că guvernarea actuală, nu poate lecui rănile grozave, ca și nevoile vieții economico-financiare cari ne apasă, și cu toate că din toate taberile opozante se lansează cite un svon timid de raliare și de solidarizare, totuși nici unul din fruntașii opoziției, și mai puțin încă armatele și chiar rezervele pe cari se reazimă, nu sînt dispuși să sacrifice nimic, dar absolut nimic din ambițiunile, interesele și aspirațiunile lor, spre a da lupta decizivă, pe baza unui program de realizări practice imediate, care sînt indispensabile Romîniei întregite, pentru a o salva și îndruma cum se cuvine.

Cu drept cuvânt șeful liberalilor, îi privește ironic și sceptic, și le aruncă în față, neputința lor de a da un guvern serios, cumințit și îndeajuns de pregătit, care să corespundă realmente, cerințelor nevoilor, ca și năzuințelor actuale ale statului, spre a-și putea asuma răspunderea unei succesiuni la guvern. Și dacă guvernarea actuală, care e patată de atîtea greșeli și păcate, continuă și va mai continua, cauza nu ie numai principal inerției sau al repeziciunei câștigate, ci ne pregătirea, lipsa de tact politic și mai ales de acel patriotism sănătos și luminat care să determine o unire desăvîrșită între toate forțele și valorile acestui neam, pentru a realiza quorum-ul indispensabil de reforme unei bune și cinstite îndrumări a activității întregi a statului.

Acest lucru trebue desigur privit, și prin prizma intereselor individuale, și prin aceea a interesului colectiv, o nu prin prizma intereselor personale și de coterie.

Când zic interese individuale, înțeleg, egală îndreptățire a tuturora în fața legilor, respectul acestor legi și al libertăților, asigurarea persoanelor și a avutului fiecăruia, stârpirea abuzurilor și a fără de legilor, protegiuirea muncii împotriva acaparărilor de tot felul și cel mai riguros control al activității fie-căruia, spre a suprima trântorii și a chezăși rodnica activitate a albinelor.

Partidele de opoziție, chiar dacă ar isbuti să răstoarne guvernul actual, ceia ce în treacăt fie zis, îmi pare imposibil, n'ar face altă decât să facă a se regreta a doua zi, greșala de a se fi răsturnat un guvern, care de bine de rău, conducea afacerile statului cu oare-care competință datorită în bună parte experienței de guvernare.

Ori câtă valoare, par a avea unii șefi, fruntași și conducători ai acestor partide, nici unul din iele, dar absolut nici unul și fără nici o rezervă, nu e capabil să dea un guvern de omogeneitatea, autoritatea și prestigiul, de care are nevoie țara în dureroasele împrejurări actuale. Un atare guvern, nu l'ar putea da, *de cât o unire a tuturor partidelor*, în jurul a trei ori pentru idei dominante, cari să fie cât mai neîntârziat realizate, chit că a doua zi după această realizare, fie-care să-și reia libertatea de acțiune și să facă ceie ce-i dictează; onoarea, conștiința, ambițiunea sau interesul său.

De acest adevăr au fost pătrunși barbații cari au realizat „unirea principatelor" și România de ieri, de acest adevăr, ar trebui să se pătrundă, toți acei cari vor să desăvârșească întregirea efectivă a României de astăzi.

Vina lor e că doresc numai răsturnarea guvernului, ci nu și întronarea legalității și o îndrumare sănătoasă și nouă care nu poate fi realizată și impusă de cât prin cooperarea tuturor forțelor și valorilor constructive dar cari răslețe sînt neputincioase, iar guvernul actual obosit și plictisit, deși ar dori poate să frează mâna, regretă că nu are cui să o cedeze.

„*Pe rea ta prin tine*, Israele".

Iași 16 Oct. 1924.

Osvald A. Teodorescu.

PENTRU BASARABIA

Conducerea partidului național român a avut o fericită idee când a decis să întreprindă o acțiune urgentă pentru mântuirea și pacificarea Basarabiei. Și bun între toate este planul unei acțiuni comune a partidelor în afirmarea solidarității românismului cu mult încercata provincie de peste Prut.

Basarabia este victima oligarhiei brătienisteă care a năpustit asupra acestei provincii o guvernare de asupriri, jafuri și asasinate. Sălbăcia administrativă a sporit și s'a ticăloșit tot mai mult, din an în an; plângerile celor năpăstuiți au rămas fără ecou, protestele n'au fost luate în seamă; și astfel s'a format o stare de spirit care a dus fatalmente la tragedia de la Tatar-Bunar.

Dar guvernanții noștri n'au învățat nici astăzi nimic. Ei patronează mai departe abuzul, hoția și asasinatul. În Basarabia au reînceput execuțiile sumare, la bunul plac al vre-unui jandarm sau șef de autoritate locală. Și în toată orgia aceasta, sufletul basarabean e pe cale să se înstrăineze cu desăvârșire.

Se impune o acțiune naț onală pentru salvarea Basarabiei. E foarte nimerită ideea acțiunei comune a partidelor politice, la care va trebui să se alăture orice energie și orice valoare a națiunei. Dar să se lucreze voinicește, cu credință și fără întârzi ere.

Z.

URMĂRIȚI în corpul ziarului lista completă a MARILOR PREMII (Seria V-a) acordate de ziarul «Opinia» cititorilor și abonaților săi.

6

Zile au mai rămas până la primul Cupon de premii

ASPECTE

De la Franasovici cetire...

Amestecul guvernelor în distribuirea justiției, este în țara românească mai mult decât un simplu obiceiu: la discreția miniștrilor se încep și se închid cumărările, și nu odată s'a pomenit cazurile în care însăși hotărîrea a fost influențată de intervenție «celor de sus».

Desigur că magistratura își face datoria în totdeauna. Izolatele cazuri când judecători au fost destituiți pentru luare de mită și alte asemenea delicte, nu ating întru nimic integritatea corpului întreg: dar injoseșiunile oamenilor zilei sînt cătecdată de asemenea natură, încât cei mai infaillibili nu pot scăpa de ele și, cu durerea în suflet, trebue să accepte situații în cari angrenajul carierei îi silește să se mențină.

La ordinea zilei se agită o afacere de pașaporte false. Senatori și ministeriabili sînt cercetați, șimandicoase tipuri ale vieții noastre politice cunosc percheziționările domiciliare și confruntările îndelungi în umbra cabinetelor de instrucție. Alături de un escroc patentat și cu trecut, defilează printre agenți polițienești și jandarmi cu baioneta la armă, înaceiași i de pînă eri reprezentanți ai poporului.

Și în această afacere, se aduc acuzații precise, cari se ridică până la sfetnicii liberali ai Tronului. Un patrunjenis de intrig și lucraturi închide o epocă de potlegării și gătnării în care se oglindește clară, întreaga activitate a oligarhiei brătieniste.

În cele din urmă, o fracțiune de ministri a demisionat: d. Ricard Franasovici, mai marele siguranței și al administrației, o ia cu dereliția înaintea mandatelor de înfățișare la judele instructor. Și, cu desinvoltura celui care nu mai are ce pierde, înșeste copite la justiție care în curând va trebui să-l anchetieze afirmă că în văzut afaceri în cari cei vinovați au fost scoși cinstiți» și că murdamaua era cît pe ce să se întindă asupra companiei Filipovici și Văitoianu.

Până astăzi, cel puțin, confirmarea amestecului guvernelor în justiție nu venire. Mărturia domnului Franasovici, este prețioasă și de aceea trebue reținută ca o pildă a dezastrului moral pe care i l-a hărăzit țării o conducere necinstită și lacomă...

G. SPINA

Situația presei în Cehoslovacia

PREDOMINANȚA CHESTIILOR SOCIALE. — DEZVOLTAREA PRESEI INTR'UN REGIM DE LIBERTATE ABSOLUTĂ. DATE STATISTICE

Azi ziariștii cehoslovaci sînt oaspeții orașului nostru.

Odată cu prilejul de bun sosit, socotim util a prezenta marelui public o mică schiță asupra presei din republica vecină.

Cehoslovacia e o țară în care relele înaintate de ordin social își găsesc un vast câmp de discuție, de experiențe și aplicări practice.

Începând cu războaele husite, care n'au fost altceva decât ridicarea poporului oprimat contra clerului înavuțit și corupt și sfârșind cu ultimele legi de prevedere socială, conducătorii adevărați ai maselor populare au urmărit necontenit același scop umanitar: împăcarea universală, care să aducă liberarea și progresul tuturor popoarelor. De aici a pornit și primul proiect de leg a națiunilor.

Regele husit Podebrad întrezărea încă din 1461 o federație a principiilor creștini, care să înlăture războaele și să rezolve pe cale de arbitraj conflictele dintre țările federalizate.

Însuși astfel de țară în care chestiunile sociale se bucură de atâta atenție și unde libertățile se desfășoară în voe, dispunând de libertatea de cuvânt neîngădită, era firesc să se poată dezvolta tiparul și în general presa, răspânditoare de idei serise.

*

În Cehoslovacia apar, după indicațiile ultimelor statistici, 2600 publicații periodice, dintre care 615 politice și 1445 neț olitice.

Din acestea, 1253 sunt în limba cehă, 98 în slovacă, 14 în rutenă sau rusă, 7 în polonez, 599 germane, 75 maghiare și 14 în limbi diverse. În afară de cele de mai sus, trebue să se noteze că în America apar peste 100 publicații cehoslovace, iar în Austria 10.

În termeni medii, un ziar vine la 6607 locuitori. Cotidiane sunt 131, din care cele mai multe apar în Bohemia (75), în Moravia și Silezia 33, în Slovacia 20 și în Rusia Subcarpatică 3.

Pot fi citate dintre ziarele mai importante din Praga, care apar în două ediții pe zi: *Narodni Listy* (național democrat) *Venkov* (țărănesc) *Narodni Politika* (nat. indep.) *Tribuna* (economic financiar) *Pravo Lidu* (social-democrat) *Ceske-Slovo* (nat. socialist) *Rude-Pravo* (comunist) *Cech* (catolic), *ceskoslovenská Republica* (oficios). *Prager Presse* (oficios), *Prager Tagblatt* (economic-financiar german) *Bohemia* (pangermanist).

În mai toate centrele industriale ca Pizen, Liberec, Usti, Ostrava, Brno apar, în fiecare, câteva publicații zilnice. În Bratislava apar patru ziare slovace.

Revistele literare mai importante sunt: *Zvon*, *Modern Revue*, *Volné Smery*, *Nase Doba*, *Host*, *Zlata Praha* în Praga și *Prudy*, revistă slovacă în Bratislava.

Pentru politica externă apare revista *Zahranîini Politika*, iar pentru chestiunile parlamentare și politice *Parlament*.

Publicațiile economice sunt foarte răspândite și numeroase. În afară de ele, mai apar buletine statistice cu indicații în franțuzește precum și publicații anuale (Manuel de la Statistique Tchécoslovaque).

Pentru informarea străinătății apar *Gazette de Prague*, ziar bisăptămânal în franțuzește și *The Central European Observer* în englezește.

Succintul tablou de mai sus e foarte elocvent. Belșugul și varietatea ziarelor publicații dovedește superioritatea culturală a poporului cehoslovac.

CATE-VA NOTE

Cu prilejul discuției la mesaj, deputații țărăniști vor critica cu străşnicie roadele nefaste ale guvernărei liberale.

Nici nu va mai fi discuție la *mesaj*, ci un adevărat *masaj* pe spetele miniștrilor.

* * *

In fine, Țerente a fost arestat.
Dar;—dar de poliția bulgară!

Salutul colegilor cehoslovaci

Ziariștii cehoslovaci se ofiă în mijlocul nostru.

Voind să cunoască țara românească, colegii din republica vecină ne-au făcut cinstea să înscrie și Iașul în itinerarul călătoriei lor.

Venind dintr'o țară identificată ca viața civilizată a Apusului, dintr'un mediu de mare progres social și ordine politică, dintr'un teritoriu cu o viață industrială și comercială excelent dezvoltată,—confrații cehoslovaci nu vor avea prea multe lucruri de văzut în târgul nostru sărăcăcios și amorțit.

Dar în lipsă de bogății materiale, vom putea arăta în schimb vizitatorilor tradiția vechiului spirit cultural al capitalei moldovenești, precum și cordialitatea ospitalieră cu care Iașul s'a mândrit totdeauna.

Dorim ca aceste calități sufletești să fie observate și apreciate de oaspeții cehoslovaci,—căci ele alcătuiesc baza pe care e progresul material se poate dezvolta treptat.

În această nădejde, salutăm cu dragoste pe ziariștii cehoslovaci și-i asigurăm că mândra lor republică va găsi totdeauna o prietenie sinceră la regatul românesc.

CRONICA MUZICALĂ
de *WRATISLAVIUS*)

Teatrul Național: Concertul d-nei Costopol Etolie

Aseară s'a prezentat pentru prima oară înaintea publicului ieșan o cântăreață — pentru noi necunoscută (n'am auzit-o încă nici odată) d-na *Etolie Costopol*.

Primul concert în actuala stagiune, care se anunță extrem de sărac — oglindirea generalei note de apatie — fără precedent, în care ne găsim de o bucată de vreme.

D-na *Costopol* (despre care anunțul spune că e primadonă de la Viena și Londra) posedă o frumoasă voce de contralt, caracterizată în special prin o deosebită nobleță a timbrului, care tinde mai mult spre mezzo-soprano, deși registrul de sus nu este nici de extinderea și nici de simțirea unui mezzo-soprano propriu zis. Registrul de jos ca și cel mijlociu sunt de o armonioasă egalizate. (în parte și cel de sus). În mezzo voce și piano, d-na Costopol reușește să scoată nuanțe destul de fine — chiar dacă în piano rezistența sunetului (*Tragfahigkeit*) nu are intensitatea necesară pentru a străbate până la locurile mai îndepărtate ale sălii.

Pe lângă aceste calități ale vocei propriu zise, cântăreața știe să frazeze foarte clar, atât arile — cât și lied-urile care au format programul, dar care după părerea noastră n'au fost destul de... diplomatic aranjate — așa fel ca să scoată în evidență și în mod favorabil, calitățile de voce și dicțiune ale artistei.

Mai ales că vocea d-nei Costopol pretându-se mai mult *Lied*urile, care au precedat această parte, în loc să creeze o atmosferă crescendo simpatică, au lăsat la început destul de indiferent, cu toate gesturile teatrale ce le însoțeau.

Până a atacat cântăreața domeniul care'i convine mai bine și la care stă temperamentul muzical cît și dicțiunea artistei ese în plină evidență: *lied-ul*.

Wohin (Schubert), *Widmung* (Schumann) și *Ewige Liebe* (Brahms) au fost cele mai reușite interpretări din partea primă a programului.

Frumoasa canzoneta de la început nu contează, (deși este foarte armonioasă) de care-ce ca prim număr s'a pierdut mult impresia emoțiunei — a acelui «tras» de care sufăr atâția artiști și de care a fost stăpânită și D-na Costopol.

Partea a doua a programului a început cu «*Habanera*» (Carmen) pe care d-na Costopol, dacă a căutat-o bine, a însoțit-o însă de tot balastul mimic și coreografic, care sunt cu *totul deplasate* în sala de concert. Cel mult-ici colea își mai permite câte-un artist răsfățat licența de a cânta câte-o arie în costumul respectiv, dar Habanera în «grande toilette» lasă cu gesturile *lucrătoarei* Carmen, opțin pe

(Citiți continuarea în pag. II-a)

CORUL SFANTULUI SPIRIDON

Impresii și observațiuni

de avocat *CONST. LEON*

Sunt mulți ani de când n'am mai fost să ascult corul St. Spiridon, din cauză că foștii dirijori lăsau corul în voia lui, fără să-și fi dat osteneala să moderaze vocile cari cântau pe ea tare, și cam cafasul e mic și jos, iar biserica goală, lucăpătoare, ecoul neavând unde se perde, lovește prea tare urechile auditorilor, și firește, senzația nu poate fi plăcută?

Zilele acestea fiind prin apropiere, am intrat în biserică în care mă așteptam la o lovitură puternică a timpanelor, am fost surprins, în mod plăcut, de ciugășia vocilor, cari în acel moment cântau încetișor.

Totuși... am multe motive de a nu fi mulțemit, nici de execuțiile corului și nici de felul de a dirija al d-lui Ciolan, actualul Șef și apreciatul profesor și fost Director al Conservatorului.

Din capul locului, țin să declar, că nu fac operă de specialist, căci nu sunt de cât un profan în arta muzicei; dar ajutat de puțin bun simț, și ca unul care în copilărie am cântat câțiva ani ca soprano în Corul Mitropolitan, și încă în vremea lui de glorie, pe când era condus de acela care l'a creiat: neuitatul și neîntrecutul Maestru între Miniștri, *Gavril Muzicescu*, și ca unul care am ascultat corul și după ce l'am părăsit (la schimbarea vocei) pe când tot Muzicescu îl dirija cu minunatele lui daruri de Artist, să-mi fie permis a spune că pot să-mi dau seama, într'o justă măsură, de execuțiunea unei bucăți muzicale, cântată de un cor.

Corul de sub conducerea d-lui Ciolan are elemente bunișoare; am auzit o voce de tenor cu un timbru minunat, care bine cultivată va ajunge un element apreciabil: Sopranele și Altistele de asemeni binișor, dar nu prea păzesc măsura, iar Bașii nu s'au auzit îndeajuns tocmai unde trebuia să se audă. Cred însă, că cu multă râvnă din partea d-lui Ciolan și cu puțină bunăvoință din partea coriștilor, d-sa va face din actualul cor, un cor *bun*.

Iată dar obiectiunile ce am de făcut:

1). În primul rând, dl. Ciolan cheltuește prea multă energie în timpul dirijării: prea multe gesturi, prea largi și adesea prea grăbite; prea multă șopteală din partea d-sale în timpul execuțiunei, când îndrumează pe coriști sau face reproșuri acelora de care-i nemulțumit, șopteală care acopere în multe locuri, glasul coriștilor în fine, prea multă tăcuială cu șșș... când vrea să moderaze partea care cântă mai tare de cât trebue. Acest șșș... repetat prea des și prea tare în tot timpul execuțiunei, produce un efect neplăcut.

Pentru a înlătura inconvenientul ce'l prezintă Cafasul, care fiind prea jos, îi fac vizibile toate mișcările, d-sa trebue să-și impuțineze și să-și moderieze gesturile, cari pot avea ene gie necesară chiar când sunt și mai ușoare, dar îndeajuns de expresive.

De altfel coriștii, citesc, de o-

(Continuarea în pag. II-a)

Cinema ELISABETA ULTIMELE 2 ZILE Sâmbătă și Duminică mai rulează

Premieră ! Cel mai momental vast și uriaș film actual Capo-d'operă furorei și senzației Mondiale Nou !

LEGEA VECHE

(IOM-KIPUR)

O tragedie reală. — O Capo-d'operă din viața modernă cu un desnozământ profund zguduitor. Sub regia marelui regisor german MAX REINHARDT.

Cu interpreții principali **Henny Porten și Ernest Deutsch** din filmul „NIBELUNGII". — Adaos la program: Simpaticul și elegantul atlet-acrobat

HARRY PIEL în PLICUL NEGRU

splendidă șarjă de aventuri celebre în 5 acte mari. Opera Completă 12 acte mari 12

Cinema MODERN Astăzi Sâmbătă 18 Octombrie în Matineuri și seara

Premiera — Grandiosului Monument de Artă Parisian — Nou !

Grandoarea filmului francez — Operă Completă 8 acte

GRAND MERE

(BUNICA)

Dramă modernă profund zguduitoare din viața intimă familiară. In rolurile prime: Micuța REGINE DUMIEN din Roger de Houte, M-me Jalabert din RIGOLETTE. Adaos la program: EL intre 2 focuri încrucișate. Cel mai superb spectacol Parisian.

Compania Comercială Română S. A.

IAȘI, STRADA ALEXANDRI 10

SECȚIA ELECTROTECHNICA

Furnizează din depozit:

Materiale electrice A. E. G.
Motoare electrice A. E. G.
Motoare cu benzina
Becuri „Osram"
Perii de cărbune
Sârmă de bobinaj
Aparate aspiratoare de praf „Vampyrul"
Lămpi de benzină și acetilen
Bronz și plumb englez în bare, foi, țevi și alice
Apometri
Butoaie de fer galvanisat, roabe de lemn

Curele de piele pentru transmisie
Cusoaie de piele cromată
Furtuni de cauciuc pentru apă și vapori
Garnituri de asbest, cânepă sfoară și plăci Klingherită, prespan, table de cauciuc, fibră vulcanizată
Nicovale și menghine, clești, colțare menghine de mână, compași, clești americane
Burghii, ferestrae de metal, ventile de bronz oțeluri de arcuri și rapide

Polizoare vitrifiate, compoziție, emeri și corindum.

Dopuri de plută toate calitățile și dimensiunile

MICA PUBLICITATE

DE INCHIRIAT apartamente de locuință și camere pentru birou comercial. A se adresa Cuza-Vodă, 42 bis.

DE INCHIRIAT un piano Bosendorfer, liber imediat. A se adresa la Cinema Modern.

DE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii, subsoluri și câteva apartamente construcție nouă, având tot confortul.
A se adresa la D-na Anzetta Tischler între orele 1-5 Iași Str Mârzescu 36 etaj.

FANFARA și muzică italiana. la dispoziție pentru angajamente in orașul Iași A se adresa la magazinul de muzică Brașcu str. Lăpușneanu.

EPURI DE CASA de vânzare în Str. Trei Erarchi 9.

INDUSTRIA LÂNEI. In str. Crucei 42 s'a deschis un atelier de scarmanat lână, cu motor.
Se cumpără și se vinde lâna.

SE CAUTA un funcționar(ă) care să cunoască bine lucrările de birou eventual și dactilografia.
Un funcționar pentru archivă și expediție care să mai fi lucrat în această direcție.
A se adresa la ziar sub S. M.

DE INCHIRIAT imediat 2 camere, antre, bucătărie și pivniță în str. Săvescu No. 17. Informații C. Mihailescu profesor Albineți 42.

DE VANZARE un candelabru cu cinci brațe-bronz dorée. A se adresa la D-na Natalia Lateș Sărărie No. 79.

BUTOAIE noi de stejar pentru vin în mărime de la 70 Deca în sus se vinde la Banca Uniunea Română.

LICENȚIAT în litere predă limba germană la domicilu Doritorii să se adreseze la Biblioteca Fac. de Litere, Str. Carol 42 între orele 10 și 12 a. m.

CABINET DENTAR
Dr. Med. H. APTER
Specializat la Berlin în dentistică și boli de gură
IAȘI, Str. Lăpușneanu 32
Cons. 9—12, 3—6

Doctor L. HEITEL
MAMOȘ
De la clinicele din Berlin Viena, Frankfurt
Boli de Femei și Nașteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Srada Banu No. 16
ore de consult:
8-9 dim. și 8-9 seara

Pentru Autorități
COMANDAȚI
FIRME
cu prețurile pe jumătate, la
IOAN MAX
str. Costache Negri 58

LICEUL STATIZAT DE BAEȚI

M. Kogălniceanu

Iași Str. Carol 23

Elevii ce nu au locuri la clasele ordinare de la Gimnaziile și Liceele din localitate, sunt primiți cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeți „M. Kogălniceanu".

Inscrieri până la 20 Octombre 1924. Se mai primesc înscrieri și la clasele ordinare.

Elevii ce se înscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.

Director,
Titus Patriciu

podiul de concert un efect cu totul contrar celui dorit de artistă, indiferent dacă din punct de vedere vocal, redarea este cât se poate de agreabilă.

Cele spuse cu privire la Habanera se referă în totul și la celelalte arii din program.

In schimb când a revenit la *lied*, de astă dată executând două mișcătoare compozițiuni ale ieșanului *Andreescu* (*Mi e dor* și *Fluerașul*) d-na Costopol a reintrat în domeniul atât de adequat naturei d-sale, pentru a culmina în originalele și comunicativele melodii populare englezești.

Posedând un material vocal foarte agreabil (ca timbru) și frazând cu multă nuanțare în toate limbile, d-na Costopol poate fi caracterizată ca o bună interpretă a *lied*-ului, domeniu destul de vast—chiar dacă facem abstracție de exemplarele care cer un registru prea mare. Un singur lied cu finețe interpretat, poate provoca mai multă emoție artistică decât o întreagă colecție de arii—cu recitative, parlando și fortissimo—cu sau fără marile gesturi inerente «operei» (cu costume, decoruri, ansamblu, orchestră etc.)

Un viitor concert—(de *lied*-uri) va confirma desigur cele spuse aci—și anume că doamna *Costopol* este o bună cântăreață, care știe să interpreteze cu multă finețe și cu nuanțări discrete formele diverse (amintite mai sus) din poeticul gen al Liedului

Acompaniamentul excelent al maestrului *Mezetti* a contribuit nu cu puțin la succesul artistei.

WRATISLAVIUS

NOTA.—Nu știm care să fi fost cauza principală a puțin numeroasei asistențe: coincidența cu debutul trupei Tanasă, desvățarea publicului de a frequenta producțiile muzicale sau prețurile excesive?

Probabil că fie-care în parte și toate la un loc...

W.

Vizita ziariștilor cehoslovaci

Sosirea.—Cuvântările din gară.—Ceaiul.—Vizitele

Colegii noștri ceho-slovaci, au sosit azi dimineață în localitate. Peronul gărei era frumos decorat, cu brad, și steaguri naționale. Fâlfâia deasemenea drapelul ceho-slovac.

Cu mult înainte de ora fixată, se găsea adunată pe peronul gării o lume aleasă, compusă din reprezentanții autorităților, doamne și d-re, și toți ziariștii profesioniști.

Un aspect admirabil prezintau elevii, care compuneau fanfara școlii normale Vasile Lupu, în frunte cu d. Teodorescu, directorul școalei.

PE PERONUL GĂREI

La ora 9.30, oaspeții se scoboară din vagonul lor special, în frunte cu doamnele ziariste. Acestea sunt întâmpinate de d-nele Meisner, și dr. Gavrilescu, care oferă distinselor ziariste frumoase buchete cu flori.

D-nii Romanescu și Bălteanu delegații guvernului, cari însoțesc pe oaspeți fac prezentările.

Fanfara școalei normale intonă imnul ceho-slovac, ascultat cu religiozitate de întreaga asistență.

CUVANTAREA D-lui VASILIU-VOINA

D. Vasiliu-Voina, ajutor de primar, salutând cel dintâi pe oaspeți, spune:

«—In numele Capitalei Moldovei întregite, care a suferit atât în timpul războiului, pentru a avea azi osebita plăcere de a vă număra printre cei mai buni amici ai noștri, vă urez bună sosire și doresc ca scurtul timp cel veți petrece la noi, să fie suficient pentru a vă face să cunoașteți sufletul românesc și sentimentele noastre pentru națiunea ceho-slovacă.

«Iașul este orașul, unde s'a perindat întreaga noastră istorie națională.

Ambele popoare care au parcurs același calvar, au avut și unul și celălalt aceiași încredere nestrămutată în dreptatea veșnică.

Față de suferințe, frați în bucurie, suntem uniți pentru totdeauna de o prietenie, pe care nimic nu o va zdruncina.

Fiți bineveniți, în mijlocul nostru».

*

RĂSPUNSUL D LUI DR HOCH

D. dr. Hoch, președintele ziariștilor oaspeți, răspunde mulțumind și salutând cu dragoste acest scump oraș, care a suferit cel mai mult în timpul marelui războiu, care a fost nu numai sediul guvernului, dar și refugiul întregei țări.

In cinstea României Mari, strigă de trei ori: Trăiască!

D. Rudolf Sațu salută pe oaspeți în numele ziariștilor profesioniști.

Fanfara intonă imnul românesc.

CEAIUL

Toată lumea intră în sala de așteptare, unde se oferă oaspeților ceaiu și o gustare.

Ziariștii oaspeți fac acum mai aproape cunoștință cu ziariștii ieșeni, cu cari se întreține în chipul cel mai colegial.

VIZITELE

In mașini puse la dispoziție de autorități, și în frunte cu reprezentanții autorităților începe vizitarea orașului.

Prima vizită e la Mitropolie, oaspeții fiind încântați de frumusețea catedralei noastre.

*

După terminarea vizitelor în oraș, ziariștii ceho-slovaci au fost conduși la «Școala Normală», unde li s'a pregătit o excelentă gustare.

La orele 1 după amiază Primăria a oferit un banchet în cinstea distinșilor oaspeți. După prânz a urmat vizitarea diferitelor instalații industriale.

Desearâ la orele 8 va avea loc în sala Traian o masă oferită de ziariștii eșeni, cu următorul menu moldovenesc:

Secărică și rachiu moldovenesc cu chifteluțe și muștar.
Brânză de oi și de burduf cu unt și mămăliguță
Borș de pui
Rață pe varză
Friptură cu sos de vin și murături
Alivenci cu smântână
Fructe, cafea, vin.

In urmă, ziariștii cehoslovaci vor lua parte la reprezentația piesei «Trandafirii roșii» care va avea loc la «Teatru Național».

MARIA JACOBINI și AMLETO NOVELLI
vor apare în curand la Sidoli
Casa de Cristal
film cu totul nou montat în anul 1924 cuprinzând cele mai recente creațiuni de modă

Actualități din afară

Cinci ani sub pământ. — In Smolensk s'a facut zilele acestea o interesantă descoperire. Un ofițer din armata țaristă Georg Barowkow, care a trecut la armatele albe la izbucnirea revoluției, a fost condamnat de bolșevici la moarte. Borowkov găsindu-se în acel moment în Smolensk, reușise să se ascundă într'o pivniță secretă, unde trăi cinci ani. Rudele îi aduceau regulat alimente. Iarna dormea învălit în băi.

Zilele acestea ascunzătoarea i-a fost descoperită.

*

Construirea liniei ferate Angora-Siwas. — Se știe că capitala noueì republici turcești, e complect izolată în inima Asiei Mici, și legătura se face cu poștalionul și automobilul.

Proectul construirei unei rețele de cale ferată ca să lege capitala cu orașele învecinate s'a elaborat încă de anul trecut.

La 11 Octombrie, anul acesta, s'a pus prima șină, între Angora-Siwas.

La inaugurare a luat parte Suleiman Sirri Bey, ministrul căilor ferate, președintele republicei și ceilalți demnitari ai Turciei.

CETIȚI
„OPINIA"

Informații

x **NOI CAZURI DE SCARLATINA.** — Pe ziua de ieri, s'au înregistrat în localitate opt cazuri noi de scarlatină. Toți copiii bolnavi au fost izolați, iar aplicarea măsurilor sanitare se găsește sub priveghearea d-lui dr. Tănăsescu, medic șef al orașului.

x Pijamana oferită printre premiile ziarului «Opinia», expusă la vitrina magazinului High-Life din Str. Lăpușneanu, întrece în eleganță tot ce s'a purtat până în prezent în acest gen.

Gustul ales al proprietarilor acestui magazin e apreciat așa precum merită de lumea elegantă.

x In sfârșit! A apărut decretul prin care d. dr. Cornelia Gancevici este numit medic primar — provizor, al Sanatoriului Barnova.

Decretul care poartă data de 8 Aprilie 1922,— a apărut abia astăzi, după o funcționare de 2 ani și jumătate.

Să mai spue cineva că biurocratismul nostru nu e la curent!

x *Instrucția furtului de platină.* D. Culianu, jude de instrucție, a continuat cu cercetările, în chestia furtului de platină.

D-sa a ascultat diferiți informatori, printre cari și comercianții cari au cumpărat cantități de platină,

biceiu, pe fața Dirijorului când execuția se face bine sau nu, după cum privirile acestuia sunt de aprobare sau dezaprobare și după cum fața sa exprimă mulțumire sau viceversa.

II). Execuțiunea mai tuturor bucăților se face în genere prea repede.

Nu înțeleg de ce atâta grabă în execuție, când cu cele zece minute pe care le câștigă cu această grabă, nu poate nimeni să cucerească lumea.

Sunt bucăți, care cântate încetișor și rar, pătrund în suflet și dau un farmec neînchipuit de dulce, care însă se perde cu totul când sunt cântate repede.

Așa dex: *Crucei Tale...* cântat încet și rar te mângâe și te leagănă, parcă ai pluti în spațiu, dar cântat în grabă, nici nu-ți vine să mai asculți — tot așa, *Doamne Miluește* de prohod și *vecinica pomenire*, în schimb, *Slavă Ție Doamne* după Evanghelie se cântă exagerat de rar.

Heruvicul a fost binișor cântat, însă vocile bărbătești ar fi trebuit să aibă mai multă tărie

Despre *Mila Păcei* nu spun nimic, pentru că melodia n'o găsesc frumoasă.

Axionul și *Concertul* binișor, iar *Pre toți și pre toate, bine*; ar fi fost însă și mai bine să fi fost ceva mai *forte*.

Com am spus, cele mai multe se cântă prea repede; recunosc că unele bucăți pot fi cântate mai repede, însă majoritatea trebuesc executate rar, căci altfel se pierde toată frumusețea lor.

III) Trecerea de la *piano* la *forte* și vice-versa se face prea brusc și fără nici o transiție care să facă legătura între o stare și alta.

Bucățile laice, pentru a produce efect pot fi executate ori cum, ca să atragă și să ție încordată atenția auditorului, și trecerile de la o stare la alta pot fi chiar neașteptate, bine înțeles într'o măsură potrivită; dar în executarea bucăților religioase, trecerile brusce nu sunt permise, pentru că, cei cari vin la biserică, (cel puțin o parte) vor să aibă momente de reculegere; și pe când gândurile se îndreaptă cu evlavie spre Dumnezeu, auzul caută să fie încântat de o muzică ușoară, dulce și mângâetoare, fără zmunciturii care să-i scoată din visare.

IV) In unele locuri execuția se face astfel, în cât ai impresia că corul stă pe un teren nestabil care se cufundă și se ridică foarte repede.

Execuția se face în aceste locuri cu salturi, cari par provocate de niște resorturi cari ridică și coboară corul după voie, ceia ce denotă lipsa de egalitate în executare.

V) Un alt neajuns este lipsa de atenție a coriștilor; as fel cu puțin înainte de citirea *Apostolului*, corul urmând să cânte *Mântuește* [illegible]

Ultimele informaţiuni

x După ce şi a înaintat demisia, d. Richard Franasovici s'a jeluit presei de cabala frandelor cu paşapoartele. D sa şi-a exprimat regretul că din această afacere se bate monedă politică, dar nu de către opoziţie.

E o aluzie transparentă la d. Georgel Mârzescu care intrighează cu stăruinţă să cucerească fotoliul internelor, punând la cale compromiterea partidei Văitoianu.

Primul ministru este plictisit de noua încurcătură pe care ambiţia d lui Georgel a creat o guvernului.

x D. Al. Marghiloman a plecat eri la Viena, însoţit de renumitul profesor dr. Lichtenstern, şi se va interna în sanatoriul Lön de acolo.

Guvernul a pus la dispoziţia fostului prim ministru un vagon-salon până la Viena.

x O bună parte din funcţionarii ceferişti mutaţi de la Chişinău la Iaşi, au demisionat, traiul făcându-le imposibil, din cauza preţului locuinţelor.

x *D. N. Ioan deputat de Ialomiţa, a demisionat din partidul ţărănist.*

Comitetul central, potrivit art. 64 din statute, a somat pe d. N. Ioan să-şi depună mandatul de deputat.

x *Eri s'a judecat la Secţia II-a Curţii de Apel din Chişinau procesul intentat ziarului nostru de comerciantul Tovi Cogan.*

In urma declaraţiei procuratorului d-lui Cogan că îşi retrage plângerea împotriva «Opiniei», procurorul general a cerut şi Curtea a hotărît închiderea dosarului şi stingerea acţiunii publice.

x *Vestitul bandit Terente a fost prins în portul Şistov din Bulgaria. El a fost extrădat autorităţilor româneşti şi transportat la Bucureşti.*

x PIAŢA VALUTARA—Leul la Paris a cotat ieri 10,50 ; la Zurich 2,77 jum..

Devizele în Capitala au notat : Francul francez 9,58; francul belgian 8.80; francul elveţian 35; lira engleză 809; dolarul 180 ; lira italiană 7,90 ; coroana cehă 5,40.

x INCĂRCĂRILE RECOLTEI DIN BASARABIA.—Pentru a evidenţia situaţia dezastruoasă a recoltei de anul acesta în Basarabia, trebue să relevăm că depunerile de cereale spre expediare cu calea ferată se urcă în momentul de faţă abea la câte-va sute de vagoane, pe când anul trecut depunerile erau lucrurile de numeroase.

Mai numeroase sunt însă cererile pentru transportul nucilor şi a strugurilor pentru export.

Pe lângă recolta puţin abundentă, această situaţie se mai datoreşte în bună parte şi lipsei de transacţii.

x In oraşul nostru epidemia de scarlatină, întinzându-se în proporţii îngrijitoare, famiilile în care eventual se iveşte un asemenea caz, sunt rugate a nu transporta bolnavul cu trăsurile de piaţă, ci a cere prin telefon la Serviciul Sanitar al Oraşului, (sau la Spitalul de Izolare) automobilul „Salvarea», care este anume destinat pentru aceste transporturi. Astfel este evitat un mijloc de propagare a acestei maladii.

x ŞTIRI TELEGRAFICE — Funeraliile lui Anatole France au loc azi după amiază în faţa palatului «Institutului», iar inhumarea la cimitirul din Neuilly.

— Se crede că criza ministerială din Jugoslavia va fi rezolvată înainte de 20 Octombrie prin formarea unui guvern de concentrare.

— Dirijabilul Z. R. 3 a parcurs distanţa dela Friedrichshafen la Laikhurst în 81 ore şi 17 minute, cu o viteză mijlocie de 62 35 mile engleze, ridicându-se până la înălţimea de 3680 metri.

— Directorul spaniol Primo de Rivero a declarat unui ziar că este pentru constituirea unui guvern civil care să rezolve chestia Marocului.

— Campania electorală din Anglia continuă cu înfrigurare. S'au fixat 520 candidaturi laburiste, 536 conservatoare şi 330 liberale. La Belfast a fost atacată o întrunire laburistă. Sunt 20 de răniţi.

— Agenţia «Reuter» anunţă că litigiul româno-bulgar privitor la reforma agrară din Dobrogea a fost rezolvită la Liga Naţiunilor.

— Criza germană continuă. Cancelarul Marx a declarat că consideră continuarea negocierilor cu fracţiunile parlamentare relativ la remanierea guvernului.

x Astăzi ne-a sosit din Viena comanda specială de literă şi primul transport de materiale tipografice.

Incepând chiar de Luni, „Opinia" se va imprima cu literă nouă specială, în condiţiuni absolut superioare.

x Duminică 19 a. c. va avea loc în sala Eparhială din Chişinău un matineu dat de Universitatea Populară Chişinău.

D. P. Halippa, Preşedintele universităţei va ţine cuvântul de deschidere.

Va vorbi şi d. general V. Rudeanu.

x Epitropia Sft. Spiridon aduce la cunoştinţa publică că concursul pentru ocuparea posturilor definitive de Externi la Spitalele Casei din Iaşi, ce a fost publicat pentru ziua de 31 Octombrie a. c. din lipsă de candidaţi, se amână pentru ziua de 10 Decembrie a. c.

x După rapoartele sosite la prefectura de judeţ, starea sămănăturilor în judeţul nostru, este îngrijitoare.

Din cauza secetei care bântuie de mai bine de o lună, pământul este crăpat adânc în multe regiuni, aşa încât nu se pot face arăturile de toamnă.

x D. comisar Popescu, numit director la prefectura de poliţie din Sulina, pleacă mâne pentru a-şi lua în primire noul post.

x Abea acum, aproape de venirea zăpezei, au sosit la direcţia căilor ferate creditele necesare pentru o seamă de lucrări importante şi anume:

Consolidarea liniei Zorleni-Basarabeasca-Cetatea-Albă, pentru podurile de pe linia Vasile-Lupu-Bălţi şi pentru peronul de la Brateş pe linia Galaţi-Tulucești.

In limitele posibilităţei, aceste lucrări se vor efectua încă în cursul acestui an.

---

unii corişti au început *Mântueşte-ne pre noi, fiul lui Dumnezeu*, iar alţii bucata dintâi, dar cum era şi firesc, neputându-se cânta două bucăţi în acelaş timp, după câte-va note s'au oprit cu toţii în loc, s'a făcut o pauză, şi apoi s'a cântat acela ce trebuia.

Bine înţeles că d. Ciolan era în dreptul său, să-şi verse mânia în reproşuri aspre către cei neatenţi.

In sfârşit, ca urmare a faptului că nu se păzeşte măsura, unii corişti apucă prea înainte şi alţii rămân în urmă, iar într'un loc — nu mai ţin minte unde — Başii întindeau notele, parcă ar fi fost de gumă...

In rezumat deci, se cere: atenţie, măsură şi precizie în executare.

Atât deocamdată.

Rog pe d. Ciolan să nu-mi eie în nume de rău lipsurile pe care le-am semnalat şi criticile pe cari le-am făcut nu din răutate, ci din dorinţa sinceră de a se îndrepta neajunsurile, cari cu puţină bună-voinţă se pot înlătura; De vor continua însă, va fi numai în dauna Corului.

*

Intr'unul din numerile viitoare, voi spune câte-va cuvinte şi despre Corul Mitropoliei au, de care am şi mai puţine motive de a fi mulţumit, căci îl găsesc într'o stare de inferioritate regretabilă faţă de alte coruri.

Constantin Leon
Avocat

Luni 20 Octombrie
începe uriaşa tragedie
Cazanul Clocotitor
după celebrul
ISRAEL ZANGWILL
la ELISABETA

Comercianţii gălăţeni

NU PLĂTESC TAXELE DE TRANSPORT PE C. F. R.

Măsurile de constrângere luate

Am anunţat acum câte-va zile, că o anchetă făcută la Galaţi a descoperit că comercianţii de cereale şi cherestea, care au linii de garaj, datorau căilor ferate sume importante pentru taxele de transport, pe care întârziau să le achite, probabil din cauza crizei de numerar.

După socotelile făcute, suma datorită trecea de 2 milioane.

Direcţiunea regională a căilor ferate a luat imediat o serie de măsuri extrem de severe pentru a obliga pe comercianţi să-şi achite imediat datoriile.

Astfel s'a dispus să nu se mai elibereze nici un vagon până la achitarea tuturor taxelor datorite.

Un avocat al serviciului contencios s'a prezentat la Galaţi şi a pus sechestru pe marfa firmelor datoare. Deasemenea s'a intervenit la toate staţiile pentru a nu se mai încărca nici un vagon până la noi dispoziţiuni, pentru firmele în chestie.

Graţie acestor măsuri, restanţele sunt în curs de achitare.

Actualmente se studiază măsurile practice care urmează a se lua pentru a se evita repetarea acestor întârzieri de plăţi.

---

x AGRESIUNE — Azi a fost adus la spitalul «Regina Maria» individul Petre Floria având o rană pe cap.

Victima se afla într'o cârciumă cu niște cunoscuţi, şi iscându-se o ceartă între ei, unul din tovarăşi i-a aplicat o lovitură de cuţit în cap.

Starea victimei este foarte gravă.

x D. dr. Cazacu, directorul regiunei sanitare, care se află în Capitală în interes de serviciu, se înapoiază mâne în localitate.

x D. Toi, şeful cancelariei direcţiei regionale sanitare, care se află de mai mult timp bolnav de scarlatină, a intrat în convalescenţă şi peste câteva zile îşi va relua activitatea.

Casa de Cristal

x DE LA UNIUNEA PARLAMENTARĂ DE COMERŢ. — Se ştie că în vara aceasta s'a ţinut la Bruxelles congresul uniunei parlamentare internaţionale de comerţ.

Consiliul acestei instituţiuni va ţine şedinţă în zilele de 20 şi 21 Octombrie la Paris, spre a pregăti lucrările viitorului congres care va avea loc în primavara anului 1925 la Roma.

Delegaţii României la şedinţele consiliului sunt d-nii: prof. Petre Dragomirescu de la universitatea din Iaşi şi deputat al partidului naţionalist al poporului şi general D. Iliescu, senator liberal.

Cel din urmă a plecat la Pariz de două zile, iar d. prof. Dragomirescu pleacă astă-seară.

x Consiliul de administraţie al Băncii populare c. f. r. a ţinut eri o importantă şedinţă sub preşedinţia d-lui Căpgăreanu, şeful gărei. S'au rezolvat mai multe chestiuni în interesul Băncii.

x La direcţia regională c. f. r. se studiază cu multă asiduitate introducerea unei legături mai intense între diferitele trenuri şi trenul pentru Bălţi.

Este o îmbunătăţire, care răspunde dorinţei generale.

x SUCCESUL COMPANIEI TANASE. — Trupa de revista şi operete a d-lui C. Tanase a început aseară reprezintaţiile în vasta sală Sidoli, cu delicioasă revistă «Vorba vine».

Teatrul era arhiplin, aşa cum se întâmplă todeauna în Iaşi, când joacă artistul Tanase.

Veselia şi antrenul erau generale, sub imboldul irezistibil al elementelor trupei, în frunte cu d-nele Natalita Petrescu, Ecaterina Vasiliu, Lizica Petrescu, Puica Perieţeanu etc. d-nii Protopopescu, Pizone, Codruţ, Dan Demetrescu, Şerbănescu şi mai ales marele artist Constantin Tanase, unic în genul său.

Montarea, costumele şi baletul sânt cu adevărat remarcabile. Orchestra excelentă, sub conducerea maestrului Bărcănescu.

Jocul «Ochelarii miraculoşi» a produs o distracţiune admirabilă.

In astă seară «Ce-are a face.

Cetiţi „Opinia"

x Absolvenţii Şcoalei comerciale superioare din Iaşi, sunt rugaţi a lua parte la serbarea ce va avea loc în localul acelei şcoale mâne Duminică 19 ale curentei ora 10 jum. a. m. pentru inaugurarea căminului şi Cantinei şcolare.

x O NOUĂ COMPOZIŢIE MUZICALĂ. — D. G. I. Bernştein cunoscutul compozitor a dedicat d-lui farmacist D. Herzenberg un marş intitulat «Marşul Steaua».

Dl. Bernştein, între compoziţiile d-sale care numără peste 84 de compoziţii, are următoarele dedicaţii:

Marşul Jubileului M. S. Regelui Carol I «Hora Carpaţilor» cuvinte de Th. D. Speranţă dedicat M. S. Regelui Ferdinand.

x Alegerile pentru comunitatea israelită.—Lista No. 1 de candidaţi pentru comunitatea izraelită s'a contopit cu lista No. 3 a sionişilor ortodoxşi. S'a mai alcătuit o listă cetăţenească democratică al cărei şef este sunt d-nii Isac Moscovici şi Carol Drimer. Probabil că se vor mai prezenta încă două liste de candidaţi.

Alegerile au fost definitiv fixate pe ziua de 26 Octombrie.

x In urma cercetărilor d-lui jude instructor Culianu, dovedindu-se amestecul bijutierilor Leon Mayer şi Glanzstein în furtul de platină dela Universitate, s'a emis mandate de arestare în contra numiţilor comercianţi.

Ambii, în stare de arest, au compărut în faţa tribunalului secţia 3-a, pentru a se pronunţa asupra confirmării mandatelor.

D. procuror Misihănescu, a cerut confirmarea, iar dl. avocat avocat D. Dimitriu a cerut Tribunalului să o resvingă având în vedere situaţia solvobilă a inculpaţilor şi netemeinicia acuzaţiilor.

Tribunalul a rămas în deliberare la ora când închidem ziarul.

ECOURI

— Comisiunea Interimară a Comunităţii Izraelite, aduce la cunoştinţa populaţiunei evreeşti că alegerea comitetului definitiv s'a hotărât pe ziua de 26 Octombrie crt.—Se va vota în localurile: Şcoala Cultura, Şcoala Talmud Thora Aron Vodă şi Şcoala Talmud Thora, Podul Roş.

Cartea de alegător se poate ridica în orice zi de lucru între orele 9—12 şi 3—7 la cancelaria Lojei din strada Gh. Mârzescu 22 Listele de candidaţi se primesc de pe acuma, până la 22 Octombrie 1924 conform statutului.

— La liceul de fete M. Kogălniceanu-Statizat —In urma ordinului Onor. Minister înscrierile se mai fac până la 20 Octombrie.

Păţania unui călugăr

El este înşelat şi jefuit de niște bandiţi îmbrăcaţi în haine preoţeşti

Chişinău. — Trei indivizi aflând că călugărul Iustin din mănăstirea «Hânculea» posedă o sumă de 6000 lei, şi-a pus în gând să-l jefuiască.

Necunoscuţii s'au îmbrăcat în haine preoţeşti, s'au prezentat călugărului Iustin şi l'au invitat să se ducă cu ei în comuna vecină la o muribundă ca s'o îngrijească.

Călugarul a consimţit şi s'a dus cu ei.

Când au ajuns în dreptul pădurei «Săliştea» banditii au legat pe călugar desbrăcându-l, l-au lăsat în pădure, luându-i tot odată şi suma de 6000 lei.

Cazul se cercetează.

Ut.

Stiri din Chişinău

Un jandarm împuşcat.— Chişinău.— In noaptea de 16 spre 17 Octombrie 1924, pe când şeful de post din comuna Ulmu, Neculae Poponoagă se întorcea cu o căruţă din Chişinău, în dreptul pădurei din apropierea comunei el a fost atacat de 4 bandiţi mascaţi, cari l'au omorât jefuindu-l, iar căruţaşului i-au băgat un băţ în gură.

Căruţaşul şi-a scos cu mare greutate băţul din gură, căci era încârligat.

Căruţaşul a transportat victima în comună unde după vre-o 5 minute a sucombat.

Parchetul a dispus transportarea cadavrului la morga oraşului.

După toate probabilităţile, asasinii nu sunt decât niște bandiţi, cari dealtfel au şi jefuit victima, luându-i suma de 8500 lei ce o poseda.

TEATRUL SIDOLI
Compania **C. TANASE**
100 persoane — cu marile succese — bucureştene — **Sâmbătă 18 Octombr.** — 100 persoane
CE-ARE-A FACE?...
Revistă în 2 acte şi 6 tab. de A. de Hertz şi Darstoy
PERSONALUL ARTISTIC:
Natalia Pavelescu, Ecaterina Vasiliu, Lizica Petrescu, Puica Perieţeanu, Stella Botiy, etc. T. Protopopescu, TANASE, I. Pizone, Codruţ, Dan Demetrescu, Şerbănescu Ionescu, etc.
50 — balerine MARE BALET — 50 balerine
Orchestră compusă din 25 pers. sub conducerea d-lui **Al. C. Bărcănescu**
Adevăraţii — OCHELARII MIRACULOŞI — Cea mai mare invenţie a secolului! A nu se confunda cu alţi nereuşiţi!
100 costume. Montare extraordinară
Biletele de vânzare la Cassa Teatrului Sidoli
Mâine Duminică ora 3 p. m, MATINEU marele succes **VORBA VINE**

MAGAZINUL
CRISTAL
PIAŢA UNIREI
s'a redeschis cu un bogat asortiment de sticlărie, porcelanuri, faianţă, olărie emailată, tacâmuri de alpaca, becuri electrice, articole de menagiu şi obiecte pentru cadouri
PREŢURI REDUSE

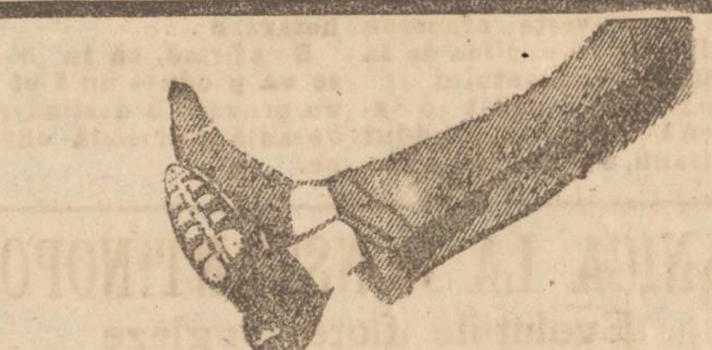

TALPILE şi TOCURILE de CAUCIUC
„PALMA"
procură un mers elastic, fără sgomot, cruţă picioarele şi ghetele şi sunt mai durabile de cât acele de piele.

Renumita
Fabrică de Acid Carbonic
K. Franzel & Fii Lemberg
aduce la cunoştinţa onor. consumatori, că predat Reprezentanţa generala şi depozitul pentru România Mare,
Asociaţiei Fabricanţilor de Sifoane
CERNAUŢI, STRADA ROMÂNĂ No. 48
Toţi cei interesaţi se vor adresa deci d-lui
Schulem Schifter, Directorul Asociaţiei.

Vechea şi renumita
Cofetărie Hirschhorn
STRADA SOCOLA No. 39
face cunoscut la toţi D-nii *Gabuimi* din Iaşi, că în vederea sărbătorilor de Simhas Thora, execută comenzile cu 20 la sută mai eftin şi îi roagă să-şi facă comenzile din timp. pentru a fi **bine serviţi, ca în toţi anii.**
Chemat prin c. p., viu pentru a prelua comenzile.
Cofetăria Hirschhorn
Strada Socola No. 39

Pentru a obţine şi a conserva un păr abondent, mătăsos şi strălucitor, întrebuinţaţi numai miraculosul
Petrolol Dr. Konya

Ultima oră

CRIZA DIN GUVERN

In jurul demisiei d-lui Franasovici.-Primul ministru şi-a rezervat răspunsul.-Opozia şi parlamentul.-Chestia Basarabiei

In jurul demisiei d-lui Franasovici

D. Brătianu şi-a rezervat răspunsul

Bucureşti — Pe culoarele camerei s'a anunţat eri demisia d-lui Franasovici, sub secretar de stat la d-partamentul Internelor. Demisia a fost confirmată de către mai mulţi miniştri.

Iată cum au decurs faptele :

E-i dimineaţă d-l Franasovici a trimis primului ministru o scrisoare prin care îl anunţă că îşi dă demisia din cauza campaniei deschisă în afacerea paşapoartelor pe care unii vor s'o transforme într'o chestiune politică.

In ce priveşte afacerea în sine, se va explica de la tribuna parlamentului.

Scrisoarea a făcut o adâncă impresie asupra d-lui Brătianu, care a rămas surprins de demisie.

O lungă întrevedere a avut loc între d-l Brătianu şi Franasovici. D-l Brătianu şi-a exprimat încrederea în colaboratorul său şi a declarat că-i respinge demisia.

Totuşi d-l Franasovici a persistat în demisie socotind că aceasta este datoria lui faţă de cele întâmplate.

D-l Brătianu a rămas să avizeze.

Probabil că se va sfătui şi cu alţi membri din guvern înainte de a lua o hotărâre.

Se afirmă, că în curând se va produce un fapt care va provoca o destindere în această enervantă chestiune.

ISPRAVA UNEI NEBUNE

Ea îşi ucide soţul şi fiul

Bucureşti. — Jandarmii din Valea Lungă, judeţul Cojocna, au făcut eri o descoperire lugubră. In podul unui grajd au dat peste cadavrul mutilat al ţăranului Pahuna Ion şi al fiului său în etate de 24 ani.

In urma cercetărilor făcute s'a căpătat bănuiala, că e vorba de o crimă săvârşită de femeia victimei. Aceasta luată în cercetare a mărturisit că şi a asasinat soţul cu lovituri de cuţit.

După câteva zile, venind acasă şi fiul şi dând peste cadavrul tatălui său, femeia l-a ucis şi pe fecior tot cu lovituri de cuţit.

Cercetată de o comisiune de medici din Cluj, s'a constatat, că asasina e nebună.

ŢĂRANIŞTII şi ororile din Basarabia

Bucureşti — Şeful parlamentar al partidului ţărănesc întrunindu-se asearâ a hotărât a nu se cere în parlament nici o declaraţie a partidului, dar a participa în mod normal la discuţie. Vor vorbi la mesaj d-nii Dr. Lupu, Mihalache, Madgearâ, Iunian, Halipa, la Cameră şi Costăchescu la Senat.

Astăzi sfatul parlamentar se întruneşte din nou pentru a stabili acţiunea ce trebue desfăşurată în parlament în chestia rebeliunei şi a represiunei din Basarabia.

Cumpărăm Brilliante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preturile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

(Aș) — str. Gh. Mârzescu 25 etaj (Aș)

Kalmodon Dr. Konya

Kalmodon este un remedin specific calmant şi prin compoziţia sa specială incomparabil ca eficacitate contra *Durerilor de cap, Migrenei, Nevralgiilor, Gripei, Febrei, Durerilor reumatizmale, Durerilor de dinţi*, eât şi contra oricărei alte dureri provenite din răceală.

Kalmodon are o acţiune imediată şi este în acelaş timp tonic şi fortifiant.

Kalmodon neobosind stomacul poate fi luat de persoanele cele mai sensibile. Întrebuinţarea sa poate fi îndelungată, fără de a avea vre-o acţiune vătămătoare asupra organismului.

A se cere numai sub numele **Kalmodon Dr. Konya**

Depozit gen: S. a. r. „CHEMIX" Bucureşti Str. Nicolina 4 şi Farmacia Dr. Konya Iaşi.

Asuşe

(Carnete à souche)

toate felurile şi mărimile, numerotate şi perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALA

Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

PANICA LA CONSTANTINOPOL

Evoluţiile flotei engleze din Mediterana

Bucureşti. — Ziarul „Chicago-Tribune", a anunţat că flota engleză din Mediterana s'ar afla în drum spre Constantinopol. Cu toate asigurările liniştitoare date de autorităţi populaţia din Constantinopole este alarmată.

Mustafa Chemal s'a înapoiat la Angora. Probabil, că în curând va fi convocată Adunarea Naţională.

Procesul maiorului Bonciu

Chişinău. La consiliul de război al corpului III armată continuă judecarea procesului în contra fostului comisar Regal Major Gh. Bonciu.

După toate probabilităţile, ascultarea martorilor va mai dura 5-6 zile, după care Comisarul Regal îşi va dezvolta rechizitoriul. UT.

Exploatarea terenurilor petrolifere

Bucureşti. — Dl. ministru Tancred Constantinescu, a convocat pe reprezentanţii societăţii petrolifere pentru a discuta chestiunea cointeresării lor la exploatarea terenurilor petrolifere ale Statului.

S'a stabilit un acord în principiu, dar condiţiile de cointeresare vor fi fixate într'o şedinţă ulterioară.

Explozia unui cartuş

3 persoane rănite

Bucureşti. — O explozie nenorocită s'a întâmplat eri în următoarele împrejurări.

Lucrătorul Dragan N. a găsit un cartuş de armă cu care a intrat în frizeria d-lui Olteanu din Str. Lăuăriei. Lucrătorul s'a pus pus să demonteze cartuşul; când i-au dat însă din întâmplare ţigara din gură peste capsă, cartuşul a făcut explozie. Lucrătorul s'a ales cu trei degete rupte şi cu o mare plagă la cap şi la bărbie. In stare gravă a fost transportat la Spitalul Brâncovenesc.

Alte două persoane din frizerie au fost rănite cu prilejul exploziei.

O femeie se aruncă în faţa trenului

Galaţi. — Parchetul din Galaţi a fost informat, că o sinucidere s'a produs între staţiile Iodependenţa şi Piscu de pe linia Galaţi-Tecuci.

Femeea Anastase Sava s'a aruncat în faţa trenului fiind orbil mutilată. Ea suferea de o boală curabilă.

Campania electorală în Anglia

Bucureşti. — D-l Mac Donald şi-a terminat turneul electoral în sudul Scoţiei. El este foarte obosit, dar totodată şi foarte hotărât de a cuceri masă populară.

D-l Baldwin a plecat în campanie prin circumscripţiile din Apus.

*

S'au depus candidaturile în chipul următor: laburişti 520 candidaţi, faţă de 425 de la alegerile trecute; conservatori 536; liberali 330 faţă de 154 de la alegerile trecute.

O afacere judiciară

RIVALITATEA INTRE DOUĂ STABILIMENTE DE BAI

Bucureşti. — D-l N. N. Stănescu, deputat liberal, are un stabiliment de băi la Ocnele mari. El este concurentul stabilimentului pe care îl are Banca Progresul.

Casieriţa primului stabiliment domnişoara Gheorghiu, refuzase să vândă un bilet soţiei subsecretarului Marinescu, pe motiv, că soţul ei e clientul celuilalt stabiliment. Pentru aceasta legală a dat pe casieriţă în judecată, iar judecata locală a condamnat-o la 7 luni închisoare şi la 30.000 lei despăgubiri.

Cererea de intervenţie în proces făcută de Banca Progresul a fost respinsă.

S'a făcut apel la Tribunalul Vâlcea. Tribunalul a achitat pe casieriţă, dar în schimb a condamnat pe deputatul Stănescu pentru speculă la 3000 lei amendă şi 1500 lei despăgubiri în folosul Băncei Progresul.

In recurs, Curtea de Casaţie a casat eri sentinţa şi a trimis afacerea la judecata Tribunalului de Olt.

Atitudinea partidului naţional

Bucureşti. — Comitetul executiv şi parlamentarii partidului naţional au continuat discuţie asupra tacticei parlamentare.

Hotărârea definitivă o rămas să fie luată într'o şedinţă viitoare.

Se ştie însă că în numele partidului se va cetii o declaraţie la începutul discuţiei mesajului.

— ABONAŢI-VĂ LA

„OPINIA"

CEL MAI RĂSPÂNDIT ŞI CEL MAI BINE INFORMAT ZIAR

Eliberarea d-lui Ionescu-Mariţa

Bucureşti. — Eri Camera de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel din Craiova, luând în cercetare chestiunea fraudelor de la Direcţia Inchisorilor, a respins apelul parchetului şi a dispus punerea în libertate fără cauţiune a d-lui Ionescu-Mariţa.

Dl. Arsenescu şi Marinescu au fost puşi în libertate pe câte o cauţiune de 3000 de lei.

Grefierul Teodorescu şi primul gardian al închisorii din Craiova au fost deasemenea eliberaţi pe cauţiune.

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor şi abonaţilor săi, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziţie de pictură deschisă în str. Lăpuşneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpuşneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Ţesătura", din depozitul d-lui Fred Şaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpuşneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creaţie, material fin, de la marele şi bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesionişti, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie şi obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianţă, compusă din *16 bucăţi*, plus raftul special în oloi, de la asortatul şi frequentatul magazin «*Cristal*» Piaţa Unirei, (Colţ cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom şi cognac, produsele renumitei **distilerii** „*Delicia*" din Iaşi, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandişpanuri specialitate originală şi fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iaşilor", Berman Elişcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură şi ştiinţă, editate de marea instituţie „Viaţa Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toţi cetitorii „Opiniei"**, *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunţa ulterior.*

*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marţi 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenţia că preţul unui exemplar din „Opinia" este şi rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puţin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim preţul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii :

Două asigurări contra incendiului, **de câte** Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".

ANUL al XX-lea No. 5216 — 2 LEI NUMARUL — MARŢI 21 OCTOMBRIE 1924

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA IAŞI Strada Mărzescu, 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Biblioteca Universităţii Loco

O PROBLEMA A TIMPULUI

In săptămâna care a trecut, un dirijabil tip zepelin a traversat Atlanticul parcurgând distanţa Friedrichschaffen--Lackhurst în mai puţin de trei zile jumătate. Evenimentul acesta are o mare importanţă şi data când „Z R 3“ a ajuns deasupra New-Yorkului va însemna în istorie începutul unei noi ere, a vitesei.

In adevăr, îndrăzneaţa călătorie a dirijabilului german a arătat că bariera apelor nesfârşite ale Oceanului a căzut.

Oamenii de pe întreg pământul se apropie unii de alţii cu o repeziciune de şapte ori mai mare ca până acum. Globul terestru se micşorează din ce în ce mai mult.

Ultimele sforţări ale sburătorilor le-au redus la o sferă care poate fi înconjurată în câte-va săptămâni, iar mâne enormele nave aeriene vor face acest voiaj în zece-douăsprezece zile.

Progresele comunicaţiilor a mers aşa de departe, încât a schimbat noţiunea de distanţă. Odată cu schimbarea această atât de importantă, se modifică şi relaţiile dintre oameni. Privite din înălţimea văzduhului, pietrele hotarelor dispar, ţările se arată ca nişte moşii peste care poţi trece în câteva ore, piedica mărilor nu mai există.

In faţa schimbărilor care de abia acum încep, se pune o grea întrebare: ce directivă va da omenirii noua epocă a vitesei? Evident, vom realiza progrese în toate domeniile lumii materiale cu o iuţeală potrivită mijloacelor de comunicaţie extrem de repezi. Numai în lumea morală nu putem prevedea ce rezultate va avea ritmul acesta nou. Şi problema este cu atât mai interesantă, cu cât de rezolvarea ei se leagă chestia războaelor viitoare. De obiceiu conflictele armate sunt socotite azi ca nişte fenomene de ordin economic, care transformă lupta prin concurenţă, în lupta cu timpul. E desigur prea simplificată această geneză a războiului, care fiind o manifestare a maselor omeneşti, trebue să aibă la bază un proces de psihologie.

In mod fatal, marile schimbări de situaţii şi de noţiuni vor aduce mari modificări în resorturile intime ale sufletului omenesc atât de încrezător şi respectuos pentru sabie şi tun. Dar acestea sînt lucruri de ipoteză, mai mult pentru a împodobi perspectivele viitorului. Prezentul este încă sub puterea lui Marte şi călătoria zepelinului în America a dat loc mai mult la îngrijorări războinice decît la visuri de pace.

Telegramele sosite din Franţa arată că acolo, îndrăzneaţa ispravă aeriană a fost privită ca o ameninţare. Imediat s'a cerut executareca clauzei din tratatul de pace, care prevede distrugerea uzinelor dela Friedrichshaffen. Nu se ştie încă ce măsuri se vor lua. Este întrebarea dacă nimicirea acestor instalaţii va folosi sau va strica păcii. Iuţeala în comunicaţii şi transporturi ajută sau opreşte propagarea liniştei între popoare? Iată o chestiune de al cărei răspuns depinde îndrumarea viitoare a omenirei. Răspunsul însă l-au dat demult faptele. In anul acesta, înaintea călătoriei Zepelinului, toate marile Puteri au organizat raiduri de aeroplane menite a dovedi progresele în viteză şi rezistenţă a aviaţiei. La rândul ei Germania îşi aduce contribuţia la sforţarea comună. Să nădăjduim că acest concert de sforţări pentru cucerirea aerului este un semn de pace pe pământ.

— Y —

4

Zile au mai rămas până la primul Cupon de premii

Actualităţi din afară

— —

Cât consumă un om în 70 ani.— După calculele unui medic din Paris, un om normal, consumă în cursul vieţii sale:

11250 kg. pâine, 18.000 kg. carne, 10.000—15.000 ouă, 6000 kg. peşte, 25.000 litri lichid, 1750 kg. sare, separat de movile întregi de cartofi, legume, fructe, lapte etc.

*

Sarcina femeilor tuberculoase.—La Lausánne s'a ţinut conferinţa medicilor pentru combaterea tuberculozei.

S'au tras următoarele concluziuni:

1) In principiu, femeile tuberculoze nu trebue să conceapă.

2) Avortul provocat e primejdios atât pentru tuberculoase recunoscute, cât şi pentru cele anemice. E interzis chiar acelora numai bănuite a fi tuberculoase.

3) Sarcina lor e mai avantajoasă, decât avortul provocat.

4) Alăptatul trebue interzis cu desăvârşire.

5) Câte odată un tratament îngrijit sâu operatoriu poate,— în cazuri excepţionâle— salva mulţi copii ai acestor femei şi deci e mult mai indicat ca sarcina, dâcă a provenit, să fie dusă până lâ sfârşit.

*

Capriciile modei.— Aristocratele americane au inventat o modă nouă, care ne apropie foarte mult de epocele sălbatece, din'nainte cu mii de ani.

E vorba de aplicarea unui inel cu şuruburi, deasupra nasului.

In timpul zilei ele îşi pun un inel obişnuit de aur, iar seara la recepţii, baluri sau serbări, îşi aplică un inel cu rubine, diamante şi alte pietre scumpe.

URMĂRIŢI în corpul ziarului lista complectă a MARILOR PREMII (Seria V-a) acordate de ziarul «Opinia» cititorilor şi abonaţilor săi.

CATE-VA NOTE

Se ştie că guvernul a permis exportul a 7 vagoane de armă. Un ziar a găsit cu cale să protesteze împotriva acestei măsuri care va avea ca efect împuţinarea unui material atât de necesar pentru apărarea noastră naţională.

Ziarul în chestiune n'are dreptate.

Se ştie că românul—vorba poetului—are 7 vieţi în pieptul de armă. Şi este elementar lucru că din atâtea milioane de piepturi, se pot exporta lesne 7 vagoane de armă, fără nici o primejdie... Aceasta cu atât mai mult cu cât guvernul are grijă să scoată toate cele 7 vieţi din piepturile de armă (în special în Basarabia)!

* * *

De vre-o zece zile, d. Maniu pertractează cu cei 35 care alcătuesc comitetul de 100, în vederea fixării atitudinei partidului naţional în noua sesiune parlamentară.

Se crede că până la închiderea sesiunei, d. Maniu va lua o hotărâre provizorie...

* * *

Cu prilejul nouei sesiuni pârlamentare, d. Iorga anunţă că va păstra aceiaşi rezervă politică pe care a avut-o până acum.

Aceasta-i soarta d-lui Iorga: să fie totdeauna în rezervă în opozitie, şi niciodată în activitate la guvern.

Scandalul din guvern

Noua ofensivă a d-lui Mârzescu pentru cucerirea ministerului de interne a accentuat o criză de guvern manifestată deocamdată prin demisia d-lui Franasovici, pe chestia panamalei cu paşapoartele.

Dar situaţia aceasta nu se va putea limita numai la scopul urmărit de d. Mârzescu, adică la dezvăluirea scandalului de la interne şi compromiterea d-lui Văitoianu, fostul titular al acestui departament. Scandalul va lua fatal proporţii şi va schimba scriza DIN guvern într'o criză DE guvern, căci sunt şi alte scandaluri care vor trebui să explodeze în public.

Cei vizaţi prin manevrele d-lui Mârzescu vor relevа, desigur, şi scandalul de la ministerul de justiţie, care constă în primul rând în felul cum se soluţionează putregaiul inculeţist din magistratura de la Chişinău. Şi vor mai fi date la iveală alte lucruri stranii despre felul cum departamentul dreptăţii a înţeles să-şi facă datoria în diverse împrejurări.

Cearta înteţindu-se, vor fi redeschise numeroasele răni ale diverselor departamente ministeriale, ci pe care complezenţa reciprocă a miniştrilor le închisese. Căci e imposibil de închipuit că d. Văitoianu se va resemna să ispăşească singur diverse pacate şi să închine steagul în faţa d-lui Mârzescu.

In curând deci, sau guvernul întreg se va prăbuşi, sau primul ministru va scutura de umăr pe d. Mârzescu, invitându-l să se aştâmpere.

A.

ASPECTE

Simple observaţii

Dacă ai şti să fixezi,—cu o vorbă hotărâtă şi câteodată cu un gest chiar brutal,—pe imbecilul care îţi tulbură odihna şi te plictiseşte când ai nevoe de singurătate,—sau dacă n'ai întinde toleranţa până peste limita pe care este capabilă să sară canalia omenească, multe amărăciuni ţi-ar fi îndepărtate şi multe clipe,—încărcate cu desgust—ar dispare din traiul tău cotidian.

Mahalagismul este un apanaj al societăţii noastre. Cu o îndârjire de hultani, concetăţenii se reped asupra vieţii tale intime, o sfârtecă lacom şi aruncă în toate suburbiile zvoana gustului pe care l-au descoperit; cu ghiarele îţi scurmă bucuriile şi suferinţa, şi caută în ele subiect pentru distracţie, când această murdară ocupaţie nu este însăşi raţiunea lor de a fi.

Dacă eşti prea sensibil, complicaţiuni grave pot urma şi nu sânt rare cazurile în cări drame familiare au izbucnit, prilejuite numai de un cuvânt aruncât peste gard de o vecină înfuriată, sau trezite de rândurile schimonosite ale unei scrisori anonime. Comerajul acesta hidos şi respingător, este o plagă împotriva căreia trebue să te înarmezi măcar cu o puternică doză de indiferenţă, pe care să o faci tăioasă ca o lamă de bisturiu.

Calomnia şi intriga, nu sânt de esenţa numai a vieţii politice; cu ele se îndeletnicesc umilii cetăţeni în bordeele dărăpănate şi aşa zişii aristocraţi din palate şi vile; intriga şi calomnia formează canavaua pe care se brodează viaţa lor de toate zilele. Pentru aceşti iscoditori de scandaluri, presa întreţine rubrici consacrate şi pentru ei Victor Marguerite, şi alţii ca dânsul, creează literatura porcografică a garsonelor şi cuplelor de tot felul.

Peste sufletul nostru, trebue să fim stăpâni alesoluţi; nimănui nu-i este îngăduit să se insinueze ca o râie şi să ne roadă complicaţiile sentimentale, sau gândurile şi dorurile noastre. Şi dacă omul este un animal sociabil, după spusa filozofilor, nu înseamnă aceasta neapărat că trebue să se lase otrăvit de contactul unor cosocietari lipsiţi de caracter şi cari n'au comun cu specia decât hoitul, aşezat pe două picioare.

Pentru menţinerea întegrităţii sufleteşti şi pentru respectarea demnităţii sale, cine are de apărat un tezaur de iubire, să se retranşeze dincoace de urletul canaliei de stradă şi singur, — din mizantropie, — să-şi dureze un fort înexpugnabil.

Omul cel mai tare, întrevăzut de Ibsen, este omul singur.

G. Spina

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA“

FARA... COMPETINTA

SIMPLE OBSERVĂRI CU PRIVIRE LA BASARABIA DE AZI

Este îngrozitoare uşurinţa cu care ne pronunţăm în chestiunile cele mai delicate; este mai îngrozitoare însă grija cu care ocolim adevărul atunci când îl cunoaştem.

Despre starea de lucruri din Basarabia ă'a scris mult, de către mulţi, de către toţi dacă vreţi. Au trecut prin această provincie şi de cei cu ros, şi de cei fără rost, şi cărturari, şi analfabeţi, şi scriitori, şi samsari, cu şi fără aprobare oficială, cu şi fără pregătire, cu şi fără bună credinţă, dar toţi cu... o competinţă desăvârşită! Au trecut cu toţii prin aceleaşi târguri şi sate, au stat de vorbă cu aceiaşi oameni, au vânturat aceiaşi pleavă a observaţiunilor superficiale, ajungând la aceleaşi concluzii, şubrnde în majoritatea cazurilor, nefiind sprijinite pe adevăruri sufleteşti. Căci dacă urmează a se crede încă în existenta unei chestiuni a Basarabiei, ea nu este nici de ordin politic, nici economic, nici social, ci de ordin pur sufletesc; e o chestiune de psichologie raţionâlă, netedă, precisă, categorică.

Fie-mi îngăduit şi mie, umil slujitor al scrisului, să intru puţin dedesubtul aparenţelor şi să spun cele ce am văzut, cele ce-am auzit şi simţit în timpul unui scurt vagabondaj prin târgurile şi satele Basarabiei.

Găsesc că este o datorie din partea fiecărui om întreg să strige adevărul din toate puterile, pentru că e cu neputinţă să nu-l audă cineva. Şi pentru că un „intelectual“, profesor universitar, scrie cu o cumplită uşurinţă că *„îngeri să fi fost românii şi tot n'ar fi găsit* **cruţare** *în ochii* **duşmanilor românismului“** că administraţia noastră *„e departe de a fi fost aşa de rea pe cât vor să spună* **duşmanii românismului“** şi că *„străinii vu organizat un întreg sistem de bârfire a administraţiei româneşti“*, deci, pentru că d. profesor universitar e tot atât de departe de adevăr ca şi minciuna, şi aceasta dintr'o voită rea credinţă, trebue să privim puţintel în urmă, înainte, şi'n jurul nostru, fără ochelari, fără morgă şi mâi ales... fără „competinţă“.

Mai întâi noi nu am cerut, pentru că nu avem nevoe, pentru că nu aşteptăm, *„cruţare“* dela *„duşmanii românismului“*. Noi dorim altceva, un lucru de care se feresc toate „competinţele“ să-l spună: dorim dragostea, dragostea aceia care netezeşte toate drumurile, care vindecă toate durerile, care risipeşte ura, şi răsbunarea şi ponegrirea, dragostea care este unicul substrat sufletesc capâbil să realizeze eternul, şi'n artă, şi'n politică, şi'n ştiinţă şi mai ales în raporturile dintre noi. Dorim dragostea care nu ni se dă, dar care ne trebue ca lumina soarelui. Şi nu ni se dă pentru că n'am stârnit-o, n'am ademenit-o, n'am impus-o... Pentru că am nesocotit-o, pentru că n'o înţelegem, pentru că noi înşi-ne n'o simţim.

Care era starea de spirit în Basarabia când s'a făcut unirea?

Terorizaţi de bolşevici, cu toată organizaţia administrativă sfărâmată, cu toate interesele personale periclitate, distruse chiar; cu existenţa lăsată la voia întâmplărei, basarabenii — *toţi, indiferent de naţionalitate sau rit*,—au intins braţele spre România—mamă, având siguranţa că acolo vor găsi cea mai largă dragoste şi oblăduire. Am subliniat câteva vorbe, pentru că atunci *toţi* locuitorii Basarabiei ne chemau, ne aşteptau şi, *cu toţii*, au făcut unirea într'un elan necunoscut în istoria altor popoare, abandonând în mânile noastre toate nădejdile şi toate idealurile lor de mai bine.

Că ne-au iubit sau nu înainte de aceasta, nu se poate spune, căci chiar fraţii, cari prin vitregia vieţei nu se cunosc, nu ştiu ce este dragostea de frate.

Cert este însă că au avut toată încrederea în spiritul nostru de dreptate. Şi aceasta era *totul* ce se putea cere *atunci*.

S'a întâmplat însă ca pe lângă sutele de oameni de treabă trimişi de stăpânire spre orânduirea treburilor, să vie aici şi miile de naufragiaţi din vechea Românie şi mai ales s'a întâmplat ca aceşti naufragiaţi să ia pe mână şi naţionalismul şi patriotismul românesc.

Numai când s'ar face o statistică *reală* a *tuturor* elementelor venite din vechiul regat, o statistică cu amănunte *reale* asupra vieţei dinnainte de războiu, cu concluzii *reale* asupra încrederei ce pot inspira aceşti oameni,—numai atunci s'ar vedea cine a cutezat să realizeze cucerirea sufletească a noilor noştri compatrioţi şi s'ar înţelege pentru ce după şase ani se mai poate vorbi de o chestie a Basarabiei.

Neavând aceşti oameni un sentiment propriu naţional, au căutat să-l impună oamenilor cu forţa, fiind siguri că dacă rusul va cânta „Trăiască Regele“ şi va spune că iubeşte România, o iubeşte în adevăr.

Nu s'a gândit nimeni, sau aproape nimeni, că nouăzeci şi nouă la sută din populaţia oraşelor basarabene, sunt legaţi de trecut prin sentimente şi interese adânci, că fiecare om are o rană dureroasă pricinuită de sguduirile năprasnice ce s'au produs.

Care basarabean n'are dincolo de Nistru un părinte, o casă, o iubită, un prieten sau un fiu?

Care dintre refugiaţii aflători în Basarabia, n'are dincolo averi, case, moşii de a căror perdere nu se poate mângâia?

(Continuarea în pag. II)

Defilarea pensionarilor...

de Pr. N. Hodoroabă

La anumite intervale îi vedem cu toţii defilând. Şi nu pe stradă, la teatru sau la biserică. Nu Tribuna prin faţa căreia trec abătuţi pensionarii în fiecare lună, poartă sus o inscripţie modestă; *„Biuroul Casierei. Serviciul Contabilităţii“*, iar arena este Administraţia financiară. Acolo, pe la ghişeul cassei se perindă aceşti martiri ca prin faţa unui reputat duhovnic ei, cari şi-au sacrificat pe altarul Patriei tinereţea, vlaga şi destoinicia—în diferite ramuri de activitate socială. Fiecare a îndeplinit un rol şi a dat tot ceea ce a putut pentru binele public şi pentru bunul mers al carului statului. Şi toate acestea pentru ce? Pentru ce la bătrâneţe—la împlinirea anilor reglementari de pensie—Statul să le dea o sumă ridicolă şi care la mulţi n'ajunge nici pentru o săptămână de mers la piaţă...

Sunt două ghişeuri. La unul se perindă actualii funcţionari cari depind de diferite ministere. Şi aici ochiul observator vede numai decât contrastul. Eú, în mai puţin de jumătate de oră, privind în juru-mi în această sală, citesc de câte ori intru un roman întreg...

Ici se perindă şi ingineri, profesori, militari, preoţi, doctori, magistraţi şi—cu toată scumpetea zilei, tot se mai vede şi câte un domn cu haine noui, pantalonii pe dungă, batista la vedere în dreptul inimei—motorul vieţii —mustaţa rasă; ba mai trece şi câte-o doamnă cu părul rătezat —ultima modă—decoltată şi care radiază în juru-i numai miros de parfum; buzele roşii ca trandafirul—biata tinereţe!—iar unghiile tăiate triunghi, făcute ireproşabil cu „oja“...

Dincolo, figuri gârbovite. Bătrâni albiţi, aduşi de şale, unii tunşi mic sau cu chelie, cu haine aproape verzi, de zeci de ani, întoarse pe dos, cu petice, tivite cu şnur pe la margini, croială veche. La gât gulere joase şi cravate negre demodate de acum 30—40 de ani, scoase de prin fundul sertarelor prăfuite. In picioare nu pineuri, ci ghete model părăsit, cu gumă.

Dar cucoanele! Niste flori ofilite... Cu părul albit, cu faţa creaţă ca smochina, cu barba adusă înainte puţin, cu privirile abătute. Nici una îmbrăcată la modă. Toate în haine de moda veche, fuste lungi, bluze încheiate până la gât, mâinile acoperite. Pe cap pălării cum numai la teâtru se mai găsesc, iar degetul inelar uscat ca un fus stă stingher inelul de nuntă (relique din timpurile de castitate...) Carnetul de pensie îl scoate doamna dintr'o poşetă lucrată în casă.

Aşteaptă cu toţii să li vină rândul.

Pe faţa fiecăruia s'a întipărit adânc urmele amărăciunei şi al desgustului. Veselia a sburat de mult. Când casierul îi întinde cele câteva sute de lei, pensionarul le soarbe cu ochii, le ia repede şi le păstureşte tacticos după ce-a avut grijă să le mai numere încă odată. Oftează, se întoarce şi, cu paşi mărunţi, îşi face loc prin mulţime sufland greoi. Parcă merge mai uşor spre casă...!

*

Doi veneraţi profesori octogenari, cu barbişoane albe, îmbră-

(Cont. în pag. II-a)

Cinema ELISABETA Astăzi Luni 20 Octombrie 1924
Marele și uriașul succes Mondial
NOU — Cea mai puternică pagină din viața poporului Evreu în Rusia — NOU
CAZANUL CLOCOTITOR
după scriere a celui mai reputat autor evreu **Israel Zangwill**
acțiunea se petrece în Rusia sub domnia autocrată a Țarului Alexandru III. — Transporturile de condamnați în Siberia sunt redate cu o realitate uimitoare.
Spectacolul se începe cu: Fabricarea Creioanelor Faber luat chiar în uriașele Uzine
precum și splendida comedie nouă **EL** INTRE DOUA FOCURI INCRUCIȘATE jucate de **LUI**
In programul viitor: Clou-ul Stagiunei
MAX LINDER LUCIANO ALBERTINI și SARANSON
în creațiile lor absolut noi din producția 1924

Cinema MODERN Prezintă astăzi Luni 20 Octombrie
Matineuri și seara
Fenomenalul Ansamblu Parisian. Somitatea scenică mondială
SIGNORET
Suzanne Bianchetti și micul Jean Paul de Bäer în
COPILUL HALELOR
Brilianță producție franceză se represintă 2 serii odată 10 acte. Capo-d'operă care face cinste ecranului de azi.

DE INCHIRIAT trei camere și o bucătărie și celelalte accesorii necesare gospodăriei.
A se adresa strada Elena Doamnă No 25, între orele 10—12 a. m. și 3 5 p. m.

INDUSTRIA FOTOCHIMICA «CLIȘEUL» Iași s'a mutat în str. Sf. Lazăr 4 (în curtea fabricei de oglinzi Mendelsohn).

LEMNE DE CASA de vânzare în Str. Trei Erarchi 9.

100.000 lei se dă cu ipoteca în rangul întâi.
A se adresa la ziar.

DE INCHIRIAT un local mare pentru fabrică sau orice altă întreprindere, trei încăperi mari, instalație lumină, apă, canal, liber la 26 Octombrie cor. fost fabrica Industrie Fotochimică „Clișeul"
A se adresa D-lui P. Nusimchis str. Kogălniceanu 8 între orele 1—3.

VAND IMEDIAT FAN și NUCI, de bună calitate, preț convenabil. Str. Lascăr Catargi 45 Iași.

DE INCHIRIAT imediat 2 prăvălii, subsoluri și câteva apartamente pentru locuințe sau birouri, construcție nouă, având tot confortul.
A se adresa la D-na Anetta Tischler între orele 1-5 Str. Marzescu 36 etaj.

Marile premii ale „Opiniei"
(Seria 5-a)
Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor și abonaților săi, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii)
în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziție de pictură deschisă în str. Lăpușneanu No. 38.

Un splendid costum pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpușneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Țesătura", din depozitul d-lui Fred Șaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpușneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creație, material fin, de la marele și bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesioniști, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie și obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianță, compusă din *16 bucăți,* plus raftul special în oloi, de la asortatul și frequentatul magazin «*Cristal*» Piața Unirei, (Colț cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom și cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iași, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandișpanuri specialitate originală și fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iașilor", Berman Elișcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură și știință, editate de marea instituție „Viața Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toți cetitorii „Opiniei",** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunța ulterior.*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marți 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenția că prețul unui exemplar din „Opinia" este și rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puțin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim prețul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii:

Două asigurări contra incendiului, de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".

Și apoi, sunt atâți oameni aici cari au fost cetățeni ruși credincioși cari au văzut cu durere prăbușirea patriei lor.

Sunt oameni cari-și mențin jurământul, cari nu admit renegarea, cari nu pot uita, căci nu pot renunța, cari nu pot abdica la datoria impusă de convingerile și de idealurile lor.

Sunt aici foști coloneli, ingineri, magistrați, cari servesc ca chelneri, birjari și sergenți de stradă. Pot oamenii aceștia să uite vremea când erau *cineva?*

Pot ei dori sincer menținerea actualei stări de lucruri?

Intrebarea se pune *omenește* și răspunsul cată să fie tot omenesc. Il vom da într'un articol viitor.

Ciru Cantemir

„OPINIA" IN ȚARĂ

GROPNIȚA-Iași

O nuntă.— Ieri Duminecă, 19 Octombrie s'a celebrat cununia tinerilor, Adam Bocancea cu D-ra Maria Pruteanu din satul Gropnița.

Nuni au fost: D-na Maria Petrovici—soția D-lui prof. I. Petrovici, fost ministru, D-l N. G. Petrea avocat—fost prefect al Jud. Iași și D-na și Dl. Mihai Vestali săteni.

La ora 10 dimineață automobilul care aducea pe nuni a fost întîmpinat în margina satului *Gropnița*, de săteni, flăcăi și fete cu muzică.

Apoi cu toții au mers la casa socrilor mari—de unde cu întreg alaiul—au pornit la casa părinților fetei și deacolo—după ce sau făcut formele obicinuite—cu toții au mers la biserică unde s'a celebrat cununia religioasă.

Slujba a fost făcută de parohul local, părintele Gh. Ursache, care, după oficerea slujbei—în cuvinte pline de înțălepciune a urât tinerilor—viața frumoasă și spor la muncă în viitoarea nuoi vieți care începe pentru ei.

La ora 3 a fost servită o masă bogată în casă părinților miresei, iar la ora 5 întreg convoiul—cu carul încarcat de zestre—a pornit spre casa mirelui.

La ora 6 seara d-na Petrovici cu Japon Petrovici, d-ra Stâlpeanu și sătenii: Grădinaru și Balteanu au plecat cu automobilul la gara Largu fiind conduși până la margina satului de mulțime și muzică.

Tineretul a jucat necontenit, până la ora 9 seara, când a venit rândul gospodarilor, cari s'au așezat la mesele pline cu mâncări bine pregătite

La masă s'au ridicat toasturi în sănătatea tinerei perechi, a socrilor și nunilor de d-nii: Jipescu, Bălteanu, Dumitriu, Grădinaru, Nunea, Vestali, Roșca, Ion Braescu, Ion Negru, D. Chirilă, D. Vasoc, Const. Soare, Eh. I. Gherman...

Iar seriă închinărilor a terminat-o d. *N. Petrea* care a glorificat obiceiurile frumoase cari s'au păstrat din moși-strămoși la această sfântă taină.

Interesantă a fost urarea tânărului vornicel T. Stoica.

La ora 6 dimineața a luat sfârșit această manifestare creștinească, când d. Petrea și cu mulți fruntași din comună au plecat spre Iași, conduși de mulțime cu muzica în frunte.

S'au făcut daruri frumoase tinerilor căsătoriți din partea celor ce au asistat la nuntă și masă.

Au luat parte: în afară de nuni și cei de la Iași: d-na și d. Jipescu, Grădinaru, Bălteanu, Dimitriu, preot Ursachi cu d-na, Surescu cu d-na, socri mari: Gheorghe și M. Bocancea, socri mici: Gh. Pruteanu și soția sa Roșca, Ion Plugaru, Lozonschi, D. N. Lungu, V. Mazuru, Ion Borta, V. Canten, Cost. Pricop, Ion V. Chelaru, Gh. Brăneț, Cost. Tudorache, Ion Bocancea, Gheorghe Scutaru, Gh. Ghibersa, D-tru Vosoc, Cost. Soare, Iancu Grădinaru, Andrei Stoica, Ion Condi Tofan, Vasile Pável, Gh. I. Ghermán, D-tru Prisacaru, Petrea Agápie, Cost. Burlacu, Ion Moraru, Ion Șerban, T. Iacob, Gr. Badică, Gr. Pruteánu, I. C. Lungu, Gh. Vladeanu, Gh. Scutaru, I. Erbiceanu, D. Sofronie, Gh. I. Corbar, A. Stoica, V. Gubersa, D. Graopi, Flesser, I. Botez, D. Tabolcea, N. Lungu, C. Lană, T. Roibu, I. Roibu, V. Parcea, Gh. Rusu, D. Rusu, Elena Savescu învățătoare, I. Pepelea, D. Tobolcea, N. Domei, N. A. Cârcumarte, Av. Goldenberg, Av. Nută, I. Agape, G. Condurache.

Și alți vre-o 300 săteni din Gropnița, Focuri și Movileni.

Adunarea corporației metalurgice

Chestia școlilor de ucenici. Inființarea unui cămin. Moțiunea

In sala de ședințe din Casa Corporațiilor, a avut loc eri adunarea generală a corporației metalurgice.

Ședința s'a deschis la ora 11, sub președenția d-lui Gustav Cornelsohn, industriaș.

Azistă și d. Ciurea, inspector al Muncii.

Rostesc cuvântări, în chestiile la ordinea zilei, d-nii Georgescu, Dorojan și alții.

*

D. Pancu, se ocupă pe larg și în primul rând de chestia orariului de la școalele de ucenici, și spune că orele 4—5 după amează sunt nepotrivite, împedică pe ucenici de a cunoaște meseria și dăunează pe patron, tocmai în orele de lucru.

Preconizează înființarea unui internat, unde ucenicii ar f de aproape îngrijiți și internați.

D. Pancu crede necesare múlte înbunătățiri în ceiace privește Casa medicală, pentru a deveni ún adevărat ajutor pentru meseriași.

Revenind la chestia școalelor de ucenici, socotește că ele ar trebui să fie facultative, fără nici o obligație pentru patroni.

In fine, cere ca patronii să plătească pe ucenici în natură, și nu în bani, căci așa cum se face plata în bani ucenicii nu an nici hrană și nici îmbrăcăminte.

D. inspector Ciurea e de părere a se înființa un cămin cu ajutorul ministerului Muncii.

In ceia ce privește pe micii patroni, d. Pancu propune a se interveni la Casa de pensii, pentru ajutorul celor lipsiți de lucru, în timpul ernei.

*

Mai iau și alții cuvântul și la urmă se votează o moțiune în senzul celor vorbite și cuprinzând următoarele puncte principale:

1) La școalele de ucenici, cursurile să fie facultative.

2) Incurajarea prin premii a acelor patroni, cari vor să învețe meseria la cât mai mulți ucenici.

3) Anularea amenzilor în curs de executare.

4) Acordare de credite la mici patroni.

5) Asigurarea prin lege a lucrului efectuat;

6) Funcționarea dispensariilor de lângă corporații în toate zilele, fie de lucru, fie sărbătorile.

7) Suspendarea funcționarilor inutili de la serviciile casei centrale.

Și în fine libertatea de organizare a muncei și a ajutorului mutual.

*

O delegație, în frunte cu d. Pancu, pleacă în astă seară la București pentru a înmîna d-lui ministru al Muncei moțiunea votată.

Inaugurarea căminului Școalei Comerciale Superioare

Un scop frumos.— Cuvîntările. Donația comunei

Eri, sa inaugurat căminul școalei comerciale superioare de comerț înființat pentru fii de săteni și de funcționari. Această nouă instituție atât de necesară se datorește muncei atît de devotată a d-lui Mitru, directorul școalei, fapt recunoscut de toți cuvîntătorii, cari au vorbit la serbarea de eri,—și a avut loc în prezența unei azistențe de elită.

*

Părintele *Vuza* oficiază un serviciu religios, și rostește o predică frumoasă, accentuînd că sentimentul de milă pentru cei nevoiești să fie reală și să corespundă cu năzuințele bisericei creștine.

D. V. I. Radu, președintele comitetului școlar face un scurt istoric al înființării acestui cămin care răspunde la o nevoe atît de mare, aceia de a îndruma la comerț pe fii de săteni, cari să devie factori importanți în intensificarea producției noastre economice, singura cale ce se impune a aduce o stare prosperă în țară. D-sa mulțumește călduros directorului pentru munca depusă și instituțiunilor pentru concursul dat.

D. Mitru, directorul școalei, viu aclamat mulțumește mișcat ministerului, instituțiunilor, diferitelor persoane pentru concursul dat, pentru a se putea inaugura azi noua instituție.

D. Ionescu, delegatul corpului didactic, într'o frumoasă expunere, face istoricul școalei comerciale superioare, și indică mijloacele pentru ca ea să progreseze, în interesul neamului.

D. *Popea* inspectorul general școlar, mulțumește în numele ministerului pentru opera înfăptuită care are a servi pentru fii săteni, nu numai din Moldova, ci și din Basarabia și Bucovina. Mulțumește directorului, pentru munca ce a depus și care ar trebui să găsească vrednici imitatori. Sfătuește pe elevi, de a munci, în interesul neamului.

D. *C. Toma,* primarul orașului se arată fericit de această operă și în numele comunei își ia obligația de a subvenționa căminul, echivalent cu z e c e burse.

D. *V. I. Radu,* dă cetire unei telegrame a d-lui dr. Anghelescu ministrul instrucției, în cuprinderea următoare:

„—Cu mare părere de rău, nu pot lua parte la inaugurarea căminului școlar, fiind obligat a merge la Steaua, unde sunt de mult angajat. Rog a primi cât dv., cât și toți acei, cari au contribuit la înființarea acestui cămin cele mai călduroase mulțumiri, opera voastră românească are o mare însemnătate pentru răspândirea învățământului comercial în pătura adâncă a poporului".

Se vizitează apoi căminul și cantina admirabil organizate.

In tot timpul serbării, corul școalei, sub conducerea elevului Carp s'a distins cu deosebire cu coruri naționale.

---

caţi în fracuri-rândunică ce bat în verde, răzimați la bară, s'au dat în vorbă. Grăesc tare, căci urechea e slabă...

Un sergent apare cu mutra-i gravă lá întrare și strigă ca un aprod de tribunal:

— Domnilor, vă rog lasați vorba, că nu pot lucra în berouri domnii fonctionari!... Dar bătrânii nici nu se sinchisesc și-și continuă discuția înainte, de parc'ar zori să termine de explicat o lecție de pe catedră. Văzând că nu s'a făcut ascultat, sergentul repetă din nou:

— Domnilor, da nu înțălegeți odată să tăceți?!

— Lasă, domnule sergent, nu te mai formaliza și d-ta—îi zic eu eșind.

— Ce să leși părinte? Pensionarii îștia cred că toată lumea-i surdă ca dânșii...

*

Privesc cu respect la aceste venerabile figuri de martiri cari defilează înfiece lună resemnați prin fața casieriei și cari ascund în ochii lor atâta suferință dar și atâta bărbăție... Cu ei se încheie epilogul unui roman și ei sunt ariergarda unei societăți, ai unei generații cu o anumită mentalitate care n'a privit virtutea, cinstea și credința ca pe niște obiceiuri învechite.

Două amănunte din viața acestor oropsiți ai soartei. Când era epidemia serbărilor, cineva întinde unui pensionar un bilet de 10 lei:

— Te rog să mă scuzi, nu pot. N'am. Pensia nu-mi ajunge nici pentru pâne. N'am întrat în teatru de 10 ani!

O doamnă bătrână a venit o oră pe jos din fundul Păcurarului până la o biserică din Tătărași. Era bolnavă și asudată abia sufla.

— De ce n'ai luat doamnă tramvaiul?

— Nu pot. Dus și întors 6 lei — pentru mine e mult, căci pensia ce o am... Și i-au dat lacrimile...

Pensionarii, martiri ai vieței, cu lefuri derisorii, vă strivește tancul scumpetiei!... Defilați în uniformă veche, căci Statul vă va înscrie numele cu litere mari în cartea sa de aur. Pilda voastră va fi desigur un exemplu pentru posteritate.

PR. N. HODOROABA

La moartea lui Anatole France

Inbălsămarea.—Pelerinajul.—Condoleanţele de pretutindeni

După ce corpul marelui dispărut a fost îmbălsămat, în mod superficial, consistând din injecţii intra-venoase sau intra-arteriale cari totuşi împiedică descompunerea, medicii au încheiat un proces-verbal în care expun operaţiile îmbălsămării şi adaugă că nu s'a făcut autopsie; totuşi, creerul a fost scos, fixat apoi într'o soluţie de formol şi închis într'o cutie sigilată care va fi aşezată în sicriu.

In camera mortuară, au veghiat cu schimbul d-nii Leopold Kalm, secretarul lui France, Michel Caday şi Francois Cruey.

Sculptorul Delpérier a luat mulajul feţei şi a mânei drepte a Maestrului.

Jerbe de flori, din cari cea mai mare parte crizanteme, înconjoară patul alb, în care se odihneşte marele scriitor, care este mai mult aşezat decât culcat. Faţa încadrată de frumoasa lui barbă albă, e acoperită cu un văl alb, prin care se întrevede slăbiciunea groaznică provocată de lunga-i agonie. Braţele îi sunt întinse, cu mânile aşezate pe plapumă, corpul lung şi subţire afundându-se în aşternutul mortuar care dispare sub profuziunea crizantemelor.

*

Până noaptea târziu, pelerinajul a continuat la patul defunctului. Copiii din Saint-Gyr-sur-Loire au fost conduşi de profesori să aducă ultimul lor omagiu aceluia care a scris „Livre de mon Ami" şi „Le petit Pievre".

*

In după ameazá zilei notarul Saussier á citit testamentul d-nei France şi d-lui Jean Isichari, văduva şi nepotul defunctului. Acest act nu conţine decât dispoziţiunile de ordin privát. Moştenirea literară fusese regulată încă acum câtevá luni într'o convenţie intervenită între France şi editorul său.

Vor fi publicate operele complecte şi doúă volume inedite, precum se va reedita şi „Sainte-Radegoude" care n'a fost tipărită până azi de cât în câteva exemplare, astăzi pierdute.

*

O placă de aramă a fost fixată pe zidul vilei sale, în conţinutul următor: „Anatole France 1844—1924". Această inscriepţie a dat loc unei discuţii între amicii maestrului, cari au aranjat şi detaliile funeraliilor. Unul din ei propunând ca numele lui France, să fie urmat de menţiunea: „Membru al Academiei franceze", Michel Cerday s'a opus cu vehemenţă, spunând: —„Numele lui ajunge, pentru ca să treacă la posteritate. Nu are nevoe de acest adaos".

*

Inmormântarea va avea loc în cimitirul din Neuilly-sur-Seine, în cavoul unde se odihnesc părinţii lui France.

*

Din toate unghiurile lumii, condoleanţele sosesc, vestind astfel că pretutindeni moartea marelui scriitor a produs cea mai profundă impresie. Toate oraşele Franţei au trimis telegrame la Béchellerie.

Guvernul german a trimis de asemeni o telegramă de condoleanţe, preşedintele Congresului german pentru pace a expediat o adresă familiei lui France în care îşi exprimă „profunda simpatie cu prilejul pierderii pe care Franţa şi lumea întreagă a încercat-o prin moartea marelui poet care era atât de francez şi atât de uman, în acelaş timp".

Ziarul „Pravda", oficiosul guvernului sovietic, scrie: „Mai mult decât afacerea Dreyfus, marele răsboiu a determinat pe acest reprezentant fără pereche al artei capitaltste să rupă net cu capitalismul şi să treacă în tabăra adversă. In persoana lui Anatole France, vechea cultură intinde mâna omenirii celei noui".

Universitatea din Atena, unde France era doctoc onorific în filosofie, a expediat o mişcătoare telegramă; precum şi consiliul de miniştrii italian.

Şi astfel, omenirea întreagă s'a înfăşurat în doliu, pentru a conduce la mormânt pe acela care biciuindu-i defectele, i-a deschis drumul spre pacea şi înfrăţirea universală.

Ultimile informaţii

x In urma demisiei d-lui Franasovici, se zvonise şi demisia d-lui general Vaitoianu, ministrul comunicaţiilor.

Această demisie a fost imediat dezminţită.

D. Ionel Brătianu se înapoiază astăzi în Capitală, când se va consfătui cu mai mulţi miniştri, pentru a aplana conflictul.

D. Brătianu este foarte plictisit de această chestiune.

x Se afirmă că d. general Averescu a hotărât să participe la lucrările parlamentului, împreună cu toţi parlamentarii partidului. La congresul averescan care va avea loc în curând, se va supune spre aprobare, această nouă tactică politică adoptată de general.

x Cu prilejul morţii lui Anatole France, guvernele, municipiile şi instituţiile de cultură din toate ţările au transmis condoleanţe, fie guvernului francez, fie văduvei marelui dispărut. Am căutat în zadar în dările de seamă amănunţite ale ziarelor pariziene, omagiul pios al ţării noastre. Nici guvernul, nici vre-un municipiu şi nici vre o instituţie românească n'au găsit cu cale să se asocieze la doliul gîndirii mondiale.

Ace sta abţinere este atât de semnificativă în sine, încât nu mai are nevoe de nici un alt comentar.

x Un consorţiu englez a făcut guvernului nostru propunerea pentru concesionarea dreptului de exploatare în sud mare, a pădurilor din România.

x Ziariştii ceho-slovaci, au trecut aseară prin Iaşi, continuîndu-şi drumul spre Galaţi.

x Se înfiinţează în Bucureşti, o uzină pentru rafinarea şi marcarea aurúlui, care va fi exploatată sub auspiciile Statului.

x Se vorbeşte de suprimări de funcţionari pentru a se putea echilibra bugetul statului.

In realitate nu se urmăreşte de cât goana contra opoziţioniştilor care ocupă funcţiuni publice.

Pentru căpătuirea partizanilor se creiază însă posturi noi şi nu se renunţă la obişnuitele sinecure.

Pe ziua de astăzi înregistrăm creearea unei noi direcţiuni denumită «a valorificării bunurilor Statului» în Ministerul d-lui.. Tancred, bine înţeles cu funcţionari noi, dactilografe, maşini de scris şi automobile.

x Epidemia de scorlutină continuă a se întinde într'un mod îngrijitor, cu toate măsurile luate de organele sanitare, Astfel la Liceul Militar, numărul cazurilor noi s'a urcat pe ziua de astăzi, la zece.

Vineri
apare primul
CUPON
de premii

x In legătură cu informaţiunea apărută în numărul de Joi al ziarului nostru, aflăm că incidentul despre care s'a vorbit, dintre d-nii avocat Victor V. Munteanu şi procuror general Gr. Kessim, în urma explicaţiunilor primite de d. avocat Munteanu, incidentul s'a aplanat în mod colegial.

x D. G. G. Mârzescu, ministrul de justiţie, se află de eri în localitate.

x Toate gospodinele aşteaptă cu nerăbdare bonurile ziarului „Opinia", care le dă posibilitatea să câştige o splendidă garnitură de bucătărie compusă din 16 bucăţi toate din faianţă fină.

La vitrina mágazinului „Cristal" din Piaţa Unirei e un adevărat pelerinaj — fiecare voind să admire această podoabă a casei.

x Comitetul asociaţiei institutorilor din oraşul Iaşi se întruneşte mâine Marţi 21 a. c. ora 5 şi jum. în localul şcoalei de băeţi „Gh. Asachi".

In această şedinţă a comitetului se va hotărî ziua convocării pentru adunarea generală, tot în cursul acestei săptămâni.

x Sergentul N. Gheţu, zări, în timpul nopţei, doi tineri Vasile Păloga şi Vasile Atanasiu, eşind din curtea unei locuinţe, ţinând subsuoară câteva găini furate. Sergentul îi somă să se oprească, dar ei o rupseră de fugă. Atunci sergentul trase în urma lor două focuri de revolver, fără să-i nimerească, însă i-a făcut să se oprească.

Se fac cercetări.

x D-na şi Dl. Arnold Weinrauch au vizitat, însoţiţi de câţiva prieteni noua clădire a azilului de noapte din str. Mlaştinei 63.

Dl. Şulim Beiles vechiul preşedinte şi fundatul azilului de-a arătat clădirea dându-le toate explicaţiunile. Dl. Weinrauch foarte mulţumit de modul cum e condusă această instituţie, a donat suma de 10,000 lei promiţând a da şi mai departe concursul său acestui azil.

Cinema Sidoli ASTAZI repr. încep fix la ora 3 p. m. şi continuă neîntrerupt până la 12 noaptea
Fala ecranului — Operă Completă — Program dublu
CASA DE CRISTAL
Zguduitoare dramă din viaţa reală de astăzi care ţintueşte pe spectator de la prima până la ultima scenă. Ea are atâta farmec şi splendoare că nu avem cuvinte destule de a recomanda marelui public această fală a ecranului. In rolurile principale apar luceferii Kino-dramatice
MARIA JACOBINI şi AMLETO NOVELLI
Adaos la program: O puternică creaţie a fermecătoarei vedete **Helene Makowska**
care apare în zguduitoarea tragedie montată în cadrul celui mai orbit lux
FEMEIA INDRAGOSTITA

TUNGSRAM
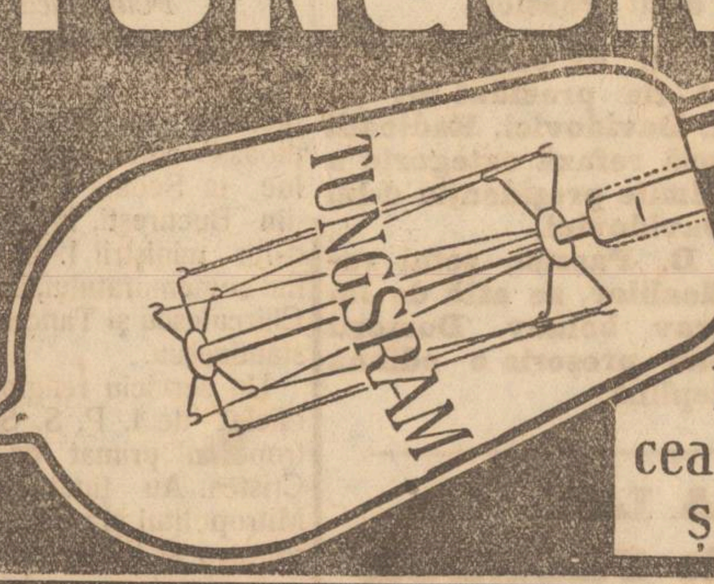

Dă lumina cea mai frumoasă şi economică.

x Soc. Creditului Industrial a mai împrumutat soc. „Morile din Bucovina" suma de 16 milioane ipotecând un imobil din Cernăuţi, precum şi fabricei Deleanu & Greerul din Galaţi suma de 1 jum. milioane.

x Primăria Capitalei, a cumpărat un imobil din Bucureşti cu suma de 7 jum. milioane lei.

x Un pungaş pentru a se aproviziona mai bine, a furat un butoiu cu murături din curtea comerciantului Froim Herşcovici din strada Smârdan 47.

x Partidul naţionalist al poporului, a ţinut eri, o întrunire, în Tataraşi, în casele d-lui Stîngaciu.

Intrunirea a fost prezidată de d. dr. Slătineanu.

Au rostit cuvântări, d-nii Ifrim, Henri Suţu, Şoarec, Manea şi alţii.

S'a decis a se intensifica întrunirile în suburbii.

x Membrii comisiei interimare au fost convocaţi pentru Mercuri, la ora 5, avînd la ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

ECOURI

— Comisiunea Interimară a Comunităţii Izraelite, aduce la cunoştinţa populaţiunei evreeşti că alegerea comitetului definitiv s'a hotărât pe ziua de 26 Octombrie crt.—Se va vota în localurile: Şcoala Cultura, Şcoala Talmud Thora Aron Vodă şi Şcoala Talmud Thora, Podul Roş.

Cartea de alegător se poate ridica în orice zi de lucru între orele 9—12 şi 3—7 la cancelaria Lojei din strada Gh. Marzescu 22 Listele de candidaţi se primesc de pe acuma, până la 22 Octombrie 1924 conform statutului.

CITIŢI „OPINIA"

x BIBLIOGRAFIE — Au apărut:

„—*Viaţa Românească*" No. 9, ca începutul romanului „Voica" de d-ra *Henrieta Ivona Stahl,* concurenta Luciei Mantu la premiul ziarului „Dimineaţa" cu versuri de Mihail Codreanu, G. Bărgăuanu, Leon Feraru; cu studii de Manuel Moscovici, I. Minea; continuarea romanulu. „Oblomov" de Gonciarov trad. de C. Vişoianu, M. Sevastos, Mihai Ralea, G. Ibrăileanu, Mihail Sadoveanu, Sorin Pavel etc. etc. precum şi un bogat material de informaţiune ştiinţifică şi literară.

— *Darea de seamă* a Societăţii pentru profilaxia tuberculozei filiala în Iaşi, pe anul financiar 1923—1924.

x D-l judecător de instrucţie Pogonat continuând instruirea fraudelor descoperite la depozitul R. M. S., a dispus eliberarea unuia din cei doi funcţionari înculpaţi, care se aflau în stare de arest, deţinerea sa nemai fiind necesară instrucţiei.

ECOURI

— Librăria „Universală" M. H. Schonfeld din str. Cuza Vodă 52, cea mai bine asortată, vinde cu preţurile cele mai reduse toate articolele de librărie şi papetărie.

A adus un bogat asortiment de articole de pirogravură şi genţi de piele, de cea mai fină calitate.

Doctor L. HEITEL
MAMOŞ
De la clinicele din Berlin Viena, Frankfurt
Boli de femei şi Nagieri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3—6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

IAŞUL ARTISTIC

Expoziţia Briese
(STR. LĂPUŞNEANU 38)

Cabinetul Dentar
S. Sirota Grosu
în strada Anastasie Panu No. 17 (Piaţa Halei)
Se execută lucrări în platină, aur şi cauciuc, dinţi albi fără placă, extracţiuni şi plombe fără durere
Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.
PREŢURI REDUSE
Pentru săraci gratis zilnic.

Puitori sau Puitoare
angajează imediat Tipografia „H. Goldner".

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Căderea bruscă a prestigiului teatrului Naţional, care a adus numai decît descurajarea printre actori, s'a datorit în bună parte discreditului produs de intrigile lui Niculai Luchian pe care îl cuprinsese iarăş dorul după Direcţie, din deprinderea de a domina iar nu să fie dominat.

Fotino şi Galino au denunţat contractul de prin Fevruar, fiind-că nu mai puteau ajunge la nici o înţelegere cu actorii pentru continuarea reprezentaţiilor, iar guvernul preocupat de alte treburi n'a dat atenţia cuvenită, din cauză că şi publicul nu mai era stăruitor ca mai înainte, pentru că *Unirea* produsese atâtea curente ce'l preocupa, îi dăduse atâtea griji cu eventuala strămutare a capitelei. în cât teatrul nu'l mai pasiona

Aceia ce n'a făcut publicul a căutat de data aceia s'o facă actorii; s'au constituit în societate următorii" N. Luchian, Const. Bălănescu, Mih. Galino-Idierirea Mogăldea, Anton Camban, sufleurul Teatrului, Gabriela Luchian Imaranda, Merişescu, Elena Negroni şi Maria Camban,—Odată constituită această Societate se puse pe lucru şi după ce'şi termină angajamentele de care mai avea nevoe, cum şi cu formarea repertorului, au început repetiţiile iar stagiunea a deschis-o la 8 Noembrie 1861.

După un ciclu de 25 de reprezentaţii, Societatea ajunsese la o sleire totală a mijloacelor de a mai putea merge înainte aşa că prin Fevruarie 1862 se adresă guverunlui cu cerere ca să fie ajutată pentru a ieşi macar fără datorii din întreprinderea ce şi-a luat-o.—Guvernul a ţinut seamă de cererea actorilor şi de interesul ca capitala Moldovei să nu rămâe fără teatru, a acordat societăţii ca subvenţie suma de 30.000 lei şi numai astfel a putut aceacstă Societate să meargă până spre sfîrşitul lui Martie.

Guvernul mai ţinînd seamă şi de strâmtorarea ce o avea Societatea în vechea clădire a Teatrului de Varietăţi, a hotărît s'o strămute la Teatrul Mare de la Copou; aceasta însă s'a făcut din vara lui 1862 o dată cu deschiderea stagiunei 1862—63.

Ca succes moral—căci de cel material era exclusă ori ce aşteptare—se pare că n'a fost toomai înbucurător şi aceasta e lesne de priceput căci Luchian, de şi asociat, n'a încetat un moment de a unelti în contra persoanelor ce alcătuiau Societatea,

Guvernul luând cunoştinţă de toate acestea a hotarât să dea în întreprindere Direcţia Teatrului, ceea ce s'a făcut în cursul verei, adjudecându-se asupra lui Cost. Bălănescu care prezentase cele mai bune garanţii, de şi'l concurase şi Th. Teodorini, care era stabilit la Craiova, unde deja conducea de aproape zece ani teatrul ce'l înfiinţase în capitala Olteniei.

*

Direcţia lui Cost. Bălănescu

In baza contractului ce'l avea pe trei ani şi în care are prevăzută subvenţia de 30.000 lei anual cum şi dreptul Direcţiei Operei de a da reprezentaţiile ce era îndatorat, Bălănescu făcu angajamentele întâiu cu artiştii ieşeni, dar contractă angajarea şi a următoarelor elemente din Bucureşti: Mihai Pascaly cu Matilda Pascaly, soţia sa, Polixenia Filaret şi cu Anestin. Din bogatul repertor cu care s'a prezentat publicului, pe lîngă *Baba Hârca C. C. Chiriţa,* lipitorile satelor, *Doi morţi vii, Ce doi Cărlani* şi altele, din repertorul vechiu al scenei moldoveneşti, mai erau piesele din repertorul lui Mihail Pascaly ca: *Idiotul, Caterina Howard, Orbul şi Nebuna, Dalila* apoi comedii în câte un act ca: *Rămurea. Doi procopsiţi, Banul mortului etc. etc.*

Stagiunea aceasta 1862—63, s'a deschis deabea la 26 Oct. 1862, din pricina greutăţilor până ce s'au putut indeplîni pregătirile cuvenite precum şi a întârzierei pe drum a angajaţilor de la Bucureşti.

Cursul reprezentaţiilor a urmat cu cea mai mare regulă, conform contractului, şi publicul atras de buna alcătuire a trupei şi repertorului, umplea sala Teatrului de la Copou la fie-care reprezentaţie, dovedind prin aceasta mulţumirea ce-i producea jocul ales al artiştiler şi silinţa lor de a reînalţa scena ieşană.

S'au distins foarte mult Pascaly, Galino, Bălănescu Anestin cum şi d-na Pascaly mai ales prin jocul său foarte simpatic şi ales.

Această stagiune a luat sfârşit la 10 Marte 1863 şi tot în cursul acelui an guvernul se gândi că în afară de comitetul general al Teatrelor cu sediul în Bucureşti, să mai înfiinţeze pentru Iaşi, unul local care să observe mersul instituţiei de aproape şi să ia dispoziţii pentru asigurarea propăşirei sale, cum şi să deslege chestiile urgente ce s'ar isca.

Acest comitet onorific a fost format din: *Preşedintele municipalităţii, pe atunci Vornicul Teodor Burada, prefectul poliţiei, colon. Eugen Alcaz şi prefectul judeţului Neculai Catargiu.*

Ultima oră

Moartea lui Iancu Flondor

Dificultăţile constituirei guvernului jugoslav.-Criza politică din Germania.

CRIZA DE GUVERN DIN JUGOSLAVIA

Un cabinet de concentrare.— Atitudinea radicalilor.— Boala d-lui Passici

Bucureşti.— Din Belgrad se telegrafiază că regele a vut eri consfătuiri cu şefii de partide în chestia alcătuiri unui cabinet de concentrare din toate partidele politice, care să facă şi înţelegerea cu Croaţii.

D. Radici este favorabil alcătuirii unui astfel de cabinet, dar să fie prezidat tot de d. Davidovici. Radicalii însă refuză categoric a admite preşidenţia d-lui Davidovici.

D. Passici, şeful radicalilor, se află de Joi grav bolnav. Doctorii i-au prescris o odihnă deplină.

MOARTEA LUI IANCU cavaler de FLONDOR

Din Cernăuţi ni se anunţă că marele român dr. Iancu cavaler de Flondor a încetat subit din viaţă, ieri Duminică la ora 1 p. m. la domiciliul său Flondoreni.

Decedatul a fost conducătorul partidului românesc din Bucovina, în timpul dominaţiei austriace; el a prezidat adunarea naţională care a proclamat alipirea Bucovinei la patria mumă.

Iancu Flondor lasă o avere imensă, în folosul a 4 copii: 3 băeţi şi o fiică (tînăra soţie a d-lui George Cuza).

Ştirea morţii lui Flondor s'a telegrafiat în toată ţara şi a produs o consternare generală.

Groaznic accident de automobil

Douăzeci şi cinci de nuntaşi răsturnaţi în şanţ şi stirviţi.— Vina unui conducător fără experienţă.— Numărul victimelor

Bucureşti.— O mare nenorocire s'a întâmplat eri în următoarele împrejurări.

La ora 1 jumătate, 25 de nuntaşi au plecat cu un autocamion din strada Matei Vodă 55, de la d. David Rădulescu luând drumul spre comuna Fierbinţi, judeţul Ilfov.

Maşina a mers normal până în apropiere de Ştefăneşti. Acolo, unul din oaspeţi, comisar de poliţie, care se afla lângă şofeur, a luat volanul în mână. Nefiind experimentat, la prima cotitură a făcut o mişcare greşită şi camionul s'a răsturnat în şanţ, rostogolindu-se de vre-o 2—3 ori. Cu greutatea lui de peste 3000 Kilograme, camionul a trecut peste călători, pe cari i-a strivit în mod oribil.

Constantin Vasilescu, din strada Agricultorului 122, cu fractura b a z e i craniului, transportat la spitalul Colentina a încetat din viaţă. Soţia lui Alexandru Vasilescu cu piciorul drept rupt. Gh. Ionescu din strada Ştefănescu-Tei 24, grav rănit la cap. Elena Obert, strada Ciclop No. 5 cu şira spinării ruptă. Dimitrie Rădulescu, strada Matei Vodă 55, o mare plagă la frunte. Paraschiva Rădulescu, fractura bazei craniului, Stanca Rădulescu, copila lor grav rănită la cap, Maria Rădulescu grav rănită la cap şi cu piciorul fracturat. Ion Anghel, strada Tugomir Voevod 25, fractura bazei craniului.

Până acuma sunt un mort 9 răniţi în stare disperată şi restul de vreo cinsprezece răniţi mai uşor. Astăzi, d. profesor dr. Jianu va proceda la operarea răniţilor.

Ancheta e condusă de prefectul poliţiei Capitalei.

VADUL COMERCIAL

Bucureşti.— La Uniunea micilor industriaşi în bulevardul Elisabeta, a avut loc ieri o întrunire pentru legiferarea vadului comercial.

Au vorbit d-nii Al. Samoil, St. Meitani, D. R. Ioanitescu etc.

Congresul pescarilor

Bucureşti.— La Dacia a avut loc ieri o întrunire a pescarilor din toată ţara. Au vorbit d-nii D. Bozu, Stamate Ghiurea, Volanschi, etc. etc.

S'a hotărît ţinerea congresului general al pescarilor, pe ziua de 2 Noembrie la Bucureşti.

De la funcţionarii comerciali

Bucureşti.— Funcţionarii comerciali au ţinut eri întrunire în str. Locomotiva. Au vorbit d-nii Abacovici, Alexandrescu, Alfandari Melicsohn şi alţii discutând chestiunea repausului duminical.

La urmă s'a hotărât fuzionarea Societăţii fnncţionarilor comerciali şi Societatea generală funcţionarilor publici.

Comemorarea lui Gh. Duca

Solemnitatea dela Şcoala Politehnică

Bucureşti.— Cu prilejul îndeplinirii a 25 ani dela moartea lui Gh. Duca, o pioasă solemnitate a avut loc la Şcoala Politehnică din Bucureşti, în prezenţa d-lor miniştrii I. G. Duca, fiul comemoratului, Lapedatu Chirculescu şi Tancred Constantinescu.

Un serviciu religios a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul primat dr. Miron Cristea. Au ţinut cuvântări Mitropolitul şi profesorii Mironescu şi Ştefănescu.

A urmat un pelerinaj la statuia lui Duca din pieaţa gării, unde a vorbit d-nii Stănculescu, Otescu, Pomponiu şi Alexandru Georgescu.

CONVOCAREA PARLAMENTULUI CEH

Bucureşti.—Adunarea Naţională din Praga a fost convocată pe ziua de 30 Octombrie, în sesiunea de toamnă.

CONGRES ŞTIINŢIFIC

Bucureşti.— La Roma s'a deschis congresul Societăţii naţionale pentru istoria renaşterei, în prezenţa regelui Italiei.

Apoi regele a vizitat nouile săli ale muzeului istoric unde se află colecţionate cele mai recente descoperiri din Egipt.

Călătoria d-lui Orlando

Bucureşti.— Din Barcelona se anunţă că acolo a sosit d. Orlando, pe bordul vaporului „Principesa Mafalda", venind din America de Snd.

Se ştie că distinsul barbat politic părăsise Italia cu prilejul agitaţiei provocate de asasinarea lui Matteotti. Atunci d. Orlando a voit să se eschiveze de la lupta contra guvernului fascist. Astăzi, când situaţia s'a liniştit, el se pregăteşte a reveni în patrie.

DIN TRIPOLITANIA

Bucureşti.— Din Benghazi se anunţă că guvernul din Cirenaica a hotărît să pue la cale un bombardament cu aeroplanele, în contra rebelilor.

Au fost bombardate Oaza Farek şi Oaza Lepa.

REPUBLICA USBEK

Bucureşti.— Din Moscova se telegrafiază că o delegaţiune venită din Buchara a prezentat lui Kalinin declaraţia de constituire a republicei sovietiste Usbek.

LUPTELE DIN CHINA

Bucureşti.— Din Shangai se anunţă că situaţia continuă a fi critică.

5000 de oameni fugari din armata lui Cekiang, s'au întărit pe linia ferată la un sfert de milă depărtare de graniţa sud-vestică, şi refuză a se preda.

Noul ministru al Ungariei la Bucureşti

Bucureşti. — Baronul Vilany, ministrul Ungariei la Praga, a fost transferat la Bucureşti.

Criza din Germania

Bucureşti. — Din Berlin se anunţă imposibilitatea de a se ajunge la o înţelegere între partide, în chestia remanierei cabinetului.

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB IAŞI
Birou de Notariat
Iaşi, Sft. Sava No. 14

Pentru Autorităţi
COMANDAŢI
FIRME
cu preţurile pe jumătate, la
IOAN MAX
str. Costache Negri 58

PUBLICAŢIUNE

In conformitate cu ordinul C. T. al C. IV Armată Serviciul Intendenţei No. 42053 din 7 Oct. 1924, se aduce la cunoştinţa celor interesaţi că In ziua de 10 Noembrie 1924, ora 10 dimineaţa în localul acestui depozit cu reşedinţa la Şcoala Roşie, se va ţine licitaţie publică cu strigări orale pentru vinderea diferitelor materiale ce posedă acest depozit scoase din uz ca: butoaie, tablă, hârtie, ambalaj, afeară cânepă şi Manilla, cazane fer, sobe de fer şi de tuci, cazane tablă, şine şi tuci, tingiri de aramă, frânghii de cânepă şi tei, căruţe diferite, etc.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilităţei publice.

Doritorii pot vedea materialele în fiecare zi de lucru, de la ora 10—12 dimineaţa la acest depozit.

Directorul Dspozitului Reg. de Subs. C. 4 A.
Adm. Locot. D. RUSU
No. 5286

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
dela Universitatea din Viena fost *asistent* de operaţie al Prof. Halban—Viena şi *medic secundar* al clinicei universitare de ginecei Prof. Schauta din Viena
M A M O Ş
- Operaţiuni şi boli de femei -
Str. Lăpuşneanu 35 (lângă Astoria).

Dumpărăm Brillante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferind preturile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — str. Gh. Mârzescu 36 etal — IAŞI

LICEUL STATIZAT DE BAEŢI
M. Kogălniceanu
Iaşi **Str. Carol 23**
Elevii ce nu au locuri la clasele ordinare de la Gimnasiile şi Licele din localitate, sunt primiţi cu reduceri de taxe la clasele paralele de la Liceul de băeţi „M. Kogălniceanu".
Inscrieri până la 20 Octombre 1924. Se mai primesc înscrieri şi la clasele ordinare.
Elevii ce se înscriu în clasa I-a nu dau examen de admitere.
Director,
Titus Patriciu

MAGAZINUL
CRISTAL
PIAŢA UNIREI
s'a redeschis cu un bogat assortiment de sticlărie, porcelanuri, faianţă, olărie smaltată, tacâmuri de alpaca, becuri electrice, articole de mezaglu şi obiecte pentru cadouri
PREŢURI REDUSE

Vechea şi renumita
Cofetărie Hirschhorn
STRADA SOCOLA No. 39
face cunoscut la toţi D-nii *Gabuimi* din Iaşi, că în vederea sărbătorilor de Simhas Thora, execută comenzile cu 20 la sută mai eftin şi îi roagă să-şi facă comenzile din timp. pentru a fi **bine serviţi, ca în toţi anii.**
Chemat prin o. p., viu pentru a prelua comenzile.
Cofetăria Hirschhorn
Strada Socola No 39

Depurativul Regenerator Salparil
Cel mai puternic depurativ-vegetal
recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gata, litează renală, boli de piele, eczeme, boli sifilitice, etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui viciat.
Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA,—Iaşi

LA MAGAZINUL „AURORA"
MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerţ
au sosit în vederea sezonului de toamnă şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, plus brocat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul jurnal. Preţuri foarte convenabile. Notaţi bine firma
„La AURORA"

ANUL al XX-lea No. 5217 — 2 LEI NUMARUL — MERCURI 22 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA ADMINISTRAȚIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3 luni

Biblioteca Universității Iași

O DATORIE DE CLASA

Marele păcat al claselor dominante din toate timpurile, este acela: de-a se fi pus de-a curmezișul revendicărilor isvorând din prefacerile necurmate ale vieții sociale.

Această opunere, întemeiată mai întotdeauna, pe violență și pe teroare, a fost cauza tuturor revoluțiilor sângeroase. **Spartacus**, primul și cel mai mare răsvrătit, din veacul întâi al erei creștine, n'ar fi devenit altmintreli prototipul divinizat al tuturor revoluționarilor. El s'a jertfit pe altarul unor revendicări sociale, pe cari le justifica însăși doctrina creștină, care abia își făcea drum, dar, cari isvorau din exploatarea și tratamentul nemilos și neuman, al robilor latinității.

După 15 veacuri, cu Olivier Cronwell, Englitera reînvia faimoasa „magna charta libertatum" și impunea legea de „*Habeas corpus*" isvorâtă din evoluțiunea socială și mentală a poporului englez. Și după 16 veacuri, revoluția franceză, venea să proclame: „*Drepturile omului*", întemeindu-se pe aceleași principii evoluționiste, cari aveau aerul de a chema la o viață egalitară, pe mai toată lumea.

Dar lucrurile s'au întors în favoarea și avantajul unei singure categorii sociale, a *burgheziei*, care s'a asimilat și contopit în foarte scurt timp cu vechile clase dominante, pentru a ajunge la dominațiunea și aservirea proletariatului.

De cât, pe lângă cusurul semnalat, aceiași revoluțiune a avut darul să dee putința lumei proletare să-și afirme forța și voința ei. Această voință și forță, cari nu ajunsese să determine de cât modestele convențiuni făcute de burghezie, ideilor de protecțiune a muncei și dreptului de a se guverna al mulțimilor, au început să se afirme în mod pozitiv, cu cele două guverne înaintate, al d-lui Mac Donald in Anglia și al lui Herriot în Franța. In acest chip, occidentul civilizat, umanitar și respectuos de tradițiuni, înțelege a respecta cursul normal al evoluțiunei și a nu face salutări periculoase, dând o lecțiune socială, tuturor nebuniilor anarhice, cari se vor prăbuși inevitabil și în mod firesc.

Lipsa de legătură și de continuitate, în viața socială, ca și în viața fiziologică, produce acel dezechilibru fatal, acel choc traumatic, care în generalitatea cazurilor conduce la desființare, la prăbușire. Așa cred că se va termina și sângeroasa aventură bolșevică, ori cât apărătorii sau panegiriștii iei, socotesc a vedea în iea o manifestare socială specifică concepțiunei ca și sufletului slav.

La noi se va ajunge mult mai târziu la rezultatele, pe care le-a atins Anglia și Franța. Incultura, analfabetismul atât de înfloritor încă, și compoziționea, pe care cu atâta dezinvoltură o răspândește *clasa dominantă*, prin reprezentanții săi cei mai autorizați, contribuesc de o portrivă la întârzierea pe care o semnalez.

Dar aceste mari defecte, pot găsi un corectiv în însăși structura noastră socială.

La noi și de o cam dată nu poate fi vorba de o clasă dominantă căci nu avem o burghezie, cât de departe comparabilă cu cea din apus. Mâna de politicieni, care deține frânale guvernării, succesiv și alternativ, nu reprezintă nici macar o supremație, a voinței orașelor, suprapusă, celei a satelor noastre. De la 1859 și până astăzi, adecă de 65 ani de când guvernează și poate încă vre-o câțiva ani (dar nu prea mulți, desigur) această mână de guvernanți s'a istovit. Astăzi este în plină micșorare și scădere. Unde sânt: Cogălnicenii, Brătienii, Goleștii, Catorgiești, Lohovăneștii, etc., de altă dată?

Fără să vreau ajung la persoane. Le voi examina. Sumar numai.

19 Oct. 1924.

Osvald A. Teodoreanu

URMĂRIȚI în corpul ziarului lista completă a MARILOR PREMII (Seria V-a) acordate de ziarul «Opinia» cititorilor și abonaților săi.

ORORILE

Se cunoaște cazul oribil din comuna Benia. Șapte țarani, arestați fără motiv serios, au fost împușcați de jandarmi pe drum. Dar un sătean a scăpat ca prin minune, a venit la București și a denunțat crima.

Guvernul mai întâi a ordonat arestarea hoțului de păgubaș, adică a țaranului denunțător. Apoi a trimis în anchetă pe un colonel de jandarmi, adică a pus jandarmeria să se anchetezе prin ea însăși.

In acelaș timp, un comunicat oficial anunță un nou atac la Tatar-Bunar, încercat de rămășițele bandei din rândul trecut. Urmează deci că în timp de o lună autoritățile noastre n'au fost capabile să liniștească locurile cu pricina,—cu toate că acum o lună un alt comunicat oficial anunțase stârpirea complectă a banditilor.

Dar ce s'a întâmplat cu noul atac? Mai întâi, guvernul l-a dezmințit complect, apoi tot el l-a anunțat, precizând că banditii au avut 10 morți și un rănit, iar trupele noastre un singur soldat rănit ușor.

Ciudată disproporție în rezultat. Dar lucrul nu-i imposibil. Ni se pare în schimb inexplicabil cum într'o luptă mortalitatea să întreacă de zece ori numărul răniților.

Mă rog, ce ororі se mai petrec? Domnilor Brătieni, ce faceți în Basarabia?

Z.

Pentru prestigiul unui dictator

Spania mobilizează un milion de oameni

In Spania au fost chemate sub drapel clasele 1910, 1931 și 1922. Fiecare clasă cuprinde aproximativ 300,000 de oameni care, împreună cu forțete deja existente, dau Spaniei un total de 1,200,000 soldați. Probabil însă că se vor acorda foarte multe scutiri de mobilizare, așa că efectivul totcl nu va trece de 600,000. Dar chiar și așa, armata spaniolă va fi numericește cea mai însemnată din lume, după aceia a Rusiei sovietice.

In proclamația regală care însoțește ordinul de mobilizare, se spune că se urmărește scopul de a se întări armatele din Maroc. In adevăr, dictatorul Primo de Riverâ, disperat de rușinoasele înfrângeri pe care le-a suferit mereu, a declarat că va face toate sacrificiile pentru a da o mare lovitură contra rifanilor.

Ambiția dictatorilor pune grele sarcini pe umerii slăbănogi ai Spaniei. Și spre a preîntimpina o explozie de nemulțumire a populației, dictatorul va menține în peninsulă numeroase trupe... pentru paza ordinei.

INTERESE LOCALE

Decăderea Iașului muzical

— Impresiile unui străin —

Sezouut teatral și muzical ne-a găsit într'o tăcere desăvîrșită.

Dacă n'ar fi instituția Teatrului Național ca se menține prin forța trecutului și a legii, Iașul nu s'ar deosebii întru nimic de micile tîrgușoare din provincie. Acolo, ca și în Capitala Moldovei, distractiv obișnuită este cinematograful, iar cea extra ordinară, turneul vre unei trupe de operetă sau de reviste.

Lucrul n'ar părea atît de trist dacă întotdeauna ar fi fost acelaș lucru, cum e de pildă cazul Fălticenilor sau Dorohoiului. Dar în Iași a existat altădată o puternică mișcare artistică. Mai mult, aici a fost multă vreme centrul de unde porneau inițiativele și pildele. Astăzi ieșenii parcă nu mai au nici ochi, nici urechi. Mai cu seamă gustul lor pentru muzică pare că s'a oprit definitiv la audițiile de berărie. Este o decădere de care nu știi pe cine să faci mai întâiu răspunzător: pe muzicanți și cnnoscători sau pe marele public.

Lipsa de inițiativă și de bună voință se transformă însă dela o vreme, devenind adevărată barbarie.

Și se poate spune fără exagerare că Iașul a întrat de câțiva ani într'o perioadă de adevărată sălbătăcie.

Cu prilejul vizitei ziariștilor cehoslovaci, am trebuit să suport următorul examen.

— Aveți operă? m'a întrebat colegul din Praga.

— Nu!

— Câți locuitori are Iașul?

— O sută cincizeci de mii.

— Cum se poate, într'un oraș așa de mare să nu fie operă? Românii nu iubesc muzica?

— Ba dimpotrivă, le place mult.

— Atunci?

— ?!?

— Câte companii de operetă joacă de obiceiu în Iași?

— Nici-una.

— N'aveți n i c i concerte simfonice?

— Am avut, dar... nu mai avem.

— De ce?

— ?!?

— Un oraș așa de mare fără mișcare muzicală, închee colegul nostru asta nu-i bun! Păcat, Iașul îmi făcuse o impresie foare bună...

Cu toate sforțările noastre, n'am găsit nici un răspuns pentru a salva cel puțin aparențele acestui „oraș artistic și cultural".

I. L.

ASPECTE

Intre sport și cultură

Dempsey, șampionul boxului, se face actor de cinematograf. Și, pentrucă are nasul diform, se va supune mai întâi unei operațiuni cari îi va îndrepta această proeminență atentatoare la calitățile lui fotogenice.

Dempsey, exponentul patriotismului american din 1921, rivalul de pe atunci al lui Carpentier și deci al Franței întregi, un biet cabotin cinematografic, de film cu aventuri, stupide și ridicole, ca toate aventurile americane!

Ne amintim larma francofililor noștri, cari își legau soarta de pumnul lui Carpentier. Și, mai cu seamă, nu uităm articolul unui fost dascăl al nostru de limba franceză,—gazetar, deputat și natural, liberal! — care pentru nesimpatia mărturisită a noastră către Carpentier, trăgea concluzia logică a dorului de victorie dempsey-istă și deci americană, prin răscolirea originei noastre, și strămuta astfel lupta de pe ring în arena antisemitismului.

Am dovedit atunci ridicolul situației: gloria Franței nu va fi întru nimic scăzută, dacă idolul francofililor români se va alege cu câteva coaste dislocate; și așa a fost.

După triumful lui Dempsey, poporul francez n'a dispărut de pe suprafața pământului, și nici America n'a cotropit omenirea. Toată lupta, era o simplă afacere de pariu mutual.

Și astăzi, eroul zilelor de altădată apare pe ecran, în admirația galeriei și amatorilor de filme cu serie: prestigiul Americei nu este întru nimic scăzut. Pentrucă niciodată, chestiile naționale nu au fost legate, la oamenii deștepți, de succesul unui străpungător de tauri sau de izbânda unui harmasar.

Dar, pentrucă întâmplarea aceasta, cu Dempsey la cinema, a venit în vremea celei mai mari suferinți a poporului francez: moartea lui Anatole France, ne-am amintit de dascălul de literatură franțuzească,—gazetar, deputat și natural, l b e r a l!—și am căutat în foaia pe care o conduce un rând măcar în care să plângă, alături cu toată omenirea, pierderea marelui gânditor.

Și am căutat în zadar; între înfrângerea lui Carpentier și moartea lui Anatole France, cea dintâi desigur că merita consacrarea unor șiruri întregi de coloane, pe când cea din urmă...

Francofilismul românesc este de esență sportivă, și nici de cum culturală.

G. SPINA

CITIȚI „OPINIA"

3

Zile au mai rămas până la primul Cupon de premii

Statul și cetățenii

de V. I. RADU

In necazurile economice prin cari trecem, nu o dată am găsit vinovat pe stat. Și te gândești cum s'a schimbat cu vremurile atât noțiunea de stat, cît și atribuțiunile lui?! De unde altă dată, acum 50—60 ani, Statul avea drepturi limitate: armată, justiție și poliție, astăzi care act individual sau colectiv scapă de amestecul lui?

De aceia și statul primește tot felul de, cum să le zicem? ... de observații, de la cei loviți. La rândul lui se apără și el cum poate,

Iată, de exemplu, acum Ministrul de Finanțe Vintilă Brătianu acuză pe particulări pentru relele care se produc.

Băncile și Instituțiile industriale particulare contribuesc la criza de astăzi. Ele au pletoră de funcționari, ele îi plătesc scump de tot, ele fac construcții inutile, clădiri pentru casat pe unii și nemulțumind pe alții etc.

D. Ministru de Finanțe se ridică contra funcționarilor mulți, ce mișună prin bănci, instituții industriale, arătând câtă economie s'ar putea face dacă fie care s'ar mulțumi să aibă strictul necesar:

Observație justă. E mai bine, va recunoaște ori cine, că de cât o abundență de lume care lucrează foarte puțin sau mai nimica și mai mult încurcă, e mai bine desigur un număr mai mic de persoane, cari, bine plătite vor putea înlocui pe mulți sinecuriști.

Insă medalia are și o altă față. Tot statul dă exemplul, tot ele au încarcate diferitele servicii cu mulțime de sinecuriști.

Funcționarii de carieră, adevărații funcționari, în întrunirile lor, n'au protestat și nu protestează contra sinecurelor? Când ei cer o ameliorare a situațiunii lor în primul loc propun desființarea sinecuriștilor, dar s'a făcut ceva?

Ne prindem că departe de a se împuțina numărul acestora, el a fost mărit.

Se mai poate oare vorbi în imprejurările actuale de vre-o inițiativă privată? Legile și măsurile luate astăzi, încurcase atât de mult orice activitate, în cît dacă întîmplător se întrunesc mai mulți—când li se

(Continuarea în pag. II)

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi și până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Frământările stagiunilor 1864--67

DIRECȚIA LUI BALANESCU ȘI IAR A LUI LUCHIAN.— TEATRUL SUB CONDUCEREA PRIMARIEI IAȘI.— UN TURNEU LA CHIȘINAU.

Stagiunea 1863—65; a doua a direcției lui C. Bălănescu, s'a început tot prin Octombrie; Bălănescu în lipsa soților Pascaly și a lui Anestin, cari plecase la București, și-a mărit considerabil trupa, așa că se afla compusă din: Ștefan Velescu, adus din București, Const. Bălănescu, Mih. Galino, Alecu Ghiorghiu, Mihail Dimancea tot din București, Gh. Handoca, Criste Calcintraur, Mih. Popovici, Nec. Chiruș, Alex. Evolschi, iar artistele au fost: Smaranda Merișescu, Maria Evolschi, Alexandrina Teodorescu, Ecaterina Ghiorghiu, Polizenie Filaret.

Pentru întâiași dată în acea stagiune s'a anunțat odată cu trupa, elevi eleve și începători; elevi erau: Const. Radu, Gh. Voița, Alecu Eamandi, Vasile Ionașcu, iar eleve: Roza Novac, Emilia Alexandrescu, Maria Neculau, Eufrosina Sion.

Ca începători erau anunțați: Ion Păun, devenit un bun artist al Teatrului din București, August Bukman, Neculai Pontescu și Vasile Grigoriu *).

Din repertorul publicat rezultă că s'au jucat următoarele piese: *Mila lui D-zeu, Matilda, Pardonul Britaniei, Jucătorul, Spionul, Curierul din Lion* drame; *Bărbierul din Sevila, Slugele*, vod. *Trotman* vod. *Banii Gloria și femeile*, toate comedii și pe lângă ele destule farse într'un act și mici comedii.

Din dările de seamă ale ziarului «Fulgerul» redactat de Luigi Ademoldo care pe atunci făcea cronicile teatrale, se vede că atât artiștii cât și piesele au plăcut mult publicului care încă din stagiunea trecută a rupt cu indiferență pentru teatru și frecventa cu mare mulțumire toate spectacolele acestei instituții.

La 1 Marte s'a închis stagiunea cu mulțămirea lui Bălănescu că s'a achitat conștiincios față de public și de stat.

*

A treia stagiune a lui Const. Bălănescu, 1864—65, a fost deschisă tot prin Octombre, cu aceiași trupă din stagiunea precedentă, în afară de Ștefan Velescu, reîntors în București și de Polixenia Filaret deaseminea, dar în locul acelora au fost angajati Const. Dimitriade tatăl Aristizzei Romanescu și Teodorița Ștefănescu; este de notat că în acea stagiune a fost angajată pentru prima oară d-na Elena Lascu.

Piesele anunțate au format unul din repertoriile cele mai de seamă pentru un teatru pretențios de a ținea recordul în toată țara. Astfel se văd ca drame: *Zaraful (Shylok), Copii lui Eduard, Bertram, Matelotul, Orfelinele*, apoi comedii ca: *Prietenii falși, Cleoputra, Prințul d-Gall, Socru fără voe, Trioe* etc. etc. în afară de piesele originale ca *Tuzu Calicu, Rusaliile, Boerii și Răzeșii* și alte câte-va.

Cu toate aceste pregătiri și alegeri de piese, publicul lesne crezător colportărilor de defaimă și aplicat de a da prioritate văzului și auzului altora decât văzului și auzului său, în materie de artă mai cu deosebire, a început iarăși a se răci față de teatru, lucru care a dat prilej lui Lachian de a pune și mai multă stăruință să ia direcția. Bălănescu terminându'și contractul și-a depus sarcina directoratului, bucuros că n'a perdut mai mult fiindcă el plătea omenește munca personalului artistic.

Dintre toți câți au solicitat Direcția în cele din urmă s'a ales cu ea tot Luchian, ceia ce pentru actorii din Iași, cari cunoșteau din trecut trucurile lui pentru angajarea personalului cât mai eftin, se înțelege că a fost o mare deprimare și se plânseră locului competent pe baza căria se încumetă autorul Sandu Bonciu de a cerut și el antrepriza teatrului, ca cel ce era în stare de a aduce mulțumire corpului artistic întocmai ca și Bălănescu. Cum însă Luchian era meșter în învârtirea lucrurilor, ademeni pe Bonciu să se retragă și rămânând așa dar stăpân pe situație, scoase repede programul pentru stagiunea 1865—66, ca să nu se mai iveaască și alți pretendenți; și pe la 26 Octombre a început stagiunea cu personal redus după repertorul ce'l avea, avea, aproape numai comedii și farse cu care a mers până la Marte 1856, când o închise motivat de ivirea holerei și plecarea publicului din Iași, de groaza acelei epidemii.

(Cont. în pag. II-a)

*) Intreaga listă a personalului artistic am reprodus'o după Istor. Teatr. în Mold. a d-lui T. Burada, vol. II pag. 206.

Cinema ELISABETA Astăzi Marți 21 Octombrie 1924
Marele și uriașul succes Mondial
NOU — Cea mai puternică pagină din viața poporului Evreu în Rusia — NOU
CAZANUL CLOCOTITOR
după scriere a celui mai reputat autor evreu **Israel Zangwill**
acțiunea se petrece în Rusia sub domnia autocrată a Țarului Alexandru III. — Transporturile de condamnați în Siberia sunt redate cu o realitate uimitoare.
Spectacolul se începe cu: Fabricarea Creioanelor Faber luat chiar în uriașele Uzine
precum și splendida comedie nouă **EL** INTRE DOUA FOCURI INCRUCIȘATE jucate de **LUI**
In programul viitor: Clou-ul Stagiunei
MAX LINDER LUCIANO ALBERTINI și SARANSON
în creațiile lor absolut noi din producția 1924

Cinema MODERN Prezintă astăzi Marți 21 Octombrie
Matineuri și seara
Fenomenalul Ansamblu Parisian. Somitatea scenică mondială
SIGNORET
Suzanne Biaueletti și micul Jean Paul de Bäer în
COPILUL HALELOR
Brilianță producție franceză se represintă 2 serii odată 10 acte. Capo-d'operă care face cinste ecranului de azi.

TEATRUL SIDOLI Vineri 24 Octombrie 1924
ore'e 9 jumătate seara
Compania C. TANASE
.00 Persoane — 50 Balerine — 100 Persoane. — va juca în trecere prin Iași
DIN DOUA... UNA
Revistă în 2 acte și 7 tablouri
Actul I-iu din revista **CE ARE A FACE** Revistă de A. de Hertz și Durstoy
Actul II-lea din revista **VORBA VINE....** Revistă de Nick și Keops
MARE BALET — Orchestră campusă din 25 pers. sub cond. D-lui Al. Bărcănescu
ADEVARAȚII OCHELARI MIRACULOȘI — Cea mai mare invenție a secolului.
A nu se confunda cu alte nereușite — Montare Fastuoasă — Biletele la Casa SIDOLI

Cum putem înlătura frigul iernii
Odată cu frigul de afară care a făcut să se coboare simțitor mercurul termometrului,
Firma „FERRUM"
FRAȚII WACHTEL str. I. C. Brătianu
a adus un important transport de sobe de toate dimensiunile și de calitate cu totul superioară, din cele mai renumite fabrici din Belgia.
Pentru a mulțumi simțul estetic al onoratei sale clientele, firma «FERRUM» a adus artistice garnituri nickelate și bronzate pentru sobe. Totodată și un cocks care ne face foarte ușor să uităm asprimile iernii.
In vedere că în anul acesta vor fi înghețuri timpurii, Ferrum a importat un stock enorm de *patine* pentru a putea mulțumi pe deplin sportsmen-ii Iașului.
„FERRUM" Frații Wachtel, Co.

„MOLDOVA PETROLIFERA"
a deschis lângă rampa Socola un depozit pentru en gros, aranjat sistematic cu linie de garaj, cu toate produsele petroleului, precum:
Benzină ușoară și grea, Petrol rafinat, Motorină, Uleiuri minerale toate calitățile, Valvolină, Parafină, etc.
Depozitul este totdeauna bine asortat și la dispoziția clientelei dela 8—12 a. m. și dela 2—7 p. m., cu prețurile cele mai reduse, luând în calculație cotele curente ale bursei petrolului.
Comenzile și corespondența a se adresa: *Moldova Petroliferă* în palatul Băncii Moldova.
La cerere, clientul va fi vizitat de un reprezentant al Societății.

LA SIDOLI ASTAZI
Casa de Cristal
Cea mai sublimă creație a impecabilei frumusețe.
Maria Jacobini
și a marelui tragedian
Amleto Novelli
Adaos la program fermecătoarea stea
HELENE MAKOVSKA
apare în
FEMEIA INDRAGOSTITA

CABINET DENTAR
Dr. Med. H. APTER
Specializat la Berlin în dentistică și boli de gură
IAȘI, Str. Lăpușneanu 32
Cons. 9—12, 3—6

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice și sifilis
Consultații 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

Farmaciile
precum și toate magazinele găsesc carnete asupe numerotate și cu preț redus, la
LIBRARIA CENTRALĂ
Iași, str. Gh. Mârzescu 25

ANGAJEZ URGENT pentru vie, gospodari fără copii, harnici, onești și muncitori, cu garanție și bagaj. Salar bun. Str. Lascar Catargi 45 Iași.

PERDUT în seara de 16 crt., între str. Buzdugan și Cinema Modern, sau la Cinema, un ceas mic de aur, Găsitorul este rugat a'l aduce la d. Colonel Petrovici str. Buzdugan 4, în schimbul unei bune recompense.

DE INCHIRIAT trei camere și o bucatărie și celelalte accesorii necesare gospodăriei.
A se adresa strada Elena Doamnă No. 25, între orele 10—12 a m. și 3 - 5 p. m.

DE INCHIRIAT imediat p. Sft. Dumitru, Locatul fost „Bolta Rece" în fața cinematografului Elisabeta Str. Arcu No, 1. Compus din 7 prăvălii cu camere de locuințe.
Doritorii se pot adresa proprietarului în orice zi și oră

FANFARA și muzică italiană. la dispoziție pentru angajamente în orașul Iași A se adresa la magazinul de muzică Brașcu str. Lăpușneanu.

INDUSTRIA LÂNEI. In str. Crucei 42 s'a deschis un atelier de scarmanat lână, cu motor.
Se cumpără și se vinde lâna.

dă voe—ei tot la Stat trebue să se adreseze, tot de la stat cer toate.

Și cu toate acestea, ce nevoe mare ar fi să se mai destindă activitatea guvernamentală, pentru a se lăsa loc inițiativei individuale.

Astăzi toate chestiunile de traiu, de activitate economică, sunt îmbrăcate în o formă politică.

Partidele politice, cele cari astăzi reprezinta ochirea de stat ca și cele ce mîne vor căpăta acest drept au luat în mînele lor ori ce acțiune și activitate.

Ceia ce unele din ele la guvern înfăptuesc, se desființează mâne de noul partid ajuns la guvern.

Un partid politic ajuns în opoziție, e în stare, să critice pe cel ce le-a luat locul, chiar când acesta din urmă nu abroagă măsurile moștenite de la predecesori.

In arsenalul politicianilor se găsesc destule arme pentru a se izbi tocmai în măsurile pe cari dînșii le-au luat, când erau la guvern.

Iată de ce nu e bine? Situația generală nu e bună și dacă la aceasta se adaugă luptele acerbe dintre partidele politice, e sigur căzea se înrăutățește.

Atâtea cauze pentru a se produce răul. Se poate zice însă: „Cînii latră, caravana merge"?

Poate că da, dar în orice caz merge rău.

V. I. Radu

Bandiții jefuesc o casă la Chișinău

Chișinău.—Eri noapte locuința văduvei Irina Perjeluță din mahalaua Mică a fost atacată de patru bandiți mascați,—cari au intrat pe geam în casă.

In casă se aflau Irina și cele două fiice ale ei.

Bandiții, amenințând victimele cu revolverele, au cerut bani.

Ana, fiica cea mai mare nu și-a perdut cumpătul și într'un moment prielnic s'a repezit la geam, a eșit afară și a început să țipe.

Unul din bandiți, văzând că una din victime lipsește, a eșit după ea, a ajuns'o și a readus-o în casă.

Bandiții au perchiționat toate camerile și au luat un palton de pluș și bijuterii în valoare de 9,000 lei, dispărând.

Cazul se cercetează.

UT.

Banchet
IN CINSTEA D-LUI SANIELEVICI

Chișinău.— Funcționarii, Băncei Marmorosch Blanc, din Chișinău au dat sâmbătă seara un banchet, in onoarea d-lui Sanielevici fostul director al acelei sucursale, azi dimisionat.

Banchetul a avut loc in sala restaurantului „Suisse".

A luat cuvântul D-nii Sch. Cahane, Moșcovici actual. director, C. Sachelarescu avocat, Husărescu Orește, Șteinberg, Suditu, L. Mitelman, Covali și alții.

D. Sanielevici a mulțumit tuturora, spunând foștilor săi colaboratori, că și de azi înainte le va rămâne prieten.

Toți funcționarii sunt întristați de plecarea d-lui Sanielevici, care a sprijinit cauza funcționarilor.

Ut.

„OPINIA" IN ȚARĂ

ROMAN

Sezătoare festivă în memoria d-rului A. Steuerman-Rodion.— Duminică 19 Oct. crt. a avut loc la școala israelito-română de fete din localitate a patra șezătoare din ciclul șezătorilor artistico-literare organizate de asociația tineretului evreu.

Datorită organizatorului șezătorilor, D-l Benhanoch am avut ocazia de-a lua parte la desfășurarea unui bogat și variat program.

D-l Benhanoch deschide șezătoarea manifestându-și marea satisfacție prin aceia că scopul șezătorilor este aproape de-a-și atinge ținta, datorită marelui număr de participanți care au răspuns acestei chemări; anunță că șezătorile vor lua un mai mare avînt datorită concursului ce-l promite de-a-l da asociația culturală a „Femeilor Evreice". Dă apoi cuvântul D-lui avocat Rivenshon care-și desvoltă conferința „Dr. A. Șteuermann-Rodion.

D. Rosemberg B. declamă „Sărmanul Evreu" de Dr. A. Șteuerman-Rodion.

D. Schor Zalman execută la vioară „Barkohba".

D-na A. Șaraga citește nuvela „Der Docter".

D. B. Lazorovici declamă „Pământ" de A. Șteuermann-Rodion.

Tenorul Lupescu cântă „Cabattina" din Ernani.

Din asistență remarcăm:

D-nele Eva Schvartz-Bacău, Mina Haimovici, A. Șaraga, Sabina Rosenberg, Copolovici, Brenner, Bârlădeanu etc.

D-rele Macta Schiffer, Sandler, Feldștein, Marguliess, Bențin, Leibovici, Reiss, Abramovici, Grinberg, Gredingher, Rivensohn, Șimșă, Marcu, Schor, Istein, Wacher, Weissmann, Segal, etc.

D-nii M. Rosenberg, av. Rivensohn, studenții Stein, Lupu Leopold. Bernhard Herșcovici, A. Baier, B. Leizer, Katz, Rubinștein, Ioseph, Segall, precum și d-nii Bercoff, Marcu, Abramovici, Weissbuch, I. Pincu, Bruckenayer, Bențin, Margulies, Schähter, Johan, Kopolovici Zingher, Horovitz, Betalel Solomon, Dulbergher, Șimșă, etc.

Benno

HUȘI

Focul din Dobrina. — Un incendiu violent a isbucnit la o proprietate din Dobrina.

Dându-se alarma a sosit imediat la fața locului pompierii din Huși.

După oare care sforțări, focul a fost localizat.

De la Căminul N. M. Steriu. —Pentru a se da elevilor internați în căminul funcționarilor financiari ridicat din inițiativa d-lui Steriu, o educație culturală, s'a înființat o bibliotecă. Aceasta va fi pusă la dispoziția elevilor în orele stabilite pentru recreare.

După ce se va construi aripa proectată se va amenaja și o sală pentru șezători, cari vor fi organizate cu concursul corpului didactic.

Fiind primul așezământ de acest fel în orașul nostru care deservește un interes public, comitetul de conducere a căminului a hotărât să permită vizitarea așezământului în toate Duminicele între orele 3—6 p. m.

Ori ce vizitator este bine primit.

Mișcarea avocaților.—Sindicatul avocaților n'a început încă a funcționa.

Din această cauză n'a fost fixat nici tariful proectat pentru actele de notariat.

Situația este dăunătoare ideei de menținere a prestigiului profesiunei, de multe ori atins prin concurența ce o provoacă stăruința clienților s'au anumite obligațiuni politice.

Inițiatorii continuă să activeze pentru punerea în funcțiune a sindicatului.

Viticole.—Anul acesta producțiunea vinului în podgoria hușilor a fost cantitativ foarte scăzută.

N'a fost nici 50 la sută din recolta anului trecut.

In schimb vinul este de o calitate mai bună, ceiace determină să fie mai căutat.

Se fac transacții serioase.

Sunt și cumpărători din alte localități.

Leontin

Casa de Cristal
Superbul film de la
SIDOLI
atrage
mii de spectatori în fiecare ZI

O nouă încercare de atentat contra unui tren

ATENTATORUL E UN CEFERIST

De data aceasta răzbunarea e mobilul

Autoritățile locale ale căilor ferate au fost anunțate despre o nouă încercare de atentat, petrecută de data aceasta, în condiții cu totul aparte:

Eri dimineața în stația Vameș, de pe linia Galați—Tecuci, impiegatul Martievici și acarul Ariton, făcând inspecția liniei, de oarece se anunțase sosirea trenului No. 4808 de la Piscu, au constatat că acele eraú greșit îndreptate, astfel că deraiarea trenului ar fi fost inevitabilă.

Intrucât la trecerea trenurilor precedente, acele au funcționat normal, nu se putea admite decât ipoteza că cineva a deranjat acele în mod intenționat.

Intr'adevăr, ancheta făcută imediat a stabilit următoarele:

Focarul Marin D-tru, avusese chiar în noaptea precedentă un conflict cu impiegatul de serviciu Ifrim, sărind chiar la bataie și amenințându-l cu cuțitul.

Pentru a se răsbuna, Marin a găsit acest mijloc criminal: Provocând deraiarea trenului, vinovăția va cădea asupra impiegatului de serviciu, care va fi pedepsit.

Grație însă, inspecției făcute de către celalt impiegat, nenorocirea a putut fi evitată la timp.

Imediat s'au anunțat autoritățile superioare pentru a ancheta și a da sancțiunile necesare.

Deasemenea a fost avizat și parchetul.

Patima oarbă

Retragerea lui N. Luchian din Directoraf

Reputația rea ce'și făcuse din trecut N. Luchian ca Director și pe care nu și-o desminți nici în cursul celei din urmă, îl pusă în imposibilitate de a mai continua să stea în fruntea teatrului, de oare ce toate elementele ce le mai avea erau gata să plece la Botoșani, unde statul dăduse o subvenție de zece mii lei pentru întreținerea unui teatru românesc în acel oraș, ajutat și de cetățenii cu dare de mână și bucuroși de a avea și ei pe timpul iernei o petrecere plăcută și instructivă.

Pus așa dar în impas, Luchian a trebuit să se retragă nemplinind bine nici un an. Când s'a aflat despre aceasta, s'au prezentat ministerului cereri din partea prof. Universitar V. A. Urechea, care făgăduia multe îmbunătățiri pentru ridicarea scenei eșene și în plus punerea din nou a clasei de declamație și mimică de pe lângă Conservatorul ce se înființase de a treia oară în 1862; apoi din partea lui Mihai Pascaly, din partea lui Caragiale cum și alte din partea avocatului bucureștean Eduar Khern, ba a mai solicitat și Mihail Galino și poate că ar mai fi fost și alții, dar toate cererile au fost respinse la consiliul de miniștri care s'a raliat la propunerea făcută de Alexandri să treacă teatrul către Primăria Iași, cu o subvenție de 50 mii lei anual ca să-l administreze ea cu oameni pe cari îi cunoaște mai bine ca destoinici de a se ocupa de o asemenea instituție.

Primăria primind propunerea guvernului, a angajat îndată pe M, Galino, Al. Gheorghiu, Al. Evolschi Neculau, a Dimancea și vre-o câțiva elevi, iar dintre artiste pe Smaranda Merișescu, Neculau, Polixenia Filaret, Maria Camban și încă câteva eleve, în afară de coriști și coriste. Intru cât privește căutarea de aproape a intereselor Teatrului, a numit un comitet din: *Teodor Codrescu, Iorgu Iorga* și *Alex. M. Șendrea*, iar ca inspector pe Mihail Galino.

Felul acesta de organizare a Teatrului din partea primăriei a fost un pas spre emanciparea actorilor de sub antrepriză și o îndrumare spre constituirea definitivă în societăți.

Lipsa lui Const. Bălănescu din această combinație, se explică prin faptul că el contractase de mai înainte angajament la Teatrul Mare din București. iar al lui Nec. Luchian că neconvenindu-i combinația aceasta din partea primăriei, s'a pus în fruntea unei trupe de comedii și vodeviluri de a jucat în alte orașe ale Moldovei, trecând apoi și la Chișinău unde

Ultimele informaţiuni

x In legătură cu informaţia publicată de ziarul «Dimineaţa» relativ la divulgarea unei telegrame cifrate a ministerului de interne, în care se prevedeau măsuri împotriva unor anumiţi fruntaşi ai mişcării fasciste cari pregăteau o nouă serie de atentate, putem afirma, din informaţiile noastre, că descoperirea acelei divulgări a fost făcută de prefectul poliţiei Iaşi.

Împrejurările descoperirei, precum şi amănuntele asupra acestei grave chestiuni sunt păstrate cu o deosebită discreţie de cercurile oficiale.

x Vineri seara, delegaţia partidului ţărănist va pleca la Bucureşti, pentru a lua parte la congresul partidului, ce are loc Duminică.

Numărul delegaţilor ieşeni va trece de o sută.

x D. Franasovici, printr'o telegramă a comunicat şefilor de autorităţi din localitate demisia sa din guvărn, — şi mulţumirile sale, pentru concursul dat.

x Fostul preşedinte al Tribunalului Chişinău, Teodor Inculeţ făcuse recurs la Casaţie în contra destituirei lui din magistratură.

Inalta Curte a respins eri recursul, ca inadmisibil.

x PIAŢA VALUTARA.—Leul la Paris a cotat ieri 10,85; la Zurich 2,90.

Devizele în Capitală au notat: Francul francez 9,45; francul belgian 8,70; francul elveţian 34,40; lira engleză 800; dolarul 178,50; lira italiană 7,70; coroana cehă 5,34.

x D. dr. Slătineanu, rectorul Universităţei, a avut eri o lungă întrevedere cu d. dr. Angelescu, ministrul instrucţiei.

S'a discutat despre noul budget al Universităţii din Iaşi, şi bine înţeles, rectorul a cerut şi inzistat a se prevedea toate îmbunătăţirile cerute şi promise.

x S'au acordat următoarele brevete de invenţiuni:

D-lui Dr. Ioan Popescu Bucium Iaşi Etuvă Cuptor cu aplicaţiuni în medicină şi industrie, etuve pentru culturi de microbi, etuve pentru sterilizare, fixe, portative de mână, pentru dezinfectare, cuptor de deparazitare, cuptor industrial, brutării, aparate de vulcanizare etc.

D-lui Bruno B. Braesky Iaşi: Nou tip de aeroplan.

---

x In urma insistenţelor cetitorilor, acordăm şi la această serie de premii 15 sticle lichioruri, siropuri, rom şi cognac, produsele renumitei case „Delicia" Iaşi, str. Capela Armeană.

Intr'adevăr sunt delicioase!

---

x S'au luat măsuri pentru refacerea stradei Speranţa, unde se găseşte institutul antirabic şi diferite alte birouri ale direcţiei sanitare.

x Pe ziua de eri, nu s'a mai constatat nici un caz nou de scarlatină în localitate.

x Inhumaţiunea regretatului Iancu Flondor va întârzia puţin timp, până vor sosi din străinătate fiii defunctului.

Probabil că se vor face funerarii naţionale ilustrului dispărut.

x D. avocat Mina Filip, fiind înlocuit motivat din preşidenţia comisiei interimare a oraşului Vaslui, şi-a dat demisia din partidul liberal.

Demisia a fost primită.

x AUDIŢIE MUZICALA. Eri după amiază a avut loc în biblioteca magazinului de muzică „Braşcu" o interesată audiţie dată de d-ra Irma Schönberg, o talentată pianistă, care actualmente urmează cursul de perfecţie al conservatorului din Berlin.

Melomanii care au asistat la această audiţie, au avut revelaţia unui talent în plina maturitate, dublat de un temperament excepţional.

Interpretarea paginelor din Brahms, Liszt, Chopin şi Scarlotti au arătaf că bine dotata absolventă a conservatorului local, este în plină ascensiune artistică.

x Ni se aduce la cunoştinţă de către Societatea Viticolă că, în urma inspecţiei făcute de dl. şef al Regiunei II Viticole s'au luat măsuri pentru închiderea pepinierilor de viţe D. Paşca-Ardeleanu de pe şoseaua Păcurari (Uricani), Gh. Cocoş, Gh. Rotaru, S. Pastravanu, P. Miron, I. Miron şi Gh. Lungu din com. Tomeşti, neavând viţe de calitate bună, conform legei pentru combaterea filoxerei.

Telegrama d-lui Franasovici

către Prefectul de Poliţie al Iaşului

Iată textul telegramei trimisă de d. Franasovici, către Prefectura de poliţie din localitate:

„Am onoare a vă aduce la cunoştinţă că în ziua de 18 Octombrie 1924, am prezentat d-lui I. C. Brăteanu, Preşedintele consiliului de miniştri, demisia mea dln postul de subsecretar de stat, de pe lîngă departamentul de interne. D. Preşedinte al consiliului de miniştri a binevoit a-mi respinge această demisie. Hotărîrea mea fiind irevocabilă, am reînoit demisia mea, care mi-a fost primită astăzi. Aducîndu-vă aceasta la cunoştinţă, socot de datoria mes ca în momentul când după o muncă de aproape trei ani părăsesc ministerul de interne, să vă exprim adînca mea mulţumire pentru concursul larg pe care în tot acest timp, aţi binevoit a mi-l da, întru îndeplinirea grelei sarcini de administraţie a acestei ţări şi să rog a crede că voi păstra despre opera de colaborare cele mai puternice şi mai frumoase amintiri. Sunt convins că acelaşi concurs veţi binevoi a da şi celor ce vor urma după mine la ministerul de interne, şi în aceste sentimente iau rămas bun de la d-voastră

Subsecretar de Stat la Interne
(ss) *Franasovici.*

O soţie îşi urmează soţul în mormânt

IMPRESIONANTA DRAMA DIN CALARAŞI—BASARABIA

Chişinău.— In comuna Calaraşi locuia familia Verdeş, care se compunea din soţul Grigore şi soţia Elisabeta Verdeş, primul în etate de 43 ani iar a doua în etate de 38 ani.

Soţii Verdeş duceau o viaţă liniştită şi întotdeauna era armonie între dânşii.

Nenorocirea făcu însă ca soţul Grigore să se îmbolnăvească.

El a fost internat în spital un demedicii au constatat că el suferă cord.

In ziua de 15 Octombrie Grigore a fost adus acasă, fiindu-i mai bine.

Eri dimineaţă însă lui Grigore i se făcu iarăşi rău şi la ora 10 jum. el înceta din viaţă.

Soţia a fost profund întristată şi tot timpul şedea alături de cadavrul soţului său, spunând celor cari erau de faţă că „îşi va urma soţul în mormânt", neputând trăi fără el.

Rudele n'au dat nici o atenţie acestor cuvinte ştiind că totul trece.

Care fu surprinderea lor când în seara aceleiaşi zile Elisabeta a fost găsită moartă cu mâinele pe trupul neînsufleţit al soţului său.

Defuncţii vor fi înmormântaţii într'un singur mormânt.

Cazul a făcut o adâncă impresie.

UT.

Ceva despre şcoala normală „Vasile Lupu"

— —

ECOU DE LA VIZITA ZIARIŞTILOR CEHOSLOVACI

Am arătat la timp, plăcerea resimţită de ziariştii ceho-slovaci, în vizita făcută la şcoala normală Vasile Lupu.

Credem a fi pe placul cetitorilor noştri, reproducând aci, în traducere, cuvântarea rostită de d. Todicescu, directorul şcoalei.

— „In numele şcoalei normale „Vasile Lupu" sunt fericit a vă pntea din inimă mulţumi pentru cinstea ce a-ţi binevoit a ne-o face, primind a vizita vechea noastră instituţie de învăţământ normal român.

„Infiinţată în 1854, după frumoasa biserică „Trei Erarhi", ce aţi avut onoarea de a o cunoaşte—opera Principelui moldovean Vasile Lupu, voevod din secolul al şaptesprezecelea —şcoala noastră poartă numele său, căci a fost întâiul domn român, care a introdus peste tot limba română, în şcoli şi la serviciul religios din bisericele noastre.

„In 1892, şcoala noastră a devenit proprietara localului ce-l ocupă azi.

Mulţumită muncei neobosite a predecesorilor mei, şcoala s'a înfrumuseţat, tot lărgind câmpul ei de activitate, aşa că azi, ea instrueşte mai mult de 500 elevi, TOŢI fii de săteni sub conducerea unui corp didactic de elită.

„Instituţia noastră este diriguită de două mari principii: *dragostea pentru patrie şi respectarea tradiţiilor ţărei şi a şcoalei.*

„In fiecare an, şcoala normală „Vasile Lupu" dă ţărei cel puţin 50 institutori bine înarmaţi pentru lupta cu succes în potriva ignoranţei şi pentru răspândirea binefacerilor civilizaţiei.

„Mândru de şcoala mea, mîndru de asemenea de cinstea ce ni procură vizita voastră, permiteţi-mi, doamnelor şi domnilor, de a repeta, ceia ce aţi auzit peste tot locul; ca toţi românii, elevii noştri iubesc şi respectă ţara voastră, aliata noastră de azi şi de pururea, ţara civilizată şi frăţească.

„Trăiască Ceho-Slovacia şi reprezentanţii săi".

*

Cuvântarea aceastc, a stârnit un entuziasm indescriptibil.

Ziariştii ceho-slovaci au afirmat cu toată francleta, că consideră această vizită, ca cea mai frumoasă amintire a lor.

O tribună se dărâmă sub picioarele d-lui Mac Donald

La Cleckheaton, primul ministru englez era să fie victima unui accident destul de grav: o tribună pe care se urcase împreună cu 600 persoane, s'a dărâmat deodată.

Din fericire d. Mac Donald s'a ales numai cu spaima, ridicându-se dintre scânduri şi grinzi fără nici o sgârîitură.

Patru sau cinci persoane au fost uşor rânite.

D. Mac Donald şi-a urmat fără nici o întârziere turneul electoral.

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA"

x Din cauze de ordin artistic neprevăzute FESTIVALUL EMINESCU anunţat pentru ziua de 24 Octombrie c. se amână pentru o dată ulterioară, ce se va anunţa la timp, şi când programul artistic cultural al acestei impunătoare serbări va fi cu mult înfrumuseţat şi sporit.

x Congresul general al funcţionarilor comerciali a fost fixat pentru 9 Noembrie, la Bucureşti.

Funaţionarii comerciali din Iaşi, au ales o numeroasă delegaţie, care va reprezinta organizaţia locală la acel congres.

x Şcoala de Arte şi Industrie Casnică a deschis expoziţiune de artă decorativă şi industrie casnică în localul din str. C. Negri (ograda Bisericei Bărboi).

Expoziţia se poate vizita între orele 10—12 a. m. şi 3—8 p. m.

x MILITARE.—Toţi tinerii recrutaţi la artilerie potrivit art. 52 şi 53 urmează a se prezenta şcolilor pregătitoare de ofiţeri şi subofiţeri de rezervă pe ziua de 25 Octombrie, urmând ca a doua zi să înceapă examenul, care se va termina la 30 Octombrie; Cursurile şcolii vor începe la 1 Noembrie.

Tinerii art. 52 se vor prezenta la şcoala din Timişoara sau la cea din Craiova, după cum vor fi repartizaţi de Com. Corpurilor de armată.

Cei potrivit art. 53 se vor prezenta la centrul de instrucţie al art. Râşnov.

Elevii să nu-şi confecţioneze îmbrăcăminte înainte de a sosi la şcoală, întrucât ulterior se va fixa culoarea şi modelul regulamentar.

Tinerii t. r. art. 52 vor aduce recipisa pentru plata taxei de 12.000 lei pentru cal. Cei lipsiţi de mijloace au a face dovada prin certificat de ocupaţia părinţilor, numărul membrilor familiei, averea, veniturile etc.

Tineri tr. art. 53 vor aduce numai brevetul şi foaia matricolă.

x ARESTAREA A DOI INDRAZNEŢI HOŢI.— D. comisar Cristea din Vaslui, a reuşit să aresteze doi indivizi care au săvârşit numeroase furturi, prin locuinţe. Ei au fost aduşi în Iaşi, unde deasemenea au operat.

*

Devalizarea locuinţelor e aproape fantastică şi te întrebi, cum de au putut să le săvârşească.

Pentru cei doi hoţi, nu exista nici o greutate. Ori unde au întrat, era o adevărată mutare. Mobilele cele mai grele, mese de marmoră, oglinzi mari, totul era cărat cu nemiluită.

Şi pe lângă cele vândute, s'au mai găsit la locuinţa lor din Vaslui un adevărat bazar.

x Dl. Sfartz Abramovici sau persoana care a trimis sub acest nume un denunţ Prefecturei de poliţie, este rugat a se prezenta la Prefectură, d-lui Director, care este delegat cu ancheta, pentru a se vedea dacă posedă relaţiuni mai precise în cauză.

---

x Cele mai gustoase pandişpanuri le fabrică renumita Cofetărie Hirschhorn str. Socola 39.

Ziarul „Opinia" printre premiile sale, oferă şi 3 magnifice pandispanuri de la această Cofetărie, spre a mai îndulci traiul cititorilor săi.

ECOURI

— Deţinuţii evrei din închisoarea centrală „Galata", mulţumesc pe această cale d-lor Rabin M. Ianovez şi Pincu Cernes, epitropi ai Spitalului Izraelit din Iaşi, pentru grija ce au avut'o, îndulcind ca în toţi anii, cu cele trimise în zilele de sărbători, celor ce le-au petrecut departe de familiile lor, şi le arătăm prin aceasta expresiunea sentimentelor noastre de recunoştinţă.

Deţinuţii evrei din închisoarea „Galata".

Chestia Ionescu-Mariţa

Bucureşti.— Judecătorul de instrucţie Pastion de la Tribunalul Ilfov, a dat o ordonanţă pe care se desezizează de afacerea fraudelor de la Direcţia Inchisorilor şi de chestiunea Ionescu-Mariţa, lăsând-o în competinţa judecătorului de instrucţie din Craiova.

Çetiţi „Opinia"

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor şi abonaţilor săi, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziţie de pictură deschisă în str. Lăpuşneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpuşneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Ţesătu.", din depozitul d-lui Fred Şaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpuşneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creaţie, material fin, de la marele şi bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesionişti, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie şi obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianţă, compusă din *16 bucăţi,* plus raftul special în oloi, de la asortatul şi frequentatul magazin «*Cristal*» Piaţa Unirei, (Colţ cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom şi cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iaşi, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandişpanuri specialitate originală şi fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iaşilor", Berman Elişcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură şi ştiinţă, editate de marea instituţie „Viaţa Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toţi cetitorii „Opiniei",** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunţa ulterior.*

*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marţi 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenţia că preţul unui exemplar din „Opinia" este şi rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puţin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim preţul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii:

Două asigurări contra incendiului, de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".

Ultima Oră

Funeraliile lui Anatole France

O grandioasă manifestaţie la Paris

Funeraliile lui Anatole France

Imensă aglomeraţie la Paris — Scene profund impresionante

Bucureşti.— Duminică a ţiunei publice.

avut loc la Paris cu un fast cum rar s'a văzut vreodată, pioasa ceremonie a înmormântării marelui dispărut Anatole France. Dela înhumarea lui Victor Hugo, Parisul n'a mai cunoscut la nici o ceremonie funebră o asemenea afluenţă de lume.

Un public imens se afla pe străzi şi mai cu seamă foarte mulţi muncitori. Printr'o mare de oameni, corpul lui France a a fost transportat dela Vila Said spre Quai Malaquais unde este locuinţa de naştere a defunctului. De acolo, cortegiul a trecut la monumentul Voltaire.

D-na şi d-l Herriot au condus tot timpul pe văduva marelui dispărut. Toţi reprezentanţii oficialităţii erau prezenţi.

In faţa Institutului, unde s'a aşezat catafalcul, au defilat multă vreme şcolile ; au ţinut cuvântări preşedintele Asociaţiei scriitorilor francezi preşedintele Camerei d-l Painlevé, fostul ministru Hanotaux în numele Academiei Franceze şi d-l Francois Albert ministrul instrucLa ora 4 p. m. cortegiul s'a pus din nou în mişcare spre Piaţa Concordiei, a trecut prin Champs Elisées prin Place de l'Etoile şi pe sub Arcul de triumf, îndreptându-se spre cimitirul din Neuilly.

*

La funeralii a asistat şi d-l Caillaux cu soţia. Se ştie că d-lui Caillaux îi este înterzisă şederea în Paris ; însă a căpătat o permisiune specială pentru o zi ca să poată asista la ceremonia funebră.

Trăsura d-lui Cailaux era escortată de 3 poliţişti. Fostul preşedinte de consiliu a fost călduros salutat de prieteni.

*

Corpul lui Anatole France era aşezat într'un cosciug de plumb căptuşit cu atlas alb, iar aceasta era închis în alt sicriu de stejar cu flori de argint, .pe care era bătută o placă de aramă cu inscripţia : „Anatole France, 1844-1924". In sicriu, într'o cutie, s'a pus şi creerul lui France.

IN JURUL NENOROCIREI DE LA ŞTEFANEŞTI-ILFOV

Urmărirea comisarului vinovat

Bucureşti.— Marea nenorocire de la Ştefăneşti-Ilfov a produs în capitală o penibilă impresie. Lumea care avea rude plecate cu automobilul cutreera spitalele pentru a vedea cine sunt victimele. In special, la spitalul Colentina era un adevărat pelerinaj.

Dl. profesor dr. Jianu a făcut eri mai multe intervenţii chirurgicale.

Majoritatea celor răniţi sunt în stare încrijitoare. In stare gravă se află : Elena Obert, Paraschiva Rădulescu şi Ion Anghel.

*

Comandantul companiei de jandarmi Ilfov, a dat ordin posturilor din judeţ ca să se urmărească şi să aresteze pe comisarul Petrescu, căruia se datoreşte groaznicul accident. După isprava pe care a făcut-o, Petrescu a fugit de la locul sinistrului, îndreptându-se spre comuna Greci.

Cumpărăm Brilliante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferiud preţurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115

Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.

Se primesc boli interne şi nervoase (exclusă bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.

Raporturile franco-ruse

Bucureşti. — In comitetul executiv al partidului comunist, d. Cicerin a ţinut un discurs prin care şi-a exprimat nădejdea că legăturile normale franco-ruse vor fi reluate în curând. Singura condiţie a Rusiei este ca Franţa să recunoască lămurit actuala aşezare politică din republica sovietistă.

In ce priveşte legăturile Rusiei cu Ungaria, d. Cicerin a declarat că nu există nici un fel de acord militar între cele două ţări.

Ţărăniştii pregătesc

congresul general

Bucureşti.— La clubul „Astoria" are loc şedinţele comitetului executiv şi sfatul parlamentarilor ţărănişti pentru a examina rapoartele care vor fi expuse la congresul general al partidului în Bucureşti în zilele de 26 şi 27 Octombrie. Până acum s'a examinat raportul d-lui Ion Mihalache asupra problemei agrare şi raportul d-lui inginer Hoisescu asupra politicei industriale.

Reconfirmarea arestării lui Filipovici

Avocatul a cerut şi arestarea generalului Al. Văitoianu

Bucureşti.— N. Filipovici a fost adus eri în faţa tribunalului secţia III-a, pentru a i se examina din nou mandatul de arestare, de oare ce au trecut 30 zile de la confirmare.

D. avocat Toma Dobrescu a cerut infirmarea mandatului de arestare, sau în caz contrar, să fie arestaţi şi preşedintele şi administratorii delegaţi ai societăţii „Petrolul Naţional".

D-l procuror Procopie Dumitrescu arată că de o camdată Tribunalul n'are a se ocupa de cât de situaţia prevenitului Filipovici, fiindu-i indiferent dacă mai sunt sau nu şi alţi vinovaţi, lucru care rămâne a fi stabilit de judecătorul de instrucţie.

După o scurtă deliberare Tribunalul a reconfirmat mandatul.

Criza industriei petrolifere

Bucureşti.— Din regiunea petroliferă se anunţă că acolo se produc numeroase congedieri de muncitori. Rezervoarele sînt pline din cauza concurenţei pe care petrolul nostru o întîmpină pe pieţele străine.

Comercianţii noi

împotriva vadului comercial

Bucureşti. — O delegaţiune a sindicatului proprietarilor sprijinită de o deiegaţiune de mici comercianţi şi funcţionari comerciali, s'a prezentat d-lui miristru Tancred Constantinescu, pronunţându-se în contra legiferării vadului comercial, spunând că această legiferare ar da un drept de monopol marilor comercianţi şi ar împiedeca pe micii comercianţi şi pe funcţionarii comerciali să-şi desvolte în viitor întreprinderea particulară.

Dl. Tancred Constantinescu a răspuus că va prezenta un proect de lege pentru legiferarea vadului comercial ; iar parlamentul va avea sarcina să vegheze la satisfacerea tuturor categoriilor interesante.

Passici grav bolnav

Bucureşti.—Din Belgrad se anunţă că d. Kassici erte grav bolnav şi n'a putut participa la ultimile consfătuiri politice.

Medicii l-au consemnat pentru 15 zile în casă, apoi va avea nevoe de un repaos îndelungat într'o climă caldă.

La o şedinţă a clubului radical, Passici a avut o sincopă care a necesitat o intervenţie chirurgicală.

UN GEST LAUDABIL

Bucureşti.—Societatea „Salvarea" din Bucureşti era să-şi înceteze activitatea din cauza lipsei de fonduri.

Preşedintele societăţii, d-l N. Minovici, a făcut un frumos act de abnegaţiune, amanetându'şi frumoasa vilă de la Şosea pentru suma de jumătate de milion pe care a pus'o la dispoziţia societăţii Salvarea.

Rivalitate din amor

O fată îşi ucide verişoara

Bucureşti.— O dramă s'a petrecut la Timişoara în str. Centrală.

Tânăra Maria Sambergher fiind rivală în amor cu verişoara sa Irma Bolgari, a înjunghiat-o cu o lovitură de cuţit în piept. Nefericita a murit pe loc, iar criminala a fost arestată.

Criza din guvern

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu se înapoiază azi în Capitală şi va cerceta în deaproape criza din guvern.

Obişnuitele asasinate din Bulgaria

Noi arestări de comunişti

Bucureşti.— Din Sofia se anunţă că aseară la ora 8, comisarul de siguranţă Damianof, pe când eşia de la fabrica de zahăr, a fost întâmpinat de un necunoscut, care a descărcat asupra lui trei focuri de revolver. Comisarul a murit pe loc, iar atentatorul a dispărut.

Se crede, că este o crimă pusă la cale de comunişti întrucât Damianof urmărise în de aproape mişcarea comunistă şi operase mai multe arestări.

*

Zece comunişti din banda lui Ianef au fost arestaţi şi transportaţi sub excortă la Burgas. Ei au declarat că banda lor era în legătură cu comitetul de acţiune din Burgas.

Toţi membrii acestui comitet cu fost arestaţi.

Terente n'a fost prins

Bucureşti.— Trimisul special de la Şiştov al ziarului „Dimineaţa", a telegrafiat aseară pentru a doua oară din sursă oficială, că Terente n'a fost prins.

A fost arestat numai un membru al bandei lui Terente, anume Lavinte, care a declarat că e bucuros să scape de haiducie şi spune că n'ar fi fost prins dacă n'ar fi fost denunţat de o femeie.

Cât despre Terente, el a fugit spre Gabrove unde-i urmărit de potere.

RASPUNSUL LA MESAJ

Bucureşti. — Comisiunea Camerei va începe a examina azi proectul de răspuns la mesaj redactat de d. M. Djuvara, raportor.

Prectul va fi imprimat şi distribuit deputaţilor Joi, iar Luni va începe discuţia generală.

SOBE TERACOTA

Livrez orice cantitate montate complect sau numai material din depozit.

Având la dispoziţie 6 monteri speciali.

Pe viitor orice comandă se va executa prompt şi conştiincios.

Comenzile se primesc zilnic la

Ioan Zlatovici

Muzeler 2 Deal IAŞI

Butoaie de stejar

pentru vin, capacitate de la 50-200 Deca, de vânzare, cu livrare promptă, la

Forestiera Baia

S. A.

FĂLTICENI

Becuri Electrice

TOATE VOLTAJELE

Cele mai solide, cele mai bune fabricate : Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous. Wertaxlotc. găsiţi cu preţul fabricei a depozitul general

Zaharia Weiss

Piaţa Unirei Iaşi

De vânzare :

Una maşină cu aburi, sistem Nicolson, 250 H.P.

Un Gatter, de 18 ţoli, în perfectă stare de funcţiune.

„Forestiera Baia"

Soc. An.

FĂLTIÇENI

Cetiţi „Opinia"

ANUL al XX-lea No. 5219 — 2 LEI NUMARUL — VINERI 24 OCTOMBRIE 1924

REI
ADMI Biblioteca Universitații Loco
Strada Mărzescu, 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
Lei 600 . . . pe un an
« 320 . . . « 6 luni
« 160 . . . « 3

O DATORIE DE CLASĂ

ROLUL ȚĂRANIMEI ȘI AL PARTIDULUI ȚĂRANIST

Evoluția noastră socială, nu va putea fi precipitată. Lava care clocotește în adâncuri, nu va isbucni. Structura noastră socială, se va opune. Rezistența ei nu va însemna paralizarea ori stânjenirea evoluțiunei, ci numai înfrânarea revoltei și a anarhiei.

Societatea noastră românească, va trece de la formele actuale sociale, la formele noi viitoare, în mod latent dar progresiv, fără discontinuitate, fără sguduiri, și în tot cazul fără erupțiuni vulcanice.

Frâna și supapa de siguranță, va fi *țărănimea* noastră. Această țărănime eminamente conservatoare, prin naștere în înțelesul sociologic și nu politic curent prin naștere și atavism, prin tradițiune și moravuri, prin legăturile iei cu o bună parte din intelectualitatea, a cărei sănătoasă rezervă, o constitue tot iea, țărănimea va fi încă multă vreme, zagazul puternic, pe care-l vor întâlni în drumul lor, valurile nebuniei anarhice. Mai mult de cât atât, chiar în caz când industrialismul, nu s'ar îndruma pe căile de cooperare egalitară dintre capital și muncă. (ceia ce pare imposibil, date fiind puterea de intervențiune a statului și tendințele sale de proteguire și priorizare a muncii), ci ar sapa tot mai adâncă prapastia dintre aceste două forțe economice, în antagonism încă, nici atunci proletariatul nu va îndrăzni să-și proclame dictatura și să se încerce a aservi țărănimea.

Pretinșii campioni ai dictaturei proletariatului, nu sânt în fond de cât niște oligarhi despotici. Sânt niște tirani, cari prin teroare ar dori să conducă empiric și arbitrar întreaga activitate socială. Structura mecanismului social, ie cu mult, și de multe milioane de ori mai complicată, de cât mecanismul celui mai complicat ceasornic. Fără o punere la punct a tuturor componenților acestui vast mecanism, fără norme și criterii pozitive și precise, fără observarea tuturor legilor, în virtutea cărora acest formidabil mecanism, poate trăi și se poate mișca armonic și constant, societatea întreagă s'ar întoarce în haosul de primitivitate din care a putut să iasă numai după o muncă titanică, după o experiență neîntreruptă de veacuri întregi și cu eforturile tuturor geniilor creatoare ca și a tuturor muncilor constructive. Exemplul Rusiei sovietice, ie eloquent și edificator.

Prin urmare țărănimea și reprezentanții iei legali și reali, nu pot fi extremiști.

Dar partizană sinceră a evoluțiunei sociale firești, pe care nu va contrazice—o întru nimic, ba din potrivă o va ajuta și înlesni, iea va fi temelia pe care se vor razama: ordinea, legalitatea și armonia socială, pe care le va apara, cu prestigiul și autoritatea ei, și la nevoie cu brațul ei vânjos.

Pentru realizarea acestui ideal, ea nu are nevoie în prim loc de cât să voiască și să știe ce voiește, apoi să se solidarizeze fără a fi exclusivistă, chemând la opera de construcțiune și de conducere, pe toate elementele pregătite și cari au făcut dovezi de capacitate și de valoare recunoscută și în fine să întreție un contact viu și statornic cu toate elementele de ordine de pretutindeni, pentru a reprezênta majoritatea reală înlăuntru și a se bucura de tot creditul în afară. Străinătatea cultă și luminată, ar privi cu satisfacțiune, așazarea statului român pe temelii politice sănătoase și pe sisteme de guvernământ, cari ar reprezenta maximum de legalitate și de statornicie. Orice aventuri ar fi excluse și România ar ocupa un loc de frunte în concertul statelor civilizate.

De aceste idei cardinale trebuie să se pătrundă conducătorii de astăzi ai partidului țărănist. Chiar, dacă, s'ar produce mici deosebiri de metode în sînul lor, fruntașii săi: docți, cuminți și cumpatați, dacă vor să ajungă ca organizarea politică țărănistă actuală, să reprezinte realminte tendințele și aspirațiunile clasei țărănești, a căreia sinteză politică să fie partidul țărănist, vor trebui să respingă orice formule extremiste, vor mai trebui potrivit obiceiurilor și tradițiunei multiculare a țărănimei să păsească liniștit și sigur pe pământul sănătos al muncii cinstite, legal ocrotite, pentru a realiza acel maximum de armonie socială pe care-l poate desăvârși numai forța reală a țărănimei noastre solidarizate.

Iată marea datorie a clasei țărănești, singura, cea mai mare și cea mai puternică clasă socială românească, care are dreptul să râvnească la conducerea Statului pe temeiuri cu adevărat naționale și prin expozanții ei, adică prin cei mai cuminți și vrednici fii ai ei.

Putere exprimată și exercitată, cuminte, cumpătat și armonic de o clasă socială neaoș românească, cu moravuri curate și cu tradiție multisecuculară; da, acesta-i idealul; supremație și opresiune de clasă, nu și nici odată.

Osvald A. Teodoreanu

20 Oct. 924.

Acuzațiile de republicanism

Partidul țărănist câștigă tot mai mult încrederea opiniei publice. Acesta e un fapt împotriva căruia oligarhia liberală nu poate lupta. Și atunci ea recurge la un sistem lăturalnic pentru a micșora puterea politică a partidului țărănist: intriga la Palat.

Liberalii acuză pe țărăniști de republicanism, pe motiv că d. dr. Lupu a făcut o vizită la Zagreb d-lui Radici, șeful partidului țărănist croat ale cărui aspirații republicane sunt cunoscute.

Acuzația este mai mult decât stupidă. Cu aceiași proastă logică ar putea fi adusă oricărui partid sau persoană care păstrează contact cu republicanii ce conduc Austria, sau Franța, sau Cehoslovacia, sau Polonia sau alt stat de a cărui prietenie ne bucurăm.

Republicanii teoretici ai d-lui Radici iau parte activă la guvernarea de astăzi a Jugoslaviei. Însuși regele Alexandru păstrează actualmente contact cu omul politic Radici,—lucru interzis d-lui dr. Lupu de către liberalii noștri care se fac mai catolici decât papa.

Indignarea contra «republicanismului» țărănist o manifestă zgomotos «Lupta» d-lui Mille, omul care un sfert de veac a mâncat din coliva antidinastică a lui Beldiman. Și tot așa de sincer indignați sunt politicianii brătienișt care-s gata a se boteza republicani, îndată ce Regele ar deveni imparțial și strict constituțional, și deci ar repudia o oligarhie pe care țara o respinge categoric.

Z.

CITIȚI „OPINIA“

ASPECTE

Agonia unei dictaturi...

Intre carâmbii generalului Primo de Rivera, expiră Spania. Ridicat prin frica regală, dictatorul din Madrid se menține astăzi grație teroarei furibunde și stăpânește brutal o țară în care gândirea este pusă la index. Sub această infamă dictatură, mizeria poporului crește și, provocat de siluire, întrevede salvarea în dezastrul războiului civil.

Juntele militare au dat drum liber poftelor și dintr'un capăt la celalt al Spaniei, strălucirea baionetei înlocuește lumina adevărului și-a libertății; în aceste condițiuni, înfrângerea din Maroc a trupelor regale trebue întâmpinată cu bucurie, ca un început de trezire a conștiinței populare.

Dar, ceeace trebue mai cu seamă reținut, este sforțarea intelectualității spaniole de a scăpa țara de flagelul militarist înfipt prin voința acelui don Alfonso de operetă, care se mai cramponează încă, grație sprijinului primo-riverist, de un tron ale cărui încheeturi au început de mult să fie nesigure.

Tovarășii de idealuri ai lui Francisco Ferrer, executat în plin veac al douăzecelea în Barcelona popilor catolici, își pun sârgul întreg pentru distrugerea unei regalități, coruptă și ticăloasă până la crimă. Alături de Miguel de Unamuno și Soriano, exilații de la Fuerte-Ventura și readuși în mijlocul lumii civilizate prin curajoasa expediție a ziaristului francez Dumay, se așează astăzi marele romancier Blasco Ibanez, pentru ea împreună, de dincolo de hotare, să pregătească triumful libertății și al gândirii.

Manifestul lui Ibanez este o pildă de minunat civism și în cuprinsul său cată să culeagă, — nu numai națiunea spaniolă, — un îndreptar pentru lupta împotriva tiraniei. Atâta vreme cât intelectualitatea unei țări este în fruntea baricadei, victoria nu poate fi decât de partea, împotriva minorității vremelnic stăpână.

Cu încrederea aceasta în izbânda spiritului asupra forței brutale; dacă vrea — îl întâmpinăm pe trimisul special al lui don Alfonso, venit în București să trateze nu știu ce afaceri de familie. Pentrucă, avem convingerea că, în cele din urmă, taurul înfuriat care și-a înfipt coarnele decorate în trupul Carmencitei, va fi răpus, iremediabil.

G. SPINA

Cooperatiști eliberați

București.— Eri au fost eliberați de la Jilava 4 cooperatiști cari și-au executat pedeapsa de câte 30 zile în închisoare.

Femeea în slujba politicei

Cum luptă englezoaicele în actuala campanie electorală

Alegerile din Anglia au mobilizat forțele de ambe sexe în slujba politicei. Se pare că acolo femeile joacă acum un rol foarte important. Iată ce ne spune, în această privință, d-na Lydia Bach.

FEMEILE ÎN ROLUL DECISIV

„Pentru a patra oară de când sunt alegătoare, englezoaicele vor vota. Dar femeile din Anglia nu se vor mulțumi să participe numai la scrutin. In această scurtă campanie electorală, ele vor juca un rol, poate decisiv, în calitate de candidate și mai ales ca agenți de propagandă ai diferitelor partide.

Parlamentul trecut număra opt deputate. Toate se prezintă din nou în fața alegătorilor. Mai sunt apoi vre-o treizeci de candidate care n'au înfruntat încă urnele. Ele sunt cunoscute prin activitatea lor ca judecători sau consilieri comunali.

CANDIDATELE

Conservatorii au cinci noui candidate, între care cea mai cunoscută este d-na Helen Groyn ne Vareghen, profesoară la Universitatea din Londra. Liberalii au și ei cinci noi candidate, iar laburiștii cincisprezece. Totuși o campanie electorală grăbită ca cea actuală nu este favorabilă candidatelor, ori care ar fi partidul lor. Căci, mai ales în circumscripțiile rurale, unde sunt prejudecăți împotriva femeilor, trebue mult timp pentru a se face cineva cunoscut.

PROPAGANDISTE ȘI AGENȚI ELECTORALI

Deci femeile lucrează mai ales ca propagandiste și agenți electorali.

Manifestele publicate de cele trei partide nu permit de a degaja ușor cele câteva chestiuni concrete care trebuesc puse în lumină în fața alegătorilor și mai ales a alegătoarelor. Rolul propagandistei este cu atât mai greu. Pentru a pregăti pe femei la slujba lor electorală, conservatorii le înscriu într'o școală specială, fondată acum doi ani la Northampton, destinată să formeze prin cursuri de istorie și economie politică pe candidatele, propagandistele și agentele partidului.

MAREA NECUNOSCUTĂ

De când englezoaicele au căpătat drepturi electorale. votul or rămâne marea necunoscută a scrutinului. Propagandiștii tuturor opinciilor caută deci să influențeze pe alegătoare prin discursuri, broșuri și mai ales prin vizite la domiciliu.

Organizațiile partidelor caută să întrebuințeze de preferință femeile pentru acest rol de propagandistă, vizitatoare la domiciliu („canvasser“).

Propagandista trebue să aibă mult tact și bun simț și să nu aleagă pentru vizita sa electorală ziua de spalatul rufelor sau ora mesei. Cu aceste condiții, influența ei poate fi considerabilă.

ALTE DREPTURI PENTRU FEMEI

Profitând de alegeri, organizațiile feministe duc campanie pentru a reclama aceleași drepturi electorale la femei ca și la barbați. In adevăr, după legea engleză, bărbatul votează dela 21 ani pe când femeia dela 30. Aceasta lipsește de dreptul de vot aproape cinci milioane de femei mai mari de 21 ani“.

CATE-VA NOTE

Se anunță un nou scandal în guvern pe chestia concesiunelor acordate societății „Frigul“.

Afacerea a produs oarecare... răceală între miniștri; totuși discuțiile urmează... cu căldură, mai ales de către acei cărora le trece frigul prin spete!

* * *

Un ziar ține de rău politica vintilistă care a provocat o fantastică sporire a scumpetei. Ca ilustrare a celor susținute, ziarul arată că la București prețul ouălor s'a ridicat la 4 lei bucata.

Exemplul n'are nici o însemnătate pentru d. Vintilă Brătianu, căci d-sa face de multă vreme jumări fără ouă...

* * *

Un numeros grup de fruntași ai partidului național a cerut d-lui Maniu să se demită din șefie.

D. Maniu e bucuros și de aceasta, căci mai are prilej să pertracteze...

Actualități din afară

Grefarea ovarelor la femei.— Profesorul Tuffier a încercat grefarea ovarelor la femei. După experiențele de grefare a glandelor maimuțelor la om, profesorul Tuffier a realizat această operație cu un succes atât de mare, că a adus la Academia de Medicină din Paris, probele cele mai concludente.

Nu e vorba, de grefă animală. Dr. Tuffier n'a grefat niciodată la femei alt ovar de cât propriul lor ovar. Operația se reduce numai la schimbarea locului pe care-l ocupă ovarul, dacă o salpingită de exemplu, ar face funcțiunea imposibilă în locul obișnuit. In acest caz, el grefează ovarul, sau chiar amândouă ovarele în uterus.

Practicată de către dr. Tuffier de 35 de ori din Iulie 1922 până Iulie 1924, operația a reușit totdeauna.

Femeile operate au devenit din nou mame.

— Ține minte. Mâine Vineri apare primul cupon de premii în ziarul „Opinia“.

Știința și mașinismul sunt dușmanii omenirii

OBSERVAȚIILE UNUI ISTORIC.— „DISCURS CATRE SURZI“

Guglielmo-Ferrero, cunoscutul istoric italian, și-a schimbat obiectul cercetărilor sale cu multe secole, trecând dela cauzele decăderii imperiului roman la cauzele dezechilibrului actual. Ultima sa lucrare, întitulată „Discurs către surzi“ denunță boala care roade azi omenirea. Această boală este tocmai ceiace noi socotim de obiceiu drept semnul celei mai sănătoase activități: dezvoltarea extraordinară a științei, care a creat mașinile.

„Aprinzînd în om ambiții, dorințe și speranțe nemărginite, spune Ferrero, acești giganți de fier au făcut un sclav din omul care le crease pentru a fi slujit de ele ca un dumnezeu... Omul are două mijloace de a se bucura de belșug: fie mulțumindu-se cu mai puțin decât are, fie procurîndu-și mai mutt decât dorește; fie reducîndu-și nevoile, fie mărindu-și bogățiile. Toate revoluție anterioare Revoluției Franceze au întrebuințat primul mijloc; civilizația occidentală întrebuințează, de un secol, pe al doilea.

„Imbătată de puterea noilor mașini, civilizația occidentală a fost cuprinsă de o dorință nesfârșită de bogății nouă. A produce mereu, a produce tot mai mult, acestea i se par a fi cea mai mare fericire și cea mai mare glorie.

Dar la ce bun toată această producție, dacă consumația nu corespunde? Și atunci vine sclavia universală, obligația de a produce și aceia de a consuma, de a produce pentru a putea consuma, de a consuma pentru a putea produce“.

Pentru istoricul italian deci, la rădăcina răului este greșala psihologică care a uitat că omul este prin firea sa insațiabil, că satisfacerea uneia din dorințele lui devine izvorul a mii, de alte dorinți mai îndepărtate-mai irealizabile. Lumea modernă merge astfel în căutarea unui orizont care se îndepărtează la fiecare nou pas făcut înainte pentru a-l ajunge.

(Cont. în pag. II-a)

CRONICA DRAMATICĂ

de WRATISLAVIUS

Teatrul Național: HERO ȘI LEANDRU (de Grillparzer)

Mai zilele trecute, pe când azistam la o audiție musicală, (în cerc restrîns) o doamnă din azistență profitând de o mică pauză, ne făcu următoarea observație:

—Îi lăudați prea mult atât pe actorii locali, cît și repertorul jucat. Cu sistemul acesta—n'o să mai avem alte reprezentații decât a la... „Mătușa lut Carol“, care s'a jucat acum 20 de ani...

In esență i-am răspuns doamnei, că e de preferat să se joace piese vechi a la... vezi mai sus, dar tot atât de bine întrepretate (și montate) decât să se reprezinte Shaw, Strindberg sau Ibsen, dar submediocru (la tragedii nu ne gândisem. Probabil că nici înterlocutoarea noastră).

Iar reproșului că lucrarea s'a jucat acum 20 de ani, îi se poate opune vârsta seculară a comediilor lui Moliere de pildă (mutatis mutandis) care formează încă și azi atracția a mii de spectatori din toată lumea.

De ce am întrodus această povestire?

Există oare vre-o legătură între comedia-bufă de acum 8 zile și tragedia clasică reprezentată Marți seara?

Luate ca gen de teatru—desigur că nu. Pentru evidențiarea însă celor spuse la început—fără îndoială că da.

Comedia (bufă sau *„de salon“*) farsele sau melodramele nu constitue un gen de artă atât de pretențios (în ce privește înterpreții) ca drama *sau mai ales* tragedia.

Și aici întrăm tn miezul chestiunei.

Când a jucat (acum un an) *Agatha Bărsescu*, arătasem cât inimaginabil de puternic și de *personal* trebue să fie (și este) talentul celei mai mari tragediane în viață *(din lumea întreagă)*, când ea se mai încumetă azi de a opri declinul unui gen de teatru care nu mai poate fi gustat și care deci dispare, nu numai pentru că marele public nu'l mai gustă ci și pentru că exemplarele perfecte, înterpretele de samă, au dispărut (sau sînt pe cale de) iar un actor mediocru nici odată nu va putea produce pe scenă decât o interminabilă plictiseală—ori cătă bună-voință ar avea și ori cătă trudă ar pune în învățarea perfectă—pe de rost, a tiradelor rolului încredințat. Ne a mișcat *Bărsasca?* Da. Dar ea este fără pereche și *inimitabilă*.

Fără pereche e glasul fermecător, mergând—cum am spus atunci de la șoapta abia susurată până la uraganul vijeliei care îngheață sângele în vine. O înfinitate de nuanțări. Și inimitabile sunt gesturile: cu adevărat regești ale personajelor înterpretate.

Exemplarul acesta rarisim își poate permite luxul de-a opri tragedia, de la sigura dispariție. Dar numai ea!

Pentru aceste considerente, reluarea lui *Hero și Leandru* (...repertorul Bărsască-i) a fost o—nefericită inspirație a onoratei Direcțiuni, care până acum —cu toate reproșurile unui recensent că se dezgroapă îndepărtatul trecut, găsise totuși asentimentul nostru.

Căci avem în primul rând în vedere: educarea marei mase de curând ridicate și care tre-

(Continuarea în pag. II)

Cinema ELISABETA Astăzi în Matineuri la 3, 5½ și seara la 9 jum.

Nou - Ediție complect nouă - Pentru I-a oară

Refiele Răsului - Sărbătoritul Lumei întregi - Elegantul

MAX LINDER

în formidabila sa creație

CEI 7 ANI DE NENOROCIRE

Extraordinară Comedie-Voedevil în 6 acte la care se râde cu lacrimi.

Tot astăzi — Elegantul acrobat Mondial (LUCIANO ALBERTINI)

SAMSON în premiera sa celebră **Victoria lui Maharadscha**

erațiune absolut nouă montată la Berlin în Aprilie 1924 — a nu se confunda cu alte vechituri cări sau dat în orașul cu acest artist — Operă Completă 6 acte.

Cinema MODERN Prezintă astăz Joi 23 Octomb. 1924 Matineuri și seara

Fenomenalul Ansamblu Parisian. Somitatea scenică mondială

SIGNORET

Suzanne Blauelletti și micul Jean Paul de Bäer în

COPILUL HALELOR

Brilianță producție franceză se represintă 2 serii odată 10 acte. Capo-d'operă care face cinste ecranului de azi.

Compania Comercială Română S. A.

IAȘI, STRADA ALEXANDRI 10

SECȚIA ELECTROTECHNICA

Furnizează din depozit:

Materiale electrice A. E. G.
Motoare electrice A. E. G.
Motoare cu benzina
Becuri „Osram"
Perii de cărbune
Sârmă de bobinaj
Aparate aspiratoare de praf „Vampyrul"
Lămpi de benzină și acetilen
Bronz și plumb englez în bare, foi, țevi și alice
Apometri
Butoaie de fer galvanisat, roabe de lemn
Curele de piele pentru transmisie
Cusoaie de piele cromată
Furtuni de cauciuc pentru apă și vapori
Garnituri de asbest, cânepă sfoară și plăci Klingherită, prespan, table de cauciuc, fibră vulcanizată
Nicovale și menghine, clești, coltare menghine de mână, compași, clești americane
Burghii, ferastraie de metal, ventile de bronz oțeluri de arcuri și rapide

Polizoare vitrifiate, compoziție, emeri și corindum.

Depuri de piatra toate calitățile și dimensiunile

TEATRUL SIDOLI Vineri 24 Octombrie 1924

Compania C. TANASE

va da în trecere prin orașul nostru numai o singură reprezentație cu revista

DIN DOUA.. UNA

Revistă în 2 acte și 7 tablouri

Actul I-iu din revista **CE FACE** Actul II-lea din revista **VORBA VINE...**

100 Persoane — 50 Balerine — 1000 Costume

Biletele se găsesc de vânzare la Casa teatrului.

DOCTOR

MATIAS LEDERHENDLER

dela Universitatea din Viena fost *asistent* de operație al Prof. Halban—Viena și *medic secundar* al clinicei universitare de nașteri Prof. Schauta din Viena

MAMOȘ

- Operațiuni și boli de femei -

Str. Lăpușneanu 35 (lângă Astoria).

Dr. N. LAZAR

Șef de lucrări la Facultatea de Medicină și

Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice

SIFILIS, BOLI VENERICE ȘI INTERNE

Tratament antisifilitic cu Neosalvarsan, Săruri de Mercur și Bismuth

Consult. 1—3 p. m.

Iași, Strada Tăutu No. 4

Sidoli prezintă Luni 27 Oct.

Patima oarbă

sau

PROFETUL MODERN

în montarea lui GRIFFITH

citate detalii în Sarpicinema

Salvatorul Bolnavilor

S. Sirota Grosu

în strada Anastasie Panu No. 17 (Piața Halei)

Se execută lucrări în platină, aur și cauciuc, dinți albi fără placă, extracțiuni și plombe fără durere

Consult. dela 9 jum. până în 7 seara.

PREȚURI REDUSE

Pentru săraci gratis zilnic.

CABINET DENTAR

Dr. Med. H. APTER

Specializat la Berlin în dentistică și boli de gură

IAȘI, Str. Lăpușneanu 32

Cons. 9—12, 3—6

Convocare

Toți membrii societății «Frăția» a meseriașilor creștini din Iași, fie la curent cu plata cotelor sau nu, sunt convocați la Adunare Generală extra-ordinară pentru ziua de Duminică 2 Noembrie ora 10 dim. la locaul Corporațiilor, unde e și sediul societății și unică la această dată nu se vor prezenta numărul trebuitor de membri, a doua convocare și anunță pentru aceiași zi în același local la ora 2 p. m. când se va face o dare de samă și se vor lua hotărâri în vederea reorganizării acestei societăți.

ANUNȚ

Începând de la 22 Oct. 1924, am deschis noul salon pentru Coafor de Dame și manucure pentru Doamne și Domni, în Str. Academiei 2 sub Hotel Traian vis-a-vis de Atelierul de Confecțiuni Saly Porjes.

MARIOARA GHEORGHIȚA

Puitori sau Puitoare

angajează imediat Tipografia „H. Goldner".

LICITAȚIE. In oborul de vite se va vinde la licitație în ziua de 26 Octombrie 1924 2 cai de la Grupul 1 Aviație.

DOMNIȘOARA, știind bine croitoria, lucrează în familie. Adresa la iar zsub Domnișoară.

SE CAUTA la o familie gazdă și întreținere pentru o domnișoară de bună condiție se preferă la periferie, aproape de tramvay. A se adresa la ziar.

DE VANZARE 15 kg. lână toarsă, pentru covoare. A se adresa d-lui Hermann Finkelstein, strada Căpitan Păuș No. 6.

DE INCHIRIAT imediat p. Sft. Dumitru, localul fost „Bolta Rece" în fața cinematografului Elisabeta Str. Aca No, 1. Compus din 7 prăvălii cu camere de locuințe.

Doritorii se pot adresa proprietarului în orice zi și oră

INDUSTRIA LÂNEI în str. Crucei 42 s'a deschis un atelier de scarmănat lână, cu motor.

Se curățează și se vinde lâna.

Din premisa aceasta centrală Guglietmo Ferrero trage o seamă de concluzii, care contrazic părerile curente, dar care cercetate cu atenție, ne dau de gândit. Criza economică-financiară, de pildă, se datorește, după el, unei „hidropizii a banului". Prea marea cantitate de aur și mai ales de hârtie, înebunește popoarele, promițându-le un belșug care nu este decât un miraj și o înșelătorie mai mult, dacă ținem seamă că *„dorințele cresc dincolo de cantitatea de bunuri disponibile"*.

Niciodată banul n'a curs în valuri ca astăzi în toate mânile și niciodată aceste mâni n'au rămas așa de goale! Pentrucă „astăzi ca în toate veacurile, pentru majoritatea oamenilor, bogăție și sărăcie nu pot fi de cât două stări de conștiință".

Constatărl adevărate și atât de profunde, încât intră în domeniul moralei. Așa se explică pentru ce istoricul Ferrero și-a întitulat lucrarea: „Discurs către surzi".

Vom avea ohală pentru pește

ALTE PROECTE PENTRU DECONGESTIONAREA HALEI CENTRALE

Azi dimineață o comisiune aleasă de consiliul comunal, a cercetat locul, unde au început lucrările pentru instalarea halei de pește.

Această hală specială se formează dintr'un hangar metalic, ridicat de la abator.

Amenajarea se va face după toate cerințele sanitare, cu instalațiuni frigorifice și de apă.

Costul acestei mari lucrări va fi de 600.000 lei.

*

In același timp se pregătește proectul pentru înființarea unui compartiment special pentru zarzavaturi. Proectul îl întocmește d. inginer Andriescu, directorul serviciilor technice comunale.

Hala centrală, descongestionată, nu va cuprinde în interior decât gheretele pentru desfacerea cărnii și cele pentru brânzeturi.

O crimă în jud. Dorohoi

Dorohoi.—In comuna Ibănești din județul nostru s'a comis o crimă oribilă.

Săteanul Gh. Anton Pușcașu a fost găsit la locuința sa ucis cu lovituri de topor în cap.

Mobilul crimei a fost furtul. In casă era mare desordine, iar dintr'un dulap lipsea suma de lei 25.000 averea victimei, care locuia singur.

Din lucrurile casnice nu s'a luat nimic.

Victima era în etate de 60 ani.

Au fost arestați țăranii Dumitru Pompas și Costache Ropota din aceiași comună, care par a nu fi străini de această faptă.

Parchetul a ordonat medicului legist, Vasiliu de a face autopsia cadavrului, iar șefului de post de a cerceta.

„OPINIA" IN ȚARĂ

ROMAN

Parastas.— Duminică 19 Oct. crt. a avut loc un parastas oficiat de către Episcopul Lucian Triteanu la mormântul d-rului Manolescu din Strunga, tatăl deputatului de Roman, Dr. Manolescu-Strunga.

Teatrale.— In curând turneul teatrului de reviste „Cărăbuș", în frunte cu cunoscutul comic C. Tănase, va da în localitate două mari reprezentații cu revistele „Ce-are face" și „Vorba vine".

Diverse;— Dum. 19 Oct. crt. s'au reîntors regimentele garnizoanei Roman din manevre.

Benno

DOROHOI

Inființarea unei școale comerciale.— Am anunțat la timp demersurile făcute pentru înființarea unei școli elementare de comerț la Dorohoiu. Demersurile făcute au fost încoronate cu succes. Ministrul școalelor a dat aprobarea necesară și școala va lua ființă chiar de la 1 Noembrie cor. Durata cursurilor vor fi de 3 ani.

Comuna în frunte cu harnicul primar G. G. Tomaziu, a promis mobilierul necesar, iar în viitor va ceda un teren gratuit pentru clădirea acestei școli. Au conlucrat foarte mult la înfăptuirea acestei idei și d. Gh. Gh. Burghele președintele Ateneului Român din Dorohoiu și d. Labin președintele Camerei de Comerț din Botoșani. In acest scop se și lucrează la alcătuirea unui corp profesoral cu noțiunile necesare pentru predarea cursurilor.

Școala va fi condusă de d. Dobre directorul directorul Băncei Române din Dorohoiu care va preda și comptabilitatea, împreuuă cu d-nii Suciu, directorul Băncei Naționale și Gaspar comptabilul Băncei Naționale, etc.

Se vor ține și cursuri serale.

Salutăm cu multă bucurie, înființarea unei astfel de școli la Dorohoi atât de necesară.

Rezultatele se vor vedea în viitor.

Agitația funcționarilor comerciali.— A luat ființă în localitate o asociație a funcționarilor, adică o filială a societății „Generala" din București.

Scopul lor fiind apărarea intereselor, prin fixarea orelor de serviciu, fixarea unui orar de vară etc. Pentru strângere de fonduri se intenționează darea unui bal.

HÂRLĂU

Inchestia Gimnaziului.—După cum am anunțat, Duminică 19 crt. ora 2 s'au întrunit părinții elevilor, convocați fiind de către d. Eug. Totoiescu primarul orașului, în vederea luării ultimelor deciziuni în ce privește deschiderea gimnaziului.

D. Tatoiescu arată tot ce s'a făcut de către comitetul de inițiativă, pentru obținerea autorizației de funcționare a gimnaziului, probabil în acest an, numai cu cl. I. și în localul școalei de fete. Se ia apoi în discuție bugetul pe acest an al gimnazului care trebue acoperit de părinții eleviilor.

Iau cuvântul d-nii Pôplicher, Gâtlan și Alexandrescu. Se propune ca până în ziua de 23 crt. fiecare părinte să depuie câte 3000 lei pentru asigurarea salariilor pe câteva luni, a corpului didactic. S'a ales un comitet școlar care se compune din directorul gimnaziului, doi profesori titulari, un institutor și patru părinți al elevilor.

„Fapt divers", Luni dimineața s'au putut vedea lipite pe vitrina librăriei Wisenfeld placarde cu insigna hakenkreuz-ului și cu mențiuuile: „România a românilor—Jidanii la Palestina".

Inst.

Monumentul Marei Uniri

Donațiunea făcută Iașului de principesa Olga Sturdza

Iată textul adresei trimisă comunei, de către Principesa Olga Sturdza, prin care aduce la cunoștință donațiunea pe care o face Iașului:

Domnule Președinte,

—„Ascultând îndemnul cu deosebire scump tuturor cugetelor românești, de a vedea înălțându-se în Iași un monument comemorând Marea Unire, care aci s'a înfăptuit, am onoare a vă aduce la cunoștință, că de aproape cinci ani lucrez la un grup alegoric, înfățișând alipirea provinciilor la sânul Patriei mume.

Monumentul este aproape terminat și întrunește în un grup de marmoră în înălțime totală de cinci metri, cinci figuri, reprezentând:

1) Patria Mumă pentru care M. S. Regina a avut Inalta bunăvoință de a mă autoriza a-i reproduce chipul.
2) Transilvania.
3) Basarabia.
4) Bucovina.
5) Românii de pretutindeni, cari au remas pe din afara hotarelor noastre.

Acest monument în valoare de două milioane și care acum este aproape terminat, îl dăruiesc Iașului, rugându-vă să-mi dați autorizație de a-l așeza pe primul refugiu de la începutul străzei Carol. Acest loc, aproape în fața palatului în care a locuit M. S. Regina în timpul marelui războiu de dezrobire a neamului, are și aprobarea M. Sale.

Voiu supraveghea și îngriji personal instalarea monumentului.

Primiți, vă rog, Domnule Președinte, expresiunea distinselor mele sentimente.

(ss) *Olga Sturza*

Comisia interimară, în ședința de aseară, primind donațiunea, a exprimat princesei Olga Sturza, toate mulțumirile, în numele Iașului.

x Școala de Arte și Industrie Casnică a deschis expozițiune de artă decorativă și industrie casnică în localul din str. C. tNegri (ograda Bisericei Bărboi)

Expoziția se poate vizita între orele 10—12 a. m. și 3—8. p. m.

x D-l Th. Lupu, talentatul violoncelist ieșan, a fost numit profesor de violoncel la Conservatorul din Cernăuți.

bue inițiată în alfabetul teatrului (farse, comedii-bufe, feerii etc.) și nu dată de-a dreptul la... trigonometrie sau la teoria creditații.

Despre interpretarea artiștilor care au jucat în *Hero și Leandru* se poate spune bine, doar în ce privește hărnicia, dacă voiți *truda* depusă. Dar despre *o realizare artistică*, despre o ridicare a spectatorilor până la culmea tragediei lui Grillparzer —așa fel ca să ne zgudue durerea sărmanei Hero sau pasiunea lui Leandru—asta nu.

Motivele? Le poate înțălege ori-cine.

D-na Braeschi a jucat rolul preotesei *Hero*.

A învățat perfect toate tiradele și replicele, și-a compus—in limita talentului d-sale, multe gesturi care, deși amintitoare ale măreților *originale* ale Bărsască-i, erau totuși nedeplasate.

Dar unde poate glasul d-sale anemic să redeie acel impetuos crescendo care la un moment dat țintuește *cu adevarat* pe acel pe care'l vizează? Și unde poate d-sa să scandeze atât de maestru versurile tragediei, încât să trecem și peste lipsurile traducerei și peste lungimi de fraze etc.?

Vedeți atâtea obstacole—de neînvins, ori câtă muncă ar depune artista, care în alte roluri —cum am constatat ades, face o figură destul de acceptabilă.

De *Leandru (Dl. Braeschi)* nu mai vorbesc.

Glasul d-sale metalic—pe alocuri sticlos și care se potrivește foarte bine în roluri mai scurte, de juni aroganți și antipatici, nu va putea reda nici odată patima ce clocotește în sufletul lui Leandru, ori cât de lamentabil și-ar crispa trăsăturile fetei, (ca un băet vinovat de vre-o poznă, când se preface că plânge). Nu numai că nu credem în durerea lui, dar ne face să zâmbim, într'atât se simte contrafacerea.

După-cum au râs mulți de... democratizarea dată de Dl. Profir rolului încredințat. Intonația și gesturile d-sale se potrivesc foarte bine în vre-o comedie autohtonă, da. Nu însă în tragedia lui Grillparzer, (în rolul amicului lui Leandru).

Dacă mai facem constatarea că pe lângă submediocritatea restului, mai loveau neplăcut auzul, distonările „corului" și insuficiența figurației, ajungem la încheierea că *Hero și Leandru* din această stagiune, nu poate conta printre succesele înregistrate până acum.

Eșecul e un avertisment nu numai pentru onorata Direcțiune, dar și pentru categoria... doamnei de la început.

Cu alte cuvinte nici tragedii și nici... Strindberg, ci repertorul adequat forțelor actorilor, așa cum a fost până acum, în această stagiune.

Wratislavius

Nu uitaţi!

Mâine Vineri, primul cupon de premii.

100.000 lei din care 20.000 numerar.

Ultimele informaţiuni

x Anunţăm la rubrica ştirilor telegrafice faptul că se tratează încheerea unui mare împtumut extern de 30 milioane lire sterling (24 miliarde lei).

In legătură cu aceasta, se anunţă că d. Vintilă Bratianu, însoţit de guvernatorul Băncei Naţionale, va pleca din nou la Paris la 15 Noembrie.

Ministerul finanţelor este dispus a concesiona terenuri petrolifere în schimbul împrumutului.

x D. prof. Ath. Theodorini, noul director al Conservatorului şi-a înaintat telegrafic demisia din postul pe care-l ocupă.

D. Theodorini cere Ministerului Artelor să numească un alt director, sănătatea nepermiţându-i să se ocupe de conducerea Conservatorului.

Se pare însă că adevărata cauză este nenorocita atmosferă de intrigi, care de câţiva ani a făcut să scadă într'un mod îngrijitor prestigiul Conservatorului local.

x Ivindu-se numeroase cazuri de scarlatină, şcolile „Petru Rîşcanu" şi „Trei Erarhi" au fost închise pe 8 zile.

x PIATA VALUTARA—Leul la Paris a cotat ieri 10,80; la Zurich, 2,95.

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 9,34; francul belgian 8,60; francul elveţian 34,25; lira engleză 798; dolarul 177; lira italiană, 7,72; coroană cehă 5,30.

x Camera de punere sub acuzare a respins aseară apelurile comercianţilor Glantzstein şi Leon Mayer, arestaţi sub învinuirea de a fi implicaţi tn furtul de platină dela Universitate.

x ŞTIRI TELEGRAFICE.— Punerea în aplicare a planului Dawes continuă în teritoriile franco-belgiene.

Se anunţă că trupele aliate au evacuat oraşele Karlsruhe şi Mannheim.

— Campania electorală din Anglia se caracterizează prin oarecare dezorientare a liberalilor.

Atât conservatorii cât şi laburiştii speră să obţină sprijinul liberalilor, acolo unde ei n'au cartel.

Asquith, şeful liberalilor, a declarat că programul lor prevede o înţelegere cu conservatorii numai pentru timpul alegerilor.

Lordul Curzon, vorbind la Londra, a atacat pe Mac Donald pentrucă a încheiat tratatul cu Rusia.

— Intr'un discurs ţinut la Moscova, Cicerin a declarat, că din punctul de vedere sovietic, intrarea Rusiei în Liga Naţiunilor ar fi echivalentă cu renunţarea la independenţă, şi subordonarea Rusiei la politica puterilor antantiste.

— Fostul rege George al Greciei împreună cu regina Elisabeta vor sosi în ţară la 27 Octombrie şi îşi vor lua reşedinţa la Sinaia, unde li s'a pus la dispoziţie castelul Pelişor.

x La funeraliile lui Anatole France au luat parte două sute de mii de oameni. Poporul din Paris şi din foubourguri, aşezat în două mase adânci pe tot lungul parcursului, dela Champ-Elisés până la Neuilly, a salutat pe acela care timp de o jumătate de veac, a incarnat geniul rasei latine.

x Astăzi au început a se reprezenta la Sidoli epoca a 2-a cu a 3-a la un loc din marele cine-roman *Naşterea unei Naţiuni (In zilele lui Buffalo Bill).*

Ca adaos, continuă inegalabilul film Casa de cristal cu Maria Iacobini şi Amleto Novelli.

x Mâne apare în ziar primul bon de premii, pentru noua serie a marilor premii acordate de „Opinia" tuturor cetitorilor.

Bonul va fi imprimat în pag. I sus, la dreapta titlului.

x Prin noul budget al comunei, serviciul aprovizionărei se va desfiinţa, rămânând o simplă secţie de control a alimentărei, inglobată în celelalte servicii.

x Administraţia Financiară a dispus să se acorde tuturor instituţiilor financiare câte un stoc mai important de modedă metalică a 1 şi 2 lei; aceasta în vederea accelerărei preschimbărei hârtiilor respective.

x Aseară, o numeroasă delegaţie a Ateneului popular din Tataraşi în frunte cu d. Ifrim, a plecat la Bucureşti, pentru a înmâna Suveranului şi prinţului Carol, cîte un tablou; reprezentând vederi, din excursiunile organizate de Ateneu.

Se ştie că această instituţie, se găseşte azi sub proteguirea Fundaţiei Carol.

x Din partea mai multor studenţi primim scrisori prin care direcţia tramvaelor este călduros rugată să menţie biletele de călătorie cu preţ redus pentru studenţi.

x Asociaţia foştilor elevi şi profesori ai Liceului An. Başotă Pomârla, roagă pe toţi membrii săi, a lua parte la întrunirea de Duminică 26 Octombre a. c. ora 10 a. m. în casele d-lui avocat Ioan Serafini, strada Sf. Sava 12.

x La Liceul Militar din Iaşi, au fost uumiţi bursieri, următorii elevi:

Ionescu C. V. Iulian, Chirilă Gh, Ioanide T. Gh, Cuciureanu Ştefan, Ietcu I. Vasile, Badiu A. N., Popescu Gh. Gh. clasa I. Scripcă Eugeniu, Petrescu E. Traian, Ghering Ionel, Piperiu Gh. Gh. clasa II. Catană M. Nicolae, Marinescu Neculae clasa III. Scorpan A. Traian, Solomon Gh. Aurel, clasa IV. Simionescu Gh. N. clasa V.

Următorilor elevi li s'au ridicat bursele, fiind rămaşi repetenţi:

Gh. Mihailescu cl. V, Bâznoşanu Mihai cl. II, Stoenescu Constantin cl. III, Gavrilaş N. şi Ghenovici Vladimir, — toţi din Liceul Militar Iaşi. Aceşti 4 din urmă au fost eliminaţi din şcoală, pentru repetenţie repetată.

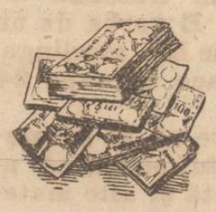

20.000. lei — Bani ghiaţă Premiul în numerar al „Opiniei"

x Societatea pentru protecţia animalelor a sesizat direcţia generală a căilor ferate că în majoritatea cazurilor de transport a animalelor, vagoanele sunt supraîncărcate.

Pentru a se evita tortura animalelor transportate, s'a dispus ca toate staţiile să observe la încărcare ca numărul vietăţilor să nu depăşească prevederile regulamentului.

x In ziua de 8 Noembrie (Sf. Mihail şi Gavril) va avea loc la Palatul Regal prânzul anual al cavalerilor ordinului Mihai-Viteazul, prezidat de M. S. Regele.

Comandamentele locale au fost anunţate să invite la acest prânz pe toţi ofiţerii activi şi de rezervă decoraţi cu acest ordin.

x In ziua de 30 Octombrie, ora 11 dim., se va ţine în localul Primăriei din Iaşi, licitaţie publică pentru vânzarea a 525 m. p. teren, din talvegul ponoarelor, situat între proprietăţile Gh. Samoil şi D. Moraru din Păcurari.

x Expoziţia „Briese" din str. Lăpuşneanu—vis-à-vis de Creditul Urban, — se închide la 1 Noembrie.

Publicul ieşan amator de artă este invitat a vizita această expoziţiune care prezintă un deosebit interes; lucrările fiind culese toate din Putna şi Bucovina.

x Cu părere de rău, aflăm că la Borca-Suceava, a încetat din viaţă mama D-lui Ionel Diaconescu din Piatra-N. şi bunica D-lui Dr. Dimitriu Borca. concetăţianul nostru.

Condoleanţele noastre întristatelor familii.

x Astăzi la ora 5 p. m. are loc înaugurarea **Cercului de Şah.**

Toţi membrii fondatori sunt invitaţi a lua parte.

x Doamnele institutoare şi d-nii institutori membri ai Societăţii institutorilor din oraşul Iaşi, se vor întruni în adunare generală Sâmbătă 25 Oct. a. c. ora 5 şi jum., în localul şcoalei de băeţi „Gh. Asachi" pentru a lua mai multe hotărâri asupra salariilor şi alte chestiuni ce interesează în deaproape pe toţi membrii asociaţiei.

Intiinţarea unui inspectorat general pentru Basarabia

S'a hotărât ca cele 3 inspectorate administrative din Basarabia să se desfiinţeze şi în locul lor să se înfiinţeze un inspectorat general administrativ pentru intregul ţinut.

Acesta va avea grija controlului administrativ al Basarabiei.

După toate probabilităţile d. Paul Goma va fi însărcinat cu **conducerea noului organ de control.**

Chestía comunităţii izraelite

Preocupările, aspiraţiile şi interesele populaţiei evreeşti.— Lămuririle unui fruntaş evreu

Cunoscând pasiunea pe care o pune populaţia evreească în chestia apropiatei alegeri a Comunităţii israelite, am căutat să ne informăm asupra scopurilor care se urmăresc şi a planurilor care se fac. In vederea aceàsta, am cerut lămuriri cunoscutului fruntaş evreu şi luptător democrat d. M. Isac Moscovici care prezintă în alegeri lista de candidaţi cu semnul „Wecker".

D. Moscovici ne trimite următorul articol explicativ.

*

Dela războiu încoace, s'au făcut mai multe încercări pentru reînfiinţarea vechei Comunităţi în oraşul nostru.

N'au reuşit şi nu puteau să reuşească. Căci ele încercau să rămâe vechea formă a comunităţii filantropice fără a corespunde marilor nevoi ale populaţiunei evreieşti.

Vrem să refacem comunitatea israelită din Iaşi nu plecînd dela vechile principii filantropice, umilitoare atât pentru săraci cât şi pentru funcţionării comunităţii ci de la principii de colaborare socială; dela principiul că clasele avute au datoria să contribue la susţinerea nevoilor obşteşti.

Vechile comunităţi îşi acopereau trebuinţele bugetare prin biruri indirecte (taxe şi gabele) puse pe alimente de prima necesitate ca azimă, carne etc.

Nouei comunităţi nu îi se poate îngădui să mai facă întrebuinţare de aceste vechi mijloace de îngreuiare a populaţiunei ci dimpotrivă să impue fiecărui coreligionar contribuţia după putinţa sa de plată spre a se manifesta astfel solidaritatea celor cari au, cu acei ce nu au în ce priveşte nevoile obşteşti cari îi adună la olaltă. Toate statele civilizate au introdus principiul darelor directe proporţionale şi progresive şi biblia a preconizat acelaş principiu minus progresivitatea încă în urmă cu mii de ani.

Vechile taxe pe cari se sprijineau altădată comunităţile au năruit în loc să ridice principiile religioase întrucât loveau cu deosebire populaţia de jos care păstra credinţa şi se jertfa pentru dânsa.

Conducătorii vechilor comunităţi au înjosit şi umilit clerul care a rămas cel mai sărac din saraci, distanţând şi mai mult frăţia care ar trebui să existe la temelia unei conlucrări obşteşti.

Comunitatea nouă trebue să aprecieze că inlăuntrul clerului nu se găsesc numai slujbaşii ritului ci şi reprezentanţii culturii judaice şi că a ridica demnitatea acestor învăţaţi nu însamnă a aduce un serviciu numai cultului ci însuşi culturei.

Vechile comunităţi s'au dezinteresat de şcoală, care în mediul de ignoranţă al evreilor din aceste părţi moldovene era poate mai mult încă decât trebuinţa de pâinea cea de toate zilele pentru norod.

Comunitatea nouă, nu numai că trebuie să ia asupra sa şcoala evreiască, dar să asigure existenţa şi viitorul dascălilor; carte, haină higiena şi mâncarea şcolarilor săraci, cu asigurarea unei complecte gratuităţi de învăţământ, care să scoată din fundul mahalelor toţi copiii în vârstă de şcoală, spre carte.

In căderea în care se găsesc astăzi meşteşugurile la evrei, motiv uou de nesiguranţă în existenţa, datoria nouei comunităţi este de a asigura tineretului nu numai învăţământul cărţii ci şi acel al meşteşugurilor prin desvoltarea şcoalei profesionale.

Vechile comunităţi au dat drept lăcaş spitalicesc Ecdeşul (de trista memorie) drept aziluri, pridvoarele sinagogilor drept asistenţa socială, pomana, şi ne-au lăsat şi azi moştenire cerşetoria la toate uşile şi cu prilejul tuturor sărbătorilor. Comunitatea nouă are datoria de a înfăptui toate marile principii de asistenţă, ale vremilor de azi şi anume:

Spitale pentru căutarea bolnavilor adulţi şi copii, cronici ca şi contagioşi după toate specialităţile de boală şi cu toate mijloacele de higienă şi aparate medicale pe care numai cei cu mijloace multe şi le pot azi îngădui.

In faţa boalei şi a morţii datoria ne cheamă nu numai a ne ajuta ci cu deosebire a ajuta pe alţii.

Să punem la dispoziţia medicilor noştri din spitalele comunităţii instrumentare laboratorii tot ce ne poate da putinţa de a vindeca efectiv pe bolnav. Să îngrijim nu numai de bolnavi ci şi de convalescenţi, Să dăm deosebita atenţiune ingrijirilor maternităţii, copiilor sugaci şi celor de şcoală.

In noua Comunitate trebue să facă parte şi femeile, ca conducătoare a grădinilor de copii. orfelinate şi maternităţi.

Să contribuim la desvoltarea fizică a copiilor noştri prin crearea de medici şcolari, pieţe de joc, săli de gimnastică.

Să orânduim şi complectăm azilurile de bătrâni şi lăcaşurile de adăpost a bieţilor evrei rătăcitori cari mai există şi astăzi.

Să infiinţăm oficii de procurare de lucru pentru cei lipsiţi de lucru.

Să organizăm asistenţa la domiciliu spre a descoperi din timp mizeria şi a preîntîmpina boala.

Să contribuim la crearea şi desvoltarea cooperativelor de credit mărunt spre a nu lăsa pe micii comercianţi şi meseriaşi pradă camătei şi căderea în sărăcie.

Să dăm prin asistenţa juridică ajutor celor năpăstuiţi şi lipsiţi de apărare în faţa dreptăţii.

Iată chemările atât de numeroase şi de grele ale comunităţii noi, faţă de cele vechi şi iată dece comunitatea are nevoe de oameni cari să vree să priceapă şi să înfăptuiască toate aceste desiderate.

M. Isac Moscovici

x Eri s'a protestat la Bucureşti o poliţă a „Obştei de cumpărare-Prevederea" în sumă de 675.000 lei.

x In zilele de 1 şi 2 Noembrie va avea loc congresul regional al partidului liberal din judeţul şi oraşul Botoşani.

x La Geneva a încetat din viaţă zilele acestea, Gustave Boissier, fost ministru plenipotenţiar al Elveţiei în România.

x MOARTEA INGINERULUI MANDREA.—Astă noapte a încetat din viaţă inginerul D. Th. Mandrea.

Defunctul a funcţionat peste 35 ani în serviciul C. F. R., comptând câţiva ani şi la serviciile din Iaşi.

In timpurile din urmă Mandrea a fost şeful serviciului de întreţinere C. F. R. din Arad.

Astă primăvară Mandrea a făcut o importantă donaţiune Epitropiei Sf. Spiridon.

Corpul va fi depus în biserica Sf. Spiridon, iar înmormântarea va avea loc Sâmbătă la ora 3 p. m.

Transmitem familiei greu încercate condoleanţele noastre.

x SPORTIVA.— Duminică 19 crt. a avut loc la parcul Sportiv „Regele Ferdinand" un match de foot ball între echipele Hakoah I şi Macabi I. Rezultatul final 3-2 pentru Hakoah.

Remarc dela Hakoah, Herşcu, Sandberg şi Pascal, iar de la Macabii Fraţii Rozner, Blum (Ceahlău) şi Zelingher. Arbitru d. Vinograschi (Concordia) corect şi autoritar.

CIOCNIRE

între un tramvai şi o trăsură

Bucureşti.— Eri după amează la ora 6. în Bulevardul Brătianu, un tramvai s'a ciocnit cu o trăsură.

Birjarul Gh. Mocanu a fost rănit la cap, iar pasagera din trăsură d-na Lăzărescu, a căpătat câteva leziuni pe corp.

Ambii răniţi au fost transportaţi la spitalul Colţea.

Sidoli prezintă astăzi

CASA DE CRISTAL

cu Maria Jacobini şi Amleto Novelli

Opera Completa — Adaos:

Epoca 2-a cu a 3 a la un loc din celebrul cinema-roman

Naşterea unei Naţiuni

(ISTORIA AMERICEI) In zilele lui

BUFFALO-BILL Intregul program 22 acte mari

Ultima oră

Scandalul fraudelor cu pașapoartele

Sinuciderea generalului Al. Văitoianu. - Un mare împrumut românesc în Anglia. - Proclamația președintelui Germaniei pentru dizolvarea Reichstagului

Din ediția I-a specială

AFACEREA PAȘAPOARTELOR DEVINE MACABRA

Instrucția de astă noapte. — Mandate de arestare contra generalului Al. Văitoianu și a lui Haralamb Georgescu

Sinuciderea generalului Al. Văitoianu

Senzația în Capitală este enormă.

Intrevederea I. Brătianu--Al. Constantinescu

D. Ionel Bratianu a vizitat aseară pe d. Al. Constantinescu la locuința sa unde ministrul domeniilor se află bolnav.

Ambii barbați de stat au discutat pe larg situația politică și în special criza dezlănțuită de întorsătura senzațională a scandaloasei afaceri cu pașapoartele.

*

Bucureşti.— Afacerea pașapoartelor a luat o întorsătură macabră înregistrând și o victimă omenească printre nefericiții conducători ai societății „Petrolul național.

Dar să povestim faptele :

D. general Alexandru Vaitoianu președinte al consiliului de administrație al zisei societăți, a fost supus eri unui interogator care a ținut de la 2 la ora 7 p. m.

După interogator a urmat o consfătuire între procuror și judecătorul de instrucție, examinându-se voluminosul dosar în care sunt consemnate declarațiuni acuzatoare la adresa generalului Văitoianu și d-lui Haralamb Georgescu, directorul societății, „Petrolul Național".

*

Aseară la ora 10 judecătorul de instrucție a dispus aducerea lui Georgescu care se afla reținut la Poliție. El a fost confruntat întâi cu Filipovici, apoi o confruntare în trei, împreună cu generalul Văitoianu.

Confruntarea a fost foarte sgomotoasă din cauză că Filipovici implica pe cei doi în timp ce ei căutau să se desvinovățească.

*

După ora 1 noaptea, judecătorul de instrucție Dristorian a emis mandate de arestare contra generalului Al. Văitoianu și a lui Haralamb Georgescu.

*

Generalul Văitoianu a primit vestea în cabinetul judelui instructor. El a căzut în prostrație, din cauza loviturei morale primite și poate și din pricina marei oboseli a interogatorului care a ținut mai multe ceasuri.

La un moment dat, generalul a scos din buzunar un revolver tip brovning și și-a descărcat un glonte în cap, prăbușindu-se la pământ.

Faptul s'a petrecut într'o clipă. Toți 'cei aflători în cabinetul de instrucție au rămas înmărmăriți. Comisarul de poliție Vrâncianu a sărit să sprijine pe sinucigaș.

Judecătorul Dristorian a trimis după un automobil cu care generalul Văitoianu—în stare gravă— a fost transportat la spitalul Colțea.

O dispariție

Bucureşti.— Domnișoara Olga Longoga în etate de 19 ani, de o frumuseță rară a dispărut de la domiciliul părinților săi din str. Camelia No. 8.

Este desigur vorba de un roman de dragoste, căci se pare că împrejurările dispariției nu sunt străine de voința tinerei Olga.

Poliția face cercetări.

CONGRESUL GENERAL ȚĂRĂNESC

Sosirea delegațiilor în Capitală

Bucureşti.— In vederea congresului general al pardului țărănesc, care va avea loc Duminică și Luni în sala Dacia, au început a sosi în Capitală delegați din toată țara.

Ei sunt găzduiți de prietenii politici.

Sâmbătă va avea loc o ultimă consfătuire a comitetului executiv al partidului pentru a lua toate măsurile în vederile ținerii congresului.

Farmaciile

precum și toate magazinele găsesc carnete asupe numerotate și cu preț redus, la

LIBRARIA CENTRALĂ,
Iași, str. Gh. Mârzescu 25

UN MARE IMPRUMUT EXTERN?

Bucureşti.— Guvernul român tratează un important împrumut la Londra. E vorba de un împrumut enorm de 30 milioane lire sterlinge, ceea ce în valuta actuală ar face aproape 24 miliarde lei

Urmează ca 15 milioane lire să ni se predeie în numerar, iar pentru restul sumei să ni se trimită material de cale ferată și alte materiale necesare instituțiunilor de stat.

PROCLAMAȚIA PREȘEDINTELUI GERMANIEI

PENTRU DIZOLVAREA REICHSTAGULUI

Bucureşti.— Președintele german Ebert, după propunerea cancelarului, a semnat următoarea proclamație :

„Dificultățile parlamentare fac imposibilă menținerea actualului guvern sau constituirea unui nou guvern, pe baza politicei externe și interne urmată până astăzi.

„De aceea dizolv Reichstagul în baza articolului 25 din constituție".

*

Decizia de a propune, ca dizolvarea Reichstagului să fie ordonată de către cancelar, a fost luată unanim în consiliul de miniștri.

Cauza directă a dizolvării este răspunsul dat de fracțiunea democrată, care a refuzat să aprobe rămânerea în cabinet a ministrului de războiu Gessner.

De altfel, în sânul cabinetului nimeni nu se îndoia că președintele Ebert va consimți fără ezitare la dizolvarea Reichstagului.

Intransigența Egiptului

ce declară Zaglul-Pașa

Bucureşti.— Zaglul-Pașa a sosit eri la Cairo fiind primit cu mare entuziasm de populație.

Primul ministru egiptean a declarat într'un interview, că conducătorii Egiptului nu vor admite niciodată despărțirea de Sudan, ci vor lupta atât timp cât un soldat străin se va găsi pe pământul egiptean.

Doctor I. Frey

BOLI INTERNE
ȘI BOLI DE FEMEI

Cons. 9-11 și 2-4

STRADA CAROL 9 bis.

Comuna va contracta un împrumut

Propunerea d-lui Toma

D. Toma, președintele comisiunei interimare, a pus eri n dezbaterea în principiu, contractarea unui împrumut comunal, pentru achitarea sumelor datorite și a noilor cheltueli ce mai necesitează refacerea orașului.

Imprumutul ar fi de 20 milioane și cu o dobândă de 7-8 la sută, rambursabil în zece ani, ceia ce ar însemna înscrierea în budgetul comunal a unui anuități de 2 milioane.

Imprumutul se va face la o instituție a Statului, — în nici într'un caz la o Bancă particulară, — a declarat d. Toma.

ORA 2

Bluful sinuciderii generalului Văitoianu

Bucureşti— Detunătura din cabinetul judecătorului de instrucție a alarmat pe cei de față și mai ales pe cei absenți, datorită edițiilor speciale ale ziarelor redactate sub prima impresiune.

Din fericire, situația e mai puțin tragică de cum se anunțase. Glontele de revolver a rănit numai hainele generalului.

D. general Al. Văitoianu, după o reculegere de câteva ore a fost depus azi dimineață la închisoarea Văcărești.

*

In legătură cu afacerea pașapoartelor, s'a stabilit că d. ministru Artur Văitoianu n'are nici un amestec și n'a fost nici un moment vorba de plecarea sa din guvern. Cercurile oficioase consideră situația guvernului bună și arată că criza din sânul opoziției e un fapt mult mai real.

Cumpărăm Briliante

Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii și danturi de aur uzate

Oferiud prețurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparațiuni de Ceasornice și Bijuterii

IAȘI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAȘI

„MOLDOVA PETROLIFERA"

a deschis lângă rampa Socola un depozit pentru en gros, aranjat sistematic cu linie de garaj, cu toate produsele petroleului, precum :

Benzină ușoară și grea, Petrol rafinat, Motorină, Uleiuri minerale toate calitățile, Valvolină, Parafină, etc.

Depozitul este totdeauna bine asortat și la dispoziția clientelei dela 8—12 a. m. și dela 2—7 p. m., cu prețurile cele mai reduse, luând în calculație cotele curente ale bursei petrolului.

Comenzile și corespondența a se adresa : *Moldova Petroliferă* în palatul Băncii Moldova.

La cerere, clientul va fi vizitat de un reprezentant al Societății.

Becuri Electrice

TOATE VOLTAJELE

Cele mai solide cele mai bune fabricate : Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous, Wertax etc. găsiți cu prețul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss

Piața Unirei Iași

Butoaie de stejar

pentru vin, capacitate de la 50-200 Deca, de vânzare, cu livrare promptă, la

Forestiera Baia
S. A.
FĂLTICENI

Laboratorul de chimie analitică Dr. KONYA

Execută analize medicale, chimice, microscopice, bacterioscopice, analize alimentare, lapte, făină, băuturi ; analize de urină, suc gastric, spute, puroi uretral, calculi biliari, etc. analize chimico-technice.

Șeful laboratorului Dr. EMIL GROZEA, fost asistent al laboratorului de chimie analitică al Universității din București.

LA MAGAZINUL „AURORA"

MODE și CONFECȚIUNI pentru DAME și COPII

Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a-vis de Camera de Comerț

au sosit în vederea sezonului de toamnă și iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, pluș brocat, biberette, tigherat, bine lucrate, ultimul jurnal Prețuri foarte convenabile. Notați bine firma

„La AURORA"

ANUL al XX-lea No. 5220 — 2 LEI NUMARUL — SAMBATA 25 OCTOMBRIE 1924

Biblioteca Universităţii
Strada Mărăşeşti, 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Agitaţia profesorilor universitari

Marţi seara profesorii universitari s'au întrunit în mare număr la o îndelungă şi agitată consfătuire. Faptul n'ar avea nimic extraordinar dacă savanta adunare s'ar fi ocupat de chestii în legătură cu ştiinţa, de probleme culturale sau chiar de vre-un principiu de politică constituţională.

Dar profesorii de astronomie, arheologie, filologie, biologie, etc. au vorbit despre scumpirea vieţii şi micimea lefilor.

S'au făcut calcule de economie domestică. Banul a căpătat un prestigiu nebănuit în sala de consiliu a Universităţii. El n'a fost trecut sub tăcere ca un amănunt indispensabil dar vulgar, cam se face de obiceiu între oameni cu preocupări spirituale. Aceasta arată că „amănuntul vulgar" a încetat să mai slujească cum trebue pe profesori. Sau mai lămurit, profesorilor nu li se servesc sumele necesare pentru a-şi putea îndeplini aşa cum se cuvine înalta lor menire.

Un profesor universitar este lipsit azi de acea deplină libertate intelectuală pe care o dă buna stare materială. Spiritul său trebue să amestice consideraţiile filozofice cu chestia lemnelor, problemele ştiinţei cu problemele chiriei. Şi aşa mai departe, savantul român nu mai are linişte în laboratorul sau biblioteca lui. El surprinde printre paginile cărţilor, faţa neîndurată a proprietarului, o vitrină cu ştofe călduroase sau pe croitorul lui de altă dată.

Asemenea stare nu poate fi suportată. Inainte de a fi o citaţie din doctrină, profesorul este o citaţie din strămoşii lui, care au fost fiinţe cu nevoi omeneşti.

Azi, când aceste nevoi es la iveală şi îşi cer drepturile stabilite printr'un uz multimilenar, e justă şi explicabilă chiar disperarea ce face pe unii să ceară ajutorul Ligii Naţiunilor sau luminile Consiliului de Coroană.

Guvernul care a lăsat cu atâta nepăsare să ajungă lucrurile până aici, dă dovadă de o inconştienţă criminală. Profesorii universitari sunt cei ce pregătesc pătura conducătoare de mâne şi e o chestie de interes naţional ca ei să fie la înălţimea misiunii lor.

Pierre Lasserre observă că succesele politicə ale Germaniei au fost precedate de succesul Universităţilor şi filozofiei sale; acelea ale Angliei în secolul al optsprezecelea, de asemenea; şi marele secol al şaptesprezecilea, este acela când gândirea carteziană a domnit asupra Europei.

Pentru d. Vintilă Brătianu însă asemenea observaţii n'au nici un înţeles. In bugetul său nu figurează lucrurile fără dobândă, cum sânt cărţile, ştiinţa, cultura. De aceia fixează universitarilor, salarii după legea de aramă a muncitorilor manuali. Pericolul acestei mentalităţi trece de zidul şcolilor şi se transformă în gravă suferinţă pentru tot poporul. Este poate ce mai serioasă problemă de viitor a unui neam.

I. L.

CATE-VA NOTE

Se ştie că la consfătuirea universitarilor ieşeni în chestia salariilor, d. prof Giorgio Pascu a propus să se ceară intervenţia Ligei Naţiunelor, si anume, secţia cooperaţiei intelectuale

Toate bune. Rămâne însă de stabilit ce cooperaţie poate să existe între intelect şi între cimilliturile de hârţa-pârţa ale prof. Giorgio Pascu.

* * *

Ministerul de războiu a hotărât să rezilieze contractele încheiate cu nişte case franceze şi engleze care trebuiau să ne furnizeze vre-o 200 aeroplane.

La probele făcute, s'a constatat calitatea foarte proastă a aparatelor. In loc să zboare aeroplanele, ar zbura numai banii noştri, de pomana dracului!

* * *

Se spune că în scandaloasa afacere a paşapoartelor ar fi amestecat şi un diplomat.

Nimic de mirare. Doar înşelăciunile, falşurile, minciunile,.. sunt chestiuni de pură diplomaţie!

PROTESTELE DE POLIŢE

Pe ziua de ieri s'au produs în Bucureşti proteste de poliţe, cam neobişnuite în ce priveşte suma şi cantitatea poliţelor.

Printre acestea putem cita, cunoscuta drogherie „Zamfirescu" cu o poliţă de 250,000 lei şi un mare comerciant Lupu Weiss cu o poliţă de aceiaş valoare.

ONORARIILE MEDICILOR ŞI ASISTENŢA MEDICALA

CUM SA SE ASIGURE INGRIJIREA SĂNĂTĂŢEI PENTRU POPULAŢIA CU VENITURI RESTRÂNSE.

Chestiunile de sănătate publică au o importanţă primordială şi sânt privite ca atare în orice societate civilizată. Dar sănătatea publică este legată astăzi — în deştrăbălarea valutară care loveşte greu în economia fiecăruia, — de două fapte cu o aparenţă de adversitate. Anume, e vorba de remunerarea medicului pentru serviciile pe care le face; şi în al doilea rând, e vorba de asigurarea asistenţei medicale pentru fiecare om, inclusiv cel lipsit de mijloace.

Medicul are tendinţa legitimă de a-şi urca onorarul în raport cu situaţia valutei şi cu indicile de scumpete. Dar sânt mari calegorii de cetăţeni care nu-şi au veniturile sporite în asemenea proporţii şi deci nu pot face faţă onorariilor urcate, care se adaogă la enorma scumpire a medicamentelor. Şi totuşi, lumea aceasta nevoiaşă are dreptul la asistenţa medicală.

Ce-i de făcut?

Există dispensarii publice gratuite; dar sânt insuficiente; şi apoi, este o lume mijlocie care nu poate fi socialmente obligată a suporta promiscuitatea dispensariilor noastre destul de rudimentare. Şi mai sânt şi boli care cer tratamentul la domiciliu.

Spitalele? Au ajuns insuficiente din multe puncte de vedere, iar gratuitatea lor este astăzi iluzorie.

*

Deci, ce-i de făcut?

Trebue găsită o soluţie care să ocrotească normalitatea raporturilor particulare dintre medici şi clienţi. Aceştia din urmă să-şi poată avea serviciile medicale necesare, iar medicii să-şi aibă recompensa mulţumitoare a exerciţiului profesiunei.

In Germania, medicul îşi afişează tariful la uşa camerei de consultaţie. Dar dacă sistemul o fi bun pentru medic, în schimb e mai puţin bun pentru pacient. Căci un simplu funcţionar nu poate privi tariful medical cu aceiaşi ochi cu care-l priveşte un milionar.

In Franţa, sistemul e mult mai acceptabil. S'au fixat onorarii fixe, variind după clasa socială din care face parte pacientul: funcţionari, muncitori etc. Sânt taxate cu minuţiozitate vizitele, operaţiunile de ori ce fel şi orice examene medicale. Libera tranzacţie a fost lasată între medic şi clientul bogat. Bine înţeles, nimeni n'are pretenţia că sistemul acesta ar fi atins idealul.

*

La noi, asociaţia medicilor s'a declarat partizana şi a păşit la fixarea minimului de onorar. Dar prin aceasta nu s'a rezolvit deloc chestia asistării medicale normale a populaţiei mijlocii şi nevoiaşe. Adică să se recunoască şi acestei populaţii dreptul de a se îmbolnăvi şi a căpăta îngrijire!..

Problema se află în discuţia celor interesaţi şi prevalează ideia adoptării sistemului francez căruia să i se aducă cât mai multe perfecţionări.

Insă un cuvânt.—Fiindcă e vorba şi de remuneraţia medicilor, e locul a reaminti că Statul are datoria să se îngrijească serios de medicii—slujbaşi, îmbunătăţind salarizarea mizerabilă în care i-a menţinut până acum.

DR.

In descompunere!

Guvern putred şi opoziţie dezbinată

Afacerea scandaloasă a paşapoartelor a acaparat pentru moment atenţia publică. Dar guvernul d-lui Brătianu caută a se folosi de faptul că nu se pot preciza unele vinovăţii şi a susţine astfel că regimul n'ar fi zdruncinat de această chestie.

Dacă ne-am aminti însă de atâtea alte dovezi de putreziciune a regimului care s'au produs în decursul acestui an, am înţelege cît descompunere a adus realmente guvernarea Brătienilor în viaţa publică.

Şi totuşi, cercurile oficioase pot afirma că nu este vorba de o criză de guvern, ci mai curând de o criză în sânul opoziţiei.

In adevăr, nu s'ar putea vorbi de o criză de guvern, fără să se indice în acelaş timp şi soluţiunea succesiunei. Iar deocamdată, spre norocul liberalilor, dezbinarea şi dezorganizarea opoziţiei obligă ţara a suporta mai departe regimul acesta al incompetenţei, al imoralităţii şi al fraudelor.

Când partidul naţional este ameninţat de sciziune; când ţărăniştii mai au încă de întreprins o întreagă operă de organizare; când iorghiştii n'au nici o seriozitate politică, iar averescanii aşteaptă totul de la bună-voinţa liberalilor, — când macar două din partidele opoziţiei nu se pot înţelege, ci se combat cu înverşunare, — nu putem nădăjdui într'o imediată schimbare de regim, ci sîntem condamnaţi a privi neputincioşi cum se coc sus toate răutăţile şi varsă zi cu zi otrava peste ţara aceasta atât de nefericită.

A.

BON DE PREMII No. 1
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Actualităţi din afară

Energie pentru mii de ani.—D. Kramer, un savant englez din Birmingham, susţine că a reuşit să extragă din nisipurile Indiei care sunt radioactive, ca şi din vre-o douăzeci de alte minerale tot radioactive, energie electrică, pentru mai mult de două mii de ani.

Locuitorii Birminghamului admiră, dar totodată au o mare teamă do experienţele compatriotului lor care ar putea să le transforme într'o bună zi oraşul în cenuşă, în urma vre'unei formidabile explozii.

*

Zepelinul Z. R.-III se va numi deacum «Los Angelos».—La banchetul dat în onoarea căpitanului Eckner conducătorul lui Z. R.-III în America, secretarul marinei Wilbur a declarat că Z. R.-III va fi botezat cu numele de „Los Angelos".

Se va pune astfel mai mult în evidenţă, că această este o navă a păcei.

*

Prima operă a lui Anatole France.—„Legenda Sfânt Radegonde", prima operă a lui Anatole France, pe care a publicat-o la paisprezece ani, atunci când era încă la Liceul Stanislas, va fi acum reeditată.

Mai bine am zice că va fi editată, căci prima operă a lui France a fost împărţită amicilor, aşa că astăzi nu mai e de găsit nici un exemplar.

„Legenda Sfântei Redengonde" va fi tipărită la începutul lui Ianuarie 1925, după exemplarul care aparţine d-lui Barthou.

*

Pământul e vechiu, chiar în Lumea Nouă.—A fost descoperit la Saskatchevan (America) resturi de animale fosile care au trăit acum trei milioane de ani.

*

Serbarea lui Michelet la Paris.—Cinquantenarul lui Jules Michelet, a fost serbat zilele trecute la liceul ce-i poartă numele.

Au luat parte, ministrul instrucţiunei, Directorul liceului cât şi un numeros public din lumea literilor.

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA"

Riscurile dorinţei de a cunoaşte

10 ani sub ghiaţă.—Sfârşitul tragic al unor cercetători ai polului nord.

De curând goeleta americană „Herman" plecată spre insula Wranghel din Nordul Siberiei, a fost oprită de gheţuri la 60 Kilometri depărtare de ţinta călătoriei sale, lângă insula Herald.

In insula deşartă, marinarii de pe goeleta „Herman" au descoperit patru schelete şi rămăşiţele unui lagăr.

Lagărul era din belşug prevăzut cu provizii şi muniţii. S'a găsit o puşcă roasă de rugină şi o sabie pe jumătate distrusă de intemperii.

Se crede că cei patru oameni au murit într'un vifor de oarece hrana nu le lipsea.

Graţie obiectelor regăsite, s'a putut stabili că aceste schelete sunt acelea ale membrilor expediţiei arctice a lui Stefanson, care a plecat în 1913 spre insula Wranghel: Henri Beuchat, antropologist francez; James Murray, Alister F. Mackay, savanţi englezi şi Stanley Morris, marinar canadian.

*

Se ştie că în 1913, celebrul explorator arctic Stefansson a fost însărcinat de guvernul canadian să organizeze o expediţie polară pentru a recunoaşte vastele spaţii situate între Alaska şi polul Nord.

Expediţia porni la drum pe corabia *Karluk*.

Dar timpul fiind neobişnuit de aspru în anul acela, vasul fu blocat de gheţuri. Stefanson şi patru marinari coborîră pe ghiaţă, în căutarea vînatului. In acest timp, o furtună izbucni şi *Karluk* fu tîrît către Nord-Vest, până când în Ianuar 1914 se scufundă lîngă iusula Herald. Dar echipajul avu timp să scape şi îşi aşeză corturile pe ghiaţă, timp de cinsprezece

(Cont. în pag. II-a)

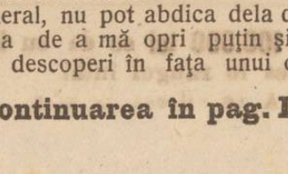

Astăzi cade zarul norocului pentru cetitorii „Opiniei".

OBSERVARI ASUPRA BASARABIEI

Administrarea provinciilor noui

la noi şi în alte State

CUM AU PROCEDAT FRANCEZII IN ALSACIA-LORENA.— EXEMPLE DIN GALIŢIA, BOSNIA, TIROL— CE-AM FACUT NOI CU BASARABIA

II

Am fost în Alsacia-Lorena şi am văzut cum francezii ştiu să facă administraţie. Spiritele sunt şi acolo tot aşa de nemulţumite, dacă nu chiar mai mult, ca la noi. Şi acolo, ca şi aici, in fierbinţeala bucuriei din urmă, nu s'a luat seăma la cine se duce să facă administraţie în provincia desrobită; şi cum pleava e mai uşoară de cât pietroii, pleava a fost aceia care-n momentele de răcoritoare adiere a libertăţii, şi-a luat sborul spre Alsacia. Ca şi la noi, au prins a se îngriji de soarta lor personală, uitând, sau neştiind, sau nesocotind marea ideie căreia trebuiau să servească.

Pe de-oparte administraţie slabă, pe de alta o vie propagandă germană iar pe de toate părţile consideraţiunea aceloraşi legături vechi şi temeinice dintre loreni, alsacieni şi germani, făceau aproape pe faţă duşmănoase raporturile dintre autorităţile franceze şi locuitorii nouei provincii. Şi acolo ca şi la noi, nechemaţii se duceau să vânture pleava neroziilor; şi acolo, ca şi la noi, aventurierii şi naufragiaţii cântau mântuire.

Acolo însă oamenii s'au trezit repede, încetul cu încetul pleava a fost risipită şi acum în Alsacia-Lorena stăpâneşte o administraţie care lipseşte Franţei vechi. Lucrul a fost mai uşor pentru un popor de 40 milioane care avea de administrat o nouă provincie atât de mică.

La noi însă nu e tocmai uşor, pentru că, oricât de bună administraţie am fi avut înainte de unire, tot nu puteam găsi azi atâtea elemente cari să umple cu folos golurile din nouele provincii.

Dela o populaţie de 8 milioane, am trecut de-odată la 18 mtlioane şi ne-am pomenit în luptă de preponderenţă spirituală cu 7—8 naţiuni cărora trebuia să le ţinem piept, noi având o armată foarte redusă de luptători idealişti. Grăbiţi peste măsură, am neglijat forma de luptă şi datorită miilor de neisprăviţi cari au năpădit în viaţa noastră publică, am inaugurat o politică de şicană, de neînţelegere, de tergiversări, de resentimente.

Momentul sufletesc de la început, a trecut; inimile s'au închis încetul cu încetul; oamenii au început să-şi şoptească între ei, doi câte doi, patru câte patru, zece câte zece. S'au alcătuit grupuri şi grupuleţe, apoi chiar partide şi dela starea splendidă de francă risipă de prietenie şi dragoste care era *unica* formă a înfrăţirei tuturor, ne-am văzut izolaţi de-odată, puşi pe ură şi suspiciune şi mai ales sprijiniţi pe o complectă nepăsare.

Am fost în Polonia, în Bosnia, în Tirol. Pretutindeni unde este o stăpânire nouă, se petrec aceleaşi lucruri. Negreşit, la noi nu e mai rău ca în toate părţile.

In Polonia, de pildă, e mult mai rău. Dar aproape peste tot se evidenţiază o grijă neînchipuită pentru cucerirea sufletelor minoritare. Magistraţii, profesorii, funcţionarii, militarii, poliţia, toţi sunt zilnic selecţionaţi în aşa fel încât elita intelectuală a tuturor ţărilor învingătoare, poartă pas cu pas războiul de întâetate sufletească în nouile provincii.

Şi câtă grijă au pus guvernele în toată această ofensivă!

Un comisar din poliţia gării Lemberg, mi-a arătat un dosar întreg cu corespondenţă relativă la mutarea lui într'un port oraş german. Ce avantagii, ce sporuri de salar nu i se ofereau. Totuşi, pentru că avea familie grea, casă, tot, la Lemberg, nu putea pleca. Işi formulase însă anumite condiţiuni de cari nu se îndoia că vor fi primite şi era totuşi îngrijat dacă chiar aşa va putea trăi cum trebue.

*

Gânditu-s'a la noi guvernul să-şi aleagă funcţionarii pentru Basarabia de pildă? A trimis aici oameni destoinici, conştienţi, omenoşi, cari să inspire, nu să impună iubire; care să creeze, nu să comande o coheziune sufletească şi cari să netezească drumul ce duce spre inima celor ce trăesc cu noi?

Am găsit aici, cocoţaţi în funcţiuni strălucite, cameni pe cari i-am cunoscut cândva în rândul celor mai detracaţi scandalagii electorali. Din fericire am găsit şi de ceilalţi. Şi cu toate că însemnările mele de acum au mai mult un caracter general, nu pot abdica dela datoria de a mă opri puţin şi a mă descoperi în faţa unui om

(Continuarea în pag. II)

Cinema ELISABETA Astăzi în Matineuri la 3, 5½ și seara la 9 jum

Noua - Ediție complect nouă - Pentru I-a oară

Refiele Răsului - Sărbătoritul Lumei întregi - Elegantul

MAX LINDER

în formidabila sa creațiune

CEI 7 ANI DE NENOROCIRE

Extraordinară Comedie-Vodevil în 6 acte la care se râde cu lacrimi.

Tot astazi — Elegantul acrobat Mondial (LUCIANO ALBERTINI)

SAMSON în premiera se celebră **Victoria lui Maharadscha**

creațiune absolut nouă montată la Berlin în Aprilie 1924 — a nu se confunda cu alte vechituri cari sau dat în orașul cu acest artist — Operă Completă 6 acte.

Cinema MODERN Prezintă astăz. Vineri 24 Octomb. Matineuri și seara

Fenomenalul Ansamblu Parisian. Somitatea scenică mondială

SIGNORET

Suzanne Bianchetti și micul Jean Paul de Bäer în

COPILUL HALELOR

Brilianta producție franceză se represintă 2 serii odată 10 acte. Capo-d'operă care face cinste ecranului de azi.

Cum putem înlătura frigul iernii

Odată ca frigul de afară care a făcut să se coboare sumtor mercurul termometrului,

Firma „FERRUM"

FRAȚII WACHTEL str. I. C. Brătianu

a adus un important transport de sobe de toate dimensiunile și de calitate cu totul superioară, din cele mai renumite fabrici din Belgia.

Pentru a mulțumi simțul estetic al onoratei sale clientele, firma «FERRUM» a adus artistice garnituri nickelate și bronzate pentru sobe. Totodată și un fcocks, care ne face foarte ușor să uităm asprimile iernii.

In vedere că în anul acesta vor fi înghețuri timpurii, Ferrum a importat un stock enorm de *patine* pentru a putea mulțumi pe deplin sportsmen-ii Iașului.

„FERRUM" Frații Wachtel, Co.

SALI PORJES

Magazin de Confecțiuni și Modă

face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat assortiment de modele originale în *Mantouri, Rochii* și *Pălării.*

ANUNȚ

Incepând de la 22 Oct. 924, am deschis noul salon pentru Coafor de Dame și manucure pentru Doamne și Domni, în Str. Academiei 2 sub Hotel Traian vis-a-vis de Atelierul de Confecțiuni Saly Porjes.

MARIOARA GHEORGHIȚA

Dr. N. Alexandrescu

Medic de spital

Boli de piele, venerice și sifilis

Consultații 3—5 p. m.

Str. Sărărie 65.

Institutul Dentar

S. Sirota Grosu

în *strada Anastasie Panu No. 17 (Piața Halei)*

Se execută lucrări în platină, aur și cauciuc, dinți albi fără placă, extracțiuni și plombe fără durere

Consult. dela 9 jum. până la 7 seara.

PREȚURI REDUSE

Pentru săraci gratis zilnic.

DOCTOR

Adela Naftulea

fost medic de spital

BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI

Consult. 9—10, 1—3

Str. Cismărisi 29

D-r N. LAZAR

Șef de lucrări la Facultatea de Medicină și

Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice

SIFILIS, BOLI VENERICE ȘI INTERNE

Tratament antisifilitic cu Neo salvarsan, Săruri de Mercur și Bismuth

Consult. 1—3 p. m.

Iași, Strada Tăutu No. 4

Puitori sau Puitoare

angajează imediat Tipografia „H. Goldner".

UNA PRĂVALIE, imediat de închiriat în strada A. Panu 47 alăturea de magazinul „Camila".

SE CAUTA un vânzator care se pricepe în branșa librăriei, precum și un băiat mic. A se adresa la Librăria Centrală, str. Mărzescu 25.

PERDUT în trenul București-Iași din 22 Octombrie, mai multe fotografii și placarde de cinematograf.

Găsitorul este rugat a le aduce la Cinema Elisabeta, în schimbul unei bune recompense

LICITAȚIE. In ziua de 24 Noembrie, se va ține la Epitropia Sf. Spiridon licitație publică cu oferte închise pentru furnizarea papucilor necesari Depoului Central, pentru bolnavii din Spitalele Casei și anume: 300 trei sute perechi papuci, pe talpă de trei mărimi, de piele galbenă, după modelele ce se vor depune de Epitropie și după mărimile ce vor fi indicate în condițiunile de licitație.

FANFARA și muzică italiană, la dispoziție pentru angajamente în orașul Iași. A se adresa la magazinul de muzică Brașov str. Lăpușneanu.

STUDENT prepară constincios elevi de curs secundar. A se adresa prin c. p. d-lui Schwartz, str. Păcurari No. 95.

100.000 lei se dă cu ipotecă în rangul întâi

A se adresa la ziar.

DE INCHIRIAT un local mare pentru fabrică sau orice altă întreprindere, trei încăperi mari, instalație lumină, apă, canal, liber la 26 Octombrie cor. fost fabrica Industrie Fotoshimică „Clișeal" A se adresa D-lui P. Nusimchis str. Kogălniceanu 8 între orele 1—3.

DE INCHIRIAT imediat p. Sft Dumitru, Localul fost „Bolta Rece" în fața cinematografului Elisabeta Str. A cu No, 1. Compus din 7 prăvalii cu camere de locuințe.

Doritorii se pot adresa proprietarului în orice zi și oră

SE CAUTA la o familie gazdă și întreținere pentru o domnișoară de bună condiție se preferă la periferie, aproape de tramvay. A se adresa la ziar.

DE VANZARE 15 kg. lână toarsă, pentru covoare. A se adresa d-lui Hermann Finkelstein, strada Capitan Paun No. 6.

LICITAȚIE. In oborul de vite se va vinde la licitație în ziua de 26 Octombrie 1924 2 cai de la Grupul 1 Aviație.

DOMNIȘOARA, știind bine croitoria, lucrează în familie. Adresa la iar zsub Domnișoară.

Asușe

(Carnete á souche)

toate felurile și mărimile, numerotate și perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALA

Iași, str. Gh. Mârzescu 25

Un nebun împușcă 8 persoane

în plină ședință a unui tribunal

In chiar incinta Tribunalului din Buffalo în Statele Unite, o tragedie sângeroasă a avut loc. Bogatul fermier Martin Waren, fusese citat de către soția, soacra și cumnata sa în afacerea unei moșteniri in litigiu între ei.

Waren, care mai de mult fusese internat într'un ospiciu de nebuni, într'o stare de agitație complectă răspundea președintelui vorbe fără șir. La un moment dat ridicându-se s'a îndreptat spre ușă ca să părăsească sala; dar odată ajuns la ușă, s'a întors și scoțînd din buzunar un revolver browning trase patru focuri asupra grupului în care se aflau soția, soacra, cumnata și avocatul lor.

Waren ochise bine. Rănite mortal, soacra și cumnata asasinului se prăbușiră la pământ, dându-și sufletul imediat. Soția și avocatul abia au avut timpul să se tărască până la fotolii în care au căzut pierzându-și cunoștința.

Publicul, revenindu-și din prima emoție, și încercând să se arunce asupra criminalului, acesta trase alte patru focuri, culcând la pământ alte patru persoane. Abia în acel moment, a intervenit poliția, dar era prea târziu profitând de învălmășeala produsă, Warcn reușise să se facă nevăzut.

Toate cercetările pentru prinderea asasinului a rămas fără rezultat.

Sidoli prezintă Luni 27 Oct.

Patima oarbă

sau

PROFETUL MODERN

în montarea luiGRIFFITH citate detalii în Sarpicine ma

sărac care din importanța funcțiunei ce ocupă n'a știut să tragă alt folos decât acela de a fi iubit, aproape divinizat de către minoritari, și care a înțeles să-și pună toată dragostea în slujba mișcării culturale fără care nu se poate face nimic, nicăiri. E vorba de polițaiul orașului Bălți, Orighen Carp (actualmente permutat în vechiul regat). Il denunț opiniei publice, șefilor și colegilor săi, tuturor îngrășaților de bine și de nesimțire cari mișună în Basarabia și le spun: Dați Basarabiei încă 20—30 de oameni ca el, și în cinci ani s'au desăvârșit legăturile dintre toți locuitorii acestei provincii!

Omul acesta a întemeiat la Bălți o asociație a funcționarilor publici și cu o persistență neobosită a pus această asociație în funcțiune de focar cultural. Nenumăratele șezători culturale ce a dat și mai ales simpatiile de care se bucură, sunt dovadă vie de reușita ce are cuvântul care, după cum așa de frumos a spus regele nostru la Vâlenii de Munte, merge dela suflet la suflet.

Da, Majestate! Când cuvântul pornește dela suflet la suflet, nu există piedici întru realizarea unității sufletești; dar toate guvernele Majestății Tale n'au știut acest adevăr pe care îl spune Majestatea Ta de sus în jos și pe care-l spuneam și noi de jos în sus, cu nădejdea că va fi auzit.

Ciru Cantemir

Un bust pentru d-rul Jocu

CINE A FOST D-RUL JOCU. O INIȚIATIVĂ LĂUDABILĂ

Un grup de prieteni, s'au întrunit eri, la o masă comună cu hotărârea de a realiza un gând frământat de mult, de a se așeza bustul regretatului dr. Jocu, în fața abatorului, opera sa.

După cuvântări frumoase, rostite de d-nii Th. Jellea, Vasiliu-Voina, Victor Iamandi, d-ri Tănăsescu, Buzenchi și Emanuel Lupu, s'a și constituit un comitet, cu hotărârea ca proectul să fie curând realizat.

D. dr. C. Tănăsescu, medicul șef al orașului, căruia se datorește propunerea concretă de a se eterniza memoria lui Jocu, și-a luat solemnul angajament ca proectul să fie realizat până la 1 Ianuarie.

Pe prima listă au subscris, d-nii dr. Tănăsescu 500 lei, Em. Lupu 500 lei, Victor Iamandi 500, dr. Ionescu 500, Th. Jellea 500. dr. Căpățînă 500, dr. Cernoianu 500, dr. Buzenchi 1000, dr. Iliescu 500, inginer Zarifopol 500, Funiac 500, dr. Tătomir 300, Bădulescu 300, Camera de comerț 1000, Sfatul negustoresc 1000.

D. Vasiliu-Voina ajutor de primar va propune chiar în ședința de mîne a comisiei interimare alegerea unei comisiuni care să fixeze locul unde să fie așezat bustul lui Jocu și să obție o sumă importantă din partea comunei în folosul operei.

Conmesenii au exprimat d-lui Vasiliu Voina toate mulțumirile.

*

Regretatul dr. Jocu, trebue socotit pentru Iași un adevărat salvator.

Activitatea sa rodnică a fost recunoscută și lui se datorește că Iașul are azi un abator corespunzător cu toate cerințele sanitare.

*

Ne vom face o plăcere ca într'un număr viitor să povestim oare cari amintiri din viața și activitatea lui Jocu.

Azi adaugăm doar că Jocu a fost un neclintit prieten al „Opiniei".

MIZERIA

INTELECTUALILOR RUȘI

După ultimele date ale burselor muncii, se constată că numărul șomeurilor în Rusia se urcă la 136000, din cari 32 la sută muncitori intelectuali, 26 la sută manuali și 25 la sută muncitori calificați.

Criza economică atrage închiderea a numeroase uzine și, în consecință, pierderea posturilor pentru îngineri cari, de altfel sânt în mare parte înlocuiți cu contra-maiștri.

Mai mult de 4000 profesori și institutori, bărbați și femei, sînt victimele închiderii școalelor de toate gradele. Numărul avocaților este restrâns prin decretele sovietice și majoritatea vechilor membri ai Baroului rus nu mai practică în condițiile de astăzi.

Pentru ajutorarea acestor victime, s'a înființat la Paris un comitet, care posedă numeroase adrese individuale ale intelectualilor în mizerie aparținând tuturor profesiilor și din diverse regiuni ale Rusiei.

D. arhitect Berendei și fostul Palat Domnesc

D. arhitect Berendey încă de astă vară a promis solemn unui colaborator al nostru, că va ține seamă de cererea ce i-a adresat-o ca să pue *marca Moldovei* pe turnul din mijlocul clădirei palatului ce-l reconstrueşte.

D-sa a găsit acea cerere ca foarte legitimă, fiindcă reconstruirea acestei clădiri măreţe s'a făcut pe ruinele vechiului palat domnesc al țărei Moldovei, și că un popor conștient de trecutul său istoric, trebue să'și respecte clădirile ce sânt în legătură cu amintirile despre rostul ce l'au avut.

Dacă d-sa a uitat acea promisiune, i-o amintim ca s'o îndeplinească cât mai este încă timp.

MAN.

ABONAȚIVA LA „OPINIA"

„OPINIA" IN ȚARĂ

TG. FRUMOS

Un băiat atentează la viața unchiului său.—Țiganul Grigore Pantelimon în etate de 46 ani, certând pe nepotul său (pe care l-a crescut de mic), de ce vine târziu acasă, nepotul într'un moment de furie a scos briciul și l-a împlântat în pieptul unchiului făcându-i o rană destul de gravă.

Pacientul a fost dus la Spitalul Tg. Frumos, în îngrijirea d-nei dr. E. Docman.

Inspecție.— In ziua de 22 crt. d. Ion Dafin, directorul Eforiei Sf. Spiridon, a făcut inspecție la Spitalul Dumitru Borș unde a rămas pe deplin mulțumit de modul cum a găsit condus spitalul de d-na dr. E. Docman.

Impușcat.— In urma unei certei a flăcăului Ioan Gorcea, în etate ue 17 ani, din com. Strunga jud. Roman cât. Criveşti, cu alt individ al cărui nume îmi scapă, acest din urmă tot din Criveşti scoate un revolver și îl loveşte în brațul drept.

Victima a fost adusă la spitalul Tg. Frumos.

D-na Dr. E. Docman i-a sustras glonțul.

Criminalul a fost înaintat parchetului de Roman.

Dela Strunga

O SCRISOARE

A PRIMADONEI AIDONNE D'ETOLIE

In legătură cu o cronică muzicală apărută în ziarul nostru, despre concertul dat săptămâna trecută de d-ra Costopol Aidonne d'Etolie, deşi cronica era franc favorabilă, artista — făcând parte din genusirritabile *ca orice artistă — ne trimite următoarea scrisoa e:*

Domnule Director,

Subsemnata, Costopol A. Aidonne d'Etolie, reîntorcându-mă din turneu (Cernăuți) prin Iași, am citit critica asupra concertului meu din Iași, publicat în ziarul d-v. de Duminecă 19 | X a. c. și mă simt nevoită a vă ruga să bine voiți a face unele rectificări.

Inainte de toate, numele meu nu este: d-na Etolie Costopol, ci domnișoara Anastasia Costopol, cu un pseudonim artistic: Aidonne d'Etolie.

Bazată pe nenumăratele critici apărute prin diferite ziare și foi din țară și străinătate, mă simt întru câtva jignită de ironia unor fraze publicate în acest articol. Aşa bună oară se publică: D-na Costopol (despre care anunțul spune, că e primadonă de la Viena și Londra) parcă s'ar îndoi de adevăr.

Vocea mea este taxată de voce contraaltă, tinzând spre mezzo-sopran..., Când am uimit pe mai mulți specialiști cu timbrul vocei, care are o întindere de trei octave, fiind ast-fel în posesia a trei registre complecte: de contraaltă, mezzo-soprană și soprană.

In ce contrast stau cuvintele critice cu cele scrise de domnul profesor E. Mezzeti pe o dedicație recentă: „Toată admirația pentru sublima voce și complecsitatea desăvârșit artistică a d-rei Costopol „A. d'Etolie" din 16 | X | 1924.

Rog dar să bine voiți a da publicității cele ce le credeți de cuviință, în caz de nevoe putînd sta la dispoziție cu unele critici care le am la îndemână.

Primiți vă rog Domnule Director, asigurarea distinsei mele considerațiuni.

Anastasia Costopol Aidonne d'Etolie Primadona

Absolventă a claselor de Piano, cânt, muzică de cameră și armonie de la Conservatorul Național din Bucureşti și absolventă de distincție a clașei de Operă și artă dramatică a Academiei Imperiale din Viena.

ECOURI

— **Comunicat.**— Comisiunea Interimară a Comunității Israelite Iași anunță că din motive technice neprevăzute, *alegerea hotărâtă, pe ziua de 26 Octombrie 1924 se amână* pentru o dată ce se va anunța ulterior.

Comisiunea Interimară a Comunității Israelite Iași

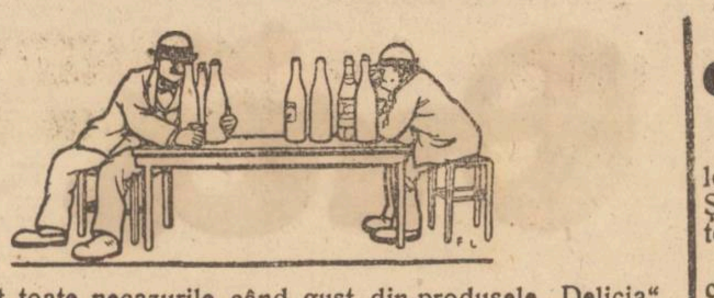

— Uit toate necazurile când gust din produsele „Delicia" sau din vinurile depozitului Elişcu et Korn pe care „Opinia" le dă ca premii.

Ultimele informaţiuni

x In şedinţa de eri a Camerei mai mulţi oratori au ridicat chestiile de scandal la ordinea zilei. D. Victor Moldwan a întrebat guvernul asupra concesiilor societăţii «Frigul», iar d. Madgearu şi-a anunţat interpelarea în chestia paşapoartelor şi a stării de asediu.

D. Ionel Brătianu a socotit necesar să ia cuvântul ca să apere măsurile luate de corpul III armată şi să solidarizeze întregul guvern în acoperirea d-lui Franasovici şi Artur Văitoianu, a căror nevinovăţie a afirmat-o în mod public.

D. Madgearu, nemulţumit de răspunsul acesta, a cerut dosarul cu afacerea paşapoartelor.

x Suntem informaţi că noul buget de salarii al personalului căilor ferate pe exerciţiul 1925, întocmit de direcţiunea c. f. r., a fost respins de d. Vintilă Brătianu, ministru de finanţe pe motiv că personalul ceferist urmează a fi asimilat, cu toţi ceilalţi funcţionari de stat, în conformitate cu prevederile statutului unic al funcţionarilor publici.

Această măsură a d-lui Vintilă Brătianu a produs o profundă nemulţumire în rândurile funcţionarilor de la drumul de fer, cari—după cum se ştie—fac adevărate sacrificii lucrând câte odată până la 15 ore din 24, şi nu opt aşa cât specifică noul statut al funcţionarilor.

x Consiliul de disciplină al baroului local s'a întrunit eri după amiază sub preşidenţia d-lui Pro-Decan Leatris, pentru a se pronunţa asupra demisiei d-lui Herovanu, decanul baroului.

In unanimitate, consiliul de disciplină a decis ca demisia să fie respinsă iar dl. Herovanu să fie rugat a păstra conducerea corpului de avocaţi din Iaşi.

x Alegerile pentru Comunitatea Israelită ce urmau să aibă loc Duminică 26 Octombrie, s'au amânat din motive neprevăzute.

Data alegerilor se va fixa ulterior.

x PIATA VALUTARA—Leul la Paris a cotat ieri 10,75; la Zurich, 2,95.

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 9,50; francul belgian 8,75; francul elveţian 34,75; lira engleză 808; dolarul 179,50; lira italiană 7,83; coroană cehă 5,37.

x Preotul Ioniţă Popescu din Craiova, conferenţiar al serviciului de propagandă religioasă a căilor ferate, a ţinut eri în localul gărei Iaşi o conferinţă la care a participat personalul şi elevii şcolilor speciale.

Subiectul acestei interesante conferinţe a fost: Lămuriri asupra modificărei calendarului bisericesc.

x Comuna tratează cu o cooperativă specialistă în exploatarea de păduri, intensificarea exploatărei parcelelor care i-au fost cedate de Casa Pădurilor.

In acest mod se vor putea aproviziona cu cantităţile necesare de lemne, instituţiile şi funcţionarii.

Disponibilul se va distribui populaţiei nevoiaşe.

x Şcoala de Arte şi Industrie Casnică a deschis expoziţiune de artă decorativă şi industrie casnică în localul din str. C. Negri (ograda Bisericei Bărboi)

Expoziţia se poate vizita între orele 10—12 a. m. şi 3—8. p. m.

x Trimiterea la vatră a oamenilor concentraţi pentru manevre, precum şi a soldaţilor din contingentul 1923, urmează a se face pe data de 31 Octombrie.

x Direcţiunea regională a căilor ferate, constatând în multe staţiuni că la diferite autorităţi şi particulari li se permite de către organele locale să ocupe terenuri, să facă diferite construcţii şi să închirieze chiar magazii de ale căilor ferate, numai sub simplul motiv că ar fi adresat o cerere în acest sens şi că trebuie să urmeze de sigur o aprobare, a avizat personalul că aceste fapte constitue grave abateri pentru care urmează a se aplica sancţiunile cele mai severe.

x Societatea pentru învăţătura poporului român roagă pe directorii şi directoarele şcolilor primare, să recomande câte 4 copii saraci dar silitori de la fiecare şcoală, cărora să li se dea gratuit încălţăminte.

Copiii, împreună cu adresa de recomandaţiune, au a se prezenta sărbătorile sau Duminicile, la Teodosie Motăş, casierul Societăţii, în strada Lascar Catargiu 82.

x D. prof. Th. Ionescu, permutat la Galaţi, a venit special în localitate şi a făcut astăzi dimineaţă o vizită la Liceul Naţional, luându-şi rămas bun de la profesori şi elevi.

x ŞTIRI TELEGRAFICE. — Campania electorală din Anglia culminează.

Toţi şefii de partide colindă ţara, ţin discursuri şi... sunt mulţumiţi de rezultate. Rămâne de văzut rezultatul alegerilor.

— Comitelul central sovietic a decis amânarea ratificării tratatului anglo-rus.

Cauza este situaţia neclară a ministerului englez.

— Parlamentul bulgar a fost convocat pentru 28 Octombrie.

— Intre greci şi turci s'a iscat un nou conflict din cauza unor arestări făcute la Constantinopol. Grecii pretind că s'a violat tratatul din Lausanne şi cer intervenţia Ligii Naţiunilor.

— Alegerile din Norvegia n'au adus aproape nici o schimbare în compunerea Parlamentului.

Numai câţiva comunişti îşi vor pierde probabil locurile.

x D. Zippa, ajutor de primar a luat toate dispoziţiile în vederea procurării unui stoc de lemne de foc care va fi desfăcut populaţiei pe preţul costului.

x Aseară a avut loc o conferinţă la Prefectura de judeţ sub preşedinţia d-lui P. Fântânaru, prefect de judeţ.

Au partişipat administratorii de plăşi—diverşi funcţionari judeţeni.

S'au discutat chestii de ordin administrativ.

x Inmormântarea regretatului D. Th. Mandrea va avea loc mâne dimineaţă la ora 10.

x Rămăşiţele pământeşti ale regretatului inginer Mandrea au fost depuse la biserica Sf. Spiridon.

Concurenţa şi preţurile juste

O pildă bună pe piaţa Iaşilor

Nu de mult s'a înfiinţat în localitate un nou depozit de petrol, aparţinând Băncii Moldova.

Nu trecu mult şi o concurenţă aprigă s'a iscat între vechea Distribuţie şi noul depozit în scop, una de a-şi menţine clientela, alta de a-şi crea o clientelă.

Şi din ce în ce, preţurile petrolului lampant au scăzut aşa că de la 6.50 litrul, a ajuns azi la 3 lei 90 bani.

Populaţia e prea mulţumită,— şi se dovedeşte încă odată că preţurile se stabilesc prin concurenţă.

Inaugurarea Cercului de Şah

Eri între orele 5—8 a avut loc inaugurarea unui Cerc de Şah în localul Cercului Vânătorilor din strada Lăpuşneanu.

Membrii au fost primiţi foarte călduros de către d. Mihai Sadoveanu.

Cercul a luat fiinţă graţie concursului dat de către membrii fondatori, în frunte cu d-nii Mihai Sadoveanu, El Jiotty, A şi D, Lernovici, Gheorge Botez.

La inaugurare au asistat o parte din membrii dintre care remarc pe d-nii:

Mihai Sadoveanu, El Jotty, Aurel Lernovici, D. Lernovici, Colonel Son, Ing. Deutsch, Dr. Schmuckler, Osterzetzer, Solomon Emil, Wincler K., Baron Noia, Iurist, A. Zilberman etc. etc.

Eri s'au jucat primele partide între d-nii:

Sadoveanu-D. Lernovici, Baron-Wincler, Zilberman— Col. Son, Wincler-Ing. Deutsch, A. Lernovici-Iurist.

D-nii membrii sunt rugaţi a se întruni Duminică la ora 5 p. m., pentru a se proceda la alegerea preşedintelui, vice-preşedinţilor, secretarilor, consiliului de administraţie.

Chibiţ

x D. Peter A. Jai, ministrul Americei la Bucureşti, rechemat acum câtă-va vreme de guvernul său, se va reintoarce în România. Nu se poate preciza încă dacă faptul acesta închee litigiile în discuţie între Statele-Unite şi guvernul nostru, sau dacă înapoierea trimisului american nu înseamnă to mai începerea unor discuţiuni mai largi.

x Preşedintele Reichului a fixat data alegerilor pentru Reichstag la 7 Decembrie.

x D-nii profesori universitari Matei Cantacuzino şi I. Leatris au fost recomandaţi de către consiliul profesoral al facultăţii peridice, ca representanţi ai facultăţei în comisiruea de examinare a magiătraţilor, întrucât d-nii E. Herovanu şi D. Alexandrescu nu au putut primi această delegaţie.

x CONCURS SPORTIV.—Asociaţia sportivă „Concordia-Iaşi" anunţă marea reuniune sportivă în zilele de 25 şi 26 Octombrie a. c. la Parcul Sportiv Regele Ferdinand I, unde se vor putea concura toţi sportman-ii Ieşeni.

Probele sunt următoarele:

1) Alergări: 100 m., 200 m., 400 m., 1500 m., 5000 m.

Stafeta 400 (100×4) m.,

2) Sărituri—înălţime, fără şi cu avânt.

Lungime fără şi cu avânt.

Prăjina şi Triplu-salt.

3) Aruncări—Greutatea—Disc, granata.

4) Lupta cu frânghie, numai între cluburile sportive.

5) Ciclism—viteză 1000 metri, Demi fond—30 Km.

x La dispensarul medical al Azilului de noapte din strada Mlaştini 63, consultaţiile medicale gratuite se dau regulat în zilele de Marţi, Joi şi Sâmbătă între orele 9 şi 10 dimineaţa.

x BIBLIOGRAFIE.— Au apărut în *„Colecţiunea Probleme şi Idei"*.

Imm. Kant: *Religia în limitele raţiunii,* cu un studiu introductiv de C. Rădulescu-Motru. Membru al Academiei Române. Lei 20.

E. Haeckel: „Nemurirea Sufletului", cu un studiu despre autor, de Dr. Gr. Antipa, Membru al Academiei Române Lei 12.

Henri Bergson: „Sufletul şi Corpul", cu uu studiu despre filosofia Bergsoniană de Mircea Djuvara conferenţiar la Uuivertate. Lei 12.

Jean Jaurés: „Pagini alese". —„Ideia de Patrie şi altele", cu articole despre Jaurés de Romain Rolland şi G. Brandes. Lei 12.

ECOURI

— Pictorul Briese se află în expoziţia sa de pictură numai seara între orele 6 jum. şi 8.

Persoanele care doresc să se întâlnească cu d-sa îl pot găsi între aceste ore.

—D-l *D, Gavriliu* este rugat a trece pe la expoziţia Briese astă seară între ora 7—8.

Drepturile femeei în Franţa

HOTĂRÂREA PARTIDULUI RADICAL

Congresul partidului radical, care se ţine actualmente la Boulogne-sur-mer, a votat următoarea ordine de zi cerând:

Să se voteze cât mai curând măsurile cari vor face să dispară din codul civil situaţia actuală de inferioritate şi incapacitate a femeei măritate;

Dreptul de alegător şi de eligibilitate în consiile comunale să fie acordat femeilor începând cu alegerile comunale din 1929;

Femeile să aibă dreptul de vot chiar la alegerile muncipale din 1925.

x D-nele dr. Jindra Huset şi Iozka Klimova, din delegaţiunea ziariştilor cehoslovaci, vizitând expoziţia de artă decorativă a şcoalei de Arte şi Industrie Casnică, au permis d-nei Eleonora Lohan, tot concursul pentru organizarea unei expoziţii de artă naţională la Praga.

x D. Vasiliu-Voina, ajutor de primar, a inspectat eri diferite brutării, de prin periferia oraşului.

Proprietarii acelora dintre brutării, găsite într'o stare sanitară inferioară, au fost somaţi de a se conforma repede măsurilor luate.

x Administraţia Financiară a dispus deschiderea unui nou ghişeu pentru taxele de timbru.

Aceasta în urma cererei avocaţilor.

x Comerciantul Zaharla Gavriloi din Tg. Neamţ, s'a sinucis eri dimineaţă trăgându-şi un glonte de revolver în cap.

Cauza sinuciderei e jena financiară.

TEATRUL SIDOLI Astăzi Vineri 24 Octombrie 1924
orele 9 jumătate seara
Compania C. TANASE
100 Persoane. — 50 Balerine — 100 Persoane
va juca în trecere prin Iaşi
DIN DOUA.. UNA
Revistă în 2 acte şi 7 tablouri
Actul I-iu din ravista CE ARE A FACE — Revistă de A. de Herz şi Dartox
Actul II-lea din revista VORBA VINE... — Revista de Nick şi Keops
MARE BALET — Orchestră compusă din 25 pers. sub conducerea d-lui Al. Bărcănescu — Adevăraţii — OCHELARI MIRACULOŞI — Cea mai mare invenţie a secolului! A nu se confunda cu alţi nereuşiţi! Montare Fastuoasă.
Biletele de vânzare la Cassa Teatrului Sidoli

x Membrii comisiei interimare au fost din nou convocaţi pentru mâne Sâmbătă.

La această şedinţă îşi va depune raportul comisiunea instituită pentru a se pronunţa asupra locului, unde va fi aşezat Monumentul Marei Uniri, opera Principesei Olga Sturdza.

x ATENTAT. — Astă noapte trei indivizi, Costaş Ioan, Neculai Leonte si Badu Niculescu trecând prin Sft. Andrei, pe lângă casa d-lui comisar Popp, s'au oprit şi au tras asupra casei 3 focuri de revolver.

La alarma produsă au sărit sergenţii şi au urmărit pe cei trei indivizi, cari au fost conduşi la secţie.

x Fabrica „Apollo" din Galaţi a împrumutat de la Soc. de Credit Industrial, 5 milioane lei.

x In programul de lucrări pe care-l alcătueşte Serviciul Technic al oraşului, pentru viitoarea campanie de lucru, se prevede în primul rând repararea regiunei Cost. Negri, precum şi a tuturor trotuarelor asfaltate.

†

Mult întristaţi Filip Ilie Apostol soţ, Ing. I. F. Apostol şi Florica F. Apostol fii, Farmacist Cesar Popovici frate, Agata C. Popovici şi Emilia Dr. Popovici cumnate, Margareta I. Apostol noră, Elena C. Roşanu şi Costel Roşanu nepoţi; au adânca durere de a anunţa încetarea din viaţă în ziua de 23 Octombrie, a prea scumpei lor

Olga Filip Apostol

în vârstă de 60 ani după o lungă şi grea suferinţă.

Cortegiul funebru va porni de la locuinţa defunctei str. Bucşinescu 25, în ziua de 25 Octombrie la ora 10 dimineaţa.

Păstraţi Bonul de premii

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor şi abonaţilor sai, nedându-se îndărât de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii) în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziţie de pictura deschisă în str. Lapuşneanu No. 38.

Un splendid costum pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin *«High Life»* din str. Lapuşneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri,* produs al marei fabrici „Ţesătura", din depozitul d-lui Fred Şaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode *«Hélène»* din str. Lapuşneanu No. 30.

Una pălărie de sezon. pentru damă, ultima creaţie, material fin, de la marele şi bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesionişti, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie şi obiecte de artă *«Librăria Universală»* M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianţă, compusă din *16 bucăţi,* plus raftul special în oloi, de la asortatul şi frequentatul magazin *«Cristal»* Piaţa Unirei, (Colţ cu str. Saulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom şi cognac, produsele renumitei distilerii *„Delicia"* din Iaşi, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandişpanuri specialitate originală şi fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iaşilor", Berman Elişcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură şi ştiinţă, editate de marea instituţie „Viaţa Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toţi cetitorii „Opiniei",** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunţa ulterior.*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marţi 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenţia că preţul unui exemplar din „Opinia" este şi rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puţin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim preţul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii:

Două asigurări contra incendiului, de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".

Ultima Oră

Prezicerea situaţiei din guvern

în legătură cu afacerea paşapoartelor

IN JURUL AFACEREI PAŞAPOARTELOR

D. general Al. Văitoianu la sanator. -- Chestia confirmării mandatelor de arestare

Criza din sânul guvernului

D. Mârzescu şi-a zdruncinat situaţia

Bucureşti.— In cursul zilei de ieri, generalul Alexandru Văitoiann a fost transportat de la Văcăreşti la sanatoriul Elisabeta. El a fost instalat într'o cameră specială unde e permanent păzit de o santinelă. In cursul ultimei săptămâni, generalul a încercat să se sinucidă de două ori.

In ce priveşte încercarea de sinucidere din cabinetul judelui de instrucţie, ea s'a petrecut într'o clipă, fără rezultat pozitiv şi fără nici o ameninţare la adresa cuiva dintre cei prezenţi.

Se dezminte categoric că generalul ar fi întins revolverul asupra judecătorului de instrucţie.

Chestia confirmării mandatelor

Pe ziua de ieri instrucţia în afacerea paşapoartelor s'a limitat numai la lucrările curente de birou, în aşteptarea dezbaterilor care vor avea loc azi la Tribunalul Ilfov S. III-a pentru confirmarea mandatului de arestare.

Confirmarea trebuia să se producă ieri, însă în ultima clipă s'a amânat pentru azi. Această întârziere este interpretată într'un sens anumit asupra căruia e bine să nu insistăm.

E destul să spunem că predomină părerea că mandatele vor fi infirmate.

Alte persoane implicate

Mâine vor fi chemaţi la instrucţie ca informatori mai mulţi deputaţi din majoritate.

In această afacere sânt implicaţi şi unii ziarişti, fie de la un ziar guvernamental, fie de la un altul, care serveşte în mod clandestin interesele guvernului.

D. Artur Văitoianu reacţionează

Se crezuse că d. Artur Văitoianu depune sforţări pentru muşamalizarea afacerii. In realitate însă, ministrul comunicaţiilor e hotărât să dee la iveală şi vinovăţia altor persoane din anturajul primului ministru.

O importantă întrevedere a avut loc ieri între d-nii Ionel Brătianu şi Artur Văitoianu. Ministrul comunicaţiilor a prezentat primului ministru un proces-verbal care vizează numeroase personalităţi liberale în legătură cu mari fraude comise la Brăila şi pe care nu le-a dat în vileag, tocmai pentru a menaja partidul. Totodată d. Văitoianu a înştiinţat pe primul ministru că va fi nevoit a înainta parchetului un raport oficial asupra unor fraude de 400 milioane lei comise la căile ferate sub directoratul d-lui Tancred Constantinescu.

D. Ionel Brătianu a rămas extrem de afectat de această situaţie care ameninţă guvernul cu prăbuşirea. Primul-ministru s'a arătat foarte afectuos pentru generalul Văitoianu.

Atitudinea d-lui Al. Constantinescu

Tot eri a avut loc o întrevedere între generalul Artur Văitoianu şi d. Alexandru Constantinescu la locuinţa acestuia. Ambii miniştrii au examinat situaţia şi au căzut de acord ca ministrul comunicaţiilor să rămâe mai departe în guvern, gata a răspunde prin puternice lovituri la loviturile ce s'au încercat înpotriva lui.

Situaţia d-lui Mârzescu zdrucinată?

D. Ionel Brătianu a fost făcut atent asupra faptului că seria de scandaluri care ameninţă a compromite cu desăvîrşire guvernul, se datoreşte ambiţiei şi nedibăciei d-lri Mârzescu, care a făcut o larmă exagerată. Primul ministru a înştiinţat telefonic pe d. Mârzescu că doreşte să-l vadă.

Imediat a urmat o lungă întrevedere în care d. Brătianu şi-a exprimat profunda lui nemulţumire şi i-a pus în vedere ministrului justiţiei să facă tot posibilul pentru aş repara ceiace a tricat.

In cercurile iniţiate se vorbeşte de probabilitatea demisiei d-lui Mârzescu. Situaţia e gravă, fiind vorba ohiar de o criză de guvern

TERENTE A FOST IMPUŞCAT?

Bucureşti.— O ştire venită din Gabrova anunţă, că banditul Terente ar fi fost găsit mort lângă Dunăre pe drumul dintre Şiştov şi Rusciuk.

Probabil că banditul a fost împuşcat pe când vroia să fugă.

NOUI TULBURĂRI IN BULGARIA

Comuniştii şi agrarienii dau atacuri în toată regula

Bucureşti. — Ştiri sosite eri la Sofia anunţă, că la graniţa bulgară în regiunea Petrici, s'a produs o incursiune a emigranţilor bulgari comunişti şi agrarieni cari se află refugiaţi în Jugoslavia.

Atacul s'a exercitat asupra mai multor sate utilizându-se arme, mitraliere şi camioane automobile.

Grănicerii au opus rezistenţă printr'o îndîrjită luptă corp la corp. Sunt numeroşi răniţi.

*

Din Varna se anunţă, că o bandă comunistă a atacat o comună în apropierea acestui oraş. Percepţia a fost jefuită.

CRIMA UNUI SATIR

EL SILUEŞTE ŞI APOI UCIDE O FATA

Piatra-Neamţ.—Fata Maria Vasile Balmos, pe când se afla la munca câmpului opunându-se a fi siluită de către individul Vasile Creangă, din Comuna Pipirig, aceasta a maltratat-o crunt, călcând-o în picioare, după ce, desigur, şi-a bătut joc de ea. Din cauza loviturilor căpătate victima a sucombat,

Criminalul a fost arestat şi înaintat autorităţilor.

Moarte de om

cu o lovitură de pumn

Bucureşti.— Vatmanul de tramvai Const. Apostolescu s'a luat la ceartă cu negustorul Gh. Postnicu (?) din Calea Şerban-Vodă 56, din cauza unor neînţelegeri de la preţul unor mărfuri.

La un moment dat, Apostolescu a lovit pe comerciant cu pumnul în tâmplă, omorându-l pe loc.

Criminalul a fost arestat.

Çetiţi „Opinia"

SITUAŢIA POLITICA în Germania

Şansele social-democraţilor

Bucureşti. — D. Streserman a ţinut un discurs în care a anunţat că partidul populist va face în alegeri cea mai vie opoziţie naţionaliştilor.

Partidul naţionalist dă simptome de descompunere.

Comuniştii n'au şansa de a reveni în Reichstag în acelaş mare număr ca până acum. In schimb, social-democraţii vor cruceri multe mandate şi se vor dovedi ca partidul cel mai tare.

Scandaluri în Anglia

cu prilejul campaniei electorale

Bucureşti.--Un mare scandal s'a produs la o întrunire publică din Glascow.

Candidatul Robert Horne a trebuit să renunţe la discurs, după ce a încercat zadarnic să restabilească ordinea.

Incendiu la Tg. Frumos

Pompieri există pe hârtie, dar nu la treabă

Tg. Frumos.— Un incendiu a izbucnit în ziua de 22 Octombrie a. c. pe la orele 10 jumătate distrugând casa de locuinţă a ceferistului Cojocaru Eremie din str. D. Deliu.

Focul a luat naştere de la plita din curte şi în scurt timp casa a fost distrusă arzând lucrurile din casă, mobila, sacii cu lână, şi porumbul pentru întreţinerea familiei pe un an,

Paguba se socoteşte la o sută cincizeci mii lei.

*

De remarcat este că în oraşelul nostru avem apă în abundeţă de Timişeşti şi un buget umflat că crapă şi pompieri trecuţi pe hârtie cu leafă şi un comandant de pompieri destoinic care ştie să petreacă şi să rămână în cârciumă până se trezeşte, iar cârciumarii îl respectă fiindcă este fratele d-lui C. I. Popovici, ajutor de primar.

Asemenea comuna mai încasează taxa de pompieri fără ruşine.

Dar când arde nu vine nici comandantul de pompieri cu o saca de apă, macar de ruşinea lumei şi nici un pompier, căci iau leafă ca să stea acasă.

Numai d. Petru Neculau, şeful Poliţiei şi-a făcut data aceasta datoria cu prisosinţă, rugând lumea să dea ajutor, dl. Neculau a trimis pe d. sub-comisar Prăjescu, la comandantul pompierilor să vie cu instrumentele, dar n'a găsit nici un pompier şi nici un instrument.

In scurt timp, acesta este al II-lea incendiu când s'a dovedit aceiaşi stare de neglijenţă de sub administraţia liberală.

Aviz d-lui Prefect P. Fântânaru şi d-lui Ministru de Interne pentru a decora Comisia noastră interimară.

De la strunga

Farmaciile precum şi toate magazinele găsesc carnete xauşe numerotate şi cu preţ redus, la LIBRARIA CENTRALĂ Iaşi, str. Gh. Mârzescu 25

ORA 2

Misterul încercărei de sinucidere a generalului Al. Vaitoianu

Sinucidere sau atentat?

Bucureşti.— Chestia încercărei de sinucidere a generalului Al. Vaitoianu continuă a face obiectul celor mai pasionante discuţiuni, şi îşi păstrează un caracter misterios.

Generalul este uşor atins la braţul drept. Si s'a pus chestiunea, cum a putut mînui revolverul ca să-şi producă asemenea rană.

Judecătorul de instrucţie Dristorian crede că generalul a voit să-l asasineze pe dânsul, dar printr'un ricoşet al glontelui, a fost rănit la braţul drept.

S'a obiectat că generalul este stângaci şi că deci a tras cu mâna stângă, rănindu-se la braţul drept. Totuşi, judele instructor menţine părerea tentativei de asasinat.

*

In orice caz, actul generalului Al. Vaitoianu se explică prin surescitarea extraordinară în care a fost adus printr'un interogator neobişnuit de lung, de la 2 la 7 p. m. şi de la 9 până la 2 noaptea.

*

Noaptea precedentă a fost foarte chinuitoare pentru d. Ionel Brătianu, care a meditat asupra atitudinei pe care trebuia să o aibă faţă de interpelările de la Cameră.

Ieri dimineaţă, la ora 7, d. Brătianu s'a dus acasă la d. Arthur Văitoianu şi i-a exprimat compătimire pentru suferinţele fratelui.

Apoi l-a asigurat de convingerea lui deplină că nici ministrul comunicaţiilor, nici d. Franasovici n'au vre-un amestec în afacerea paşapoartelor, ci tocmai ştie că d. Artur Vaitoianu a dat dovezi palpabile de evitare a ori-căror nereguli.

D. Artur Vaitoianu a fost satisfăcut de aceste sentimente ale primului ministru şi şi-a reluat ocupaţiile la minister, după o abţinere de trei zile.

Proces de viol la Chişinău

Chişinău.— Azi a venit spre judecare înaintea tribunalului Kişinău s. II-a, procesul penal intentat în contra agentului de siguranţă I. Vatulea, pentru faptul de viol, comis asupra fetiţei Clara Şnaider în etate de 14 ani.

Reclamanta a cerut amânarea procesului pentru a se mai audia martorii lipsă.

Tribunalul a amânat cauza la 7 Decembrie.

Sala de şedinţă a fost arhiplină, cunoscute fiind împrejurările în care s'a comis faptul

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
dela Universitatea din Viena fost asistent de operaţie al Prof. Halban—Viena şi medic secundar al clinicei universitare de naşteri Prof. Schauta din Viena
MAMOŞ
- Operaţiuni şi boli de femei -
Str. Lăpuşneanu 35 (lângă Astoria).

EPURI DE CASA de vânzare in Str. Trei Erarchi 9.

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi danturi de aur uzate
Oferiud preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

De vânzare:
Una maşină cu aburi, sistem Nicolson, 250 H.P.
Un Gatter, de 18 ţoli, în perfectă stare de funcţiune.
„Forestiera Baia"
Soc. An.
FĂLTICENI

Depurativul Regenerator Salparil
Cel mai puternic depurativ-vegetal
recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: guta, litează renală, boli de piele, ecseme, boli sifilitice, etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui viciat.
Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA,— Iaşi

ANUL al XX-lea No. 5222 — 2 LEI NUMARUL — MARȚI 28 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Biblioteca Universității Loco

DESONORAREA IAȘULUI

Este o rușine să mergem cu lingușirea sentimentelor antisemite din care a eșit abominabila crimă, asasinatul prefectului de poliție Manciu, până a îmbraca faptul monstruos al lui Zellea în haina glorioasă a fascismului.

Fascismul este o metodă de guvernare, îngrozitoare o recunoaștem, dar în serviciul doctrinei lui Mussolini, doctrină politică și socială din care a putut ieși un program de guvernarea statului italian.

Antisemitismul este o doctrină antisocială și antietatistă. Guvernarea României Mari prin antisemitism este absolut imposibilă. O astfel de guvernare prin lupta de distrugere a unei rase, nu numai că rupe pacea internă, dar ar rupe și pacea externă, deslănțuind contra noastră marile forțe morale ale lumei civilizate.

Evreii din România Mare sunt concetățenii noștri pe picior de egalitate civilă și politică, și credința antisemitismului d-lui Cuza, că-i putem reduce la robie s'au expulza, sau la nevoe suprima fizicește, este o chimeră de om bolnav; dar boala fiind cantagioasă, poate deveni o primejdie socială și politică, contra căreia Statul, gelos de acest nume, trebue să iee toate măsurile de apărare, ca în contra or căror criminali, pentru că faptele antisemitismului sunt antisociale.

Pentru noi ieșenii, fapta lui Zellea constitue o rușine ca și prezența d-lui Cuza la Universitate, și încă conducătorul acestei mari instituții! Suntem orașul culturei lui Maiorescu cu întreaga pleiadă de cugetători și scriitori deveniți astăzi clasici. Suntem orașul lui George Panu sămănătorul de idei. Părinții adolscenților care își risipesc astăzi forțele tinereței în svîrcolirile bolnăvicioase ale antisememitismului, stau cu mânele încrucișate cei mai mulți iar unii chiar excită pe copii lor la isprăvile tulburătoare ale antisemitismului. Acești părinți altă dată ca buni ieșeni, se făliau că cetesc „Lupta“ cea mică de la Iași, se considerau fericiți că își făceau ca adolscenți, cultura și educația prin ideile propagate de G. Panu, printre care, cohesiunea dintre toți cetățenii României, or care le-ar fi rasa și religia.

Nu roșesc ieșeni care timp de 20 ani și-au hrănit sufletul cu ideile lui Panu, văzând corpul neînsuflețit al prefectului Manciu, victima datoriei de a împedeca tulburările absurde ale pașnicului nostru Iași, orașul culturei? Nu se căesc că au stat pasivi, iar unii că au încurajat chiar actele copiilor lor, care au dus la crima înjositoare a lui Zellea? Nu simțesc oare că fapta lui Zellea dezonorează Iașii?

Să sperăm că dispariția unui om întreg ca Manciu, fiu adoptiv al Iașului, ne va trezi și vom începe o contra acțiune contra ideilor și oamenilor care au produs chiar în sanctuarul justiției, monstruoasa crimă de Sâmbătă, și vom face ca Iașul nostru cu Universitatea sa să înceteze de a fi viespar de elemente antisociale, și să redevie focarul de cultură de altă dată; iar prin ideile radiate din acest focar, Iașul să fie din nou o glorie a neamului.

† Constantin Manciu

Constantin Manciu s'a ridicat din ogoarele moldovenești, din ținutul Bacăului, dând o admirabilă pildă de capacitatea și vigoarea poporului nostru. Inarmat cu o frumoasă sănătate fizică și sufletească, el a răzbit greutățile vieții, și s'a înălțat prin propriile merite.

Om de o bunătate rară, Const. Manciu era sincer iubit în cercul prietenilor și îmbrățișat cu toată căldura de colegii din barou.

Investit cu demnitatea de prefect al poliției, Manciu a fost adevăratul om al datoriei. La postul său public, a încetat a mai fi un element politic și s'a identificat cu profesiunea pe care a exercitat-o cu demnitate și cu un mare devotament.

Mai presus de patemi și de resentimente, el a căutat să asigure tuturor dreptul de pașnică convietuire, libertatea ideilor și manifestărilor, în spiritul strict al legilor care ne guvernează și care sînt chezășia ordinei atît de necesare într'o societate civilizată.

Conștient de obligațiunile lui legale și de răspunderea față de autoritatea superioară, Manciu a dat pildă de energie neobosită, de abnegație, demnitate și corectitudine. Și a căzut ca un brav, la datorie, răpus de forțele inconștiente pe care s'a luptat să le lumineze, să le îndrepte și să le imblînzească.

O profundă durere produce moartea tragică a lui Constantin Manciu. Glontele criminal a rănit demnitatea poporului nostru țărănesc din care Manciu s'a ridicat, reprezintînd calitățile bune ale neamului.

URMĂRIȚI în corpul ziarului lista completă a MARILOR PREMII (Seria V-a) acordate de ziarul «Opinia» cititorilor și abonaților săi.

Baroul avocaților și asasinarea lui Const. Manciu

Scrisoarea d-lui Eugen Herovanu

D. prof. Eugen Herovanu, decanul baroului avocaților, a trimis d-nei Adela Manciu următoarea scrisoare:

Doamnă,

Prietenul cald și loial, colegul neprețuit care ne-a fost soțul d-voastră, cade victima nebuniei anarhice pe care a încercat s'o înfrunte.

Cu sfârșitul acesta, care pe noi ne umple de tristețe iar pe d-voastră vă zdrobește,—figura soumpului dispărut capătă noblețea neperitoare a sacrificiului. Căci a muri pentru o cauză de care se leagă aspirațiile noastre către mai multă armonie în viață, nu înseamnă a da vieței un sens și o valoare dincolo de realitatea vulgară?

Tristă compensație, de sigur; dureros prilej de a constata, mai ales. Dar ce altă consolație mai pură poate găsi în momentele aceste, sufletele noastre cuprinse de tulburare?

Baroul de Iași vă trimite prin mine gândurile sale pioase și triste. Cu amicală grijă el caută să pătrundă, să înțăleagă și să împărtășească suferința nemăsurată pe care o încercați.

Tirania datoriei obligându-mă să lipsesc din oras, când ceilalți vor conduce pe prietenul lor către locul de odihnă, un alt glas tot atât de mișcat ca și al meu, va rosti pentru noi toți, omagiul nostru de dragoste și de admirație. Dar de departe, unde voi fi, nu voi înceta de a mă socoti sufletește aici, unde gândul meu se va întâlni cu al d-voastră în aceiași amară și supremă reculegere.

Eugen Herovanu

Actualități din afară

Fascismul contra Faraonilor.—D. Mussolini e plin de îndrăzneală, dar tot odată și de imprudențe.

După ce a destituit pe funcționarii a căror crimă era, că nu gândeau ca el, și nu se închinau înaintea ordinelor sale, el mută obeliscurile Romei.

Unul dintre ele se găsea înaintea gării, așezat acolo, ca să aducă aminte călătorilor de gloria combatanților din Dogali.

D. Mussolini vede azi că obeliscul împiedică circulația și a dat ordin să fie mutat în grădina care înconjoară Sf. Maria a Ingerilor și termele lui Diocletian.

Sărman obelisc, care în trecut ai fost dedicat lui Ramses II.

Așa dar Mussolini disprețuește pe toți faraonii. Să bage de seamă! Cele șapte plăgi ale Egiptului s'ar putea abate asupra lui.

In descompunere și crimă

Asasinatul oribil care a răpus pe prefectul Const. Manciu, dovedește halul de complectă descompunere morală în care am ajuns.

Asaltul de barbarie al vremei de după războiu a putut fi înfrânt în societățile civilizate. La noi însă, el a răzbit sufletele atât de nepregătite și a pus societatea în disoluție.

Când s'au produs primele simptome ale violenței care tindea să înlocuească legea și să distrugă liniștea socială, era datoria autorităților să oprească răul în germene. Dar aceasta nu s'a făcut. Ba ceva mai mult; un politicianism meschin a încurajat motoda violenței și a căutat s'o folosească în interes de tarabă.

Nuoleele de învățăminte învrăjbitoare și barbare au putut să se dezvolte în toată voia, în câteva puncte ale țărei, ca și în Iașul acesta care ar fi meritat o soartă mai bună. Terorismul antisemit a progresat treptat și în niște împrejurări devenite la un moment dat o adevărată școală a crimei.

Era fatal să se ajungă aici. Pentru toate acele dezordonate și ilegale aproape n'au existat sancțiuni. Elementele rele au văzut în aceasta—și cu drept cuvânt—o încurajare. S'a creiat un curent nesănătos care a tocit tot mai mult conștiințele și a lărgit cercul unui dureros fel de complicitate morală. De la violență s'a trecut la comploturi și tentative de asasinat care, de asemenea, au rămas fără sancțiuni. Achitările de la Curtea cu Juri au avut ca rezultat starea de domnie a crimei căreia prefectul Manciu i-a căzut victimă.

Odată ajunși aici, nu ne mai poate mira nimic. Nu ne mai poate mira apariția de manifeste prin care se solidarizează la crimă unele grupuri studențești absente de la rolul lor de conștiință generoasă și culturală. Nu ne mai poate mira nepăsarea unei părți din public care nu pare a înțelege că, în rolul lui de șef al poliției, Const. Manciu nu făcea acțiune politică, nu dezvăluia sentimente sau resentimente, ci exercita o datorie profesională, de ordine publică, la care îl obliga litera legei, datoria către societate și răspunderea lui față de autoritatea superioară. In fine, nu ne mai poate mira lipsa de înțelegere elementară, că într'o societate organizată nu se poate duce lupta cetățenească cu bâta și cu revolverul.

Anarhia de astăzi ne înarmează pe unii contra altora, pentru o sălbatică luptă de guerilla,—într'un mediu fără civilizație și fără omenie.

—X—

ASPECTE

SPLEEN

Sub frigul puternic al nopții trecute, copacii și-au prăvălit la pământ, în maldăr, comoara de aur a frunzelor veștejite. Rarele viragii de până acum, în vântul rece și grăbit, ale frânturilor de ramuri, erau prevestirea numai a dezastrului definitiv, iremediabil; străzile și aleele din grădini, nu cunoșteau încă învelișul acela de palide foi, în care pașii se cufundă astăzi, mai tăcuți, mai funerari.

Toamna este între noi. O tristețe infinită peste suflete s-a întins și prin ea, ca prin ceață, suferințele și amărăciunile apar mai mari, mai profunde, mai insuportabile. Este atâta imposibilitate de hotărâre, atâta lipsă de voință în amurgurile acestea de Octombrie pe sfârșite, că fiecare se poartă după injoncțiuni de dincolo de eul său, după îndemnuri pe cari nu bănuește, nici de unde vin, nici încotro îndreaptă...

Singure, femeile nu s'au pierdut. In ochi, doruri de voluptate lentă se reflectă și sub rochiile groase, formele celor mai slabe s'au rotunzit și au devenit invitătoare la desmierdări. Singure femeile, în acest anotimp de friguri și friște, respiră puternic și pline de sănătate: pentru dânsele, nici tristețea nu e covârșitoare, nici neliniștile, tulburătoare.

Și totuși, în spre înserările de acum, drame se desfășoară și în fiecare casă, aproape, un regret sau un adio prelung, se înfiripă. In taina odăilor, în ceasul dintre zi și căderea nopții, în ceasul acela de vrajă și vis se durează idealuri sau se disrug. Și în fața sobei unde cele din urmă licăriri ale focului mai stărue, vânturăm, atâția, cenușa amintirii, răsfoind scrisorile în care am nădăjduit cândva să închidem sufletul nostru și iubirea lui, întreagă. Nici o soluție, nici o soluție...

Intre Baudelaire și Laforgue,—înfiorarea și plictiseala și desgustul și dorurile nemărturisite și dorințele și regretele cari și-au făcut toate drum în tine,—te silesc să-ți cauți azil și să-ți mângâi viața cu otrava adormitoare a cântecului lor de nesfârșită durere autumnală.

Și dacă au pătruns în tine, adânc, ecourile acestui cântec, dacă alături de tine pe străzile pustii simți umbra nefericitului amant al doamnei Sabatier sau în vânt auzi, par'că, tusea lui Laforgue, tu nu vei mai fi atât de trist și nici viața nu-ți va mai părea atât de inutilă.

G. Spina

Vizitând o expoziție de artă națională

de PAULA PETREA

Răsboiul, contactul cu străini ne-au făcut să ne apreciem arta noasrră națională.

După câțiva ani, vizitând o astfel de expoziție rămâi uimit și te întrebi cum de a fost cu putință ca atâta vreme acest tezaur să fi fost îngropat?

Toată lumea țese acum, cucoanele chiar, ca pe vremuri Domnițele, au în casa lor un răsboi.

Dar artă, nu face toată lumea; pentru asta trebue talent.

Și talentelor trebue să ne închinăm, să le prea mărim, pentru a le încuraja să creeze,

Un obiect de adevărată artă nu e acela care te impresionează în clipa pe care-l cuntempli, ci acela care te stăpânește când nu-l mai vezi.

Sunt câteva zile, de când împinsă de dorința de a vedea rezultatul unei munci încordate de un an, m'am îndreptat înspre șooala situată în curtea bisericei Barboi, condusă de d-na *Eleonara Lohan*.

Am impresia că atâta frumos n'am văzut niciodată la olaltă. Două camere, una țărănească așezată întocmai cum ei obicinuesc să-și mobileze casa, și alta demnă de o regină. Pare că zânele întrecându-se au reușit să facă un cuib pentru o domniță din povești.

Atâta armonie de culori, atîta originalitate, cuceresc de la primul pas și nu-te îndurî să mai pleci din acest adăpost cald, prietenos, feeric.

In mijlocul lor d-na Lohan, în costum românesc, zîmbește mulțumită de răsplata morală ce în fie care clipă o primește, căci cine intră acolo nu-și poate stăpâni admirația.

Iată o fericire nouă pentru femee... Impletindu-și gândurile să le aleagă pe cele din care-și poate țese o mulțumire sufletească ușoară, dar care-i poate servi de balsam durerilor cărora e hărăzită prin naștere.

Un războiu, câteva fire de ață, lână colorată, combinație fericită și în câteva săptămâni o podoabă pentru cămin, un văl aruncat peste ceia ce trebue acoperit.

Nu ne putem stăpâni, căci nevoia de a mulțumi d-nei Lohan pentru clipele plăcute ce ne-a făcut să trăim, e puternică și glasul ei strigă dincolo de noi și deci trebue lăsat să fie auzit.

PAULA PETREA

Păstrați zilnic
Bonul de premii
care vă dă dreptul de a participa la tragerea MARILOR PREMII oferite de ziarul „Opinia“

OBSERVARI ASUPRA BASARABIEI

STĂRI DE SPIRIT...

La o împroprietărire în jud. Sorooa.— Neîncrederea țaranilor.— Rezultatele administrației detestabile

Acum două luni, am asistat la o împroprietărire a sătenilor dintr'un sat de lîngă Soroca,—Bujorovca mi se pare.

Dis de dimineață au purces acolo toate autoritățile orașului în frunte cu prefectul, consilierul agricol, primarul, președintele zemstvei, administratorul finaciar, etc. etc. Au mers toate școalele cu corurile, cu fanfara, cu profesorii lor. Poliția cu uniformele strălucitoare ale ofițerilor săi. Ofițerii din garnizoană, preoți și laici, negustori, samsari, bancheri, gazetari, mă rog, toată protipendada orașului Soroca.

In biserica satului, vre'o 4—5 preoți au slujit două sau trei ore invocând binecuvântarea cerească pentru capetele nouilor stăpânitori ai pământului, iar afară, ca să se păstreze ordinea poliția întinsese odgoane cari să marcheze locul de oprire al asistenței.

Erau acolo toți; totuși lipsea cineva... Căutând pe acel cineva, lumea punea mâna streașina la ochi și privea, mereu, în zare... Soarele ardea fără milă și se urca, sfidător, spre amiază.

Lumea a prins a se neliniști. De ce nu *începe?*

Preoții au mai lungit niței slujba; famfara liceulni i-a mai tras un „Trăiască Regele“, polițaiul a mai tras o înjurătură sergenților cari se mișcau prea încet, iar timpul a mai avansat c'o oră. Lumea înădușită, orbită de soare, se uita mereu în zare așteptând pe *cineva*... Dar acel „cineva“ nu venea și fără el nu se putea „începe“, căci pentru el era tot acest tămbălău. *Nu veneau țaranii la împroprietărire!* S'au trimes oameni, prin sat, să-i vestească: degeaba. Famfara a cîntat să răgușească; tot degeaba!

Intrigat de acest lucru care pentru mine lua caracter de fenomen, m'am strecurat pe ulițele satului și-am prins a grăi cu damenii. Cum mă zăreau, fugeau! Intreb pe o babă ce spăla un purcel de răie:

—Dar d-ta n'ai unchiaș?

—Ba am, dar hodinește.

—Dar fecior n'ai?

—Am *trii*...

—Ei au căpătat pământ dela stăpânire?

Baba mă privește bănuitor.

—D-ta ești dela stăpânire?

—Da de unde! Eu îs drumeț. Și apoi, zic eu pânditor, eu nu-s român, eu îs moldovan.

—Apoi se vede că ești om de treabă, îmi zice ea ușurată.

Le-a dat pământ feciorilor d-tale?

—Se chiamă că lea dat, dar *amu* cică să-l plătească.

—Vezi bine, spun eu.

—Hei, zise femeia lungindu-și privirile peste Nistru.

Mai bine lipsă. Aiștia spun să-l plătim, mâni-poimâni viu ai noștri și iar ne cere să-l plătim...

— Cari „ai noștri“?

— Cei de dincolo... Că doar cât îi Rusia de mare, tot de ai

(Cont. în pag. II-a)

BON DE PREMII No. 3
Ziarul „OPINIA“
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema ELISABETA Astăzi Luni 27 Octombrie 1924 Matinee și seara

PREMIERA — Film Parisian de Mare Spectacol, dramă modernă din viața rusă.

Adrien Krasoswsky

sau orchideea fatală

După scrierea celebrului autor rus Kulkowsky — OPERA COMPLECTĂ 6 acte — In rolurile prime: Celebritățile mondiale RUNICI din Taras-Bulba și PAVLOVA de la Teatrul Imperial din Petrograd Adaos la program: Cea mai formidabilă creație în 6 acte **LUI - EL** în Imbogățiții unica și cea mai rușinată comedie de un mare spectacol cu elegantul comic American

Sâmbătă 1 Noembrie Prima reprezentație a trupei Băjescu-Oardă de la Parcul Oteteleșeanu cu revista celebră **DI GRANDA**

Cinema MODERN Astăzi Luni 27 Octombrie ULTIMA ZI

se mai reprezintă Formidabilul Triumf francez

COPILUL HALELOR

cu Somitatea Mondial

SIGNORET

Micul Jean Paul de Băer, Blanchetti și Lucica Dalsace în seriodată cuprinzând 10 acte

TEATRUL ELISABETA

Compania de Operete dela Parcul Oteteleșeanu-București

Băjescu Oardă - N. Simionescu

va juca Sâmbătă 1 Noembrie — ora 9 seara

Revista celebră — a muritoarea

DI GRANDA

de Mircea Rădulescu și Solomonea cu jucată de 500 ori la București

Duminică 2 Noembrie — ora 9 seara

Dacă nu curge plcă

Inepuizabilul succes Bucureștean — Hilariantă revistă în 2 acte și un prolog de Aur D'Algi

Personalul Artistic:

D-na Adina Simionescu Dulma BAJESCU-OARDA,
D-ra Mar. Maximilian - Ingenuă N. Simionescu, Georgescu-Iași,
Veronica Maximilian - Soubretă Paula Dumetrescu, Olga Nicolescu Mariora Constantinescu,
I. Solomonescu — Gri Gri — Villy
etc. etc. Decoruri, Orchestră și costuma proprii

FURAND-M SE portmoneul conținând 700 lei numerar, biletul de inscriere în biroul populației eliberat de Comisia Misp 3-a. actul de înștățenire No 1874, 5 polițe semnate de următorii: I. D Katz Lei 8600, Aron Șohet 6200, Srul Beri 4800 și Aron Leibu Lei 12000 — ordinul Schor & Co. Le declar nule și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

ILIE KAHANE
Str. Nemțească 7

50,000 lei dau cu împrumut pe ipoteca rangul I. A se adresa la ziar.

PALTON NOU de astrahan cu guler de scorțs, se vinde pe preț convenabil.

A se adresa la d. Davidsohn, str. C. Negri No. 4

STUDENT prepară conștiincios elevi de curs secundar. A se adresa prin c. p. d-lui Schwartz, str. Păcurari No. 95.

2 3 CAMERE de închiriat în centru, pentru Societăți, birouri sau întreprinderi comerciale.

Informațiuni la ziar.

FANFARA și muzică italiană. Is dispoziție pentru angajamente în orașul Iași A se adresa la magazinul de muzică Brașcu str. Lăpușneanu.

SE CAUTA un vânzător care se pricepe în branșa librăriei, precum și un băiat mic. A se adresa la Librăria Centrală, str. Mărzescu 25.

SE CAUTA la o familie gazdă și întreținere pentru o domnișoară de bună condiție se preferă la periferie, aproape de tramvay. A se adresa la ziar

LUCRU EFTIN ȘCOȘTIINCIOS Școala profesională de fete „Ort" primește de lucru rochii, halaturi, rochițe de copii, cu prețurile cele mai eftine.

Comenzile se vor adresa la Școala Reuniunea Fem. Israelite str. Lozonski.

DE INCHIRIAT 2 sau 4 camere și bucătărie cu tot confortul, apă, canal, electrică, sobe teracotă în centru str. Tăutu No. 7.

Ev ntual și de vânzare întreaga clădire cu înlesniri de plată.

Se vinde și 300 metri lo

PERDUT în trenul București-Iași din 22 Octombrie, mai multe fotografii și piecarde de cinematograf.

Găsitorul este rugat a le aduce la Cinema Elisabeta, în schimbul unei bune recompense

LICITAȚIE. In oborul de vite se va vinde la licitație în ziua de 26 Octombrie 1924 2 cai de la Grupul 1 Aviație.

UNA PRĂVALIE, imediat liberă de închiriat în strada A. Panu 47 alăturea de magazinul „Camila".

PERDUT în seara de 16 cert., între str. Buzdugan și Cinema Modern, sau la Cinema, un ceas mic de aur, Găsitorul este rugat a'l aduce la d. Colonel Petrovici str. Buzdugan 4, în schimbul unei bune recompense.

IE INCHIRIAT imediat prăvălii, subsoluri și câteva apartamente pentru locuințe sau birouri, construcție nouă având tot confortul.

A se adresa la D-na Anett Tischler între orele 1-5 Str. Mărzescu 36 etaj.

CREDITUL FONCIAR URBAN DIN IAȘI

Catabilitatea — Serviciul Cupoanelor

ANUNCIU

La 10, 11 și 12 Noembrie 1924 se va face a 84 a tragere la sorți a scrisurilor conform art. 53 din legea Creditelor funciare și art. 122 din statute.

Domnii detentori de scrisuri sunt rugați a asista la tragerea ce va avea loc la sediul Societății în Iași, (Palatul Creditului Urban din Iași str. Lăpușneanu) ora 16 (ora 4 p. m.), în prezența Consiliului de Administrație și a Comisarului Guvernului.

DIRECȚIUNEA

No. 3632
1924 Oct. 25.

Asuțe
(Carnete á souche)

toate felurile și mărimile, numerotate și perforate de vânzare eftin la

LIBRARIA CENTRALA
Iași, str. Gh. Mârzescu 25

CUPURI DE CASA de vânzare în Str. Trei Erarchi 9.

ANUNȚ

Începând de la 22 Oct. 924, am deschis noul salon pentru Coafor de Dame și manucure pentru Doamne și Domni, în Str. Academiei 2 sub Hotel Traian vis-a-vis de Atelierul de Confecțiuni Saly Porjes.

MARIOARA GHEORGHIȚA

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
dela Universitatea din Viena fost *asistent* de specialitate al Prof. Haiban — Viena și *medic secundar* al clinicei universitare de naștere Prof. Schauta din Viena
MAMOȘ
- Operațiuni și boli de femei -
Str. Lăpușneanu 36 (lângă Astoria).

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice și sifilis
Consultații 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

SALI PORJES
Magazin de Confecțiuni și Modă
face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat assortiment de modele originale în *Mantouri, Rochii* și *Pălării.*

Adunarea generală
a asociației institutorilor din jud. Iași

Sâmbătă seara, s'a ținut adunarea generală a Institutoarelor și Institutorilor din orașul Iași, în localul școalei de băeți „G. Asachi".

Dl. *N. Ionescu* directorul școalei „M. Cogălniceanu" vicepreședintele și casierul asociației, a făcut darea de seamă a gestiunei fondului asociației.

Dl. *Victor Munteanu*, președintele asociației, expune activitatea comitetului și demersurile ce s'au făcut în anul trecut în chestiunea salarizării, propunând ca pentru anul acesta asociația să se solidarizeze la memoriul ce s'a înaintat celor în drept, prin cercul didactic din Iași, memoriu alcătuit de reprezentanți ai tuturor gradelor din învățământ.

Adunarea generală aprobă în unanimitate acțiunea comitetului și propunerea făcută.

Adunarea aprobă cu vii aclamări ca să se serbătorească printr'o agapă colegială avansarea ca inspector general a meritosului inspector școlar dl. *D. Sachelarescu.*

Se aprobă a se da din fondul asociației suma de 500 lei ca ajutor unei colege bolnave internată într'un azil. Se face și o colectă de 830 lei ce se încredințează d-lui N. Ionescu pentru a o preda celei în drept.

D-na *Teodorescu* propune a se lărgi comitetul alcătuit pentru strângerea fondurilor întemeierii unui cămin la Tekirghiol pentru institutorii din Iași. Se aleg d-nii Vasiliu, Tăzlăuanu și d-na Veturia Botez.

Se discută mai multe chestiuni de ordin profesional pentru aplicarea noii legi a învățământului primar, urmând ca într'o ședință apropiată adunarea să continue a se ocupa și de alte chestiuni în interesnl propășirei școalei primare.

D. *Lazăr Grecea* veteranul inimos institutor, face un apel la unirea tuturor învățătorilor din județul Iași, într'o singură asociație.

D. *Victor Munteanu* dă explicații asupra intervențiilor făcute pentru realizarea acestei idei și face din nou un apel la întreaga învățătorime să-și strângă rândurile pe bază de idei și interes pentru școală. Așteaptă inițiativa tinerilor învățători pătrunși de acelaș idealism de care a fost călăuzită generația învățătorilor meritoși ai Iașului, pleiada de institutori cari au făcut cinste orașului nostru cultural.

Falimentul Fraudulos
la Chișinău

ARESTAREA A DOI COMERCIANȚI

Chișinău.— Eri s'a depus la parchet de către o firmă comercială din București, o cerere pentru arestarea comercianților M. Cogan și M. Svarțman pentru că și-ar fi înstrăinat marfa din magazia predând'o unei alte firme.

Parchetul a dispus arestarea falițiilor și a repartizat afacerea la cab. I de instrucție.

D. Suruceanu, judecătorul cab. I instrucție a emis mandat de arestare contra numiților, cari au și fost depuși la penitenciarul local.

Tot odată parchetul a intervenit pe lângă tribunalul Chișinău secția II-a, cerând declararea din oficiu în stare de faliment a numiților.

Luni mandatele de arestare vor veni spre confirmare înaintea tribunalului Chișinău.

Cazul a produs senzație în oraș și este viu comentat în cercurile comerciale. UT.

Procesul Maiorului
Gh. Bonciu

Chișinău.— D. comisar regal și-a terminat rechizitorul, susținut cu energie și convingere.

Tot azi s'a dat cuvântul apărării.

Primul a luat cuvântul d. avocat Bonciu, fratele acuzatului.

Probabil că procesul va mai dura 3 zile.

UT

ABONAȚIVA LA „OPINIA"

Un casier se sinucide...

Chișinău.— Ni se comunică din comuna Orokițo Jud. Bălți că Gheorghe Vasilcă, casierul cooperativei sătești din acea comună, s'a spânzurat.

Cauza sinuciderei ar fi că numitul a delapidat din casieria cooperativei suma de 23.000 lei pe care le-a perdut la cărți.

Fraude, la o secție C. F. R. din Chișinău
Niște funcționari sustrag bani pentru a cultiva o vie

Comisia de verificare a casselor C. F. R. lucrând în Basarabia, a descoperit la Chișinău niște fraude senzaționale.

Inginerul Șerbinov, dela secția L. C. din Chișinău, a sustras o sumă de 300,000lei în complicitate cu șeful stației, Beni.

Banii aceștia au fost plasați în exploatarea unei vii.

Inginerul Șerbinov lua dela cassa stației bani prezentând liste ge piată a personalului.

La verificare, s'a descoperit că de fapt banii aceștia sc întrebuințau cu totul pentru alte scopuri.

Anchetat, inginerul Șerbinov a depus imediat banii. Direcția regională C. F. R. a dispus suspendarea lui.

Ancheta continuă pentru a descoperi aceste „urme de vechi obicei".

x Reuniunea biologică va ține ședința Miercuri 29 curent la orele 6 și un sfert seara în localul Societății de medici naturaliști.

Intre alte chestiuni la ordinea zilei e și alegerea noului comitet.

Informații

x] Descongestionarea stației Pașcani fiind absolut necesară pentru bunul mers al traficului, direcțiunea regională a căilor ferate, a cerut direcției generale să creeze o nouă stație în vatra Pașcani.

x Niște hoți necunoscuți spărgând casa locuitorului Iancu Archip, din comuna Țiganași, au furat numeroase lucruri casnice și 800 lei în numerar.

x Dl. inginer inspector principal Alex. Zarifopol, de la serviciul Tracțiunei de pe lângă dir. regională c. f. r, a fost decorat cu coroana României în gradul de ofițer.

x A sosit ordinul direcției generale a căilor ferate prin care se acordă precăderea la încărcari pentru transporturile de vin.

x In conformitate cu ordinul ministerului de interne No. 20638, la prefectura de județ s'a procedat Sâmbătă la constituirea comitetului pentru alimentarea cu apă a comunelor rurale.

Comitetul s'a constituit cu d-nii P. Fântânaru, prefect de județ, dr. Grigoriu, medic primar al județului, C. Grigoriu, inginer șef, Morțun, revizor școlar și căpitan Ursu, comandantul jandarmeriei rurale.

x BIBLIOGRAFIE — Au apărut:

—*„Cuvântul Liber"* No. 40, cu un bogat cuprins de actualitate datorită d-lor Paul Zarifopol, Dem. Theodorescu, Proletar, N. Davidescu, Mihai Ralea, T. Teodorescu-Branițte, Perpessicius, Camil Petrescu, D. I. Suchianu, C. R. Ghiulea, Eugen Filotti etc. etc.

—*„Din istoria socialsmului"* (utopiștii-Premergătorii), de Charles Rappoport, traducere de Aurel Savela.

Un cuprinzător volum editat de librăria „Casa Poporului" București.

x La Administrația financiară a județului Iași, s'a primit ordinul Ministerului de finanțe prin care se face cunoscut că în luua Noembrie a. c., să nu se achite salariile fără dovada că s'a achitat impozitul global.

x *Seara de cântece populare* care va avea loc în sala Teatrului Elisabeta în seara de Joi 31 Oct. se dă în folosul grădinei de copii deschisă de „Asociația Culturală a Femeilor Evreice".

La succesul acestei seri. vor contribui în mod grațios și onorifici D-na Sarah Goldstein atât de bine apreciată de publicul ieșan, precum și D. Glantz, cunoscutul cântăreț din Chișinău.

x D. Stoica, inspector școlar al circumscripției Chișinău, a fost mutat la Iași, în locul d-lui Sachelarescu, înaintat inspector școlar general.

x TEATRUL NAȚIONAL. — Turneul oficial al Teatrului Național din București, în frunte vu celebrul comedian Ion Brezeanu Vineri 31 Octombre 1924, o singură reprezentație Shiylok.

Agenția Brașcu, roagă persoanele care au reținut bilet să le ridice deoarece se vor mai ține până Mercuri 29 dupa care se vor pune în vânzare,

noștri sunt. Aiștea, de unde au ei pământ să ne deie? L'au adus din țara lor? Ei n'au nici ce mânca... Au năpădit peste noi ca lăcustele... Eu, dacă n'aș avea pe nora-mea care să mai ascunză câte ceva, nici *șir* de praf n'aș avea în casă. Că doar jandarul umblă hajma, cât îi ziulica de mare, după ouă și după pui... Ba azi a fost și *plotoneru...*

Am rămas năuc în fața acestor bazaconii și moșneagul care se deșteptase la gura noastră, veni să... mă lămurească mai mult.

— Se chiamă că pământul e bun, zise el, dar să ni-l dee stăpânii adevărați, *nu ei...* Dacă viu *ai noștri* ei se duc cât îi lumea, iar nouă nu ne ia pământul?

Și văzându-mă atât de mirat:

— Parcă lor li-i gândul la treabă? Nu vezi? Priciptoru doar nu ni e sufletul... Ii tare degrabă, urmă el rândând ușor și aruncându-și, ca și baba, privirile peste Nistru.

Am trecut la altă casă, apoi la alta și iar la alta. Pretutindeni aceiași neîncredere, același dispreț, aceiași credință nestrămutată că vor veni „ai noștri" și că *ei* vor pleca cu nepusu'n masă în țara *lor.*

M'am întrebat, și mă întreb mereu, ce s'a făcut în șase ani de stăpânire, de oblăduire, de propagandă națională românească? Dacă oamenii aceștia cari nu știu o boabă rusește, resping cu oroare ideia de a fi români, ce să mai zicem de minoritarii al căror ideal național e cu totul altul decât al nostru?

Am întrebat pe profesorii din Soroca, pe toți oamenii de cultură și toți mi-au răspuns la fel: *„Toate încercările noastre de a-i apropia sufletește, au fost paralizate de cutare comisar care avea nevoe de ouă, sau de cutare jandarm care n'avea ce bea la cârciumă"*...

Da, lucrurile acestea le-am văzut la Soroca și apoi în toată Basarabia. Și atunci mă întreb dacă toate turneurile teatrale, toate revistele și gazetele de propagandă, toate conferințele și toate străduințele câtorva oameni rătăciți, nu devin de prisos în fața acestui zid de a cărui ticăloșie se sfarmă ori ce nobilă năzuință. Dela această întrebare și până la descurajare, nu-i de cât un pas. Nu vom face însă acest pas ci vom striga într'una, cu puteri însutite, până când vom fi auziți de cine va care să pună îndată mâna pe mături și să curețe Basarabia de stârjiturile cari ne fac neamul de ocară.

Basarabia nu este locul de surghiun al ticăloșilor, nici grădina de exploatat a prăpădiților din vechiul regat. Ea este trup din trupul nostru și cu suflet din sufletul nostru trebue să-i vindecăm ranele de cari suferă!

Ciru Cantemir

In urma asasinării prefectului Manciu

Consternarea ieşenilor. -- Funeraliile regretatului dispărut. -- Instrucţia crimei

In oraş domneşte încă aceiaşi uluire. In fie ce colţ de stradă, se opresc ieşenii şi se întreabă daca în adevăr prefectul de poliţie, a fost asasinat şi doi funcţionari poliţieneşti grav răniţi.

Realitatea celor petrecute nu mai poate fi contestată şi doliul a cuprins toate sufletele.

Consternarea la Palatul Justiţiei

Intăia şi adânca împresiune s'a putut remarca la palatul de justiţie. Magistraţii erau tocmai să intre în şedinţă, când trista veste le fu adusă la cunoştinţă.

Emoţia a fost generală. Din ochii d-lui Volanschi, distinsul prim-preşedinte al curţei de apel, lacrimi curgeau şiroaie.

Manciu avea duşmani şi adversari. Sentimentele duşmanilor nu le-am putea descifra, dar adversarii au fost cei dintăi a deplânge această moarte şi a înfiera asasinatul.

*

După cum am anunţat în ediţia specială de Sâmbătă noaptea, Ministrul de Justiţie a sosit eri dimineaţa în localitate, aşteptat în gară de magistraţi şi de toţi fruntaşii liberali. D. Mîrzescu de şi învălit în balnă frisona de emoţiune, la povestirea ce i se făcea în amănunţime, asupra celor întâmplate.

De la gară, insoţit de un număr de prieteni, a plecat direct la spitalul izraelit, unde se găsea încă corpul nefericitului prefect.

Plângând ministrul depuse o jerbă de flori pe pieptul defunctului.

D. Mârzescu văzu apoi pe cei doi răniţi încurajându-i în a suporta greaua încercare prin care trec.

Lista celor 18 condamnaţi

Manciu era perfect informat, că se pregăteşte o nouă acţiune antisemită. Nu sunt decât puţine zile, de când a înştiinţat autorităţile superioare că s'a întocmit o listă de 18 personalităţi **ce trebue negreşit să fie suprimate. In frunte listei ar figura înăuşi primul ministru.**

Regretatul şef al poliţiei ieşene credea însă că noua acţiune are a se începe abia după 15 zile. Avea presimţirea unei nenorociri. Şi aşa a fost.

Sâmbătă la 8 dimineaţă, a fost la postul său. Până la ora 10 a stat la prefectura de poliţie, anchetând singur pe cei implicaţi în furtul dela palatul regal din Sinaia, după care s'a dus la judecătoria ocolului I, pentru a se apăra singur.

A căzut la postul da onoare

Transportarea la Mitropolie

In chip pios a avut loc ieri transportarea rămăşiţelor pământeşti dela spitalul israelit la biserica mitropo itană. Au fost scene sfâşietoare de durere şi jale.

Dela spital la catedrală, carul funebru a fost urmat de o mare mulţime,

Pelerinajul la Mitropoli a continnat fără încetare. Veneau ieşeni din toate clasele societăţii.

Inmormântarea

Rămăşiţele pământeşti vor fi înhumate în comuna Tamaşi judeţul Bacău, satul natal al lui Manciu.

Transportarea rămăşiţelor pământeşti de la Iaşi la Bacău are loc azi la ora 3 după prânz.

Prohodul va fi oficiat de Mitropolitul Pimen; vor rosti cuvântări, d-nii Mârzescu, ministru de justiţie în numele guvernului, Tătărescu, subsecretar de stat, în numele ministerului de interne, C. Toma, în numele comunei, Osvald Racoviţă în numele parlamentului, Autonom Georgescu în numele clubului liberal şi Dimitriu, directorul prefecturei, în numele poliţiei.

Un cuvântător va vorbi din partea baroului avocaţilor.

Rămăşiţele pământeşti vor fi însoţite până la Tamaşi de o numeroasă delegaţie de fruntaşi liberali.

Lângă movila unde corpul va fi depus pentru vecinica odihnă vor rosti cuvântări d-nii P. Fântânaru, prefectul judeţului Iaşi, în numele guvernului, Vasiliu-Voina ajutor de primar, în numele comunei Iaşi, Frătiţă ajutor de primar, I. Bantaş şi d. Panaitescu, în numele siguranţei.

Instrucţia

Judele de instrucţie d. Ieşanu, a lucrat împreună cu d-nii Caţichi, prim procuror şi Panu, procuror, până la ora 1 noaptea.

Interogatorul lui Corneliu Zellea Codreanu a durat câte-va ore.

Criminalul susţine că gestul său e personal şi că a fost provocat. Nu regretă fapta sa.

In baza mandatului de arestare al judelui de instrucţie, Corneliu Codreanu a fost depus la penitenciar.

Au mai fost reţinuţi la poliţie studenţii Gârneaţă şi Tudosie Popescu.

Vineri seara studentul Moţa plecase la Botoşani.

Poliţia din Iaşi ceru aducerea sa aci, însă nu era nevoie, căci Moţa se înapoiase eri dimineaţă în localitate.

A fost condus de la gară la prefectura de poliţie.

De fapt sunt reţinuţi pentru interogator, toţi acei studenţi, arestaţi un moment dăunăzi, când cu bănuiala de un complot urzit în strada Lascar Catargiu. Mai lipseşte un singur student care e căutat.

Mai sunt reţinuţi vre'o 15 tineri, cari urmează deasemenea a fi cercetaţi.

D. judecător de instrucţie Ieşanu, care îşi întrerupse cercetările Sâmbătă, la ora 1 noaptea, a reînceput azi instrucţia.

Svonuri

Prin oraş circulă versiuni cu privire la unele arestări senzaţionale ce au a se produce,— dar discreţiunea cu care se anchetează, nu permite controlarea zvonului.

Noul prefect

Eri dimineaţă a sosit în localitate d. A. Ionescu Ghinea, inspector de poliţie delegat prefect la Iaşi.

Această delegaţiune nu va avea de cât o scurtă durată.

Aceasta pentru că fruntaşii liberali au convenit ca d. Osvald Racoviţa, să primească demnitatea de prefect de poliţie.

Faţă cu insistenţele ce pune d. Mârzescu, se poate afirma, că d. Osvald Racoviţă, nu va putea refuza şi până în câteva zile, va ocupa acest post de onoare.

In cazul acesta, la locul de deputat ce va rămâne liber, revine de drept d-lui I. Zippa.

*

La Mitropolie populaţia priveşte mişcată chipul neînsufleţit al regretatului prefect de Iaşi. Glontele a tăiat cu o repezeală fulgerătoare firul vieţei, tăind baza craniului şi faţa lui Manciu e senină, ca a omului ce şi-a făcut datoria.

Condoleanţe

D. Nicoleanu, prefectul Capitalei, a trimis d-lui Dimitriu, directorul prefecturei de poliţie din Iaşi, telegrama următoare:

„Intregul personal al Prefecturei poliţiei capitalei împreună cu mine, deplângem din toată inima pierderea şi rănirea scumpilor noştri colegi, loviţi mişeleşte la datorie. Rugăm transmiteţi familiilor atât de groaznic izbite partea vie ce luăm la durerea lor.

Prefectnl poliţiei Capitalei
ss) **General Nicoleanu**

D. Romulus Voinescu a trimis o identică telegramă d-lui Panaitescu şeful siguranţei din localitate, cu rugămintea de a se depune o coroană pe mormântul defunc ului prefect Manciu.

*

D. Rallet, şeful de cabinet al d-lui general Nicoleanu, prefectul Capitalei, a sosit azi dimineaţă în localitate, şi a depus o o coroană la Mitropolie, în numele prefecturei poliţiei Capitalei.

*

D. Ion Zelea-Codreanu-tatăl, venit astăzi în localitate, a fost chemat la Siguranţă.

Ultimele informaţiuni

x Am anunţat acum cât-va timp că dl. inspector general Scutaru anchetează în localitate amestecul unor ingineri de la serviciile c. f. r. într'o întreprindere technică particulară, precum şi unele nereguli în furnizarea balastului necesar serviciului de întreţinere.

In urma acestei anchete, Direcţiunea Generală C. F. R. a dat următoarele sancţiuni:

Interzice pe viitor amestecul inginerilor ceferişti in conducerea societăţilor technice particulare, inginerii trebuind să rămână simpli acţionari.

Tot odată inginerii de la serviciul intreţinerei, implicaţi în aceste cercetări, au primit o serie de sancţiuni administrative şi disciplinare.

Deasemenea s'a dispus modificarea contractelor de furnizare a balastului reducându-se preţurile.

x In urma cererii credincioşilor, moaştele Sfintei Paraschiva au fost din nou scoase astăzi dimineaţă în curtea Mitropoliei.

La baldachinul Sfintei este mare afluenţă de lume atît din oras cît şi din părţile Basarabiei şi Bucovinei.

x *In cazul când d.. Eug. Herovanu va persista în demisia d-sale din demnitatea de decan al baroului local, noul decan va fi ales în persoana d-lui I. Leatris, actualmente pro-decan.*

In acest caz se afirmă că d. D. Dimitriu va fi ales prodecan.

x S'a pus sub presă şi va apare în curând „Cartea băeatului meu", una din operele postume ale regretatului dr. A. Steuerman-Rodion.

x Grupul de aviaţie din localitate, o ia înaintea autorităţilor civile.

Intr'adevăr aci, fără anunţuri repetate şi fără a străduinţă de aproape un an, s'a şi început montarea unui post de telegrafie fără fir, datorită energicei intervenţii a d-lui maior Scarlat Stefănescu.

Astfel armata va avea postul său de T. F. F., în timp ce instituţiile civile vor aştepta mereu...

x Intrucât o parte din membrii comisiunei interimare nu asistă la şedinţă cu toate convocările primite, comuna a decis să aplice cu stricteţă legea, care prevede că se consideră demisionat acel membru al comisiunei care lipseşte nemotivat de la 5 şedinţe.

x In conformitate cu ultimele ordine ale autorităţilor superioare militare, corpurile de trupă locale au luat măsuri pentru ca trimiterea la vatră a oamenilor din contingentul 1923, să se facă Mercuri 29 Octombrie, curent.

x SOCIETATEA DRAMATICA IAŞI,— Marţi 28 Octombrie *Plicul* cud-l I. Morţun, *Institutorii* cu d-l I. Morţun.

x Dl. ing. Vasilescu, directorul manufacturei de tutun din localitate, a fost mutat în administraţia centrală a R. M. S., fiind avansat ca şef al direcţiei technice, în locul d-lui ing. Moisiu, actual subdirector general al R. M. S. Ca director al manufacturei locale a fost numit dl. ing. Guţu, de la fabrica din Sft. Gheorghe.

CITIŢI „OPINIA"

x **Critica Gastronomică.**— Primul congres al Asociaţiei Gastronomice regionale, ţinut la Strasburg, sub preşedinţia lui Justin Godart, a adoptat la propunerea lui Raymond Hesse, avocat la Curtea de Apel din Paris, o decizie foarte originală. E vorba de dreptul de critica gastronomică.

„Bucatarii, zice raportorul, se consideră ca artişti ca şi pictorii, scriitorii şi autorii dramatici, aşa că trebue să fie şi ei supuşi criticii. Şi ei ar trebui să expue bucatele într'un salon cum de exemplu fac pictorii acum cu salonul de toamnă".

Aşa dar, criticii culinari să se apuce de scris, sau mai degrabă să se pue la masă!

SESIUNEA Societăţii Naţiunilor

Bucureşti.— Astăzi după amiază se deschide la Bruxelles sesiunea extraordinară a comitetului Societăţii Naţiunilor, pentru a rezolvi conflictul anglo-turc în chestia Mossul.

Suedia este reprezintată prin d. Brantiug; Cehoslovacia prin d. Beneş; Uruquai prin d. Guani; Franţa prin d. Briand; Italia prin d. Orssini.

Doctor L. HEITEL
MAMOŞ
De la clinicile din Berlin, Viena, Frankfurt
Boli de Femei şi Naşteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultaţiuni 3 6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

CINEMA SIDOLI
Astăzi de la orele 3 până la 12 noaptea
Pentru prima oară în localitate! Lux Fantastic!
Montare gigantică:

PATIMA OARBĂ
sau
Profetul modern

Operă complectă! Succes Colosal!

Zguduitoare dramă în care ni se arată întunerecul profund în care sunt aruncate creaturile orbite de Patimi.

Pusă în scenă de marele regisor D. W. GRIFITH
In rolurile principale somităţile americane:
DIX şi HELENE CHADRUCH
Adaos la Program: *Zigoio inspector* şi *Aladin şi Lampa*
Bogatul program de astăzi cuprinde 14 acte şi două comedii în câte 2 acte

„MOLDOVA PETROLIFERA"

a deschis lângă rampa Socola un depozit pentru en gros, aranjat sistematic cu linie de garaj, cu toate produsele petroleului, precum:

Benzină uşoară şi grea, Petrol rafinat, Motorină, Uleiuri minerale toate calităţile, Valvolină, Parafină, etc.

Depozitul este totdeauna bine asortat şi la dispoziţia clientelei dela 8—12 a. m. şi dela 2—7 p. m., cu preţurile cele mai reduse, luând în calculaţie cotele curente ale bursei petrolului.

Comenzile şi corespondenţa a se adresa: *Moldova Petroliferă* în palatul Băncii Moldova.

La cerere, clientul va fi vizitat de un reprezentant al Societăţii.

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor şi abonaţilor săi, nedându-se îndărăt de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii) în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziţie de pictură deschisă în str. Lăpuşneanu No. 38.

Un splendid costum-pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la **marele magazin** «*High Life*» din str. Lăpuşneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Ţesătura", din depozitul d-lui Fred Şaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode «*Helène*» din str. Lăpuşneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creaţie, material fin, de la marele şi bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesionişti, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie şi obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianţă, compusă din *16 bucăţi*, plus raftul special în oloi, de la asortatul şi frequentatul magazin «*Cristal*» Piaţa Unirei, (Colţ cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom şi cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iaşi, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandişpanuri specialitate originală şi fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iaşilor", Berman Elişcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură şi ştiinţă, editate de marea instituţie „Viaţa Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toţi cetitorii „Opiniei",** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunţa ulterior.*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marţi 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenţia că preţul unui exemplar din „Opinia" este şi rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puţin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim preţul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii:

Două asigurări contra incendiului, de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".

Ultima Oră

Congresul general al partidului țărănesc

O mare manifestație de solidaritate.- Salutul agrarienilor cehoslovaci

CONGRESUL GENERAL AL PARTIDULUI ȚARANESC

O semnificativă manifestație de simpatie pentru d. dr. Lupu. -- Participarea unei delegații a partidului agrarian cehoslovac. - Dezbaterile congresului

Bucureşti.—Congresul general al partidului ţărănist s'a deschis eri dimineaţa în sala Dacia, în faţa unei imense asitcnţe.

D, dr. Lupu prezidează

D. I. Mihalache propune ca preşedinte al congresului pe d-rul Lupu, ca un răspuns la calomniile, care cu atâa insistenţă s'au ridicat în ultimul timp împotriva fruntaşilor ţărănişti.

Vice-preşedinţi au fost aleşi d-nii Pan Halipa şi I. Mihalache.

D. *dr. Lupu*, primit cu nesfârşite ovaţiuni, mulţumeşte pentru cinstea ce i se face şi spune că toate încercările de a se dezbina partidul fac şi mai solid şi mai puternic ţărănismul din toată România.

D. *I. Mihalache*, îşi manifestă categoric solidaritatea deplină cu d-nii dr. Lupu şi Constantin Stere

Delegaţia cehoslovacă

D. *dr. Lupu* anunţă sosirea d-nei şi d-lui Husbeck împreună cu primul secretar al partidului agrarian cehoslovac.

D. *Husbeck* vorbeşte în limba franceză, aducând salutul partidului agrarian cehoslovac şi în special al primului ministru şi al ministrului agriculturii.

Urează succes luptei pe care o duc ţărăniştii romîni.

D. Ion Mihalache propune să se trimeată o telegramă de omagii guvernuiui din Praga.

*

D. *Zamfir Arbore* atacă dictatura liberală şi protestează împotriva asasinatelor din Basarabia.

Mai vorbesc d-nii *Bodnărescu*, din partea Bucovinei şi *Apăteanu* din partea Banatului.

D. *Ion Borcea* face o expunere a situaţiei profesorilor.

Situaţia politică

D. *dr. Lupu* face un raport asupra situaţiei politice. Arată cum s'a deslănţuit valul reacţionar după războiu. Partidul ţărănesc este singurul element de lupă serioasă contra reacţiunii, de aceia este combătut de toate partidele reacţionare. Cere energia şi solidaritatea tuturor şi îndeamnă să fie sprijinită presa partidului. Anunţă începerea contactului între partidul ţărănist cu partidele similare din alte state. Până acum s'au stabilit legături cu agrarienii cehoslovaci şi croaţi. Ţărănismul este un instrument de înlocuire a şovinismului şi urei de rasă prin frăţie şi unire pentru progres şi civilizaţie.

Chestiunea fuziunei

D. *Ion Mihalache* face un scurt istoric al tratativelor de fuziune cu partidul naţional.

Declaraţiile d-lui Matei Cantacuzino

D. *Matei Cantacuzino*, spune că face politică de convingeri şi a venit la congres pentru a dovedi că nu e un simplu amator.

Partidul ţărănist a apărut din două necesităţi: întâiu aceia a unui partid de guvernământ ca să reprezinte România nouă şi al doilea ca să se neutralize unica forţă politică existentă — a partidului liberal.

Ruperea fuziunii m'a durut profund, continuă d. Cantacuzino, dar am rămas cu aceleaşi legături de afecţiune pentru conducătorii ţărănismului. Crede că toţi au voit fuziunea, însă s'a strecurat în partid un element care era potrivnic cauzei ţărăniste şi care a împiedicat fuziuneă. S'a mai produs şi regionalismul Basarabiei.

D. *Panu Halipa* întrerupe arătând că Basarabia e prima provincie care s'a unificat cu vechiul regat.

D. *Matei Cantacuzino* ripostează că atunci e vorba de altceva, care seamănă cu regionalismul, la fel cu regionalismul ardelenilor. Arată că fuziunea nu s'a făcut din cauza partidului naţional. Declară că a pus în evidenţă caûzele denunţării fuziunii pentru a îmblânzi situaţia în viitor. Inchee îndemnând la unire.

Declaraţiile d-lui C. Stere

D. *C. Stere*, luând cuvîntul spune următoarele:

„Teoreticianul care este în fundul firei mele vrea să explice cauza profundă pentru care nu s'a făcut fuziunea. S'a vorbit aici de regionalism. O viaţă bogată şi adevărată naţională nu seamănă cu uniforma. Deosebirea de mentalitate şi aspiraţii poate fi garanţia că se va închega o cultură şi un suflet nou.

„Cel dintâi, poporul basarabean şi-a manifestat voinţa să trăiască alături de România. Acest popor nu poate fi maltratat. Noi dorim fuziunea din suflet; regret că nu s'a făcut, nu se putea face, necunoscând mentalitatea ardelenilor.

„Nu era o unire de partide: închegarea ţărănimei române" este realizarea unirei. Nu se poate face unirea cu Basarabia fără basarabeni, nici cu Ardealul fără ardeleni.

„In urma discuţiilor particulare pe care le-am avut cu d-nii Goldiş, Maniu, Vaida, am avut dreptul să cred că nimic nu stă în calea fuziunei.

„Eu nu aşi fi luat cuvântul astăzi, dacă nu s'ar fi rostit aici numele meu. „Cazul Stere şi cazul Basarabiei" s'a spus. Eu spun: cazul Basarabiei e cazul biruinţei naţiunei româneşti întregi.

D-l Const. Stere vorbeşte apoi de socialismul din Scandinavia şi Anglia. Critică putregaiul vieţei noastre politice. Face apel la întregul ţărănism să se unească.

„S'au împlinit 40 de ani de când s'au deschis porţile închisoarei pentru mine. Se vor mai deschide poate. Dar până în ultimul moment voi lupta pentru înfrăţirea acelei forţe muncitoreşti, care după cum am spus este viaţa şi istoria ţărei. Muncitorimea de la sate şi oraşe, numai ea poate vindeca relele. Atunci se vor deschide zări noui pentru noi".

*

Mai vorbesc d-nii Gh. Junian şi Virgil Madgearu. Apoi se pune la vot ratificarea denueţării fuziunii şi se aprobă în umanitate.

*

După amiază, d. *Ion Mihalache* dezvltă raportul asupra politicei agrare.

Expune programul ţărănist şi insistă asupra cooperaţiei şi a proprietăţii de muncă.

Ia apoi cuvântul d. *Popescu-Răcari*, care aduce omagii d-lui Mihalache.

Congresul continuă.

Noul guvern Chinez

Bucureşti.— Din China se anunţă constituirea unui nou guvern sub preşedinţia d-lui Wang.

Ciang-Tso-Lin a dat un manifest prin care anunţă încetarea ostilităţilor.

Noul ambasador francez la Roma

Bucureşti.— D. René Besnard a fost numit ambasador al Franţei la Roma, în locul d-lui Barrière.

Intr'un interview acordat ziarelor, noul ambasador declară că va lucra pentru o mai strânsă apropiere franco-italiană şi se va ocupa de chestia imigrărei lucrătorilor italieni în Franţa.

Agresiune criminală

Bucureşti. — Astă noapte la ora 2, un sângeros scandal s'a produs la cârciuma lui Stere Dragomir din str. V. Gherghel 27.

Un grup de nuntaşi a fost atacat de patru indivizi între care şi un soldat.

Au fost grav răniţi cu lovituri de baionetă N. Argeteanu şi Const. Negrea.

Victimele au fost internate în spitalul Colţea.

SINUCIDER

O femee se aruncă stradă

Bucureşti. Astă noapte la ora 2 şi jum. d-na Maria Georgescu, plecată de la domiciliul conjugal, s'a aruncat de la etajul al doilea al hotelului Frunzeti din calea Griviţei.

Nefericitaa rămas moartă pe loc.

Raporturile Romîniei cu vecinii

Atitudinea Sovietelor.— Declaraţiile d-lui ministru Duca.

Bucureşti.— Ziarul «Narodni Listy» din Praga publică un interview cu d I. G. Duca, ministrul român de externe. D. Duca arată că s'au ameliorat foarte mult raporturile româno-ungare, care continuă a fi bune. Acelaşi lucru şi în raporturile româno-bulgare.

Romănia întreţine raporturi intime cu Polonia, cu atât mai mult cu cât au un interes comun de apărare împotriva Sovietelor.

Guvernul român doreşte intrarea Poloniei în Mica Antantă. De asemenea nu s'ar opune ca şi Bulgaria să fie admisă în această alianţă a Europei Centrale.

In ce priveşte Rusia sovietică, România doreşte a restabili raporturi de bună vecinătate dar faptul este îngreuiat din cauza atitudinei ostile a sovietelor în chestia Basarabiei. Totuşi România este oricând gata la o înţelegere.

Repartizarea reparaţiilor

Bucureşti. — Azi Luni se întruneşte la Paris conferinţa miniştrilor Aliaţi pentru repartizarea excedentelor de încasat din Ianuar 1923 până la data punerei în aplicare a planului Dawes.

ABONAŢI-VĂ LA „OPINIA"

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii si danturi de aur uzate
Oferind preturile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărim decât de la persoane bine cunoscute, sau de la persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare.

De vânzare:
Una maşină cu aburi, sistem Nicolson, 250 H.P.
Un Gater, de 18 ţoli, în perfectă stare de funcţiune.
„Forestiera Baia"
Soc. An.
FĂLTICENI

Cum putem înlătura frigul iernii
Odată cu frigul de afară care a făcut să se coboare simţitor mercurul termometrului,
Firma „FERRUM"
FRAŢII WACHTEL str. I. C. Brătianu
a adus un important transport de sobe de toate dimensiunile şi de calitate cu totul superioară, din cele mai renumite fabrici din Belgia.
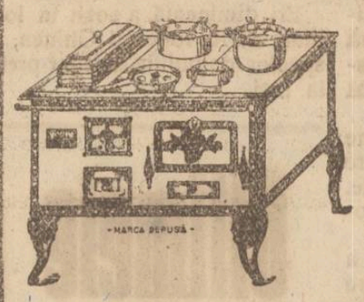
Pentru a mulţumi simţul estetic al onoratei asle clientele, firma «FERRUM» a adus artistice garnituri nickelate şi bronzate pentru sobe. Totodată şi un cocks care ne face foarte uşor să uităm asprimile iernii.
In vedere că în anul acesta vor fi îngheţuri timpurii, Ferrum a importat un stock enorm de *patine* pentru a putea mulţumi pe deplin sportsmen-ii Iaşului.
„FERRUM" Fraţii Wachtel, Co.

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
Cele mai solide, cele mai bune fabricate: Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous, Wertax etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piaţa Unirei Iaşi

LA MAGAZINUL
„AURORA"
MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a vis de Camera de Comerţ
au sosit în vederea sezonului de toamnă şi iarnă **Mantile gata** de stofe engleze, velour de laine, plus broccat, biberette, tigheret, bine lucrate, ultimul jurnal Preţuri foarte convenabile. Notaţi bine firma
„La AURORA"

ANUL al XX-lea No. 5223 — 2 LEI NUMARUL — MERCURI 29 OCTOMBRIE 1924

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Biblioteca Universității Loc

Congresul țărănist

La Bucureşti a avut loc Duminică şi eri congresul organizaţiilor ţărăniste din toată ţara. In criza generală a opoziţiei, faptul acesta merită o atenţie deosebită. Nu pentrucă ne aşteptăm să provoace vre-o schimbare în starea mizerabilă a vieţii noastre politice, ci mai mult pentru păstrarea speranţelor în vremuri mai bune. In adevăr partidul ţărănist a avut ocazia să se afirme încă odată ca o formaţie serioasă, cu directive hotărâte şi idealuri luminate.

Afară de aceasta, congresul ţărănist, prin compoziţia lui, reprezintă mult mai bine voinţa maselor populare decât parlamentul alcătuit de mamelucii fraţilor Brătianu. Am urmărit aşa dar în scurtul timp al adunării ţărăniste, dezbaterile unui mic parlament de culoare democratică şi cu o autoritate morală mai mare decât a acelora care deţin mandatele prin fraudă şi furturi de urne.

*

Cea mai obişnuită dintre criticile aduse partidului ţărănist, este aceia că ar cuprinde o seamă de arivişti şi multe elemente care au venit din alte partide. Imputarea aceasta însă se poate face oricărui partid politic din orice ţară. Marea mulţime din care se recrutează elementele partidelor nu poate fi decât cu calităţile şi defectele generale ale omului mijlociu. Dorinţa de a ajunge o găsim la toţi „membrii“ cluburilor istorice care aduc acolo numai această dorinţă.

Pe când, chiar la cei mai interesaţi dintre prozeliţii ţărănişti, trebue să fie şi o doză de idealism, fără de care nu s'ar explica înscrierea într'un partid boicotat de Rege şi condamnat la o lungă opoziţie. Dar afară de aceasta, învinuirea cade complect dacă ne gândim că de fapt ţărăniştii se bazează pe marea masă dela sate, care nu-i nici „transfugă“, n'are nici ambiţii de căpătuială prin politică.

In organizaţia unui partid trebue să cercetăm întâiu de cine şi cum se compune conducerea lui. Aceasta reprezintă forţa în virtutea căreia trăeşte şi se manifestă. Ori, ţărăniştii au în fruntea lor oameni politici de primul ordin, dotaţi cu însuşirile necesare pentru a face faţă cerinţelor multiple ale cârmuirii unui stat modern. Sântem aici cu totul obiectivi şi numai după o prealabilă cîntăreală şi comparaţie cu „personalităţile“ actualului guvern am tras concluzia de mai sus.

Ca să fim complecţi, vom adăuga încă o observaţie, făcută în acelaşi spirit: în partidul ţărănist lipseşte disciplina ceiace înseamnă o mare inferioritate pentru o formaţie al cărui prim scop este lupta. Iată liberalii: sânt tari numai printr'o ordine lăuntrică păstrată cu legi aspre. Dar pe când în jurul d-lui Brătianu este numai o gardă de pretorieni, fruntaşii ţărănişti au cu ei masa adâncă a poporului. Legiunile lui organizate ar aduce în scurtă vreme triumful unei guvernări cu adevărat democratice.

—Y—

Actualităţi din afară

O orchidee foarte scumpă.—Societatea Regală de Horticultură din Londra expune la Horticulture, Hall o orhidee care este evaluată la preţul fabulos de 1000 guinee, adică, după cursul actual, aproximativ un milion lei.

Numele preţioasei orhidee este „odontoglosum armstrongii“. Ea are patru flori albe şi galbine ca lămîia, Este de opt ani şi răm îne înflorită şase săptămâni.

*

167.000 franci pentru o farfurie spartă.— La o licitaţie care a avut loc la hotelul Dranot din Paris, o farfurie mare adâncă in faianţă policromă hispano-maură cu reflexe metalice şi decorată cu motive geometrice s'a ridicat dela 10.000 franci francezi la 130.000 Adăogându-se alte cheltueli şi taxe, costul total de cumpărare este de 187.000 franci, adică peste un milion 600,000 lei.

Farfuria aceasta era spartă într'o margine. La cât s'ar fi ridicat oare preţul ei, dacă ar fi fost întreagă?

ABONAȚIVA LA „OPINIA“

ASPECTE

Byzanț sau Canossa?

In catedrala Mitropolitană, sub jerbele de crisanteme, prietenul Manciu îşi începea eri odihna vecinică; eri, pentrucă pînă în clipa aceea de reculegere pioasă,—în sunete argintii de cădelniţi şi valuri de armonie corală,—fusese un „cadavru“ în accepţia medicală a cuvântului: cu autopsie, îmbălsămare, act medico-legal; de eri a devenit un mort, cu tot ce se leagă omeneşte de el: sufer nţe, păreri de rău, aduceri aminte...

Am fi vrut ca moartea lui să însemne măcar un început de protestare, dacă nu să fie obârşia însăşi a unor acte hotărâte de reprimare a sistemului care şi-a dovedit tăria prin provocarea acestei morţi. Am fi vrut la sicriul victimei, legământul ne-oficial de răsbunare a crimei.

Dar aşteptările noastre, au rămas, par'că, înşelate: deasupra mulţimii adunate acolo şi care aştepta cuvântul mântuitor, s'a ridicat glasul predecesorului lui Manciu în scaunul prefectorial. Acel ce a tolerat, fie numai din slăbiciune, întâia deslănţuire a furiei antisemite, acela sub a cărui administraţie au prins curaj glorificatorii suprimării lui Manciu, nu avea chemarea să destrame atmosfera de îndurerată nădejde în alte vremuri întrevăzute par'că deacum în muta întristare care înfrăţea,—sub bolţile catedralei,—pe fiii a două neamuri deosebite, dar ai aceluiaş Dumnezeu.

A fost un gest de prost regizorat politic, dacă nu o manevră ca atâtea altele ale unui guvern cu atitudinea în două luntre, căruia nici o sfidare nu îi apare nepotrivită. Sau a fost, poate, o îngenunchiere, o pocăinţă pentru păcatele trecute?

Sântem însă atât de obicinuiţi cu ipocrizia liberală, încât nu ştim unde începe şi unde sfârşeşte niciodată.

Şi regretăm, din sufletul prea îndurerat, că lângă sicriul în care de eri, sub jerbele de crisanteme, şi-a început vecinica odihnă prietenul Manciu, pioasa noastră reculegere,—în sunete argintii de cădelniţi şi valuri de armonie corală,—a fost tulburată de patimi pământeşti, cînd trebuia să fim atât de mult depărtaţi de ele...

Vina, nu e a noastră.

G. SPINA

Dramă amoroasă

Chişinău.—Ecaterina Cebotaru, din comuna Doromaci judeţul Orhei, aflând că a fost trădată de iubitul ei, şi-a tras un glonte de revolver în creer, murind pe loc.

Cazul se cercetează.

Jertfa lui Constantin Manciu

NEDREPTATEA IMENSĂ FĂCUTĂ OMULUI DOBORÂT LA POSTUL DATORIEI

Dacă regretatul Constantin Manciu ar fi putut vedea mulţimea imensă care l-a petrecut în drumul odihnei veşnice, s'ar fi simţit răzbunat.

Zeci de mii de oameni au înţeles cumplita nedreptate pe care soarta i-a rezervat-o lui Manciu, doborându-l printr'un asasinat nebunesc, la postul datoriei. Căci Manciu, înainte de toate, a fost un om al datoriei. Prin oficiul lui public, el purta răspunderea ordinei desăvârşite în acest oraş agitat de patemi. El era un custodiu al legei care-i impunea stricte obligaţiuni şi avea însărcinări de care trebuia să dea socoteală autorităţii superioare.

La îndeplinirea datoriei, Manciu n'a ezitat şi nu şi-a cruţat ostenelile, până la jertfa de sine, pentrucă era un om întreg, conştient de rolul ce-i incumbă, în numele cuviinţei publice şi a liniştei esenţiale pentru o societate organizată.

Dacă unui păstrător al ordinei i-am smulge favoruri şi menajamente pentru curentele, ideile, sentimentele ori resentimentele unora şi altora, anarhia cea mai deşănţată ar invada în societate şi ar face pentru toţi traiul imposibil.

*

Lui Manciu nu i se poate imputa nici metoda severă pe care dese ori o întrebuinţa în exerciţiul funcţiunei sale. Mai întâi, pentrucă i s'a impus din experienţă. Metodele blânde dăduseră greş faţă de un pumn de agitatori care foloseau cea mai mică îngăduinţă pentru a teroriza, molesta şi distruge.

*

In al doilea rând, însăşi tradiţia obiceiurilor noastre impunea anumite severităţi pe care le constatăm şi le concedem pretutindeni, şi deci n'ar fi fost logic ca să le respingem numai la Iaşi şi tocmai la Iaşi.

Intreb pe toţi acei ipocriţi care nu s'au împăcat cu energia inflexibilă a prefectului Manciu, de câte ori au demascat violenţele şi abuzurile pe care toţi depozitarii puterei publice le comit de zeci de ani, în toate unghiurile ţărei? De câte ori? Răspunsul este simplu: *niciodată*, şi prin aceasta, publicul s'a făcut complice, din generaţie în generaţie, la un sistem oriental care şi astăzi hălăduieşte în provinciile româneşti şi în special face ravagii în Basarabia, Iar faţă de starea generală a administraţiei de la noi, Manciu era o adevărată pildă de imparţialitate, probitate şi legalism.

*

Şi să mai reţinem un lucru important: prefectul Manciu proceda cu energie contra unor elemente care n'aveau cel mai elementar respect pentru lege şi pentru drepturile altuia; elemente care băteau în universităţi, băteau şi devastau în stradă. Asemenea elemente n'aveau dreptul să se plângă de severitatea organelor însărcinate cu asigurarea ordinei. Şi tot aşa n'au dreptul să se plângă acei care nu s'au opus, n'au protestat, sau macar n'au dezavuat vtolenţele de stradă cărora prefectul Manciu a venit să le pue capăt în numele legei şi al conştiinţei cetăţeneşti.

*

Şi de altfel, acţiunea în contra nebuniei antisemite era numai o mică parte din activitatea poliţienească a prefectului Manciu. Acest om al datoriei urmărea personal, cu o rară energie, toate delictele care se comiteau într'un mediu moralmente zdruncinat după marea criză a războiului. Specula, contrabanda, excrocheria. falşul, furtul, banditismele erau prompt lovite de mâna prefectului care a restabilit cinstea şi siguranţa în acest oraş. In timpul acestei largi activităţi profesionale Manciu a fost doborât pe neaşteptate, în mod ticălos, fără nici un senz şi fără nici o scuză.

Glontele criminal n'a urmărit decât să înlăture din drum piedica împotriva violenţelor şi scandalurilor anarhice. Cu atât mai mult deci, asasinatul e complectamente odios.

Z.

Păstraţi zilnic
Bonul de premii
care vă dă dreptul de a participa la tragerea MARILOR PREMII oferite de ziarul „Opinia“

O constatare

Oficiosul guvernamental «Viitorul» relevă faptul că, îndată după asasinarea prefectului Manciu, un grup de studenţi a manifestat pe străzi strigând: «Trăiască A. C. Cuza»!

Apoi «Viitorul» încheie: «Atitudinea studenţească, după săvârşirea acestui asasinat, ne indică de mai 'nainte cine are răspunderea morală şi penală a acestor asasinate».

E limpede. Şi ar fi în drept oricine să se aştepte la urmările logice ale constatărei de mai sus.

Dar fiţi pe pace. Balivernele de circumstanţă ale regimului liberal n'au avut niciodată ceva sincer şi serios în ele...

Propaganda culturală în Basarabia

de vorbă cu d. Sachelarescu, Inspectorul general al învăţământului primar peste întreaga Basarabia

Chişinău.—In dorinţa de a da Basarabiei o desvoltare deosebită culturală, guvernul a împărţit, această provincie, în două sectoare. Nordul l'a dat atenţiunei şi controlului d-lui Inspector general şcolar Sachelarescu, iar sudul, d-lui inspector şcolar Theodoru.

Pentru centru, s'a dat depline puteri d-lui Holban deputat şi inspector general şcolar.

Cum chestiunea prezintă multe laturi interesante, am cerut câteva lămuriri d-lui Sachelarescu care se află actualmente în localitate cu ocazia unei conferinţe a tuturor profesorilor şcolilor primare ce s'a ţinut în ziua de 23 Octombrie.

BASARABIA ARE 96 LA SUTĂ NEŞTIUITORI DE CARTE

....E foarte adevărat, începe d. Sachelarescu declaraţiunile d-sale, trebue să punem multă muncă, pentru ridicarea culturală a Basarabiei.

Avem 96 la sută neştiuitori de carte. E o cifră tristă. In Suedia, la 500 de locuitori avem un neştiuitor de carte, în Saxonia unul la 5000, în Regat 43 la sută iar aicea 96 la sută de neştiuitori, cifra cea mal mare,

E explicabil întru câtva, deoarece sub dominaţia rusă norodul nu şi-a trimes odraslele la învăţătură, ci stătea în întuneric, deoarece nu era nimeni să-i dea o mână de ajutor.

Guvernul în dorinţa de a repara greşelile trecutului, a început, acum o operă de activitate extra şcolară, dorind să lumineze norodul Basarabean.

UN PLAN NATURAL

Vrem să intensificăm cultura românească, să pătrundă în cele mai îndepărtate comune, vrem să democratizăm învăţământul astfel cum dânsul este în toată lumea şi totodată să-l unificăm cu legile noastre existente.

Pe lângă aceasta, vrem să atragem poporul. Se vor forma căminuri culturale în fie care sat, unde notarii, primarii, agronomii, învăţătorii, vor da tot concursul lor luminat împreună cu medicul de plasă, pentru luminarea poporului.

Pentru sătence se vor forma cercuri săteşti de gospodine. Se vor ţine conferinţe cu subiecte variate. Vor avea loc şezători culturale de propagandă naţională, se vor face sub auspiciile fundaţiei Principelui Carol mai multe turneuri culturale, etc. etc.

Astfel că vom lupta să scoatem din ignoranţa în care zac de atâţia ani, pe bravii noştri săteni.

Având concursul tuturor factorilor mai importanţi, din sate

(Cont. în pag. II-a)

CRONICA LITERARĂ

André Gide: Corydon, patru dialoguri socratice

de **G. SPINA**

Problema sexuală a preocupat întotdeauna nu numai pe oamenii de ştiinţă propriu zişi, închisă în tratate rigide sau predată în faţa studenţimii sub formă de cursuri. Trecând peste zidurile laboratoriilor şi dincolo de sala de disecţii sau de clinică, această problemă a trebuit să fie discutată de literaţi, ca unii cari sânt mai aproape de sbuciumul omenirii şi îl înţeleg in toată complicaţia lui imensă.

Poetul şi romancierul, întotdeauna receptacole supra-sensibile ale vieţii, nu pot sta în afară de analiză şi studiu, opera lor fiind numai o înregistrare de spectacole şi de mişcări. Şi pentrucă deasupra tuturor elementelor cari compun viaţa, iubirea este stăpânitoare, pentrucă ea este scopul final şi cauza primordială în acelaş timp în desfăşurarea procesului vital, artistul nu are dreptul să o ignoreze, dacă opera lui nu tinde să fie decât o simplă fantoşă, neanimată.

Desigur că iubirea, în afară de posesiunea conplectă, fizică, este amputată. Fără comoţia nervoasă, într'un moment dat, fără contopirea în neantul satisfacţiunei trupeşti, două făpturi cari se chiamă şi se unesc prin dragoste, rămân izolate, oricât dorurile imateriale şi idealul platonic le-ar fi călăuză.

Scria Verhaeren:

„Le don du corps, lorsque
[l'âme est donnée,
„N'est rien que l'aboutissement
„De deux tendresses, entraînées
„L'une vers l'autre, éperdû-
[ment“...

*

Remy de Gourmont în „Physique de l'ameur“ şi Camille Mauclair în „De l'amour physique“ studiază raporturile necesare între posesiunea sufletească a amanţilor şi acea trupească, şi ajung la concluziile identice ale unei imposibilităţi de separare între aceste două elemente.

André Gide, luând în cercetare problema, se avântă în speculaţiuni cari desigur sânt de natură a deschide o vie discuţie, ele atingând profund morala stabilită a societăţii noastre. Pornind dela principiul expus de Gourmont că „nici o desfrânare nu există care să nu-şi aibă în natură tipul ei normal“ că deci, de vreme ce un fapt se produce prin aceasta a şi devenit natural, Gide studiază homosexualitatea şi caută să-i dea o îndreptăţire.

In prefaţa ultimei ediţiuni a dialogurilor întruuite sub titlul „Corydon“, Gide spune: „Ceeace spun aici, în definitiv, nu contribue ca aceasta (homosecsualitatea) să fie. Aceasta *este*. Eu încerc să explic ceeace există. Şi pentrucă, deobiceiu, nu prea se admite că *aceasta există* examinez, încerc să examinez dacă este chiar atât de deplorabil cum se spune, ca aceasta să existe“.

Şi, studiind diversele împrejurări ale vieţii sexuale, analizând istoria uaturală a speciilor inferioare până la om, trecând peste complexul de aberaţiuni pe cari natura le impune ca tipuri normale în seara animală, Gide ajunge la concluzia, hazardată, a unei necesităţi a homosexualiatăţii, afirmând că heterosexualitatea nu este legată de instinct, ci este mai mult impusă pentru posibilitatea perepetuării speciei, Şi că, în definitiv, abnegaţia, stăpânirea de sine, castitatea nu sânt apanaje numai ale amorului între îndiyizi de sexe diferite.

Citâm: „Pretind că, în cele mai multe cazuri, pofta care se trezeşte în adolescent nu-şi are o ţintă precisă; că voluptatea îi surâde, de orice sex ar fi creatura care o acordă şi că el îşi datoreşte moravurile mai mult lecţiei din afară, decât deciziunei poftei sale, sau, dacă preferaţi. spun că este rar ca pofta să se precizeze dela sine

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 4
Ziarul „OPINIA“
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema ELISABETA Astăz Marți 28 Octombrie 1924 Matineuri și seara

PREMIERA — Film Parisian de Mare Spectacol, dramă modernă din literatură Rusă

Adrien Krasoswsky

sau orchideea fatală

După scrierea celebrului autor rus Kuhkowsky — OPERA COMPLECTA 6 acte — In rolurile prime: Celebritățile mondiale RUNICI din Taras-Bulba și PAVLOVA de la Teatrul Imperial din Petrograd. Adaos la program. Cea mai formidabilă creație în 6 acte **LUI-EL** în Imbogățiții unica și cea mai reușită

comedie de un mare spectacol cu elegantul comic American

Sâmbătă 1 Noembrie Prima reprezentație a trupei Băjescu-Oardă de la Parcul Oteteleșeanu cu revista celebră **DI GRANDA**

Cinema MODERN Astăzi Marți 28 Octombrie în Matineuri și seara

Epoca 2-a - 9 acte mari 9

COPILUL HALELOR

după romanul lui I. N. Magog cu somități le mondiale

SIGNORET

cea mai interesantă și puternică parte din întreg ciclul acestui grandios film

Rețineți biletele din timp.

MICA PUBLICITATE

RECOMPENSA. Pierzând autorizația de orășmă eliberată de Onor. Prefectura Poliției Iași în 1919, rog persoana ce o va găsi a mi-o restitui, pentru care, va primi o bună recompensă.

In caz contrar se anulează.

MOISE CANNER MEIR
Str. Sf. ola 91

CURIER care să cunoască străzile orașului se caută spre imediată angajare.

Se preferă foști FACTORI POȘTALI. A se adresa la Banca Iacia.

PERDUT un abonament pe 3 luni 15/10 — 14/1/924 pe C. F. R. toate liniile.

Îl declar nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

MARCU HECHTER
Str. Vasile Lupu 100

DE VANZARE RAFTURI, tejghele, o casa de fier, 2 birouri, 1 piesă de copiat, dulap etc. la magazinul de coloniale «Aurora» Str. Ștefan cel Mare No. 38.

CINE ȘTIE unde se află băiatul meu Peisa Goldstein dispărut de la pravălia M. Rotman din Str. Ștefan cel Mare 38, în etate de 13 ani, scurt de statură, părul castaniu, îmbrăcat cu un veston negru.

Rog a mă înștiința de el și voi da o bună recompensă.

PASCAL GOLDSTEIN
Str. Elena Doamna No. 59

ANUNCIU. Se aduce la cunoștința Onor. public că grădina de copii care servește ca Școala de Aplicație pe lângă școala Normală de Conducătoare ce funcționa în str. Lascar Catargi, s'a mutat în str. Pecurari la Șc. Primară Petru Poni.

Inscrierile se fac zilnic între orele 9—12 și 2—4.

FANFARA și muzică italiană. la dispoziție pentru angajamente în orașul Iași. A se adresa la magazinul de muzică Brașcu str. Lăpușneanu.

PERDUT în trenul București-Iași din 22 Octombrie, mai multe fotografii și placarde de cinematograf.

Găsitorul este rugat a le aduce la Cinema Elisabeta, în schimbul unei bune recompense

DE VANZARE 15 kg. lână toarsă, pentru covoare. A se adresa d-lui Hermann Finkelștein, strada Căpitan Pană No. 6.

DE INCHIRIAT un local mare pentru fabrică sau orice altă întreprindere, trei încăperi mari, instalație lumină, apă, canal, liber la 26 Octombrie cor. fost fabrica Industrie Fotochimică „Clișeul". A se adresa D-lui P. Nusimchis str. Kogălniceanu 8 între orele 1—3.

SE CAUTA la o familie gazdă și întreținere pentru o domnișoară de bună condiți se preferă la periferie, aproape de tramvay. A se adresa la ziar.

50,000 lei dau cu împrumut pe ipoteca rangul I. A se adresa la ziar.

PALTON NOU de astrahan cu guler de sconga, se vinde pe preț convenabil.

A se adresa la Davidsohn, str. C. Negri No. 4.

2 3 CAMERE de închiriat în centru, pentru Societăți, birouri sau întreprinderi comerciale.

Informațiuni la ziar.

UNA PRAVALIE, imediat liberă de închiriat în strada A. Panu 47 alăturea de magazinul „Camila".

DE INCHIRIAT 2 sau 4 camere și bucătărie cu tot confortul. apă, canal, electrică, sobe teracotă în centru str. Tăutu No. 7.

Ev ntual și de vânzare întreaga clădire cu înlesniri de plata.

Se vinde și 300 metri loc.

Regia Monopolurilor Statului
DIRECȚIUNEA
MANUFACTURII DE TUTUN
DIN IAȘI
PUBBICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință celo interesați. că în ziua de 7 Noembrie 1924 ora 11 dimineață, se va ține licitație publică la această Manufactură, cu oferte închise, pentru procurare a:

6000 Kgr. ovăz, 10000 Kgr. fân și 2000 Kgr. paie de ovăz.

Aceste articole vor fi predate franco și cântar curtea Manufacturei,

Art. 72—83 din legea Comptabilității Publice sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Supra oferte nu se admit.

DIRECȚIUNEA

No. 6962.

ANUNȚ

Începând de la 22 Oct. 1924, am deschis noul salon pentru Coafor de Dame și manucure pentru Doamne și Domni, în Str. Academiei 2 sub Hotel Traian vis-a-vis de Atelierul de Confecțiuni Saly Porjes.

MARIOARA GHEORGHIȚA

PUBLICAȚIUNE

In conformitate cu ordinul C. T. al C. IV Armată Serviciul Intendenței No 43053 din 7 Oct 1924 se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 10 Noembrie 1924, ora 10 dimineața în localul acestui depozit cu reședința la Școala Roșie, se va ține licitație publică cu strigări orale pentru vinderea diferitelor materiale ce posedă acest depozit scoase din uz ca: butoaie, tablă, hârtie, ambalaj, sfeară cânepă și Manilla, cazane fer, sobe de fer și de tuci, cazane tablă, șine ci tuci, tingiri de aramă, frânghii de cânepă și tei, cărțe diferite, etc.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea comptabilității publice.

Doritorii pot vedea materialele în fiecare zi de luoru, de la ora 10—12 dimineața la acest depozit.

Directorul Depozitului Reg. de Subs. C. 4 A.
Adm. Locot. D. RUSU
No. 5286

Puitori sau Puitoare

angajează imediat Tipografia „H. Goldner".

Dr N. LAZAR

Șef de lucrări la Facultatea de Medicină și
Asistent al Clinicei Dermato-Sifiligrafice
SIFILIS, BOLI VENERICE ȘI INTERNE
Tratament antisifilitic cu Neosalvarsan, Săruri de Mercur și Bismuth
Consult. 1—3 p. m.
Iași, Strada Tăutu No. 4

și comune, propaganda culturală și cea națională, e menită să aibă o influență binefăcătoare. Norodul a început să se desmeticească din întunericul, în care a trăit decenii întregi.

Am apelat la întregul corp didactic din Basarabia, la concursul frumoasei noastre armate, care are în fruntea ei pe distinsul comandant de corp d. General Vasile Rudeanu, și de pretutindenea avem cuvinte de aprobare și de îmbărbătare, ceea ce ne face — termină d. Săchelarescu — să sperăm că munca ce o începem, are să dea roadele dorite.

UT.

Cronica judiciară

O jurisprudență interesantă în materie de chirii

Situația chiriașilor din Comunele Rurale, după legea nouă

O chestie de actualitate și de mare interes pentru populație s'a desbătut zilele aceste în fața Trib. Iași S. I.

Proprietarul Ioan Morariu chemă în judecată pe chiriașul său Iți Nachman din Podul-Iloaei pentru a evacua imobilul ce'l ocupa în Podul Iloaei str. Carol (o prăvălie și 2 odăi).

Reclamantul Morariu asistat de d. avocat Vasile Roban.

Chiriașul Iți Nachman asistat de d. avocat E. Grünberg.

In fața primei instanțe reclamantul și-a expus multiplele sale motive de evacuare între care menționându-și motivul tras din art. 44 legea nouă a chiriilor, aliniat ultim, că pentru chiriașii din comunele rurale, în speță cei din Podul-Iloaei, prelungirea contractelor de locațiune nu este admisă de cât 6 luni de la votarea legei, adică până la 26 Oct. 1924. Chestiune asupra căreia instanțele judecătorești au a se pronunța ulterior;

Judecata de la prima instanță admite acțiunea și ordonă evacuarea lui Iți Nachman.

Chiriașul declară Apel la Trib. Iași. Și afacerea repartizată la S. I-a a fost judecată și tranșată de acest Trib. în coplectul de cameră compus de d-nii Judecători Lupu și Pogonat.

Motivele apelului lui Nachman erau:

1) dreptul său de a se bucura de un contract prelungit conform legilor anterioare și legilor noui

2) Proprietarul nu poate evacua pe chiriaș din prăvălie pe baza legilor de prelungire, pentru că evacuările sunt admisibile numai la locuințe (și chiar dacă se admite în unele cazuri, nu se aplică în speță).

3) Renunțarea verbală la prelungire legală n'a fost cu nimic dovedită *și al 4-lea motiv: ca valorificarea drepturilor trase din art. 44 aliniatul ultim, adică supoziția prelungirei pe 6 luni până la 26 Oct, 1924—aceste eventuale drepturi dacă ar exista, nu pot fi valorificate în nici un caz de cât la 26 Oct. 1924, deci toate acțiunile sunt premature.*

Tribunalul după o deliberare de mai multe zile admite apelul lui Iți Nachman și în consecință respinge acțiunea proprietarului Ioan Morariu, cu 500 lei cheltueli.

ABONAȚI-VĂ LA „OPINIA"

„OPINIA" IN ȚARĂ

BOTOȘANI

Goana după comuniști.— Am anunțat la timp în coloanele ziarului, despre perchezițiile făcute de șeful Brigăzei de siguranță d. C. Ionescu la locuința mai multor persoane urmărite pentru comunism.

S'a găsit o vastă corespondență comunistă și broșuri, hărți militare, etc.

In urma acestor percheziții șase persoane au fost înaintate Corpului II de armată spre cercetare.

Dar seria perchezițiilor nu s'a sfârșit. Comisarul Brigăzei de Siguranță, d. Rețescu, făcând eri o percheziție acasă la un fost socialist H. Diaconița a putut găsi în podul casei o vastă corespondență, precum și o ladă plină cu broșuri, cărți dintre care multe comuniste. Asemenea a putut confisca tot de la d. Diaconița și la librăria d-sale cu firma „Internationala" un număr mare de cărți și broșuri. Se vorbește mult și de alte percheziții senzaționale și chiar iminente arestări în această direcție.

Cor.

DOROHOUI

Culturale, — Cercul cultural al Tineretului Evreu din localitate a organizat o frumoasă șezătoare în saloanele școalei Israelite.

D. Doctor Binder a vorbit despre higiena frumuseții.

D. Profosor Weissbuch a citit cu mult talent o bucată de Peritx.

Frații Polak împreună cu Iancu Rabinovici au cântat câteva bucăți frumoase la vioară. De notat că Cercul va ține săptămânal astfel de șezători culturale.

Scoala de comerț.— In vederea deschiderei școalei elementare de comerț din localitate a fost alcătuit următorul corp profesoral:

Director Emil Dobru, directorul băncei române din Dorohoiu care va preda contabilitatea. Grigore Ravitza, româna, M. Suciu directorul Băncei Naționale din Dorohoiu, matematica, Const. Vasiliu istoria, D. Săveanu, productologia, I. Capră geografia și I. Manoliu caligrafia.

Școala va lua ființă la 1 Noembrie iar cursurile serale dela 10 Noembrie și va purta numele de „Școala elementară de comerț Principele Carol". Secretar a fost numit D. Dimitrie Dimitriu șef comptabil la Banca Română.

Teatrale.— Pentru ziua de 28 Octombrie, este anunțat turneul trupei izraelite din Chișinău sub direcțiunea Sidof cu concursul d-lui Nuhumovici și a artistei Manea Sidof.

Reprezentațiile vor avea loc la teatrul „Lux".

Deasemenea este anunțat și turneul trupei în frunte cu genialul Brezeanu pentru darea câtorva reprezentații pe scena Teatrului Național din localitate.

Nepot.

BALȚI

Concert simfonic.— Bălțile, oraș văduvit de orice mișcare culturală-artistică, care ar putea pune o piatră la temelia unificării sufletești cu noua provincie de peste Prut, a avut mulțumirea de a asculta un reușit concert simfonic dat zilele trecute în sala Clubului Unirea drn Bălți, sub patronajul d-lui General Papana comandantul Diviziei 14.

Cutezătorul concertist care a dat câteva clipe de plăcere iubitorilor de muzică pe care soarta i-a pripășit în târgul negustorilor de uleiu și floarea soarelui, etc, un talentat șef de muzică militară, d. Policarp Aslest.

La deschiderea concertului s'a executat ouvertura „Egmont" de Beethoven, interpretată cu multă nuanță și un colorit deosebit. Suita Larlesienne de Bizet, Preludiu menuet au fost deasemenea admirabil executate. Simfonia 8-a de Schubert, alegro, moderata, audorte, can, moto, au fost interpretate cu multă finețe.

In definitiv, orchestra deși nou înjghebată, a avut un succes destul de frumos comparativ cu mijloacele de care este știut de toți că pot dispune militarii.

Fără laude și cu sinceritatea caracteristică observatorului imparțial, putem afirma că tot succesul concertului simfonic se datorește d-lui Policarp șeful muzicei reg. 29 obuziere, care fiind absolvent al conservatorului din Iași, și un iubitor fanatic al muzicei, dă dovezi strălucite de viitor. Faptul că o muzică militară bine organizată, își manifestă activitatea și pe o cale publică dând cencerte cu elemente vrednice într'un oraș înămolit cu totul în viața „câștigului", este cât se poate de lăudabil și merită atenție.

I. M.

ECOURI

— Librăria „Universală" M. H. Schonfeld din str. Cuza Vodă 52, cea mai bine asortată, vinde cu prețurile cele mai reduse toate articolele de librărie și papetărie.

A adus un bogat asortiment de articole de pirogravură și genți de piele, de cea mai fină calitate.

Patima stăpînă

In noul său roman „Passion" celebrul romancier-poet Ricard ne arată cum înlănțuește și subjugă pasiunea iubirei. Cea mai puternică rațiune e transformată în delir prin nemarginita forță a dragostei, ea e stăpînă ea conduce. Vlastarul unor vechi și celebre familii, plin de imense bogății, e silit de aceasta nemărginita forță, amorul, să îmbrățișeze cariera ecleziastică pentru a putea îmbrățișa pe Miss Caille, cea mai frumoasă fată din orășelul său.

Dar tergiversările nobilului, întârzierea în această hotărîre decid pe Miss de a apuca pe povarnișul greșelilor. Afecțiunea lui nețărmurită—*Patima oarbă*—este greu rănită și nobilul milionar, cade în melancolie, după ce a îmbrățișat cariera pastorală.

Peripeții din cele mai zguduitoare, scene sfâșiitoare ilustrează această desfășurare și întreg romanul înscenat in film se reprezintă la Cinema Sidoli.

Recomandăm călduros acest film tuturor iubitorilor de artă cinematică superioară.

și fără sprijinul experienței. E rar ca obiectul întâielor experiențe să fie dictat numai de poftă, fie chiar acela pe care l'a căutat. Nu există vocațiune mai ușor de falșificat decât acea sexuală"...

Și mai departe: „Legătura pasionată a unui bărbat mai vârstnic, sau a unui prieten de aceeași vârstă, este adesea tot atât de capabilă de abnegație ca oricare legătură femenină.

„Această iubire, dacă este profundă, tinde la castitdte—dar numai dacă închide în ea și pofta, lucru pe care nu-l obține niciodată simpla prietenie—și poate să fie pentru copil un imbold mai mare la curaj, la muncă, la vitrute.

„Un bărbat își dă seama mai bine de neliniștile unui adolescent, decât o femee oricât de experimentată în arta iubirii; până în momentul în care se precizează direcția heterosexuală a adolescentului (la două zeci de ani, după La Bruyère) pofta lui este nesigură și la discreția exemplelor, a indicațiunilor, a provocărilor din afară. El iubește la întâmplare; până la optsprezece ani aproape, nu știe nimic și mai mult te invită la iubire decât știe el însuși să iubească".

„Atât timp cât este încă acel „molliter juvenis" de care vorbește Pliniu, mai dorit decât doritor, dacă unul mai mare decât dânsul se îndrăgostește de el, cred că nimic nu poate fi mai bun pentru dânsul, mai preferabil, decât un amant. Acest amant să-l stăpânească, cu gelozie, să-l supraveghieze și el la rându-i exaltat, purificat de această iubire, să-l conducă spre culmile senine pe cari nu le atingi decât prin iubire. Dimpotrivă, dacă acest adolescent cade în mânile unei femei, aceasta poate să-i fie funest; exemplele, vai! sunt prea destule. Dar, cum la această fragedă vârstă, adolescentul n'ar fi decât un amant mediocru, nu-i, din fericire,— natural ca o femee să se îndrăgostească imediat de el"...

*

Am citat cam mult, tocmai pentru ca să așezăm sub ochii cititorului textul autorului, comentariile noastre fiind inutile; am vrut numai să înfățișăm preocupările unui mare scriitor și să demonstrăm, ceeace am susținut la începutul acestui foileton, că artiștii desăvârșiți trebue să se intereseze de marile chestiuni în legătură cu iubirea, căreia nu i se poate smulge caracteristica, de a fi—în principal—trupească.

Aberațiunile sunt în funcție de.. interpretare.

G. SPINA

Cetiți „Opinia"

In jurul asasinatului

O solidarizare odioasă.---Măsurile de ordine.-Cercetările

Reculegerea, după impunătoarea ceremonie a transportării rămaşiţelor pământeşti ale regretatului Manciu a continuat până târziu noaptea.

Localurile de consum erau goale, parcă toţi acei, cari nu au putut lua parte la trista ceremonie au ţinut prin o explicabilă abţinere, să-şi unească glasul de protestare în potriva odiosului atentat.

C. G. MANCIU
victimă a datoriei

UN MANIFEST

Totuşi câţi-va tineri au încercat să turbure această pioasă linişte prin distribuirea unei foi intitulată „Cuvântul Iaşului" şi cuprinzând rândurile următoare:

„Români ! Acela ce mai bine de un an de zile, pentru arginţii lui Iuda, a batjocorit şi lovit tot ce-i românesc, şi-a primit pedeapsa. Gestul colegului nostru Corneliu Zelea Codreanu, este al nostru, al tuturor". Această apologie a crimei este semnată cu anonimatul: „Asociaţia studenţilor creştini".

D. Ionescu-Ghinea, prefect de poliţie n'a încuviinţat distribuirea foaiei, ci a oprit pe distribuitori, invitându-i la poliţie pentru a da cuvenitele explicaţiuni.

MĂSURILE DE ORDINE

Inaite de a părăsi Iaşul, d. Tătărescu, subsecretar de stat le Interne, a avut o lungă întrevedere cu d. Ionescu-Ghinea, Ioctiitor de prefect de poliţie.

A fost un schimb de vederi, cu privire la prevenirea oricăror incidente şi ministrul a declarat d-lui Ionescu Ghinea, că e gata să-i dea tot concursul ce-l va cere.

PLECAREA MINIŞTRILOR

D-nii miniştri Mărzescu şi Tătărescu precum şi parlamentarii, au părăsit aseară Iaşul, plecând la Bucureşti.

La Bârnova s'a adus la cunoştinţa miniştrilor, manifestul prin care se face apologia crimei.

Ambii miniştrii şi-au exprimat toată indignarea lor.

CERCETĂRILE

Tribunalul secţia a doua va dezbate azi confirmarea mandatului lui Corneliu Codreanu.

In cursul nopţei d. jude de instrucţie Ieşanu a continuat cercetările cu privire la ceilalţi tineri reţinuţi la poliţie,

*

Anunţam mai sus, faptul distribuirei unui ziar, întitulat „Cuvântul Iaşului", în care se făcea apologia faptei lui Corneliu Cadreanu.

Ori, prefectura de poliţie a înştiinţat comenduirea pieţei, că printre distribuitorii acelei foi, se găsea şi un locotenent în activitate.

D. Eşanu, în urma unor interogatorii luate în timpul nopţii, a pus în libertate pe studenţii Cucu, fraţii Creţulescu şi Candiani Vintilă.

*

Azi judele de instrucţie a început interogarea studenţilor Rugină şi Comarzan.

*

D. Ionescu Ghinea, locţiitor de prefect de poliţie a cerut d-lui Tatarescu, de a se detaşa doi comisari de poliţie din Bucureşti, care să complecteze provizor lipsa d-lui inspector Closs şi a subcomisarului Huşanu.

D. Tatărescu a răspuns oă chiar azi va face detaşarea.

*

Deşi Corneliu Codreanu a făcut mărturisirea crimei sale, totuşi d. judecător de instrucţie va face o reconstituire a crimei, bine înţeles în prezenţa asasinului.

*

Ion Zellea-Codreanu-tatăl va fi interogat asfăzi la parchet.

x Tabloul pictorului Briese expus la magazinul Braşcu din Str. Lăpuşneanu, reprezintă un grup de mesteacăni pe-un vârf de deal ; în dreapta, o largă privelişte a munţilor din împrejurimile mănăstiriior Agapia şi Varatic.

Acest măreţ tablou e unul din marile premii pe care le acordă „Opinia".

Ultimele informaţiuni

x **Funeraliile prefectului Manciu.**— *Eri după amiază a avut loc ceremonia transportării rămăşiţelor pământeşti ale regretatului prefect C. Manciu, într'o imensă afluenţă de lume.*

Oamenii mai în vrâstă spunean că Iaşul n'a mai văzut funeralii atât de impunătoare de la moartea lui Mihalache Kogălniceanu.

In Mitropolie au vorbit d-nii G. G. Mârzescu, Gh. Gh. Tătărescu, C. G. Toma, dr. Al. Slătineanu, avocat P. Pagonat, Autonom Georgescu, dir. prefecturei Dimitriu.

Cortegiul a mers de la Mitropolic la gară, unde corpul defunctului a fost îmbarcat într'un vagon al trenului de Bacău.

Azi va avea loc, cu aceiaşi solemnitate, înhumarea la biserica din Tamaş.

x *D. Osvald Racoviţa, deputat, care a fost candidatul la prefectura de poliţie, agreat de întregul club liberal a refuzat această demnitate.*

S'a convenit ca d. Ionescu-Ghinea să conducă mai departe prefectura până ce chestia numirei unui nou prefect va putea fi soluţionată.

x *D. Teodorini, stăruind în demisia sa, e vorba ca d. Cirillo să fie numit director la conservatorul de muzică din localitate.*

x Numărul vagoanelor defecte care se află prin toate staţiunele, stânjenind din ce în ce mai mult circulaţia, se urcă numai în regionala noastră, la 4000.

Toate vagoanele acestea se pot pune în circulaţie după o reparaţie mai serioasă.

Cum capacitatea atelierelor noastre este însă foarte redusă şi în acest timp staţiile sunt blocate, s'a cerut direcţiei generale autorizaţia de a transporta o parte din aceste vagoane în unele staţii mai libere din Basarabia, acolo unde Statul Major nu se opune.

x Averescanii au ţinut Duminică o întrunire la Tomeşti, la care au participat fruntaşii din Iaşi.

S'au rostit numeroase cuvântări. La urmă o masă comună, a întrunit la olaltă pe fruntaşii din Iaşi cu prietenii lor din comună.

x Direcţia generală c. f. r. a acordat o reducere de 25 la sută, pentru funcţionarii comerciali, care au a participa la congresul, ce are loc la 9 Noembrie în Capitală.

Delegaţia ieşană va pleca în seara de Sâmbătă la 8 Noembrie.

x Tânărul artist M. Mitache deschide o expoziţie de pictură în sala Foto-Royal din str. Lăpuşneanu, cu începere de la 1 Noembrie.

Pictorul Mitache a mai expus la Iaşi şi s'a bucurat de cele mai favorabile aprecieri ale cunoscătorilor.

In actuala expoziţie, Mitache va prezinta câteva pânze de un rar interes.

x Sindicatul rafinorilor români, care a cumpărat toate redeventile de petrol al Statului, a plătit acum a doua rată de 360 milioane lei, depunând-o la Banca Naţională.

Ministerul de Finanţe a promis că, va veni în ajutorul pieţii cu această importantă sumă.

x *PIATA VALUTARA—Leul la Paris a cotat ieri 10,70 ; la Zurich, 2,90.*

Devizele în Capitală au notat :

Francul francez 9,45 ; francul belgian 8,80 ; francul elveţian 34,50 ; lira engleză 812 ; dolarul 180 ; lira italiană 7,80 ; coroană cehă 5,40.

x CHESTIA ZAHĂRULUI. — La 25 Octombrie s'a ţinut şedinţă de către delegaţia economică a guvernului în chestia recoltei zahărului din acest an.

S'a constatat din rapoarte că producţia în acest an este mult sporită faţă de anii din trecut şi că această producţie va acoperi cu prisosinţă consumul intern.

A stabilit preţul la fel ca anul trecut adică 24,50 lei Kilogramul zahar tos şi 27,50 zahar cubic, loco fabrica.

Importul zaharului din străinătate rămâne liber ; Numai în cazul când se va observa că zahărul străin va ameninţu vânzarea în interior a zahărului indigen, guvernul va majora simţitor taxele vamale la import, ocrotind astfel industria indigenă.

S'a dat un comunicat în acest senz.

x In urma unor denunţuri, Ministrul Sănătăţei Publice, a orânduit o anchetă la orfelinatul de razboi „Principesa Elena" din Capitală.

Ancheta a constatat,—conform comunicatului dat de Minister— că: „soţul doamnei directoare, I. Clonaru s'a dedat faţă de orfanele din acel aşezământ, la acte ce ating morala publică, fără însă a atinge şi virginitatea lor.

„In consecinţă, Ministerul a dispus permutarea d-nei Clonaru directoarea, al cărei soţ e în cauză, în aceiaşi calitate la un orfelinat de băeţi.

x INŞTIINŢARE.—Toţi membrii societăţii de economie „Colţunul" care a avut sediul la liceul „Naţional" sunt rugaţi a se întruni în cancelaria liceului „Naţional", Duminică 2 Noembrie orele 10 spre a alege o comisiune care să stabilească situaţia acestei societăţi.

Gr. Bârsan, profesor

x Ancheta administrativă a fraudelor descoperite la serviciul L. C. al căilor ferate dela Chişinău, a fost terminate.

Direcţiunea regională a căilor ferate a dispus sezisarea parchetului.

O pereche potrivită...

Din Portsmonth (Statele Unite(se anunţă :

Mistress Sarah Elisabeth Fray, o văduvă bogată din Washingtou, în vârstă de 82 ani, a luat în căsătorie de curând pe d. Jack Edward Griffith, în vrâstă de 29 ani, organist al Teatrului „Nowa" din Norfolk.

„Iubirea, spune madam Griffith, nu este făcută decât din sărutări şi îmbrăţişări. Nu există iubire mai curată decât aceia a unei mame pentru fiul său. Eram singură, doream o tovărăşie. Iubesc pe Jack şi cred că mă iubeşte şi el".

Jack Griffith declară :

„O iubesc cum aşi iubi pe mama mea. Există un sentiment mai curat ? Cred că vom fi fericiţi dacă vom fi lăsaţi în pace".

x *Guvernul şi ghicitoria.*— Pintre alte brevete de invenţiune, acordate de Ministerul de şi Comerţ, citâm :

George P. Georgescu, pentru : *Modul de a ghici numele unei persoane.*

Pentru aceasta, s'a întocmit decret în toată regula şi cu toate formele legale.

Iată, cu ce se ocupă Ministerele noastre.—Curat vorba veche : Ţara arde şi baba se piaptănă.

Consfătuirea de la Prefectura de Judeţ

Chestiunile ce s'au discutat

Sub preşidenţia d-lui P. Fântânaru, prefect de judeţ, a avut loc o consfătuire cu administratorii de plasă, revizorul şcolar şi câtiva funcţionari rurali.

S'au discutat câteva chestiuni importante.

In primul rând s'a hotărât ca activitatea în ceia ce priveşte construcţiile şcolare să se continue în permanenţă, lucrându-se chiar şi în timpul iernelemnăria necesară, aşa fel, căi la începutul campaniei viitoare de lucru, toate noile construcţiuni şcolare din judeţ să poată fi repede terminate.

*

A doua chestiune a fost cu privire la drumuri.

In această privinţă s'a convenit cu autorităţile Comunale, de a se supraveghea repararea drumurilor, pentru ca lucrările să se execute în cele mai bune condiţiuni.

*

In fine s'a discutat chestia guarzilor comunali.

Din rapoartele prezentate se ara că guarzii comunali resec misiunea lor.

S complectat însă măsurile c ntrol pentru ca paza sat or să fie efectivă.

S'au mai discutat şi alte câdministratlve.

Teatrul ELISABETA
Turneul Companiei de Operete Parcul Otetelesanu-Bucureşt
Băjescu Gardă - N. Simionescu
va juca Sâmbătă 1 Noembrie — ora 9 seara
Revista celebră — nemuritoarea
DI GRANDA
de Mircea Rădulescu şi Solomonescu
Duminică 2 Noembrie — ora 9 seara
Dacă nu curge pică
Revistă hilariantă în 2 acte şi un prolog
cu aceaşi distribuţie artistică — 80 Persoane.
Orchestră, Decoruri şi costuma proprii.
Biletele de pe acuma la Teatrul Elisabeta

Academia de Muzică
primeşte încă înscrieri.
Cursuri de pieno, teorie, armonie, violină, declamaţie.
A se adresa la Scoala Gheorghe Asachi (prin Săulescu), între orele 6-8 seara.

Laboratorul de chimie analitică Dr. KONYA
Execută analize medicale, chimice, microscopice, bacterioscopice, analize alimentare, lapte, făină, băuturi ; analize de urină, suc gastric, sputc, puroi uretral, calculi biliari. etc. analize chimico-technice.
Şeful laboratorului Dr. EMIL GROZEA, fost asistent al laboratorului de chimie analitică al Universităţii din Bucureşti.

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115
Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.
Se primesc boli interne şi nervoase (exclase bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).
Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

INTREPRINDERI DE TEATRU PARTICULAR IN ANII 1868-70

Se vede însfârşit că în anii aceia publicul ieşan era foarte bine dispus pentru spectacolele teatrale româneşti, de vreme ce pe lângă acele date în clădirea teatrului de către artişti de carieră, s'au prezentat publicului : Asociaţia tinerilor de la „Teatru de Societate" din casele lui Bucşenescu, despre care s'a spus mai sus, apoi teatru băeţandrilor de prin şcoli ca de al de Neculau, Kirilovici, N. A. Bogdan, Leon Botez etc. ce'şi aveau o scenă a lor, devale de Petru Rareş, cu destui amatori care i-au secondat şi cu numeroşi privitori de prin mahala care-i aplaudau frenetic.

In afară de aceste scene efemere, s'a rădicat o alta în mijlocul Iaşului. acea a lui Ioan Lupescu în localul Otelul de Nord, al lui Neuschotz, de alături de Administraţia Financiară de azi, al cărui interior a fost prefăcut în o sală destul de spaţioasă cu loje, stale etc. şi cu o scenă bună şi frumos decorată, în care s'au dat spectacole numeroase cu o trupă recrutată parte din actorii disponibili iar, parte ademenită de la Teatrul Naţional.

Lupescu a fost un concurent foarte serios Naţionalului de la Copou, de vreme-ce asociaţii acelui Teatru aduseră o plângere consiliului comunal cumcă Ion Lupescu îi concurează. Lupescu ca răspuns la împunerea de a nu mai juca în zilele în care Teatrul Naţional îşi avea de regulă reprezentaţiile sale, a amintit primăriei că nu există nici un privilegiu recunoscut pentru Teatrul Naţional, că el nu e subvenţionat de nimeni, că însfârşit de-i vor face mizerii, el e gata să facă primăriei proces de desdăunarea cheltuelilor făcute pentru instalarea Teatrului şi a pierderilor ce le-ar avea cu trupa.

Urmaroa că primăria se grăbisă de a lua atitudine nedreaptă faţă cu Lupescu, a fost că şi-a recunoscut greşala, aşa-că cele două trupe constituite au jucat în toată stagiunea 1868-69 şi amândouă au mers bine, căci public în Iaşi era prea destul ca să poată umplea Teatrele amândouă, şi să mai rămâe şi pentru spectacolele diletanţilor numai că artiştilor de carieră pretindea să'şi joace rolurile cu îndemânarea cuvenită şi piesele să fie alese bine, spre a putea să aibă o petrecere intelectuală plăcută.

*

Buna îndrumare a Teatrului Naţional şi silinţile ce s'au dat fiecare din asociaţii lui, a deşteptat iarăşi interesul de câştig al unora, înfruptaţi de mai înainte, şi gustul altora de a-şi satisface vanitatea că se găsesc în fruntea unei asemenea instituţii ademinitoare de altfel prin laturile zîmbitoare ce le avea, ca să nu se zică mai mult.

Ast-fel fiind faptul real, toţi interesaţii au pornit din timp, fie prin intrigi, protecţii politice, promisiuni actorilor şi câte alte mijloace, ca să-şi poată ajunge scopul. Dintre aceştia erau doi din comitetul Teatral : Const. P. Constantiniu şi Teodor Aslan, apoi inevitabilul Neculai Luchian, deprins deja a fi numai director, cum şi altul nou, Anton Cambon, soţul artistei Cambon, care ambiţiona să devie o personalitate impusă camarazilor ei.

Cei doi dintâi, se retraseră din comitet pentru a-şi face calea mai uşoară către ţinta ce o urmăriau ; pe când primarele, pe atunci Dim. Gusti, iubitor de teatru, ca cel ce fusesă în Conservatorul Filarmonic-Dramatic a lui Asache şi cântase în Norma, ba mai jucase câte-va role în drame raportă cazul situaţiei Teatrului ieşan ministerului, cerând avizul asupra procedărei de urmat.

Ministerul îi răspunse ca să respingă toate cererile de directorat şi să meargă cu organizaţia teatrului înainte sub conducerea tot a unui comitet, cu privigherea supremă a administraţiei comunale. In baza acestui aviz—care întra în vederile sale,— numi în comitetul teatral pe Alex. M. Sendrea, apoi pe Andrei Vizanti şi Anton Cambon, dar după o scurtă vreme Şendrea s'a retras iarăşi, cum şi Cambon, iar în locul lor au fost numiţi Teodor Antoniadi şi Ion Caragiani. prof. Universitar, căruia unii îi spuneau Caroiani.

Nici acest comitet însă n'a putut sta, căci presiunile de din afară erau foarte mari din din cauza doritorilor de directorat şi fiindcă Gusti a înţeles lucrul şi vroia să scape pe actori de o nouă robie a directoratului, a primit demisiile lui Vizanti şi Carageale, a întocmit cu aprobaţia comunală bugetul stagiunei 1869—70 şi a obţinut, după multă stăruinţă către Al. M. Şendrea ca să-şi ia sarcina de membru în comitet, cărui îi dădu apoi de ajutor pe Camboni, rezervându'şi Gusti preşidenţia,

Ultima Oră

O intervenţie diplomatică engleză

Chestia legei minelor.-Hotărîrile d-lor Duca şi Tancred Constantinescu

Sfârşitul congresului general al partidului ţărănesc

LUCRARILE ZILEI A DOUA. — ALEGEREA COMITETULUI CENTRAL EXECUTIV

Bucureşti. — La congresul ţărănist s'a dat cetire eri dimineaţă unei scrisori a ministrului de agricultură ceho-slovac, prin care se urează sucees şi spor la muncă.

Apoi d. Ion Răducanu şi-a desvoltat raportul asupra cooperaţiei.

D-l inginer Hoisescu şi-a cetit raportul asupra politicei industriale, iar d. Gheorghe Manta raportul asupra regimului comerţului.

*

După amează la ora 4, congresul a continuat.

Expunerea d-lui Madgearu

D-l *Virgil Madgearu* şi-a desvoltat raportul în chestia politicei monetare şi financiare, făcând o documentată expunere în strânsă legătură cu banul şi cu bugetul. D-sa arată, că se poate obţine un buget echilibrat numai când avem o monedă stabilă.

Rezolvirea problemei monetare se poate face prin două soluţiuni : 1) deflaţia şi 2) devalorizarea. Leul nostru şi-a pierdut de la 90 la 97 la sută din valoarea reală.

Banca Naţională a făcut calcul, că ar fi nevoie de 20 ani pentru a obţine restabilirea valorii leului. O condiţie necesară pentru aceasta este bogăţia, cât şi mijloacele de muncă pentru producţiuue. Pentru România probiema se pune mai mult din punct de vedere al bogăţiei, căci spre deosebire de America, de pildă foarte multe averi de ale statului au fost distruse cu prilejul războiului.

Mai departe, d. Madgearu vorbeşte de necesitatea suprimărei sinecurelor şi a cheltuelelor de prisos. Arată cum liberalii au făcut demagogie faţă de ţărani în ceeace priveşte impozitele, căci au prevăzut pentru impozite mai mici, dar în schimb li-s'a luat produsul muncii prin modul cum s'a organizat exportul cerealelor. Partidul ţărănesc va revizui pe larg tariful vamal.

Dl. Madgearu se pronunţă în contra industriei parazitare. Afirmă necesitatea de a se crea o atmosferă morală şi a se pedepsi şi risipitorii banului public. In fine preconizează un împrumut de stat de maximum 100 milioane lei aur.

*

Dl. *Ion Borcea*, cere îmbunătăţirea salariilor funcţionarilor publicl şi în special a învăţătorilor şi profesorilor. In aceiaşi chestiune mai vorbesc domnii Haneş, Alexandrescu-Bârlad, Cioflec-Chişinău şi alţii. In urmă congresul votează în unanimitate raportul d-lui Madgearu.

Presa partidului

Dl. *Ion Mihalache*, vorbind despre presa partidului, arată necesitatea unui ziar zilnic, al unui ziar săptămânal şi a unei revistei de propagandă.

Modificarea statutelor

Se ia apoi în discuţie modificarea statutelor, raportor fiind dl. Căpăţineanu.

Au luat parte la discuţie d-nii Madgearu, Mihalache, Haneş şi dr. Lupu. Congresul votează în unanimitate modificările propuse.

Comitetul executiv central

Se ia act de membrii comitetului central executiv aleşi de basarabeni, în persoana d-lor: Grigore Cazacliu, Şt. Holban, Teodor Iacobescu. Mâţă, Leancă, Victor Bocancea şi D. Moldovanu.

Se aleg prin vot secret şi se aclamă în comitetul executiv central domnii : Const. Stere, I. Mihalache, Dr. Lupu, Virgil Madgearu, Pan Halipa, Grigorie Iunian, N. Costăchescu, Paul Bujor, Matei Cantacuzino, Ion Răducanu, Simion Mehedinţi şi Ion Borcea.

Şedinţa s'a ridicat la ora 1 noaptea.

Atac banditesc

în centrul Capitalei

Bucureşti.— Eri dimineaţă un îndrăsneţ atac banditescu s'a produs în centrul capitalei lângă Calea Victoriei, la cafeneaua Macedonia din str. Paris.

Patronul cafenelei, d-l Petre Prator încă dormea. Cafeneaua atunci se deschise şi la tejghea se afla d-l Nicola Prator, fratele patronului.

Deodată 7 indivizi au năvălit în local, au încuiat toate uşuile şi s'au repezit la Nicola Prator pe care au început să-l lovească cu pumnii în cap.

D-l Prator auzind strigătele fratelui său, a sărit pe o fereastră, ducându-se la cea mai apropiată circumscripţie poliţenească ca să ceară ajutor ; dar până la sosirea poliţiei, banditii au devastat complect localul şi au furat din tejghea o mare sumă de bani şi câteva bijuterii, apoi s'au făcut nevăzuţi.

CITIŢI „OPINIA“

O intervenţie a legaţiei engleze

la ministerul nostru de externe

In chestia legei minelor

Bucureşti.— Eri după amiază la ora 4, d. ministru de externe Duca a luat cunoştinţă despre un demers al legaţiei engleze în chestia legii minelor. Demersul arăta că unele societăţi petrolifere n'au putut obţine autorizaţia de a pune sonde, atingându-se astfel drepturile câştigate. Intervenţia legaţiei engleze, făcută în perfectă curtuazie, a arătat că ultimile dispoziţii ale ministrului de industrie ating drepturile câştigate de societăţile petrolifere caro au obţinut concesiuni înainte de votarea actualei legi a minelor. Legaţia engleză a cerut un răspuns urgent şi precis.

D. Duca a avut imediat o consfătuire cu d. Tancred Constantinescu ministru de industrie. Acesta a recunoscut greşala de interpretare a regulamentului şi a dat satisfacţie imediată cererilor juste ale societăţilor de petrol, lucru care a fost comunicat legaţiei engleze.

La ministerul de externe nu se atribue acestui caz o importanţă deosebită.

O lovitură senzaţională

în afacerea Matteotti

Corpul descoperit nu este al lui Matteotti

Bucureşti.—După constatările făcute de experţi, cadavrul descoperit la Quartarella nu era în întrgime al lui Matteotti, ci numai capul, trunchiul fiind de la un tip străin.

Se pare că descoperirea cadavrului dela Quartarella nu este decât rezultatul unei enorme înşelătorii, destinată să îndrepte opinia publică pe o cale greşită.

Demascarea acestui fapt e menită să producă o adevărată lovitură de teatru în afacerea Matteotti.

Furi de un milion şi jum.

Bucureşti.— Eri dimineaţă administraţia financiară din Ploeşti a înştiinţat poliţia, că un funcţionar a dispărut cu o sumă de un milion şi jumătate.

In această afacere este implicat funcţionarul D. Stan şi alţi doi.

Partidul naţional

participă la discuţia în parlament

Bucureşti.—Conducătorii partidului naţional au hotărât să participe la discuţiile în parlament.

La mesaj va lua cuvântul în cameră dl. Vaida ; la buget dl. Maniu.

Arestarea lui De Valera

Bucureşti.—Şeful revoluţionarilor irlandeji, De Valera, a fost arestat la Londonderi, la o întrunire publică. El a fost transportat la Belfast.

Afacerea paşapoartelor

Noiu persoane interogate

Bucureşti.— In afacerea paşapoartelor, judecătorul de instrucţie Dristorian a mai interogat eri două persoane.

Intâi a fost interogat fiul generalului Văitoianu, dar el n'a putut da nici o relaţiune nouă, fiind complect străin de afacere.

O depoziţie mai interesantă, a făcut dl. Zamfirol, fost director al Băncii Naţiunii. D-sa a dat câteva relaţiuni asupra operaţiunilor lui Filipovici. A arătat cum acesta într'o zi l'a întâmpinat în localul unei cafenele şi i-a cerut o sumă de 200.000 lei pe motiv că Societatea „Petrolul Naţional“ are trei sonde gata să intre în erupţie. Bine înţeles, că nu există nici o sondă.

Despre acest lucru ar fi ştiut Haralamb Georgescu şi Generalul Alexandru Văitoianu.

CIOCNIRI IN BULGARIA

Bucucreşti.— Din Sofia se anunţă, că un grup de comunişti au atacat postul de pază din comuna Crăvăţ omorând 4 sergenţi.

A intervenit armata şi după o luptă de câteva ore doi comunişti au fost ucişi, iar 15 luaţi prizonieri.

DISCUŢIA LA MESAJ

Bucureşti.— La Cameră şi Senat începe azi discuţia la mesaj. Printre primii înscrişi la senat este şi d. Matei Cantacuzino.

SALI PORJES
Magazin de Confecţiuni şi Modă
face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat asortiment de modele originale în *Mantouri, Rochii* şi *Pălării.*

Descoperirea unor furturi

COMISE LA BANCA MOLDOVA DIN ROMAN

Roman.— Mai mulţi comercianţi din Roman, între cari d-nii inginer Manoliu, Kiriachides, Aslan, au reclamat parchetului în contra Băncei Moldova şi a paznicilor ei, cum că mărfurile, predate lor ajung la destinaţie cu lipsuri f. mari.

In urma cercetărilor intreprinse de către d. procuror Crivâtz s'a putut constata că lipsurile sunt datorite sustragerilor făcute de unul dintre paznici, şi anume de Petre Cocoş care a furat în mai multe rânduri cantităţi foarte mari de cereale, profitînd de faptul că găsia magazia deschisă sau că lua din vagoane în timpul incărcărei mărfurilor.

Cu actele dresate, a fost înaintat judecăţei.

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Strada Banu No. 16
ore de consult :
8-9 dim. şi 8-9 seara

Dr. N. Alexandrescu
Medic de spital
Boli de piele, venerice şi sifilis
Consultaţii 3—5 p. m.
Str. Sărărie 65.

Doctor I. Frey
BOLI INTERNE
ŞI BOLI DE FEMEI
Cons. 9-11 şi 2 4
STRADA CAROL 9 bis.

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii şi fanţuri de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute, sau de la persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare.

LA MAGAZINUL
„AURORA“
MODE şi CONFECŢIUNI pentru DAME şi COPII
Str. Cuza-Vodă 42 (vis-a vis de Camera de Comerţ
au sosit în vederea sezonului de toamnă şi iarnă
Mantile gata de stofe engleze, velour de laine, plus brocat, biberette, tighereţ, bine lucrate, ultimul jornal Preţuri foarte convenabile. Notaţi bine firma
„La AURORA“

Cumpăr şi vând
Aparate Fotografice
Permanent depozit de Plăci, Pelicule Agfa, Lumiere, Jougla, Hârtie Fotografică, Laborator gratuit la dispoziţia amatorilor.
Se primesc Pelicule şi plăci la developat şi copiat.
Fotograful Curţei Regale
Zaharia Weiss
Iaşi, Piaţa Unirei

Butoaie de stejar
pentru vin, capacitate de la 50-200 Deca, de vânzare, cu livrare promptă, la
Forestiera Bals
S. A.
FĂLTICENI

VINUL KONYA cu principiile conţinute în Kola, Coca, Guaran şi Cacao reunite. Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilităţei, maladiilor nervoase de cea mai mare valoare în convalescenţe

ANUL al XX-lea No. 5224 — 2 LEI NUMARUL — JOI 30 OCTOMBRIE 1924

REDACTIA SI AD... Biblioteca Universitații Loco ...

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

DOUĂ CONSTATARI
IN JURUL CONGRESULUI ȚĂRĂNESC

In legătură cu congresul general al partidului țărănesc se cuvine să facem două constatări.

Intăia constatare este privitoare la semnificativa alegere a d-lui dr. Lupu la președenția congresului. Propunerea acestei alegeri a fost făcută de însuși d. Mihalache și ea a spulberat definitiv încercările perfide de a zdruncina unitatea partidului țărănesc prin calomnii ticluite la adresa d-lor Stere și dr. Lupu. Solidaritatea categoric manifestată în congres, dovedește că partidul țărănesc rămâne un puternic instrument de luptă politică pentru civilizație și democrație.

A doua constatare se referă la prezența în congres a d-lui Matei Cantacuzino și la declarațiile d-sale în chestia fuziunei.

Profesorul ieșan a recunoscut că fuziunea național țărănistă nu s'a putut face din cauze politice naturale; a recunoscut că nu-i nimeni vinovat; a recunoscut că în partidul d-lui Maniu este un cuib care nu înțelege rostul vremei, sau dacă îl înțelege, nu voește să se adapteze.

Fără îndoială, între această atitudine a d-lui Cantacuzino și atacul violent de astă vară împotriva d-lui Stere, este distanța care i-a fost necesară profesorului ieșan ca să simtă injustețea atacului său impulsiv contra conducătorului și doctrinarului necontestat al partidului țărănesc.

D. Cantacuzino a făcut să se înțeleagă și mai clar această situațiune când a mărturisit nevoia ca fruntașii partidului să se vadă mai des pentru a se iubi mai mult.

Acest episod al congresului țărănesc a înșelat și speranța acelora care vedeau în animozitatea dintre șefi o cauză de sciziune a forței democratice. Partidul a trecut de primejdia unei crize interne, rămânând mai tare și mai senin de cât oricare alt partid din opoziție.

Lr.

ASPECTE

NERVI DE TOAMNĂ..

In vremea aceasta de toamnă, cu apusuri de sânge și nopți pustii de stele, te refugiezi în tainițile trecutului și de acolo—ca dintr'o colecție de scumpe odoare—alegi câte o amintire, pe care o desmierzi și o scuturi de colbul anilor adunați peste ea. Nu că faptele vieții tale prezente ar fi lipsite de farmec, dar poezia întristării mai curând prinde glas la ecoul aducerilor aminte și pentru că în toamnă, mai mult decât în ori care anotimp, poezia e de rigoare.

Și îți amintești de toamnele adolescenții mai cu seamă, pentru că de ele se leagă idealurile tale dintâi: amurgul care a străjuit, la șaptesprezece ani, drumul bătut alături de femeea visului tău de atunci, îl revezi și astăzi și, în întunericul nopții, evoci chipul acela,—neapărat bălai și cu ochi albaștri!—pentru care ai nădăjduit să învingi și să cucerești lumea întreagă...

Prieteni dragi apar alături de tine, împrăștiați acum de nevoile cotidiane, și cu dânșii cobori în depărtatele timpuri ale primelor încercări de artă, ale primelor pagini scrise și tipărite cu truda banului răpit jocurilor pentru care fusese destinați. Și trăești, singur, cu fruntea aplecată pe un volum întristător, (de astă dată versurile lui Bacovia) o viață pe care n'o mai poți întâlni, pentrucă entusiasmul a dispărut din tine și desgustul suveran a detronat încrederea ta de altă dată.

Și pentru că, instinctiv, l-ai ales pe Bacovia să-ți mângâe regretele, cât de amar îți apare traiul de acum al generației de azi, când îți amintești de frământările atâtor cenacluri cari întreținea în Iașul acesta, blestemat azi de adunările teroriste clandestine, ședințe de furtunoase desbateri literare și când lăptăria din Piața Unirii era o adevărată Academie!

Unde s'au risipit foile atâtor reviste în care s'a închis sbuciumul prietenilor noștri mai mari, și, modest, al sufletului nostru? „Versuri și Proză", „Fronda", „Absolutio", „Incercări Literare", atâtea pilde ale unor vremuri de frumoase și bună preocupări!

E tristă, infinit de tristă, evocarea trecutului. Și cât de bine și de cuprinzător e, să repeți, în noapte, cântarea aceasta, ucigătoare, a lui Bacovia:

„Pe drumuri de lirând,
„Pe vreme de toamnă,
„Mă urmărește-un gând
„Ce mă'ndeamnă
„Să dispar mai curând"..

Pentrucă, în definitiv, preferi o lentă dispariție unei existențe mizere și păcătoase, ca aceea la care te condamnă frecventarea nouei generații.

G. SPINA

Echivocul Popescu-Honigman

Se știe că ziarul «Lupta» este ediția filosemită a antisemitului «Universul», amândouă aparținând d-lui Popescu Stelian.

Honigmanii de la «Lupta» au primit indicația lui Popescu să infiereze mizerabilul asasinat care a doborât pe prefectul Manciu. In acelaș timp, însuși Popescu o scaldă prin «Universul», menajând ca de obicei instinctele anarhice și criminale ale unor rătăciți.

Popescu pune pe Honigmani să întrebe: «De ce mentalitatea bolnavă a câtorva zvăpăiați nu este înfrânată nici de școală, nici de biserică, nici de rigoarea legilor, nici de puterea organelor statului»? Dar tot Popescu, nu numai că nu înfrânează mentalitatea bolnavă, ci o simpatizează și o atâță prin «Universul».

Echivocul scârbos se menține și trece prin toate hopurile. Popescu se îngrașă din filosemitismul «Luptei», Honigmanii profită de antisemitismul «Universului», la toți le merge bine și taraba prosperează...

A.

ABONAȚIVA LA „OPINIA"

CÂND VOM PUTEA CĂLĂTORI CU DIRIJABILUL

Un mare defect al zepelinelor.—Inlocuirea hidrogenului cu helium.—Cum vor fi viitoarele aeronave.—In căutarea izvoarelor de helium

Toată lumea a urmărit cu emoție îndrăzneața călătorie a dirijabilului Z. R. 3 peste oceanul Atlantic. Sosirea zepelinului în America a fost salutată ca un eveniment care deschide perspeetive de aur navigației aeriene. Desigur prezicerile nu sânt exagerate decât în ce privește realizarea lor în timp. După toate probalitățile va mai trebui să așteptăm încă mult vremea când vom putea reține fără nici o grijă bilete pentru năvile „serviciului aerian român"

Dirijabilele germane au un mare cusur: ele sunt umplute cu hidrogen, care se aprinde foarte lesne. Z. R. 3 a sosit în America sfâșiat. Aerul pătrunsese într'unul din balonetele interioare, și devenise prin aceasta o adevărată bombă gata să explodeze la orice moment.

*

Americanii proprietarii cei noi ai dirijabilului, după ce l-au botezat cu pașnicul nume de *Los Angeles*, s'au gândit să înlăture neajunsul acesta, adică să înlocuiască hidrogenul cu heliumul un alt gaz cam tot atât de ușor, dar neinflamabil.

Dar aici o altă dificultate se ridică: heliumul este extrem de rar. El se găsește în atmosferă într'o proporție de 4 la un milion și până în 1918 nu se obținuse încă decât patru metri cubi din acest gaz. Or. cum capacitatea dirijabilului „Los Angeles" este de 70.000 metri cubi, ar părea foarte grea operația de înlocuire, dacă nu s'ar fi găsit alte izvoare de heluin.

Spectroscopia arată că prețiosul gaz se află în mari cantități în... soare.

Dar Americanii oricît ar fi ei de ingenioși. nu s'au ridicat cu ambițiile așa de sus. Dimpotrivă, tot pământului atot dătător, i-au cerut ajutorul. Și au găsit în Canada niște pământuri a căror emanațiuni de helium pot da 300.000 metri cubi pe an. Au fost deci instalate în Ontario, în Alberta, destilării care seamănă cu mașinile de lichefrat gazele. Astfel s'a obținut helium aproape pur (99 la sută), Exploatarea s'a dezvoltat așa de mult, în cît dirijabilul rigid. *Shenandoah* a fost umflat și întreținut în mod normal cu helium. De altfel heliumul ese mai greu prin acoperișul aeronavei și prin aceasta se păstrează mai mult decît hidrogenul.

*

Heliumul mai prezintă un avantaj: permite instalarea motoarelor cu explozie și a rezervoarelor cu benzină în mijlocul lui, fără nici un pericol Dimpotrivă, căldura dezvoltată de motoare, ventilează și ușurează gazul, încălzindu-l.

De aici alte avantagii: mărirea puterii de ascensiune și micșorarea lestului.

In definitiv, un dirijabil conceput după îmbunătățirile de mai sus, ia forma unui tub care poartă într'o parte un șir de cabine, și cîrmele. Dar până să ajungem la această mare jucărie, trebue încă helium. La Friedrichshafen nu există. Germanii deci trebue deocamdată să-și modereze speranțile, căci izvoarele din Canada, ajutate de fabricile de amoniac sintetic, vor putea cu greu să răspundă nevoilor universale.

Dar un alt izvor de helium poate fi găsit în viitor. Se știe că acest gaz este o rămășiță a fenomenului radiactiv. Savanții speră că vor ajunge să se folosească de radioactivitate, ca de electricitate. Se va găsi, nădăjduim mijlocul să fie produsă artificial. Va fi poate marea, unica sursă de energie a viitorului. Atunci heliumul va avea un preț cu adevărat convenabil.

Să așteptăm deci cu multă răbdare, dar cu încredere...

ACTUALITAȚI DIN AFARA

«Cellae falerniae» au fost descoperite.— Profesorul Biagio Greco a reușit să descopere pivnițele de Falerno la Via Appia, cântate de Virgiliu. Aceste pivnițe istorice au o veche inscripție romană prin care un anume Porphyrus, sclav liberal de August, proclamă gloria vinurilor de Falerna și Sabino.

„Cellae falerniae" se găsesc la Monte Massico lângă vila Sinuessa, nu departe de Capua.

*

Un pachet macabru.— Un țaran din împrejurimile Hamburgului numit Diericks a primit din America un pachet poștal recomandat al cărui conținut i-a produs o mirare lesne de înțeles. In adevăr o scrisoare pe care o găsi înăuntru îi revelă că cenușa din pachet reprezenta resturile pământești ale unei femei care emigrase în Statele Unite și care lăsase cu limbă de moarte să fie îngropată în Germania lângă soțul său. Pachetul era asigurat pentru 100 de dolari.

*

Cum s'a produs catastrofa dela cinematograful din Atena.— Zilele trecute am relatat tragica întîmplare de la un cinematograf din Atena. Se spunea atunci că focul ar fi cauza panicei. In urmă s'a stabilit însă că de fapt n'a fost decît spaima produsă de un copil, care văzând un chibrit aruncat aprins pe podele, a strigat „Foc"!

Douăzeci și cinci de persoane au murit alte cincizeci au fost grav rănite în grozava învălmășeală pe care a produs-o alarma aceasta falșă.

Creditul nostru în străinătate
Ne trebue o balanță de plăți activă

de MIRCEA A. BADAREU

De câtăva vreme — spre bucuria celor ce văd în urcarea leului o posibilitate de ameliorare a situațiunii economice, în care ne sbatem și astăzi încă — leul pare a-și mai fi revenit în fire.

Fenomenul, care s'a produs de atâtea ori, la aceeași epocă s'a repetat și de data aceasta. Sosirea toamnei, odată cu perspectivele de intensificare a exportului nostru de produse agricole, a adus urcarea leului pe piețele străine. De data aceasta însă, urcarea leului, pare a fi fost stimulată și de actuala criză de numerar. Și, deși valorile la care s'a urcat leul, sunt încă departe de acele pe cari le atinsese la începutul acestui an (3,32 și jum. în Februarie la Zurich); totuși unii întrevăd în această urcare, posibilitatea unor timpuri mai bune pentru valuta noastră.

De sigur însă, că această speranță nu se va putea realiza decât dacă actuala urcare a leului va fi durabilă și definitivă. S'ar părea totuși că, în momentul de față, scepticismul celor ce nu cred în posibilitatea ameliorării grabnice a actualei noastre valute, nu ar mai fi îndreptățit.

Afara de aceasta, un eveniment mondial, de o importanță covârșitoare s'a produs în ultimul timp. După 10 ani de război, conferința de la Londra, a întins ramura de măslin, asupra Europei însângerate.

Firește că nu se poate contesta că un eveniment de amploarea celuia care s'a produs la Londra, nu va putea rămânea fără nici o înrâurire asupra valutelor depreciate ale unora dintre învingători; precum nu va putea rămâne fără înrâurire asupra valutei noastre, nici faptul că datoriile externe flotante au fost consolidate, în parte. Inrâurirea aceasta va fi însă mai mult de ordin moral. Intronarea regimului de pace, reclamând în primul rând regularea datoriilor de război, rămase în suspensiune de atâta vreme, regulare care după toate probabilitățile va mări și mai mult sarcinile externe ale statului nostru.

Este însă, tot atât de necontestat, că o ameliorare durabilă a valutei noastre, nu va putea rezulta în mod firesc, decât de pe urma unei balanțe de plăți, care să fie activă. Or — tocmai aici este buba — cu toată valoarea ridicată pe care a atins-o exportul anului trecut, balanța noastră de plăți continuă a fi pasivă, după cum o probează însemnata scădere, pe care a suferit-o leul, pe piețele străine, chiar în decursul acestui an.

Intrebarea ce se pune deci, este aceea de a ști, dacă înrâurirea morală a păcii și a ameliorării creditului nostru în străinătate, va fi destul de puternică, pentru a contrabalansa tendința de scădere, pe care o imprimă valutei noastre situațiunea economică în care ne găsîm actualmente. Intrebarea aceasta își are cu atât mai mult rostul ei, cu cât în această situațiune s'au ivit noi conjecturi, care nu sunt câtuși de puțin favorabile urcării leului.

Astfel, în primul rând, ca o consecință a faptului, că producțiunea noastră este împiedicată în desvoltarea ei,—pentru motivele, care au fost desbătute pe larg în coloanele acestui ziar,— în exportul nostru s'a produs de la începutul anului încoace, un oarecare regres.

Acest regres soldându-se, pentru primele 6 luni ale anului, cu un deficit total, comparativ cu exportul perioadei corespunzătoare a anului trecut, de 13.000 tone, în aceste șase luni exportându-se 1.100 vagoane petrol și derivate, 8.800 vagoane lemne și derivate și 46.000 capete de vite, mai puțin decât în primele șase luni ale anului trecut. Și dacă acest regres a permis totuși ca valoarea exportului primelor șase luni ale acestui an, să se cifreze cu un spor de aproape 1 jum. miliarde lei, asupra exportului din aceiași perioadă a anului trecut, aceasta se datorește în primul rând împrejurării că exportul produselor agricole a fost în această perioadă, superior celui din perioada corespunzătoare a anului trecut cu 9.500 vagoane și mai ales faptului că prețul mărfurilor exportate a crescut odată cu deprecierea leului.

Deficitul probabil, cu care se va solda în anul acesta producțiunea noastră agricolă, care nu va lăsa disponibilități importante la export, decât porumb, stagnarea ce s'a produs în exportul produselor petrolifere, datorită regimului la care a fost impus atâta timp acest export; precum și scăderea însemnată—accentuată dn noile tarife de transport—ce s'a produs în exportul de produse lemnoase, nu ne îndreptățește, nici măcar să privim cu mai puțină îngrijorare situațiunea viitoare a exportului nostru.

Pe lângă toate acestea apoi, aranjamentul făcut în vederea stângerei datoriei externe publice și private, va reclama, pentru prima oară în acest an, un import mai pronunțat de devize străine, necesare aducerii la îndeplinire a noilor obligațiuni de plată. Sumele necesare aducerii la îndeplinire a acestor obligațiuni cifrându-se la

(Cont. în pag. II-a)

Acces de moralitate în Bulgaria
Condamnarea frivolităților modei.— Uniforma obligatorie pentru funcționare și eleve.—Femeile cu îmbrăcămintea ușoară nu sînt primite în biserică.— Fetele n'au voe să se tundă

Sfîntul Sinod al bisericei din Bulgaria a constatat că femeile bulgarce au început să facă economie la stofă și să-și expue prea mult goliciunea admirabilă a trupului. Inalții Prelați, necăjiți de asemenea vedenii care împiedecă spiritul a se concentra în contemplarea celor sfinte, au recurs la sprijinul guvernului.

Consiliul de miniștri din Sofia, pios și moral, a hotărît să ia măsuri aspre contra frivolității și nepotrivirei hainelor pe care femeile din cercurile intelectuale și burgheze au început să le adopte, după cea mai nouă modă occidentală.

S'a dat o ordonanță care prevede că personalul femeesc din serviciul statului, județelor și comunelor, trebue să poarte uniformă, constând dintr'o rochie croită dintr'o bucată, de stofă neagră, încheiată cu manșete și guler înalt.

Ministrul instrucției publice a prescris aceiași uniformă pe care elevele trebue să o poarte atât în clasă cît și pe stradă. In plus, fetele sînt obligate să poarte pălărie moale de culoare albă vara și neagră iarna. Singura podoabă admisă este o cordea albă, neagră sau cenușie.

O altă ordonanță a ministerului instrucției interzice fetelor de a-și tăia părul. De acum înainte, fetele cu peptănătura „a la Ninon" sau a la garçonne" nu vor mai fi primite în școli, nici în funcțiunile publice sau particulare. Căci, după pilda oficialității, băncile, marile întreprinderi, magazinele etc. au aplicat personalului femeesc regulile de moralitate edictate de guvern.

Sfântul Sinod, la rândul său, a hotărât ca persoanele de sex femenin care vor avea gâtul și brațele goale, sau rochii scurte

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 5
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema ELISABETA Astăzi Mercuri 29 Octombrie Matineuri și seara

PREMIERA — Film Parisian de Mare Spectacol, drama modernă din literatură Rusă

Adrien Krasoswsky

sau orchideea fatală

După scrierea celebrului autor rus Kulkowsky — OPERA COMPLECTA 6 acte — In rolurile prime: Celebritățile mondiale RUNICI din Taras-Bulba și PAVLOVA de la Teatrul Imperial din Petrograd — Adaos la program. Cea mai formidabilă creație în 6 acte **LUI-EL** în Imbogățiții unica și cea mai reușită comedie de un mare spectacol cu elegantul comic American

Sâmbătă 1 Noembrie Prima reprezentație a trupei Băjescu-Oardă de la Parcul Oteteleșeanu cu revista celebră **DI GRANDA**

Cinema MODERN Astăzi Mercuri 29 Octombrie în Matineuri și seara

Epoca 2-a - 9 acte mari 9

COPILUL HALELOR

după romanul lui I. N. Mageg cu somitățile mondiale

SIGNORET

Cea mai interesantă și puternică parte din întreg ciclul acestui grandios film

Rețineți biletele din timp.

Academia de Muzică

primește încă înscrieri.

Cursuri de pian, teorie, armonie, violină, declamație.

A se adresa la Școala Gheorghe Asachi (prin Săulescu), între orele 6-8 seara.

SALI PORJES

Magazin de Confecțiuni și Modă

face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat asortiment de modele originale în *Mantouri, Rochii* și *Pălării.*

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor și abonaților săi, nedându-se înapoi de la nici un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii)

în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, din admirabila expoziție de pictură deschisă în str. Lăpușneanu No. 38.

Un splendid costum pijama de crêpe-santé, foarte elegant, de la marele magazin «*High Life*» din str. Lăpușneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, produs al marei fabrici „Țesătura", din depozitul d-lui Fred Șaraga str. C. Negri 93.

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la reputatul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpușneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creație, material fin, de la marele și bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesioniști, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie și obiecte de artă «*Librăria Universală*» M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianță, compusă din *16 bucăți*, plus raftul special în oloi, de la asortatul și frequentatul magazin «*Cristal*» Piața Unirei, (Colț cu str. Săulescu).

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom și cognac, produsele renumitei distilerii „*Delicia*" din Iași, str. Capela Armeană 2.

3 magnifice Pandișpanuri specialitate originală și fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Socola No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depozitul de vinuri „Podgoria Iașilor", Berman Elișcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură și știință, editate de marea instituție „Viața Românească".

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toți cetitorii „Opiniei"**, *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunța ulterior.*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue **să strângă cupoanele** cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marți 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenția că prețul unui exemplar din „Opinia" este și rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puțin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim prețul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii:

Două asigurări contra incendiului, de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".

valori destul de importante. D. Anghelescu (în The Increse of Production) estimează că valoarea anuităților anuale ce trebuesc plătite în străinătate, pentru acele din datorii e externe ale statului, care au fost consolidate până acum, sau care au făcut obiectul unor aranjamente speciale, precum și pentru acele dintre datoriile particulare care au fost declarate, se ridică la peste 2.800.000.000 lei. Și să notăm, că aceste anuități privesc numai o parte din datoriile noastre în străinătate; între datoriile de mai sus nefiind cuprinse, o bună parte dintre datoriile flotante externe ale statului și mai ales cele din Statele-Unite, nici datoriile de război și nici o bună parte dintre datoriile noastre particulare.

Balanța noastră de plăți în străinătate, se va găsi astfel încărcată, cu sarcini suplimentare, de pe urma cărora se va accentua și mai mult pasivitatea ei. In mod normal, situațiunea aceasta nu ar putea fi schimbată, decât cu ajutorul unui export intens, care să fie în stare să încline balanța de plăți de partea noastră.

Valoarea unui atare export, exprimată în lei aur, trebue însă să întreacă cu mult pe aceea a exportului anului trecut, această din urmă valoare, chiar în lipsa plății unor anuități, de natura și valoarea celor de mai sus, arătându-se insuficientă, nu numai pentru a înclina balanța de plăți de partea noastră, dar chiar pentru a „stabiliza" cel puțin cursul monedei noastre în străinătate.

Valoarea exportului României mari, pentru a putea inclina balanța de plată de partea noastră, trebue să atingă cel puțin valoarea exportului anilor normali de înainte de război, adică la cursul actual al leului, cel puțin 20 miliarde lei.

In actuala situațiune a producțiunii noastre, e însă foarte greu ca un export atât de intens să fie realizat, realizarea unui export de o astfel de intensitate, reclamând, în afară de mijloacele suficiente de export, o producțiune extrem de abundentă și deci un regim economic de absolută libertate, la adăpostul căruia să poată lua naștere o astfel de producțiune. Din păcate însă, tocmai la stabilirea unui astfel de regim, care ne ar putea îndrepta în spre o ameliorare durabilă a situațiunii noastre valutare, se opun actualii noștri guvernanți.

Posibilitatea de îmbunătățire a valutei noastre apare deci, din toate acestea, ca destul de problematică.

De sigur însă, că o restrângere a importului, ar putea ușura în oarecare măsură, sarcina considerabilă, ce se impune producțiunii noastre.

Fi-va oare consumatorul nostru destul de cuminte, pentru a se abține dela tot ceeace este inutil? Viitorul singur ne va putea arăta aceasta.

M. A. Badareu

ECOURI

— Duminică seara a sosit în localitate marele rabin David Tversky din Buhuși, fiul marelui rabin Tversky din Iași. Domiciliază în str. Sf. Lazăr No. 70.

— S'a deschis expoziția de Crisanteme de la casa A. Grabovieschi, la magazinul Brașcu, str. Lăpușneanu.

Palatul băncei „Dacia"

Am mai vorbit încă în anul trecut despre această clădire importantă ca mărime și stil.

Atunci eram sub impresia consțiinciozității cu care se făcea clădirea și a planului ales după care se executa; azi întregul corp exterior și interior este ca și terminat din partea zidăriei și a tencuielelor, ba chiar și a ornamentațiilor în ghips și ciment, cari urmează după desemnuri în concordanță pe cât se poate cu stilul românesc, ce vedem că abundă pe aiurea, așa că numai construcția aceasta o putem socoti ca un *échantillon* ce merită a fi ținut în seamă de ieșeni, ca mai complect și mai precis în forma urmărită de tânărul arhitect Hanry Schonberg prin planul elaborat care'i face multă cinste și dovedește mari însușiri în ramura arhitecturei.

Am spus încă din toamna trecută că e un mare păcat că planul conceput de d. Schonberg nu s'a putut executa de cât pe jumătate, în ce privește fațada despre teatru și că înspre str. Cuza-Vodă nu s'a întins macar încă odată cât latura rădicată azi; totuși luată în totul, priveliștea e frumoasă și denotă multă pricepere și gust de a alcătui pe un teren meschin un palat impozant, cu peste 50 camere în total.

Această clădire ca soliditate prezintă credem foarte bune garanții, de oare-ce toți câți au văzut'o în lucrare s'au putut convinge de acea a subsolului, unde a fost multă muncă și multă cheltuială de s'au evitat atâtea surprize pastrate, ca: pivniță și alte săpături, în contra cărora a trebuit arhitectul să recurgă la pilastri puternici, arcuri în beton și alte garanții serioase pe care să se razeme cele patru etaje, plus acoperișul.

Toate aceste greutăți fiind invinse, clădirea a putut fi înălțată fără nici o grijă spre a se prezenta, așa cum o vedem azi, ca o podoabă a acestui colț, ce-i un punct însemnat al Iașului și care cadrează cu elădirea teatrului de o parte și acea a întinsei școale „Notre Dame de Sion", mai având în față și frumoasa statuă a cronicarului Miron Costin.

Distribuția interioară, în ce privește parterul și rândul întâiu, rezervate până acum, după cât ni s'a explicat, esclusiv instituției bancare, corespunde în totul cerințelor menirei pentru care a fost construit acest palat, precum și instălațiile de lumină, apă și alte necesități inherente lui.

Cele lalte două rânduri vor avea până una alta destinațiuni particulare poate, dar toate încăperile numeroase sunt împărțite așa fel ca să corespundă unei îndemănări perfecte serviciilor cari vor intra în ele.

Pereții ghipsați și ornamentați, satisfac partea estetică, deasemenea parchetul solid, ce se pune, asigură buna întreținere pentru mult timp.

In afară de acestea, menționăm că întregul mobilier a fost adus și e confecționat pe cât de solid pe atât și de lucsos, ceia ce denotă dealtfel că nu s'a cruțat nimic pentru ca Banca Dacia să poată avea nu numai o instalare cu totul modernă și confortabilă, dar în acelaș timp și pe cât se poate mai elegantă.

Quidam

Intrârnarea anarhiei antisemite

„Neamul Românesc" apărut azi anunță următoarele:

„Guvernul este informat că mișcările studențești sunt pe cale de-a reîncepe, în centrele universitare și că agenții mișcării se pregătesc pentru o campanie violentă.

Asasinatul dela Iași a avut un ciudat ecou în unele cercuri studențești: s'au produs manifestații care dau loc să se creadă că agitatorii nu-și dau seamă de gravitatea consecințelor pe care le pot și trebue să le aibă fapte ca acel al tânărului Zelea Codreanu.

„Guvernul,—ni se afirmă—va înăspri starea de asediu în centrele universitare și a dispus arestarea celor cari vor manifesta în mod public satisfacția pentru cele petrecute la Iași, sau vor ține întruniri provocatoare".

Sanatoriul dela Bârnova

—ce spune d. dr. Cazacu—

D. dr. Cazacu, directorul regiunei sanitare, a vizitat sanatoriul de tuberculoși de la Bârnova.

Distinsul director, se declară perfect mulțumit de cele constatate.

—Am găsit spune d-sa—pe mulți suferinzi, cu un cîștig la greutate de 2—3 chilograme în comparație cu cea avută la intrarea lor în sanatorii, ceiace dovedește că hrana și ingrijirea e bună.

„Am întrebat pe cei mai mulți dintre bolnavi, și toți ni-au declarat că sunt perfect mulțumiți și că nu pot invoca nici o plîngere împotriva chipului cum sunt îngrijiți".

*

D. dr. Cazacu a inspectat întregul sanatoriu și în marginea posibilității și față de budgetul restrîns, l-a găsit în cele mai bune condițiuni.

Avantagii făcute de Italia

PENTRU STUDENȚII STRĂINI CARE VIN LA UNIVERSITĂȚILE ITALIENE

Guvernul fascist din Italia, a trimis un comunicat prin Camera de Comerț din Milano, guvernului nostru, prin care anunță că scutește complect de toate taxele pe studenții din ori care țară, care ar dori să urmeze studiile la Universitățile de Stat din Italia.

Pentru a ușura și mai mult studiile, tinerilor străini, a admis vizarea directă și cu scutire complectă de taxe a certificatelor și documentelor legalizate de consulatele italiene, prezentate de acești studenți.

O telegramă

a ziariștilor cehoslovaci

D. Petre Fântânaru, prefect de județ, a primit următoarea telegramă:

„Părăsind România, ziariștii cehoslovaci își fac plăcuta datorie să vă mulțumească călduros pentru dragostea ce le-ați arătat, și vă roagă să transmiteți autorităților civile și militare, cât și presei și întregei populațiuni, adânca recunoștință pentru inimoasa primire".

ss) **Hoch**
Sviaovski

Arestarea unei vânzătoare de carne vie

Chișinău.—In ziua de 27 Octombrie 1924, a fost arestată, în gara Ciodâr-Lunga femeia Efrosinia Toma, din orașul Constanța, care însoțea 3 fetițe în etate de 13—16 ani.

Din cercetările făcute s'a constatat că Efr. Toma este de profesiune o răpitoare de minore pe care le predă în schimbul unor sume mari de bani, la stabilimentele din Constanța.

Copilele răpite sunt luate în județul Cetatea-Albă, fiind angajate ca servitoare.

Copilele au fost trimise acasă, iar Efr. Toma arestată.

UT.

---

care să le permită a-și arăta pulpele, să nu fie admise la împărtășanie și chiar să le fie riguros oprită întrarea în biserică.

Aceste măsuri au fost imediat adoptate de autoritățile eclesiastice ale altor rituri: catolic, armean, grec. Marele Muftin al musulmanilor și marele rabin al israeliților n'au socotit necesar să prescrie aceiași interdicție, pe motiv că femeile turce și evreice sunt totdeauna îmbracate cuviincios când se duc la moschee sau la sinagogă.

In ce privește pe elevii de sex masculin, ministerul instrucției publice a reintrodus în chip obligator, uniforma dinainte de război, constând din pantalon și un soi de bluză militară cu guler drept, și un centuron de piele neagră cu poftale de aramă, cu numărul matricol al elevului. Șapca, după modelul militar rusesc, este de culori diverse, variind de la o școală la alta și are inițialele brodate. Pe umărul drept al bluzei este brodat numărul matricol al elevului, în concordanță cu acel de pe biletul de identitate prevăzut cu fotografia școlarului.

Biletul de identitate și uniforma dau elevului avantajul de a fi admis cu jumătate preț în serviciile de transport public, în instituțiile guvernamentale și municipale și în toate localurile de distracție: teatru, cinematograf, concerte, concursuri etc. și admis gratuit la conferințe și expoziții. Acelaș avantaj îl au și elevele școlărițe.

Evident, măsurile sunt destul de severe, în special în ce privește pe fete. Dar n'au aface cu ordonanțele implacabile a lui Stamboliiski care obligau toate fetele de la 14 ani în sus, fără excepție, a se supune la cel mai intim control medical...

PENTRU INFRANAREA CRIMINALITAŢII
ŞI ANARHIEI ANTISEMITE

Să se suprime catedra d-lui A. C. Cuza! -- Instituţia Juraţilor trebue menţinută

Merge zvonul intenţiei d-lui Brătianu de a suprima justiţia populară a juriului.

Să se suprime catedra d-lui A. C. Cuza, nu juraţii.

D-lui Cuza i s'a dat o catedră de economie politică pe care d-sa cu de la sine putere a schimbat'o în catedră de antisemitism, de cultura urei de rasă sau de religia mosaică.

Iau pe conştiinţă că fără d. Cuza, la facultatea de drept din Iaşi, nu s'ar fi produs criminali ca Moţa, care să asasineze fiind arestat—pus la siguranţă cum glăsueşte procedura penală—în chiar localul închisorei, sau ca Zellea în chiar sanctuarul justiţiei, înaintea căreia cerea dreptatea, dânsul cu mai mulţi colegi.

Toţi aceşti nevropaţi, sunt produşii lecţiunilor d-lui Cuza, care i-a învăţat că antisemitismul nu este un resentiment de clasă cum îl ştim noi, ci un sentiment de supranaţionalism, de suprapatriotism.

Dacă înveţi că fericirea României stă exclusiv în exterminarea jidanilor, natural că ori cine se opune unei astfel de acţiuni trebue taxat de trădător al neamului, contra căruia aplicarea pedepsei cu omorârea prin pândire, nu este destul de grea.

O minte simplistă, fără experienţa vieţei, este uşor captivată de perspectiva laurilor eroismului, suprimând pe un mare demnitar care se crede dator să nu tolereze acte de antisemitism.

*

Rău şi-a ales însă d. Brătianu momentul să se laude că va trage pe d. Cuza la răspundere ca autor moral al crimei lui Zellea. Pentru asta trebue schimbat codul penal însuşi, dându-i şi aplicare retroactivă, *ceia ce nu se poate.*

D. Brătianu guvernează ţara tot de atâtea decenii, de când d. Cuza otrăveşte de pe catedră, tot atâtea generaţii. Primul ministru a fost în măsură să trimeată cu notele cursului, pe d. Cuza înaintea comisiunei de judecată, care nu şi-ar fi luat răspunderea să afirme că cele ce spune d. Cuza de pe catedră intră în cadrul profesoratului. Comisia ar fi dat libertatea d-lui Cuza, să facă antisemitism pe stradă, la întruniri publice, oamenilor formaţi, iar nu copiilor care trebue să repete la examene sub grave sancţiuni, ceia ce au auzit de la d. Cuza.

*

In loc de acest lucru simplu, hotărâtor, d. I. Brătianu a permis ca d. Vintilă Brătianu, Mitropolitul primat, ziarul oficios al partidului etc., să spue aceleaşi lucruri ca d. Cuza, deci să consacreze şcoala acestuia. Nu va putea d. I. Brătianu să pue pe banca acuzaţilor alături de d. Cuza, pe toţi ceilalţi autori ai antisemitismului în acţiune.

Să lase deci primul ministru cabotinajul, cu aere tragice, cu emoţii, cu faţa descompusă *dar compusă*, să îndepărteze de la instrucţie pe Dr. Anghelescu complicele d-lui Cuza, care făcuse la un moment din acesta din urmă, conducătorul Universităţei de Iaşi. Să pue la instrucţie un om convins că antisemitismul este o crimă contra păcei interne, contra civilizaţiei şi care să *voiască* să cureţe Universitatea de toţi Cuza,

*

Lasă juraţii în pace, d-le Brătianu, dacă nu te gândeşti că ar fi o piedică pentru dictatorii viitori ai acestei ţări, căci nimeni n'ar putea judeca crimele în toată complexitatea lor morală, de cât cetăţenii juraţi.

In chestia asasinatului

SCENE INDUIOŞĂTOARE LA TAMAŞI.—MERSUL INSTRUCŢIEI.—NOILE MASURI DE ORDINE

Persoanele care au luat parte la înmormântarea din comuna Tamaşi, spun că întâlnirea dintre d-na Manciu, văduva regretatului prefect, şi bătrâna mamă a fost pe o aşa intensă emoţie încât a cutremurat întreaga asistenţă, compusă din mii de oameni.

Bătrâna mamă s'a aruncat asupra corpului neînsufleţit al regretatului ei fiu, şi în ţipete sfâşietoare, blestema pe acei cari au ucis pe Costache al ei. Şi culmea înduioşărei a fost, când d-na Manciu, nimicită de durerea ce o copleşea, a trebuit dânsa să ie în braţe şi să încerce a aduce o cât de mică uşurare în sufletul sbuciumat al bătrânei mame.

Continuarea instrucţiei

In după amiază de eri, d. judecător de instrucţie Ieşanu, s'a ocupat cu cercetarea dosarului crimei, de pe acum destul de voluminos, cuprinzând interogatoriile luate până astăzi.

*

Astăzi, judele de instrucţie va continua interogatorul d-lui Zelea Codreanu tatăl, întrerupt eri la ora 1 după amează.

*

D. Tătărescu, subsecretar de stat la interne, a rugat pe d. Ionescu Ghinea, prefect, să-l ţie mereu în curent, cu mersul cercetărilor şi măsurile de ordine luate.

*

Tribunalul, secţia a doua a confirmat eri mandatul de arestare al asasinului.

*

Din ordin superior, prefectul de poliţie a oprit apariţia ziarului aşa zis al studenţimei creştine.

*

Trebue amintit că regretatul prefect Manciu, a fost perfect informat că se pregăteşte o nouă mişcare antisemită şi că fusese fixată data, după terminarea examenelor.

Fără a face vre-o alarmă, Manciu în chipul cel mai discret, a luat cuvenitele măsuri de pază, pe lângă diferite instituţiuni.

Numai pentru propria sa persoană nu a luat nici o măsură de pază.

*

După un lung interogatoriu care a ţinut tot timpul nopţei, d. judecător de instrucţie Eşanu a semnat mandate de arestare în potriva d-lui Liviu Sadoveanu, proprietarul tipografiei «Lumina Moldovei», împotriva lui Ion Sava, student şi Anastasescu, elev de şcoală secundară.

Judecătorul de instrucţie, din interogatoriile luate, ar fi găsit indicii de legături cu Corneliu Codreanu.

Toţi trei au fost depuşi la penitenciar.

E probabil că chiar azi, tribunalul va avea să se pronunţe asupra confirmărei mandatelor.

Ultimile informaţii

x *Unele ziare au înregistrat ştirea despre un atentat care s'ar fi încercat la Bârnova asupra trenului în care se aflau d-nii miniştri Mârzescu şi Tatarescu.*

Stirea se dezminte categoric.

x Azi, fiind aniversarea naşterei M. S. Reginei, un Te-Deum s'a oficiat la Mitropolie, în azistenţa autorităţilor militare şi civile.

Oraşul e pavoazat.

PIATA VALUTARA. — Leul la Paris a cotat ieri 10,90; la Zurich, 2,90.

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 9,44; francul belgian 8,70; francul elveţian 34,70; lira engleză 810; dolarul 179,50; lira italiană 7,78; coroană cehă 5,37.

x Principele Carol nefiind la Bucureşti, comitetul Ateneului din Tataraşi, in frunte cu d. Ifrim, îi va prezenta abia Luni albumul, cuprinzând tablouriie diferiteior escursiuni, organizate de instituţia culturală ieşană.

x Joi are loc la direcţiunea generală a căilor ferate o importantă conferinţă la care vor participa toţi directorii regionali.

Conferinţa va fi prezidată de d-l Pretorian, care s'a reîntors curînd din străinătate.

x Ivindu-se un defect la un motor de la Uzina de Lumină, se vor face întreruperi parţiale de curent de la 5—9 jumătate p. m.

x STATISTICA SCARLATINEI.—Direcţiunea regională sanitară a alcătuit un tablou statistic al situaţiei epidemiei de scarlatină în oraşul nostru, în cursul ultimilor ani.

Astfel, în 1920, numărul cazurilor a fost de 243, în 1921: 419, în 1922: 167, în 1923: 181, iar în anul acesta, până la 1 Octombrie 122.

Mortalitatea în cursul acestor ani, a fost următoarea:

9 la sută, 8 la sută, 5 la sută şi 7 la sută; anul acesta, mortalitatea e numai de 4 la sută, ceia ce arată că virulenţa epidemiei a scăzut.

Forma cea mai gravă a epidemiei a fost în anul 1921.

x In urma unei dispoziţiuni a Ministerului de Finanţe toate autorităţile nu vor achita salariile personalului, dacă acesta nu va face dovada de plată la zi a impozitului global.

Această măsură a provocat o vie agitaţie între funcţionari, care se vâd atât de strâmtoraţi în ajunul iernei.

x Marele artist Brezeanu, împreună cu un ansamblu de la Teatrul Naţional din Bucureşti, va juca în seara de Vineri 31 Octombrie, pe scena Teatrului Naţional din Iaşi piesa „Sylok" (Negustorul dln Veneţia), celebra dramă a lui Shakespeare.

x Societatea Comunală de Electricitate din Iaşi, aduce la cunoştinţa publicului că biletele de reducere pentru tramvai se schimbă până la 15 Noemdrie 1924.

Schimbarea se face în fiecare zi de la ora 3—6 p. m. dar numai în baza carnetului de identitate şi a biletului vechi.

x Delegaţia partidului naţionalist al poporului, în frunte cu d. dr. Slătineanu pleacă Sâmbătă seară la Bucureşti pentru a participa la congresul partidului, ce are loc Duminecă în Capitală.

Delegatia ieşană numără o sută de persoane.

x Examenul cunoştinţelor de limba românească a personalului c. f. r. din Basarabia, a fost terminat şi a dat rezultate satisfăcătoare.

Peste căte va zile începe examenul personalului provenit de la căile ferate austro-ungare.

x D-l Gh. Scutaru, inspector general ne control al căilor ferate a sosit în localitate pentru a se interesa la Parchet despre situaţia unor funcţionari ceferişti suspendaţi implicaţi în nişte fraude în legătură cu aprovizionarea funcţionarilor cu lemne.

D-sa a plecat apoi la Chişinău unde are de făcut o anchetă.

x Amenajarea camerelor din turnul Golia pentru instalarea postului receptor de Telegrafie fără fir, a fost—însfârşit, terminată.

S'a instalat până şi lumina electrică.

Mai rămâne acum ca Direcţia Radio-Comunicaţiilor din Bucureşti să trimită aparatele.

Montarea postului receptor este dar o chestiune de zile, căci atât Ministrul Comunicaţiilor, cât şi Marele Stat Major, zoreau mereu primăria şi inspectoratul poştal să termine lucrările de amenajare.

x Comuna, stabilind ca monumentul donat de principesa Olga Sturza să fie aşezat în faţa comandamentului corpului IV armată, (Palatul M. S. Regina), monumentul cavaleriştilor ieşeni morţi în războiu, care urma să fie situat în acest loc, va fi aşezat sau în piaţa nouă, sau în faţa grădinei Copou.

x D-l inginer Niţescu, directorul regional al căilor fera e, a plecat la Galaţi pentru a cerceta în deaproape plângerile comercianţilor localnici relative la încasarea taxelor de transport.

x Eri a sosit în localitate un inginer delegat de serviciul Radio-Comunicaţiilor pentru a începe montarea pilonilor metalici ai postului de transmisiuni de la Copou, astfel că odată cu instalarea postului receptor se vor putea transmite în curând şi mesagii din localitate.

x Comuna a comandat plăcile necesare pentru a schimba numerele tuturor străzilor principale, dând astfel o numerotaţie definitivă, care se impunea, căci în unele străzi sunt la acelaşi imobil, două şi chiar trei numere.

x Tribunalul Ilfov s. III, a condamnat la o lună închisoare corecţională pe Dumitru D. Rădulescu director proprietar al revistei „Dracul", pentru imoralitate şi ilustraţiuni obscene tipărite în acea revistă.

x SCANDALUL ŞI BĂTAIA DIN GARA.— Aslăzi dimineaţă pe la orele 5 călătorii cari se aflau pe peronul staţiei c. f. r. locale au fost martorii unui scandal enorm provocat de un fost agent poliţienesc.

Individul Aurel Paradais fost agent al siguranţei locale, fiind turmentat de băutură şi întovărăşit de alţi amici ai săi, au voit să continue în restaurantul cl. III-a din gară, un chef începnt la o cârciumă din oraş.

Restaurantul refuzând să vânză băutură celor turmentaţi, prilejui un scandal enorm.

Aurel Paradais a început să âmeninţe iar în cele din urmă a început a lovi în chelneri.

Se produse atunci o bătaie în toată regula.

Paradais a lovit cu pumnii în geamurile galantarului şi uşei cauzând restauratorului pagube de câteva mii lei.

A intervenit subcomisarul gării d. C. Hriţcu care cu multă greutate a reuşit să aresteze pe scandatagiul Paradais căruia i-a dresat acte de dare în judecată pentru scandal şi beţie.

x SPECTACOLE. — Incă astăzi ultima zi se mai poate admira pe olanda încadrată a Cinematografului Sidoli puternica tragedie realistă *Pumnul carbă*. In numărul nostru de eri am vorbit mai pe larg de acest sublim spectacol.

Accentuăm şi atragem din nou atenţia iubiţilor noştri cetitori asupra acestui film, care, după noi este unic în analele cinematografice.

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Strada Banu No. 16
ore de consult:
8-9 dim. şi 8-9 seara

Doctor I. Frey
BOLI INTERNE
ŞI BOLI DE FEMEI
Cons. 9-11 şi 2-4
STRADA CAROL 9 bis.

Mircea G. Serion
Doctor în drept
AVOCAT
FOST MAGISTRAT TRIB IAŞI
Birou de Notariat
Iaşi, str. Sava No. 41

Teatrul ELISABETA
Turneul Companiei de Operete Parcul Oteteleşeanu-Bucureşt
Băjescu Gardă - N. Simionescu
va juca Sâmbătă 1 Noembrie — ora 9 seara
Revista celebră — nemuritoarea
DI GRANDA
de Mircea Rădulescu şi Solomonescu
Duminică 2 Noembrie — ora 9 seara
Dacă nu curge pică
Revistă hilariantă în 2 acte şi un prolog
cu aceaşi distribuţie artistică — 80 Persoane.
Orchestră, Decoruri şi costuma proprii.
Biletele de pe acuma la Teatrul Elisabeta

ROMANIA
Preşedintele Trib. Iaşi
Secţia III-a

ORDONANŢA

No. 6393.

Văzând că Banca Dacia, Societate Anonimă cu sediul în Iaşi, prin acţiunea înregistrată la No. 28257 din 22 Octombrie 1924, cere anularea poliţei emisă a Iaşi la ziua de 16 August 1924, de către Adolf Tettler, proprietar, domiciliat în Iaşi, str. Alecsandri No. 6 în ordinul Banca Dacia S. A. Iasi, cu scadenţa la 16 Noembrie 1924 şi loc de plată la Iaşi la Banca Dacia; această poliţă purtând stampila Băncei Dacia cu No. 40382 şi care s'a perdut sau sustras, fiind expediată de Banca Dacia cu scrisoarea din 20 August 1924 şi nesosită de Adolf Tettler.

In baza art 354, 355 din codul comercial şi fiind tacită devada proprietăţei cu actele depuse la dosar.

Noi Preşedintele
ORDONAM

Se declară nulă şi fără tărie în mâinile oricui s'ar găsi această cambie de Lei 100.000, (una sută mii), subscrisă de Adolf Tettler, proprietar din Iaşi, str. Alexandri No. 6, în ordinul Băncei Dacia, Societate Anonimă din Iaşi cu scadenţa la 16 Noembrie 1924 şi cu loc de plata la Iaşi, la Banca Dacia, poliţă care poartă stampila cu cuvintele Banca Dacia, Societate Anonimă No. şi scris cu mâna numărul 40382, şi care a fost pe dută sau sustrasă de la zisa Bancă prin August 1924.

Se invită ca orice persoană care posedă cambia de mai sus în termen de 40 zile să-o depună la Grefa acestui Tribunal, acest termen de 40 zile fiind socotit de la publicarea prezentei ordonanţe

Prezenta ordonanţă se va afişa în sala Tribunalului, la Primăriei oraşului Iaşi, la Camera de Comerţ şi se va publica în ziarele: Gazeta de Iaşi, Opinia şi Lumea

Data în Camera de Consiliu azi 22 Octombrie 1924.

Preşedinte (ss) *Dem. Gervescu*
Grefier (ss) *A. Hulubei*

Mulţumire publică

Subscrisa, aduc pe această cale cele mai vii mulţămiri d-lui Dr. L. HAITTEL din Iaşi str. Săulescu, pentru modul cum m'a tratat, într'o gravă boală internă de care am suferit, şi datorită căruia mă simt acum complect restabilită.

Il recomand călduros tuturora.

MARGARETA KAUFMAN
Str. Căpitan Păun 24

SE CAUTA o casieriţă cu referinţe bune. A se adresa la ziar.

CURIER care să cunoască străzile oraşului se caută spre imediată angajare.

Se prefera foşti FACTORI POŞTALI. A se adresa la Banca Dacia.

DE VANZARE RAFTURI, tejghele, o casă de fier, 2 birouri, 1 piesă de copiat, dulap etc la magazinul de coloniale «Aurora» Str. Ştefan cel Mare No. 38.

DE INCHIRIAT 2 sau 4 camere şi bucătărie cu tot confortul. apă, canal, electrică, sobe teracota în centru str. Tăutu No. 7.

Ev nual şi de vânzare întreaga clădire cu înlesniri de plată.

Se vinde şi 300 metri los

FANFARA şi muzică italiana. la dispoziţie pentru angajamente în oraşul Iaşi. A se adresa la magazinul de muzică Braşcu str. Lăpuşneanu.

PALTON NOU de astrahan cu guler de scorga, se vinde pe preţ convenabil.

A se adresa la Davidsohn, str. C. Negri No. 4

Sanatoriul Dr. Tzaicu
IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115

Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.

Se primesc boli interne şi nervoase (exceluse bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m.

Kalmodon Dr. Konya

Kalmodon este un remediu specific calmant şi prin compoziţia sa specială incomparabil ca eficacitate contra *Durerilor de cap, Migrenei, Nevralgiilor, Gripei, Febrei, Durerilor reumatizmale, Durerilor de dinţi*, cât şi contra oricărei alte dureri provenite din răceală.

Kalmodon are o acţiune imediată şi este în acelaş timp tonic şi fortifiant.

Kalmodon neobosind stomachul poate fi luat de persoanele cele mai sensibile. Intrebuinţarea sa poate fi îndelungată, fără de a avea vre-o acţiune vătămătoare asupra organismului.

A se cere numai sub numele **Kalmodon Dr. Konya**

Depozit gen: S. a. r. „CHEMIX" Bucureşti
Str. Nicolina 4 şi Farmacia Dr. Konya Iaşi.

Ultima Oră

Mişcări revoluţionare in Bulgaria

O senzaţională depoziţie a generalului Văltolanu.- Judecătorul de instrucţie chemat urgent la patul bolnavului.- Camera şi odiosul asasinat din Iaşi

SITUAŢIA GRAVĂ IN BULGARIA

Atacul răsculaţilor asupra oraşului Sliven

Bucureşti.— Ştiri sosite pe cale particulară anunţă că în Bulgaria se petrec lucruri grave.

In împrejurimile oraşului Sliven se află puternice forţe ţărăneşti şi comuniste. Răsvrătiţii au pătruns şi în oraş pe care l-au terorizat 2 zile, atacând instituţiile publice şi localul închisorii. Violente lupte sau dat pe străzi cu garnizoana oraşului.

La sfârşitul primei zile atacatorii au fost respinşi până la marginea târgului.

In ziua a doua, armata a făcut uz de artilerie. S'a interzis populaţiei de a eşi din casă în afară de orele 4—6 după amează.

O depoziţie senzaţională

a generalului Văitoianu

în chestia fraudei cu paşapoartele

Judecătorul de instrucţie chemat de urgenţă la patul bolnavului

Bucureşti. — Judecătorul de instrucţie Diristorian a invitat eri pe d-l Mac Andreev, vice consul al Statelor Unite, pentru a da relaţiuni în chestia fraudelor cu paşapoartele.

D-l Andreev s'a prezentat cu actele privitoare la viza paşapoartelor. D-sa a declarat, că societatea „Petrolul Naţional" a cerut mai multe vize sub numele de Indusfria Naţională de Petrol. Cererile erau semnate de d-l Haralamb Georgescu.

Pus în cunoştiuţă cu această declaraţie d-l Georgescu a obiectat că semnăturile de pe cerere sunt falşificate. Falşul pare a fi făcut de Filipovici.

*

Soţia generalului Al. Văitoianu s'a prezentat judecătorului de instrucţie şi a comunicat că generalul voeşte să-l vadă de urgenţă, ca să-i facă declaraţiuni importante, de oare ce îşi simte forţele epuizate şi n'ar voi să intre în mormânt înainte de a pune instrucţia în conştiinţă cu anumite fapte

Dl. judecător Dristorian, însoţit de primul procuror, a plecat imediat la sanatorul Elisabeta. Magistraţii au luat o depoziţie a generalului de la ora 5 şi jumătate până la ora 7 seara.

După acesta judecătorul a sfătuit pe general, ca să-şi păstreze cumpătul şi să aştepte rezultatul cercetărilor.

După plecarea magistraţilor, generalul s'a simţit mult mai bine şi mai liniştit şi a primit unele alimente.

Asasinatul de la Iaşi în discuţia Camerei

Comunicarea d-lui prof. Paul Bujor şi răspunsul primului-ministru

In şedinţa de eri a Camerei, d. **Paul Bujor** *a făcut o comunicare în chestia asasinării prefectului C. Manciu. Deputatul ţărănist, adânc afectat de crima comisă, a spus :*

— Mi-e destul de penibil de a ridica chestiunea care mă aduce la tribună. E vorba de cele petrecute la Iaşi. L-am cunoscut pe Manciu ca om de treabă, simpatic şi om al datoriei.

El a căzut victima unui odios atentat.

Sper că nu toată studenţimea e solidară cu aceste fapte. Agitaţia studenţilor ar fi putut fi potolită dacă guvernul ar fi dovedit mai multă solicitudine faţă de doleanţele lor.

Nu e mai puţin adevărat însă că sunt unii profesori care s'au dedat la agitaţii nepermise. Eu m'aşi socoti înjosit dacă aşi vorbi rău pe alt profesor sau aşi îndemna pe studenţi să spargă capul altui profesor.

Se spune că agitaţiile acestea sunt încurajate de guvern. Eu nu cred.

Incheind, d. Bujor cere ca guvernul să ia măsuri urgente ca asemenea fapte să nu se mai repete.

*

D. Ionel Brătianu răspunzând acestei comunicări, asigură că guvernul e hotărât să menţină ordinea şi va căuta să aducă la răspundere atât pe autorii materiali cât şi pe autorii morali ai crimelor care tulbură liniştea în stat:

Dacă legile în vigoare nu vor fi suficiente, guvernul este hotărât să ceară Parlamentului măsurile legale pentru ca răspunderile să fie stabilite.

Două incendii în Capitală

Bucureşti. — Astă noapte la ora 1 şi jumătate, un incendiu a isbucnit la depozitul de furaj şi lemnărie al d-lui Gh. Manea de la Herestrău.

Două posturi de pompieri au sosit imediat la faţa locului. Locatarii din împrejurimi fiind în pericol au început să-şi evacueze locuinţele.

In scurt timp depozitul a fost nimicit în întregime.

Pagubele sunt foarte mari.

*

Un alt incendiu a izbucnit la 12 noaptea la uzina de gaz şi electricitate din Bulevardul Mărăşeşti No. 2 şi anume la depozitul de cărbuni al uzinei.

Un lucrător voind să lumineze depozitul a aprins o cârpă muiată în petrol. Din nebăgare de seamă a isbucnit un incendiu, care a progresat repede, cuprinzând întreg acoperişul depozitului. S'a dat alarma şi au sosit imediat pompierii.

Cu prilejul operei de localizare un lucrător a fost rănit. Acoperişul depozitului a fost complect distrus.

Pagubele sunt mari.

REVOLUŢIA DIN CHINA

Bucureşti. — Generalul Feuck se află sub controlul Pekingului. Generalul U-Pei-Fu şi-a stabilit cartierul la Tsien-Tsiu, de unde vrea să pornească din nou împotriva Capitalei.

Manevrele electorale anti-laburiste

Chestia scrisorei lui Zinoviev

Bucureşti.— D. Mac Donald a rostit un interesant discurs, atingând chestia scrisorei pe care Zinoviev ar fi trimis-o lui Rakowski, îndemnând la organizarea şi sprijinirea comuniştilor englezi.

D. Mac Donald a declarat că laburiştii nu vor admite niciodată vre-un amestec străin în afacerile interne ale Angliei. Dealtfel, se îndoeşte de autenticitatea scrisorii. Toţi cei vizaţi au tăgăduit-o. Şi totul pare a fi o simplă manevră electorală în contra partidului muncitoresc.

Sinuciderea unei domnişoare

Bucureşti.— O încercare de sinucidere s'a produs la Căminul de protecţie a femeei române.

D-ra Mimi Moise în etate de 20 ani, s'a aruncat de la etaj în stradă, rămânând în nesimţire.

In stare gravă ea a fost transportată la spital.

Aniversarea Republicei Cehoslovace

Bucureşti. — La Praga şi în toată Cehoslovacia s'a sărbătorit cu mare fast aniversarea republicei. Ziarele au scris articole ocazionale. Toate oraşele erau pavoazate.

Alte fraude

Bucureşti.— Parchetul a instruit cazul studenţilor Ion Chicioreanu şi Constantin Ionescu implicaţi în fraudele de jumătate milion dela oficiul poştal al Camerei de Comerţ din Capitală.

Chicioreanu a fost depus la Văcăreşti.

Condamnarea asasinului lui Dascalov

Bucureşti.— Din Praga se anunţă, că bulgarul Cironcov, asasinul fostului ambasador la Praga, Raicu Dascalov, a fost declarat în unanimitate de către Curtea cu juri ca vinovat de asasinat cu premeditare.

Fraudele de la C. F. R.

Bucureşti.— In chestia enormelor fraude constatate la direcţia generală a căilor ferate, cercetările au continuat ieri la cabinetul VI de instrucţie.

A fost din nou invitat ca informator d. inspector financiar Petrescu. Se ştie că informaţiunile date de d. Petrescu au servit foarte mult la lămurirea chestiei marilor fraude din gara de Nord.

Cetiţi „Opinia"

ASTA-ZI la SIDOLI
Patima oarbă
sau
PROFETUL MODERN
fastuasa montare de
GRIFFITH
Adaos
ZIGOTO INSPECTOR

DOCTOR
MATIAS LEDERHENDLER
dela Universitatea din Viena fost *asistent* de operaţie al Prof. Halban—Viena şi *medic secundar* al clinicei universitare de ginecologie Prof. Schauta din Viena
M A M O Ş
- Operaţiuni şi boli de femei -
Str. Lăpuşneanu 35 (lângă Astoria).

Cumpărăm Briliante
Diamante, aur, argint, platină, Bijuterii si danturi de aur uzate
Oferind preţurile cele mai mari
Ceasornicăria TISCHLER
Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii
IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI
Nu cumpărăm decât de la persoane bine cunoscute, sau de la persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare.

„MOLDOVA PETROLIFERA"
a deschis lângă rampa Socola un depozit pentru en gros, aranjat sistematic cu linie de garaj, cu toate produsele petroleului, precum :
Benzină uşoară şi grea, Petrol rafinat, Motorină, Uleiuri minerale toate calităţile, Valvolină, Parafină, etc.
Depozitul este totdeauna bine asortat şi la dispoziţia clientelei dela 8—12 a. m. şi dela 2—7 p. m., cu preţurile cele mai reduse, luând în calculaţie cotele curente ale bursei petrolului.
Comenzile şi corespondenţa a se adresa : *Moldova Petroliferă* în palatul Băncii Moldova.
La cerere, clientul va fi vizitat de un reprezentant al Societăţii.

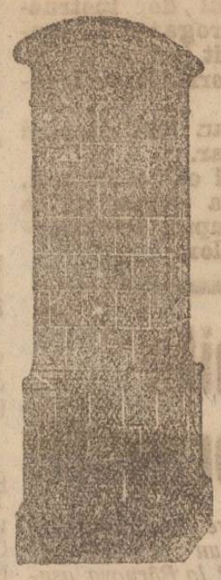
SOBE TERACOTA
Livrez orice cantitate montate complect sau numai material din depozit.
Am la dispoziţie 6 monteri speciali.
Pe viitor orice comandă se va executa prompt şi conştiincios.
Comenzile se primesc zilnic la
Ioan Zlatovicl
Muzelor 2 Deal IAŞI

De vânzare :
Una maşină cu aburi, sistem Nicolson, 250 H.P.
Un Gatter, de 18 ţoli, în perfectă stare de funcţiune.
„Forestiera Baia"
Soc. An.
FĂLTICENI

Becuri Electrice
TOATE VOLTAJELE
Cele mai solide, cele mai bune fabricate : Philips, Argenta, Osram, Tungsram, Westinghous, Wertax etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piaţa Unirei Iaşi

ANUL al XX-lea No. 5225 — 2 LEI NUMARUL — VINERI 31 OCTOMBRIE 1924

REDACTIA SI ADMIN... Biblioteca Universitatii ... Loco

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE
Lei 600 . . . pe un an
„ 320 . . . „ 6 luni
„ 160 . . . „ 3 luni

Fuziune şi colaborare

La congresul lor de Duminica trecută, ţărăniştii au ratificat în unanimitate ruperea tratativelor de fuziune cu partidul naţional. A fost o manifestare sinceră şi solidară. Adoptând tactica acesta direct opusă celei întrebuiaţate de partizanii d-lui Maniu, ţărăniştii n'au lăsat nici o portiţă deschisă reluării pertractărilor cu alte grupări politice. Ultima experienţă a arătat că tratativele de fuziune opresc în loc ţărănismul, îi îngustează idealurile şi-i sapă forţele.

Celelalte formaţii din opoziţie, mărturisit sau nemărturisit, fac parte din suita puternicei organizaţii politico-bancare a liberalilor.

La conducerea unui stat constituţional însă trebue să ia parte toate forţele componente. Dacă ar fi deci să se facă alegeri libere şi apoi un guvern parlamentar, desigur că ţărăniştii n'ar dispreţui colaborarea cu celelalte partide la cârma ţării,

In Cehoslovacia agrarienii alcătuesc cu mult succes guvernul împreună cu alte patru partide, dintre care unele au un program foarte deosebit. In acest sens, de colaborare la cârmuirie, pentru înfăptuirea cât mai grabnică şi mai complectă a marilor lucrări de care statul nou al României Mari are nevoe, trebuesc înţelese declaraţiile d-lui Matei Cantacuzino din Senat. Profesorul ieşan, după o scurtă rătăcire, a înţeles că dorinţa sa de conlucrare s'ar putea realiza şi fără fuziune şi că aceste două cuvinte nu reprezintă acelaşi lucru. Numai la noi în ţară au putut fi confundate. Noi nu avem regim cu adevărat parlamentar şi guvernele se obţin prin eforturi care impun operaţii artificiale păgubitoare şi vremelnice.

Noua formulă a ţărăniştilor este mult mai logică şi mai viabilă politiceşte. Ei cer fuziunea forţelor ţărăneşti, muncitoreşti şi intelectuale din toate provinciile ţării într'un front comun.

—Y—

ASPECTE

„1812"

Am ascultat, de curând, uvertura în care Tschaikowski a închis, mai bine decât într'un volum savant de istorie, toată frământarea campaniei Napoleoniene prin pustiul îngheţat al Rusiei de acum un veac. Şi încă mă urmăresc suspinele marşului revoluţionar francez, întretăiate de galopul sălbatic al cazacilor, de sunetul clopotelor Moscovei şi acoperite, în urmă, de gravele note ale imnului ţarist, coborît peste ele mai mult obosit decît învingător, ca şi zăpada greoae sub care armatele împăratului s'au cufundat în mormânt şi în uitare.

Lângă mine, un preot basarabean, tip minunat al acelei „inteligenţe" care îşi făcea o sfîntă datorie din lapta împotriva absolutiomului,—cu fruntea sprijinită în palme şi cu privirea pierdută în depărtări, se lăsa legănat de acordurile uverturei. Cu graiul blajin şi dulce, preotul moldovean de dincolo de Prut, m'a întrebat apoi, oarecum fricos: „Pe aici îngăduie comandamentul să se cânte opera aceasta ?"

Şi mi-am amintit de măsura luată acum un an de fostul vice-rege al Basarabiei de a interzice, în cuprinsul stăpânirii sale, executarea uverturei lui Tschaikowski: pentrucă se găseşte în ea intercalat imnul ţarist, cenzura generalului Popovici a pus-o la index. Această atingere adusă culturei, acest atentat împotriva bunului simţ, pare că n'au fost reparate încă în provincia de unde venea interlocutorul meu.

Cine se mai gândeşte însă în Basarabia asasinatelor şi a jafurilor fără contenire, la neînsemnata suprimare a unui cântec, când zilnic se suprimă vieţi omeneşti fără putinţa unei îndreptări? Cine socoate măcar că poate fi considerată ca o crimă de lèse-civilizaţie înlăturarea lui Tschaikowski din repertoriul producţiunilor muzicale, când execuţia sumară a unui om viu este în afară de orice penalitate.

Unificarea sufletească a populaţiilor din provinciile alipite vechiului regat nu se face cu discursurile ministeriale şi cu proza rapoartelor poliţieneşti. Ea se face în acelaş timp prin contopirea luminată a diferitelor mentalităţi şi prin respectarea tezaurelor artistice aduse de fiecare neam în parte.

In vorbele preotului basarabean nu se ascundea regretul după dominaţia rusă, ci durerea prin care au trecut învăţăturile unei mari culturi, batjocorit azi prin neînţelegerea lui de către o administraţie ticăloasă şi analfabetă.

G. SPINA

POLITICA DE HIENĂ

Goana nestăpânită pentru portofoliul internelor. Şi jertfa lui Manciu pusă la contribuţie

Politicianul român, şi în special politicianul liberal, este o speţă rigidă, lipsită de scrupul şi uneori macabră. Speţa aceasta îşi face socotelile de câştig în orice împrejurare, nu se lasă înduioşată decât la suprafaţă şi caută profit chiar din nenorocire, scormonind până şi fundul mormintelor.

Aşa e cazul şi cu mormântul proaspăt al neuitatului Constantin Manciu, din care politicianul vrea să-şi facă trampolină pentru a sălta acolo unde nu l-au ajutat intrigile desfăşurate până acum.

*

Pilda vorbitoare o găsim în ziarul „Lupta" care şi-a închiriat unul din rafturi pentru ambiţiile d-lui Georgel Mârzescu.

„Lupta" de eri publică următoarea informaţie:

„In cercurile politice guvernamentale se vorbeşte că, după atentatul de la Iaşi, primul ministru a luat hotărârea să părăsească conducerea ministerului de interne şi să-l încredinţeze unui om energic, fie luat dintre membrii guvernului, fie din rândurite majorităţii „parlamentare".

Aşa scrie „Lupta", dar bine înţeles că totul este o manevră. Primul ministru n'a luat nici o astfel de hotărâre. „Lupta" voeşte numai să-i suggereze hotărârea: şi maschează eventualitatea unui ministru de interne din rândurile majorităţii, pentru a conduce mai bine manevra în favoarea „unui om energic dintre membrii guvernului", —adica d. Georgel Mârzescu.

*

Informaţia „Luptei" este desigur din anturajul d-lui Mârzescu. Se ştie că tot d. Mîrzescu a întreţinut prin „Lupta" (şi prin alte ziare) campania amănunţită în chestia paşapoartelor, cu acelaş scop de cucerire a ministerului de interne.

Si ne întrebăm cu durere dacă jertfa lui Manciu trebue să fie întinată cu socotelile acestea macabre de cîştig, chiar de d. Mîrzescu pentru care Manciu nu şi-a precupeţit devotamentul. Mai mult încă; poate că d. Mârzescu ar trebui să-l aibă pe conştiinţă pe regretatul prefect.

Se ştie că mişcarea antisemită, acţiunea directă a violenţelor de stradă, a fost organizată şi propagată încă din 1919 sub firma Gărzii Conştiinţei Naţionale a d-lui Mîrzescu. De atunci s'au creat stări de spirit şi moravuri, folosite şi cultivate ulterior de guvernele liberale, şi cărora le-a căzut victimă Manciu pentru că a voi în chip serios să le înfrâneze.

*

Desigur, nu-i cuviincios ca peste jertfa curată a lui Manciu să se eşafodeze meschinăria uneltirilor politicianiste pentru fotoliul ministerului de interne.

A profita de ţărîna mormintelor, înseamnă a face o operă de hienă. Să nu se facă asemenea operă, căci acum, simţul natural de pietate n'o poate îngădui!

Z.

Actualităţi din afară

Descoperirea unei prăpăstii oceanice.—S'a descoperit în Oceanul Pacific, în urma unor sondage între 34° 17 lat. Nord şi 146° 16 lat. Est. cea mai adâncă prăpastie oceanică, care atinge o adâncime de 9.950 m.

Intre 30° lat. Nord şi 160° lat. Est. există, între Kailes şi insulele Osagowara o adâncă depresiune conţinând trei prăpăstii de 8074, 9950 şi 8633 metri adâncime.

Prăpastia care era considerată până azi cea mai adâncă (9788 metri) se găseşte în estul Filipinelor.

*

Sărutul interzis la Moscova. — Comisarul poporului dela higienă, a dat o ordonanţă prin care opreşte sărutul.

Măsura luată de comisarul higienei, va da o lovitură teribilă la unul dintre cele mai vechi obiceiuri ruseşti.

Se ştie că ţăranii ruşi, când se întâlneau se sărutau, mai ales în noaptea învierii, când chiar la oraşe cunoscuţii se sărutau.

Sărutatul mânii, un alt obicei rus, este deasemenea oprit. Comisarul susţine că acest din urmă obicei, pe lângă că este foarte nehigienic, mai e şi un obicei pur „burghez" şi prin urmare nu poate fi admis într'o republică proletară.

Acum e vorba de suprimarea tutunului.

*

Traversarea Pacificului cu barca.— Alain Gerbault, îndrăzneţul marinar francez care a străbătut acum două luni singur pe o barcă Atlanticul venind din America în Franţa, a plecat acum pentru înfăptuirea unei şi mai îndrăzneţe traversări.

Gerbault singur pe „Fire-Crest" a plecat din City-Island şi s'a indreptat spre insulele Bermude, de acolo se va îndrepta spre Antile de unde spre insulele Marqise prin trecerea canalului de Panama.

Indrăzneţul marinar are de gând să sfrăbată şapte mii de mile.

Şi-a luat ca provizii slănină sărată şi orez, haine impermiabile, instrumente de marină şi chiar o mitralieră. Iar ca tovarăşi de drum şi-a luat o bogată bibliotecă.

Chinejii se bat

fără să ştie pentru ce!

Se pare că generalii din China s'au încăerat, au mobilizat toată armata şi au făcut mii de victime, fără să ştie pentru ce!

In adevăr, mai mulţi generali au aderat la un ordin de zi în care se găsesc următoarele stupefiante fraze:

„De la 1911 au fost în China prea multe războae nejustificate.

„Pentru ce ne batem? Nimeni nu poate răspunde la această întrebare.

„In cursul acestui an, am suportat flagelul secetei şi al inundaţiilor. In loc să ne gândim la ajutorarea victimelor, noi ne batem"!

Această înţeleaptă constatare a chinejilor se potriveşte multor războae. Nu de puţine ori popoarele se bat între ele fără să ştie pentru ce.

La mormântul lui C. Manciu

CUVANTAREA D-LUI LISIEVICI, INSPECTOR DE POLIŢIE

La Tamaşi, în faţa groape deschise a celui ce-a fost Const Manciu, şi în prezenţa unei imense asistenţe, d. inspector de poliţie Lisievici a rostit următoarea cuvîntare:

Fulgerătoare a fost vestea că scumpul nostru prieten a fost ucis mişeleşte.

Zic prieten-nu şef, căci cu toţi subalternii lui s'a purtat frăţeşte.

Nu-mi venea să cred ştirea asasinatului; nu-mi închipuiam că acel rătăcit care adese ori pretindea că va fi şi el conducătorul acestei ţări, să îndrăznească să ridice arma asupra lui Manciu, omul ordinei şi acel care prin actele lui căuta să inspire în sufletele rătăciţilor simţimântul că ceea ce fac ei este dăunător întregei societăţi.

Omorându-te mişeleşte, laşul n'a avut curajul să-ţi stea în faţă ca să'ţi ceară cont dacă ar fi avut pentru ce. Ai amestecat sângele tău cu sângele nostru; zic aceasta, căci doi camarazi ai tăi devotaţi care ţi-au sărit în ajutor, au fost şi ei împuşcaţi în acelaş loc şi sângele lor s'a amestecat cu al tău.

Ai murit;—în memoria noastră însă trăeşti; calităţile tale ne vor face să nu te uităm şi în special eu nu te voi putea uita.

Zilnic îmi vei apare înainte. Deprins eram cu tine, scump amic, ca după terminarea orelor de muncă obositoare care adese ori erau prea multe, uitând chiar şi de masă, să mă conduci până acasă şi apoi să te duci şi tu la căminul tău.

Aceste sunt lucruri ce nu se pot uita.

In faţa corpului tău neînsu-

(Cont. în pag. II-a)

De Max a murit

O telegramă laconică sosită eri de la Paris, anunţă moartea marelui tragedian Edouard de Max.

Pentru Teatrul contemporan, dispariţia acestei puternice personalităţi dramatice înseamnă o pierdere dureroasă şi ireparabilă. Doliul îşi întinde o aripă neagră şi asupra ţării noastre: de Max a fosl şi a murit român.

Iaşul primeşte aceasiă veste cu deosebită durere, căci aici s'a născut şi a crescut acela care mai târziu a dus în Capitala lumii ce are neamul nostru mai evident, mai expresiv în firea românească.

Eduoard de Max s'a născut acum 55 de ani în oraşul nostru ca fiu al d-rului Emil Max şi al unei doamne rudă cu domniţa Elena Cuza. De mic copil, el a arătat o patimă deosebită pentru teatru. Cele dintâiu îndrumări în această artă le primi în ţară, apoi la conservatorul din Paris, pe care l-a absolvit cu mare vâlvă.

In luptă cu tradiţia şi cu conventionalismul Teatrului francez oficial, de Max a luat calea teatrelor particulare şi a turneurilor europene.

Indrumător, poet al gestului şi atitudinilor, creator în tălmăcirea spaimelor sufleteşti, de Max a populat galeria dramatică cu câteva figuri neuitate: Neron, Hamlet, Esop, Don Salust, Ludovic XI, Ximenes, Tokeramo, Prince d'Aurec.

Timp de douăzeci de ani a fost îndrumătorul tineretului fascinat de originalitatea şi forţa artei lui. In 1918 i s'au deschis porţile Comediei Franceze, unde a intrat ca succesor al lui Monnet Sully.

Impărtăşim durerea care smulge artei un mare pontif, iar ţării un fiu care a ştiut să-i facă cea mai înaltă cinste.

Lucru compromis

Lupta din sânul guvernului pentru cucerirea ministerului de interne, a luat proporţii neînchipuite.

Tabăra Mârzescu-Vintilă Brătianu a dat în vileag, cu sprijinul presei independente, scandaloasa afacere a paşapoartelor, împreună cu noule fraude de la Comitetul Agrar şi cu afacerea societăţii «Frigul».

Tabăra Al. Constantinescu-Artur Vaitoianu nu s'a lăsat mai pre jos şi a dezvăluit imensele fraude de la căile ferate, în care este angajat obrazul d-lui Tancred Constantinescu. Deasemenea s'au făcut anumite precizări asupra şovăelilor suspecte şi părtinirilor care angajează reputaţia ministrului justiţiei.

Ambele tabere din guvern îşi au situaţia morală în mânele parchetului.

Cetăţenilor le este indiferent succesul unei tabere sau alteia. Dar putem constata cu toţii că acest guvern, în totalitatea lui, este grav compromis. Regimul fraudelor, favorurilor, abuzurilor şi al anarhiei, nu mai poate dăinui.

Păstraţi Bonul de premii

FRAUDELE DELA C. F. R.

Bucureşti. — In chestia fraudelor de la C. F. R., cabinetul VII de instrucţie a citat pentru ziua de 3 Noembrie pe mai mulţi funcţionari superiori de la Direcţia Generală.

Judecătorul de instrucţie este în aşteptarea unei noui serii de acte şi rapoarte.

Cronica Dramatică
de *WRATISLAVIUS*

Teatrul Naţional: PLICUL

(cu I. MORŢUN) (*de L. Rebreanu*)

A revenit *Morţun*... Vechiul *nostru* Morţun.

Deocamdată numai pentru două seri.

Spuneam deocamdată, pentru-că (aşa ni se pare) onorata direcţiune a Teatrului nostru a luat hotărârea de-a mai aduce şi câte-unul-doi dintre corifeii scenei bucureştene—ca în mijlocul alor noştri să se prezinte în câte unul din rolurile de predilecţie.

Cu chipul acesta avem prilejul de-a azista la o serie de spectacole „agrementate" şi cu ceva... senzaţie, care atrage public mai numeros (poate şi mai de... calitare) le reprezentaţiile date în noile condiţiuni.

Inovaţia aceasta o salutăm cu mulţumire—deşi din punct de vedere strict artistic ar fi în contrazicere cu principiile de atâtea ori enunţate şi după care sistemului învelit al „*star*"-ului, îi preferăm pe acel al „ansamblului". Chiar dacă artiştii care'l alcătuesc pe acesta din urmă, individual luaţi, nu sunt nici pe departe la nivelul personalităţii cu „*nume*" în lumea teatrală.

Pentru-că numai nota de ansamblu poate da acea omogenitate, care creiază „atmosfera" atât de necesară lucrării reprezentate găsind ast-fel ecou în sufletele spectatorilor.

Şi cu toate acestea, (şi mai ales în cazul lui Morţun) ne abatem de la principii şi considerente şi salutăm faptul cu mulţumire.

De ce?

Pentru multe motive.

Intâi: pentru marea plăcere de-a retrăi diu ceesurile frumoase ale tinereţei, când în mijlocul aceloraşi actori (sau a o parte din ei) acelaş Morţun juca... aşa... cum joacă ceilalţi.

Al doilea: de când a plecat de la noi nu l'am mai văzut de cât în două roluri.. *exotice* (în directorul din „*Extemporalul*" şi în *Poirier*) pe când acum l'am putut vedea ca *Hurmuz* din „Plicul" d-lui Rebreanu.

Ca să fiu franc. Am aşteptat apariţia lui Morţun cu emoţie. Fără rancună (cine poate purta rancună unui actor de talent?) dar... îmi mai mai stăteau în gât din „scrâmbia şi copchilă hăi" din localizarea nemţeaseă.

Şi moldoveanul Morţun s'a reabilitat cu multă dărnicie.

A făcut din acest Hurmuz — avocăţel de provincie, care... „de 20 de ani face politică" o compoziţie de primul rang, cu scene de un puternic colorit personal — am spune fără exagerare, încă neîntâlnite în situaţiuni similare. Şi acestea vorbind aceiaşi minunată moldovenească — proprie d-sale.

Nu mai este locul de a reedita cele spuse pe larg aci (acum un an) despre valoroasa lucrare a d-lui *Rebreanu*. Când s'a reprezentat „Plicul" în stagiunea trecută, azistând la prima reprezentaţie, am avut de luptat cu multe obstacole. Auzeam şi vedeam piesa *pentru prima oară*. Deci cu toată atenţia încordată.

Şi obstacole (cum spuneam)

(Continuarea în pag. II)

BON DE PREMII No. 6
Ziarul „OPINIA"
100.000 lei, din care 20.000 numerar

Cinema Elisabeta Astăz Joi 30 Oct. numai la matineu
Vineri 31 Oct. la Matineuri și seara
Sâmbătă 1 și Duminică 2 Noembrie numai la Matineur, seara Trupa Bajescu Ordă
PREMIERA — Operă Complectă 17 acte mari 17

BESTIA UMANA

după Gay de Teramond cu William Duncan și Edith Tohson din fii Datinei și Secretul celor 7. — Adaos la program:

Orchidea Fatală cu Runici și Pavlova
și Imbogățiții cu **LUI - EL - 6 acte**

Cinema MODERN Astăzi Joi 30 Octombrie 1924
în Matineuri și seara
Epoca 2-a - 9 acte mari 9

COPILUL HALELOR

după romanul lui I. N. Magog cu somitățile mondiale

SIGNORET

cea mai interesantă și puternică parte din întregul acestui grandios film
Rețineți biletele din timp.

Reprezentanța Generală pentru Moldova
a casei **M. Ivanovici & Co.** pentru
Mașinele de scris **„Remington"**, mașinele de control **„Național"**, Depozit de Panglici, indigo, etc.; pentru instituțiunile publice, întreprinderi comerciale, bănci, etc, mare rabat. *Înlesniri de plată.* Șef mecanic specialist, repară mașinele de orice marcă.

Biroul M. SIGALL
PIAȚA UNIREI (Academiei 3, Etaj) IAȘI
Se cere plătitor pentru Iași și Subreprezentanți-depozitari pentru toate orașele din Moldova.

MICA PUBLICITATE

PIERDUT două carnete cu socoteli conținând 600 lei, buletinul de înscriere la biroul populației din Chișinău adeverința Cercului de Recrutare, două polițe a 3000 lei, semnate de Țam din Chișinău, of. în alb. Le declar nule și fără valoare în mâinile oricui s'ar afla.

ȚAM MORUCHE BER
Chișinău Piața Veche 11

PIERDUT libretul de armată cont. 1917. Îl declar nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

MOISE IANCU VINOCUR
Vad Roșcov jud. Soroca.

PIERDUT adeverința de prezentare la Cercul de Recrutare Soroca. Rog pe găsitor a o trimite la fabrica de Cărămizi «Dacia», lângă abator, pentru subsemnatul.
In caz contrar, o declar nulă și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

ZALMAN BERCAUZ
Comuna Ved Roșcov jud. Soroca

DE INCHIRIAT 2 sau 4 camere și bucătărie cu tot confortul. apă, canal, electrici, sobe teracota în centru str. Tăutu No. 7.
Ev nual și de vânzare întreaga clădire cu înlesniri de plată.
Se vinde și 300 metri loc

DE VANZARE RAFTURI, tejghele, o casă de fier, 2 birouri, 1 piesă de copiat, dulap etc la magazinul de coloniale «Aurora» Str. Ștefan cel Mare No. 38.

CURIER care să cunoască străzile orașului se caută spre imediată angajare.
Se prefera foști FACTORI POȘTALI. A se adresa la Banca Dacia.

PALTON NOU de astrahan cu guler de scorțs, se vinde pe preț convenabil.
A se adresa la Davidsohn, str. C. Negri No. 4.

SE CAUTA la o familie gazdă și întreținere pentru o domnișoară de bună condiție se preferă la periferie, aproape de tramvay. A se adresa la ziar.

SE CAUTA o casieriță cu referințe bune. A se adresa la ziar.

INDUSTRIA LÂNEI. In str. Crucei 42 s'a deschis un atelier de scarmănat lână, cu motor.
Se cumpără și se vinde lână.

50,000 lei dau cu împrumut pe ipoteca rangul I. A se adresa la ziar.

ANUNȚ

Începând de la 22 Oct 1924, am deschis noul salon pentru Coafor de Dame și manucure pentru Doamne și Domni, în Str. Academiei 2 sub Hotel Traian vis-a-vis de Atelierul de Confecțiuni Saly Porjes.

MARIOARA GHEORGHIȚA

Academia de Muzică
primește încă înscrieri.
Cursuri de pian, teorie, armonie, violină, declamație.
A se adresa la Școala Gheorghe Asachi (prin Săulescu), între orele 6 - 8 seara.

BLONDINETTE

AVIZ DE LA CONSULATUL TURCESC DIN GALATZ

Către supușii Turci

Legațiunea Republicei Turcești din România aduce la cunoștința supușilor Turci că în urma aplicării Tratatului de la Lausanne, sechestrele care blochează bunurile mobiliare și imobiliare ale supușilor Turci au fost ridicate și că instrucțiunile privitoare la această radicare au fost date de către Ministerul Regal al Finanțelor autorităților provinciale competinte.

Cei interesați, ale căror bunuri sunt de acum înainte libere de orice piedică, trebuiesc deci să procedeze cu administratorii lor sechestri la regularea definitivă a socotelilor. In cazul când se vor ivi neînțelegări cu administratorii sechestri sau alte dificultăți, supușii turci interesați, se pot adresa Consulatelor turcești din Constanța, Galați sau București pentru a căpăta informațiuni asupra procedurei de urmat în România, Oficiul de lichidare de pe lângă Ministerul Regal al Finanțelor din București este competinte în materie în ultimă instanță

Chestiunile litigioase pot fi aduse și înaintea tribunalului Arbitral Mixt Turco-Român în termenele și formele prevăzute în tratat.

Consulatele turcești vor da indicațiunile necesaie în această privință.

Doctor L. HEITNER
MAMOȘ
De la clinicile din Berlin Viena, Frankfurt
Boli de Femei și Nașteri
Str. Săulescu 2 (alături de Biserica Talpalari)
Consultațiuni 3 - 6 p. m.
Pentru săraci gratis zilnic

George Cerbu
AVOCAT
Fost Procuror
Strada Banu No. 16
ore de consult:
8-9 dim. și 8-9 seara

Incendiul din Hârlău

Hârlău.— Marți seara pe la orele 8 a isbucnit un puternic incendiu la brutăria d-lui Oișie Aronesei. Focul a luat naștere dela cuptor, care fusese căptușit cu scânduri. Limbile de foc străbătând prin ușă și prin ferestre, au cuprins imediat întreaga clădire, amenințând pe cele vecine.

La fața locului au sosit în primul moment d. Polițaiu Grigorescu și subcomisarii Dorneanu și Ieremia. S'a resimțit mult lipsa apei. Pompierii *în număr de 2 cu șeful lor* au venit după o oră de la isbucnirea incendiului. D. Polițaiu Grigorescu și subalternii d-sale și-au făcut cu prisosință datoria, lucrând chiar împreună cu populația la instrumentele pompieriei pentru stingerea focului.

După o muncă de aproape 3 ore focul a fost stins. Pagubele se urcă la 100000 lei

De nevoia unui serviciu de pompieri în orașul nostru cu 5000 locuitori, credem că este convinsă toată lumea.

Inst.

Aglomerația în tren

Scenele din gara locală

Gara locală a luat de câteva seri aspectul de tristă memorie din anii 1916—17.

Vagoanele sunt iarăși luate cu asalt de către soldații desconcentrați care pleacă spre vetrele lor.

Iarăși se sparg geamurile, se călătorește pe tampoane și acoperișurile vagoanelor.

Aseară, acceleratul Chișinău-București, a întârziat o oră în gara locală din cauza năvalei desconcentraților, unul din ei agățându-se de semnalul de alarmă, astfel că tot trenul a fost frânat.

Șeful gării, dl. Ciugulescu, a cerut comenduirei, o gardă puternică pentru ca să împiedice accidentele și deteriorarea vagoanelor.

S'a intervenit deasemenea ca plecarea desconcentraților să se facă în serii, iar foile de drum să nu fie vizate pentru accelerate.

ECOURI

— Duminică seara a sosit în localitate marele rabin David Tversky din Buhuși, fiul marelui rabin Tversky din Iași. Domiciliază în str. Sf. Lazăr No. 70.

Instrucția asasinatului

Noui forțe polițienești în Iași

Azi dimineață a sosit în localitate comisarul Hociung din București, împreună cu 4 agenți speciali și 80 de jandarmi.

Aceasta, după cererea d-lui Ionescu-Ghinea, prefect de poliție, pentru a intensifica măsurile de menținerea ordinei în Iași.

*

Azi vin spre confirmare la tribunal mandatele de arestare lansate în potriva d-lui Liviu Sadoveanu, a studenților Cucu și Sava și a elevului Anastasescu.

Mâne tribunalul va avea să se pronunțe asupra mandatului d-lui Zelea Codreanu-tatăl.

*

Eri toată ziua, d-nii Ionescu-Ghinea, prefect de poliție și Panaitescu, inspectorul regional de siguranță, au petrecut-o la Vasile-Lupu, unde un număr de studenți d n asociația studenților creștini, fabrică cărămizi pentru un cămin studențesc.

Se afirmă că s'ar fi găsit diferite scrisori ce urmează a fi azi cercetate.

*

Azi dimineață, tinerii reținuți la poliție, și anume Rugină Iordache, Crețulescu Ion, Nica Victor, Butescu Eugen, Brănișteanu Dumitru și Comorzan Dumitru, au fost înaintați d-lui Ieșanu, jude de instrucție, care a început interogarea lor.

După terminarea acestor interogatorii, judele de instrucție se va pronunța asupra vinovăției lor.

*

Guvernul va propune și parlamentul va vota o recompensă națională pentru văduva regretatului prefect.

*

D-na Manciu a primit următoarea telegramă de dezavuare a asasinatului:

„Studențimea universitară din Iași, cu adevărată dragoste de neam și care înțelege că viitorul bun al României e asigurat prin muncă cinstită și demnă și prin respectul ordinei, profund îndurerată de cele întâmplate soțului d-stră, roagă să ne primiți a lua parte la durerea ce vă apasă".

*

D-na Manciu a mai primit telegrame de la d-nii miniștri Duca și Nistor, precum și din numeroase orașe ale țărei.

CITIȚI „OPINIA"

Cu moartea lui De Max

se stinge o veche familie ieșană

Cu moartea artistului de Max s'a stins o veche familie ieșană.

*

Doctorul Max a fost unul dintre primii medici mamoși din Iași, și în vremuri, medic primar al spitalului Maternitatea. In ultimii ani ai vieții sale, doctorul Max părăsi Iașul pentru a se stabili la București, unde și încetă din viață.

El lăsă în urma sa trei copii, doi băeți și o fată.

Cel mai mare dintre băeți, simțind o vocațiune pentru arta dramatică, părăsi țara și se stabili la Paris, unde curând obținu succese deosebite și deveni unul dintre artiștii cei mai populari ai Franței.

De Max, a fost de câteva ori în țară și a jucat de câteva ori pe scenele teatrelor naționale din București și Iași.

*

Al doilea fiu se destină carierei administrative și rămase în Iași, unde a ocupat o funcțiune importantă la Creditul Urban. A fost un funcționar devotat și un coleg admirabil.

Moartea sa a fost regretată de tot Iașul.

Sora lor, muri și dânsa acum câțiva ani.

*

Doctorul Max în viață, avea o deosebită predilecție pentru via, proprietatea sa de la Socola.

Fiul său care a rămas în Iași, o cultivă cu o dragoste și mai mare, și o transformă într'o grădină admirabilă.

Azi via aparține d-lui Ilie Trihub, cunoscutul comerciant din strada Anastasie Panu.

Informații

x ACCIDENT DE TREN.— Eri dimineața acceleratul Cernăuți-Chișinau a suferit un accident la halta Veiterniceni în apropiere de Chișinău.

Osia unui vagon de clasa II rupându-se, acesta a deraiat.

O porțiune din linie fiind distrusă, circulația s'a făcut până astăzi prin transbordare.

x Casa Muncii c. f. r., printr'un ordin circular dispune ca cererile personalului pentru ajutoare de cărți, taxe școlare și plata gazdelor sau internatelor, să fie înaintate cel mai târziu până la 1 Noembrie; peste această dată nu se va da curs cererilor.

x TEATRUL NAȚIONAL.— Societatea Dramatică. Astă seară se va juca Institutorii, cu dl. I. Morțun.

Reamintim cititorilor că Vineri 31 Octombrie ora 8 jum. precis va avea loc reprezentația anunțată SHYLOCK, cu dl. Ion Brezeanu.

Pentru a evita aglomerația, Agenția Brașcu, roagă persoanele doritoare a asista la acest spectacol, să-și procure din timp bilete. întru cât cererea este foarte mare.

BLONDINETTE

x D-l procuror M. Buzea, a fost delegat de către consiliul profesoral al facultății juridice cu suplinierea catedrei de legislație industrială și agrară.

numeroase. Pe de-oparte nedisciplina vecinilor, pe de alta nesiguranța textului debitat de interpreți cu intonări care denotau dependința totală de acel deus ex... cușca.

Și copleșit de toate, luasem o hotărâre. Să mă duc să văd „Plicul" la a 4-a sau a 5-a reprezentare. Poate atunci (îmi ziceam) să fiu mai cu noroc și-or să știe actorii rolurile mai... așa — ca să ne alegem și cu o senzație artistică, cu o impresiune plăcută...

Acea dată a venit — abia Marți seara, adică după mai bine de un an.

Dar nu ne pare rău. Cum spane neamțul? *Geduld bringt Rosen*... Pe românește: Răbdarea ne-a adus pe... Morțun.

Acuma, fie că prezența unui adversar... politic primejdios, fie că între timp d. primar *Petrone* (pardon Arzăreanu) a avut timp de ajuns și a învățat mai acătării discursul, fapt este că ședința consiliului comunal (actul II) a fost una din realizările cele mai strălucite, din câte am putut vedea în ultimii ani în teatrul *românesc*. (ca să nu zicem: autohton.)

Intrarea lui cc. *Costică Morțun* (sau *Ion Hurmuz* — cum vreți să'i ziceți) în sala de Consiliu, scara de nerăbdare întru cât-va stăpânită, gesturile de impacienţă exasperată și apoi explozia — acest tot armonios crescând, nu se poate uita ușor.

Aici abea — cu asemenea partener (deși adversar... politic, am putut să'i vedem pe comedianii noștri cât sunt de valoroși. D. *Flancu-Vâlcea* a răbdat el cât a răbdat, dar când și-a scos scurteica, mi-am zis: Na, să vezi acum ce pate opoziția — adică Hurmuz.

Noroc că la mijloc s'a pus cu toată autoritatea d. primar *Petrone*.

Și mai știți cine a fost la *înălțimea* situației? (dacă se poate întrebuința acest eufemism) Microscopicul vice-primar: d. *Calmuțchi*. Da.

Printr'o fină discrețiune, fără nici o umbră de tendința de a se evidenția deplasat d-sa a contribuit cu mult la realizarea efectului în acel minunat fragment de act pomenit mai sus.

Lucru pe care cu regret nu'l putem spune despre d... *Ardeanu*. Rolul cere multă volubilitate la vorbă e drept, dar nici așa — întâi... d. Pascu apoi d. actor — sistematic.

Când am revăzut'o pe d-na primăreasă, mi-am zis că d-ra *Melinte* e încă tot, mult, prea... (mă feresc să spun vorba, de teamă de-a nu fi rău înțăles.) *Sora lui Rodion*. (exact!)

Primăreasa e o femeie-jumătate, nu glumă. Ce spune Flancu: și frumoasă și... de doamne ajută! Mai mult! De-o vrea Cucoana Victorița, ajunge—exvice arhivarul (soțul d-sale) și ministru.

Așa ne-o închipuim noi pe soția primarului.

Cu alte cuvinte: curtezana pentru care toți barbații (cât mai contează ca... atare) nu constitue o piedecă serioasă în implinirea visurilor și ambițiilor sale. In geuul acesta *încă* nu poate excela d-ra Melinte.

Mulțumesc domnului Gheorghiu că a fost cu mult mai puțin... chelner ca anul trecut, dar ca șef de gară n'ar fi stricat să se îngrijească mai mult de ușile biroului. Să se închidă ca lumea—c'afară era un ger — de crăpau pietrele.

Ei, dar asta nu e treaba d-sale, de vreme ce nici domnul inspector *Profir*, de alt-fel foarte sever, n'a observat'o...

*

Iar diseară Morțun îl joacă pe *Flachsman*.

Mai bine ca Vernescu?

După strălucita interpretare a lui Hurmuz—nerăbdarea așteptării e lesne de înțăles.

Wratislavius

Ultimele informaţiuni

x Ziarul «România», oficiosul partidului naţional, continuă a păstra aceiaşi atutudine echivocă pe care a luat-o întotdeauna când a fost vorba să-şi fixeze o părere. Până când şi faţă de odiosul asasinat al prefectului Manoiu, «Rominia» o scaldă, făcînd afirmaţii neexacte şi încercând să păteze memoria unui om care nu şi-a făcut decît datoria.

Este atîta fătărnicie în cele scrise de oficiosul naţionalilor, înoât revoltă chiar pe cei de la «Viitorul» deşi n'ar avea autoritatea morală să vorbească nici ei, care până eri au avut aceaşi atitudine.

x Eri d. Mârzescu a răspuns în Cameră la interpelările asupra paşapoartelor, iar d. Văitoianu, în Senat, la cele asupra freudelor dela c. f. r.

Abilul mânuitor de sfori care este d. Brătianu s'a distrat aşa dar, însărcinând pe cei doi rivali în luptă pe calea presei independente, să apară într'o cu totul altă ipostasă, la tribuna Parlamentului.

O dovadă mai bună a decrepitudinei şi putreziciunei generale, nici nu se putea afla.

x Consiliul de disciplină al baroului a fost convocat pentru Sâmbătă după amiază pentru a se ocupa de situaţia în Barou a ucigaşului Corueliu Zellea Codreanu.

Totodată se va discuta modul în care corpul avocaţilor va concretiza amintirea regretatului lor coleg Costache Manciu.

x Tribunalul de Bacău a judecat în zilele de Vineri, Sâmbătă, Luni şi Marţi în fond, procesul Spodheim din Botoşani.

După închiderea dezbaterilor, tribunalul a amânat pronunţarea pentru mâine Vineri.

PIATA VALUTARA. — Leul la Paris a cotat ieri 10,65 ; la Zurich, 2,90.

Devizele în Capitală au notat :

Francul francez 9,37 ; francul belgian 8,70 ; francul elveţian 34,50 ; lira engleză 803 ; dolarul 178 ; lira italiană 7,73 ; coroană cehă 5,36.

x A apărut decretul pentru numirea d-lui Valeriu D. Bulgaru ca profesor agregat la catedra de „Drept administrativ" la Universitatea din Iaşi.

x D. M. Popa, comisar la Orşova, a fost detaşat în poliţia din Iaşi.

x Eri fiind aniversarea Republicei Turceşti, a avut loc o recepţie la Consulatul Turcesc din Galaţi.

x D. Profesor Dr. M. Ciucă, de la Universitatea de Iaşi, a fost decorat cu „Legiunea de Onoare" în gradul de cavaler, de către preşedintele Republicei Franceze.

x Situaţia epidemiei de scarlatină este staţionară.

Eri s'au constatat două cazuri noi.

Şcoala primară Petru Rareş fiind redeschisă, la vizita medicală au fost găsiţi mai mulţi scarlatinoşi care erau încă în perioada de descuamaţie.

x Acceleratul 511 | 606 Iaşi-Cernăuţi, care urma să fie pus în circulaţie pe data de 1 Noembrie, a fost din nou amânat pentru o dată care se va fixa ulterior.

Acest accelerat ar fi format o legătură foarte avantajoasă cu Cernăuţii, căci urma să plece la 12 noaptea din localitate, ajungând la 6.25 dimineaţa la Cernăuţi.

x Sâmbătă 1 Noembrie, instituţia sionistă Tombey-Hall, din localitate, îşi reîncepe conferinţele sale săptămânale.

Conferinţa de Sâmbătă va fi ţinută de d. Mizrachi avocat din Bucureşti, care va vorbi despre : evreii în Diaspora.

Programul se complectează cu recitări.

x D-ra Eugenia Manoliu şi-a susţinut eri cu un deosebit succes, teza de doctor în medicină în faţa unei comisiuni compusă din d-nii profesori universitari d-ni Ciucă, Slătineanu şi Parhon, tratând despre : „Contribuţiuni asupra ligii transmisibile în febra tifoidă".

D-sa a fost viu felicitat de juriul examinator, care i-a adus elogii pentru lucrarea sa originală.

x Sâmbătă seara se închide expoziţia pictorului Briese din str. Lăpuşneanu.

x OPERE DE CARITATE.— Un grup de domni şi domnişoare din elita evreiască întrunindu-se în localul spitalului de copii „Dr. Ghelerter" din Ghica Vodă, după ce au ascultat expunerea d-lui dr. Fruhling medicul şef al spitalului şi vizitând instituţia au rămas încântate de frumuseţea, curăţenia şi tratamentul raţional ştiinţific ce se aplică micilor suferinzi.

Pentru a se complecta spitalul cu aparatele şi instrumentele cele mai noi şi pentru a se acoperi deficitul, epitropia împreună cu doamnele au decis a se da „Un mare Festival Artistic" în localul Sidoli cu un program foarte variat care va fi o surpriză pentru ieşeni. Comisiunile au şi pornit cu bilete în oraş fiind foarte bine primite de toate clasele sociale având-se în vedere frumosul scop. Data festivalului şi programul se vor anunţa ulterior.

x La Ministerul de Finanţe se lucrează actualmente la stabilirea normelor de activitate pentru comisiunele de impunere care vor lucra în 1925.

Intre 1 Ianuarie şi 1 Februarie se vor depune declaraţiile de către contribuabili.

La 1 Februarie vor începe lucrările comisiunilor anuale de impuneri.

x In strada Păcurari colţ cu strada Liciman s'a săvârşit astă noapte un furt îndrăzneţ.

Prin spargerea unui zid, nişte hoţi au pătruns în prăvălia de braşovenie Isac Bareş, furând mărfuri, în valoare de peste 50,000 lei.

x Persoanele care doresc a impodobi la primăvară mormintele de la cimitirul Eternitatea cu flori, sunt avizate ca să se înscrie de pe acum la primărie, plătind taxele respective.

x ACCIDENT DE CALARIE. —Aseară a fost adus în localitate locotenentul Simionescu, din regimentul de artilerie Bălţi, având un picior fracturat.

Iată împrejurările în care s'a petrecut nenorocirea :

Locotenentul Simionescu porni eri dimineaţă în exerciţiu de călărie, împreună cu un camarad al său. După câtva timp de exerciţiu, calul camaradului său lovi pe locotenentul Simionescu cu atâta putere încât îi fractură piciorul drept.

D. Locotenent Simionescu a fost internat la spitalul militar.

x „Expoziţia Şcoalei de Arte şi Industrie Casnică" de sub direcţiunea d-nei Eleonora Lohan rămâne deschisă până Duminică 2 Noembrie a. c. orele 8 seara.

x Mercuri 12 Noembrie va avea loc în sala Teatrului Naţional un mare festival artistic dat de revista „Gândul Nostru".

Cu prilejul acesta va avea loc şi premiera comediei „Surioara dela Focşani" a d-lui G. M. Vlădescu, în care d-nii V. Boldescu, Melu Gheorghiu şi d-ra Margareta Baciu, au creaţiuni extraordinare.

---

x Mai multe gospodine ne-au declarat că serviciul de bucătărie de la MAGAZINUL GRISTAL, oferit printre premiile ziarului „Opinia", constitne unul din cele mai frumoase piese pe care le-au văzut, atât ca frumuseţe cât şi ca număr de obiecte. Serviciul se află expus în vitrina magazinului Cristal.

---

x Senatul universitar întrunit ieri, a hotărât să amâne fără dată solemnitatea deschiderei Universităţii.

Senatul a lasat la latitudinea comisiunilor, fixarea datei deschiderei căminurilor şi cantinelor universitare.

A rămas ca facultatea de drept să decidă ştergerea din matricolă a lui Corueliu Zellea.

Naufragiu în Marea Neagră

Bucureşti. — Un vapor englez sosit eri în portul Constanţa avea pe bord personalul şi călătorii de pe vaporul turcesc Teodosia care a naufragiat.

In drumul de la Constantinopol la Trebizonda s'a produs explozia cazanelor, iar vasul Teodosia a ars în întregime. Sunt câţiva răniţi.

Afacerea paşapoartelor

Bucureşti. — Judecătorul de instrucţie Dristorian a interogat eri din nou pe inginerul Drăguşan, una din victimele lui Filipovici. Drăguşan a dat un supliment de lămuriri asupra felului cum s'a operat cu paşapoartele.

ABONAŢIVA LA „OPINIA"

Cinema Sidoll astăzi Epoca 4-a Penultima

din grandiosul cine-roman — fastuoasă montare

NAŞTEREA UNEI NAŢIUNI

(ISTORIA AMERICEI) în zilele lui BUFFALO-BILL

Adaos la program : puternica trag-die reală

PATIMA ORBA

în fastuoasă montare a celebrului regizor

D. W. GRIFFITH

Programul se complectează cu o nostimă creaţie a lui

ZIGOTO în 2 mari acte

x Tribunalul secţia întâia compus din d-nii Wincler şi Lupu a cercetnt mandatul de arestare emis contra lui Ion Zellea Codreanu, tatăl asasinului.

Tribunalul a infirmat mandatul de arestare.

x Secţia a doua a Tribunalului compusă din d-nii Stănescu şi Matasaru a infirmat mandatele de arestare emise contra d-lui Liviu Sadoveanu şi a celorlalţi autori ai manifestului cunoscut.

Consiliu de Miniştri

Bucureşti.—Astăzi se întruneşte Consiliul de miniştri care se va ocupa de evenimentele de la Iaşi.

Guvernul va examina şi modul mai potrivit de a aplica sancţiuni împotriva abaterilor de la datorie a profesorilor.

Achitarea d-lui Melik

Bucureşti. — Curtea de apel secţia I-a s'a pronunţat eri în apelul făcut de către d-l Eugen Melik, care fusese condamnat de tribunal pentru excrocherie, la două luni închisoare şi 400.000 lei despăgubiri.

D-l Melik a fost achitat.

SALI PORJES

Magazin de Confecţiuni şi Modă

face cunoscut că s'a întors din voyage cu un bogat assortiment de modele originale în *Mantouri, Rochii* şi *Pălării.*

Mircea G. Serion

Doctor în drept

AVOCAT

FOST MAGISTRAT TRIB IAŞI

Birou de Notariat

Iaşi, Sft. Sava No. 41

DOCTOR

Adela Naftulea

fost medic la spital

BOLI INTERNE DE FEMEI, COPII, FACERI

Consult. 9—10, 1—3

Str. Cismăriei 39

Teatrul ELISABETA

Turneul Companiei de Operete Parcul Oteteleşeanu-Bucureşt

Băjescu Gardă - N. Simionescu

va juca Sâmbătă 1 Noembrie — ora 9 seara

Revista celebră — nemuritoarea

DI GRANDA

de Mircea Rădulescu şi Solomonescu

Duminică 2 Noembrie — ora 9 seara

Dacă nu curge pică

Revistă hilariantă în 2 acte şi un prolog

cu aceeaşi distribuţie artistică — 80 Persoane.

Orchestră, Decoruri şi costuma proprii.

Biletele de pe acuma la Teatrul Elisabeta

Cumpăr şi vând

Aparate Fotografice

Permanent depozit de Plăci, Pelicule Agfa, Lumiere, Jougla, Hârtie Fotografică, Laborator gratuit la dispoziţia amatorilor.

Se primesc Pelicule şi plăci la developat şi copiat.

Fotograful Curţei Regale

Zaharia Weiss

Iaşi, Piaţa Unirei

Butoaie de stejar

pentru vin, capacitate de la 50-200 Deca, de vânzare, cu livrare promptă, la

Forestiera Baia

S. A.

FĂLTICENI

Depurativul Regenerator SalParil

Cel mai puternic depurativ-vegetal

recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor : guta, litează renală, boli de piele, eczeme, boli sifilitice, etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui viciat.

Depozitul general : FARMACIA Dr. KONYA,—Iaşi

O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc

din primele începuturi şi până la 1923

de EM. AL. MANOLIU

Stagiunea 1869--70

Revenirea lui Luchian la direcţie

Trupa, acestei stagiuni a fost alcătuită din următoârele persoane : Mih. Galino, Alex. Ghiorghiu, Gh. Alexandrescu, Ioan Panu, Alex. Evolschi, Em. Negrutz, Nec. Mihailescu, Mih. Stihi, Gh. Neculau, I. Ianolescu, I. Poenariu, Lazăr Maurevel etc. şi printre artiste figurează : Eufrosina Popescu, Smaranda Merişescu, Nini Valery, Maria Neculau, Maria Camban şi d-rele Irina Poenariu, Elena Laşcu, Otilia Senti, Ecat. Popescu şi încă vre-o cinci eleve.

Direcţia de scenă şi regizoratul îl avea tot Victor-Boireaux-Delmary, pictor decorator şi maşinist Valery, iar şef al orchestrei Nec. Voinescu. Din personalul artistic după cât se vede, lipsea C. Bălăncscu, eare era reţinut de angajamentul contractat în Bucureşti şi Neculai Luchian care, neisbutind nici atunci să mai reia direcţia, a făcut trupă în fruntea cărea a plecat ca să dea o serie de reprezentaţii în Bârlad, unde se amenajase o scenă stabilă cu o sală prefăcută anume din o casă din mijiocul oraşului şi în care mai jucase deja alte trupe, ca a lui Ion Lupescu, Ion şi Alex. Vlădicescu cu Fani Tardini, cea mai de seamă trupă de dramă şi comedii ambulantă, ce făcea stagiuni în toată ţara, de la Dorohoiu la T. Severin şi pretutindeni fusese bine primită şi foarte mult aplaudată. Ioan Vlădicescu, era un artist comic fruntaş recunoscut pretutindeni pe unde a jucat, iar Alexandru Vlădicescu era un exelent dramaturg, cari împreună cu Fani Tardini stăpâneau sala prin jocul şi dicţia lor emoţionantă.

Repertorul cuprindea foarte multe piese, dintre care ca noutate originală a fost *Vornicul Bucioc* dr. de V. A. Urechiă ; apoi *Nebuna din Londra, Patria, Corsicana, Hoaţa de copii, Omul cu masca de fier, Sânt fiul meu, Peţioşii, Un duel sub Richelieu* etc. In sfârşit cu aceste elemente şi repertor stagiunea 1869—70 s'a deschis la 20 Noembre cu piesa *Hoaţa de copii* în care excela atât distinsa artistă Eufrosina Popescu, cât şi Galino cu Gh Alexandrescu. După aceasta au urmat reprezentaţiile în mod normal jucându-se alternativ piesele din repertorul anunţat şi cu câte-va din ale anului trecut, cum bună oară mult reputata *Ţarina, Chiriţa în Iaşi, Urâta Satului, Zmeul Nopţii,* etc. si s'a închis spre sfârşitul lui Aprilie 1870 într'un chip cum nu se poate mai mulţumitor, afară însă de piesa *Aventurile Amorului,* care prin libertatea mare în care este scrisă a iritat unele feţe, poate prea pudice pe atunci şi au dat loc la manifestări ostile comitetului pentru aseminea îngăduinţa *„ce-au făcut să roşească cucoanele de prin loje".*

*

Revenirea la şi la direcţie a lui Luchian

Reprezentarea piesei *Aventurile Amorului,* care după cum s'a spus mai sus, a produs scandalizarea spectatorilor cum şi încă câteva comedii jucate cu aluzii, cari iarăşi au iritat auzul pudicilor, au fost—după cât s'a văzut mai pe urmă—un *Deus ex machina* pentru vînătorii de direcţii, cărora le-a dat curajul să înceapă campania în contra conducerei teatrului de comitet, campanie susţinută şi de opinia zisă publică ce o făcea mai ales „Curierul de Iaşi" şi din când în când „Secolul",

Această campanie a avut ca rezultat plictiseala lui Şendice şi colegului său. Comban cari s'au şi retras ostentativ din acea sarcină după care se convinse că nu încasau decât ponosuri,

Această retragere irevocabilă a înşurat mult străduinţele lui N. Luchian, mai ales care se condamnase la pribegie prin ţară de cât să stea la dispoziţia comitetului teatral şi după multe însinuări, si rugări a reuşit să înduplece consiliul comunal ca-să-i dea direcţia şi pe care o primi cu sarcinile ce-i le-a impus fără nici o discuţie.

Aşa dar având concesia teatrului pe cinci ani în mod definitiv, după cum so vede din „Foaia Progresului" No. 65, 1870, a închiat contractul la 19 Octombrie, prevăzându-i-se o subvenţie de 35,500 lei anual şi cu îndatorirea expresa de a angaja o trupă de primul ordin.

Primăria avuse grija ca să numească şi juriul teatral în care au fost invitate să participe următoarele persoane : Vasile Pogor, N. Burghelea, Teodor C. Balaiş, I. Antoniade, Iacob Negruzzi, Al. M. Şendrea şi Dim. Gusti,

---

Dr. N. Alexandrescu

Medic de spital

Boli de piele venerice şi sifilis

Consultaţii 3—5 p. m.

Str. Sărărie 65.

Ultima Oră

Franţa a recunoscut sovietele

O conferinţă franco-rusă la Paris.- Conflictul guvernului cu casa americană Baldwin.-In jurul morţei lui De Max.- O mişcătoare solemnitate la Bucureşti

Franţa a recunoscut SOVIETELE

Bucureşti.— D. Herriot a telegrafiat la Moscova lui Ricov şi Cicerin, că Franţa recunoaşte de jure guvernul sovietic şi este gata a lega relaţiuni diplomatice şi a trimite ambasador la Moscova.

Franţa propune a se deschide la Paris tratative de ordin general şi în special tratative economice.

Infierarea asasinatului de la Iaşi

Declaraţiile preşedintelui Uniunei barourilor din ţară

Bucureşti.— Dl. D. Dobrescu, preşedintele uniunii barourilor, a făcut nişte declaraţiuni ziarului Adevărul în chestia odiosului asasinat de la Iaşi.

D-l D. Dobrescu a declarat, că asasinatul dovedeşte cumplita criză morală prin care trecem.

Trebue întreprinsă o vie mişcare pentru a pune stavilă celor ce caută să otrăvească generaţiile tinere. Cetăţenii conştienţi trebuie să reacţioneze.

Duminică 2 Noembrie, a spus d-l Dobrescu, voi merge la Cernăuţi pentru a constitui o Ligă a drepturilor omului, apoi voi face acelaşi lucru la Chişinău.

Dar pe lângă mişcarea de opinie publică e nevoie şi de legi speciale ca să împedice pe viitor asasinate oribile ca acel de la Iaşi.

Agresiune

Bucureşti.— Sergentul Dimitrie Ion din punctul Sf. Elefterie, a fost atacat astă noapte de doi necunoscuţi, cari au făcut uz de revolvere. Sergentul a fost rănit la un picior.

IAR EXCROCHERII...

Bucureşti.— Eri a fost arestat un anume N. Popovici pentru numeroase excrocherii comise la Timişoara.

Popovici a fost administrator de plasă în Basarabia şi este urmărit şi de parchetul de Cetatea Albă.

Criză politică în Belgia

Bucureşti.— In curând va isbucni o criză ministerială în Belgia, din cauza sporirei salariilor funcţionarilor care va necesita aplicarea de noi impozite.

Se aşteaptă demisia guvernului Theunis pe la mijlocul lunei Noembrie.

Mica Antantă femenistă

Bucureşti. — Astăzi se deschide la Belgrad a doua conferinţă a uniunei femeilor din mica antantă.

Moartea lui De Max

Impresionanta solemnitate de la Teatral Mic

Bucureşti.— Ştirea morţii marelui artist De Max a produs consternare în Capitală.

La Teatru Mic a sosit o telegramă de la d-na Elvira Popescu în care se anunţă tristul eveniment.

Inainte de începerea spectacolului, d. Iancovescu a apărut la rampă şi a rostit următoarele :

Doamnelor şi domnilor

Teatrul Mic a primit o telegramă din Paris care anunţă că camaradul nostru de Max a murit. Până acuma el a fost un mare artist, astăzi este o mare durere, mâne va fi o mare amintire.

Să nu uităm că în persoana defunctului era geniul României care a repurtat în Franţa prima lui victorie de artă.

Să-i facem închinare de români, conservând un minut de tăcere. E pauza sufletului nostru, în timp ce sufletul artistului se urcă la stele.

Toată sala s'a ridicat în picioare, păstrând o adâncă tăcere. Apoi, d. Iancovescu a încheiat :

— „Şi acum, să facem ca viaţa să continue".

*

Asociaţia criticilor dramatici a trimis o telegramă la Paris, în care spune că doliul teatrului francez este şi doliul teatrului român.

Ceţiţi „Opinia"

CONFLICTUL

cu casa americană Baldwin

Bucureşti.— Tratativele dintre ministerul de finanţe şi casa americană Baldwin, pentru plata locomotivelor furnizate, au fost întrerupte.

Dl. Vintilă Brătianu, foarte supărat de faptul că colonelul care reprezintă interesele casei americane a comis unele indiscreţiuni, refuză să-l mai primească la minister.

Relaţiile dintre ţara noastră şi casa Baldvin sunt mai încordate ca oricând

PROTESTUL BAROU UI DE ILFOV

în contra arestării ilegale a unui avocat

Bucureşti.— Aseară la ora 6 în sala Curţii cu juri din palatul de justiţie s'a ţinut adunarea generală extra-ordinară a corpului avocaţilor din Ilfov pentru a discuta cazul arestării ilegale a avocatului Ştefan Marinescu de către consiliul de război al diviziei 4-a. Adunarea a fost prezidată de către d-l Istrate Micescu, decanul barouului.

Dl, Gh. Neter expune cele întâmplate.

Dl. Micescu îşi exprimă satisfacerea pentru solidaritatea de care avocaţii dau dovadă, apoi arată că consiliul de război a regretat incidentul şi a dispus eliberarea celui arestat.

Roagă pe colegi să aştepte cu încredere rezultatul anchetei care a fost deschisă.

Ia apoi cuvântul dl. D, Dobrescu, care spune că uniunea generală a barourilor din ţară este alături de baroul de Ilfov în această chestiune.

Conflict turco-sârb

Bucureşti.—Din Constantinopol se anunţă, că guvernul turc a invitat pe reprezentantul Jugoslaviei să părăsească oraşul, pe motiv că Jugoslavia n'a semnat tratatul din Luusane.

Efectele crizei

O nouă cerere de moratoriu

Bucureşti.— Firma R. O. David şi M. Şaraga—Papeterie din Calea Graboveni No. 4, a cerut Tribunalului un moratoriu de 6 luni. Din bilanţul depus rezultă un activ de 38 milioane şi un pasiv de 31 milioane.

Tribunalul a numit experţi pentru verificarea registrelor.

Lucruri despre care nu se pot vorbi!

Bucureşti. — Organizaţia partidului naţional din Blaj a convocat o adunare pentru Duminică.

Prefectul a autorizat întrunirea, cu condiţiunea pusă în scris, de a nu se vorbi nimic de afacerea paşapoarteior şi de generalul Văitoianu.

Funcţionar delapidator

Bucureşti.— Gh. Holban, controlor la ministerul muncii, a fost arestat sub învinuirea de delapidare şi de sustragere de bonuri de lemne.

Cumpărăm Brilliante

Diamante, aur, argint, piatină, Bijuterii şi danturi de aur uzate

Oferind preţurile cele mai mari

Ceasornicăria TISCHLER

Atelier special pentru reparaţiuni de Ceasornice şi Bijuterii

IAŞI — Str. Gh. Mârzescu 36 etaj — IAŞI

Nu cumpărăm decât de la persone bine cunoscute, sau de la persoane cari ne vor prezenta dovadă din partea circumscripţiei din care face parte că obiectul oferit este liber spre vânzare.

Sanatoriul Dr. Tzaicu

IAŞI. STR. CAROL 20, Telefon 115

Clinică Chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigurnasă. Adaptat la chirurgia de urgenţă. Mecanoterapie, Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie.

Se primesc boli interne şi nervoase (exceptând bolile contagioase şi nervoşii turbulenţi).

Informaţiuni şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m

Marile premii ale „Opiniei"

(Seria 5-a)

Iată lista noilor premii, pe care „Opinia" le acordă fără deosebire, tuturor cititorilor şi abonaţilor săi, nedându-se îndărăt de la niei un sacrificiu.

Lei 20.000 (douăzeci mii) în numerar

Un artistic tablou al maestrului *Otto Briese*, **din admirabila expoziţie de pictură** deschisă în str. Lăpuşneanu No. 38.

Un splendid costum pijama de crêpe-santé, **foarte elegant, de la marele magazin** «*High Life*» din str. Lăpuşneanu (Hotel Trayan).

Una bucată pânză sau zefir *de 30 metri*, **produs al marei fabrici „Tesătura"**, din depozitul d-lui Fred Şaraga **str. C. Negri 93.**

O elegantă pălărie de catifea, Chic parisien, de la renumitul magazin de mode «*Hélène*» din str. Lăpuşneanu No. 30.

Una pălărie de sezon, pentru damă, ultima creaţie, material fin, de la marele şi bine asortatul magasin „Damian", str. Cuza Vodă 75.

Una mapă de piele, frumos lucrată, pentru profesionişti, de la cunoscutul magazin de librărie, papetărie şi obiecte de artă «*Librăria Universală*» **M. H. Schönfeld, str. Cuza Vodă 52.**

Una splendidă garnitură de bucătărie, în faianţă, compusă din *16 bucăţi*, **plus raftul special în oloi, de la asortatul şi frequentatul magazin** «*Cristal*» **Piaţa Unirei, (Colţ cu str. Săulescu).**

Una duzină farfurii, prima calitate
Una duzină pahare, fine pentru ceai
Una duzina pahare, pentru vin.

15 sticle liqueruri, siropuri, rom şi cognac, produsele renumitei distilerii *„Delicia"* **din Iaşi, str. Capela Armeană 2.**

3 magnifice Pandişpanuri specialitate originală şi fără rival a cofetăriei „Hirschhorn" strada Scoala No. 39.

10 litrii vin vechiu tămâios, de la Depositul de vinuri „Podgoria Iaşilor", Berman Elişcu & Sol. Korn, str. Col. Langa.

Un premiu literar constând din cele mai bune lucrări de literatură şi ştiinţă, editate de marea instituţie **„Viaţa Românească".**

Două abonamente pe un an, la ziarul „Opinia"

Trei abonamente pe 6 luni la ziarul «Opinia».

In afară de aceste valoroase premii, **toţi cetitorii „Opiniei",** *capătă ca premiu special, gratuit, una intrare la un spectacol seral, complect, de cinematograf, în vasta sală „Sidoli", iar cei din provincie se vor bucura de alte avantagii ce le vom anunţa ulterior.*

Pentru a beneficia de aceste premii, cetitorii trebue să strângă cupoanele cu începere de Vineri 24 Octombrie până Marţi 9 Decembrie.

Deci în total 40 cupoane.

Se atrage în special atenţia că preţul unui exemplar din „Opinia" este şi rămâne **2 lei.**

Ne luăm angajamentul formal ca, cel puţin timpul cât vom imprima actuala serie de cupoane, să nu sporim preţul ziarului.

Să nu vă lipsească nici un cupon!

Adaos la premii :

Două asigurări contra incendiului, de câte Lei 250,000, fiecare, la Societatea de Asigurare „Victoria".